

Diwygiedig 2018-2033
Sir Gaerfyrddin
Cynllun Datblygu Lleol

Adneuo Ionawr 2020

Atodiad

Cynllun Datblygu Lleol Diwygiedig Adneuo Sir Gaerfyrddin 2018-2033

Tudalen vii – Testun diwygiedig

Rhaid i sylwadau yn sgil yr ymgynghoriad pellach ynghylch y CDLI Diwygiedig Adneuo ddod i law erbyn 4.30pm ar 2 Hydref 2020. Ni fydd sylwadau sy'n dod i law ar ôl y dyddiad hwn yn cael eu hystyried.

Rhagair

Fel yr Aelod o'r Bwrdd Gweithredol sy'n gyfrifol am Gynllunio Strategol, pleser gennyf yw cyflwyno'r dogfennau adneuo ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Diwygiedig Cyngor Sir Gaerfyrddin, a gymeradwywyd at ddibenion ymgynghori cyhoeddus yng nghyfarfod y Cyngor Sir ar 13 Tachwedd 2019.

Ers i'r Cyngor benderfynu cychwyn ar y gwaith o baratoi CDLI Diwygiedig ym mis Ionawr 2019, rydym wedi bod yn gwrandao ar farn amrywiaeth eang o randdeiliaid a phartneriaid. Er fy mod dal yn hyderus fod rhannau o'r CDLI Presennol / Mabwysiedig yn addas i'r diben, roeddwn yn credu ei bod yn bwysig i'r Cyngor geisio deall yr elfennau hynny o'r CDLI Presennol / Mabwysiedig y mae angen edrych arnynt eto fel rhan o'r broses adolygu.

Defnyddiwyd ymgynghoriad blaenorol ar y Strategaeth a Ffebrir wrth baratoi'r CDLI, ynghyd â chyfres o bapurau pwnc a thystiolaeth arall. Rwyf yn falch iawn fod ystod eang o randdeiliaid wedi cyfrannu at y broses o lunio'r Cynllun, ac mae'r Arfarniad Cynaliadwyedd a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn rhan hanfodol o hynny o hyd.

Mae'r CDLI yn ystyried ystod eang o faterion ac yn cyflwyno Gweledigaeth leol unigryw ar gyfer dyfodol ein sir, gan gydnabod ein rôl fel ceidwaid y sir i genedlaethau'r dyfodol. Noda'r CDLI lefel a dosbarthiad y twf a'r datblygiad sydd eu hangen, yn unol â chymeriad amrywiol cymunedau ein sir. Hefyd mae'r CDLI yn cynnwys amryw bolisiau a dyraniadau defnydd tir, gan gynnwys darpariaeth ar gyfer

tai newydd a chyflogaeth newydd ar draws Sir Gaerfyrddin hyd at 2033.

Bellach mae fy meddwl yn troi at yr ymgynghoriad ffurfiol ynghylch y CDLI Adneuo a byddwn yn annog cynifer ohonoch â phosibl i gyflwyno eich sylwadau. Bydd yr holl sylwadau a gyflwynir yn cael eu hadrodd yn ôl i gyfarfod o'r Cyngor Sir llawn. Mae'n bwysig ein bod yn clywed eich holl safbwyntiau os ydym am gyflawni ein nod o lunio cynllun defnydd tir a all helpu i wireddu ein Gweledigaeth am "Un Sir Gâr" - boed hynny yn ardaloedd trefol neu wledig ein Sir.

Y Cynghorydd Mair Stephens

Dirprwy Arweinydd y Cyngor

Cynnwys

Tud:

Mynegai Polisi	iii
Sut i gael golwg ar y CDLI Diwygiedig Adneuo a rhoi sylwadau arno	vi
1. Cyflwyniad	1
2. Beth yw'r Cynllun Adneuo?	3
3. Dylanwadau ar y Cynllun	7
4. Sir Gaerfyrddin – Cyd-destun Strategol	12
5. Nodi Materion	24
6. Gweledigaeth ar gyfer 'Un Sir Gâr'	27
7. Yr Amcanion Strategol	29
8. Twf Strategol ac Opsiynau Gofodol	35
9. Strategaeth Newydd	48
10. Y Clystyrau	60
11. Polisiâu	67
12. Monitro a Gweithredu	237
13. Rhestr Termau	255

Atodiadau

Atodiad 1:	Cyd-destun - Canllawiau a Pholisi Cynllunio Cenedlaethol a Deddfwriaethol
Atodiad 2:	Cyd-destun Strategol Rhanbarthol a Lleol
Atodiad 3:	Canllawiau Cynllunio Atodol
Atodiad 4:	Safleoedd Mwynau
Atodiad 5:	Llwybrau Teithio Llesol
Atodiad 6:	Asesiad Polisi
Atodiad 7:	Dosbarthiad Tai
Atodiad 8:	Safleoedd Rheoli Gwastraff

Mynegai Polisi

	Page No.		
Polisi Strategol - SP 1: Twf Strategol	68	Polisi Strategol - SP 4: Strategaeth Tai Fforddiadwy	110
SG1: Adfywio a Safleoedd Defnydd Cymysg	70	AHOM1: Darparu Tai Fforddiadwy	111
SG2: Safleoedd Wrth Gefn	71	AHOM2: Tai Fforddiadwy - Safleoedd Eithriadau	113
SG3: Penrhyn Pen-bre	73	Polisi Strategol - SP 5: Safleoedd Strategol	114
Polisi Strategol - SP 2: Canolfannau Manwerthu a	74	Polisi Strategol – SP 6: Cyflogaeth a'r Economi	117
Chanol Trefi		EME1: Cyflogaeth – Diogelu Safleoedd	119
RTC1: Canol Tref Caerfyrddin	80	Cyflogaeth	
RTC2: Gwarchod Siopau a Chyfleusterau Lleol	82	EME2: Cyflogaeth – Estyniadau a Dwysáu	120
RTC3: Manwerthu mewn Ardaloedd Gwledig	83	EME3: Cynigion Cyflogaeth ar Safleoedd	121
Polisi Strategol - SP 3: Dull Cynaliadwy o Ddarparu	86	Dyranedig	
Tai Newydd		EME4: Cynigion Cyflogaeth ar Safleoedd Heb	122
HOM1: Dyraniadau Tai	88	Eu Dyrannu	
HOM2: Tai oddi mewn i Ffiniau Datblygu	102	EME5: Gweithio Gartref	123
HOM3: Tai mewn Pentrefi Gwledig	103	Polisi Strategol – SP 7: Y Gymraeg a Diwylliant Cymru	125
HOM4: Tai mewn Aneddiadau Gwledig	104	WL1: Y Gymraeg a Datblygiadau Newydd	126
Anniffiniedig		Polisi Strategol – SP 8: Seilwaith	129
HOM5: Addasu neu Isrannu Anheddau	106	INF1: Rhwymedigaethau Cynllunio	130
Presennol		INF2: Cymunedau Iach	131
HOM6: Tai Arbenigol	106	INF3: Band Eang a Thelathrebu	134
HOM7: Adnewyddu Anheddau Adfeiliedig neu	107	INF4: Trin Dŵr Gwastraff Llanelli Gwaredu Dŵr	135
Anheddau wedi'u Gadael		Wyneb	
HOM8: Carafanau Preswyl	108		
HOM9: Datblygiad Preswyl Ategol	108		

Polisi Strategol – SP 9: Darpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	137	RD1:	Annedd yn Lle Un Bresennol yng Nghefn Gwlad Agored	178
GTP1: Llety Sipsiwn a Theithwyr	138	RD2:	Addasu ac Ailddefnyddio Adeiladau Gwledig ar gyfer Defnydd Preswyl	179
Polisi Strategol – SP 10: Yr Economi Ymwelwyr	141	RD3:	Arallgyfeirio ar Ffermydd	180
VE1: Atyniadau a Chyfleusterau Ymwelwyr	143	RD4:	Addasu ac Ailddefnyddio Adeiladau Gwledig ar gyfer Defnydd Dibreswyl	181
VE2: Llety Gwyliau Parhaol	145	RD5:	Cyfleusterau Marchogol	182
VE3: Safleoedd Carafanau, Gwersylla a Glampio Teithiol	146	Polisi Strategol – SP 13: Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol		183
VE4: Safleoedd Carafanau Sefydlog a Chabannau Gwyliau	148	NE1:	Dynodiadau Rhanbarthol a Lleol	184
Polisi Strategol – SP 11: Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy	150	NE2:	Bioamrywiaeth	185
PSD1: Dylunio Cynaliadwy ac o Ansawdd Da	153	NE3:	Coridorau, Rhwydweithiau a Nodweddion Unigryw	186
PSD2: Egwyddorion Uwchgynllunio – Creu Cymdogaethau Cynaliadwy	156	NE4:	Datblygu yn Ardal CCA Caeau Mynydd Mawr	187
PSD3: Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd	158	NE5:	Rheolaeth Arfordirol	188
PSD4: Seilwaith Gwyrdd – Coed, Coetiroedd a Pherthi	161	NE6:	Datblygu Arfordirol	189
PSD5: Datblygu a'r Economi Gylchol	162	NE7:	Ardal Rheoli Newid Arfordirol	190
PSD6: Cyfleusterau Cymunedol	163	Polisi Strategol – SP 14: Diogelu a Gwella'r Amgylchedd Adeiledig a Hanesyddol		194
PSD7: Diogelu Mannau Agored	165	BHE1:	Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth	195
PSD8: Darparu Mannau Agored Newydd	166	BHE2:	Cymeriad y Dirwedd	196
PSD9: Hysbysebion	168	Polisi strategol – SP 15: Y Newid yn yr Hinsawdd		198
PSD10: Estyniadau	169	CCH1:	Ynni Adnewyddadwy	200
PSD11: Llygredd Sŵn	170	CCH2:	Pwyntiau Gwefru Cerbydau Trydan	206
PSD12: Llygredd Golau ac Aer	171	CCH3:	Ansawdd Dŵr a Diogelu Adnodau Dŵr	209
PSD13: Tir Halogedig	173	CCH4:	Rheoli Perygl ac Osgoi Llifogydd	211
Polisi Strategol – SP 12: Datblygu Gwledig	175			

CCH5:	Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel mewn Datblygiadau Newydd	213
CCH6:	Y Newid yn yr Hinsawdd – Plannu Coedwigoedd, Coetiroedd a Choed	213
Polisi Strategol – SP16: Dosbarthiad Cynaliadwy – Fframwaith Aneddiadau		215
SD1:	Terfynau Datblygu	218
Polisi Strategol – SP 17: Trafnidiaeth a Hygyrchedd		219
TRA1:	Gwelliannau i'r Seilwaith Trafnidiaeth a Phriffyrdd	221
TRA2:	Teithio Llesol	223
TRA3:	Rheilffordd Gwili	224
TRA4:	Coridorau Rheilffyrdd Segur	225
TRA5:	Safonau Priffyrdd a Mynediad mewn Datblygiad	225
Polisi Strategol SP 18: Adnoddau Mwynol		226
MR1:	Cynigion Mwynau	227
MR2:	Clustogfeydd Mwynau	228
MR3:	Diogelu Mwynau	228
Polisi strategol – SP 19: Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy		230
WM1:	Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy a Datblygiadau Newydd	232
WM2:	Cynigion Tirlenwi	233
WM3:	Tir Amaethyddol – Gwaredu Gwastraff Anadweithiol	235

Sut i gael golwg ar y CDLI Diwygiedig Adneuo a rhoi sylwadau arno

Mae'r ymgynghoriad ar y CDLI Diwygiedig Adneuo hwn yn gam pwysig yn y broses o gynllunio ar gyfer dyfodol Sir Gaerfyrddin. Mae'n gyfle pwysig i unrhyw un sydd â diddordeb yn y ffordd y bydd Sir Gaerfyrddin a'i chymunedau yn datblygu ac yn tyfu yn y blynyddoedd sydd i ddod ddeall polisïau a chynigion y cynllun a rhoi sylwadau arnynt.

Mae gan y CDLI hwn, fel rhan o'r system gynllunio, rôl sylfaenol i'w chwarae o ran sicrhau datblygu cynaliadwy a chreu cymunedau iach, cydlynus ac economaidd hyfyw a bywiog. Mae'n rhaid i'r cynllun helpu yn y broses o gydbwysu ac integreiddio amcanion sy'n tynnu'n groes er mwyn diwallu'r anghenion datblygu presennol ar yr un pryd â diogelu rhai'r dyfodol. Mae'r cynllun yn cydnabod anghenion yr ardal, ac yn ceisio cyfrannu at sicrhau datblygu cynaliadwy drwy gyflwyno polisïau a chynigion sy'n adlewyrchu'r amcanion cynaliadwyedd. Mae hefyd yn ceisio i ddiogelu'r

amgylchedd trwy arwain a hwyluso penderfyniadau buddsoddi yn ogystal â darparu gwasanaethau a seilwaith.

Mae'n bwysig nodi nad yw'r CDLI yn 'cynllunio ar gyfer popeth', a'i fod yn rhan o gyfres ehangach o strategaethau a rhaglenni buddsoddi. Fodd bynnag, mae agweddau ar ddarpariaeth benodol na all y cynllun eu rheoli, yn cynnwys buddsoddiadau a chynlluniau tymor hir gan gyrff cyhoeddus eraill.

Wrth ddefnyddio'r cynllun hwn a rhoi sylwadau ar ei gynnwys, y dull a ffefrir yw drwy borth ymgynghori ar-lein y CDLI sydd ar dudalen we'r CDLI Diwygiedig.¹ Mae'r porth yn rhyngweithiol ac yn eich galluogi i weld y cynllun a rhoi sylwadau arno wrth ichi ei ddarllen. Drwy ddefnyddio'r porth, gall ymatebwyr sicrhau bod eu sylwadau yn cael eu cyflwyno'n gyflym a byddant yn gallu gweld sylwadau eraill sydd wedi'u cyflwyno (wrth iddynt gael eu cyhoeddi).

Mae copïau o'r CDLI Adneuo hwn ynghyd â'r dogfennau ymgynghori ategol ar gael i'w harchwilio yng nghanolfannau

¹ <https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/cynllunio/cynllun-datblygu-lleol-2018-2033/#.XeUtweRXWM8>

gwasanaethau cwsmeriaid y Cyngor ac ym mhob llyfrgell gyhoeddus yn ystod yr oriau agor a hysbysebwyd.

Mae ffurflen ymateb safonol i'r ymgynghoriad ar gael ar gais i'r rhai nad ydynt yn gallu defnyddio'r porth ar-lein.

Gofynnir ichi gyflwyno eich sylwadau drwy'r porth ar-lein. Neu dylech anfon ffurflenni ymgynghori wedi'u cwblhau at:

blaen.gynllunio@sirgar.gov.uk

Neu drwy'r post at:

Rheolwr Blaen-gynllunio, Isadran Cynllunio, Adran Y
Amgylchedd, 3 Heol Spilman, Caerfyrddin, SA31 1LE

Mae'n rhaid derbyn sylwadau erbyn 4:30pm ar y 13 o Fawrth 2020.

Nid ystyrir unrhyw sylwadau a gyflwynir ar ôl y dyddiad hwn.

Mae rhagor o ganllawiau a wybodaeth ar gael ar dudalen we'r CDLI, neu gan yr adain Blaen-gynllunio drwy ffonio 01267 228818, neu anfon e-bost at blaen.gynllunio@sirgar.gov.uk.

1. Cyflwyniad

1.1 Mae'r Cyngor yn gyfrifol am baratoi a chadw'r Cynllun Datblygu Lleol yn gyfredol.² Mae'r CDLI yn trefnu'r polisïau cynllunio, gan ddsbarthu safleoedd ar gyfer mathau gwahanol o ddatblygiad. Mae'r Cyngor hefyd yn gyfrifol am reoli datblygiadau, sy'n cynnwys prosesu a phenderfynu ar geisiadau cynllunio gan ddefnyddio'r CDLI i arwain a rheoli datblygiad trwy ddarparu'r sail ar gyfer penderfyniadau cyson a chllir. Er mwyn cyflawni'r cyfrifoldebau uchod, rydym wrthi'n paratoi CDLI Diwygiedig. Ar ôl iddo gael ei fabwysiadu, byddwn yn defnyddio'r CDLI hwn ar gyfer asesu ceisiadau cynllunio hyd at 2033, ond byddwn yn parhau i fonitro ac adolygu'i gynnwys er mwyn sicrhau ei fod yn parhau'n addas a'i fod yn gweithio yn ôl y disgwyl.

1.2 Mae'r CDLI yn cael effaith uniongyrchol ac ystyrllon ar bobl a chymunedau Sir Gaerfyrddin ac ymwelwyr hefyd. Bydd yn llywio datblygiadau'r dyfodol yn y sir ynghyd â'i rhinweddau amgylcheddol, gan gael dylanwad economaidd a chymdeithasol

arni. Bydd y CDLI yn ymateb i ofynion economi sy'n tyfu ac o bwysigrwydd rhanbarthol, gan ddarparu swyddi, tai, seilwaith a chyfleusterau cymunedol newydd. Bydd y cynllun hefyd yn sicrhau bod llesiant ei gymunedau yn cael ei gynnal, a bod effeithiau'r datblygiad a'r defnydd o dir yn cael eu rheoli mewn modd cynaliadwy. Bydd yn arwain rhaglenni ariannu a buddsoddi, cynlluniau a strategaethau eraill, cymunedau a thirfeddianwyr wrth ddarparu ar gyfer gwelliant a diogelwch ein hamgylchedd a rhinweddau amgylcheddol. Wrth wneud hyn, mae'n darparu rhywfaint o sicrwydd a hyder ynghylch pa fath o ddatblygiad fydd yn cael ei ganiatáu neu beidio, ac ym mha leoliadau, yn ystod cyfnod y cynllun.

1.3 Mae gan y rhan honno o Sir Gaerfyrddin sy'n gorwedd o fewn Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog ei chynllun datblygu ei hun.

1.4 Wrth sicrhau bod y CDLI mabwysiedig yn parhau i fod yn gyfredol, cafodd ei gynnwys ei adolygu a chyhoeddiwyd y canlyniadau yn yr Adroddiad Adolygu³. Er bod yr adolygiad hwn

²Mae Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 a Rheoliadau Cynllun Datblygu Lleol 2005 yn gosod y fframwaith a chyd-destun cyfreithiol ar gyfer paratoi Cynlluniau Datblygu Lleol yng Nghymru.

³ <https://www.sirgar.llyw.cymru/media/1213043/ldp-review-report-welsh-version.pdf>

wedi canfod bod nifer o agweddau'r CDLI mabwysiedig yn gweithredu'n effeithiol, nododd fod problemau hefyd mewn perthynas â rhannau o'r cynllun a'i strategaeth. Dangosodd yr Adroddiad Adolygu nad oedd rhannau o'r strategaeth hon yn cael eu cyflawni fel y bwriadwyd, a bod angen rhoi ystyried bellach i lefel y twf a'i ddsbarthiad gofodol. Daeth i'r casgliad ein bod yn dechrau paratoi CDLI Diwygiedig yn lle'r cynllun mabwysiedig presennol. Disgwylir y bydd CDLI Diwygiedig 2018 – 2033 yn disodli'r cynllun mabwysiedig presennol ym mis Rhagfyr 2021.

2. Beth yw'r Cynllun Adneuo?

2.1 Mae'r CDLI Diwygiedig Adneuo hwn yn rhan o set o ddogfennau y mae'n ofynnol ein bod yn eu paratoi fel rhan o'r broses o gynhyrchu'r CDLI Diwygiedig ar gyfer Sir Gaerfyrddin. Mae'n gam hanfodol wrth baratoi'r Cynllun Datblygu ar gyfer Sir Gaerfyrddin ac mae'n dilyn cyhoeddiad y Cytundeb Cyflawni fel y'i cymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru ar 28 Mehefin 2018⁴ a'r Strategaeth a Ffefrir Cyn-adneuo a gyhoeddwyd at ddibenion ymgynghori ym mis Rhagfyr 2018.

2.2 Mae'r CDLI Adneuo hwn yn datblygu'r gwaith sydd wedi cael ei wneud hyd yn hyn o ran casglu tystiolaeth, ymgysylltu â rhanddeiliaid a gwaith Cyn-adneuo, gan gynnwys yr hyn sydd yn y Strategaeth a Ffefrir, ac yn ceisio datblygu'r cyfeiriad strategol drwy bolisïau a chynigion mwy manwl o ran defnydd tir (gan gynnwys dyrannu tir i'w ddatblygu).

2.3 Mae'r CDLI Adneuo yn cynnwys datganiad ysgrifenedig sy'n manylu ar ei bolisïau a'i gynigion a map cynigion ar sail ddaearyddol. Mae ei strwythur a'i fformat yn fras fel a ganlyn:

- **Cyflwyniad:** Gwybodaeth gefndir gyffredinol am CDLI Sir Gaerfyrddin gan gynnwys amlinellu rôl yr Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol a'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn y broses o lunio'r cynllun.
- **Cyd-destun Polisi:** Yn nodi'r ffordd mae'r CDLI yn alinio â'r cyd-destun polisi cenedlaethol, rhanbarthol a lleol, ac yn rhoi sylw iddo.
- **Materion ac Ysgogwyr Allweddol:** Yn amlinellu materion a nodwyd mewn perthynas â'r CDLI.
- **Gweledigaeth ac Amcanion Strategol:** Yn cyflwyno Gweledigaeth y CDLI a'r Amcanion Strategol cysylltiedig, gan gyfleu'r math o le y rhagwelir y dylai Sir Gaerfyrddin fod. Rôl yr Amcanion Strategol yw gosod y cyd-destun ar gyfer gwireddu'r weledigaeth.
- **Strategaeth a Pholisïau Strategol:** Yn amlinellu cyfeiriad strategol y CDLI sydd, ynghyd â'r fframwaith gofodol ac

⁴ <https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/cynllunio/cynllun-datblygu-lleol-2018-2033/cytundeb-cyflawni/#.XeUt5-RXWM8>

aneddiadau a'r polisïau strategol, yn rhoi'r cyd-destun ar gyfer polisïau manwl a phenodol.

- **Polisïau Penodol:** Polisïau manwl sy'n ymdrin â meysydd polisi penodol ac yn darparu polisïau cyffredinol ar gyfer rheoli datblygiadau y caiff pob cynnig ar gyfer datblygiad yn y sir ei asesu yn unol â hwy. Mae'r polisïau hyn yn nodi dyraniadau defnydd tir at ddibenion preswyl, cyflogaeth a dibenion eraill, ardaloedd a ddynodir i gael gwarchodaeth arbennig, a pholisïau (gan gynnwys polisïau meini prawf) sy'n llywio'r defnydd tir a datblygiadau yn ardal y cynllun. Maent yn creu sylfaen gadarn ar gyfer ystyried ceisiadau ac apeliadau cynllunio mewn ffordd resymegol a chyson. Mae'r polisïau wedi'u halinio â'r polisïau strategol ac yn cynnwys cyfiawnhad rhesymedig.
- **Gweithredu a Monitro:** Yn nodi ac yn cynnwys targedau allweddol a manylion am berfformiad y cynllun a mesurau i'w fonitro.
Gwybodaeth dechnegol a chefnidir sy'n rhoi manylion i gefnogi cynnwys y cynllun, neu i ddarparu gwybodaeth i helpu i'w ddehongli.

- **Map Cynigion ar Sail Ddaearyddol** - Mae'r Map Cynigion ynghyd â mapiau mewnosod o aneddiadau neu ardaloedd datblygu penodol yn nodi polisïau a chynigion ar sail ddaearyddol.

2.4 Mae gwybodaeth bellach ynghylch camau paratoi'r Cynllun Datblygu Lleol ar gael o fewn y Cytundeb Cyflawni neu ar dudalennau gwe'r cyngor.

2.5 Dylid darllen ac ystyried y Cynllun Adneuo hwn fel cyfanwaith, gan ystyried darpariaethau Polisi Cynllunio Cymru a'r Nodiadau Cyngor Technegol perthnasol.

2.6 Cafodd y CDLI Adneuo hwn ei baratoi gan roi sylw i ddogfennau a strategaethau gofodol a thematig eraill a gynhyrchwyd ar lefelau cenedlaethol a rhanbarthol, ynghyd â'r rheiny â phwyslais lleol. Cydnabu'r broses o baratoi'r cynllun y pwys a roddwyd ar gydnawsedd a synergedd corfforaethol, ynghyd â'r angen i ystyried y berthynas rhwng y CDLI a'r Cynllun Llesiant⁵.

⁵ Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin: Y Sir Gâr a Garem 2018-2023
<http://www.ysirgaragarem.cymru/media/8332/cynllun-llesiant-sir-gar-terfynol-mai-2018.pdf>

Mae'r CDLI hefyd yn rhan annatod o Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor⁶.

2.7 Mae Arfarniad Cynaliadwyedd o'r CDLI Adneuo wedi'i gyhoeddi fel dogfen ar wahân ynghyd ag Adroddiad yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd. Mae'r ddwy ddogfen hyn ar gael ar gyfer ymgynghori a chroesawir sylwadau am eu cynnwys. Mae rhagor o wybodaeth am y rhain fel a ganlyn:

Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol

2.8 Mae cynnal yr Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol yn rhan annatod o'r gwaith o baratoi'r CDLI ac mae'n orfodol o dan ddarpariaethau Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004. Mae'r Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol wedi ystyried effeithiau cymdeithasol ac economaidd y CDLI yn ogystal â'r agweddau amgylcheddol ac wedi ystyried amrywiaeth o ffactorau gan gynnwys iechyd (gan gynnwys iechyd meddwl) a'r iaith Gymraeg. Yn unol â Chyfarwyddeb Asesu

Amgylcheddol Strategol yr Undeb Ewropeaidd (2001/42/EC) ac fel rhan o'r broses o baratoi'r CDLI, mae'n ofynnol i'r Awdurdod gynnal asesiad amgylcheddol ffurfiol o gynlluniau a rhaglenni sy'n debygol o gael effeithiau arwyddocaol ar yr amgylchedd.

2.9 Mae'r Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol yn hwyluso archwiliad trwyadl o'r materion, heriau a chyfleoedd sy'n ymwneud â chynaliadwyedd (gan gynnwys problemau amgylcheddol fel sy'n ofynnol gan y Gyfarwyddeb Asesu Amgylcheddol Strategol) y mae Sir Gaerfyrddin yn eu hwynebu. Wrth wneud hynny, mae wedi'i blethu â'r broses o baratoi'r CDLI hwn ac roedd yn ganolog i'r gwaith o ddatblygu'r Materion a'r Amcanion, yn ogystal â nodi strategaeth, ac i'r CDLI.

2.10 Gellir gweld y camau allweddol wrth baratoi'r Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol yma.

Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd

2.11 Yn unol â Chyfarwyddeb Ewropeaidd 92/43/EEC (y Gyfarwyddeb Cynefinoedd) mae'n ofynnol i awdurdodau cymwys (y

⁶ Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: Strategaeth Gorfforaethol Newydd y Cyngor 2018 – 2023 <https://www.sirgar.llyw.cymru/media/1214849/strategaeth-gorfforaethol.pdf>

Cyngor yn yr achos hwn) gynnal Asesiad Priodol pan fydd cynllun defnydd tir, naill ai ar ei ben ei hun neu ar y cyd ag effeithiau cynlluniau neu brosiectau eraill, yn debygol o gael effaith arwyddocaol ar un neu ragor o safleoedd dynodedig Ewropeaidd.

2.12 Wrth baratoi'r CDLI hwn, mae'r Cyngor wedi ymdrechu i addasu'r cynllun er mwyn sicrhau na fyddai effaith andwyol ar gyfanrwydd safleoedd dynodedig Ewropeaidd. Mae'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn ymdrin â'r canlynol:

- Pennu effeithiau arwyddocaol tebygol cynllun datblygu ar Safleoedd Ewropeaidd lle bo'n berthnasol;
- Edrych ar ba bolisiau/cynlluniau sy'n galw am Asesiad Priodol a sut y caiff ei gynnal;
- Cyflawni'r Asesiad Priodol, os oes angen; a,
- Defnyddio "prawf cyfanrwydd y safle" er mwyn penderfynu a oes gan gynlluniau datblygu neu elfennau ynddynt unrhyw atebion amgen neu a oes rhesymau hanfodol dros fwrw ymlaen â'r datblygiad er budd y cyhoedd.
-

2.13 Mae'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn cael ei baratoi ochr yn ochr â'r CDLI fel proses ailadroddol ac integredig. Mae'n chwarae rhan bwysig yn y gwaith o lunio'r CDLI a'i bolisiau a'i ddarpariaethau.

Yn hyn o beth, mae'r CDLI yn cyflwyno polisiau a chynigion sy'n sicrhau bod gofynion y rheoliadau'n cael eu bodloni ac nad oes effaith andwyol ar gyfanrwydd y safleoedd dynodedig Ewropeaidd.

2.14 Gellir gweld y camau allweddol wrth baratoi'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yma.

3. Dylanwadau ar y Cynllun

Trosolwg

3.1 Er bod y CDLI yn chwarae rôl allweddol wrth lunio penderfyniadau a lleoliad a natur datblygiadau yn y Sir, mae'n cael ei baratoi a'i weithredu o fewn y fframwaith cenedlaethol sydd wedi ei osod gan ddeddfwriaeth a Pholisi Cynllunio Cymru⁷ a Nodiadau Cyngor Technegol cysylltiedig.⁸

3.2 Mae'r broses ar gyfer paratoi'r CDLI wedi'i gosod o fewn rheoliadau statudol, a chynhwysir arweiniad gweithdrefnol ychwanegol o fewn y Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol fel y'i paratowyd gan Lywodraeth Cymru. Bydd gwaith paratoi a chynnwys y CDLI yn cael eu hasesu wrth ystyried tri phrawf o gadernid,⁹ sef:

1. A yw'r cynllun yn ffitio?

⁷ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10
<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-12/polisi-cynllunio-cymru-rhifyn-10.pdf>

⁸ https://llyw.cymru/nodiadau-cyngor-technegol?_ga=2.241055875.1496337533.1575277011-716238431.1566220319

2. A yw'r cynllun yn briodol?
3. A fydd y cynllun yn cyflawni?

3.3 Bydd cam olaf y gwaith o baratoi'r cynllun yn cael ei gyflawni gan yr arolygydd cynllunio (fel y'i penodir gan Lywodraeth Cymru). Bydd yr Arolygydd yn archwilio'r CDLI gan ystyried y tri phrawf hyn er mwyn asesu ei gadernid. Cyhoeddir canfyddiadau'r archwiliad yn Adroddiad yr Arolygydd, a bydd cynnwys ac argymhellion yr adroddiad hwn yn rhwymedig ar yr Awdurdod.

3.4 Wrth i'r Cyngor gynllunio ar gyfer y dyfodol, bydd yn rhaid i ni hefyd weithio gyda phartneriaid amrywiol, asiantaethau eraill, cyrff cyllido a'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau ac ymateb iddynt, a hynny er mwyn llywio, arwain a gweithredu rhaglenni a chynigion. Er bod gan y CDLI rôl ganolog wrth lywio polisiau, rhaglenni a strategaethau buddsoddi ar draws amrediad o asiantaethau a chyrff yn y dyfodol, bydd hefyd wedi cael ei ddylanwadu gan ac yn

⁹ Er mwyn i Gynllun Datblygu Lleol gael ei fabwysiadu, mae'n rhaid i'r arolygydd sy'n ei archwilio benderfynu ei fod yn 'gadarn' (Adran 64 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004). Nodir profion cadernid a gwiriadau yn Rhifyn 10 o Bolisi Cynllunio Cymru a Chytundeb Cyflawni'r CDLI Diwygiedig sydd wedi'i gymeradwyo.

adlewyrchu'r rheini sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni ei bolisïau a chynigion.

3.5 Mae nifer o ddogfennau a strategaethau pwysig yn ymwneud â Sir Gaerfyrddin. Lle bo'n briodol, rydym wedi paratoi'r cynllun fel ei fod yn adlewyrchu'r fath ddogfennau a chynlluniau sy'n perthyn i sefydliadau eraill, gan gynnwys ein hawdurdodau cynllunio cyfagos, a pholisïau a strategaethau cenedlaethol a rhanbarthol – a byddwn hefyd yn gwneud hyn yn y dyfodol. Byddwn yn gweithio gyda'n cymdogaion ac eraill wrth baratoi'r CDLI fel sy'n briodol.

3.6 Cafwyd nifer o newidiadau cyd-destunol sylweddol mewn deddfwriaeth Gymreig ers mabwysiadu'r CDLI presennol. Mae'r rhain yn cynnwys cyhoeddi Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 a Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Ond yn fwyaf arwyddocaol, efallai, yw Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae'r ddeddf hon yn newid mawr, ac mae'n ofynnol bod y cynllun yn cyfrannu at ei nod o wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru wrth weithredu datblygu cynaliadwy. Mae hyn ynddo'i hun wedi ysgogi newidiadau mewn

polisi cynllunio cenedlaethol fel y nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru wrth gyhoeddi Rhifyn 10 ym mis Rhagfyr 2018.

3.7 Datblygiad nodedig arall yn y system cynllunio a chynlluniau datblygu yng Nghymru yw'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol sy'n cael ei ddatblygu¹⁰. Hwn yw cynllun datblygu Cymru, yn y bôn, ac mae'n gosod y cyfeiriad ar gyfer gwaith datblygu yng Nghymru rhwng 2020 a 2040. Er ei fod ar ffurf drafft o hyd adeg paratoi'r ddogfen hon, rhoddir sylw priodol i'r cynnwys sy'n cael ei ddatblygu, ac yn enwedig 'Canlyniadau'r' Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC), wrth baratoi'r CDLI Diwygiedig hwn.

3.8 Yn y cyswllt hwn, bydd yn ofynnol i'r CDLI Diwygiedig gydymffurfio â chynnwys y FfDC mabwysiedig. O ganlyniad, bydd ei gynnydd a'i gynnwys cyn y disgwylir iddo gael ei fabwysiadu ym mis Medi 2020 yn cael eu monitro a bydd yn ofynnol i'r cynllun hwn ymateb yn unol â hynny.

3.9 Bydd y cynllun yn ystyried y nodau a'r amcanion llesiant cenedlaethol a chynnwys Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin, yn

¹⁰ Fframwaith Datblygu Cenedlaethol 2020 – 2040: Drafft Ymgynghori

ogystal ag amcanion llesiant y Cyngor ei hun yn ei bolisiau a'i gynigion.¹¹¹²

3.10 Wrth baratoi ei Strategaeth Gorfforaethol Newydd, cyfunodd y Cyngor y cynlluniau canlynol mewn un ddogfen a fydd yn tanategu nifer o agweddau ar y CDLI yn y dyfodol:

1. Mae'n disodli Strategaeth Gorfforaethol 2015-20;
2. Mae'n cynnwys ein Hamcanion Gwella, yn unol â gofynion Mesur Llywodraeth Leol 2009;
3. Mae'n cynnwys ein Hamcanion Gwella, yn unol â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Am y tro cyntaf yng Nghymru, ceir gweledigaeth a rennir a set o nodau i bob corff cyhoeddus weithio tuag atynt. Bwriad ein Hamcanion Llesiant yw cyfrannu cymaint â phosibl at y rhain;
4. Mae'n cynnwys prosiectau a rhaglenni allweddol Bwrdd Gweithredol Cyngor Sir Gaerfyrddin am y 5 mlynedd

nesaf, fel y nodir yn 'Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: y 5 mlynedd nesaf'.

3.11 Mae'r cynllun, wrth gydnabod yr amrywiaeth a geir yn Sir Gaerfyrddin, hefyd yn rhoi ystyriaeth bwysig i nifer o gynlluniau a mentrau'r Cyngor sydd wedi eu hanelu'n benodol at y materion sydd yn effeithio ar ein hardaloedd gwledig, yn enwedig mewn perthynas â chanfyddiadau Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig y Cyngor a'i 55 o argymhellion. Mae adroddiad Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen yn ystyried y materion sy'n effeithio ar gymunedau gwledig yn Sir Gaerfyrddin ac yn nodi camau gweithredu y gall y Cyngor, mewn partneriaeth â sefydliadau a chyrrff cyhoeddus eraill, eu cymryd i ymdrin â'r materion er mwyn cefnogi adfywio gwledig yn y blynyddoedd i ddod.¹³

3.12 Nododd y Grŵp Gorchwyl nifer o feysydd allweddol sy'n dylanwadu ar y materion sy'n wynebu cymunedau gwledig yn Sir

¹¹ Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin: Y Sir Gâr a Garem 2018-2023

¹² Diffinnir y 15 Amcan Llesiant yn Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: Strategaeth Gorfforaethol Newydd y Cyngor 2018 – 2023 (<https://www.sirgar.llyw.cymru/media/1214849/strategaeth-gorfforaethol.pdf>)

¹³ Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen (Mehefin 2019): Adroddiad ac Argymhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin.

<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-chynlluniau/symud-sir-gâr-wledig-ymlaen/>

Gaerfyrddin fel a ganlyn, ac mae'r rhain wedi'u hadlewyrchu yng nghanfyddiadau'r adroddiad:

- Datblygu economaidd
- Cynllunio a Thai
- Addysg a Sgiliau
- Band Eang a Sgiliau Digidol
- Twristiaeth
- Trafnidiaeth a Phriffyrdd
- Amaethyddiaeth a Bwyd
- Cydnerthu Cymunedol, Mynediad at Wasanaethau a'r Trydydd Sector
- Ynni Adnewyddadwy
- Yr Amgylchedd a Gwastraff
- Y Ffordd Ymlaen.

3.13 Roedd un o'r argymhellion allweddol a ddeilliodd o adroddiad Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen yn ymwneud ag adnewyddu Deg Tref yn ardaloedd gwledig Sir Gaerfyrddin. Mae rhan o'r fenter hon yn cynnwys gweithio gyda'r cymunedau a'r rhanddeiliaid lleol mewn deg tref wledig a nodir (a'u cymunedau cyfagos) i ddatblygu cynlluniau unigol sy'n ceisio darparu gweledigaeth strategol

hirdymor i sicrhau eu cynaliadwyedd economaidd, diwylliannol, cymdeithasol ac amgylcheddol. Y deg tref wledig a nodwyd yw:

- Llanymddyfri
- Llandeilo
- Sanclêr
- Hendy-gwyn ar Daf
- Castellnewydd Emlyn
- Talacharn
- Cwmaman
- Llanybydder
- Cydweli
- Cross Hands

3.14 Mae'r Cynllun Adneuo hwn hefyd yn adlewyrchu adroddiad cwmpasu'r Arfarniad Cynaliadwyedd,¹⁴ gan ystyried yr holl ffactorau perthnasol a gafodd eu nodi yn llawn ac yn ofalus. Wrth barhau â'r broses o baratoi'r cynllun, bydd yr arfarniad cynaliadwyedd a'r gofynion ar gyfer creu'r Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd yn ein cynorthwyo wrth ddatblygu'r CDLI mewn modd sy'n sicrhau ei fod yn ystyried y gwerthoedd cynaliadwyedd ac amgylcheddol hyn.

3.15 Mae newidiadau cyd-destunol o'r fath, canfyddiadau'r Adroddiad Adolygu a newidiadau mewn tystiolaeth wedi bod yn hanfodol wrth lywio'r gwaith o baratoi'r Cynllun Diwygiedig, a'i gyfeiriad strategol trwy'r Strategaeth a Ffeirir hon ond hefyd ei gyfeiriad ar lefel polisi manwl yn y Cynllun Adneuo hwn.

3.16 Mae gwaith cysylltu helaeth wedi cael ei wneud – ac yn cael ei wneud o hyd – i greu a chodi ymwybyddiaeth a chyfathrebu ag amrywiaeth eang o sefydliadau ac unigolion. Mae'r wybodaeth, materion a thystiolaeth sy'n codi o gyfathrebiadau o'r fath wedi bod

yn amhrisiadwy yn y gwaith sydd wedi'i wneud hyd yn hyn, a byddant yn parhau i sicrhau bod y gwaith o baratoi'r CDLI mor wybodus a chydysyniol â phosibl.

¹⁴ <https://www.carmarthenshire.gov.wales/home/council-services/planning/planning-permission-for-developers/section-2018-affordable-homes/#.XX-WwWaQzIV>

4. Sir Gaerfyrddin – Cyd-destun Strategol

Trosolwg

4.1 Mae Sir Gaerfyrddin yng nghanol de-orllewin Cymru. Mae ganddi gysylltiadau cryf ag economïau ehangach tua'r dwyrain ac i mewn i Loegr, ond hefyd tua'r gorllewin i Sir Benfro ac Iwerddon, yn ogystal â chanolbarth a gogledd Cymru. Mae gan Sir Gaerfyrddin sylfaen economaidd ddeinamig, sy'n adlewyrchu'i chanolfannau cyflogaeth cadarn yn ogystal â'i heconomi wledig bwysig. Mae'r sir wedi bod yn llwyddiannus wrth ddenu buddsoddiad, ac mae'n gosod adfywio fel ei blaenoriaeth gorfforaethol gyntaf.

4.2 Nodweddir y sir gan ei threfi a'i phentrefi amrywiol, parciau cyflogaeth mawr, canolfannau manwerthu rhanbarthol, economi wledig amlwg, a thirweddau ucheldirol, aberol ac arfordirol deniadol. Mae'r Gymraeg a'i diwylliant hefyd yn agweddau pwysig ar hunaniaeth a chymeriad Sir Gaerfyrddin ac mae'r sir yn amlwg fel cadarnle ar gyfer siaradwyr Cymraeg.

4.3 O fewn y sir, ceir ysgogwyr economaidd allweddol, gan gynnwys y buddsoddiadau yn Cross Hands sy'n ymwneud â'r

parc bwyd a safle cyflogaeth Dwyrain Cross Hands. Mae arwyddo'r fargen ddinesig gwerth £1.3 biliwn yn 2017 a'r cynnydd wrth gyflawni'r prosiectau cysylltiedig – clwstwr creadigol Yr Egin yng Nghaerfyrddin a'r prosiect Llesiant a Gwyddor Bywyd yn Llanelli – yn atgyfnerthu pwysigrwydd strategol a rhanbarthol Sir Gaerfyrddin. Mae Sir Gaerfyrddin yn sir sydd â chymeriad amrywiol gyda'r economi amaethyddol a thirwedd yr ardaloedd gwledig yn cael eu cyfosod â'r ardal drefol ac ôl-ddiwydiannol yn y de-ddwyrain.

4.4 Fodd bynnag, gan mai sir wledig yw hi gan fwyaf, mae'r dwysedd poblogaeth yn isel, sef 78 o bobl i bob cilometr sgwâr, o gymharu â 140 o bobl i bob cilometr sgwâr yng Nghymru gyfan. Mae'r prinder poblogaeth hwn yn adlewyrchu'r cymunedau gwledig yn bennaf yn hytrach na'r hyn a welir yn ne a dwyrain y sir, lle mae 65% o'r boblogaeth yn byw ar 35% o'r tir.

4.5 Mae prif ganolfannau trefol y Sir yn cynnwys Llanelli, Caerfyrddin a Rhydaman / Cross Hands. Mae Caerfyrddin, oherwydd ei leoliad daearyddol canolog, yn gwasanaethu anghenion cefnwlod gwledig y sir yn ogystal â'r rhanbarth ehangach o ran agweddau fel manwerthu. Mae gan Lanelli a Rhydaman / Cross Hands dreftadaeth ddiwydiannol gyfoethog ond

maent yn parhau yn gyfranwyr pwysig i'w cymunedau ehangach, gan weithredu fel canolbwyntiau ar gyfer cyflogaeth a thai.

4.6 Mae gan y sir nifer fawr o aneddiadau sy'n adlewyrchu maint ac amrywiaeth y sir. Maent yn amrywio o ran maint a rôl ac maent yn aml yn gwneud cyfraniadau nodedig i anghenion a gofynion eu cymunedau a'r ardaloedd cyfagos. Mae nifer o'r aneddiadau a'r pentrefi yn hunangynhaliol o ran cyfleusterau a gwasanaethau, gan gyflawni rôl wasanaethu ehangach yn aml. Fodd bynnag, mae rhai aneddiadau llai eraill yn brin o wasanaethau a chyfleusterau. Mae anghenion preswylwyr yn yr ardaloedd olaf hyn yn cael eu diwallu fel arfer gan y prif ganolfannau ac, mewn rhai achosion, gan yr aneddiadau llai eraill â gwasanaethau.

Llesiant a Datblygu Cynaliadwy

4.7 Mae'r cynllun hwn wedi'i baratoi gan roi ystyriaeth lawn i gynnwys Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a dyletswyddau'r Cyngor i weithio tuag at saith nod llesiant Cymru a'r angen i gyfrannu at ddatblygu a rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy (gweler Ffigur 1).

Figur 1: Saith Nod Llesiant Cenedlaethol

4.8 Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol hefyd yn cyflwyno 'Pum Ffordd o Weithio' ac mae angen i gyrff cyhoeddus ddangos eu bod wedi cydymffurfio â'r rhain wrth gyflawni eu dyletswydd datblygu cynaliadwy.

Tymor hir

Pwysigrwydd sicrhau cydbwysedd rhwng anghenion tymor byr a'r angen i ddiogelu'r gallu i ddiwallu anghenion tymor hir hefyd.

Atal

Sut gall gweithredu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu helpu cyrff cyhoeddus i gyflawni eu hamcanion.

Integreiddio

Ystyried sut gall amcanion llesiant y corff cyhoeddus effeithio ar bob un o'r nodau llesiant, ar bob un o'u hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.

Cydweithio

Gallai cydweithredu ag unrhyw berson arall (neu wahanol adrannau yn y corff ei hun) helpu'r corff i fodloni ei amcanion llesiant.

Cynnwys

Pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau llesiant, a sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal maent yn ei gwasanaethu.

Ffigur 2: Pum Ffordd o Weithio

4.9 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi mai dull a arweinir gan gynllun yw'r ffordd fwyaf effeithiol o sicrhau datblygu cynaliadwy (trwy'r system gynllunio) a'i bod yn hanfodol bod cynlluniau'n cael eu mabwysiadu a'u hadolygu. Yn y cyswllt hwn, mae deddfwriaeth

yn sicrhau rhagdybiaeth o blaid datblygu cynaliadwy yn unol â'r cynllun datblygu oni bai bod ystyriaethau perthnasol yn nodi fel arall i sicrhau bod materion cymdeithasol, economaidd, diwylliannol ac amgylcheddol yn gytbwys ac yn integredig.

4.10 Fel y nodwyd uchod, bu'r CDLI Adneuo yn destun Arfarniad Cynaliadwyedd a oedd yn ymgorffori Asesiad Amgylcheddol Strategol er mwyn gwella i ba raddau y mae'r cynllun yn cyflawni ac yn cyfrannu at ddatblygu cynaliadwy, i'r graddau y mae hynny'n bosibl trwy'r system cynllunio defnydd tir. Proses ailadroddol drwy gydol paratoi'r Cynllun yw'r Arfarniad Cynaliadwyedd, ac adlewyrchir hyn yn strategaeth, polisïau a chynigion twf y cynllun.

4.11 Datblygu cynaliadwy yw datblygiad sy'n bodloni anghenion y presennol heb amharu ar allu cenedlaethau'r dyfodol i fodloni eu hanghenion hwy. Gellir dehongli'r cysyniad mewn sawl ffordd, ond yn y bôn mae'n ymagwedd at ddatblygu sy'n ceisio cydbwysu anghenion gwahanol, sy'n aml yn cystadlu â'i gilydd, ag ymwybyddiaeth o gyfyngiadau amgylcheddol, cymdeithasol, economaidd a diwylliannol.

4.12 Er bod ystyriaethau amgylcheddol yn ganolog i egwyddor datblygu cynaliadwy, mae hefyd yn ymwneud â sicrhau cymdeithas gref, iach a chyfiawn, a diwallu anghenion pawb yn awr ac yn y

dyfodol. Mae hyn yn cynnwys hyrwyddo llesiant personol, cydlyniant cymdeithasol a chreu cyfle cyfartal.

4.13 Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus i gyflawni datblygu cynaliadwy ac yn ei gwneud yn ofynnol i wella pob un o'r pedair agwedd ar lesiant: cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol.

4.14 Edrychodd Asesiad Llesiant Sir Gaerfyrddin (Mawrth 2017) ar lesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol yn Sir Gaerfyrddin trwy wahanol gyfnodau bywyd ac mae'n rhoi crynodeb o'r canfyddiadau allweddol. Mae canfyddiadau'r asesiad hwn yn sail i'r amcanion a'r camau gweithredu a nodir yn y Cynllun Llesiant ar gyfer Sir Gaerfyrddin. Gallwch weld yr Asesiad drwy'r ddolen gyswllt ganlynol: www.ydirgaragarem.cymru

Mae Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin yn amlinellu amcanion lleol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol y Sir a'r camau y mae'n bwriadu eu cymryd er mwyn eu cyflawni. Mae Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 2018-2023, ac mae'r amcanion a'r camau gweithredu a nodwyd yn edrych ar gyflwyno hyn yn y tymor hwy sef hyd at 20 mlynedd.

4.15 Bydd Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin yn canolbwyntio ar gyflawni pedwar amcan:

Arferion Iach

Bod gan bobl ansawdd bywyd da, a'u bod yn gwneud dewisiadau iachus am eu bywydau a'u hamgylchedd

Ymyrraeth Gynnar

Bod pobl yn cael yr help priodol ar yr amser iawn; yn ôl y gofyn

Cysylltiadau Cadarn

Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn, sy'n gallu addasu i newid

Pobl a Llefydd Llewyrchus

Gwneud y mwyaf o gyfleoedd i bobl a llefydd yn rhannau trefol a gwledig ein sir

Ffigur 3: Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin: Pedwar Amcan

Y Cyd-destun Cynllunio Strategol

4.16 Mae'r Cynllun Adneuo yn rhan o fframwaith Polisi a Chanllawiau Cynllunio Cenedlaethol perthnasol eraill, a pholisïau a strategaethau rhanbarthol a lleol eraill. Mae'r rhain yn cael eu nodi yn Atodiadau'r cynllun.

4.17 Yn benodol dylid nodi Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10 sy'n gosod polisïau cynllunio defnydd tir cenedlaethol Llywodraeth Cymru. Mae'n cael ei ategu gan Nodiadau Cyngor Technegol (TANs); cyngor gweithredol mewn cylchlythyron; a llythyrau egluro polisi.

4.18 Nid yw Polisi a Chanllawiau Cynllunio Cenedlaethol yn cael eu hailadrodd ym mholisïau'r cynllun, ond mae'n rhaid eu hystyried wrth ddatblygu cynigion ac wrth ystyried ceisiadau cynllunio.

4.19 Mae'r CDLI Adneuo yn ystyried Cynllun Gofodol Cymru sy'n darparu cyd-destun polisi cyffredinol ar gyfer cynllunio gofodol a datblygu yng Nghymru. Cyhoeddwyd y Cynllun gyntaf yn 2004 a'i ddiweddarau yn 2008, a'i nod yw sicrhau bod cynigion ledled Cymru yn cael eu hintegreiddio a'u bod yn gynaliadwy gyda'r camau gweithredu unigol yn cefnogi ei gilydd ac yn cydymffurfio â'r weledigaeth gyffredin ar gyfer yr ardal.

4.20 Lleolir Sir Gaerfyrddin mewn tair ardal a nodwyd yng Nghynllun Gofodol Cymru:

- Sir Benfro - Yr Hafan;
- Bae Abertawe - Y Glannau a'r Cymoedd Gorllewinol; a
- Canolbarth Cymru.

4.21 Mae Cynllun Gofodol Cymru yn dal i fod yn ystyriaeth berthnasol wrth baratoi'r CDLI.

4.22 Fodd bynnag, cyfeirir ato yng nghyd-destun paratoi'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol i Gymru, a fydd yn disodli Cynllun Gofodol Cymru. Yn hyn o beth, dylid nodi y bydd yr ymgynghoriad ar ddrafft y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn dod i ben ar 1 Tachwedd 2019. Bwriedir cyhoeddi'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol mabwysiedig ym mis Medi 2020 a chaiff ei gynnwys ei ystyried ymhellach wrth i'r cynllun symud ymlaen at gael ei fabwysiadu.

4.23 Mae'r cynllun wedi ystyried yr amcanion rhanbarthol strategol fel y'u nodir ar hyn o bryd yng Nghynllun Gofodol Cymru ond hefyd yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol sy'n cael ei ddatblygu, a bydd yn parhau i wneud hynny. Yn hyn o beth, mae'r ddau yn cyd-

fynd â'r dull strategol a nodir drwy Ddinas-ranbarth Bae Abertawe a lanswyd yn 2013.

4.24 Mae Dinas-ranbarth Bae Abertawe wedi dod ag ardal eang, amrywiol a gwrthgyferbyniol ynghyd gyda phwyslais ar ysgogi buddsoddiad a chyfleoedd i greu swyddi. Cafodd hyn ei ddatblygu ymhellach drwy lofnodi'r Fargen Ddinesig gwerth £1.3 biliwn yn 2017 gan gadarnhau ymhellach uchelgeisiau'r rhanbarthau a phwysigrwydd strategol a rhanbarthol Sir Gaerfyrddin.

Mae Bargaen Ddinesig Bae Abertawe yn cael ei harwain gan y pedwar awdurdod lleol yn y rhanbarth, sef Cyngor Sir Gaerfyrddin, Cyngor Abertawe, Cyngor Castell-nedd Port Talbot a Chyngor Sir Penfro, ynghyd â Byrddau Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg a Hywel Dda, Prifysgol Abertawe a Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant a phartneriaid o'r sector preifat.

4.25 Mae cyfanswm y pecyn buddsoddi yn cynnwys cyllid o £241 miliwn gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig a Llywodraeth Cymru, £396 miliwn o gyllid cyhoeddus arall a £637 miliwn gan y

sector preifat. Yn ystod y 15 mlynedd nesaf, bydd y Fargen Ddinesig yn ceisio rhoi hwb o £1.8 biliwn i'r economi ranbarthol ac yn creu bron i 10,000 o swyddi newydd o safon.

4.26 Mae prosiectau'r Fargen Ddinesig yn seiliedig ar themâu allweddol sef Cyflymu'r Economi, Gwyddor Bywyd a Llesiant, Ynni, a Gweithgynhyrchu Clyfar. Caiff pob prosiect ei ategu gan seilwaith digidol o'r radd flaenaf a menter Sgiliau a Thalentau a fydd yn rhoi llwybr i bobl leol gael y swyddi a gaiff eu creu.

4.27 Mae uchelgeisiau'r rhanbarth a'r Fargen Ddinesig yn cael eu hadlewyrchu yn rhagolygon strategol y Cyngor ei hun. Yn y cyswllt hwn mae cynllun adfywio'r Cyngor yn ceisio darparu fframwaith strategol ar gyfer cyflawni prosiectau adfywio ledled y Sir gan adeiladu ar y dull dan arweiniad partneriaeth wrth greu cymunedau sy'n fywiog yn economaidd¹⁵.

¹⁵ Cynllun adfywio strategol ar gyfer Sir Gaerfyrddin 2015-2030 – Trawsnewidiadau - <https://www.sirgar.llyw.cymru/media/1212394/cynllun-adfywio-strategol-ar-gyfer-sir-ga-r-2015-2030.pdf>

Figur 4: Bargen Ddinesig Bae Abertawe

Cymdeithasol a Diwylliannol

4.28 Mae bron 6% o gyfanswm poblogaeth Cymru yn byw yn Sir Gaerfyrddin, sef 186,452 o bobl. Ers 2001, mae poblogaeth y Sir wedi tyfu o ganlyniad i 12,800 o bobl ychwanegol, sef cynnydd o 7.4% mewn 16 mlynedd. Cofnodwyd y twf mwyaf mewn poblogaeth cyn 2008, gyda'r blynyddoedd ers hynny yn dangos twf ar lefel is.

4.29 Y prif ffactor sydd wedi dylanwadu ar y newid i boblogaeth Sir Gaerfyrddin ers 2001/2002 yw mewnfudo, lle mae mwy o bobl wedi symud i'r sir nag sydd wedi gadael. Mae'r twf yn y boblogaeth

hefyd yn cael ei ystyried yn erbyn newid naturiol y sir, lle mae nifer y marwolaethau wedi bod yn fwy na nifer y genedigaethau bob blwyddyn ers 2001/2002.

4.30 Mae patrymau mudo allan o Sir Gaerfyrddin wedi gweld nifer mawr o grŵp oedran 15–19 yn gadael y sir. Yn bennaf, mae hyn yn adlewyrchu'r nifer o fyfyrwyr sy'n gadael y sir er mwyn manteisio ar gyfleoedd addysg uwch. Cafwyd cynnydd mewn pobl sy'n symud i mewn i'r sir o fewn grŵp oedran teulu ifanc 30–44 a grŵp oedran 0–14. Cafwyd cynnydd hefyd yn y grŵp oedran dros 65, sydd wedi cyfrannu at broffil poblogaeth sy'n heneiddio yn Sir Gaerfyrddin.

4.31 Ers cychwyn y broses Cynllun Datblygu Lleol yng Nghymru, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi pedwar amcanestyniad poblogaeth ac aelwydydd. Mae ystadegau mudo net uchel (yn fewnol ac yn rhyngwladol) wedi dylanwadu ar amcanestyniadau Llywodraeth Cymru sy'n seiliedig ar 2006 a 2008. Nododd yr ystadegau hyn dwf sylweddol ar gyfer Sir Gaerfyrddin (fel yr adlewyrchir yn y Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig). Fodd bynnag, roedd amcanestyniadau Llywodraeth Cymru sy'n seiliedig ar y cyfnod 2011–2014 yn adleisio cyfnod ôl-ddirwasgiad a ddangosai duedd mewnfudo is. O ganlyniad mae gofyniad twf disgwyliedig mewn aelwydydd llawer yn is ar gyfer Sir Gaerfyrddin.

4.32 Mae amcanestyniadau aelwydydd Llywodraeth Cymru, sy'n seiliedig ar 2014, yn amcangyfrif nad yw maint aelwydydd ar gyfartaledd yn lleihau cymaint ag yr oedd amcanestyniadau blaenorol wedi'u hawgrymu. Mae'r amcangyfrif uwch hwn yn glŷn â maint aelwydydd ynghyd â'r newidiadau o ran twf y boblogaeth o fewn y sir wedi arwain at ofyniad twf disgwylidig mewn aelwydydd sy'n llawer is na'r hyn a nodwyd yn y CDLI mabwysiedig presennol. Mae'r CDLI Diwygiedig hwn yn ceisio gosod yr amcanestyniadau hyn yng nghyd-destun Sir Gaerfyrddin a datblygu cyfres o amcanestyniadau ar gyfer newid a thwf sy'n adlewyrchu anghenion a dyheadau Sir Gaerfyrddin a'i chymunedau.

4.33 Ceir amrywiadau sylweddol ar draws y Sir o ran dangosyddion amddifadedd cymdeithasol, gan gynnwys mynediad at gyfleusterau a gwasanaethau cymunedol, iechyd ac addysg; ac ansawdd tai. Mewn rhai cymunedau, mae diffyg canolbwynt cymdeithasol a/neu gyfleusterau allweddol i weithredu fel ffocws cymunedol. Mae gan eraill ystod o wasanaethau a chyfleusterau sy'n cyfrannu at fywyd cymunedol bywiog. Mae angen dosbarthiad mwy cytbwys. Mae hyn i ryw raddau yn adlewyrchu cymeriad gwledig y Sir. Yn y cyd-destun hwn, mae llawer o gymunedau gwledig yn defnyddio cyfleusterau mewn anheddiad cyfagos neu ganolfannau lefel uwch. Mae hyn yn adlewyrchu patrwm o fywyd gwledig sydd bellach yn gyffredin ledled

Cymru. Mae'r angen i adlewyrchu'r patrwm hwn a chydnabod bod angen cynnal cymunedau gwledig o'r fath yn ffactor allweddol ar draws y Sir ac yn y cynllun hwn.

4.34 Gyda 78,048 o siaradwyr Cymraeg ymhlith ei phoblogaeth, Sir Gaerfyrddin yw'r sir â'r nifer fwyaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru ac mae ganddi'r bedwaredd gyfran uchaf o siaradwyr Cymraeg, sef 43.9% (data Cyfrifiad 2011). Felly, mae ffocws strategol clir ar y rôl ganolog y mae'n ei chwarae yn Sir Gaerfyrddin a'i chymunedau.

4.35 Mae'r llun isod yn dangos dosbarthiad siaradwyr Cymraeg fesul ward etholiadol fel y'i cofnodwyd yn nata Cyfrifiad 2011. Er nad oes crynhoad amlwg o siaradwyr Cymraeg mewn unrhyw ardal benodol, mae'n amlwg bod nifer o wardiau â chyfran uwch o siaradwyr Cymraeg yn Nyffryn Aman a Chwm Gwendraeth a leolir yn y clwstwr a nodwyd fel 'Aman a Gwendraeth Uchaf'.

Ffigur 5: % y siaradwyr Cymraeg yn Wardiau Etholiadol Sir Gaerfyrddin (ffigurau Cyfrifiad 2011)

4.36 Fodd bynnag, nodir bod cyfran y siaradwyr Cymraeg yn Sir Gaerfyrddin wedi bod yn gostwng yn raddol ers troad y ganrif ddiwethaf ac mae gostyngiad yng nghyfran y siaradwyr Cymraeg yn Sir Gaerfyrddin wedi'i gofnodi gan bob Cyfrifiad ers 1901. Yn fwy diweddar, yn ystod y cyfnod rhwng Cyfrifiadau 1991 a 2011, mae canran y siaradwyr Cymraeg yn Sir Gaerfyrddin wedi gostwng o 54.9% i 43.9%. O ganlyniad, ac o ystyried pwysigrwydd yr iaith Gymraeg, gan gynnwys o ran y gwead cymdeithasol, ar draws ein cymunedau mae'n bwysig ei bod yn cael ei chydabod a'i diogelu.

Economaidd

4.37 Mae uchelgeisiau corfforaethol y Cyngor ar gyfer twf ac adfywio, fel y nodwyd yn ei strategaeth adfywio a Bargaen Ddinesig Bae Abertawe, yn dangos potensial i greu o leiaf 5,295 o swyddi newydd. Mae hyn yn dangos bod y Sir yn uchelgeisiol a'i bod mewn man strategol ger y porth i orllewin Cymru ac yn ganolog i'r Fargaen Ddinesig.

4.38 Yn wir, dylid ystyried datblygiad economaidd y Sir yn y dyfodol yn y cyd-destun ehangach. Llofnodwyd Bargaen Ddinesig Bae Abertawe yn 2017, gan sicrhau £1.3 biliwn ar gyfer cynghorau Abertawe, Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot a Sir Benfro. Rhagwelir y bydd y fargaen yn trawsnewid tirwedd economaidd yr ardal, yn rhoi hwb i'r economi, ac yn creu bron 10,000 o swyddi newydd dros y 15 mlynedd nesaf.

4.39 Hefyd cydnabyddir y potensial hwn o ran twf yn rhannol yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol sy'n cael ei ddatblygu, ac mae hyn yn cynnwys de-orllewin y sir sydd hefyd yn rhan o Ardal Twf

Cenedlaethol y De-orllewin. Ffocws hwn yw Bae Abertawe ac ardal Llanelli yn ogystal â thref eilaidd Caerfyrddin¹⁶.

4.40 Mae angen economi wledig fywiog i gefnogi twf cyffredinol y Sir, ac i helpu i gynnal bywyd cymunedol. Mae twristiaeth gynaliadwy yn ffordd allweddol o sicrhau'r twf hwn a darparu swyddi lleol o ansawdd da, yn yr un modd â chyfleoedd a gynigir drwy gynlluniau arallgyfeirio ffermydd.

4.41 Mae angen cyfleoedd tir cyflogaeth ar gyfer amrywiaeth o fentrau a buddsoddiadau posibl, o fusnesau lleol ar raddfa fach i ardaloedd datblygu strategol ar raddfa fawr a allai apelio at fewnffuddsoddwyr. Gellir darparu cyfleoedd o'r fath drwy dir cyflogaeth presennol a thrwy ddyraniadau cynaliadwy newydd mewn lleoliadau priodol.

4.42 Gan fod swyddi'r sector cyhoeddus yn cael eu gorgynrychioli yn y Sir, bydd gofyn i'r swyddi ychwanegol sydd eu hangen *dros gyfnod y cynllun* gael eu darparu drwy ddatblygiadau sy'n hyrwyddo ac yn arallgyfeirio twf ar draws sectorau, ac sy'n

ailgyfeirio'r economi tuag at sectorau sy'n seiliedig ar wybodaeth, o ansawdd uchel â gweithwyr medrus.

4.43 Yn sgil y gwahoddiad am safleoedd ymgeisio ar gyfer y CDLI, cyflwynwyd dros 40 o safleoedd ar gyfer cyflogaeth neu ddefnydd cymysg. Er bod rhai o'r rhain yn ddyraniadau yn y CDLI cyntaf ac wedi'u dwyn ymlaen i'r CDLI Diwygiedig, gallai eraill fod yn briodol fel safleoedd 'wrth gefn' heb eu dyrannu a allai, os ydynt yn briodol ac yn gynaliadwy, fod yn lleoliadau ar gyfer cyflogaeth a swyddi newydd yn y dyfodol.

Yr Amgylchedd

4.44 Mae cyfoeth amgylchedd naturiol, adeiledig a diwylliannol Sir Gaerfyrddin yn ystyriaeth ofodol bwysig wrth gynllunio ar gyfer dyfodol y sir, yn arbennig o ran y potensial ar gyfer twf a lleoli datblygiadau. Mae Sir Gaerfyrddin yn enwog, ac yn haeddiannol felly, am ei harfordir godidog, ei haberoedd tawel, ei dyffrynnoedd coediog, serth a'i hucheldiroedd garw. Mewn sawl man yn y sir ceir clytwaith o goetiroedd a chaeau wedi'u ffinio gan gloddiau sydd, yn aml iawn, o bwysigrwydd hanesyddol. Mae'r môr a gwely'r môr o

¹⁶ Fframwaith Datblygu Cenedlaethol 2020 – 2040 (Drafft Ymgynghori)

amgylch arfordir Sir Gaerfyrddin hefyd yn gyfoethog mewn rhywogaethau, rhai ohonynt o gryn bwysigrwydd economaidd. Mae harddwch naturiol y sir yn ffactor pwysig y mae'r diwydiannau twristiaeth a hamdden lleol yn dibynnu arno. Mae bioamrywiaeth felly'n hanfodol i lesiant corfforol, economaidd ac ysbrydol pawb sy'n byw ac yn gweithio yn Sir Gaerfyrddin.

4.45 Mae ardal y cynllun lleol yn cynnwys safleoedd sydd wedi'u dynodi ar lefel ryngwladol er mwyn diogelu a gwella cynefinoedd a rhywogaethau pwysig, yn ogystal â thirweddau trawiadol a threfi a phentrefi hanesyddol unigryw. Ceir hefyd nifer o safleoedd dynodedig o bwysigrwydd cadwraeth natur a bioamrywiaeth, gan gynnwys 8 Ardal Cadwraeth Arbennig, 3 Ardal Gwarchodaeth Arbennig, 1 safle Ramsar, 81 o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, 5 Gwarchodfa Natur Genedlaethol, 5 Gwarchodfa Natur Leol a 7 tirwedd gofrestrdig.

4.46 Mae Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig yn cwmpasu rhyw 17,088 hectar, ac yn amrywio o ran maint, o gaeau bach i ardaloedd mawr o ochrau mynydd ac afonydd hir. Maent yn cynnwys cynefinoedd fel coetiroedd hynafol, dolydd sy'n llawn blodau, gwlyptiroedd yn ogystal â chwareli segur. Maent yn cynnal planhigion a rhywogaethau o anifeiliaid nad ydynt yn cael eu gweld yn aml yn y cefn gwlad ehangach.

4.47 Dangosir pwysigrwydd treftadaeth adeiledig y sir gan y 27 ardal gadwraeth, 366 o Henebion Cofrestredig (sy'n amrywio o nodweddion cynhanesyddol i nodweddion ôl-ganoloesol/modern sydd â diddordeb hanesyddol diwylliannol) a nifer mawr o adeiladau rhestredig.

4.48 Amaethyddiaeth yw prif nodwedd ardaloedd gwledig Sir Gaerfyrddin ac mae'r diwydiant amaeth a ffermio llaeth a defaid yn arbennig yn golygu bod y Sir yn un o'r ardaloedd amaethyddol pwysicaf yng Nghymru. Caiff tua 203,700 ha o dir yn Sir Gaerfyrddin ei ddsbarthu'n dir amaethyddol, a dosberthir y rhan fwyaf ohono yn radd 3a a 4, gyda darn bach o dir gradd 2 yn neddwyrain y Sir.

Cysylltiadau

4.49 Mae Sir Gaerfyrddin mewn lleoliad da ar y rhwydwaith priffyrdd strategol, gyda'r cysylltiadau i'r gorllewin yn cysylltu â'r porthladdoedd fferi i Iwerddon, sydd gyda'r M4 yn ffurfio rhan o'r Rhwydwaith Traws-Ewropeaidd. Caiff y cyswllt rhwng y dwyrain a'r gorllewin ei bwysleisio ymhellach gan reilffordd Gorllewin Cymru sy'n ymestyn o Abertawe (a'r rhwydwaith rheilffyrdd ehangach) i Sir Benfro trwy Gaerfyrddin a Llanelli. Mae rheilffordd Gorllewin Cymru

hefyd yn rhan o'r Rhwydwaith Traws-Ewropeaidd sy'n cysylltu â'r porthladdoedd fferi i Iwerddon yn Sir Benfro. Mae rheilffordd Calon Cymru, sy'n ymestyn o Abertawe trwy rannau dwyreiniol y Sir hyd at Amwythig, yn cynnig manteision trafnidiaeth ychwanegol er bod y gwasanaeth yn gyfyngedig.

4.50 Mae'r Sir yn cael ei gwasanaethu hefyd gan nifer o ffyrdd dosbarth A yn ogystal â ffyrdd dosbarth B, gyda phob un yn elfen bwysig o'r rhwydwaith priffyrdd. Mae ein prif rwydwaith priffyrdd yn cynnwys cefnffordd yr A48, sy'n arwain at ac oddi wrth draffordd yr M4 gyda'i chysylltiadau trwy dde-ddwyrain Cymru a thu hwnt. Mae cefnffyrdd yr A40 a'r A483, ar y llaw arall, yn cysylltu â chanolbarth a gogledd Cymru yn ogystal â chanolbarth a gogledd Lloegr. Darperir mynediad at ganolbarth Cymru ac ymlaen ymhellach i ogledd Cymru gan yr A484 a'r A485.

4.51 Mae'r canlynol yn dangos natur y rhwydwaith ffyrdd, gan gynnwys lefel y ddarpariaeth a fodlonir gan ffyrdd Dosbarth B ac is. Mae hyn, yn rhannol, yn adlewyrchu pa mor wledig yw'r sir ac mae'n pwysleisio'r heriau wrth ddarparu strategaeth integredig gynaliadwy ar gyfer yr ardal.

Rhwydwaith Ffyrdd Sir Gaerfyrddin – Hyd y Ffordd (Km)	
Traffordd (M4)	5
Dosbarth A (Cefnffyrdd)	147
Dosbarth A (Sirol)	247
Dosbarth B ac C	1,579
Ffyrdd Bach ag Wyneb	1,496

Tabl1

4.52 Gwasanaethir yr ardal yn gyffredinol dda gan drafnidiaeth gyhoeddus trwy'r rhwydwaith bysiau, er bod lefel ac amllder y gwasanaeth yn amrywio yn ôl lleoliad a chyrchfan. Yn ogystal, mae nifer o wasanaethau sy'n gweithredu ar sail 'galw a theithio' mewn ardaloedd gwledig a 'Bwcabus' yn Nyffryn Teifi – mae gwasanaethau o'r fath yn cynnig buddiannau hygyrchedd ychwanegol i'r ardaloedd hyn.

5. Nodi Materion

5.1 Mae angen i'r CDLI Diwygiedig fod yn strategol, yn gryno ac yn unigryw ar gyfer ein sir. Mae canolbwyntio ar y materion allweddol sy'n wynebu ein sir wedi'n helpu i gyflawni hyn.¹⁷ Wrth baratoi'r CDLI Diwygiedig, rydym wedi ceisio adolygu a diweddarau ein dealltwriaeth o'r materion perthnasol.

5.2 Cesglir y materion allweddol ynghyd o dan y nodau llesiant cenedlaethol. Golygai hyn fod y materion wedi'u fframio o fewn cyd-destun Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.¹⁸ Mae hyn yn sicrhau bod buddiannau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol yn cael eu gwreiddio yn y broses o wneud Cynlluniau.

5.3 Mae adroddiad cwmpasu'r rfarniad Cynaliadwyedd, yn ogystal â'r gwaith a wnaed gan y Bwrdd Gwasanaethau

Cyhoeddus fel rhan o broses "Y Sir Gâr a Garem",¹⁹ wedi llywio'r materion. Mae Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin 2018–2033²⁰ hefyd wedi bod yn agwedd allweddol ar y gwaith hwn.

5.4 Rydym wedi ymgysylltu ac ymchwilio'n helaeth fel rhan o'r sgwrs ynghylch creu materion. Mae hyn yn cynnwys aelodau etholedig, cynghorau tref a chymuned, y Fforwm Rhanddeiliaid Allweddol, adolygiad o bolisi, adroddiad adolygu'r CDLI, amcanion/strategaethau corfforaethol, arolygon ar-lein a phroses yr Arfarniad Cynaliadwyedd.²¹

5.5 Rydym yn deall lle'r ydym ar hyn o bryd fel sir a lle'r ydym i gyd am gyrraedd. Mae hyn wedi golygu bod modd cydsynio ynghylch y materion hynny y gall cynllun gofodol / defnydd tir geisio'u hateb hyd at 2033.

5.6 Mae'r 33 mater cryno fel a ganlyn. Nodir rhagor o fanylion yn y Papur Pwnc – Materion, Gweledigaeth ac Amcanion:²²

¹⁷ Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol Llywodraeth Cymru – Argraffiad 2, Awst 2015, Adran 6.1.1

¹⁸ Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

¹⁹ <http://www.ysirgaragarem.cymru/>

²⁰ <http://www.ysirgaragarem.cymru/media/8332/cynllun-llesiant-sir-gar-terfynol-mai-2018.pdf>

²¹ Mae gwybodaeth fanwl, gan gynnwys yr ymgysylltu a wnaed, wedi'i nodi yn y Papur Pwnc – Materion, Gweledigaeth ac Amcanion.

²² Nodir manylion manwl yn y Papur Pwnc – Materion, Gweledigaeth ac Amcanion.

Sir Gaerfyrddin Ffyniannus

- 1 Bargen Ddinesig Bae Abertawe sydd werth £1.3 biliwn, gyda phrosiectau wedi'u nodi yn Llanelli a Chaerfyrddin.
- 2 Amrywiol raddau o fywiogrwydd yn ein canolfannau trefi manwerthu
- 3 Mae angen twf priodol mewn ardaloedd gwledig (gan gynnwys cyfleoedd am waith)
- 4 Economi ymwelwyr fywiog sydd â'r potensial i dyfu.

Sir Gaerfyrddin gydnerth

- 5 Peryglon llifogydd a'r heriau a gyfyd yn sgil newydd yn yr hinsawdd
- 6 Dynodiadau bioamrywiaeth yn amrywio o lefel ryngwladol i lefel leol.
- 7 Ôl troed ecolegol sydd ar hyn o bryd yn fwy na'r lefelau cynaliadwy.
- 8 Nodweddion tirwedd neu drefwedd cyfoethog.

Sir Gaerfyrddin Iachach

- 9 Poblogaeth sy'n heneiddio a'r boblogaeth iau yn allfudo.
- 10 Adroddwyd bod 60% o oedolion dros bwysau neu'n ordew.
- 11 Mae bywyd cymunedol, addysg a'r gwasanaethau cyhoeddus yn dynodi llesiant mewn ardaloedd gwledig.

12 Mae harddwch, tawelwch, manau gwyrdd agored ac awyr iach hefyd yn cyfrannu at hapusrwydd mewn ardaloedd gwledig.

13 Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer yng Nghaerfyrddin, Llanelli a Llandeilo.

14 "Ein Newid Mawr yn y GIG" ac unrhyw oblygiadau.

Sir Gaerfyrddin fwy cyfartal

15 Amddifadedd gwledig a threfol.

16 Mae mwy nag 1 ym mhob 3 o aelwydydd yn byw mewn tloidi.

17 Targed y Cyngor o ddarparu 1,000 o dai fforddiadwy.

Sir Gaerfyrddin o gymunedau cydlynus

18 Prinder tai newydd yn cael eu hadeiladu mewn rhai Canolfannau Gwasanaeth a Chanolfannau Gwasanaethau Lleol.

19 Prinder cyflenwad pum mlynedd o dir ar gyfer tai a'r angen am gymysgedd o dai.

20 Mae newidiadau yn yr amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd yn dynodi y bydd nifer y tai y bydd eu hangen hyd at 2033 gryn dipyn yn llai.

21 Safleoedd tai nad ydynt yn cael eu datblygu a'u gwireddu.

22 Sir o natur wledig yn bennaf lle mae 60% o'r boblogaeth yn byw mewn ardaloedd gwledig.

23 Sicrhau bod y seilwaith yn gallu cynnal datblygiadau, gan gynnwys priffyrdd.

24 Yr angen i hyrwyddo a defnyddio mathau eraill o drafnidiaeth.

25 Diffyg cyfleoedd gwaith, band eang a gwasanaethau cyhoeddus mewn ardaloedd gwledig.

26 Angen gwerthfawrogi'r ymdeimlad o le - sir o gyferbyniadau.

Sir Gaerfyrddin â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

27 Adeiladau segur ledled y Sir.

28 Angen mesur effaith datblygu ar y Gymraeg.

29 Angen tai fforddiadwy yn ein cymunedau er mwyn cadw teuluoedd ifanc.

30 Safleoedd archaeolegol pwysig a nodweddion hanesyddol.

31 Y nifer uchaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru.

Sir Gaerfyrddin sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

32 Ystyriaethau cenedlaethol a rhanbarthol datblygol, gan gynnwys Brexit, y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol a Chynlluniau Datblygu Strategol. Cyhoeddwyd Polisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 10) ym mis Rhagfyr 2018.

33 Angen hyrwyddo effeithlonrwydd ynni mewn datblygiadau arfaethedig a'r rhai sy'n bodoli eisoes.

6. Gweledigaeth ar gyfer 'Un Sir Gâr'

6.1 Mae angen tanategu'r CDLI Diwygiedig gyda gweledigaeth a strategaeth gryno a hirdymor. Er mwyn cyflawni hyn, mae gweledigaeth glir wedi'i datblygu sydd wedi'i hadeiladu ar sail consensws. Mae'r Weledigaeth Strategol yn nodi sut y bwriedir datblygu, newid neu warchod y sir hyd at 2033.²³

6.2 Mae gweledigaeth y CDLI Diwygiedig yn cynnwys y weledigaeth a nodir yn Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor "*Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin - y 5 mlynedd nesaf - 2018-2023*"²⁴. Er nad oes gweledigaeth i fanteisio ar Gynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin, mae gweledigaeth y CDLI Diwygiedig yn adlewyrchu ei bedwar amcan llesiant, sef (1) *Arferion Iach* (2) *Ymyrraeth Gynnar* (3) *Cysylltiadau Cryf* a (4) *Phobl a Lleoedd Ffyniannus*.

6.3 Mae testun ategol Amcan Llesiant 4 wedi'i ymgorffori yng ngweledigaeth y CDLI Diwygiedig oherwydd pwyslais yr amcan hwn ar "*wneud y gorau o gyfleoedd i bobl a lleoedd mewn rhannau trefol a gwledig o'n sir fel ei gilydd*". Mae hyn yn ymateb i'r pwyslais

cryf ar gydnabod ardaloedd gwledig o fewn y sgysiau a geir ynghylch nodi materion. Mae gweledigaeth y CDLI Diwygiedig yn cydnabod ac yn dathlu'r ffaith fod ein sir yn gyferbyniol a'i bod yn ysbrydoli ymdeimlad o le.

6.4 Mae ymagwedd "*Un Sir Gâr*" yn cydnabod yr angen i gydbwysu gofynion a buddiannau sy'n tynnu'n groes i'w gilydd ac yn darparu cyfle ar gyfer consensws a pherchenogaeth a rennir ar y CDLI Diwygiedig. Mae gweledigaeth y CDLI Diwygiedig hefyd yn cydnabod Bargen Ddinesig Bae Abertawe, gan osod y cywair cadarnhaol a chyraeddadwy ar gyfer y cynllun yn ogystal â chaniatáu uchelgais priodol.

Un Sir Gâr

Bydd Sir Gaerfyrddin 2033 yn lle i ddechrau, byw a heneiddio'n dda mewn amgylchedd iach, diogel a ffyniannus, lle caiff ei nodweddion diwylliannol ac amgylcheddol cyfoethog (gan gynnwys yr iaith Gymraeg) eu gwerthfawrogi a'u parchu o safbwynt preswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.

Bydd ganddi gymunedau ffyniannus, cydlynus a chynaliadwy a fydd yn rhoi mwy o gyfleoedd, ymyriadau

²³ Polisi Cynllunio Cymru, Rhifyn 9 (Adran 2.2.1) a Llawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol Llywodraeth Cymru – Argraffiad 2 – Awst 2015, Adran 6.1.1

²⁴<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-cynlluniau/symud-ymlaen-yn-sir-gaerfyrddin-y-5-mlynedd-nesaf/>

a chysylltiadau i bobl, lleoedd a sefydliadau yn rhannau gwledig a threfol ein Sir.

Bydd ganddi economi gref sy'n adlewyrchu ei safle fel ysgogwr hyderus ac uchelgeisiol ar gyfer Dinas-ranbarth Bae Abertawe.

7. Yr Amcanion Strategol

7.1 Cafodd amcanion strategol y CDLI Mabwysiedig presennol eu defnyddio fel man cychwyn i nodi'r amcanion strategol ar gyfer y CDLI Diwygiedig.

7.2 Roedd ymddangosiad amrediad o ysgogwyr cyd-destunol a pholisi ers 2014, yn fwyaf nodedig Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 a llofnodi Bargen Ddinesig Bae Abertawe yn 2017, yn golygu bod angen adolygu amcanion strategol y CDLI Mabwysiedig. Roedd hefyd angen sicrhau bod amcanion strategol y CDLI Diwygiedig yn cydblethu â materion allweddol a gweledigaeth y CDLI Diwygiedig.

7.3 Mae amcanion llesiant Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin wedi cael eu defnyddio i grwpio Amcanion Strategol y CDLI Diwygiedig. Mae hyn yn sicrhau bod dehongliad lleol o lesiant yn cael ei blethu yn yr amcanion llesiant a strategaeth y Cynllun o'r dechrau.

Er nad ydynt yn cael eu nodi'n uniongyrchol fel amcanion strategol y CDLI Diwygiedig yn eu rhinwedd eu hun, mae amcanion llesiant y Cyngor, fel y'u hamlinellir yn Strategaeth Gorfforaethol "*Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: y 5 mlynedd nesaf 2018–2023*", wedi chwarae rôl lywio²⁵.

7.4 Mae amcanion strategol y CDLI Diwygiedig yn ddigon uchelgeisiol ond mae modd hefyd eu cyflawni yng nghyd-destun cynllunio gofodol. Maent wedi'u seilio ar faterion allweddol y Cynllun ac yn ymateb iddynt, ac maent yn darparu platfform ar gyfer gwireddu'r weledigaeth. Maent yn darparu llwyfan ar gyfer cynllun cadarn, yn arbennig o ran eu haddasrwydd, priodoldeb a chyflawnadwyedd²⁶

7.5 Mae'r amcanion strategol yn cael eu croesgyfeirio â mater perthnasol y CDLI Diwygiedig ac maent hefyd yn destun dadansoddiad o ran a ydynt yn amcanion CAMPUS (Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrrol).

²⁵Mae'r Papur Pwnc – Materion, Gweledigaeth ac Amcanion yn cynnwys asesiadau cydnawsedd rhwng amcanion strategol y CDLI Diwygiedig ac amcanion llesiant y Cyngor, ac amcanion strategol y CDLI Diwygiedig yn erbyn fframwaith yr Arfarniad Cynaliadwyedd.

²⁶ Paragraff 8.2.1.2 o Lawlyfr ar Gynlluniau Datblygu Lleol Llywodraeth Cymru – Argraffiad 2

7.6 Mae amcanion strategol y CDLI Diwygiedig isod.

Arferion Iach - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd.

AS1 Sicrhau bod yr amgylchedd naturiol, gan gynnwys cynefinoedd a rhywogaethau, yn cael ei ddiogelu a'i wella.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	6, 7, 12, 13, 26, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS2 Cynorthwyo i ehangu a hyrwyddo cyfleoedd llesiant trwy fynediad i gyfleusterau cymunedol a hamdden yn ogystal â chefn gwlad.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	10, 11, 12, 15, 22, 26, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS5 Diogelu a gwella'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol a hyrwyddo'r arfer o ailddefnyddio adeiladau segur yn briodol.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	8, 26, 27, 30, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

Ymyrraeth Gynnar - Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn; pan fydd ei angen arnynt.

AS3 Helpu i ehangu a hyrwyddo cyfleoedd am addysg a hyfforddiant sgiliau i bawb.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	11, 15, 16, 22, 25, 26, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS4 Sicrhau bod egwyddorion cyfle cyfartal a chynhwysiant cymdeithasol yn cael eu cynnal drwy hyrwyddo mynediad i wasanaethau cyhoeddus, gofal iechyd, siopau, cyfleusterau hamdden a chyfleoedd gwaith amrywiol ac o ansawdd uchel, yn ogystal â chanol trefi bywiog.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	2, 3, 9, 11,14,16,18, 22, 25, 26, 32
Cyraeddadwy, Mesuradwy, Uchelgeisiol, Synhwyrol	Amserol, Penodol, ✓
Uchelgeisiol	✓

Cysylltiadau Cryf - Pobl, lleoedd a sefydliadau y mae cysylltiad cryf rhyngddynt, sy'n gallu addasu i newid.

AS6 Sicrhau bod egwyddorion cynaliadwyedd gofodol yn cael eu cynnal trwy gyfeirio datblygiadau i leoliadau cynaliadwy sydd â mynediad i wasanaethau a chyfleusterau, a rhoi anogaeth i aildefnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen lle bynnag y bo hynny'n bosibl.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	5, 7,13, 22, 23, 26, 32
Cyraeddadwy, Mesuradwy, Uchelgeisiol, Synhwyrol	Amserol, ✓

Uchelgeisiol	✓
--------------	---

AS7 Gwneud cyfraniad sylweddol tuag at fynd i'r afael ag achos newid yn yr hinsawdd ac addasu ei effeithiau, gan gynnwys hyrwyddo ynni adnewyddadwy a'r defnydd effeithlon o adnoddau a'u diogelu.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	5, 7,13, 24, 26, 32, 33
Cyraeddadwy, Mesuradwy, Uchelgeisiol, Synhwyrol	Amserol, ✓
Uchelgeisiol	✓

AS8 Cyfrannu at ddarparu system drafndiaeth integredig a chynaliadwy sydd ar gael i bawb, gan gynnwys cysylltiadau â dulliau trafndiaeth amgen.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	22 ,23 , 24, 26, 32
Cyraeddadwy, Mesuradwy, Uchelgeisiol, Synhwyrol	Amserol, ✓
Uchelgeisiol	✓

Pobl a Lleoedd Ffyniannus - Gwneud y gorau o gyfleoedd i bobl a lleoedd mewn rhannau trefol a gwledig o'n sir fel ei gilydd.

AS9 Diogelu a gwella cymeriad amrywiol, nodweddion unigryw, diogelwch a bywiogrwydd cymunedau'r Sir drwy hyrwyddo dull o greu lle ac ymdeimlad o le.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	8, 26, 28, 31, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS10 Darparu rhif a cymysgedd priodol o dai o ansawdd ledled y Sir, yn seiliedig ar egwyddorion datblygu economaidd-gymdeithasol cynaliadwy a chyfleoedd cyfartal.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	3, 17, 18,19, 20, 21, 22, 23, 26,28, 29, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS11 Helpu i warchod, gwella a hyrwyddo'r Gymraeg a hunaniaeth ddiwylliannol unigryw'r Sir ynghyd â'i hasedau a'i gwead cymdeithasol.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	3, 17, 18, 20, 26, 28, 29, 31, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

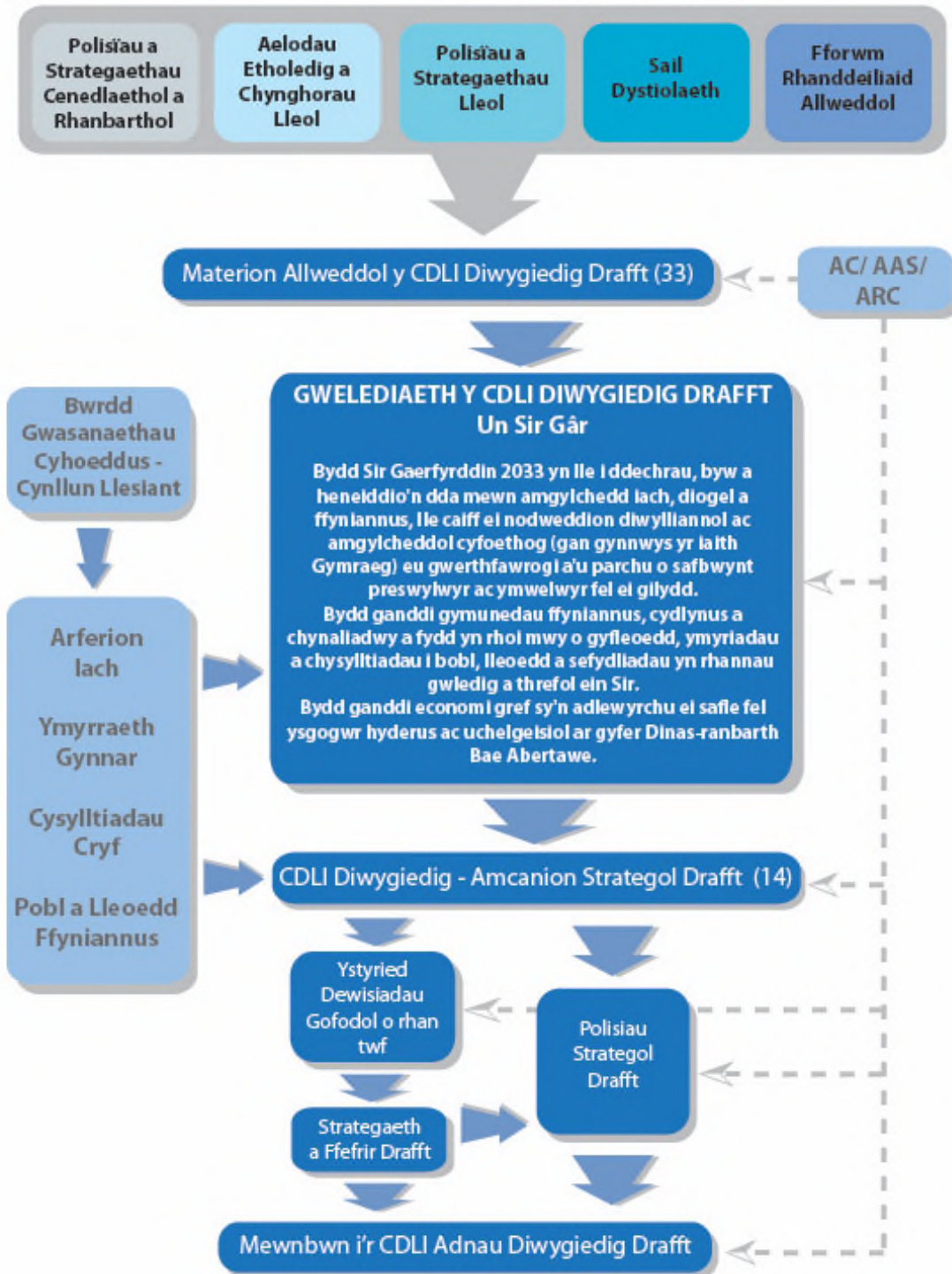
AS12 Annog buddsoddiad ac arloesedd mewn ardaloedd gwledig a threfol trwy sicrhau darpariaeth ddigonol i ddiwallu'r angen am waith a chyfrannu ar lefel ranbarthol tuag at gyflawni Bargen Ddinesig Bae Abertawe.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	1, 2, 3, 4, 15, 16, 23, 25, 26, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS13 Darparu ar gyfer mentrau twristiaeth cynaliadwy o ansawdd uchel drwy gydol y flwyddyn.	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	4, 25, 26, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

AS14 Adlewyrchu'r gofynion sy'n gysylltiedig â chyflwyno datblygiadau newydd, o safbwynt seilwaith caled a meddal (gan gynnwys band eang).	
Mynd i'r afael â materion yn ymwneud â'r CDLI	23, 24, 25, 26, 32
Cyraeddadwy, Amserol, Mesuradwy, Penodol, Uchelgeisiol, Synhwyrol	✓
Uchelgeisiol	✓

Tabl2

CDLI DIWYGIEDIG - DRAFFT GWELEDIGAETH A PHROSES

Ffigur 6

8. Twf Strategol ac Opsiynau Gofodol

Opsiynau Twf Strategol

8.1 Er mwyn llywio cyfeiriad twf poblogaeth ac aelwydydd yn Sir Gaerfyrddin yn y dyfodol dros gyfnod CDLI Diwygiedig 2018-2033, mae'r Cyngor wedi cynnal adolygiad o batrymau demograffig a ffurfio aelwydydd ar gyfer ardal y cynllun. Cyhoeddwyd Papur Rhagolygon Poblogaeth ac Aelwydydd (2018) fel rhan o'r sylfaen dystiolaeth ar gyfer y Strategaeth a Ffefrir, a chyhoeddir atodiad pellach (2019) gyda'r CDLI Adneuo hwn. Mae'r atodiad hwn yn darparu rhagor o ganlyniadau senarios demograffig o ran opsiynau a arweinir gan y boblogaeth ac opsiynau a arweinir gan gyflogaeth yng ngoleuni amgylchiadau newidiol. Mae pob senario yn cael ei ystyried yn erbyn cyfradd anheddau gwag Cyfrifiad 2011, yn ogystal â chyfradd anheddau gwag amrywiol y cyfrifir o gofnodion y dreth gyngor Sir Gaerfyrddin, a gyfrifir fel 3.4%. Penderfynwyd mai'r gyfradd anheddau gwag hon yw'r ffigur mwyaf priodol i'w ddefnyddio o fewn y senarios demograffig.

8.2 Mae'r Papur Rhagolygon Poblogaeth ac Aelwydydd hefyd yn nodi'r cysylltiadau rhwng twf poblogaeth a thwf cyflogaeth

amcangyfrifedig. Cydberthynir hyn gan adnabod sut mae twf y boblogaeth a gwahaniaethau yn y gweithlu a demograffeg yn cynnal cyfleoedd gwaith a thwf economaidd. Ystyrir y casgliad cyfan o opsiynau twf demograffig isod.

Amcanestyniad Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar 2014 (Adroddiad 2018)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:

+3,207

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:

+3,254

Gofyniad tai newydd: **3,367 o dai**

Gwerth Creu Swyddi y flwyddyn: **-55 o swyddi**

Casgliad

Byddai defnyddio'r duedd hon o ran twf ar gyfer CDLI Sir Gaerfyrddin yn cael effaith anffafriol ar uchelgeisiau strategol y Cyngor o safbwynt economaidd a chymdeithasol. Yn ogystal, o ystyried yr effeithiau negyddol posibl a amlygir uchod, nid ystyrir ei bod yn ddoeth defnyddio amcanestyniad Llywodraeth Cymru sy'n seiliedig ar 2014. Ni fyddai defnyddio'r senario hwn yn cyflawni Gweledigaeth ac Amcanion Strategol y Cynllun.

Amcanestyniad (ymfudiad cyfartalog dros 10 mlynedd) Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar 2014

(Adroddiad 2018)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+10,842

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+6,322

Gofyniad tai newydd: **6,542 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **198 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

O ystyried yr effeithiau negyddol posibl a amlygir uchod, nid ystyrir ei bod yn ddoeth defnyddio dau senario amrywiol amcanestyniad Llywodraeth Cymru (ymfudiad cyfartalog dros 10 mlynedd) sy'n seiliedig ar 2014 fel yr opsiwn twf ar gyfer y CDLI Diwygiedig. Ni fyddai'n cyflawni Gweledigaeth ac Amcanion Strategol y Cynllun.

Byddai'r ddau senario gwahanol yn cyfyngu ar uchelgeisiau economaidd Sir Gaerfyrddin o ran creu swyddi a chadw oedolion iau i fyw a gweithio yn y sir.

Twf Poblogaeth Tymor Byr (Adroddiad 2018)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+10,691

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+6,807

Gofyniad tai newydd: **7,044 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **126 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

O ystyried yr effeithiau negyddol posibl a amlinellwyd uchod, nid ystyrir yn ddoeth defnyddio'r amcanestyniad twf poblogaeth tymor byr fel opsiwn twf ar gyfer y Strategaeth a Ffefrir. Ni fyddai'n cyflawni Gweledigaeth ac Amcanion Strategol y Cynllun.

Twf Poblogaeth dros 10 mlynedd (Adroddiad 2018)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+11,755

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+6,992

Gofyniad tai newydd: **7,236 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **178 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

Er bod darparu 497 neu 482 o anheddau y flwyddyn yn debyg i'r hyn a ddarparwyd ers 2007, nid yw'n cynnig yr hyblygrwydd i ddefnyddio'r blynyddoedd hynny pan oedd darparu tai a'r farchnad dai yn fwy bywiog. Ers 2015, mae'r gyfradd darparu tai ar gyfartaledd wedi bod yn 545 o anheddau y flwyddyn a byddai cyfyngu ar y gofyniad tai drwy'r senario hwn yn cyfyngu ar uchelgeisiau economaidd Sir Gaerfyrddin o ran creu swyddi a darparu cyfleoedd i oedolion iau fyw a gweithio yn y Sir. Ni fyddai'r senario hwn yn cyflawni gweledigaeth ac amcanion strategol y cynllun.

Twf Poblogaeth Tymor Hir (Adroddiad 2018)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+17,567

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+9,555

Gofyniad tai newydd: **9,887 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **353 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

At ei gilydd, byddai defnyddio'r senario hwn yn darparu rhagolwg cadarnhaol a darpariaeth briodol ar gyfer codi tai yn y sir.

Byddai'n caniatáu'r hyblygrwydd i yrru twf tai cynaliadwy ac yn cefnogi uchelgeisiau economaidd y sir.

Er y bydd defnyddio senario â thwf uwch yn y boblogaeth yn golygu bod pobl 15-19 yn dal i adael y sir, mae mwy'n dychwelyd yn y garfan oedran 20-24 sy'n arwain at ragolwg demograffig cytbwys ar gyfer y sir yn y dyfodol.

Byddai defnyddio'r senario hwn yn cynorthwyo o ran cyflawni Gweledigaeth ac Amcanion Strategol y Cynllun.

Senario Twf Poblogaeth cyn y Dirwasgiad (Adroddiad 2018)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+26,811

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+13,616

Gofyniad tai newydd: **14,090 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **632 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

Byddai defnyddio senario'r amcanestyniad hwn ar gyfer y CDLI Diwygiedig yn gymesurol â'r strategaeth twf yn y CDLI mabwysiedig. Er y byddai'r senario hwn yn uchelgeisiol o ran hyrwyddo dyheadau economaidd, byddai gosod gofyniad twf mor uchel drwy'r senario twf poblogaeth cyn y dirwasgiad yn arwain at strategaeth twf na ellir ei chynnal na'i chyflawni.

Ni fyddai'r senario hwn yn cyflawni gweledigaeth ac amcanion strategol y cynllun.

Twf Poblogaeth Tymor Hir (Adroddiad Atodiad 2019)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+17,881

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+9,726

Gofyniad tai newydd: **10,065 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **439 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

Byddai defnyddio'r amcanestyniad hwn yn darparu rhagolwg cadarnhaol a darpariaeth briodol ar gyfer codi tai yn y sir. Mae'r cynnydd mewn mudo i Sir Gaerfyrddin a welwyd yn

amcangyfrifon canol blwyddyn 2018 yn cynyddu rhyw ychydig ar yr amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd o'r hyn a ystyriwyd yn adroddiad senario Twf Poblogaeth Tymor Hir 2018. Nid yw'r niferoedd gofyniad tai yn wahanol iawn i'r rhai a fernid fel yr opsiwn a ffafriwyd yn y Strategaeth a Ffeffrir, a byddai'n caniatáu'r hyblygrwydd i ysgogi twf cynaliadwy mewn tai ac i gefnogi uchelgeisiau economaidd y sir.

Er y bydd defnyddio senario â thwf uwch yn y boblogaeth yn golygu bod pobl 15-19 yn dal i adael y sir, mae mwy'n dychwelyd yn y garfan oedran 20-24 sy'n arwain at ragolwg demograffig cytbwys ar gyfer y sir yn y dyfodol.

Byddai defnyddio'r senario hwn yn cynorthwyo o ran cyflawni Gweledigaeth ac Amcanion Strategol y Cynllun

Twf Poblogaeth dros 10 mlynedd (Adroddiad Atodiad 2019)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+15,115

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+8,538

Gofyniad tai newydd: **8,835 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **354 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

At ei gilydd, byddai defnyddio'r senario hwn yn darparu rhagolwg cadarnhaol a darpariaeth briodol ar gyfer codi tai yn y sir.

Byddai'n caniatáu'r hyblygrwydd i yrru twf tai cynaliadwy ac yn cefnogi uchelgeisiau economaidd y sir. Mae'r berthynas rhwng creu swyddi a chynnydd yn y boblogaeth yn fwy cadarnhaol na'r senario a nodwyd yn y Strategaeth a Ffeirir gan fod y gofyniad o ran aelwydydd yn is, gyda thwf cyfrannol y boblogaeth oedran gweithio yn uwch.

Er y bydd defnyddio senario â thwf uwch yn y boblogaeth yn golygu bod pobl 15-19 yn dal i adael y sir, mae mwy'n dychwelyd yn y garfan oedran 20-24 sy'n arwain at ragolwg demograffig cytbwys ar gyfer y sir yn y dyfodol.

Byddai defnyddio'r senario hwn yn cynorthwyo o ran cyflawni Gweledigaeth ac Amcanion Strategol y Cynllun.

Twf Poblogaeth Tymor Byr (Adroddiad Atodiad 2019)

Amcanestyniad o'r newid yn y boblogaeth rhwng 2018-2033:
+14,133

Amcanestyniad o'r newid yn yr aelwydydd rhwng 2018-2033:
+8,474

Gofyniad tai newydd: **8,769 o dai**

Gwerth Creu Swyddi: **288 o swyddi y flwyddyn**

Casgliad

At ei gilydd, byddai defnyddio'r senario hwn yn darparu rhagolwg cadarnhaol a darpariaeth briodol ar gyfer codi tai yn y sir.

Byddai'n caniatáu'r hyblygrwydd i hybu twf cynaliadwy o ran tai, ac mae'n cael llai o effaith ar gefnogi uchelgeisiau economaidd y sir na senarios eraill. Ni fyddai gwerth creu swyddi o 288 o swyddi y flwyddyn, neu 4,320 o swyddi dros gyfnod y CDLI yn bodloni uchelgeisiau Cynllun Adfywio'r Cyngor.

Mae'r senario Twf Poblogaeth yn y Tymor Byr yn 2019 llawer yn uwch na'r hyn a ystyriwyd yn adroddiad 2018 gan ei fod yn defnyddio 4 blynedd o ddata yn hytrach na 6 blynedd. Mae hyn yn dangos pa mor anwadal yw rhagdybiaeth ar sail tueddiadau dros gyfnod byrrach o amser.

Ni fyddai'r senario hwn yn cyflawni gweledigaeth ac amcanion strategol y cynllun.

8.3 Ystyriwyd dau opsiwn arall fel sail ar gyfer ystyried twf tai yn y Sir. Canolbwyntiodd y rhain ar senarios a arweinir gan gyflogaeth, sef: Cymhareb Gymudo Sefydlog a Chymhareb Gymudo yn Gostwng. Roedd y rhain yn ceisio darparu opsiynau twf yn seiliedig ar ofyniad meincnod o ran swyddi sy'n dod o Astudiaeth Sectoraidd Cyflogaeth Sir Gaerfyrddin.

8.4 Byddai defnyddio'r senarios a arweinir gan gyflogaeth yn arwain at strategaeth dwf na ellir ei chyflawni na'i chynnal ar gyfer y Sir a byddai'r ddau opsiwn yn darparu mwy o dai na'r gofyniad twf a nodir yn y CDLI mabwysiedig (19,690 a 17,396 o anheddau yn y drefn honno).

8.5 Er y byddai'r senarios hyn yn uchelgeisiol o ran hyrwyddo dyheadau economaidd, byddai gosod gofyniad twf mor uchel yn arwain at strategaeth twf na ellir ei chyflawni na'i chynnal. Ni fyddai'r senario hwn yn cyflawni gweledigaeth ac amcanion strategol y cynllun.

Nodi'r Opsiwn Twf Strategol a Ffefrir

8.6 Mae nodi'r opsiwn twf strategol a ffefrir wedi deillio o ystyried yr amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd uchod, o ganlyniad i ymgysylltu cyn-adneuo, a'r angen i gael canlyniad cytbwys, gan gynnwys strategaethau a chynlluniau eraill megis, ond heb eu cyfyngu i, y rhai a ganlyn:

- Llywodraeth Cymru - Polisi Cynllunio Cymru;
- Cynllun Adfywio Strategol y Cyngor 2015 – 2030 – Trawsnewidiadau;
- Bargen Ddinesig Bae Abertawe;
- Strategaeth Gorfforaethol Newydd y Cyngor 2018 – 2023;
- Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin: Y Sir Gâr a Garem 2018-2033;
- Amcanion Llesiant y Cyngor;
- Cynllun Darparu Tai Fforddiadwy y Cyngor; ac
- Asesiad o'r Farchnad Dai Leol²⁷ a
- Cynllun y Cyngor: Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: y 5 mlynedd nesaf.

²⁷ Mae asesiad rhanbarthol o'r farchnad dai leol yn cael ei gynnal, a fydd yn llywio'r CDLI Diwygiedig wrth iddo fynd rhagddo drwy'r broses baratoi.

8.7 Cynigir defnyddio'r senario twf poblogaeth 10 mlynedd o Adroddiad Edge Analytics 2019 a defnyddio'r gyfradd anheddau gwag amgen o 3.4% i danategu gofynion twf yn y dyfodol ar gyfer y CDLI Diwygiedig hwn. Mae'r senario hwn yn nodi'r twf poblogaeth ac aelwydydd y tu allan i ardal Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog ac yn rhoi amcanestyniad o gynnydd poblogaeth cyffredinol o 15,115 (8.1%), gyda'r gofyniad ar gyfer 8,835 o dai newydd dros gyfnod y CDLI Diwygiedig o 2018-2033. Mae hyn yn cyfateb i 589 o dai newydd y flwyddyn. Bydd y senario hwn yn helpu i gyflawni amcanion Bargen Ddinesig Bae Abertawe a Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor o ran adfywio a chreu swyddi.

8.8 Byddai defnyddio'r opsiwn hwn a ffefrir yn gwneud cynnydd cadarnhaol o ran uchelgeisiau'r Cyngor ar gyfer darparu tai fforddiadwy ledled y sir.

Opsiynau Gofodol

8.9 Mae'r canlynol yn amlinellu nifer o opsiynau gofodol posibl a nodwyd i lywio dethol ein fframwaith gofodol yn y dyfodol a sut y gallai twf yn y dyfodol gael ei ddsbarthu ar draws y sir ar gyfer cyfnod y cynllun.

8.10 Mae'r gwaith o ystyried yr opsiynau strategol yn rhan bwysig o baratoi'r CDLI ac mae'n un o ofynion y broses Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol.

8.11 Mae pob opsiwn gofodol wedi bod yn destun ymgysylltu er mwyn asesu a gwerthuso ei briodoldeb gyda nod o sefydlu neu ddatblygu opsiwn a ffefrir. Mae eu cynnwys yn adlewyrchu'r angen i ystyried deddfwriaeth, polisi cynllunio cenedlaethol a strategaethau lleol a rhanbarthol wrth gydnabod nodweddion, asedau a materion penodol sy'n gyffredin yn Sir Gaerfyrddin ac yn ffurfio dull gweithredu strategol sy'n cyflawni'r weledigaeth ac yn hyrwyddo a llywio datblygiad ar gyfer y sir.

8.12 Wrth ddatblygu'r opsiynau, rhoddwyd ystyriaeth hefyd i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a'r amcanion llesiant a ddatblygwyd gan Gyngor Sir Caerfyrddin a'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

8.13 Dylid nodi bod creu opsiynau yn un o ofynion pwysig cyfarwydddeb yr Asesiad Amgylcheddol Strategol. Cafodd yr opsiynau strategol eu hasesu yn ôl yr Arfarniad Cynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol o fewn Adroddiad Cychwynnol yr Arfarniad Cynaliadwyedd - Asesiad Amgylcheddol

Strategol. Mae hyn yn ffurfio elfen bwysig yn y broses o ddewis yr opsiwn strategol mwyaf priodol ar gyfer Sir Gaerfyrddin.

8.14 Mae'r opsiynau a nodir yn rhagdybio bod datblygiadau tai heb gyfleoedd cyflogaeth yn yr un lleoliad eang, ac fel arall, yn llai cynaliadwy ac y dylid eu hosgoi. Yn yr un modd, mae angen i welliannau seilwaith gyd-fynd â datblygiadau newydd, gan gynnwys gwelliannau i rwydweithiau trafnidiaeth, cyfleustodau, seilwaith gwyrdd, iechyd, addysg a chyfleusterau cymdeithasol. O ganlyniad, caiff y term 'datblygu' ei ddefnyddio yn yr Opsiynau Gofodol ar gyfer Twf i gyfeirio at y cydbwysedd rhwng tai, gwaith a'r seilwaith ategol.

8.15 Nid oes yr un opsiwn o reidrwydd yn cael ei ystyried fel yr un a ffefrir wrth baratoi a thrafod ac mae lle a hyblygrwydd i'r opsiynau hyn gael eu haddasu er mwyn ystyried ffactorau ychwanegol. Cydnabyddir y gallai'r opsiwn a ffefrir gyfuno elfennau o fwy nag un opsiwn.

8.16 Mae'r tablau isod yn rhoi esboniad o bob un o'r opsiynau gofodol wrth iddynt gael eu hystyried. Ar ôl hyn, nodir Opsiwn Gofodol a Ffefrir.

Opsiwn 1 – Opsiwn y CDLI Presennol

Disgrifiad

Defnyddio'r hierarchaeth aneddiadau er mwyn caniatáu dosbarthiad cymesurol o ddatblygiadau yn seiliedig ar egwyddorion cynaliadwyedd.

Mynegiant Gofodol / Aneddiadau yr Effeithir arnynt

Mae'r opsiwn hwn yn seiliedig ar yr hierarchaeth aneddiadau pedair haen.

Asesiad Cryno

Mae'r opsiwn hwn yn canolbwyntio twf mewn modd cymesur ar draws hierarchaeth a gaiff ei thanategu gan egwyddorion cynaliadwyedd. Wrth wneud hynny, mae'r opsiwn hwn:

- Yn rhoi anogaeth i wasgaru cyflogaeth, tai a mathau eraill o ddatblygiad rhwng aneddiadau a nodwyd a grwpiau neu glystyrau pentrefi mewn modd sy'n adlewyrchu eu graddfa bresennol, eu poblogaeth a'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd ar gael yno.
- Yn adlewyrchu amrywiaeth y Sir ac yn dosrannu twf yn briodol i ardaloedd trefol a gwledig.
- Yn sicrhau bod y rhan fwyaf o dwf cyflogaeth yn digwydd yn y trefi a phentrefi mwy o faint.

Casgliad

Mae'r opsiwn hwn yn cynrychioli parhad o'r strategaeth CDLI bresennol ac felly mae cyfeiriad at ganlyniadau'r adroddiad monitro ac adolygu blynyddol. Er bod y ddau yn nodi llwyddiannau wrth weithredu'r strategaeth, maent hefyd yn nodi

gwendidau o ran cyflawni twf mewn agweddau o'r hierarchaeth aneddiadau.

Cydnabyddir y bu elfennau o'r strategaeth yn llwyddiannus, ond mae hefyd yn glir y gallai fod angen adolygiad a dull gweithredu diwygiedig i fynd i'r afael nid yn unig â'r gwendidau ond hefyd y newidiadau cyd-destunol.

Opsw'n 2 - Opsw'n Seilwaith a Rhwydwaith Trafnidiaeth

Disgrifiad

Yn seilio'r rhan fwyaf o'r twf yn yr ardaloedd sydd gerllaw'r prif rwydwaith priffyrdd a rheilffyrdd lle mae seilwaith ar gael i gefnogi'r datblygiad arfaethedig.

Mynegiant Gofodol / Aneddiadau yr Effeithir arnynt

Mae'r opsiwn hwn yn nodi aneddiadau a choridorau allweddol ar hyd y prif lwybrau ac ardaloedd trafndiaeth lle y mae seilwaith neu y cynllunnir seilwaith er mwyn derbyn y lefelau twf gofynnol.

Asesiad Cryno

Mae'r opsiwn hwn yn edrych ar ddarpariaeth bresennol y seilwaith cyfleustodau a'r rhwydwaith priffyrdd ar draws y sir ac mae'n anelu at ganolbwyntio'r rhan fwyaf o dwf mewn ardaloedd sydd â'r capasiti ar gyfer twf. Mae'r opsiwn hwn yn ceisio annog twf yn yr ardaloedd lle gellir darparu ar ei gyfer yn fwyaf ymarferol trwy:

- Annog twf ar hyd llwybrau trafndiaeth allweddol a chyffyrdd yr M4, yr A40, yr A48, yr A484, yr A474 a'r A485 a hefyd mewn mannau sy'n hygyrch i ddulliau trafndiaeth eraill gan gynnwys y rhwydwaith rheilffyrdd, y rhwydwaith beicio a chysylltiadau cerddwyr.
- Annog twf mewn ardaloedd lle ceir naill ai capasiti ar hyn o bryd i gyflenwi a thrin dŵr a dŵr gwastraff neu gynlluniau ar gyfer gwneud hyn.
- Annog twf mewn ardaloedd lle ceir digon o wasanaethau a chyfleusterau i gynnal y cymunedau.

Casgliad

Mae'r opsiwn hwn yn cysylltu twf a'r strategaeth aneddiadau yn uniongyrchol â'r seilwaith sydd ar gael. Er y byddai hyn yn cyfyngu ar y potensial ar gyfer twf mewn ardaloedd gwledig, cydnabyddir bod y berthynas rhwng datblygiad a'r ddarpariaeth seilwaith briodol yn elfen sy'n angenrheidiol fel rhan o unrhyw opsiwn a gaiff ei ddewis.

Opsw'n 3 - Yr Opsw'n Gwasgaru

Disgrifiad

Dim sail resymegol neu strwythur ar gyfer dosbarthu twf; byddai datblygu yn cael ei wasgaru ar draws y sir.

Mynegiant Gofodol / Aneddiadau yr Effeithir arnynt

Gellid effeithio ar yr holl aneddiadau'n gyfartal o dan yr opsiwn hwn am nad oes unrhyw strategaeth i nodi dosbarthiad twf.

<p>Fodd bynnag, byddai hyn yn debygol o arwain at lefelau twf sydd ar lefel gymharol gyfartal ar draws aneddiadau'r sir.</p>
<p>Asesiad Cryno Mae'r opsiwn hwn yn dosbarthu tai, cyflogaeth a mathau eraill o ddatblygiadau mewn modd eang rhwng aneddiadau'r Sir, gan gynnwys aneddiadau trefol a gwledig fel ei gilydd. Mae'n caniatáu i aneddiadau dyfu'n raddol heb o reidrydd ystyried y gwasanaethau neu'r cyfleusterau sydd ar gael nac ychwaith yr effaith y gallai twf ei chael ar y cymunedau presennol a'u gallu i ddarparu ar gyfer twf a'i dderbyn.</p> <p>O'i gymharu â strategaeth y CDLI mabwysiedig presennol, byddai'r opsiwn hwn yn arwain at gyfeirio cyfran uwch o dwf y Sir i'r ardaloedd gwledig a chyfran is i'r ardaloedd trefol presennol.</p>
<p>Casgliad</p> <p>Mae hwn yn opsiwn sy'n anghynaliadwy ar y cyfan ac yn opsiwn na ellir ei gyflenwi - ac yn un a fyddai o ganlyniad yn annhebygol o fodloni'r mesurau angenrheidiol fel rhan o'r broses Arfarniad Cynaliadwyedd / Asesiad Amgylcheddol Strategol. Fodd bynnag, mae'r opsiwn hwn drwy ei ddull cyffredinol o ddsbarthu twf yn canolbwyntio twf ychwanegol mewn ardaloedd gwledig.</p> <p>Cydnabyddir y bydd angen i'r opsiwn a ffefrir a gaiff ei ddewis roi ystyried priodol i ystyriaethau gwledig.</p>

<p>Opsion 4 - Opsion dan Arweiniad y Gymuned</p>
<p>Disgrifiad</p>

<p>Byddai datblygiad yn cael ei wasgaru o fewn ardaloedd cymunedol mewn ffordd sy'n adlewyrchu'r rôl mae aneddiadau yn ei chwarae o fewn yr ardaloedd hynny a'r ardal ddaearyddol ehangach.</p>
<p>Mynegiant Gofodol / Aneddiadau yr Effeithir arnynt</p> <p>Byddai'r rhan fwyaf o'r twf yn canolbwyntio ar y tair ardal ganlynol: Caerfyrddin a'r ardal gyfagos; Llain Arfordirol Llanelli; ac ardal Rhydaman / Cross Hands.</p>
<p>Asesiad Cryno Mae'r opsiwn hwn yn canolbwyntio ar rôl aneddiadau yn eu hardal a'u cymuned ehangach, sy'n cydnabod y berthynas a'r gyd-ddibyniaeth rhwng aneddiadau ac yn ystyried sut mae'r cymunedau lleol yn gweithio ac yn byw.</p> <p>Bydd yr opsiwn hwn yn annog twf yn yr ardaloedd hynny sydd yn chwarae rôl sylweddol yn y gymuned ehangach; mae hyn yn debygol o fod drwy ddarparu cyfleusterau a gwasanaethau yn hytrach na graddfa bresennol yr anheddiad neu'r niferoedd poblogaeth presennol. Byddai'r opsiwn hwn hefyd yn ceisio adlewyrchu anghenion y cymunedau, gan gynnwys eu galw am dai. Mae hyn yn cydnabod nodweddion unigol pob anheddiad ac mae'n ceisio nodi'r rôl y mae aneddiadau yn ei chwarae yn eu hardal ac ar draws y sir.</p> <p>Dylai'r opsiwn hwn adlewyrchu dealltwriaeth o gymunedau lleol a sicrhau bod twf yn digwydd mewn ardaloedd lle mae ei angen, er mwyn cefnogi cymunedau a'u dyheadau ar gyfer twf yn y dyfodol a materion parhaus yn ymwneud â chynaliadwyedd cyfleusterau</p>

<p>a gwasanaethau. Mae hyn yn debygol o arwain at ddyrannu safleoedd llai a chyfeirio cyfran uwch o dwf i aneddiadau llai.</p>
<p>Casgliad</p> <p>Mae'r opsiwn hwn yn ceisio bod yn fwy ymatebol i agweddau unigol y sir a'i chymunedau. Er y byddai ffocws canfyddedig y twf mewn canolfannau sefydledig, mae'n rhoi cyfle i adlewyrchu dosbarthiad ehangach.</p> <p>Mae adborth yn awgrymu y byddai angen i'r opsiwn fod yn briodol gytbwys i sicrhau bod twf yn cael ei ddosbarthu mewn ffordd briodol y gellir ei chyflawni.</p>

<p>Opsiw 5 - Opsiw ar sail Dylanwad Dinas-ranbarth Bae Abertawe</p>
<p>Disgrifiad</p> <p>Mae'n canolbwyntio twf i alinio â'r ardaloedd a nodwyd ar gyfer prosiectau Bargen Ddinesig Bae Abertawe.</p>
<p>Mynegiant Gofodol / Aneddiadau yr Effeithir arnynt</p> <p>Byddai'r rhan fwyaf o'r twf yn canolbwyntio ar ardaloedd Llanelli a Chaerfyrddin gyda'r rheini sydd yn yr ardaloedd cyfagos hefyd yn derbyn cyfran o'r twf.</p>
<p>Asesiad Cryno</p> <p>Mae'r opsiwn hwn yn canolbwyntio ar y prosiectau a'r buddsoddiad a gynllunnir fel rhan o Fargen Ddinesig Bae</p>

<p>Abertawe ac yn sianelu twf i gyd-fynd â'r ardaloedd daearyddol hyn. Y prosiectau a gynnigir ar gyfer Sir Gaerfyrddin yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant, Llanelli. Pentref yw hwn a fydd yn darparu cyfleusterau a gwasanaethau i hyrwyddo a gwella llesiant. Bwriedir iddo fod yn gyfleuster amlochrog sy'n cyfuno datblygiad busnesau, addysg, gofal iechyd, hamdden, twristiaeth, cymorth llesiant ac ymchwil mewn gwyddorau bywyd mewn un lleoliad; ac • Yr Egin, Caerfyrddin. Byddai'r cyfleuster hwn yn ganolfan greadigol, ddigidol a chyfryngau newydd i'w lleoli ym Mhrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant <p>Mae'r opsiwn hwn yn debygol o arwain at ganolbwyntio'r rhan fwyaf o'r twf yng Nghaerfyrddin a Llanelli a'r ardaloedd cyfagos; fodd bynnag, efallai mai ychydig iawn o dwf y bydd yr aneddiadau ymhellach i ffwrdd o Gaerfyrddin a Llanelli yn ei weld. Mae'n bosibl y bydd yn darparu cyfleoedd ar gyfer buddsoddiadau deilliedig a gweithgareddau seiliedig ar entrepreneuriaeth trwy adeiladu ar flaenoriaethau'r Fargen Ddinesig.</p>
<p>Casgliad</p> <p>Mae'r opsiwn hwn yn cynnwys, ac yn cael ei lywio gan y cyfleoedd a gyflwynwyd drwy'r Fargen Ddinesig. Mae'n canolbwyntio ar leoliadau'r ddau brif brosiect yn Sir Gaerfyrddin ac felly byddai'n llai cynhwysol ar gyfer gweddill y sir.</p> <p>Fodd bynnag, dylid cydnabod bod adlewyrchu potensial y Fargen Ddinesig i gyflawni newid gwirioneddol yn hanfodol ar gyfer unrhyw opsiwn a ffefrir.</p>

Opsw'n 6 - Opsw'n dan Arweiniad y Farchnad
<p>Disgrifiad</p> <p>Yn canolbwyntio twf yn yr ardaloedd sydd wedi profi'n fwyaf poblogaidd gyda'r farchnad dai dros y blynyddoedd diweddar.</p>
<p>Mynegiant Gofodol / Aneddiadau yr Effeithir arnynt</p> <p>Byddai twf yn cael ei ganolbwyntio ar haen uchaf yr hierarchaeth aneddiadau sydd gan y Cynllun Datblygu Lleol mabwysiedig, sy'n cynnwys ardaloedd Caerfyrddin, Llanelli, Rhydaman a Cross Hands.</p>
<p>Asesiad Cryno</p> <p>Bydd yr opsiwn hwn yn anelu at ddiwallu anghenion a dyheadau'r diwydiant datblygu drwy nodi safleoedd ac ardaloedd sydd fwyaf atyniadol yn economaidd i'w datblygu. Mae'r opsiwn hwn yn edrych ar lwyddiant marchnad aneddiadau'r sir ers 2008 ac yn dosrannu twf yn unol â chyfraddau cyflawni'r gorffennol.</p> <p>Mae cyfraddau cyflawni'r gorffennol yn dangos bod y rhan fwyaf o'r twf wedi digwydd yn ardaloedd Llanelli, gyda chryn dipyn o ddatblygu hefyd yn digwydd yn ardal dwf Caerfyrddin ac mewn rhannau o ardal dwf Rhydaman/Cross Hands.</p> <p>Gellid dehongli'r dull hwn fel 'cynllunio ar sail niferoedd'. Byddai'n ceisio cyfeirio twf yn unol â chyfraddau cyflawni uchaf y gorffennol ac yn cymhwyso'r duedd hon er mwyn nodi lleoliad datblygiadau yn y dyfodol. Byddai darpariaeth cyflogaeth y</p>

dyfodol yn adlewyrchu'r defnydd a wneir o dir cyflogaeth ar hyn o bryd, a byddai perthynas agos rhwng hynny a dosraniad y tai.

Casgliad

Byddai'r opsiwn hwn drwy ei ffocws ar y farchnad, tra bo'n gyflawnadwy mewn dehongliad gor-symbl, yn agored i ystyriaethau a chyfyngiadau eraill a byddai'n gwaredu'n sylweddol ar unrhyw ddylanwad lleol. Ni chaiff ei ystyried yn opsiwn cyflawnadwy yn ymarferol ond mae'n cyfeirio'n glir at rôl y farchnad a'r diwydiant datblygu o ran cyfrannu at gynllun cadarn a chyflawnadwy.

Yn anochel, bydd rôl y farchnad yn cyfrannu at ddatblygiad yr opsiwn a ffefrir.

Yr Opsw'n Gofodol a Ffefrir

8.17. Mae datblygiad yr opsiwn a ffefrir wedi deillio o ystyried yr opsiynau gofodol ac ystyriaethau eraill, gan gynnwys ond heb eu cyfyngu i'r canlynol:

- yr amcanion llesiant
- cynnwys yr Adroddiadau Monitro Blynyddol a'r Adroddiad Adolygu ac
- y prosesau ymgysylltu, yn arbennig drwy'r Fforwm Rhanddeiliaid Allweddol.

8.18 Wrth ddatblygu'r opsiwn a ffefrir, derbyniwyd bob amser y byddai amrywiaethau posibl ar y opsiynau strategol a nodwyd, gan gynnwys opsiwn a fyddai'n ystyried cymysgedd o'r canlyniadau cadarnhaol o nifer o'r opsiynau hynny. Gan ystyried yr uchod, a chan gyfeirio at y materion, amcanion a gweledigaeth a drafodwyd eisoes yn y Strategaeth a Ffefrir, daeth opsiwn hybrid i'r amlwg fel y dull gweithredu mwyaf priodol o ran cyflenwi strategaeth ofodol gytbwys a chynaliadwy ar gyfer yr holl gymunedau ar draws y sir.

8.19 O ganlyniad, daeth yr opsiwn hybrid canlynol i'r amlwg, sy'n adlewyrchu nifer o nodweddion o'r opsiynau a nodwyd uchod. Daw hyn yn rhannol o'r sylwadau a dderbyniwyd fel rhan o'r broses ymgysylltu.

Yr Opsiwn a Ffefrir - Strategaeth Cymunedau Cytbwys a Thwf Cynaliadwy

8.20 Mae'r opsiwn hybrid hwn yn adeiladu ar y dull gweithredu y tynnwyd sylw ato drwy Opsiwn Strategol 4 – Dan Arweiniad y Gymuned, ond mae'n cael gwared ar y dull gweithredu cyfarwyddol o ran nodi cymeriad ardaloedd yn y sir. Fodd bynnag, bydd y strategaeth hon yn cadw dull gweithredu sy'n adlewyrchu rôl a swyddogaeth yr aneddiadau a bydd yn ceisio

bod yn ymatebol o ran sut mae'n aseinio twf i ardaloedd trefol a gwledig yn y sir.

- Bydd yr opsiwn yn cydnabod ac yn adlewyrchu buddsoddiad a buddiannau economaidd i'r sir a'i chymunedau drwy'r Fargen Ddinesig, a chyfleoedd economaidd eraill.
- Bydd yn ceisio darparu cyfleoedd i ardaloedd gwledig, gan sicrhau bod amrywiaeth y sir a'i chymunedau yn cael ei chydabod.
- Bydd yn cydnabod drwy gyflenwi twf cynaliadwy fod angen iddo gael ei gefnogi gan argaeledd amrediad o seilwaith priodol.
- Bydd yn cydnabod y dylai twf fod yn gyflawnadwy ac wedi'i deilwra i anghenion y gymuned a galw ar y farchnad.

9. Strategaeth Newydd

9.1 Mae'r strategaeth yn anelu at gyflawni'r weledigaeth a'r amcanion strategol a mynd i'r afael â'r materion allweddol a nodwyd yn Strategaeth a Ffeirir y CDLI. Bydd y CDLI Diwygiedig, wrth iddo fynd rhagddo i gael ei fabwysiadu, yn amlinellu sut y bydd y newidiadau yn Sir Gaerfyrddin dros gyfnod y cynllun yn cael eu rheoli a sut y cynllunnir ar eu cyfer. Drwy ei bolisïau a'i gynigion, bydd y CDLI Diwygiedig yn ceisio darparu ar gyfer y newidiadau hyn a'r lefelau perthynol o dwf, a nodi lle y bydd twf o'r fath yn dderbyniol. Caiff hyn ei gyflawni drwy nodi safleoedd ar gyfer defnyddiau tir penodol wrth warchod a gwella buddiannau amgylcheddol, tirwedd ac adeiladau hanesyddol cyfoethog y sir.

9.2 Mae'r broses o baratoi'r CDLI Adneuo wedi'i llywio gan arweiniad cenedlaethol a rhanbarthol, gyda chynlluniau a strategaethau ar bob lefel yn cyfrannu, lle y bo'n briodol, at ddatblygu sylfaen dystiolaeth a gwybodaeth ddatblygol. Mae ymgysylltu hefyd wedi chwarae rhan ganolog wrth baratoi'r CDLI Adneuo hwn.

Dull Gweithredu Gofodol Newydd

9.3 Mae'r CDLI Diwygiedig yn cydnabod yr amrywiaeth a geir yn y Sir a'r angen i adlewyrchu hyn yn ei ymagwedd strategol. Mae'r

Strategaeth Ofodol yn nodi hierarchaeth aneddiadau ond yn ei gosod o fewn fframwaith aneddiadau sydd wedi'i grwpio o dan chwe chlwstwr. Bydd y clystyrau hyn a'r dosbarthiad twf yn canolbwyntio ar egwyddorion cynaliadwy ond byddant hefyd yn cydnabod rôl, swyddogaeth a chyfraniad pob anheddiad yn ei glwstwr penodol. Caiff twf ei ddosbarthu yn unol â hynny i ganolfannau a nodwyd, ac mae rôl aneddiadau llai yn Sir Gaerfyrddin o ran sicrhau twf lleol a chynaliadwy hefyd wedi cael ei nodi.

9.4 Mae'r ardaloedd twf strategol yn adlewyrchu'r ffurf drefol gyfredol yn Llanelli, Rhydaman/Cross Hands a Chaerfyrddin gyda'u cymwysterau cynaliadwyedd priodol ac ysgogwyr economaidd cryf o safbwynt galw yn y farchnad a chyflenwi. Mae'r tair ardal twf hyn wedi'u dynodi'n brif ganolfannau ac er y byddant yn derbyn cyfran briodol o'r twf a ragwelir, bydd ymagwedd gytbwys at y dosbarthiad.

9.5 Bydd ardaloedd eraill yn cynnwys ffocws ar dwf lleol ac arallgyfeirio. Mae'r ardaloedd hyn yn rhai lle y bydd twf yn adlewyrchu'r gymuned wrth ddeall y disgwyliadau cyflawni ehangach sy'n gysylltiedig â llunio cynllun (e.e. polisi ac arweiniad cenedlaethol). Yn aml, drwy ymgorffori ardaloedd sy'n fwy gwledig o ran cymeriad, mae ardaloedd o'r fath yn chwarae rôl gyfannol, nid yn unig o ran bywyd bob dydd eu cymunedau, ond maent hefyd yn hanfodol i Sir Gaerfyrddin fywiog a llewyrchus.

9.6 Mae adfywio a chreu swyddi yn elfennau pwysig ledled y Sir. Bydd safleoedd a ddynodwyd a'r defnydd o bolisiâu yn darparu fframwaith ar gyfer darparu cyfleoedd cyflogaeth a chreu swyddi. Bydd hyn yn ceisio darparu dull gweithredu cadarnhaol i helpu'r ardaloedd hyn i ddiwallu eu potensial llawn ac adeiladu ar y cyfleoedd o fewn holl gymunedau Sir Gaerfyrddin. Felly mae'r strategaeth wedi'i gwreiddio'n gadarn o fewn ethos "Un Sir Gâr" fel yr amlinellir yn y weledigaeth.

9.7 Bydd y cynllun yn defnyddio dyraniadau a chyfyngiadau datblygu lle y bo'n briodol, yn ogystal â defnyddio polisiâu a meini prawf i sicrhau bod y datblygiad cywir yn y man cywir, yn ychwanegol at atal datblygiadau annerbyniol o fewn cymunedau Sir Gaerfyrddin.

9.8 Ar draws ardal y cynllun, bydd cyffredinedd polisiâu, ond gallai fod amrywiadau penodol i ganiatáu ar gyfer dull gweithredu polisi ymatebol.

Twf Cyflawnadwy

9.9 Mae'r strategaeth newydd yn ceisio sicrhau twf cytbwys sy'n canolbwyntio ar ddiwallu anghenion ein cymunedau ac yn cyflawni amcanion strategol ac adfywio'r Cyngor a'r rhanbarth.

9.10 Bydd y CDLI hwn yn rhoi'r cyfle i gyflenwi 8,835 o dai dros gyfnod y cynllun. Mae hyn yn cyfateb i 589 o dai y flwyddyn o 2018 i 2033. Byddai hyn yn caniatáu ar gyfer darparu tai newydd mewn ffordd gynaliadwy sy'n cefnogi dyheadau ein cymunedau ac yn darparu hyblygrwydd priodol i ymateb i amcanion tai fforddiadwy'r cyngor. Bydd yr agenda hon ar gyfer Sir Gaerfyrddin, sy'n uchelgeisiol ond yn gyflawnadwy, yn caniatáu i'r cynllun adeiladu ar oddeutu'r 536 o dai sy'n cael eu darparu y flwyddyn o dan y CDLI mabwysiedig presennol²⁸.

9.11 Drwy ddarparu nifer y tai a nodir uchod, mae'r Strategaeth a Ffeirir hon yn cynnwys hyblygrwydd ychwanegol fel rhan o'i chyflenwi (ymgodiad) i sicrhau twf cynaliadwy a goresgyn unrhyw broblemau cyflawni annisgwyl posibl. Mae 15% o hyblygrwydd

²⁸Data cwblhau 2015-2018 (Adroddiad Monitro Blynyddol 2017-2018 y CDLI Mabwysiedig)

drwy 1,325 o dai pellach wedi'i gynnwys. Mae hyn yn cyfateb i gyflenwad tai o 10,160 o anheddau i gyflenwi'r 8,835 o dai.

9.12 Mae'r strategaeth newydd yn sicrhau bod digon o gyfle i ddarparu cynifer o dai fforddiadwy â phosibl i gefnogi anghenion gwledig a threfol, wrth ddarparu sail gref ar gyfer darpariaeth marchnad dai gyflawnadwy.

9.13 Mae'r strategaeth newydd yn rhoi cyfle i wrthbwysio demograffeg y sir drwy gadw ac ymfudo oedolion iau i'r sir, a mynd i'r afael â rhai o'r problemau y gellid eu canfod o boblogaeth sy'n heneiddio.

9.14 Bydd dull gweithredu o'r fath yn cael ei gefnogi gan amgylchedd economaidd cryf ac mae cyflenwi isafswm o 5,295 o swyddi dros gyfnod y cynllun yn elfen bwysig ohono. Mae hyn yn adlewyrchu'r amcanion twf a chreu swyddi yn Strategaeth Adfywio'r cyngor, a thrwy Fargen Dinas-ranbarth Bae Abertawe.

9.15 At hynny, bydd cefnogi dull gweithredu cadarnhaol tuag at dwf yn Sir Gaerfyrddin yn darparu cyfle pellach i'r demograffig iau fyw a gweithio yn y sir.

Cymunedau Gwledig

9.16 Mae gan aneddiadau ac agweddau gwledig y Sir ran bwysig i'w chwarae o ran gwella cynaliadwyedd ardal ddaearyddol ehangach y Sir. Mae strategaeth a fframwaith aneddiadau'r cynllun yn adlewyrchu'r rôl sylweddol y mae cymunedau gwledig yn ei chwarae trwy gefnogi twf ar raddfa gymesur sy'n gallu gwneud cyfraniad cadarnhaol tuag at gydlyniant a chynaliadwyedd hirdymor cymunedau gwledig a'r economi wledig.

9.17 Fodd bynnag, mae'r cynllun yn cydnabod bod angen i leoliad a lefel y twf mewn ardaloedd a chymunedau gwledig fod yn gymesur ac yn briodol, ac y byddai lefel ormodol o ddatblygiad yn niweidiol i ardaloedd o'r fath. Wrth roi sylw i rai o'r effeithiau hyn yn y CDLI Diwygiedig, mae'r Cyngor wedi cynnal Asesiad o Anghenion Tai Gwledig sy'n ceisio cydbwysu twf yn erbyn rhai o'r materion allweddol sy'n wynebu aneddiadau gwledig. Felly mae'r cynllun yn ceisio sicrhau lefel o dwf sydd ei hangen i gynnal a gwella'r gwasanaethau a'r cyfleusterau a ddarperir yn aneddiadau gwledig y sir.

9.18 Mae'r cynllun hefyd yn cydnabod y gall datblygu, os caiff ei leoli a'i gyflawni ar y raddfa briodol, hefyd hyrwyddo ardaloedd

Cymraeg eu hiaith a gwella cyfleoedd cyflogaeth mewn ardaloedd gwledig.

9.19 Bydd y cynllun yn ceisio rheoli graddfa neu gyfradd y twf i sicrhau bod yr effeithiau ar y seilwaith lleol, bywiogrwydd y Gymraeg, a chynaliadwyedd cefn gwlad a'r amgylchedd naturiol yn cael eu hymgorffori a'u lleddfu'n foddhaol.

Yr Economi Wledig

9.20 Mae cydnabyddiaeth glir bod economi wledig gref yn hanfodol er mwyn cynnal cymunedau gwledig cynaliadwy a bywiog.

9.21 Mae mentrau newydd ac ehangu busnesau sy'n bodoli eisoes yn bwysig o ran cyfrannu at dwf a sefydlogrwydd ardaloedd gwledig. Gellir cynnal llawer o weithgareddau masnachol a gweithgynhyrchu ysgafn mewn ardaloedd gwledig heb beri aflonyddwch annerbyniol nac effeithiau andwyol eraill. Fodd bynnag, mae'n rhaid i raddfa defnydd o'r fath fod yn briodol hefyd. Mae'r cynllun yn ceisio cydnabod y gwerthoedd hyn.

Adfywio a'r Economi

9.22 Mae Sir Gaerfyrddin wedi bod yn sir sy'n ystyried adfywio a thwf economaidd fel rhan annatod o'i huchelgeisiau strategol ac

mae'n parhau i wneud hynny. Mae ei hanes llwyddiannus o ysgogi a denu buddsoddiad wedi arwain at ddenu cyfres o ddatblygiadau sylweddol i'r Sir, yn enwedig y rhai mwyaf diweddar, sef y cynnig gwyddor bywyd a llesiant yn Llanelli a datblygiad Canolfan S4C Yr Egin yng Nghaerfyrddin.

9.23 Yn ogystal ag ysgogi gwelliannau yn y canolfannau cyflogaeth traddodiadol, mae cyfleoedd o'r fath wedi rhoi bod i ddatblygiadau masnachol sylweddol, meysydd cyhoeddus newydd, gwelliannau i adeiladau a seilwaith newydd gan wella darpariaeth a gwead cymunedau'r Sir.

9.24 Er bod llawer o'r ymyriadau hyn wedi arwain at ganlyniadau cadarnhaol o ran creu sir gynaliadwy ac amrywiol yn economaidd, mae'n golygu nad oes unrhyw gyfleoedd i'r Sir orffwys ar ei rhwyfau. Yn wir, mae'r amgylchedd heriol ym maes manwerthu sy'n effeithio ar rai o'n canol trefi yn golygu bod angen amrywio'r dull gweithredu gan adlewyrchu newid i ganolfannau 'byw' ac amrywiol. Mae hyn wedi cael ei grisialu yng nghanol tref Llanelli lle mae gwaith y Tasglu fel rhan o ddull ehangach sy'n canolbwyntio ar adfywio wedi arwain at gyflwyno Gorchymyn Datblygu Lleol.

9.25 O ran manwerthu, mae'r cynllun yn cydnabod y rôl ranbarthol bwysig sydd gan Gaerfyrddin a bydd yn ceisio sicrhau y caiff ei bywiogrwydd a'i hyfywedd eu cynnal a'u gwella.

9.26 Bydd y cynllun yn adlewyrchu cyfraniad pwysig canolfannau manwerthu eraill ond hefyd y swyddogaeth bwysig y mae darpariaeth nwyddau cymharol a chyfleus lai yn ei chyflawni ar draws set amrywiol o aneddiadau a chymunedau.

9.27 Bydd y cynllun yn ceisio sicrhau bod cymaint o fuddsoddiad a chynifer o swyddi â phosibl yn cael eu creu ar draws amrywiaeth o sectorau a hynny heb fod yn gyfyngedig i gyflogaeth draddodiadol ond hefyd o fewn y sectorau twristiaeth a gwasanaethu. Yn hyn o beth mae'r cynllun yn ceisio darparu fframwaith cadarnhaol ar gyfer creu sylfaen economaidd well gyda chyfleoedd priodol ar gyfer twf masnachol a chyflogaeth.

9.28 Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddefnyddio dulliau cadarnhaol megis Gorchmynion Datblygu Lleol lle bo hynny'n ddoeth ac yn briodol i hwyluso a galluogi cyfleoedd adfywio a datblygu economaidd.

Datblygu Cynaliadwy, Llesiant a'r Newid yn yr Hinsawdd

9.29 Drwy gynllunio ar gyfer dyfodol cynaliadwy ar gyfer Sir Gaerfyrddin, mae hyn yn ceisio adlewyrchu a hyrwyddo egwyddorion datblygu cynaliadwy ac ymgorffori'r dyletswyddau sy'n deillio o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Mae gan y system gynllunio gefndir hirsefydlog o hyrwyddo datblygu cynaliadwy ac, o ran hynny, bydd y Strategaeth a Ffeirir hon a'r CDLI wrth iddo fynd ati i gael ei fabwysiadu yn ceisio gwella llesiant economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cymunedau. Bydd hefyd fel rhan o'r agenda hon yn chwarae ei ran mewn mynd i'r afael ag achosion ac effeithiau'r newid yn yr hinsawdd, gan adlewyrchu cyfraniad y system gynllunio yn gyfan gwbl.

9.30 Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn ceisio rhoi fframwaith polisi ar waith sy'n mynd i'r afael ag achosion ac effeithiau'r newid yn yr hinsawdd yn ein cymunedau drwy fabwysiadu egwyddorion a datblygu cynaliadwy.

9.31 Bydd y CDLI yn hyrwyddo egwyddorion cynaliadwyedd drwy wneud y canlynol:

- Diogelu a gwella bioamrywiaeth, trefluniau a thirweddau.

- Lleihau'r galw a'r defnydd o ynni drwy hwyluso cyflenwi adeiladau a thai carbon niwtral, gan gynnwys hyrwyddo'r defnydd effeithlon o adnoddau, gan gynnwys cyfeirio datblygiad i dir a ddatblygwyd yn flaenorol, lle bynnag y bo'n bosibl.
- Dosbarthu a lleoli datblygiad yn unol â'r fframwaith aneddiadau gyda golwg ar leihau dibyniaeth heb ei hangen ar geir modur preifat. Bydd yn hyrwyddo dewisiadau teithio amgen 'gwyrd' a chynaliadwy, gan adeiladu ar ddatblygiadau mewn technoleg, ac yn hyrwyddo hygyrchedd dulliau teithio amgen.
- Hyrwyddo rheoli gwastraff yn gynaliadwy.
- Hyrwyddo rheoli dŵr yn gynaliadwy (gan gynnwys sicrhau cyflenwad cynaliadwy o adnoddau dŵr ac ansawdd dŵr, hyrwyddo dulliau draenio cynaliadwy a mynd i'r afael â phroblemau llifogydd). Mae hyn yn cynnwys lleihau bregusrwydd cymunedau drwy sicrhau nad yw gwaith datblygu yn cael ei leoli mewn ardaloedd mewn perygl o lifogydd.
- Hyrwyddo gwella llesiant a chynhwysiant cymdeithasol drwy gefnogi cymunedau iach, hygyrch a chydlynol.
- Cefnogi'r gwaith o ddatblygu economi wydn a hwyluso twf priodol yn y dyfodol. a
- Hyrwyddo a diogelu'r Gymraeg a'i diwylliant.

9.32 Mae'r CDLI Diwygiedig yn cydnabod rôl y system gynllunio o ran sicrhau bod datblygiadau yn gallu gwrthsefyll newid yn yr hinsawdd, datgarboneiddio cymdeithas a datblygu economi gylchol. Yn hyn o beth, ystyr economi gylchol yw un sy'n ceisio cadw deunyddiau, cynhyrchion a chydynnau mewn defnydd am gyn hired â phosibl, ac mae ei hegwyddorion yn un o elfennau allweddol Polisi Cynllunio Cymru 10. Rhoddir sylw i fanteision amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd ymagwedd o'r fath, ac yn fwyaf penodol cynnydd yng ngwerth a chynhyrchiant deunyddiau, arbedion ariannol i'r sector adeiladu ac atal gwastraff.

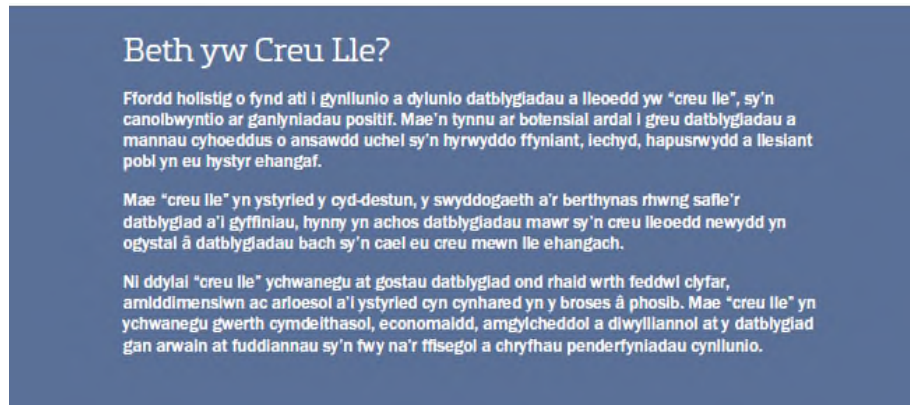
Creu Lleoedd, Seilwaith a Chymunedau Cydlynus

9.33 Mae twf ein cymunedau yn cynnig cyfle cadarnhaol i ddatblygu a chyflwyno cyfres gydlynol wedi'i chynllunio o ddatblygiadau sy'n canolbwyntio ar anghenion cymunedau a darparu lleoedd lle bydd pobl, yn y pen draw, yn byw, yn gweithio ac yn treulio eu hamser hamdden. Dim ond drwy ddull cadarnhaol o'r fath y gallwn greu amgylchedd â chyfleoedd economaidd a fydd yn golygu bod modd cadw ein pobl ifanc.

9.34 Mae'r CDLI yn ceisio cynnal a gwella cymunedau presennol yn ogystal â chreu datblygiadau newydd a chynaliadwy. Mae'r

cysyniad hwn o greu lleoedd wedi'i sefydlu ym Mholisi Cynllun Cymru a bydd yn egwyddor arweiniol allweddol o ran twf ein sir a'i chymunedau yn y dyfodol. Yn y cyswllt hwn dylid ystyried greu lleoedd yn rhan o agenda gynaliadwy sy'n cynnwys pawb sydd â diddordeb proffesiynol neu bersonol yn yr amgylchedd adeiledig a naturiol, sy'n canolbwyntio ar ddatblygu cynlluniau, gwneud penderfyniadau a darparu datblygiadau sy'n cyfrannu at greu a gwella lleoedd cynaliadwy²⁹.

9.35 Mae'r cynllun yn cydnabod y canlynol:

Figur 7: Beth yw Creu Lle?³⁰

9.36 Mae'r Sir yn cefnogi *rhwydwaith mannau gwyrdd eang*, sy'n hanfodol ar gyfer llesiant economaidd, amgylcheddol a chymunedol. Mae Seilwaith Gwyrdd yn cyfeirio at ddefnyddio elfennau o'r amgylchedd naturiol, megis nodweddion ecolegol, mannau gwyrdd, mannau agored a systemau rheoli dŵr er budd cymdeithasol, economaidd ac iechyd amgylcheddol ardal. Er bod y dull Seilwaith Gwyrdd yn nodi'r amgylchedd naturiol fel ased y gall datblygwyr ei ddefnyddio i sicrhau twf economaidd, mae hefyd yn darparu'r modd i allu diogelu a gwella'r 'asedau' hyn. Mae'r cynllun yn ceisio gosod agenda gadarnhaol y gellir cydnabod gwerth Seilwaith Gwyrdd i'r Sir a'i chymunedau drwyddi. Yn hyn o beth, ystyrir bod systemau seilwaith gwyrdd yn elfennau allweddol wrth sicrhau datblygu cynaliadwy.

9.37 Mae enghreifftiau o 'asedau' seilwaith gwyrdd yn cynnwys, er enghraifft, parciau a gerddi, mannau gwyrdd amwynder (e.e. mannau chwarae a chaeau chwaraeon), rhandiroedd, mynwentydd, mannau gwyrdd trefol, coridorau gwyrdd (e.e. afonydd, camlesi, llwybrau beicio), safleoedd o werth ecolegol, daearegol a thirwedd, a mannau gwyrdd swyddogaethol megis systemau draenio trefol cynaliadwy a mannau storio llifogydd.

²⁹ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – paragraff 2.6

³⁰ Ffynhonnell: Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10

9.38 Mae Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn darparu cyd-destun ar gyfer darparu seilwaith gwyrdd amlswyddogaethol. Gall gyfrannu'n sylweddol at reoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy, ac yn arbennig o ran cynnal a gwella bioamrywiaeth a chydnerthed ecosystemau.

9.39 Mae Polisi Cynllunio Cymru 10 yn pwysleisio y dylai'r system gynllunio ddiogelu a gwella asedau a rhwydweithiau seilwaith gwyrdd. Mae'r cynllun yn mabwysiadu dull strategol a rhagweithiol o ymdrin â seilwaith gwyrdd a bioamrywiaeth drwy lunio stocrestrau a mapiau cyfredol o'r seilwaith gwyrdd presennol ac asedau a rhwydweithiau ecolegol, ac integreiddio polisiau yn y cynllun.

9.40 Mae'r cynllun yn ceisio cydnabod amrywiaeth gyfoethog Sir Gaerfyrddin gan gydnabod y gall hyn hefyd beri heriau o ystyried nodweddion gwledig y sir. Bydd y cynllun yn cymryd golwg gytbwys, gan roi sylw priodol i rinweddau'r anheddiad o ran cynaliadwyedd, neu fel arall, yn ogystal â'r seilwaith addas sydd ar gael, gan gynnwys mannau agored a darpariaeth hamdden. Lle mae'r seilwaith yn annigonol ar hyn o bryd, neu fod yr ansawdd yn wael, nid yw hyn bob amser yn gyfiawnhad dros wrthwynebu datblygiad. Yn yr hinsawdd economaidd bresennol, gall datblygiad

newydd fod y ffordd fwyaf realistig o fynd i'r afael â diffygion neu anghydraddoldebau o'r fath.

9.41 Bydd y Cyngor yn defnyddio rhwymedigaethau cynllunio ynghyd â threfniant cydweithredol agos â darparwyr seilwaith, i weithio gyda datblygwyr i sicrhau dull cydgysylltiedig o ddarparu'r seilwaith ategol angenrheidiol.

9.42 Mae effaith hygyrchedd trafndiaeth a chyfyngiadau yn y rhwydwaith trafndiaeth ffyrdd yn ystyriaeth bwysig wrth greu cymunedau cydlynus a chynaliadwy. Mae hygyrchedd drwy dulliau teithio cynaliadwy, gan gynnwys trafndiaeth gyhoeddus, beicio a cherdded, yn rhoi cyfle i gymunedau ddewis defnyddio dulliau Teithio Llesol a dulliau mwy cynaliadwy. Gall hyn helpu i sicrhau bod cysylltedd ar gael ond ei fod yn cael ei ystyried yng nghyd-destun sir wledig a gofodol amrywiol yn bennaf. Nodir y gydnabyddiaeth y bydd ardaloedd o'r fath yn parhau i ddibynnu'n fawr ar gar preifat, ond cydnabyddir y gall y cynllun hwn ddarparu ymyriadau i helpu i hwyluso newid i ymagwedd fwy cynaliadwy at drafndiaeth. Yn hyn o beth, caiff y gwelliannau mewn technoleg ar gyfer Cerbydau Allyriadau Isel lawn eu nodi a'u hadlewyrchu yn y cynllun hwn.

9.43 Mae'r berthynas rhwng trafndiaeth a phroblemau llygredd yn ystod yr oriau brig mewn ardaloedd penodol wedi cael ei chydabod drwy ddynodi Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer. Bydd ystyriaethau o'r fath ac agweddau ehangach ar lygredd yn cael eu hystyried drwy ddarpariaethau'r cynllun hwn a byddant yn ystyriaethau mewn cynigion datblygu.

9.44 Mae sicrhau bod systemau telathrebu modern, cyflym, diogel a fforddiadwy ar gael yn rhan fwyfwy hanfodol o fywydau modern. Yn benodol, mae'r cynllun hwn yn nodi ac yn cydnabod yr effaith y mae mynediad gwael i fand eang cyflym a diogel yn ei chael ar gynwysoldeb a chreu cymunedau ffyniannus ac economaidd hyfyw. Yn wir, mae hyn yn cael ei gydnabod yn Ninas-ranbarth Bae Abertawe.

9.45 Mae Dŵr Cymru yn gyfrifol am gyflenwi a thrin dŵr yn y Sir. Mae Dŵr Cymru yn fodlon ar lefel y twf a nodir yn y cynllun hwn, ond mae wedi gofyn ei bod yn ofynnol i ddatblygiadau mwy yn ardal Llanelli gymryd camau lliniaru i gael gwared ar ddŵr wyneb o'r system garthffosiaeth fel rhan o'r broses o roi'r caniatâd cynllunio. O ganlyniad, mae'r cynllun hwn yn cynnwys ymyriad polisi penodol i'r perwyl hwn. Mae rhagor o wybodaeth am sut y caiff y polisi ei roi ar waith wedi'i nodi yn y Canllawiau Cynllunio Atodol.

9.46 Mae'r cynllun yn cydnabod y duedd a'r effeithiau sy'n gysylltiedig â pherygl llifogydd ar draws y Sir a'r angen i fabwysiadu dull cynaliadwy o reoli ac osgoi perygl llifogydd. O ganlyniad, mae polisiâu a chynigion y cynllun yn trafod ac yn darparu fframwaith mewn modd priodol ar gyfer ystyried materion o'r fath ochr yn ochr â'r rhai a nodir mewn polisi cynllunio cenedlaethol.

Rhinweddau Amgylcheddol ac Ardaloedd i'w

Gwarchod

9.47 Mae'r CDLI yn canolbwyntio datblygiadau ar aneddiadau sefydledig, gan gydnabod yr angen i warchod cefn gwlad, ac ar yr un pryd yn sicrhau darpariaeth briodol ar gyfer rhai defnyddiau penodol (gan gynnwys cynigion eithriadau) os bernir bod lleoliad gwledig yn hanfodol.

9.48 Mae'n ceisio gwarchod a gwella gwerth Sir Gaerfyrddin o ran cadwraeth natur a bioamrywiaeth, gan gynnwys ei chyfuniad gwych o gynefinoedd a rhywogaethau. Mae hefyd yn ceisio gwarchod a gwella amgylchedd adeiledig a hanesyddol y sir, y nodweddion hynny sy'n cyfrannu at ei chymeriad a thirweddau'r ardal sydd o ansawdd uchel.

9.49 Yn hyn o beth mae'r cynllun yn cydnabod pwysigrwydd gwarchod a gwella'r amgylchedd, boed yr amgylchedd naturiol neu'r

amgylchedd adeiledig hanesyddol. Cydnabyddir gwerth dynodiadau cenedlaethol a rhyngwladol a hefyd y manau hynny sydd o werth lleol. Mae'r angen i gydbwyso gofynion twf yn erbyn yr angen i warchod a gwella'r rhinweddau amgylcheddol yn her ganolog ac yn un y mae'r Strategaeth yn ceisio mynd i'r afael â hi.

9.50 Mae'r cynllun hefyd yn adlewyrchu'r angen i ddiogelu natur unigryw a chymeriad ardaloedd yn y sir. Yn hyn o beth, mae rôl creu lleoedd a sut mae datblygiadau yn cysylltu â'u hamgylchoedd yn nodwedd gref o'r cynllun hwn.

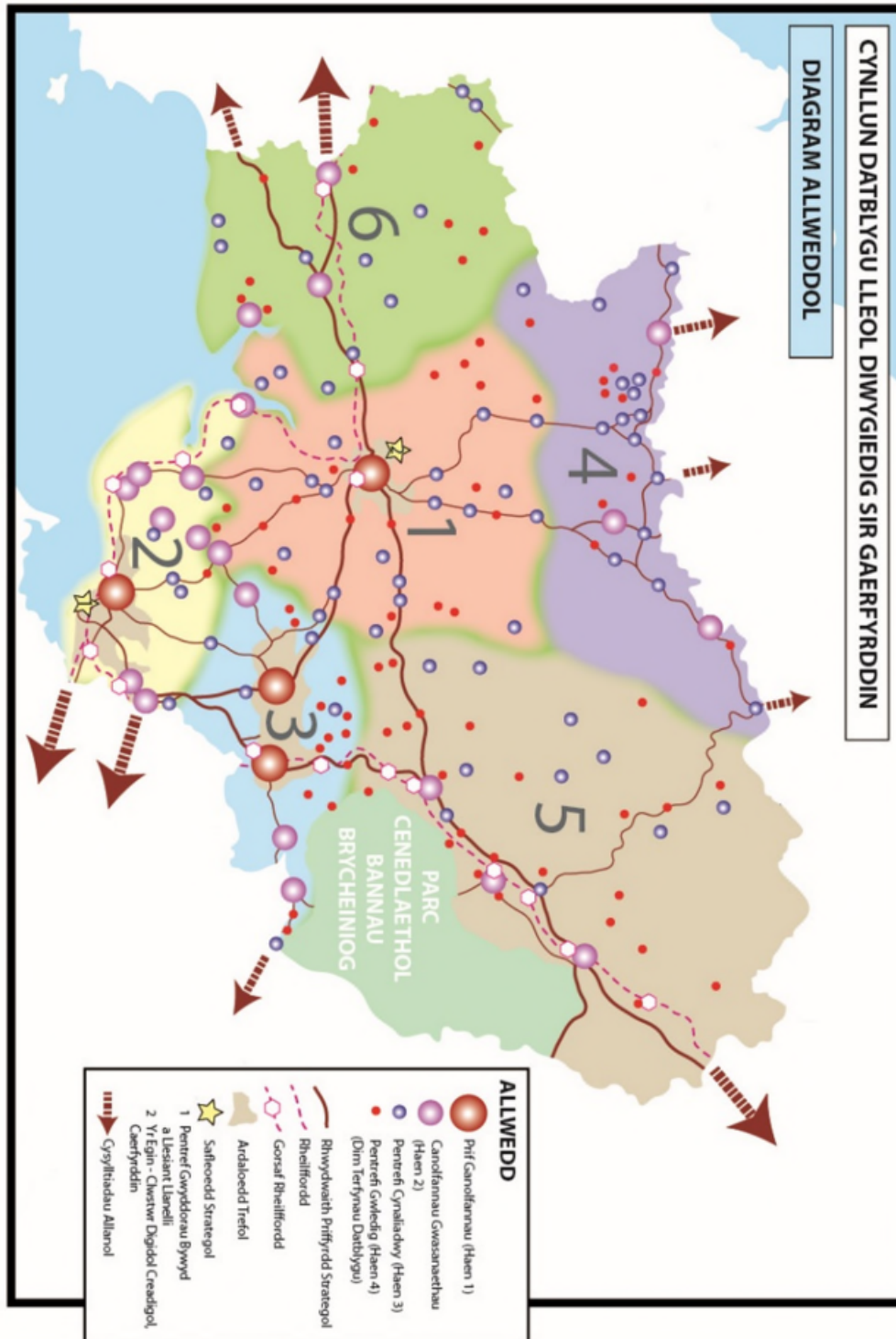
Strategaeth Newydd - Elfennau Allweddol

9.51 Mae elfennau allweddol y strategaeth fel a ganlyn:

- Darparu 10,160 o dai newydd er mwyn cyflenwi'r gofyniad o 8,835 o dai.
- Darparu cyfleoedd i gyflenwi isafswm o 5,295 o swyddi newydd yn y Sir i gefnogi'r uchelgeisiau economaidd a chyflogaeth strategol ac adfywio o fewn y sir a'r rhanbarth.
- Darparu digon o dir cyflogaeth i gefnogi twf economaidd a chreu swyddi.
- Hyrwyddo fframwaith aneddiadau sy'n cefnogi cydlynriad rhwng aneddiadau a chymunedau.

- Dosbarthu datblygiad yn unol â'r hierarchaeth aneddiadau, gan adlewyrchu nodweddion cynaliadwyedd a swyddogaethol yr aneddiadau, eu gwasanaethau a chyfleusterau yn ogystal â'u gallu i addasu ar gyfer twf.
- Parchu a gwella rhinweddau amgylcheddol cyfoethog ac amrywiol y sir.
- Adlewyrchu anghenion ardaloedd gwledig a'r economi wledig.
- Cydnabod cymeriad diwylliannol ac ieithyddol y sir.
- Cyfrannu at gyflenwi cyfleoedd ffisegol ac adfywio cymdeithasol a darparu ar gyfer amrediad amrywiol a chydlynol o aneddiadau a chymunedau.
- Adlewyrchu'r amrywiaeth ar draws y sir, ac o fewn ei haneddiadau a'i chymunedau.
- Darparu ar gyfer cyflogaeth drwy safleoedd a ddynodwyd a thrwy ddarpariaethau polisi ar draws y sir, gan gydnabod yr angen i gynnal a gwella economïau gwledig.
- Canolbwyntio newidiadau manwerthu mewn canolfannau a sefydlwyd wrth ddarparu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth drwy'r hierarchaeth mewn ffordd a fydd yn cynorthwyo o ran gwella hygyrchedd i wasanaethau a chyfleusterau a helpu i gyflenwi aneddiadau a chymunedau hyfyw, hunangynhaliol a chynaliadwy.

- Cydnabod cyfraniad 'tir a ddatblygwyd yn flaenorol' a'i ddefnyddio fel y bo'n briodol wrth gydnabod cyd-destun gwledig yn bennaf y sir.
- Darparu cyfleoedd ar gyfer economi ymwelwyr y sir.
- Gwarchod a gwella rhinweddau naturiol, hanesyddol a chadwraeth adeiledig Sir Gaerfyrddin a'i thirweddau o werth uchel; a,
- Cyfrannu at rwydwaith trafndiaeth integredig yn y sir a'r rhanbarth. Yn ceisio gwneud defnydd effeithlon o'r rhwydwaith ffyrdd a rheilffyrdd presennol drwy ystyried y gall y rhwydwaith trafndiaeth gyhoeddus roi'r cyfle ar gyfer atgyfnerthu a gwella'r gwasanaeth, gan felly gynnal a gwella hygyrchedd. Hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer teithio llesol - drwy gael mynediad at ddulliau eraill o deithio, gan gynnwys cerdded a beicio.

Ffigur 8

10. Y Clystyrau

10.1 Mae ffigur 8 uchod yn dangos y diagram allweddol ac yn nodi sut y caiff ardaloedd y cynllun eu hisrannu'n glystyrau dynodedig, gyda phob un yn cynnwys aneddiadau cydrannol fel y diffinnir yn y fframwaith aneddiadau ym Mholisi Strategol SP16. Mae'r clystyrau wedi isrannu ardal y cynllun yn chwe ardal ddaearyddol, y mae gan bob un ohonynt brif ganolfan neu ganolfan wasanaethau neu wedi'i gefnogi gan rwydwaith o aneddiadau eraill.

10.2 Mae'r clystyrau penodedig fel a ganlyn:

1. Caerfyrddin a'i Hardaloedd Gwledig
2. Ardal Llanelli a De Cwm Gwendraeth
3. Aman a Phen Uchaf Cwm Gwendraeth
4. Teifi
5. Pen Uchaf Dyffryn Tywi
6. Gorllewin Sir Gaerfyrddin

Caerfyrddin a'i Hardaloedd Gwledig

10.3 Mae clwstwr Caerfyrddin a'i Hardaloedd Gwledig wedi'i nodweddu gan ardal wledig ac mae'r aneddiadau yn amrywio o ganolfan ranbarthol Caerfyrddin i drefi marchnad a phentrefi bach a

mawr mewn ardaloedd gwledig. Lleolir yr aneddiadau mewn tirweddau gwledig lle mai amaethyddiaeth yw'r brif economi.

10.4 Mae'n ganolog i'r Sir a'r rhanbarth, ac mae wedi'i leoli ar gyfres o lwybrau priffyrdd a rheilffyrdd strategol sydd wedi'u canoli ar dref farchnad hanesyddol Caerfyrddin. Fel canolfan ranbarthol gyda'i swyddogaethau cysylltiedig, mae Caerfyrddin yn dal i fod yn ffocws ar gyfer darparu tai a swyddi newydd a hefyd fel canolfan fanwerthu fywiog, ac mae'r sector cyhoeddus yn gyflogwr craidd. Bydd cyfleoedd twf yn y dyfodol yn canolbwyntio ar ddarparu cymysgedd ac amrywiaeth ehangach o safleoedd datblygu. Rhagwelir y bydd Caerfyrddin yn derbyn cyfran helaeth o ddatblygiad y clwstwr.

10.5 Mae rôl Caerfyrddin ar draws y rhanbarth ac mewn perthynas â'i chefnwlad yn cael ei hadlewyrchu drwy ei nodi fel 'ardal twf

rhanbarthol' yn rhanbarth Canolbarth a De-orllewin Cymru fel y'i diffinnir yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Drafft³¹.

10.6 O amgylch y dref mae nifer o bentrefi gwledig â chysylltiadau da sy'n ymwneud â Chaerfyrddin fel yr anheddiad mwy, yn rhinwedd cysylltiadau ffyrdd, trafniadaeth gyhoeddus, a mynediad at wasanaethau a chyfleusterau. Mae'r rhain yn gwneud cyfraniad pwysig at y clwstr ehangach gan weithredu'n aml fel mannau lle mae pobl yn byw ac yn gweithio.

10.7 Ymwelir yn eang â'r ardal ac mae ganddi nifer o atyniadau i dwristiaid gan gynnwys Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru yn Llanarthne, Fforest Brechfa sy'n cynnig llwybrau beicio mynydd a cherdded, Rheilffordd Stêm Gwili, a thraeth a chastell Llansteffan.

Ardal Llanelli a De Cwm Gwendraeth

10.8 Mae'r clwstr hwn ar hyd morlin Llanelli yn cadw ffocws datblygiadol cryf, ac mae ei botensial adfywio'n cael ei gydnabod yn y Strategaeth Trawsnewidiadau, y Fargen Ddinesig a'r CDLI Mabwysiedig presennol. Mae hyn wedi'i gadarnhau ymhellach

drwy'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Drafft a nododd Lanelli yn benodol fel 'ardal twf cenedlaethol'.

10.9 Lleolir hon yn ne-ddwyrain y Sir, sy'n ardal drefol ei natur yn bennaf. Mae ganddi fynediad uniongyrchol i'r M4 a chysylltiadau rheilffyrdd cryf. Mae ei lleoliad ar lwybrau seilwaith allweddol, ei safle daearyddol a'i hagosrwydd at Abertawe yn sicrhau ei phwysigrwydd strategol nid yn unig i Sir Gaerfyrddin ond hefyd yn rhanbarthol ac yn genedlaethol.

10.10 Mae Llanelli yn dal i fod yn ffocws ar gyfer darparu tai yn yr ardal hon, ynghyd â phentrefi ar gyrion y dref. Mae'r canolfannau gwasanaethau sy'n rhan o'r clwstr hwn yn elfennau allweddol yn y gwaith o ddarparu tai a swyddi newydd o ystyried eu perthynas gyffredinol â gweddill y clwstr. Mae gan y clwstr hwn y dwysedd poblogaeth uchaf yn y sir.

10.11 Er gwaethaf y cymeriad trefol ac ôl-ddiwydiannol sy'n aml yn gysylltiedig â'r ardal hon, mae cefndir gwledig iddi ac mae llawer o'r

³¹ Fframwaith Datblygu Cenedlaethol 2020 – 2040: Drafft Ymgynghori

aneddiadau mwy yn darparu canolbwynt ar gyfer swyddi, gwasanaethau a thai yn ogystal â chefnogi'r aneddiadau a chymunedau gwledig hynny. Yn hyn o beth mae 'Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen'³² yn nodi Cydweli fel un o'r deg tref wledig ym Mhennod 3. Mae hyn yn adlewyrchu nid yn unig rôl yr anheddiad ond yr amrywiaeth sy'n nodweddu ardal y clwstwr.

10.12 Mae'r ardal yn gyfrannwr cryf o safbwynt manwerthu, ac mae'r ddarpariaeth fanwerthu yn amrywio o ran maint yn aneddiadau'r clwstwr. Mae ei photensial o ran twristiaeth wedi'i nodi, gan gynnwys Cae Rasio Ffos Las yn Nhrimsaran a Llwybr Arfordirol y Mileniwm a Pharc Gwledig Pen-bre ar hyd ei harfordir deheuol.

10.13 Llanelli sydd â'r rhan fwyaf o gyfleoedd cyflogaeth mawr. Mae'r sector gweithgynhyrchu traddodiadol yn parhau i fod yn amlwg yn yr ardal hon, ond mae'r swyddi cyferbyniol a gynigir yn y Bynea, Dafen a Llynnoedd Delta yn adlewyrchu'r modd y mae sectorau'r ardal yn ehangu.

³² Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen (Mehefin 2019): Adroddiad ac Argymhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin.

Aman a Phen Uchaf Cwm Gwendraeth

10.14 Er ei bod yn bennaf yn drefol ac yn ôl-ddiwydiannol, gellir nodweddu'r ardal yn rhannol gan gyfres o aneddiadau cydgysylltiedig. Mae'r broses o ddarparu tai a swyddi newydd wedi cael ei ganoli ar goridor yr A48, ac mae Cross Hands ac aneddiadau cyfagos yn ffocws allweddol. Mae hyn yn adlewyrchu ei safle ar ran allweddol o'r rhwydwaith strategol sy'n cysylltu Sir Gaerfyrddin â gweddill gorllewin Cymru a Sir Benfro, ond hefyd, yn allweddol, â Chaerdydd, Abertawe a Chanolbarth Cymru yn ogystal ag ar draws y ffin i Loegr. Mae wedi tyfu fel canolfan gan ganolbwyntio ar fuddsoddi mewn swyddi, tai a gwasanaethau. Mae Rhydaman yn ganolfan sefydledig yn sgil cael ei sefydlu fel sylfaen ddiwydiannol. Yn dilyn y dirywiad yn ei sylfaen gyflogaeth mae ei rôl o ran cefnogi'r cymunedau o'i hamgylch wedi datblygu – mae bellach yn chwarae rhan bwysig fel canolfan wasanaethau, gan ddarparu cyfleusterau manwerthu, cyflogaeth, addysg a hamdden.

<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-chynlluniau/symud-sir-gâr-wledig-ymlaen/>

10.15 Er gwaethaf y cymeriad trefol ac ôl-ddiwydiannol sy'n aml yn gysylltiedig â'r ardal hon, mae cefndir gwledig iddi ac mae llawer o'r aneddiadau mwy yn darparu canolbwynt ar gyfer swyddi, gwasanaethau a thai yn ogystal â chefnogi'r aneddiadau a chymunedau gwledig hynny. Yn hyn o beth, mae 'Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen'³³ yn nodi Cwmaman (sy'n cynnwys aneddiadau Glanaman a'r Garnant) a Cross Hands fel dwy o'r deg tref wledig ym Mhennod 3. Mae hyn yn adlewyrchu nid yn unig rôl yr aneddiadau ond yr amrywiaeth sy'n nodweddu ardal y clwstwr.

10.16 Datblygodd Glanaman/y Garnant o gwmpas y gweithgareddau diwydiannol a oedd yn gysylltiedig â'r gwaith tunplat a'r pyllau glo yn yr ardal. Fodd bynnag, mae'r anheddiad wedi'i leoli mewn cyd-destun gwledig yn bennaf rhwng y Mynydd Du a Mynydd y Betws.

10.17 Mae Cross Hands, sef hen gymuned lofaol, wedi datblygu yn ystod y degawdau diweddar drwy ei safle ar lwybr trafndiaeth strategol yr A48. Fodd bynnag, mae hanes gwledig iddi ac ynghyd

³³ Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen (Mehefin 2019): Adroddiad ac Argymhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin.

ag aneddiadau eraill sy'n rhan o Brif Ganolfan Rhydaman/Cross Hands (Polisi Strategol SP16) a'r rhai ar draws y clwstwr, mae'n rhyngweithio â'r cymunedau a'r aneddiadau gwledig.

10.18 Mae ardaloedd ôl-ddiwydiannol Dyffryn Aman a Chwm Gwendraeth (uchaf) yn cael eu hystyried yn gadarnleoedd ieithyddol allweddol o ran y Gymraeg ac maent yn elfennau allweddol o ran diffinio'r ymdeimlad o le a hunaniaeth ddiwylliannol. Mae'r aneddiadau hyn yn y Cymoedd yn cyflawni swyddogaeth fel canolfannau gwasanaethau lleol yn hytrach na bod yn brif ffocws ar gyfer datblygiadau newydd. Mae amgylchedd naturiol yr ardal yn cyfrannu at ei chymeriad hefyd, ac mae prosiect Caeau'r Mynydd Mawr yn elfen annatod o ran cyfryngu a chydbwysu galwadau croes.

Dyffryn Teifi

10.19 Adlewyrchir cymeriad yr ardal sy'n wledig yn bennaf a'i dwysedd poblogaeth is wrth ddsbarthu'r aneddiadau yn yr ardal. Er nad yw'n cynnwys Prif Ganolfan haen 1, adlewyrchir y cyfraniad

<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-chynlluniau/symud-sir-gâr-wledig-ymlaen/>

pwysig yn y Sir wrth nodi clwstwr ar draws yr ardal. Yn y cyswllt hwn cydnabyddir bod gan ardaloedd gwledig o'r fath a'u haneddiadau rôl bwysig ar draws sir amrywiol o ran darparu tai a swyddi a darparu gwasanaethau i'w cymunedau.

10.20 Mae Castellnewydd Emlyn yn cyflawni rôl fel canolfan wasanaethau bwysig ar gyfer yr ardal (yn enwedig o ran addysg, cyflogaeth a manwerthu lleol) yn hytrach na bod yn ffocws ar gyfer datblygiadau newydd. Nodir perthynas drawsffiniol agos yr ardal â'r cymunedau hynny yng Ngheredigion, ac felly hefyd rôl aneddiadau megis Llandysul, Llanbedr Pont Steffan ac Aberteifi i gymunedau yn yr ardal hon. Cydnabyddir y berthynas hon mewn gwahanol ddogfennau polisi, ac mae'n ystyriaeth allweddol wrth ddsbarthu a chyflenwi tai yn y CDLI Adneuo. Cydnabyddir bod nifer o'r aneddiadau yn y clwstwr hwn yn dibynnu ar Gaerfyrddin fel y brif ganolfan ar gyfer manwerthu, gweinyddu, iechyd a chyfleoedd gwaith y tu allan i'r rhai sy'n aml yn gysylltiedig ag ardaloedd gwledig. Nid yw hyn, fodd bynnag, yn amharu ar ei botensial i ddatblygu i wasanaethu anghenion ei gymuned.

10.21 Mae safle gofodol yr ardal, ei chyfyngiadau ar ddatblygu a'i hanghenion o ran tai, yn adlewyrchu amrywiaeth y sir gyfan. Yn hyn o beth, mae'r cymeriad gwledig yn gofyn am ddull gwahanol o ddarparu tai a swyddi o gymharu â'r ardaloedd hynny sy'n fwy trefol yn bennaf. Mae'r cynllun yn ceisio ymateb i'r gwahaniaeth hwn a rôl yr ardal o ran derbyn twf.

10.22 Castellnewydd Emlyn a Llanybydder yw dwy o'r deg 'tref wledig'³⁴ sy'n adlewyrchu rôl a swyddogaeth yr aneddiadau a'u cyfraniad o fewn y gymuned ehangach ac ardal y clwstwr.

Pen Uchaf Dyffryn Tywi

10.23 Adlewyrchir cymeriad yr ardal sy'n wledig yn bennaf a'i dwysedd poblogaeth is wrth ddsbarthu'r aneddiadau yn yr ardal. Er nad yw'n cynnwys Prif Ganolfan haen 1, adlewyrchir y cyfraniad pwysig yn y Sir wrth nodi clwstwr ar draws yr ardal. Yn y cyswllt hwn cydnabyddir bod gan ardaloedd gwledig o'r fath a'u haneddiadau rôl bwysig ar draws sir amrywiol o ran darparu tai a swyddi a darparu gwasanaethau i'w cymunedau.

³⁴ Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen (Mehafin 2019): Adroddiad ac Argyhmhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin.

<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-chynlluniau/symud-sir-gâr-wledig-ymlaen/>

10.24 Llandeilo, Llanymddyfri a Llangadog sy'n cyflawni rolau'r canolfannau gwasanaethau allweddol yn y clwstwr hwn, ac maent yn cefnogi'r ddarpariaeth gymdeithasol a'r ddarpariaeth o ran cyflogaeth, addysg a manwerthu lleol ar gyfer yr aneddiadau llai. Mae'r ardal wedi'i chysylltu'n dda â'r rhwydwaith trafnidiaeth ehangach trwy'r A40, yr A476 a Rheilffordd Calon Cymru.

10.25 Gall ystyried sefyllfa ofodol yr ardal, ei chyfyngiadau ar ddatblygu (e.e. perygl o lifogydd ac ansawdd y dirwedd), ac anghenion tai fod o gymorth i ddeall a llywio unrhyw rôl a allai fod gan yr ardal yn y dyfodol o safbwynt datblygu. Mae lleoliad deniadol yr ardal yn cael ei ffurfio gan ddyffryn yr afon.

10.26 Er bod llawer o'r aneddiadau yn y clwstwr hwn yn dibynnu ar Gaerfyrddin neu Rydaman/Cross Hands fel y canolfannau mawr ar gyfer darpariaeth fwy o ran manwerthu a chyflogaeth, mae rôl a swyddogaeth Llandeilo a Llanymddyfri fel y nodwyd ym Mhennod 3 o 'Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen' fel dwy o'r deg 'tref wledig', yn adlewyrchu eu cyfraniad at ddarparu gwasanaethau, tai a swyddi wrth wasanaethu'r gymuned ehangach ac ardal y clwstwr. ³⁵

³⁵ Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen (Mehefin 2019): Adroddiad ac Argymhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin.

Gorllewin Sir Gaerfyrddin

10.27 Adlewyrchir cymeriad yr ardal sy'n wledig yn bennaf a'i dwysedd poblogaeth is wrth ddosbarthu'r aneddiadau yn yr ardal. Er nad yw'n cynnwys Prif Ganolfan haen 1, adlewyrchir y cyfraniad pwysig yn y Sir wrth nodi clwstwr ar draws yr ardal. Yn y cyswllt hwn cydnabyddir bod gan ardaloedd gwledig o'r fath a'u haneddiadau rôl bwysig ar draws sir amrywiol o ran darparu tai a swyddi a darparu gwasanaethau i'w cymunedau.

10.28 Gyda'i gysylltiadau â gorllewin Cymru, mae datblygu yn y clwstwr hwn wedi canolbwyntio ar aneddiadau Sanclêr a Hendy-gwyn ar Daf yn draddodiadol. Yr aneddiadau hyn yn bennaf sy'n cyflawni rolau'r canolfannau gwasanaethau allweddol yn y clwstwr hwn, ac maent yn cefnogi'r ddarpariaeth gymdeithasol a'r ddarpariaeth o ran cyflogaeth, addysg a manwerthu lleol ar gyfer yr aneddiadau llai. Mae'r ardal wedi'i chysylltu'n dda â'r rhwydwaith trafnidiaeth ehangach trwy'r A40, yr A477 a'r rheilffordd rhwng Llundain ac Abergwaun. Hefyd mae gan ardal ogledd-orllewinol y

<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-chynlluniau/symud-sir-gâr-wledig-ymlaen/>

clwstwr gysylltiadau da ar yr A478 â Cheredigion a Sir Benfro, gan integreiddio â'r rhanbarth ehangach.

10.29 Mae ei berthynas â Sir Benfro a'i arfordir deniadol yn golygu bod darpariaeth gref i dwristiaid wedi datblygu yn yr aneddiadau, gyda Thalacharn a Phentywyn yn gwneud cyfraniad pwysig at yr ymdeimlad cyffredinol o le ac at yr economi ymwelwyr. O ran twristiaeth, mae'r hyn a gynigir yn yr ardal gymeriad hon (sy'n seiliedig ar yr arfordir) at ei gilydd yn wahanol i'r dwristiaeth seiliedig ar weithgareddau a geir yn ardal wledig gogledd y Sir a'r atyniadau hynny ar raddfa fwy yn ardal Llanelli a De Cwm Gwendraeth.

10.30 Er bod llawer o'r aneddiadau yn y clwstwr hwn yn dibynnu ar Gaerfyrddin, neu dros y ffin i Sir Benfro, ar gyfer darpariaeth fwy o ran manwerthu a chyflogaeth, mae rôl a swyddogaeth Sanclêr a Hendy-gwyn ar Daf yn cael eu hadlewyrchu yn 'Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen' fel dwy o'r deg 'tref wledig' a nodwyd.³⁶ Mae hyn yn cydnabod eu cyfraniad at ddarparu gwasanaethau, tai a swyddi wrth wasanaethu'r gymuned ehangach ac ardal y clwstwr.

³⁶ Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen (Mehffin 2019): Adroddiad ac Argymhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin.

<https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/cyngor-a-democratiaeth/strategaethau-a-chynlluniau/symud-sir-gâr-wledig-ymlaen/>

11 Polisiau

11.1 Yn yr adrannau a ganlyn, nodir y Polisiau Strategol a fydd yn sail i'r fframwaith ar gyfer gweithredu a chyflawni'r CDLI. Mae'r fformat a'r strwythur yn adlewyrchu elfennau craidd cynaliadwyedd a datblygu cynaliadwy, a'r pedwar amcan llesiant neu'r themâu a nodir yng Nghynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin. Mae hyn yn golygu bod modd croesgyfeirio'r Polisiau Strategol i'r amcanion strategol a nodir yn y ddogfen hon, yn ogystal â'r nodau Llesiant perthnasol. Bydd y polisiau strategol felly wedi'u seilio ar y themâu a ganlyn:

- **Ymyrraeth Gynnar - Gwneud yn siŵr bod pobl yn cael y cymorth cywir ar yr amser iawn, yn ôl yr angen**
- **Pobl a Lleoedd Ffyniannus - Manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i bobl a lleoedd yn ardaloedd trefol a gwledig ein sir.**
- **Arferion Iach - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maen nhw'n gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'r amgylchedd.**
- **Cysylltiadau Cryf - Pobl, lleoedd a sefydliadau y mae cysylltiad cryf rhyngddynt sy'n gallu addasu i newid**

11.2 Cydnabyddir y ceir rhywfaint o orgyffwrdd rhwng y themâu a'r polisiau'n gysylltiedig â hwy, felly dylid eu darllen ar y cyd â'i gilydd. Ceir testun esboniadol i gyd-fynd â phob polisi strategol.

Ymyrraeth Gynnar - Gwneud yn siŵr bod pobl yn cael y cymorth cywir ar yr amser iawn, yn ôl yr angen

11.3 Cydnabyddir y goblygiadau o ran llesiant unigolion, eu teuluoedd a'u cymunedau o fewn y Cynllun drwy ganolbwyntio ar greu lleoedd cynaliadwy a chynhwysol. Mae'r ymagwedd gysylltiedig hon ar draws yr holl themâu yn galluogi datrysiadau hirdymor er mwyn sicrhau bod cyfleoedd ar gael i gynnal a gwella llesiant.

11.4 Mae'n cydnabod bod lleoedd cynaliadwy yn cael eu creu drwy gydbwysu nodweddion ecogyfeillgar, economi ffyniannus a chynhwysiant cymdeithasol sy'n anelu i fod o fudd i genedlaethau'r dyfodol yn ogystal â thrigolion presennol.

11.5 Cydnabyddir bod y themâu a'r polisiau a ddyrennir iddynt yn gorgyffwrdd â'i gilydd, ond nodwyd y canlynol o dan y thema hon:

- **Polisi Strategol - SP 1:** Twf Strategol
- **Polisi Strategol - SP 2:** Canolfannau Manwerthu a Chanol Trefi

11.6 Mae'r polisiau a ganlyn yn ceisio cefnogi cyflawniad amcanion strategol y Cynllun, ond hefyd yn creu cysylltiadau lefel uchel ac yn sicrhau y cydymffurfir yn fras â'r Nodau Llesiant.

Polisi Strategol - SP 1: Twf Strategol

Bydd y CDLI yn darparu ar gyfer twf economi gynaliadwy a gofynion tai yn y dyfodol drwy ddarparu:

- a) **10,160 o dai newydd i fodloni'r gofyniad tai a nodwyd o 8,835.**
- b) **Dyrannu isafswm o 77.93ha o dir cyflogaeth.**

Mae'r ffocws ar adfywio a thwf yn adlewyrchu uchelgeisiau strategol craidd y Cyngor gan ddsbarthu datblygiad mewn modd cynaliadwy sy'n gyson â'r strategaeth ofodol a'r fframwaith aneddiadau.

11.7 Yr hyn sydd wrth wraidd y CDLI Diwygiedig hwn yw creu Sir gytbwys a chydlynol. Er mwyn cyflawni hyn, mae'n cydnabod bod rôl y Sir fel sbardun cryf ac economaidd ar gyfer twf yn lleol a hefyd yn rhanbarthol, yn rhoi lle canolog i Sir Gaerfyrddin mewn Cymru ffyniannus a chynaliadwy. Mae strategaeth twf y Cynllun wedi'i seilio ar egwyddorion datblygu cynaliadwy ac yn gyson â nodau a dyheadau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

11.8 Mae'r ymagwedd strategol yn adeiladu ar y pwyslais corfforaethol ar adfywio a'r cyfleoedd a gyflwynir drwy'r Fargen Ddinesig a thrwy gyfleoedd adfywio a buddsoddi eraill. Ar yr un pryd, y mae hefyd yn cydnabod y cyfleoedd a geir drwy'r economi wledig ac anghenion

amrywiol cymunedau ledled y Sir. Mae'r strategaeth felly'n cydnabod rôl cyflogaeth o ran creu Sir ffyniannus - gyda thwf priodol o ran tai ynghyd â chyfleoedd am swyddi a chyflogaeth.

11.9 Yn rhan o'i bolisi corfforaethol, adfywio yw prif amcan y Cyngor. Adlewyrchir hyn drwy:

- Fargen Ddinesig Bae Abertawe;
- Trawsnewidiadau - Cynllun Adfywio ar gyfer Sir Gaerfyrddin; a
- Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: Strategaeth Gorfforaethol Newydd y Cyngor 2018 - 2033.
- Symud Sir Gâr Wledig Ymlaen 2019

11.10 Mae'r ffocws hwn ar greu swyddi a buddsoddi yn seiliedig ar leoliad strategol Sir Gaerfyrddin a'i swyddogaeth ranbarthol o ran yr economi. Mae'r strategaeth hon felly'n ceisio cydnabod ac adlewyrchu hyn, a'r amcanion corfforaethol, drwy gefnogi a chreu lle sy'n ddeniadol i weithwyr a buddsoddwyr.

11.11 Drwy sicrhau bod ein gofynion o ran twf tai yn adlewyrchu, ac yn cefnogi, ein huchelgeisiau economaidd, mae'n galluogi ymagwedd gydgyssylltiedig ac integredig er mwyn sicrhau na chaiff y gyd-

swyddogaeth o sicrhau twf economaidd ei hystyried ar wahân i dai, ac fel arall.

11.12 Ar gyfer yr ymagwedd hon, mae angen datblygu cyfres gytbwys o amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd a ddatblygir o amcanestyniadau sail 2014 Llywodraeth Cymru, ond y cymhwysir uchelgeisiau Sir Gaerfyrddin i'w chymunedau iddynt. Gwneir hyn er mwyn sicrhau bod cyflenwad digonol o dai i gefnogi cyflawni ein huchelgeisiau economaidd a bodloni anghenion ein cymunedau.

11.13 Mae'r tueddiadau o ran poblogaeth ac aelwydydd, a bennwyd drwy amcanestyniadau sail 2014 Llywodraeth Cymru, yn deillio o'r patrymau demograffig a gafwyd yn ystod cyfnod o ddirwasgiad. Nid ydynt yn adlewyrchu uchelgeisiau cadarnhaol y Sir na'r Rhanbarth dros oes y cynllun. Yn ogystal â hyn, mae'n rhaid ystyried cyfraddau cwblhau tai dros y blynyddoedd cynt, sydd yn llawer uwch na gofynion amcanestyniad 2014 LIC. Bwriedir i'r strategaeth hon a'i lefelau twf fod yn uchelgeisiol ond yn gyflawnadwy, ac adlewyrchu amcanion ehangach na'r CDLI Diwygiedig hwn yn unig.

11.14 Bydd y Strategaeth hon yn ceisio dosbarthu twf drwy hierarchaeth aneddiadau cynaliadwy sy'n deillio o'r opsiwn gofodol a ffafrir. Mae'n cydnabod yr amrywiaeth ar draws y Sir a chyfoeth ei rhinweddau o ran yr amgylchedd, bioamrywiaeth a'i thirlun naturiol ac adeiledig. Wrth gyflawni'r

strategaeth hon, y mae hefyd yn cydnabod cyfraniad ardaloedd gwledig Sir Gaerfyrddin yn ogystal â'i hardaloedd trefol tuag at gyflawni ei gweledigaeth ar gyfer 'Un Sir Gâr'.

11.15 Byddwn yn cydweithio'n agos â phartneriaid, darparwyr seilwaith, datblygwyr, buddsoddwyr a chymunedau i gyflawni'r CDLI Diwygiedig a'i strategaeth, ei bolisiau a'i gynigion.

SG1: Adfywio a Safleoedd Defnydd Cymysg

Darperir ar gyfer dyraniadau defnydd cymysg ar y safleoedd a ganlyn:

Cyf. Safle.	Lleoliad a Defnyddiau Arfaethedig
PrC1/MU1	<p>Gorllewin Caerfyrddin, Caerfyrddin</p> <p>Cymysgedd o ddefnyddiau, yn cynnwys defnydd preswyl (darpariaeth ar gyfer 700 o dai newydd o fewn cyfnod y cynllun hwn), cyflogaeth, cyfleusterau cymunedol ac amwynder. Roedd Ffordd Gyswllt Gorllewin Caerfyrddin yn ddangosydd cyflawnadwyedd allweddol. Mae'r ffordd hon bellach wedi'i chwblhau ac ar agor.</p>
PrC1/MU2	<p>Pibwr-lwyd, Caerfyrddin</p> <p>Yn cynnwys cymysgedd o ddefnyddiau sy'n adlewyrchu ei leoliad strategol a'i gyfraniad at Gaerfyrddin. Mae'r defnydd yn cynnwys cyflogaeth, hamdden masnachol,</p>

	addysg yn gysylltiedig â Choleg Sir Gâr a phreswyl (ceir darpariaeth ar gyfer 245 o dai newydd).
PrC2 / MU1	<p>Cyn Safle Gwaith yr Hen Gastell, Llanelli</p> <p>Cymysgedd o ddefnyddiau yn canolbwyntio ar yr economi ymwelwyr, treftadaeth a hamdden. Ni wnaed lwfans preswyl.</p>
PrC2 / MU2	<p>Porth Trostre, Llanelli</p> <p>Cymysgedd o ddefnyddiau sy'n adlewyrchu ei leoliad amlwg. Mae'r defnyddiau hynny'n cynnwys defnydd masnachol a phreswyl. Ceir darpariaeth ar gyfer 35 o dai newydd.</p>
PrC3/MU1	<p>Gwaith Brics Emlyn, Pen-y-groes</p> <p>Darpariaeth i adfywio safle a ddatblygwyd o'r blaen. Mae Ffordd Gyswllt Economaidd Cross Hands yn ddangosydd cyflawnadwyedd allweddol, ac yn cael ei hadeiladu ar hyn o bryd. Ceir darpariaeth i gyflawni datblygiad sy'n canolbwyntio ar y gymuned ynghyd â 177 o dai newydd.</p>
SeC4 / MU1	<p>Glannau Porth Tywyn</p> <p>Cymysgedd o ddefnyddiau sy'n canolbwyntio ar ddarpariaeth manwerthu briodol, ynghyd â defnyddiau masnachol / twristiaeth cysylltiedig. Ni wnaed lwfans preswyl.</p>

SeC16/MU1	Beechwood, Llandeilo Yn cynnwys cymysgedd o ddefnyddiau sy'n adlewyrchu ei leoliad strategol a'i gyfraniad at Llandeilo. Yn cynnwys cymysgedd o ddefnyddiau cyflogaeth, masnachol a manwerthu priodol. Mae'r safle yn rhan o ardal fwy a nodwyd yn barth perygl llifogydd C2. Bydd angen i geisiadau fodloni'r holl ofynion o ran hyn.
------------------	--

Tabl 3: Adfywio a Defnydd Cymysg

11.16 Bydd yr uchod a'r defnyddiau a nodwyd, lle bo'n briodol, yn cael eu hystyried ymhellach drwy'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar ffurf briffiau datblygu. Bydd y briffiau hyn yn ymdrin yn fanylach â datblygu'r safleoedd, mewn modd cynhwysfawr a chydgyssylltiedig, gan sicrhau bod cynigion wedi'u hintegreiddio o ran trefnu gwahanol elfennau fesul cam a darparu sbardunau cyflawnadwyedd allweddol fel seilwaith.

SG2: Safleoedd Wrth Gefn

Bydd Safleoedd Wrth Gefn yn cael eu rhyddhau i'w datblygu os na fydd y safleoedd a ddyrannwyd (a nodwyd o dan bolisiau HOM1, EME1 ac SG1) yn cyfrannu yn ôl y disgwyl at gyflawni strategaeth y Cynllun, neu lle bo angen ymateb i newid perthnasol a sylweddol i'r cyd-destun - gan gynnwys newidiadau i'r Polisi Cynllunio Cenedlaethol ymhlith newidiadau eraill.

Yr Awdurdod Cynllunio Lleol fydd yn penderfynu rhyddhau safle neu ddileu safle presennol sydd wedi'i ddyrannu oherwydd diffyg cyflawniad, a hynny'n unol â'r fframwaith monitro. Mae'n rhaid

iddo hefyd fod yn destun penderfyniad sy'n deillio o gynnwys Adroddiad Adolygu'r CDLI.

Cyf. Safle:	Disgrifiad
SG2/1	Hen Lofa Morlais, Llangennech Mae cyfraniad strategol posibl y safle, gan gynnwys cynigion yn seiliedig ar ddatblygiadau cyflogaeth a phreswyl yng nghyd-destun safle Bae Abertawe a Llanelli yn y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol sydd ar ddod.
SG2/2	Tir ger Teras Arian, Porth Tywyn Mae'r wefan yn cynnig potensial i ddarparu gofod cyflogaeth sy'n cynnwys elfen byw/gwaith.
SG2/3	Parth Cyflogaeth Cross Hands Safle mewn man strategol yn gyfagos â chanolfan gyflogaeth sefydledig a all gynnwys unrhyw alw yn y dyfodol am unedau mawr dros 10,000 metr sgwâr. Mae'r safle'n agos at y cyfleusterau yn Cross Hands ac at y rhwydwaith priffyrdd strategol.
SG2/4	Hen Safle Ennis Caravans, Cross Hands Mae'r safle hwn yn y Brif Ganolfan yn Cross Hands yn safle a ddatblygwyd o'r blaen ac yn cynnig cyfleoedd am ddatblygiadau preswyl yn y dyfodol. Mae'r penderfyniad i beidio â'i gynnwys fel dyraniad yn adlewyrchu amheuan ynghylch y gallu i gyflawni arno ar unwaith. Fodd bynnag, bydd ei gyfraniad posibl yn cael ei fonitro a'i adolygu, a'i gyfraniad yn y dyfodol yn cael ei ystyried yn unol â'r polisi hwn.

SG2/5	<p>Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws</p> <p>Safle mewn man strategol a ddefnyddir eisoes i reoli gwastraff mewn modd cynaliadwy. Mae'n cynnig cyfle posibl yn y dyfodol i droi ynni yn wastraff a hefyd i fanteisio ar ynni adnewyddadwy. Gallai'r naill a'r llall fod o gymorth i greu cynllun ynni ar gyfer yr ardal. Gellid nodi cyfleoedd i'r dyfodol drwy ddatblygu prif gynllun ar gyfer y safle.</p>
-------	---

Tabl 4: Safleoedd Wrth Gefn

Mae'n rhaid i gynigion i ddatblygu ar Safleoedd Wrth Gefn, gan gynnwys yn rhan o ddatblygiad defnydd cymysg:

- i. **gael eu cyflwyno'n unol â phrif gynllun cytunedig, a chan gydymffurfio â darpariaethau'r Cynllun hwn, a chynnwys yr holl Safle Wrth Gefn.**
- ii. **sicrhau nad yw'r safle'n arwain at or ddarpariaeth a fyddai'n peryglu'r gallu i gyflawni ar safleoedd wedi'u dyrannu ac ar safleoedd cyflawnadwy.**

11.17 Dylid darparu tystiolaeth benodol sy'n dangos yn glir, fel bo'r awdurdod cynllunio lleol yn fodlon, fod cynigion datblygu'n gyson â'r polisïau a ganlyn o fewn y CDLI:

- PSD1: Cynaliadwyedd a Dylunio o Ansawdd Uchel

- PSD2: Egwyddorion Prif Gynlluniau - Creu Cymdogaethau Cynaliadwy
- PSD3: Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd
- PSD4: Seilwaith Gwyrdd - Coed, Coetiroedd a Gwrychoedd
- TRA1: Gwelliannau i'r Seilwaith Trafnidiaeth a Phrifyrdd
- TRA2: Teithio Llesol
- SP8: Seilwaith
- INF1: Rhwymedigaethau Cynllunio

11.18 Bydd yr angen am safleoedd wrth gefn yn cael ei fonitro'n agos drwy'r defnydd o safleoedd wedi'u dyrannu yn rhan o fframwaith monitro'r Cynllun hwn, ac adroddir ar hynny drwy drefniadau'r Adroddiad Monitro Blynnyddol. Os na fydd y safleoedd sydd wedi'u dyrannu (a nodwyd o dan bolisïau HOM1, EME1 ac EMP5) yn cyfrannu yn ôl y disgwyl at gyflawni strategaeth y Cynllun, bydd y Cyngor Sir yn penderfynu a ddylid defnyddio Safle Wrth Gefn wrth gyflwyno Adroddiad Adolygu'r CDLI.

11.19 Mae angen nodi amrywiaeth o safleoedd wrth gefn er mwyn sicrhau bod strategaeth y CDLI yn rhoi digon o hyblygrwydd os bydd datblygiad ar dir wedi'i dyrannu ac ymrwymadau presennol yn dod i stop. Cyfeirir hefyd at y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol sydd ar ddod a'r posibilrwydd am Gynllun Datblygu Strategol (CDS).

11.20 Pwrpas y Polisi hwn yw sefydlu'r egwyddor o ddatblygiad defnydd cymysg (gan gynnwys tai) ar y safleoedd hyn a sbarduno'r farchnad i ddatrys materion a chyflwyno'r safleoedd lle bo angen.

SG3: Penrhyn Pen-bre

Cefnogir cynigion o ansawdd uchel sy'n cyfrannu at ddatgloi potensial y Penrhyn fel cyrchfan ar gyfer gwyliau, gweithgareddau a gwaith os ydynt yn parchu rôl a swyddogaeth yr ardal a'i naws am le.

Dylai cynigion adeiladu ar ddefnyddiau a nodweddion sy'n bodoli o fewn yr arfordir helaeth hwn er mwyn cydnabod rhinweddau naturiol yr ardal a'i rhinweddau adeiledig hanesyddol.

11.21 Mae'r Penrhyn yn cynnwys tua 1,780 o hectarau ar hyd yr A484 a choridor trafniadaeth Llinell Reilffordd Llundain i Abergwaun. Mae'n ymestyn o gyrion tref hanesyddol Cydweli wrth geg Gwendraeth Fach tua'r gogledd. Mae'r A484, Llinell Reilffordd Llundain i Abergwaun a gwastatir Pinged yn ffinio â dwyrain y safle. Mae Parc Arfordirol y Mileniwm yn ffinio â de/de ddwyrain y safle.

11.22 Er bod y Penrhyn mewn lleoliad da i ddenu pecyn integredig a strategol o gynlluniau adfywio a buddsoddi, y mae hefyd mewn ardal ecolegol sensitif sy'n destun amrywiaeth o ystyriaethau o ran datblygu.

11.23 Mae amrywiaeth gyferbyniol o ddefnyddiau a nodweddion yn creu'r cyd-destun ar gyfer y naws am le. Mae'r rhain yn cynnwys Parc Gwledig Pen-bre i'r de, a'r cylchffordd rasio cerbydau modur a maes awyr i'r gogledd.

11.24 Mae'r ardal yn parhau i fod yn adodd allweddol i breswylwyr, ymwelwyr a bioamrywiaeth fel ei gilydd. O ran hynny, ni ellid cefnogi cynigion datblygu a fyddai'n amharu'n ormodol ar barhad yr adnodd i genedlaethau'r dyfodol.

11.25 Bydd y Cyngor yn llunio Canllawiau Cynllunio Atodol er mwyn ymhelaethu ar ddarpariaethau'r polisi hwn a chyfleoedd ar y Penrhyn yn y dyfodol.

Polisi Strategol - SP 2: Canolfannau Manwerthu a Chanol Trefi

Bydd cynigion am ddatblygiadau manwerthu yn cael eu hystyried yn unol â'r hierarchaeth manwerthu a ganlyn a'r darpariaethau isod:

Is-ranbarthol - Canol Tref Lefel Uwch Caerfyrddin

Canol Trefi Lefel Ganol	Llanelli Rhydaman
Canol Trefi Lefel Is	Porth Tywyn Llandeilo Llanymddyfri Castellnewydd Emlyn Sanclêr Hendy-gwyn ar Daf

- a) Caniateir cynigion yn gysylltiedig â Chanol Tref Caerfyrddin os ydynt yn gyson â darpariaethau Polisi RTC1 (a'r canlynol lle bo'n briodol).
- b) Bydd bywiogrwydd, dichonadwyedd ac apêl ein canolfannau manwerthu yn cael ei gynnal a'i wella ynghyd â'r ystod o ddefnyddiau presennol ynddynt, gan gynnwys marchnadoedd lleol. Cefnogir cynigion sy'n ehangu ystod y

defnydd ac yn annog cyfleoedd siopa, gwasanaeth, gwasanaeth cyhoeddus a chyflogaeth/busnes cyfleus a hygyrch.

- c) Caniateir cynigion am siopau cyfleustra ar raddfa briodol yn y Canol Trefi Lefel Ganol ac Is dynodedig os ydynt wedi'u lleoli oddi mewn i ffiniau diffiniedig canol y dref, neu'n syth wrth ymyl y ffiniau hynny, ac yn amodol ar y canlynol:
 - 1) Cyflwyno asesiad effaith i ddangos na fyddai'r cynnig yn cael unrhyw effaith andwyol ar fywiogrwydd a dichonadwyedd y ganolfan fanwerthu bresennol, a
 - 2) Thystiolaeth o fod wedi cymhwyso prawf dilyniannol wrth ddewis y safle.
- d) Cefnogir cynigion sydd, lle bo'n berthnasol:
 - 1) Yn darparu cyfleoedd i'r sectorau manwerthu a masnachol annibynnol;
 - 2) Cefnogi a pheidio tanseilio parhad swyddogaeth canol trefi lefel ganol fel canolfannau manwerthu;
 - 3) Hyrwyddo ac arallgyfeirio addysg, hamdden, cyfleusterau diwylliannol a'r economi gyda'r nos;
 - 4) Darparu ar gyfer creu gofodau cyhoeddus o ansawdd uchel a gwelliannau amgylcheddol gan gynnwys gwarchod a gwella cymeriad lleol unigryw yr amgylchedd adeiledig hanesyddol a naturiol, ac ymrwymiad i ddylunio o ansawdd uchel;
 - 5) Gwella lleoedd i gerddwyr, beicwyr a phobl anabl, gan wella trafnidiaeth gyhoeddus, hygyrchedd, manau parcio i geir, arwyddion a'r strydlun;

6) Gwarchod, gwella ac integreiddio i rwydwaith y seilwaith gwyrdd.

Y tu allan i'r canol trefi uchod, caniateir y mathau canlynol o ddarpariaeth manwerthu a siopa:

- 1) Unedau warws manwerthu newydd nad ydynt ar gyfer bwyd (gan gynnwys canolfannau garddio, neuaddau arddangos ceir a siopau coffi prynu o'r car) a chyfleusterau hamdden priodol mewn parciau manwerthu dynodedig os ceir y canlynol i'w cefnogi:**
 - i. asesiad effaith yn dangos na fyddai'r cynnig yn niweidio canol trefi sefydledig;**
 - ii. tystiolaeth o fod wedi mabwysiadu ymagwedd ddilyniannol sy'n dangos nad oes safleoedd addas a chynaliadwy ar gael mewn lleoliadau oddi mewn i ganol trefi diffiniedig neu'n union wrth eu hymyl;**
 - iii. tystiolaeth o angen meintiol, ansoddol ac/neu angen arall perthnasol am y datblygiad;**
 - iv. tystiolaeth o hygyrchedd y safle i ddulliau trafndiaeth cynaliadwy.**
- 2) Cynigion am ganolfan fanwerthu a masnach arbenigol o fewn safleoedd cyflogaeth;**
- 3) Cynigion am gyfleusterau siopa cyfleustra lleol mewn ardaloedd gwledig a threfol o fewn y ffiniau datblygu os yw eu graddfa'n briodol i'r anheddiad hwnnw. Bydd cynigion am ddatblygiadau manwerthu gwledig yn cael eu hystyried yn unol â pholisi RTC3.**

11.26 Mae'r polisi'n ceisio cydnabod patrwm cyffredinol y ddarpariaeth mewn hierarchaeth draddodiadol o ganolfannau, sy'n amrywio rhwng mân ddarpariaeth leol a'r canolfannau mwy sy'n darparu dewis mwy dros ystod ehangach o gynnyrch. Mae'r canolfannau mwy hefyd yn gweithredu fel lleoliadau ar gyfer gweithgareddau cysylltiedig ym maes hamdden ac adloniant, gan gynnwys sinemâu a bwytai ac ati, ac ar gyfer defnydd swyddfa masnachol, gan gynnwys cyfreithwyr, cyfrifwyr a gwerthwyr tai ac ati.

11.27 At ei gilydd, mae'r ddarpariaeth leol yn cynrychioli nwyddau a gwasanaethau sydd eu hangen o ddydd i ddydd (eitemau cyfleustra), ac y gall trigolion wneud teithiau byr mynych i'w nôl, tra bo'r canolfannau mwy nid yn unig yn darparu'r cyfleusterau hynny, ond hefyd yn darparu eitemau mwy arbenigol (nwyddau cymharu) y bydd siopwyr yn chwilio amdanynt yn llai aml ac yn barod i deithio ymhellach i'w prynu. Yn draddodiadol, mae darpariaeth siopa wedi esblygu yn hierarchaeth o ganolfannau gyda dalgylchoedd yn gorgyffwrdd y naill a'r llall i adlewyrchu eu maint a'u pwysigrwydd.

11.28 O ran darpariaeth manwerthu, dyma'r patrwm sy'n nodweddu Sir Gaerfyrddin, gyda chanolfannau mwy Caerfyrddin, Llanelli a Rhydaman yn gwasanaethu dalgylchoedd mwy yn y gorffennol, gan gynnig ystod eang ac arbenigol o nwyddau ac eitemau.

11.29 Wrth ddiffinio hierarchaeth manwerthu, rhoddwyd sylw i rolau a swyddogaethau perthynol y trefi mwy a'r pentrefi bach. Cydnabyddir, yn hyn o

beth, er bod ystod y ddarpariaeth siopa ar hyd a lled yr hierarchaeth yn chwarae rhan hanfodol, ym Mhrif Ganolfannau Caerfyrddin, Llanelli a Rhydaman y ceir ffocws gweithgarwch manwerthu canol tref. Fodd bynnag, cydnabyddir hefyd fod pob un o'r canolfannau hyn yn cyflawni gwahanol rolau yng nghyd-destun eu cymunedau a'u swyddogaethau daearyddol ehangach.

O ran hynny, mae canol tref Caerfyrddin yn cyflawni swyddogaeth is-ranbarthol tra bo canol trefi Rhydaman a Llanelli yn canolbwyntio mwy ar wasanaethu'r cymunedau o'u hamgylch.

11.30 Cydnabyddir fodd bynnag, er gwaethaf y gwahaniaethau cynhenid rhyngddynt, fod pob canol tref yn profi gwahanol heriau wrth i rôl y stryd fawr newid mewn ymateb i bwysau amrywiol y byd manwerthu. Yn hyn o beth, mae TAN4 yn cynnwys darpariaeth i gymhwyso polisïau priodol i'r canolfannau hynny ar sail eu nodweddion a'u cynaliadwyedd. Wrth ymateb i'r ymagwedd hon a gaiff ei hysgogi'n lleol, bydd amrywio'r hyn a ystyrir yn ganolfan lefel uwch a lefel is yn golygu bod modd ymateb yn fanylach ond yn fwy hyblyg ar sail eu gwahanol raddfeydd a nodweddion. Y mae hefyd yn galluogi'r Cynllun i ymateb i newid mewn amgylchiadau economaidd, a cheisio ymdrin ag amrywio mewn gweithgarwch manwerthu.

11.31 Wrth ddisgrifio nodweddion canolfannau manwerthu a masnachol lefel uwch, nodir yn TAN4 eu bod yn hygyrch i nifer fawr o bobl, a bod graddfa ac ystod amrywiol y defnyddiau sy'n bresennol yn adlewyrchu anghenion y boblogaeth - sydd fel arfer yn cynnwys mwy na'r gymuned leol. Nodweddir y

canolfannau hynny fel arfer gan gyfuniad o siopau, swyddfeydd, gwasanaethau ariannol a phroffesiynol, sefydliadau bwyd a diod, gwestai, cyfleusterau addysg, adloniant a hamdden, sefydliadau dibreswyl yn ogystal â phreswyl. (TAN4 paragraff 4.2).

11.32 Ar y llaw arall, nodweddir canolfannau lefel is gan ddarpariaeth ar raddfa lai a llai o ddefnyddiau, gyda'r bwriad o wasanaethu anghenion y gymuned leol yn bennaf. Bydd y rhain fel arfer yn cynnwys siopau, gwasanaethau ariannol a phroffesiynol, bwyd a diod, sefydliadau dibreswyl sydd ar lefel briodol, ond gall gynnwys defnyddiau eraill yn ddibynnol ar y ganolfan (TAN4 paragraff 4.3).

11.33 O ystyried statws blaenorol Llanelli a Rhydaman, mae'n glir bod eu strydoedd mawr wedi profi cyfnodau heriol a bod y naill a'r llall wedi cynnal eu swyddogaeth bwysig fel canolfannau manwerthu, er bod y swyddogaeth honno wedi gwario rhywfaint. Wrth roi ystyriaeth bellach i'r posibiladau ar eu cyfer hwy, ynghyd â Chaerfyrddin, o ran hierarchaeth manwerthu'r dyfodol, y mae'n bwysig ystyried sut y byddant yn datblygu a'u rôl yn y dyfodol, yn ogystal â'r modd y mae'r Cynllun yn ceisio ymateb i ddirywiad posibl yng nghanol y dref.

11.34 Er nad yw wedi'i hamddiffyn yn llwyr rhag yr heriau hynny, mae Caerfyrddin wedi cynnal rôl is-ranbarthol ac mae ganddi bresenoldeb cenedlaethol cryf ar ei stryd fawr ynghyd ag amrywiaeth o siopau lleol. Mae'r

ganolfan yn parhau i wasanaethu ystod o anghenion i boblogaeth sydd y tu hwnt i'w chymuned leol. Yn hyn o beth, gellir ei galw'n rhwydd yn ganolfan fanwerthu lefel uwch ar sail y darpariaethau uchod.

11.35 O ran Llanelli a Rhydaman, ceir llai o gwmnïau cenedlaethol yng nghanol y dref, ac i raddau cynyddol mae'r cynnig yng nghanol y dref yn adlewyrchu canol tref sy'n gwasanaethu cymuned fwy lleol. Mae hyn, ynghyd â'r heriau'n gysylltiedig â throsiant unedau manwerthu, a phroblemau o ran cyfraddau unedau gwag, yn golygu bod angen ailwerthuso eu statws blaenorol fel canol trefi lefel uwch. Mae canol trefi Rhydaman a Llanelli, y naill a'r llall, wedi denu ymyraethau sylweddol o ran adfywio, ac mae Tasgluoedd wedi cael eu sefydlu i wynebu rhai o'r heriau a welir yn y ddwy ganolfan. Mae Gorchymyn Datblygu Lleol manwl hefyd wedi cael ei greu ar gyfer canol tref Llanelli.

11.36 Yn sgil y ddeinameg newidiol yng nghynnig manwerthu'r naill ganolfan a'r llall ceir mwy o ffocws ar yr angen i'r hierarchaeth a'r polisiâu manwerthu gynnig ymateb wedi'i ysgogi'n lleol i'w problemau. O ganlyniad i hyn, mae'r hierarchaeth wedi cael ei sefydlu gyda pholisiâu priodol er mwyn caniatáu ar gyfer gwahanol fathau o gyd-destunau manwerthu a masnachol yn nhair Prif Ganolfan y Cynllun. Bydd y rhain yn caniatáu ymagwedd fwy hyblyg o ran y modd y bydd y canolfannau hyn yn datblygu yn y dyfodol.

11.37 Mae trefi llai neu drefi marchnad Castellnewydd Emlyn, Llandeilo a Sanclêr, er enghraifft, gyda'u dalgylchoedd llai fel arfer yn bodloni anghenion lleol gyda rhywfaint o ddarpariaeth arbenigol. Bydd pentrefi mwy yn aml yn ychwanegu at hyn, gan ddarparu eitemau hanfodol i fodloni anghenion o ddydd i ddydd.

11.38 Yn debyg i lawer o ardaloedd, mae canolfannau siopa sy'n cynnwys warysau manwerthu mawr (gan gynnwys nwyddau swmpus) wedi cyfrannu at y newid mewn arferion manwerthu ac, mewn rhai achosion, wedi herio hyfywedd a rôl canol trefi presennol a sefydledig. Er bod yr heriau hyn wedi'u cydnabod, nodir hefyd y gallant greu cyfleoedd o ran ehangu'r cynnig manwerthu.

11.39 Mae strategaeth manwerthu'r CDLI yn adlewyrchu egwyddorion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol datblygu cynaliadwy sy'n tanategu'r Cynllun. Y mae hefyd yn ceisio adlewyrchu natur newidiol manwerthu a'r angen i ganol trefi traddodiadol addasu i gyd-fynd â'r newidiadau hynny. Mae'r Strategaeth yn ceisio:

1. Gwarchod a gwella rôl canolfannau manwerthu er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i fod yn atyniadol fel canol trefi, cyrchfannau siopa, masnachol a hamdden, a gwarchod darpariaeth manwerthu leol sydd wedi'i sefydlu yn y sir, yn ogystal â'r busnesau lleol sydd wrth wraidd y ddarpariaeth honno. Yr her fydd cynnal eu cyfran o'r farchnad a

sicrhau eu bod yn dal i allu cystadlu, gan ddeall anghenion pob canolfan a'i rôl a'i chyfraniad perthynol yn nhermau manwerthu;

2. Lleoli darpariaeth manwerthu a'i llywio tuag at fannau cynaliadwy sy'n hygyrch ar drafnidiaeth gyhoeddus neu ar lwybrau teithio llesol er mwyn lleihau'r angen i deithio;
3. Mewn canolfannau lefel is llai, sicrhau bod gan gymunedau lleol fynediad rhesymol at ystod foddhaol o gyfleusterau a gwasanaethau stryd fawr, yn enwedig nwyddau cyfleustra (bwyd a hanfodion beunyddiol eraill); ac,
4. Yn y pentrefi mwy, cynnal hyfywedd siop y pentref a chyfleusterau lleol eraill.

11.40 Yn Astudiaeth Manwerthu Gyfredol (2015) ar gyfer Sir Gaerfyrddin, archwiliwyd materion manwerthu ar draws y Sir, ac aseswyd y capasiti ar gyfer twf ar draws y sectorau manwerthu. Fe'i lluniwyd er mwyn darparu tystiolaeth yn gysylltiedig â ffurfio polisi, ac yn sail ar gyfer pennu hierarchaeth manwerthu ar gyfer ardal y Cynllun, er mwyn llywio penderfyniadau, fel sy'n ofynnol yn PCC. O ganlyniad i hynny, defnyddir yr egwyddor "canol trefi yn gyntaf" ar y cyd â dull dilyniannol o ddewis safleoedd i hyrwyddo canol trefi fel prif leoliadau cyfleusterau manwerthu, swyddfa, hamdden ac iechyd newydd. Nod hynny fydd creu mwy o resymau pam y dylai pobl ymweld â'r canolfannau, a chynnydd wedyn mewn gweithgarwch cymdeithasol ac economaidd a fydd yn cynnal eu hyfywedd.

11.41 Gan ganiatáu amrywio o fewn yr hierarchaeth, bydd disgwyl i fanwerthu barhau fel y prif weithgarwch ym mhob un o'r tair canolfan is-ranbarthol a chanolig. Fodd bynnag, nid yw hyn ond un o'r ffactorau a fydd yn cyfrannu at eu llesiant. Ni ellir gwahanu polisiâu manwerthu oddi wrth swyddogaethau ehangach y trefi mwy fel canolfannau ar gyfer gwasanaethau a chyfleusterau eraill, gan gynnwys sefydliadau bwyd a diod (caffis, bwytai, tafarndai ac ati) a datblygiadau hamdden masnachol. Mae'r defnyddiau amrywiol hyn mewn yng nghanol trefi o gymorth i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn hyfyw ac - yn enwedig o ran defnyddiau hamdden a phreswyl - yn cyfrannu at fywiogrwydd economi lwyddiannus yn y nos, ac at eu rôl fel canol trefi byw.

11.42 Bydd darpariaeth y tu allan i'r canolfannau is-ranbarthol a chanolig, gan gynnwys siopau pentref lleol, yn gwneud cyfraniad pwysig at swyddogaeth manwerthu Sir Gaerfyrddin. Yn hyn o beth, mae'r canolfannau hynny sy'n bodloni angen am ddarpariaeth manwerthu gyfleus a mân anghenion siopa o ddydd i ddydd yn creu amrywiaeth sy'n gyson â'r amcanion o gynnal cymunedau a lleihau'r angen i deithio hyd yr eithaf. Gall yr aneddiadau hyn a'u cynnig manwerthu ategu swyddogaeth manwerthu aneddiadau sydd yn uwch i fyny'r hierarchaeth a chyfrannu hefyd at weithredu Strategaeth y Cynllun. Bydd yn ofynnol i gynigion manwerthu cyfleus y tu allan i ffiniau canol y dref mewn canolfannau o'r fath ddangos tystiolaeth briodol o'r angen am ddarpariaeth manwerthu er mwyn sicrhau nad ydynt yn tanseilio'r gweithgarwch manwerthu yng nghanol y trefi.

11.43 Mae polisiâu'r CDLI hefyd yn ceisio sicrhau'r lleoliadau mwyaf priodol ar gyfer datblygiadau manwerthu, anfanwerthol a hamdden wedi'u lleoli yn y lleoliadau mwyaf priodol. Fel arfer, bydd y lleoliadau mwyaf priodol mewn canolfannau presennol, sy'n hygyrch drwy amrywiaeth o fathau o drafnidiaeth, a gallant hyrwyddo teithiau cysylltiedig i ddefnyddiau eraill yn y ganolfan. Bydd yn ofynnol i ddatblygwyr chwilio'n fanwl am safleoedd mewn canolfannau cyn ystyried safleoedd mewn ardaloedd llai canolog.

11.44 Ceir arweiniad pellach o ran y polisi cynllunio cenedlaethol yn PCC: Rhifyn 10 - Pennod 4 Lleoedd Actif a Chymdeithasol ac yn TAN4 Manwerthu a Chanol Trefi.

11.45 Mae Rhifyn 10 PCC yn rhoi cydnabyddiaeth benodol i rôl siopau lleol, siopau pentref a thafarndai mewn cymunedau a'r effaith bosibl yn sgil eu colli. O ganlyniad i hynny, dylid cyfeirio at bolisi RTC3 isod.

11.46 Dylid ystyried cynigion am weithgarwch manwerthu yn ardaloedd gwledig Sir Gaerfyrddin yn unol â pholisi RTC3.

11.47 Nid yw Canol Trefi bob amser yn gallu cynnwys siopau manwerthu neilltuol fel nwyddau swmpus, gan fod angen safleoedd ac adeiladau mawr ac oherwydd y goblygiadau o ran cynhyrchu traffig a pharcio. O ganlyniad i hynny, caniatwyd lleoliadau y tu allan i ganol y dref ar gyfer safleoedd

gwerthu o'r fath, yn unol â chanllawiau cenedlaethol, naill ai ar ffurf unedau unigol neu gyda'i gilydd mewn parciau manwerthu. Yn wyneb y pwysau cynyddol am safleoedd gwerthu o'r fath, mae'r CDLI yn ceisio ymdrin â pharciau manwerthu ac yn diffinio'r meini prawf y dylid eu cymhwyso i ddatblygiadau arfaethedig. Yn hyn o beth, mae'r polisiâu yn gysylltiedig â pharciau manwerthu yn hyrwyddo cydleoli cyfleusterau manwerthu priodol a lleihau casgliadau ar wahân o gyrchfannau manwerthu o fewn y Sir. Mae strategaeth o'r fath yn fwy cynaliadwy o ran trafndiaeth, a bydd yn galluogi busnesau manwerthu i elwa ar apêl cydleoli darpariaeth.

11.48 Mae'r Cynllun yn cydnabod nad yw lleoliadau mewn canol trefi yn addas i gynnwys rhai mathau o gyfleusterau manwerthu a hamdden, ac y gall Canolfannau Rhanbarthol (Parciau Manwerthu) gyfrannu at fodloni'r angen hwn. Fodd bynnag ni ddylai graffa, natur na lleoliad datblygiad manwerthu danseilio apêl, bywiogrwydd a dichonadwyedd canol trefi presennol.

11.49 Dylid mabwysiadu dull dilyniannol sy'n golygu y dylid ffafrio lleoliadau mewn canol trefi presennol i ddechrau, fel y cânt eu rhestru yn yr hierarchaeth manwerthu ac, ar ôl hynny safleoedd sy'n union am y ffin â chanol trefi. Os nad oes safleoedd addas ar gael yn y lleoliadau hyn, dim ond wedyn y ceir ystyried datblygu mewn lleoliadau eraill nad ydynt yng nghanol y dref neu wrth ymyl canol y dref, gan gynnwys yn y canolfannau rhanbarthol presennol (parciau manwerthu) a ganlyn ymhlith lleoliadau eraill:

11.50 Canolfannau Rhanbarthol: (Parciau Manwerthu)

- Ffordd Steffan a Pharc Pensarn, Caerfyrddin;
- Parc Trostre a Pharc Pemberton, Llanelli;
- Parc Manwerthu Cross Hands.
- Parc Manwerthu Maes Yr Eithin, Cross Hands

11.51 Mae Caerfyrddin a Llanelli yn cynnwys darpariaeth manwerthu sylweddol ar barciau manwerthu y tu allan i'r canol trefi perthynol. Prif barciau manwerthu Caerfyrddin yw Heol Steffan a Pharc Pensarn, sy'n cynnwys safleoedd gwerthu amrywiaeth o nwyddau swmpus a nwyddau eraill.

11.52 Parc Trostre a Pharc Pemberton sy'n gwasanaethu Llanelli, ac mae Parc Trostre yn cynnwys nifer fawr o unedau wedi'u meddiannu'n bennaf gan siopau sy'n lluosogi'r stryd fawr. I'r gwrthwyneb, ffocws pennaf Parc Pemberton yw DIY, nwyddau trydanol a dodrefn, sy'n adlewyrchu cyfyngiad ar nwyddau swmpus nad yw'n weithredol ym Mharc Trostre.

11.53 Er bod y parc manwerthu yn Cross Hands yn llai na pharciau Caerfyrddin a Llanelli, mae'n cyflawni rôl bwysig drwy ategu'r ddarpariaeth canol tref yn Rhydaman, drwy gynnig nwyddau DIY, trydanol a dodrefn yn bennaf.

11.54 Bydd yn ofynnol i'r ymgeisydd gyflwyno asesiad effaith i ddangos na fyddai'r cynnig yn niweidio canol trefi sefydledig. Dylai'r asesiad hefyd ystyried

effeithiau cronus datblygiadau a gwblhawyd yn ddiweddar â safleoedd lle bo caniatâd cynllunio yn dal yn weithredol. Dylai'r asesiad amlinellu'r math o ddarpariaeth manwerthu a gynigir gan yr ymgeisydd, a'r modd y gallai hyn effeithio ar ddarpariaeth manwerthu sy'n cystadlu mewn canol trefi cyfagos, ac a allai arwain at wyro masnach o ganol y dref.

11.55 Bydd angen i gynigion newydd ddangos yn glir bod angen ychwanegol am unedau warws manwerthu newydd sy'n cynnig yr ystod o nwyddau a ragwelir.

RTC1: Canol Tref Caerfyrddin

Caniateir cynigion os byddant yn cynnal ac yn gwella bywiogrwydd, hyfywedd ac apêl Canol Tref Caerfyrddin.

Dylid lleoli defnyddiau manwerthu a hamdden perthnasol, sydd yn cynnal, yn gwella ac yn amrywio canol y dref mewn modd dilyniannol oddi mewn i Brif Ardal Fanwerthu Canol y Dref. Ni chaiff cynigion i ddatblygu ffryntiau manwerthu ar gyfer defnyddiau anfanwerthol oddi mewn i Brif Ardal Fanwerthu Canol y Dref ond eu caniatáu os bydd hynny'n cyfrannu at gynnal a gwella bywiogrwydd a dichonadwyedd swyddogaeth manwerthu'r ardal.

Bydd cynigion am ddefnyddiau manwerthu a chanol tref eraill, sy'n cefnogi twf canol y dref fel canol tref manwerthu is-ranbarthol (gan gynnwys defnyddiau hamdden, dinesig, diwylliannol, addysg,

busnes, iechyd a phreswyl) yn Ardal Fanwerthu Eilaidd Canol y Dref ond yn cael eu caniatáu os nad ydynt yn:

- a) tanseilio swyddogaeth manwerthu canol y dref, neu'n amharu ar fywiogrwydd neu ddichonadwyedd yr ardal; nac**
- b) yn golygu bod lefel y ffryntiau anfanwerthol ar loriau gwaelod yn amharu ar gymeriad a swyddogaeth manwerthu yr ardal.**

Dylid ystyried darpariaethau Polisi Strategol SP2.

11.56 Mae'r CDLI diwygiedig yn ceisio cadarnhau rôl Caerfyrddin fel canolfan fanwerthu is-ranbarthol sy'n gwasanaethu dalgylchoedd ehangach ar gyfer manwerthu cymharol. Yn hyn o beth, mae ganddi hanes fel canol tref sy'n perfformio'n dda â chynnig manwerthu cryf. Yn hyn o beth mae'r polisi'n ceisio gwarchod ei rôl manwerthu gan adlewyrchu natur newidiol y stryd fawr ac arferion siopa.

11.57 Mae Caerfyrddin yn dref farchnad fawr ac yn gwasanaethu ystod eang o gymunedau yn lleol, ac yn y rhanbarth ehangach, gan gynnig cymysgedd o enwau cenedlaethol y stryd fawr a siopau manwerthu llai sy'n fwy lleol ac arbenigol. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, ychwanegodd datblygiad Rhodfa Santes Catrin at ei darpariaeth manwerthu a masnachol. Mae siop Debenhams yn ganolbwynt i'r datblygiad, ynghyd â sinema aml-sgrin sy'n ychwanegu at gynnig masnachol a hamdden y ganolfan ac at yr apêl i ymwelwyr.

11.58 Drwy ddynodi Prif Ardaloedd Manwerthu ac Ardaloedd Manwerthu Eilaidd yng nghanol y dref, mae'r polisi'n cydnabod rôl bwysig defnyddiau manwerthu (A1) a'r gyfran ohonynt yn yr ardaloedd hyn.

11.59 Y mae hefyd yn cydnabod budd sicrhau amrywiaeth o ddefnyddiau yng nghanol trefi. Fodd bynnag, os ceir gormod o ddarpariaeth anfanwerthol, yn enwedig ym Mhrif Ardal Fanwerthu Canol y Dref, **gall hynny niweidio'r ardal gan leihau'r cynnig** manwerthu a chreu 'ffryntiau marw', gan wneud y lle yn llai diddorol i siopwyr sy'n pasio a lleihau nifer yr ymweliadau. Mae'r polisi yn ceisio sicrhau bod y ffryntiad manwerthu yn cynnal apêl yr amrywiaeth gyfredol o ddefnyddiau.

11.60 Yn hyn o beth, manwerthu (A1) yw prif swyddogaeth Prif Ardal Fanwerthu Canol y Dref gydag **Ardal Fanwerthu Eilaidd Canol y Dref** yn cynrychioli'r prif ardaloedd lle dylid lleoli gwasanaethau eraill yng nghanol y dref sy'n gwneud yr ardal yn fwy diddorol a bywiog, fel hamdden, bwytai, gwasanaethau ariannol ac ati.

11.61 Ni ystyrir bod cynigion sy'n cynnwys newid defnydd ac/neu ailldatblygu ffryntiad llawr gwaelod ar gyfer defnydd preswyl yn gyson â lleoliad 'canol tref'.

11.62 Fel arfer, yr ardaloedd a ddiffinnir yn yw'r strydoedd hynny sy'n gyfagos â Phrif Ardal Fanwerthu Canol y Dref, neu'n cysylltu rhannau o'r ardal

hono â'i gilydd. Wrth nodi'r ystyriaethau yn gysylltiedig â chynigion anfanwerthol, mae'r polisi'n caniatáu ac yn annog amrywiaeth o ddefnyddiau yng nghanol trefi y tu allan i **Brif Ardal Fanwerthu Canol y Dref**. Mae'r CDLI Diwygiedig yn ceisio taro cydbwysedd rhwng gwarchod cymeriad manwerthu cyffredinol canol y dref a darparu amrywiaeth o ddefnyddiau, Wrth wneud hynny, cydnabyddir bod presenoldeb masnachwyr annibynnol sy'n gweithredu o'r strydoedd mwy ymylol yn ychwanegu at ei gymeriad a'i hunaniaeth, ac y gall y rhain fod yn agored i gystadleuaeth. Fodd bynnag, cydnabyddir bod arallgyfeirio yn ei gwneud hi'n bosibl i ychwanegu defnyddiau eraill economaidd a buddiol sy'n ategu'r darpariaeth manwerthu, ac i gynnal adeiladwaith ac ymddangosiad strydoedd ac adeiladau a fyddai fel arall mewn perygl o ddirywio.

11.63 Mae'r potensial am arallgyfeirio priodol o fewn yr ardal fanwerthu yng nghanol y dref a alluogir drwy'r polisi hwn, yn galluogi'r ardaloedd hyn i gyfrannu at ei hapêl gyffredinol. Drwy gyflwyno darpariaeth manwerthu, hamdden a busnes ategol gyfrannu at apêl ehangach. Serch hynny, mae'r polisi'n cydnabod pwysigrwydd cael elfen fanwerthu gref, ac yn ceisio cynnal bywiogrwydd a dichonadwyedd cynnig manwerthu'r trefi.

RTC2: Gwarchod Siopau a Chyfleusterau Lleol

Ni fydd cynigion a fyddai'n arwain at golli siop neu wasanaeth lleol (gan gynnwys Tafarndai) y tu allan i Ganol Trefi a nodwyd

ym Mholisi Strategol SP2 ond yn cael eu caniatáu yn yr achosion a ganlyn:

- a) Pe na bai'r golled honno'n niweidio ffabrig cymdeithasol ac economaidd y gymuned;**
- b) Os oes siop neu wasanaeth o ddefnydd cydnaws tebyg ar gael i gwsmeriaid o fewn yr anheddiad neu o fewn pellter cerdded cyfleus.**

Os na cheir darpariaeth arall, ni chaiff cynigion a fydd yn arwain at golli siop neu wasanaeth lleol ond eu caniatáu os yw pob ymdrech resymol i werthu neu osod y busnes dros gyfnod o 12 mis wedi methu.

11.64 Wrth geisio diffinio a chreu cymunedau cynaliadwy, mae'r Cynllun yn nodi ac yn cydnabod cyfraniad gwasanaethau lleol. Mae'r rhain yn cynnwys cyfleusterau fel siopau, swyddfeydd post, tafarndai, gorsafoddd petrol, a fydd yn cyfrannu at hyfywedd aneddiadau a chymunedau yn y dyfodol, o ran darparu gwasanaeth ond hefyd drwy gynnig 'mannau cyfarfod' lle gall y gymuned ryngweithio a lle gellir cynyddu'r ymdeimlad o gymuned. Ar ben hynny, mae'r CDLI yn cefnogi darpariaeth manwerthu lleol a'r budd economaidd a ddaw yn ei sgil yn y cymunedau.

11.65 Mae'r Cyngor hefyd yn cydnabod pwysigrwydd cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol os ceir dibyniaeth gref arnynt yn lleol. Mae gwasanaethau o'r fath yn hollbwysig i sicrhau llesiant economaidd cymunedau a hefyd yn hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol, yn enwedig ymhlith aelodau llai symudol y gymuned.

11.66 Cydnabyddir mai'r aneddiadau gwledig yw'r rhai sydd yn fwyaf agored i gollir cyfleusterau hynny. Bydd ffactorau fel y galw am dir preswyl a gwerth uchel tir preswyl mewn ardaloedd gwledig yn aml yn arwain at bwysau gan berchnogion eiddo i newid neu ailddatblygu'r cyfleusterau hynny i ddibenion preswyl, hyd yn oed lle bo busnes yn ffynnu. Gall yr incwm o siop neu weithgarwch arall fod yn llai na'r hyn y gellir ei ennill o fath arall o ddatblygiad. Mae'r polisi hwn yn ceisio cymedrolir pwysau i newid drwy sicrhau na chaniateir colli siop neu gyfleuster os yw'n ddichonadwy a bod lefel y rhent yn briodol, onid oes cyfleusterau eraill rhesymol ar gael.

11.67 Er bod y polisi yn ceisio gwarchod rhag colli cyfleusterau, ceir darpariaeth ar gyfer yr amgylchiadau hynny lle gellir dangos nad oes angen y cyfleusterau hynny mwyach, neu lle nad ydynt yn ddichonadwy.

11.68 I dibenion y polisi hwn, mae pellter cerdded yn unol â'r hyn a nodir yn y Llawlyfr Strydoedd: Yr Adran Drafnidiaeth /Cymunedau a Llywodraeth Leol/LICC - 2007¹. Nodir yn y Llawlyfr mai'r hyn sydd fel arfer yn nodweddu cymdogaethau cerddadwy yw ystod o gyfleusterau o fewn 10 munud (hyd at tua 800m) o bellter cerdded o ardaloedd preswyl, y gall preswylwyr eu cyrraedd yn rhwydd ar droed.

¹ Llawlyfr Strydoedd: Paragraff 4.4

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/341513/pdfmanforstreets.pdf

11.69 Gellir diffinio marchnata eiddo i ddibenion y polisi hwn fel hysbysebu mewn cyhoeddiad o fewn y diwydiant priodol neu, lle bo'n briodol, drwy werthwyr tai lleol am gyfnod rhesymol o amser ac am bris rhesymol.

RTC3: Manwerthu mewn Ardaloedd Gwledig

Caniateir cynigion am siopau graddfa fach ategol neu estyniadau ar siopau presennol y tu allan i ffiniau datblygu os ydynt yn cydymffurfio â'r canlynol:

- a) Os ydynt yn cynrychioli elfen sy'n israddol i weithgarwch busnes presennol ar y safle;**
- b) Os na fyddant yn niweidio dichonadwyedd siopau pentref cyfagos i raddau sylweddol;**
- c) Os na fyddant yn cael effaith andwyol ar gymeriad, gosodiad ac ymddangosiad yr ardal a'r dirwedd a, lle bo'n briodol, y dreiflun, gyfagos;**
- d) Os ydynt yn hygyrch drwy ddulliau teithio cynaliadwy;**
- e) Os yw'r trefniadau mynediad a pharcio yn dderbyniol ac na fydd y datblygiad yn amharu ar ddiogelwch priffyrdd i raddau sylweddol.**

11.70 Yn aml gall cynigion am siopau newydd mewn ardaloedd gwledig sy'n ychwanegol at ddefnyddiau eraill wneud cyfraniad pwysig i'r economi wledig. Bydd darpariaeth o'r fath, boed hynny ar ffurf siopau fferm (a fydd o gymorth i

fodloni'r galw am gynnyrch ffres), siopau crefft a siopau'n gysylltiedig â gorsafoedd petrol, nid yn unig yn bodloni gofynion lleol ond hefyd yn ffynhonnell i greu swyddi.

11.71 Er bod potensial i'r ddarpariaeth honno wasanaethu cymunedau gwledig, mae'n rhaid iddi adlewyrchu ei chyd-destun gwledig. Yn hynny o beth, dylai'r siop fod yn gysylltiedig i fusnes presennol ac yn israddol i'r busnes hwnnw.

11.72 Cydnabyddir y gall siopau mewn ardaloedd gwledig greu cyfleoedd am swyddi ychwanegol a chefnogi arallgyfeirio economaidd yng nghefn gwlad yn ogystal â darparu gwasanaeth i gymunedau lleol.

11.73 Caiff y Cyngor geisio defnyddio amodau cynllunio i gyfyngu ar ystod y nwyddau a werthir neu i gyfyngu ar yr arwynebedd llawr lle bo'n briodol, er mwyn atal unrhyw niwed sylweddol i weithgarwch manwerthu cyfagos. Yn ogystal â hyn, bydd yn rhaid ystyried y potensial i'r cynnig weithredu ar sail dymhorol os nad yw'n ddymunol iddo weithredu drwy gydol y flwyddyn.

11.74 Fel y nodwyd, gall siopau sy'n ategol i ddefnyddiau eraill, fel siopau fferm a fydd o gymorth i ateb y galw am gynnyrch ffres, siopau crefft a siopau'n gysylltiedig â gorsafoedd petrol, chwarae rôl bwysig mewn ardaloedd gwledig drwy ddarparu ffynonellau newydd ar gyfer swyddi a gwasanaethau.

Fodd bynnag, wrth asesu'r cynigion hynny bydd yn rhaid ystyried yr effaith bosibl ar ganolfannau manwerthu a masnachol cyfagos, ac yn enwedig ar siopau pentref². Ystyrir defnyddio amodau cynllunio i gyfyngu ar ystod y nwyddau a werthir neu gyfyngu ar arwynebedd y llawr os yw hynny'n galluogi bwrw ymlaen â'r datblygiad.

² Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 - paragraff 4.3.42

Pobl a Lleoedd Ffyniannus - Manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd i bobl a lleoedd yn ardaloedd trefol a gwledig ein sir.

11.75 Cydnabyddir y problemau economaidd gymdeithasol gan gynnwys tlodi ac amddifadedd yn wynebu rhannau gwledig a threfol ein Sir yng ngweledigaeth "Un Sir Gâr" y Cynllun hwn. I'r perwyl hwn, mae'r Cynllun yn ceisio mynd i'r afael â'r problemau hyn drwy sicrhau bod pawb yn cael cymaint o gyfle ag sy'n bosibl i gynnal neu gynyddu eu ffyniant a'u hymdeimlad o lesiant.

11.76 Mae'r cyfleoedd hyn yn cynnwys darparu ar gyfer tai newydd, gan gynnwys tai fforddiadwy, a swyddi, yn ogystal â llywio buddsoddiad newydd a blaenoriaethau o ran seilwaith, gan barchu ffabrig cymdeithasol y Sir ar yr un pryd, gan gynnwys y Gymraeg, diwylliant Cymreig a'i naws am le.

11.77 Cydnabyddir bod y themâu a'r polisiâu a ddyrennir iddynt yn goryffwrdd â'i gilydd, ond nodwyd y canlynol o dan y thema hon:

- **Polisi Strategol - SP 3:** Darparu Tai Newydd
- **Polisi Strategol - SP 4:** Tai Fforddiadwy
- **Polisi Strategol - SP 5:** Safleoedd Strategol
- **Polisi Strategol - SP 6:** Cyflogaeth a'r Economi
- **Polisi Strategol - SP 7:** Y Gymraeg a Diwylliant Cymru

- **Polisi Strategol - SP 8:** Seilwaith
- **Polisi Strategol - SP 9:** Darpariaeth i Sipsiwn a Theithwyr
- **Polisi Strategol - SP 10:** Yr Economi Ymwelwyr
- **Polisi Strategol - SP 11:** Gwneud Lle, Cynaliadwyedd a Dylunio o Ansawdd Uchel

11.78 Mae'r polisiâu a ganlyn yn ceisio cefnogi cyflawniad amcanion strategol y Cynllun, ond hefyd yn creu cysylltiadau lefel uchel ac yn sicrhau y cydymffurfir yn fras â'r Nodau Llesiant.

Polisi Strategol - SP 3: Dull Cynaliadwy o Ddarparu Tai Newydd

Er mwyn sicrhau bod y gofyniad tai cyffredinol o 8,835 o dai dros gyfnod y cynllun yn cael ei fodloni, darperir ar gyfer 10,160 o dai newydd yn unol â'r fframwaith aneddiadau er mwyn hyrwyddo creu a gwella cymunedau cynaliadwy.

Mae'r dull cynaliadwy o ddarparu tai newydd yn adlewyrchu'r egwyddorion a ganlyn:

- a) Creu lleoedd drwy'r fframwaith aneddiadau a nodwyd gan adlewyrchu cymeriad a chyd-destun y clwstwr neu'r anheddiad dan sylw;**
- b) Dyrannu safleoedd ar gyfer tai newydd mewn aneddiadau sefydledig;**
- c) Cefnogi datblygiadau preswyl ar hap-safleoedd priodol o fewn aneddiadau, gyda ffocws ar ailddefnyddio tir a ddatblygwyd o'r blaen; a**
- d) Darparu cyfleoedd am dai fforddiadwy er mwyn bodloni angen a nodwyd yn lleol.**

Caniateir cynigion o fewn y ffiniau datblygu diffiniedig yn amodol ar bolisiau a chynigion y Cynllun hwn. Ceir rhagdybiaeth yn erbyn datblygiadau tai amhriodol y tu allan i'r ffiniau diffiniedig onid ydynt yn ddarostyngedig i bolisiau'r Cynllun hwn.

11.79 Un o nodau'r Cynllun yw hwyluso darparu'r nifer a'r ystod ofynnol o dai newydd o ansawdd, a fydd yn bodloni anghenion tai a nodwyd ac

³ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10

yn hyrwyddo cymunedau cydlynus sydd yn ddeniadol, yn ddiogel, wedi'u cysylltu'n dda ac yn cynnig mynediad at gyfleusterau diwylliannol a hamdden, gwasanaethau cymunedol a chyfleoedd am gyflogaeth.

11.80 Cafodd Strategaeth y Cynllun a'i dull cynaliadwy o ddarparu tai newydd ei seilio ar egwyddorion datblygu cynaliadwy. Mae hyn yn gyson â nodau a dyheadau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a pholisi cynllunio cenedlaethol³. Mae'n canolbwyntio ar fodloni anghenion tai ar draws cymunedau amrywiol y Sir mewn modd sy'n gynaliadwy, yn parchu rhinweddau amgylcheddol y Sir a'i nodweddion o safbwynt diwylliant a'r Gymraeg.

11.81 Mae'r CDLI yn ceisio hyrwyddo naws am le drwy hyrwyddo cymunedau cydlynus sy'n ddeniadol, yn ddiogel, wedi'u cysylltu'n dda ac sy'n cynnig ystod o gyfleoedd i gael mynediad at wasanaethau, gan nodi cymeriad gwledig rhannau o'r Sir.

11.82 Mae ffigur gofyniad tai ar gyfer y Sir yn seiliedig ar amcanestyniad 10 mlynedd o Dwf y Boblogaeth a amlygwyd yn adroddiad Edge Analytics yn 2019⁴. Mae'r senario hon yn rhagfynegi gofyniad tai a fyddai'n cefnogi uchelgeisiau economaidd y Sir drwy gynorthwyo i greu swyddi, ac yn ceisio cyfrannu at ymdrin unwaith eto â'r diffyg cydbwysedd a achosir gan boblogaeth sy'n heneiddio yn Sir

⁴Edge Analytics - Adendwm Rhagolwg o Boblogaeth ac Aelwydydd Sir Gaerfyrddin 2019

Gaerfyrddin. Mae'r rhesymeg ar gyfer yr opsiwn hwn a ffafrir ar gyfer twf hefyd yn cynnwys ystyriaeth o gyfraddau adeiladu'r gorffennol yn y Sir dros y 12 mlynedd diwethaf, ac yn creu seiliau uchelgeisiol, ond cadarn, er mwyn cyflawni nodau strategol cyffredinol y Cyngor.

11.83 Mae'r Cynllun hwn yn cyfrifo nifer o gydrannau cyflenwi tai er mwyn bodloni'r angen am dai, ynghyd â hyblygrwydd (cynnydd) er mwyn sicrhau y bydd nod cyffredinol y polisi strategol i ddarparu tai newydd yn cael ei gyflawni. Mae'r cyflenwad tai yn cynnwys y cydrannau a ganlyn:

- Dyraniadau Tai (5+ cartref)
 - Ymrwymadau banc tir
 - Anheddau wedi'u Cwblhau
- Darpariaeth ar gyfer hap-safleoedd
 - Cydran Safleoedd Bach (llai na 5 cartref)
 - Cydran ar Hap-safleoedd (5+ Cartref)

- Hyblygrwydd (+15%)

Dyraniadau Tai

11.84 Cydran fwyaf y cyflenwad tai yw safleoedd a ddyrannwyd i'w datblygu'n breswyl. Caiff dyraniadau tai eu nodi mewn polisïau tai penodol neu eu cynnwys yn rhan o ddyraniadau defnydd cymysg.

11.85 Bydd y polisïau penodol yn ystyried y datblygiadau sydd wedi cael eu cychwyn neu yr ymrwymwyd iddynt ers dyddiad sylfaen y CDLI diwygiedig, a byddant yn cael eu monitro'n barhaus drwy'r gwaith a gyflawnir yn rhan o'r Gydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai (JHLA) a'r Trywydd Tai (Atodiad 7).

Hap-safleoedd

11.86 Mae'r ddarpariaeth ar gyfer hap-safleoedd wedi'i seilio ar y ffactorau a ganlyn:

1. Cyfraniadau posibl o safleoedd sy'n cynnwys llai na phum annedd (safleoedd bach) o fewn yr aneddiadau diffiniedig.
2. Lwfans annisgwyl trwy safleoedd o bum annedd neu fwy sydd yn draddodiadol wedi gwneud cyfraniad pwysig at gyflenwi tai yn Sir Gaerfyrddin.

11.87 Bydd datblygiadau ar hap-safleoedd yn cael eu hystyried ar sail eu rhinweddau unigol, ac yn erbyn polisïau a chynigion y Cynllun hwn. Cydnabyddir nad yw hi bob amser yn ymarferol nac yn briodol dyrannu pob safle i'w ddatblygu o fewn Prif Ganolfannau a Chanolfannau Gwasanaeth. Yn wir, mewn aneddiadau llai ceir safleoedd sy'n addas i'r datblygu yn aml nad ydynt wedi'u pennu fel dyraniadau - a bydd eu cyfraniad at y cyflenwad o dir ar gyfer tai wedi'i nodi drwy'r ddarpariaeth hap-safleoedd.

HOM1: Dyraniadau Tai

Dyrennir tir ar gyfer datblygiadau preswyl ar y safleoedd canlynol.

Cyf. Safle	Enw'r Safle	Cyfanswm yr Unedau yng Nghyfnod y Cynllun	Cyfanswm yr Unedau Fforddiadwy yng nghyfnod y Cynllun	Amserlen Darparu Blwyddyn 1-5 Blwyddyn 6-10 Blwyddyn 11-15	Unedau y tu hwnt i Gyfnod y Cynllun
Clwstr 1					
Caerfyrddin					
PrC1/h1	Hen Adeiladau'r Awdurdod Iechyd, Heol Pen-lan	8	0	1-5	
PrC1/h2	Heol Maesyffynnon	29	8.7	1-5	
PrC1/h3	113 Heol y Prior	37	37	1-5	
PrC1/h4	Tir oddi ar Barc y Delyn	35	5.95	11-15	
PrC1/h5	I'r dwyrain o Lôn Devereaux	10	1	6-10	
PrC1/h6	Heol Dolgwili	26	4.4	6-10	
PrC1/h7	Fferm Penybont, Heol Llysonnen	9	0	11-15	
PrC1/h8	Heol Llansteffan	50	8.5	6-10	
PrC1/h9	Mounthill	5	0	1-5	
PrC1/h10	Brynhyfryd	20	3.4	1-5 6-10	
PrC1/h11	Estyniad Rhiw Babell	12	0	1-5	
PrC1/h12	Heol Castell Pigyn, Abergwili	35	5.95	6-10	
PrC1/h13	Tir i'r de o Bant Glas, Heol Bronwydd	13	4	6-10 11-15	
PrC1/h14	Heol Bronwydd (de)	23	6.9	1-5	
PrC1/MU1	Gorllewin Caerfyrddin	700	84	6-10 11-15	
PrC1/MU2	Pibwr-lwyd	245	49	11-15	
Pont-iets / y Meinciau / Pont-henri					
SeC1/h1	Heol Pisgwydd	19	3.8	1-5	

				6-10	
SeC1/h2	Tir y tu ôl i Frynderi	7	2	1-5 6-10	
SeC1/h3	Tir yn ffinio â Chapel y Tabernacl	11	1	1-5 6-10	
SeC1/h4	Cae Canfas, Heol Llanelli	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10 11-15	
SeC1 / h5	Tir yn 8 Heol Llanelli	6	0	1-5	
Glanyfferi					
SeC2/h1	Llys Caradog	12	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10	
SeC2/h2	Tir y tu ôl i Barc y Ffynnon	12	1.2	6-10	
Cynwyl Elfed					
SuV1/h1	Ger Fronheulog	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
SuV1/h2	Tir ger Lleine	13	4	1-5 6-10	
Llansteffan					
SuV3 / h1	Tir y tu ôl i Faesgriffith	19	5	1-5 6-10	
Bronwydd					
SuV4/h1	Tir ar fferm Troed Rhiw	6	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
Cwm-ffrwd					
SuV5/h1	Tir ym Maesglasnant	20	4	1-5	
Llan-gain					
SuV8/h1	I'r de o Ddôl y Dderwen	36	11	6-10	
Peniel					
SuV10/h1	I'r de o Pentre	10	0	1-5	
SuV10 / h2	Aberdeuddwr/Pantymedwen	38	6.5	6-10	
Alltwallis					
SuV11/h1	Tir yn Ysgol Alltwallis	12	1.2	1-5	

Llanpumsaint					
SuV12/h1	Ger Gwyn Villa	20	3.4	1-5 6-10	
Rhydargaeau					
SuV14/h1	Fferm Cefn	33	5.6	1-5 6-10	
Llanarthne					
SuV15 / h1	Ysgol Llanarthne	10	2	1-5	
Capel Dewi					
SuV16/h1	Heol Llwynddewi	8	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5 6-10	
Nantgaredig					
SuV17 / h1	Cefn yr Hen Waith Saer, Heol yr Orsaf	30	5.1	6-10	
Pontargothi					
SuV18 / h1	Tir oddi ar yr A40, Pontargothi	15	3	1-5	
Llanddarog					
SuV19/h1	Tir gyferbyn â Neuadd y Pentref	16	3.2	1-5	
SuV19/h2	Tir ger Haulfan a'r tu ôl i Haulfan	10	1	6-10 11-15	
Porth-y-rhyd					
SuV20 / h1	Tir ger Fferm Llwynhenri	6	Cyfraniad Swm Cymudedig	6-10	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr		1646			

Clwstwr 2					
Llanelli					
PrC2/h1	Beech Grove, y Pwll	10	1	6-10	
PrC2 / h2	Hen Labordy Lôn Pen y Fai	10	2	1-5	
PrC2/h3	Parc y Strade, Gorllewin Llanelli	94	0	1-5	
PrC2/h4	Doc y Gogledd (gan gynnwys Pontrilas gynt)	210	42	6-10 11-15	
PrC2/h5	The Avenue, Morfa	35	5.95	6-10 11-15	
PrC2/h6	107 Heol yr Orsaf	7	0	1-5	
PrC2/h7	13 Heol yr Orsaf	9	0	1-5	
PrC2/h8	2-4 Teras Coleshill	9	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
PrC2/h9	3-5 Heol Goring	8	8	1-5	
PrC2/h10	Tir ger The Dell, Ffwrnes	13	1.3	1-5 6-10	
PrC2/h11	Brynmeffys, Ffwrnes	54	10.8	1-5 6-10	
PrC2/h12	Llys yr Hen Felin, Canol y Dref	27	27	1-5	
PrC2/h13	Tir oddi ar Rodfa Frondeg	29	29	1-5	
PrC2/h14	Cefn 22c, 22d a 22e Heol Llwynhendy	6	0	1-5	
PrC2/h15	Heol Maesarddafen/Erw Las, Llwynhendy	94	18.8	1-5 6-10	
PrC2/h16	Ynys Las, Llwynhendy	45	7.6	11-15	
PrC2/h17	Ger 73 Parc Guto, Llwynhendy	10	1	1-5 6-10	
PrC2/h18	Dylan, Trallwm	32	32	1-5	
PrC2/h19	Genwen, y Bryn	260	51.4	1-5	
PrC2 / h20	Harddfan, y Bryn	6	6	6-10	
PrC2/h21	Maes y Bryn, y Bryn	34	34	1-5	
PrC2/h22	Cwm y Nant, Dafen	280	56	6-10 11-15	
PrC2 / h23	Porth Dwyrain Dafen	150	30	1-5 6-10	

PrC2/SS1	Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant (safle strategol), De Llanelli	240	40.8	6-10	
PrC2/MU2	Porth Trostre (defnydd cymysg)	35	5.95	11-15	
Cydweli					
SeC3/h1	Tir ger Brodawel	9	1.8	6-10	
SeC3/h2	Tir oddi ar Stryd y Prior	20	3.4	11-15	
SeC3/h3	Tir y tu ôl i Park View Drive	24	4.8	1-5	
SeC3/h4	Tir yn Dinas Yard gynt	80	6	1-5 6-10	
Porth Tywyn					
SeC4/h1	Fferm Gwdig	105	21	1-5 6-10	
SeC4/h2	Harbwr Porth Tywyn	364	36.4	6-10 11-15	
SeC4/h3	Teras Glanmor	32	32	1-5	
Pen-bre					
Sec5 / h1	Garreglwyd	14	14	1-5	
Sec5/h2	Fferm Cwrt	100	20	1-5 6-10	
Yr Hendy / Fforest					
SeC6/h1	Ger Clos Tŷ Gwyn	20	5	1-5	
SeC6/h2	Tir rhwng Heol Clayton a Dwyrain Heol Bronallt	39	9.75	1-5 6-10	
SeC6/h3	Coed y Bronallt	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
SeC6/h4	Ger Clos Benallt Fawr, Fforest	35	4	1-5	
SeC6/h5	Garej Fforest	17	1.7	6-10	
Llangennech					
SeC7/h1	Box Farm	7	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
SeC7/h2	Aber Llchwyr	10	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10	

SeC7/h3	Golwg yr Afon	50	8.5	6-10	
SeC7/h4	Gyferbyn â Pharc Morlais	35	5.95	6-10	
SeC7/h5	Maesydderwen	5	5	1-5 6-10	
Trimsaran / Carwe					
SeC8/h1	Ffos Las	233	23.6	1-5 6-10	
SeC8/h2	Tir y tu ôl i Gae Linda	50	8.5	1-5 6-10	
Mynyddygarreg					
SuV22 / h1	Tir gyferbyn â Pharc y Garreg	30	6	6-10	
SuV22/h2	Tir ger Tŷ Newydd, Heol y Meinciau	8	Cyfraniad Swm Cymudedig	6-10	
SuV22/h3	Tir ar Heol Llangadog	12	1.2	6-10 11-15	
Pum-hewl / Horeb					
SuV23/h1	Clos y Parc	20	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5 6-10	
SuV23/h2	Ger Little Croft	25	4.25	6-10	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr		3059			
Clwstwr 3					
Rhydaman (gan gynnwys y Betws a Phen-y-banc)					
PrC3/h1	Tir y tu ôl i 16-20 a 24-30 Heol y Betws	8	3	6-10	
PrC3/h2	Hen Orsaf Betrol, Stryd y Gwynt	6	6	1-5	
PrC3 / h3	Tir yng Ngwynfryn Fawr	28	28	1-5	
PrC3/h4	Fferm Tirychen	150	10	6-10 11-15	
PrC3/h5	Yr Hen Felin, Heol Pontaman	6	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5	

PrC3/h6	Tir sy'n ffinio â Maes Ifan, Ffordd Maescwarrau	19	1.8	6-10 11-15	
Capel Hendre					
PrC3/h7	Ystad Delfryn	15	1.2	1-5	
Cefneithin					
PrC3/h8	Tir oddi ar Heol y Parc	18	1.8	6-10 11-15	
Cross Hands					
PrC3/h9	Tir ger Maesyrfhaf	9	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
PrC3/h10	Tir y tu ôl i Wernllwyn	30	5.1	11-15	
PrC3 / h11	Tir i'r dwyrain o Heol Caerfyrddin	60	20	6-15	
PrC3/h12	Tir sy'n ffinio â'r A48 a Heol y Parc	8	0	1-5 6-10	
PrC3/h13	Tir ar Heol Cae POUND	101	7	1-5	
Drefach (Tymbi)					
PrC3/h14	Nantydderwen	33	5.61	11-15	
PrC3/h15	Tir oddi ar Heol Caegwyn	6	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10	
PrC3/h16	Uwch Gwendraeth	6	1	1-5	
PrC3/h17	Rhan o dir Maesygwern, Heol Caegwyn	23	2.3	1-5 6-10	
Gors-las					
PrC3 / h18	Tir yn ffinio â Brynlluan	29	4.93	11-15	
Llandybie					
PrC3/h19	Tir oddi ar Lys y Nant	9	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
PrC3/h20	Tir i'r gogledd o Faes Piode	42	7.14	11-15	
PrC3/h21	Maes Piode	8	8	1-5	
Penygroes					
PrC3/h22	Ger Pant y Blodau	79	8	1-5 6-10	
PrC3/h23	Tir ar Heol Waterloo	15	0	1-5	

PrC3/h24	Tir rhwng 123 a 137 Heol Waterloo	11	2	1-5	
PrC3/h25	Tir oddi ar Heol y Gât	8	8	1-5	
PrC3/MU1	Gwaith Brics Emlyn	177	35.4	6-10 11-15	
Saron					
PrC3/h26	Tir oddi ar Barc-y-Mynydd	16	1.5	6-10 11-15	
PrC3/h27	Tir oddi ar Heol Nant-y-Ci	18	1.8	11-15	
Tymbi					
PrC3/h28	Tir ar safle Ffatri rhwng 22 a 28 Heol Bethesda	30	7.5	1-5 6-10	
PrC3/h29	Garej Central	24	5	1-5	
PrC3/h30	Tir oddi ar Heol Gwendraeth	9	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
Tŷ-croes					
PrC3/h31	Tir yn Fforest-fach	17	1	1-5	
PrC3/h32	Tir i'r de o Heol Tŷ-croes	62	37	1-5 6-10	
Brynaman					
SeC9/h1	Tir ar Heol Ardwyn	6	0	1-5 6-10	
SeC9/h2	Heol y Gelynnen	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	11-15	
Glanaman / y Garnant					
SeC10/h1	Ysgol Gynradd Gymunedol y Garnant, Heol Ysgol Newydd	9	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
SeC10/h2	Tir yn gyfagos ag 13 Heol yr Esgob	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
SeC10/h3	Hen Ysgol Gynradd Glanaman	7	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5	
SeC10/h4	Hen Ysbyty Glanaman	28	28	1-5 6-10	

Pontyberem / Bancffosfelen					
SeC11/h1	Tir oddi ar Heol Llannon	55	11	1-5 6-10	
SeC11/h2	Tir yn Ffynnon Fach	19	2	1-5	
Llannon					
SuV25/h1	Tir i'r gogledd o Glos Rebecca	47	3	1-5 6-10	
Llanedi					
SuV26/h1	Y tu ôl i 16 Y Garreg Lwyd	11	1	1-5	
Carmel					
SuV27/h1	Tir ger Tŷ Newydd	5	Cyfraniad Swm Cymudedig	11-15	
Cwmgwili					
SuV28/h1	Ger Coed y Cadno	18	2	1-5	
Ystradowen					
SuV30/h1	Tir oddi ar Bant y Brwyn	5	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr		1306			
Clwstwr 4					
Castellnewydd Emlyn					
SeC12/h1	Trem y Ddôl	17	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5 6-10	
SeC12/h2	Heol Dewi	14	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5	
SeC12/h3	Tir y tu ôl i Ddolcoed	20	3.4	6-15	
Llanybydder					
SeC13/h1	Ger Y Neuadd	10	1	6-15	
SeC13/h2	Heol y Dderi	30	5.1	11-15	
SeC13/h3	Troedybryn	23	3.91	6-10 11-15	

Pencader					
SeC14 / h1	Garej Blossom	20	3.4	1-5 6-10	
SeC14 / h2	Tir ger Maescader	24	4.08	6-10 11-15	
SeC14/h3	Glanawmor	28	4.76	11-15	
SeC14/h4	Bro'r Hen Ŵr	7	Cyfraniad Swm Cymudedig	6-10	
Dre-fach/Felindre					
SuV31/h1	Parc Puw	12	1.2	6-10	
SuV31/h2	Parc Meirios	10	1	11-15	
Waungilwen					
SuV32/h1	Gyferbyn â Springfield	6	Cyfraniad Swm Cymudedig	1-5 6-10	
Llangel					
SuV33/h1	Tir gyferbyn â Brogeler	8	Cyfraniad Swm Cymudedig	6-10 11-15	
Pentre-cwrt					
SuV34/h1	Tir yn ffinio â Brynywawr	14	1.4	1-5 6-10	
Saron/Rhos					
SuV35/h1	Tir ger Arwynfa	35	5.95	1-5 6-10	
Llanllwni					
SuV36/h1	Cae Pensarn Helen	6	Cyfraniad Swm Cymudedig	6-10 11-15	
SuV36/h2	Tir ym Mryndulais	10	Cyfraniad Swm Cymudedig	6-10	
Cwm-ann					
SuV37/h1	Y tu ôl i Swyddfa'r Post	20	4	1-5 6-10	
SuV37/h2	Tir i'r de o Gae Coedmor	20	3.4	6-10	

				11-15	
SuV37/h3	Tir ger Lleinau	10	1	6-10	
Capel Iwan					
SuV38/h1	Maes y Bryn	11	1.1	1-5 6-10	
SuV38/h2	Tir ger Brynglas	5	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
Llanfihangel-ar-arth					
SuV39/h1	Ger Yr Hendre	7	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
Tre-lech					
SuV40/h1	Clos y Cynin	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10	
Pontywelli					
SuV41/h1	Ger Crug yr Wyn	19	1.9	11-15	
New Inn					
SuV43/h1	Blossom Inn	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	11-15	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr		402			
Clwstwr 5					
Llanymddyfri					
SeC15/h1	Tir i'r gogledd o Dan y Crug	12	1.2	1-5 6-10	
SeC15/h2	Tir ger Bryndeilog, Rhodfa Tywi	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	11-15	
Llandeilo					
SeC16/h1	Ardal Gogledd Llandeilo	27	4.59	6-10 11-15	
SeC16/h2	Maes Tomos	5	Cyfraniad Swm Cymunedig	11-15	

SeC16/h3	Tir ger 28 Heol Caerfyrddin, Llandeilo	5	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
Llangadog					
SeC17/h1	Tir gyferbyn ag Ysgol Gynradd Gymunedol Llangadog	16	1.6	1-5 6-10	
SeC17/h2	Tir oddi ar Heol Pendref	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
Talylychau					
SuV47/h1	Tir yn ffinio â Ffynnon Dawel	7	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
Cwrt-henri					
SuV48/h1	Tir ger Llys Glasfryn	16	1.6	1-5 6-10	
Cwmifor					
SuV51/h1	Gyferbyn â Neuadd y Pentref	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr		112			
Clwstwr 6					
Sanclêr / Pwll-trap					
SeC18 / h1	Ger Britannia Terrace	60	12	6-10 11-15	
SeC18/h2	Hen Ffatri Fenyn	45	13.5	6-10	
SeC18/h3	Tir ger Cefn Maes	50	8.5	11-15	
SeC18/h4	Tir ar Heol Llaindelyn	6	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
SeC18/h5	Tir ger Gwynfa, Heol yr Orsaf	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
SeC18/h6	Tir y tu ôl i Heol yr Orsaf	25	4.25	11-15	
SeC18/h7	Tir ger Caeau Gardde Fields	8	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	
SeC18/h8	Tir yng Nghae Glas	5	Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10	

Hendy-gwyn ar Daf					
SeC19/h1	Tir yn Park View, Trefechan	8		Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10 11-15
SeC19/h2	Tir yn Hufenfa Hendy-gwyn ar Daf	48	11.4		1-5 6-10
Talacharn					
SeC20/h1	Pludds Meadow	24	2		1-5 6-10
SeC20/h2	Ger Ysgol Talacharn	42	13		6-10
SeC20/h3	Tir oddi ar Clifton Street	6		Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10
Glandy Cross					
SuV55/h1	Tir y tu ôl i Faes-glas	9		Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5
SuV55/h2	Tir i'r gogledd o Dafarn Cross Inn	6		Cyfraniad Swm Cymunedig	6-10
Efail-wen					
SuV56/h1	Tir y tu ôl i Dalar Wen	6		Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10
Meidrim					
SuV58/h1	Tir ger Lôn Dewi	10	10		1-5
SuV58/h2	Tir oddi ar Heol Drefach	15	1.5		1-5 6-10 11-15
Bancyfelin					
SuV59/h1	Maes y Llewod	17	4		1-5
SuV59/h2	I'r gogledd o Faes y Llewod	19	1.9		6-10
Llangynog					
SuV60/h1	Tir yn College Bach	6		Cyfraniad Swm Cymunedig	1-5 6-10

Pentywyn					
SuV61/h1	Tir ar Fferm Nieuport	10	1	6-10	
Llanmilo					
SuV63/h1	Tir yn Woodend	28	4	1-5 6-10	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr		461			
Cyfanswm y Dyranïad Tai		6986			

Tabl 5: Tabl Dyrannu Tai

11.88 Mae'r tir a ddyrannwyd ar gyfer tai a nodwyd drwy'r polisi hwn a thrwy ddarpariaethau eraill y Cynllun hwn yn ceisio bodloni'r gofynion tir ar gyfer tai yn y Sir. Wrth eu dosbarthu, cafodd y dyraniadau hynny eu llywio at aneddiadau mewn modd a oedd yn gyson â strategaeth gyffredinol y Cynllun ac egwyddorion cynaliadwyedd. Fodd bynnag, mae'r Cynllun yn ceisio cyflawni hyn drwy hierarchaeth strwythuredig a thrwy ddosbarthu twf mewn modd sy'n golygu bod mwyafrif y tir sydd ei angen ar gyfer y tai yng nghanolfannau cynaliadwy Caerfyrddin, Llanelli a Rhydaman/Cross Hands. Mae dyraniadau pellach wedi'u dosbarthu ar draws gweddill yr hierarchaeth.

11.89 Ystyriwyd capasiti safleoedd a ddyrannwyd fesul safle, yn hytrach na thrwy gymhwysio safon benodol. Yn sicr, gwelwyd dwysedd uwch ar safleoedd yn yr aneddiadau lefel uwch, gan ystyried y math o ddatblygwr a fyddai'n cyflwyno'r safle, cynllun safleoedd cyfagos, nodweddion y safle ei hun a ffactorau'n gysylltiedig â datblygu ar y safle. Bydd yr un egwyddorion yn cael eu hystyried mewn aneddiadau mwy gwledig a fydd yn cynnwys dwysedd is ar y cyfan.

11.90 Bwriedir i'r niferoedd ar safleoedd a amlygwyd ym Mholisi HOM1 fod yn niferoedd dangosol, a rhoddir ystyriaeth bellach i'r niferoedd hynny wrth gyflwyno ceisiadau. Bydd yn rhaid rhoi ystyriaeth hefyd i bolisiau a darpariaethau'r cynllun hwn, ac i egwyddorion dylunio eraill perthnasol.

11.91 I gyd-fynd â chynigion i ddatblygu safleoedd a ddyrannwyd ar gyfer tai a gyflwynir mewn ceisiadau am Ganiatâd Cynllunio Llawn neu ganiatâd ar gyfer Materion a Gadwyd yn Ôl, dylid cyflwyno cynllun o'r safle sydd wedi'i ddyrannu yn ei gyfanrwydd, er mwyn sicrhau bod y safle'n cael ei ddatblygu'n unol â'i botensial llawn. Dylid cyfeirio hefyd at bolisi PSD2 yn gysylltiedig â gofynion prif gynlluniau.

11.92 I ategu'r Cynllun ceir Cynllun Cyflawni Seilwaith sy'n rhoi manylion pellach ynghylch amserlennu, ariannu a chyflawni seilwaith sydd ei angen ar gyfer pob safle sydd wedi'i ddyrannu. Yn hyn o beth bydd yn ofynnol i gynigion gynnwys amserlen briodol er mwyn cyflawni'r gwaith fesul cam. Bydd hon nid yn unig wedi'i seilio ar y Cynllun Cyflawni Seilwaith, ond hefyd ar ofynion polisi a mesurau lliniarol yn gysylltiedig ag effeithiau posibl ar y Gymraeg ac ar fioamrywiaeth.,

HOM2: Tai oddi mewn i Ffiniau Datblygu

Caniateir cynigion am ddatblygiadau tai ar safleoedd heb eu dyrannu o fewn ffiniau datblygu anheddiad diffiniedig yn Haenau 1, 2 a 3, ar yr amod eu bod yn gyson â'r egwyddorion yn strategaeth, polisiau a chynigion y Cynllun.

11.93 Mae safleoedd a all gynnwys pum neu fwy o anheddau wedi'u cynnwys fel safleoedd tai wedi'u dyrannu yn y Cynllun (gweler Polisi HOM1). Fodd bynnag, o fewn ffiniau datblygu aneddiadau diffiniedig gallai cyfleoedd godi i ddatblygu ar safleoedd heb eu dyrannu. O fewn yr hierarchaeth aneddiadau, gelwir tir nad yw wedi'i ddyrannu yn hap-safle yn gysylltiedig â datblygiad tai. Dylai cynigion adlewyrchu cymeriad yr ardal a bod yn gyson â darpariaethau'r Cynllun.

HOM3: Tai mewn Pentrefi Gwledig

Yn yr aneddiadau hynny a nodir yn bentrefi gwledig o dan Bolisi SP16, caniateir cynigion am 1 i 4 anedd ar gyfer y canlynol:

- **safle mewnlenni bach neu fwch bach rhwng y ffurf adeiledig bresennol; neu,**
- **estyniadau rhesymegol ac/neu gwblhau'r patrwm datblygu mewn modd sy'n cydweddu â chymeriad ffurf a thirlun y pentref; neu**
- **addasu neu isrannu anheddau mawr.**

Bydd ystyriaethau cynllunio eraill manwl a nodir ym mholisiâu'r CDLI yn berthnasol wrth drafod y cynigion hynny.

Cyfeirir at y canllawiau ar blotiau derbyniol ym mhentrefi gwledig y Sir (gweler isod).

Ni chaiff cynigion sydd yn fwy na'r cap o 20% yn ychwanegol at nifer y tai presennol yn yr anheddiad, ar ddyddiad sylfaen y CDLI,

onid ydynt yn cydymffurfio â Pholisi AHOM1 o ran darparu tai fforddiadwy.

11.94 Mae'r fframwaith aneddiadau ar gyfer ardal y Cynllun a nodir ym Mholisi Strategol SP16 yn cydnabod ac yn adlewyrchu amrywiaeth yr ardal a'i chymunedau. Wrth nodi'r Pentrefi Gwledig, mae'r Cynllun yn ceisio darparu ar gyfer yr aneddiadau hynny sy'n gwneud cyfraniad pwysig o fewn eu cymunedau.

11.95 Bydd y rhain yn aml yn aneddiadau a oedd yn y gorffennol wedi cynnwys gwasanaethau a chyfleusterau penodol sydd bellach, o bosib, wedi diflannu. Er y gellir dadlau bod eu rôl a'u swyddogaeth wedi lleihau, maent yn dal i gynrychioli cymuned sefydledig sy'n cynnig cyfleoedd am dai newydd graddfa fach a phriodol o fewn lleoliadau gwledig.

11.96 Mae'r rhan hon o fframwaith polisi gwledig y Cynllun yn ceisio sefydlu ymagwedd hyblyg ond rheoledig at ddarparu tai newydd o fewn yr aneddiadau hynny. Mae'r Cynllun yn ystyried peidio cymhwyso ffiniau datblygu, ac yn defnyddio asesiad sy'n seiliedig ar feini prawf i ddiffinio cyfleoedd tai graddfa fach mewn pentrefi gwledig. Drwy'r ymagwedd hon sicrhewir y byddai'n cefnogi'r cymunedau gwledig ac yn bodloni'r angen am dai newydd yn rhannau gwledig o Sir Gaerfyrddin, ar raddfa ac mewn lleoliadau sy'n cynnal cymeriad hanfodol cefn gwlad.

11.97 Er mwyn adlewyrchu'r cymeriad gwledig ac atal lefelau twf annerbyniol a allai fod yn niweidiol, caniateir cap o 20% yn ychwanegol at nifer y tai presennol yn yr anheddiad, ar ddyddiad sylfaen y Cynllun.

11.98 Cyhoeddir canllawiau pellach ar ffurf Canllaw Cynllunio Atodol er mwyn cynorthwyo i ddehongli a chymhwysu'r uchod, a'r polisi. Bydd y canllaw yn rhan o gyfres o Ganllawiau Cynllunio Atodol i gefnogi ystyriaethau ynghylch dylunio a lleoli yn gyffredinol, ac yn galluogi cynigion i gyfrannu at ddatblygu cymunedau cydlynus a chynaliadwy, ac integreiddio'n effeithiol iddynt.

Canllawiau ar Blotiau Derbyniol

1. Fel rheol, bydd safleoedd mewnlenwi o fewn y pentrefi gwledig hyn yn cael y flaenoriaeth ar leoliadau eraill (safleoedd lle ceir datblygiad adeiledig ar y naill ochr a'r llall yw'r safleoedd hyn fel arfer);
2. Lle bo'n briodol, bydd safleoedd sy'n ffinio â phentref gwledig hefyd yn dderbyniol. Bydd yn ofynnol i safleoedd o'r fath ffinio ag un eiddo sy'n rhan o grŵp y pentref gwledig. Bydd yn ofynnol i bob cynnig sy'n ffinio â grŵp (yn wahanol i safleoedd mewn lenwi) ddangos y canlynol:

- nodwedd ffisegol neu weledol bresennol sy'n creu ffin i'r grŵp - gan leihau pwysau am ddatblygiad hirgul neu flerdwf trefol annerbyniol;
 - os nad oes nodwedd o'r fath yn bodoli, gellid darparu nodwedd o'r fath ar yr amod ei bod yn cyd-fynd â chymeriad y grŵp o ran graddfa ac ymddangosiad;
3. Ni fydd cynigion mewn caeau agored sy'n ffinio â grŵp, nad oes ganddynt unrhyw nodweddion ffisegol i'w hamgylchynu yn cael eu hystyried yn dderbyniol;
 4. Ni chaiff cynigion y tu hwnt i nodweddion ffisegol clir sy'n creu ffiniau cryf o amgylch grŵp (ee, priffyrdd, lleiniau sylweddol o goed, afonydd ac ati) yn cael eu hystyried yn dderbyniol.

HOM4 - Tai mewn Aneddiadau Gwledig Anniffiniedig

Caniateir cynigion newydd am dai sengl mewn pentrefannau, neu grwpiau o anheddau (fel y'u diffinnir yn y testun ategol isod), ac nad ydynt wedi'u dynodi o dan Bolisi Strategol SP16 os ydynt yn bodloni angen lleol am dai fforddiadwy, ac yn cydymffurfio â'r canlynol:

- a) **Bod y safle yn fwllch bach na all ond cynnwys un uned breswyl rhwng anheddau presennol, neu fod y patrwm datblygu yn cael eu gwblhau mewn modd priodol;**
- b) **Bod y datblygiad ar raddfa sy'n gyson â chymeriad yr anheddiad;**

- c) **Na fydd y cynnig yn arwain at ddatblygu i'r dirwedd mewn modd ymwithiol, ac na fydd yn cyflwyno patrwm datblygu tameidiog, nac yn creu datblygiad hirgul annerbyniol sy'n groes i batrwm datblygu cyffredinol yr anheddiad neu'r grŵp o anheddau;**
- d) **Bod maint yr eiddo yn adlewyrchu'r angen penodol am annedd fforddiadwy yn nhermau maint y tŷ a nifer yr ystafelloedd gwely;**
- e) **Bod deiliadaeth yr annedd wedi'i chyfyngu i rai ac arnynt angen annedd fforddiadwy, wrth feddiannu am y tro cyntaf ac am byth wedi hynny.**

Ni chaiff datblygiad ym mhob pentrefan neu grŵp o dai gynnwys mwy na 2 annedd sy'n bodloni'r angen am dai fforddiadwy yn lleol.

11.99 Gan ddarparu ar gyfer ein hardaloedd gwledig a'u cymunedau, mae'r polisi yn ceisio adlewyrchu'r rhan bwysig y gall tai fforddiadwy ei chwarae er mwyn bodloni anghenion penodol ardal lleol. Y nod yw caniatáu datblygu yng nghefn gwlad ar raddfa ac mewn lleoliadau sy'n cynnal cymeriad hanfodol y Sir Gaerfyrddin wledig, gan ddarparu ar gyfer anghenion tai pobl lleol.

11.100 Nodir hefyd fod angen cyflenwi'r ddarpariaeth honno yn erbyn agenda genedlaethol sy'n canolbwyntio ar gynaliadwyedd â chreu lleoedd yn rhan greiddiol o hynny. Yn hyn o beth, cyfeirir at ddarpariaethau PCC Rhifyn 10, sy'n ei gwneud hi'n ofynnol arfer rheolaeth lem dros bob datblygiad preswyl nad yw wedi'i leoli ger aneddiadau presennol. Gan adlewyrchu

darpariaethau polisi cenedlaethol, mae'r polisi felly'n mynnu bod anheddau i fodloni angen lleol am dai fforddiadwy mewn ardaloedd gwledig yn cael eu cyfyngu i bentrefannau neu grwpiau o anheddau sefydledig. Y mae hefyd yn ceisio cyfyngu ar nifer posibl yr anheddau hynny, fel na cheir mwy na 2 annedd i fodloni angen lleol am dai fforddiadwy. Mae'r cyfyngiad hwn yn berthnasol i ganiatadau cynllunio presennol os ydynt yn dal yn ddilys yn dilyn dyddiad sylfaen y cynllun (1 Ebrill 2018).

11.101 Er bod sylfaen gadarn o dystiolaeth i gefnogi'r CDLI Diwygiedig, cydnabyddir bod manylion anghenion tai yn newid dros amser. Ar gyfer cynigion am dai fforddiadwy, bydd yn ofynnol cyflwyno tystiolaeth i ddangos yr angen penodol lleol a sicrhau bod y cynnig yn darparu tai o'r maint, o'r math ac o'r ddeiliadaeth sydd ei hangen. Ni chaiff cynigion i fodloni angen lleol tybiannol eu hystyried. Yn lle hynny, dylent fod yn gysylltiedig ag angen a nodwyd gan unigolion/teuluoedd o fewn yr ardal benodol.

11.102 Lle bônt ar gael, dylid defnyddio arolygon anghenion tai lleol i ddarparu'r dystiolaeth hon. Fel arall, gellir ystyried bod ffurfiau eraill ar dystiolaeth yn briodol, gan gynnwys Aseidiadau Ardal Marchnad Dai Strategol, a chofrestrau anghenion/gosod tai lleol.

11.103 Bydd mesurau'n cael eu gorfodi i reoli meddiannaeth, er mwyn sicrhau bod manteision fforddiadwyedd yn cael eu cadw am byth i feddianwyr

dilydol. Ceir diffiniad o Aneddiadau Gwledig Anniffiniedig a Thai sy'n Bodloni Anghenion Lleol yn y Rhestr Termau.

HOM5: Addasu neu Isrannu Anheddau Presennol

Caniateir cynigion i addasu neu isrannu anheddau priodol yn fflatiau neu'n anheddau amlbreswyl, os:

- a) Na fydd hynny'n arwain at or-ddwysáu'r defnydd;
- b) Oes manau parcio addas ar gael, neu os darperir hynny;
- c) Bydd ansawdd pensaernïol, cymeriad ac ymddangosiad yr adeilad yn cael ei warchod, lle bo'n berthnasol, ac na chaiff ei leoliad ei niweidio i raddau annerbyniol.

11.104 Mae'r polisi hwn yn ceisio adlewyrchu potensial cyfleoedd i addasu anheddau presennol priodol yn lle adeiladu o'r newydd. Yn aml gall cyfleoedd o'r fath greu ystod a deis ychwanegol o fewn y stoc tai, a chynnig opsiynau eraill i berchnogion eiddo, lle nad yw meddiannaeth unigol mewn anheddau mwy yn briodol mwyach.

11.105 Dylai estyniadau fod yn israddol i'r annedd bresennol, a cydweddu â maint, math a chymeriad yr annedd bresennol, a pheidio ag achosi gorddatblygu (dylid cyfeirio at bolisi PSD10: Estyniadau). Lle bo'n briodol, anogir aildefnyddio deunyddiau yn rhan o unrhyw ddatblygiad mewn cynigion.

HOM6: Tai Arbenigol

Caniateir cynigion am ddatblygiadau cartref gofal newydd ac estyniadau ar gyfleusterau tai arbenigol sefydledig oddi mewn i ffiniau datblygu aneddiadau diffiniedig presennol (Polisi SP16), neu'n gysylltiedig yn uniongyrchol â'r aneddiadau hynny os:

- a) Ydynt yn adlewyrchu anghenion y meddianwyr arfaethedig o ran sicrhau bod ganddynt fynediad diogel a chyfleus at siopau, gwasanaethau, cyfleusterau cymunedol a thrafnidiaeth gyhoeddus neu lwybrau teithio llesol; ac,
- b) Ydynt yn darparu llety addas a phriodol o ran ansawdd, dyluniad a math, yn ogystal â lefel briodol o gymorth a gofal i'r meddianwyr arfaethedig

Ni chaniateir cynigion am dai arbenigol y tu allan i'r ffiniau datblygu diffiniedig, neu heb fod yn gysylltiedig yn uniongyrchol â'r ffiniau hynny, os gellir dangos eu bod yn ddichonadwy ac yn gynaliadwy, ac:

- c) Lle bo'r cynnig yn ychwanegiad at gartref gofal presennol, a'i raddfa heb fod yn anghymesur; neu,
- d) Os yw'n golygu addasu eiddo presennol mewn modd priodol, sydd yn cyd-fynd ag anghenion y meddianwyr arfaethedig, ac yn gyson â maen prawf a) a b) uchod.

11.106 Gallai'r proffil oedran newidiol a'r symudiad parhaus a ragwelir dros gyfnod y cynllun tuag at boblogaeth sy'n heneiddio gynyddu'r angen am Dai Arbenigol. Bydd modd bodloni rhai gofynion am ddarpariaeth byw gyda chymorth neu anghenion cymorth drwy addasu tai presennol neu drwy

gyfleusterau presennol. Er hynny, cydnabyddir bod angen i'r Cynllun gynnwys darpariaeth i ystyried yr angen am gartrefi gofal newydd. Gan hynny, mae'r polisi hwn yn ceisio darparu fframwaith ar gyfer ystyried cynigion, er mwyn sicrhau ystyriaeth briodol o anghenion y rhai y mae angen gofal arnynt.

11.107 I ddibenion y polisi hwn, mae'r diffiniad o Dai Arbenigol yn gysylltiedig â chartrefi nyrsio, tai gwarchod, cartrefi gofal ychwanegol neu ofal agos (warden), cyfleusterau ymddeol sy'n adlewyrchu anghenion gofal parhaus, a chyfleusterau eraill lle darperir gofal. Pan gynigir cartref gofal ar safle sydd wedi'i ddyrannu at ddefnydd preswyl yn y Cynllun, rhoddir ystyriaeth i natur y cynnig a'i addasrwydd ar gyfer y lleoliad arfaethedig. Bydd lefel annibyniaeth y preswylwyr yn ystyriaeth bwysig, ac ni fydd tai 'drws caeedig' fel arfer yn cael eu hystyried yn briodol.

11.108 Bydd cynnwys cartrefi gofal oddi mewn i'r ffiniau datblygu, neu gerllaw, yn sicrhau bod preswylwyr yn cael cyfle i integreiddio i'r gymuned, a bod datblygiadau yn rhan o'r ffurf drefol neu adeiledig. I ddibenion y polisi hwn, diffinnir cyfleusterau a gwasanaethau cymunedol fel meddygfeydd teulu a siopau. Mae hygyrchedd y seilwaith a'r cyfleusterau hynny yn elfen bwysig ymhlith anghenion pobl.

HOM7: Adnewyddu Anheddau Adefiliedig neu Anheddau wedi'u Gadael

Caniateir cynigion i adnewyddu anheddau adefiliedig neu anheddau wedi'u gadael y tu allan i Ffiniau Datblygu anheddiad diffiniedig (Polisi SP16) os:

- a. Gellir dangos bod rhan sylweddol o'r strwythur gwreiddiol yn gadarn ac yn ddigon cyfan, gan olygu nad oes angen ond ychydig o waith adfer strwythurol;**
- b. Bod yr adeilad yn arddangos ac yn cadw nodweddion pensaernïol o ansawdd digonol a deunyddiau traddodiadol heb golli gormod o gymeriad a hygrededd y strwythur gwreiddiol;**
- c. Na cheir unrhyw effaith andwyol ar leoliad na hygrededd yr amgylchedd hanesyddol.**

Mewn achosion eithriadol lle gellir dangos bod yr annedd wreiddiol wedi chwarae rhan gydnabyddedig a sylweddol yn hanes, diwylliant a datblygiad Sir Gaerfyrddin, gellir derbyn ffotograffau neu ddogfennau yn dystiolaeth o fanylion gwreiddiol yr annedd.

11.109 Drwy adnewyddu anheddau wedi'u gadael, gellir gwneud cyfraniad bach ond pwysig at anghenion ardal. Bydd gwerth pensaernïol nifer o anheddau adefiliedig neu anheddau wedi'u gadael yn aml yn adlewyrchu'r arddull draddodiadol gynhenid, a dylid cydnabod hynny wrth gyflwyno cynigion ar eu cyfer. Dylai estyniadau, gofynion mynediad neu unrhyw

agweddau eraill sy'n gysylltiedig â'r cynnig fod yn ystyriol o gymeriad yr adeilad gwreiddiol a'r tirlun. Bydd cynigion sy'n ceisio gwneud cyfraniad cadarnhaol at rinweddau tirweddol yr ardal yn cael eu hannog.

11.110 Os na fydd cynigion yn bodloni'r uchod (gan gynnwys ailadeiladu), fe'u hystyrir yn ddatblygiad mewn ardal o gefn gwlad agored, a gwneir penderfyniad yn eu cylch yn unol â hynny.

HOM8: Carafanau Preswyl

Caniateir cynigion ar gyfer carafanau preswyl unigol os:

- a. Oes angen y garafán fel llety dros dro i weithiwr hanfodol, mewn amaethyddiaeth coedwigaeth neu gyflogaeth arall briodol y mae'n rhaid iddo fyw yn y fan a'r lle yn hytrach na mewn anheddiad cyfagos; neu,
- b. Oes angen y garafán dros dro yn gysylltiedig â gwaith adeiladu annedd sengl ar blot hunanadeiladu, neu wrth adeiladu annedd sy'n cael ei chodi yn lle annedd flaenorol; ac,
- c. Bydd y garafán neu'r cartref symudol wedi'i leoli'n agos at adeiladau eraill lle bo modd, ac na fydd yn achosi unrhyw broblemau sylweddol o ran mynediad, parcio, seilwaith neu amwynder; ac,
- d. Na fyddant yn cael effaith andwyol annerbyniol ar amcanion ehangach y Cynllun o ran y dirwedd neu gadwraeth natur.

11.111 Bydd amodau'n cael eu gosod ynghylch lleoli carafán/cartref symudol sydd ei angen yn gysylltiedig â'r uchod, er mwyn sicrhau y bydd yn cael ei symud o'r safle pan na fydd angen ei defnyddio mwyach. Asesir hyd unrhyw ganiatâd dros dro yn erbyn manylion neilltuol pob cais. Bydd yr hyn a benderfynir o ran yr amserlen angenrheidiol ar gyfer lleoli carafanau / cartrefi symudol yn gysylltiedig ag adeiladu annedd hunanadeiladu wedi'i seilio ar hyd y gwaith adeiladu disgwylledig.

HOM9: Datblygiad Preswyl Ategol

Cefnogir cynigion am lety preswyl ategol ar ffurf rhandy os:

- a) Bwriedir iddo gael ei ddefnyddio gan berthynas annibynnol yn unig, neu gan unigolyn sy'n ddibynnol ar yr aelwyd, lle bwriedir rhoi elfen o annibyniaeth; gan ddibynnu'n rhannol ar gyfleusterau'r brif annedd;
- b) Yw'n ategu'r brif annedd, gyda chyfyngiadau llym arno o ran maint, graddfa ac arwynebedd llawr er mwyn adlewyrchu anghenion y defnyddiwr;
- c) Yw wedi'i leoli ar gwrtil presennol y brif annedd, heb unrhyw ardal ar wahân o ardd, mynedfa ar wahân i gerbydau na man parcio ar wahân;
- d) Yw wedi'i gynllunio i fod yn israddol i'r brif annedd, ac yn parchu ac yn gwella cymeriad y brif annedd.

Dylai cynigion ar gyfer llety o'r fath fod wedi'u cysylltu'n ffisegol, ac wedi'u dylunio fel estyniad i'r brif annedd, gyda drws/drysau mewnol yn cysylltu'r brif annedd a'r rhandy.

Na fydd y llety ond yn cael ei ganiatáu os bydd y berchnogaeth arno yr un peth â pherchnogaeth y brif annedd. Bydd meddiannaeth yn y dyfodol yn gysylltiedig â pherchnogaeth fuddiol y brif annedd, drwy gyfrwng cytundeb A106 ac/neu Ymgymeriad Unochrog.

11.112 Gall llety preswyl ategol fod o ddefnydd werthfawr gan alluogi perthynas i fyw gyda'i deulu gan gadw rhywfaint o annibyniaeth. Fodd bynnag, mae angen lefel o reolaeth dros y llety hwnnw er mwyn sicrhau bod ei swyddogaeth o natur ategol, ac nad arwain at greu annedd hunangynhaliol ar wahân.

11.113 Dylai unrhyw gynnig adlewyrchu ei swyddogaeth ategol a pheidio cynnwys yr ystod lawn o gyfleusterau a gysylltir ag annedd annibynnol. Ni ddylid ychwaith ei ddylunio mewn modd a fyddai'n golygu y gellir ei addasu neu ei feddiannu fel annedd annibynnol. Dylid dylunio cynigion i adlewyrchu anghenion hanfodol a nodwyd gan y meddiannydd, gyda'r darpariaethau syml yn adlewyrchu natur ategol y rhandy. Ar gyfer un preswilydd byddai hyn fel arfer yn cynnwys un ystafell wely en-suite ac ardal fyw gyda chegin fach.

11.114 Bydd yn ofynnol i berchnogaeth y rhandy fod yr un peth â pherchnogaeth y brif annedd, a dylid cynnwys manylion ei feddianwyr gydag unrhyw gais, gan gynnwys perthynas y meddianwyr hynny ac/neu eu

dibyniaeth â meddianwyr y brif annedd, a manylion ynghylch perchnogaeth y rhandy.

11.115 Ni chaniateir rhandy fel arfer ond ar ffurf estyniad i'r brif annedd. Bydd yn rhaid ystyried angen y deiliad mewn perthynas â maint unrhyw adeilad allanol y cynigir ei drawsnewid. Yn hyn o beth, mae'n bosibl na fydd hi ond yn dderbyniol addasu rhan o'r adeilad er mwyn sicrhau nad yw'r rhan sy'n cael ei haddasu ond yn darparu cyfleusterau cyfyngedig sy'n gymesur â'i phwrpas ategol.

11.116 Ni ddylai'r rhandy ddisodli defnydd presennol a fyddai'n golygu bod angen codi adeilad arall fel bo modd parhau â'r defnydd hwnnw. Ni ystyrir rhandy ar wahân wedi'i adeiladu o'r newydd ond os dangosir i raddau boddhaol nad yw estyniad nac addasu yn briodol nac yn bosibl, ac ni chaniateir hyn mewn lleoliadau y tu allan i ffiniau anheddiad diffiniedig.

Polisi Strategol - SP 4: Strategaeth Tai Fforddiadwy

Bydd y Cynllun yn sicrhau bod cymaint o dai fforddiadwy ag sy'n bosibl yn cael eu darparu hyd at 2033, drwy ddarparu isafswm o 1,600 o dai fforddiadwy. Bydd hyn o gymorth i ddatblygu a gwella cymunedau cynaliadwy a chytbwys.

11.117 Mae tai fforddiadwy yn fater allweddol i'w ystyried wrth baratoi'r CDLI Diwygiedig, yn enwedig er mwyn cyfrannu at ddatblygu cymunedau cynaliadwy, cytbwys a chydlynus.

11.118 Mae'r polisi hwn yn ceisio adlewyrchu'r gofynion a nodir yn TAN 2 - Cynllunio a Thai Fforddiadwy (2006) sy'n ceisio sefydlu trefniadau diogel 'er mwyn sicrhau eu bod o fewn cyrraedd i'r rheini sydd heb fod yn gallu fforddio tai ar y farchnad agored, gan gynnwys pobl sy'n eu meddiannu gyntaf a'r bobl sy'n dod ar eu hôl'.

11.119 Ceir dau brif fath o dai fforddiadwy, fel y'u diffinnir yn TAN2:

- Tai Rhent Cymdeithasol: wedi'u darparu gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig; a
- Thai Canolradd: lle bo'r prisiau neu'r rhent yn uwch na thai rhent cymdeithasol ond yn is na thai'r farchnad⁵.

11.120 Wrth asesu'r angen am anheddau fforddiadwy, rhoddir sylw i'r Asesiad o'r Farchnad Dai Leol (LHMA) diweddaraf ar gyfer Sir Gaerfyrddin. Yn LHMA 2019, nodir ymraniad 76% / 24% rhwng yr aelwydydd ac arnynt angen tai ar y farchnad a'r aelwydydd hynny ac arnynt angen tai fforddiadwy. I ddibenion yr LHMA, mae'r Sir wedi cael ei rhannu i 4 Ardal Gweithredu ar Dai Fforddiadwy, ac mae cyfran sylweddol o'r aelwydydd ac arnynt angen tai fforddiadwy yn Ardal Weithredu Llanelli (47%). Mae'r LHMA hefyd yn nodi math a maint y tai sydd eu hangen drwy'r Sir, ac mae gan Lanelli amrediad cyson o angen ar draws cartrefi 1, 2 a 3 ystafell wely. Yn gyffredinol ar draws yr Ardaloedd Gweithredu eraill, mae angen datblygu tai 2 a 3 ystafell wely er mwyn bodloni'r angen am dai fforddiadwy. Wrth ddadansoddi'r data hyn, gwelir cydberthynas gref rhwng lleoliad yr angen am dai fforddiadwy a dosbarthiad y twf tai arfaethedig a nodir yn strategaeth y CDLI a'r fframwaith aneddiadau (gweler polisi SP16).

11.121 Er bod y CDLI a'r system gynllunio yn ceisio cefnogi darparu tai fforddiadwy, nid yw ond un ymhlith amryw o fecanweithiau a ddefnyddir i fodloni'r angen hwn. Adlewyrchir hyn yng Nghynllun Cyflenwi Tai Fforddiadwy 2016-2020 y Cyngor, sy'n pennu gweledigaeth pum

⁵ Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 2: Cynllunio a Thai Fforddiadwy 2006 - Paragraff 5.2

mlynedd ar gyfer darparu tai fforddiadwy. Nodir cyfraniad y CDLI at y targed yn SP4 drwy:

- Ddarparu tai fforddiadwy ar-safle fel canran o'r holl ddatblygiad, neu ar safleoedd a gaffaelir gan ddarparwyr tai cymdeithasol;
- Tai fforddiadwy oddi ar y safle yn lle darpariaeth ar-safle;
- Cyfrannu symiau wedi'u gohirio i gefnogi darpariaeth tai fforddiadwy; a
- Thai i fodloni Anghenion Lleol.

11.122 Cyfeirir hefyd at Astudiaeth Astudiaeth Anghenion Gwledig Sir Gaerfyrddin 2019 sy'n nodi bod cyfran uwch o anheddau mwy yn yr ardaloedd gwledig, a bod hynny'n cyfrannu at brisiau tai uwch.⁶ Mae'r CDLI yn anelu i gefnogi twf unedau mwy fforddiadwy mewn cymunedau gwledig, er mwyn hyrwyddo datblygiadau i brynwyr tro cyntaf neu rai ar aelwydydd incwm isel.

AHOM1: Darparu Tai Fforddiadwy

Cyfraniadau Ar-safle

Bydd angen cyfraniad ar-safle at dai fforddiadwy ar bob safle a ddyrannwyd ar gyfer tai'r farchnad ac ar hap-safleoedd sy'n cynnwys 10 neu fwy o dai, er mwyn bodloni'r targed ar gyfer tai

⁶Astudiaeth Anghenion Gwledig Sir Gaerfyrddin 2019

fforddiadwy a nodwyd ym Mholisi SP4. Mae'r targed canrannol ar gyfer tai fforddiadwy yn seiliedig ar raddfa'r datblygiad:

- bydd yn ofynnol i safleoedd sy'n cynnwys 10-19 o dai ddarparu cyfraniad tai fforddiadwy o 10-15%;
- bydd yn ofynnol i safleoedd sy'n cynnwys 20-50 o dai ddarparu cyfraniad tai fforddiadwy o 17-23%;
- bydd yn ofynnol i safleoedd sy'n cynnwys 51 o dai neu fwy ddarparu cyfraniad tai fforddiadwy o 20-25%.

Mae'r ganran uchaf ym mhob ystod yn berthnasol i safleoedd yn yr Ardal Gweithredu Tai Fforddiadwy a chanddynt yr incwm aelwydydd canolrifol uchaf; a'r ganran is yn berthnasol i'r Ardal Gweithredu Tai Fforddiadwy a chanddi'r incwm aelwydydd canolrifol isaf.

Pan fydd cynigion preswyl cyfagos a chysylltiedig yn peri bod cyfanswm y niferoedd yn cyrraedd neu'n mynd heibio'r trothwyon uchod, bydd y Cyngor yn ceisio sicrhau elfen o dai fforddiadwy sy'n seiliedig ar gymhwyso'r canrannau targed uchod i gyfanswm yr anheddau.

Bydd yn ofynnol i gynigion sicrhau bod yr annedd yn parhau i fod yn fforddiadwy am byth i'r holl feddianwyr dilynol.

Symiau Gohiriedig

Bydd angen swm gohiriedig tuag at dai fforddiadwy ar gyfer cynigion sy'n cynnwys 1-9 annedd. Bydd taliadau swm gohiriedig yn seiliedig ar arwynebedd y llawr (cost fesul metr sgwâr).

Bydd cynigion am anheddau sengl yn y categori annedd 3 ystafell wely i 4 unigolyn neu lai, sy'n cynnwys llai nag 84 metr sgwâr, wedi'u heithrio.

Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol, neu lle na ellir bodloni'r gofynion uchod oherwydd eu heffeithiau ar hyfywedd ariannol y cynnig, y ceir cytuno ar amrywiad fesul achos unigol.

11.123 Nod polisiâu AHOM1 ac AHOM2 yw cynorthwyo'r Cyngor i fodloni ei angen am dai, ac yn enwedig i fodloni'r angen am dai fforddiadwy a nodwyd ym Mholisi SP4.

11.124 Mae'r polisi'n pennu'r cyfraniadau y dylid eu darparu ar gyfer tai fforddiadwy sy'n amrywio yn ôl graddfa'r datblygiad arfaethedig. Mae gofynion y polisi yn adlewyrchu canfyddiadau Astudiaeth Hyfywedd y CDLI Diwygiedig ac yn ystyried ffactorau eraill fel yr LHMA, cyfraddau darparu yn y gorffennol a'r angen am hyblygrwydd er mwyn caniatáu amrywio rhwng safleoedd.

11.125 Mae gofynion y Polisi ar gyfer cyfraniadau ar-safle yn berthnasol i bob datblygiad tai arfaethedig sydd wedi'i leoli o fewn ffiniau anheddiad, a chanddo'r capasiti i sicrhau cynnydd net o 10 neu fwy o anheddau newydd. Bydd y safleoedd hynny sydd y tu allan i ffiniau'r anheddiad yn ddarostyngedig i ofynion Polisi AHOM2.

11.126 Mae gofynion y polisi am symiau wedi'u gohirio yn berthnasol i holl gynigion arfaethedig y farchnad agored sy'n creu cynnydd net o 1-9 o anheddau newydd, ac eithrio anheddau sengl sydd wedi'u cynnwys yn categori tai 3 ystafell wely, 4 unigolyn nad yw ei arwynebedd llawr mewnol trigiadwy yn fwy nag 84 metr sgwâr.

11.127 Bydd y gymysgedd o anheddau y mae angen ei darparu ar bob safle o ran maint, math a deiliadaeth, yn amrywio yn ôl anghenion penodol yr ardal leol wrth gyflwyno'r cais. Yn rhan o hyn, bydd angen ystyried yr wybodaeth ddiweddaraf am anghenion tai o'r LHMA, ynghyd ag unrhyw wybodaeth leol berthnasol, fel rhestr aros y Cyngor ac unrhyw unedau tai fforddiadwy a ddarparwyd yn ddiweddar o fewn yr ardal.

AHOM2: Tai Fforddiadwy - Safleoedd Eithriadau

Mewn amgylchiadau eithriadol, caniateir cynigion ar gyfer datblygiadau 100% o dai fforddiadwy ar safleoedd sy'n union wrth ymyl Ffiniau Datblygu aneddiadau diffiniedig (Haenau 1-3 ym Mholisi SP16), os ydynt yn bodloni gwir angen a nodwyd yn lleol (fel y diffinnir yn y Rhestr Termau) ac:

- a) Lle bo'r safle'n cynrychioli estyniad rhesymegol i'r ffiniau datblygu, ac ar raddfa sy'n briodol ac yn cydweddu â chymeriad yr anheddiad;**
- b) Lle cedwir y budd yn gysylltiedig â'r fforddiadwyedd cychwynnol i'r holl feddianwyr dilynol;**
- c) Lle bo maint, graddfa a dyluniad yr annedd yn gyson ag annedd fforddiadwy ac ar gael i bobl mewn grwpiau incwm isel neu ganolig;**
- d) Nad oes unrhyw gynlluniau tai marchnad o fewn yr anheddiad ar gael, neu y rhagwelir y byddant ar gael, sy'n cynnwys gofyniad am dai fforddiadwy,**

11.128 Rhoddir caniatâd cynllunio yn ddarostyngedig i amodau neu rwymedigaethau cynllunio sy'n sicrhau bod y tai fforddiadwy yn parhau i fod ar gael i fodloni'r angen lleol am dai fforddiadwy yn y dyfodol. Er eglurder, mae'n rhaid i safleoedd datblygu sy'n cynnwys 100% o dai fforddiadwy gydymffurfio â meini prawf y polisi hwn. Ni fydd safleoedd eithriadau ond yn cael eu caniatáu os oes tystiolaeth foddhaol ar gael i gefnogi'r ddarpariaeth.

11.129 Fel arfer, ni ddylid ystyried safleoedd eithriadau mewn anheddiad lle mae dyraniadau presennol yn cael eu cyflwyno, a lle bo elfen o fforddiadwyedd yn cael ei ddarparu yn rhan o'r datblygiad hwnnw. Bydd angen tystiolaeth i ddangos nad oes disgwyl i unrhyw gynlluniau ar safleoedd wedi'u dyrannu ddechrau o fewn cyfnod rhesymol.

11.130 Darperir gwybodaeth bellach drwy'r polisi cenedlaethol ar ffurf PCC, TAN2: Cynllunio a Thai Fforddiadwy a TAN6: Cynllunio ar gyfer Cymunedau Gwledig Cynaliadwy. Bydd y Canllawiau Cynllunio Atodol sydd ar ddod yn ymhelaethu ac yn rhoi arweiniad pellach ar weithredu a dehongli tai fforddiadwy.

Polisi Strategol - SP 5: Safleoedd Strategol

Gan adlewyrchu eu cyfraniad at ofynion twf Sir Gaerfyrddin yn y dyfodol, ac fel cydrannau allweddol ym Margen Ddinesig Bae Abertawe, mae dau Safle Strategol wedi cael eu nodi fel safleoedd sy'n gwneud cyfraniad pwysig at ddarparu twf yn gyffredinol dros gyfnod y Cynllun:

Y Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant, Llanelli (PrC2/SS1); a'r Egin - Clwstwr Digidol Creadigol, Caerfyrddin (PrC1/SS1)

Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant, Llanelli

11.131 Bydd y Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant yn darparu cyfleusterau a gwasanaethau sy'n hyrwyddo a gwella llesiant, yn integreiddio datblygiad busnes, addysg, gofal iechyd, hamdden, twristiaeth, cymorth llesiant ac ymchwil i wyddorau bywyd mewn un lleoliad, ac yn creu budd cymdeithasol ac economaidd gweddnewidiol. Rhoddwyd caniatâd cynllunio amlinellol ym mis Awst 2019 o dan gyfeirnod cais S/36948.

11.132 Bydd y pentref yn cynnwys sefydliad gwyddor bywyd sy'n cynnig lle i ddatblygu ac ymchwilio i ddyfeisiau meddygol a thechnolegau gofal iechyd newydd. Bydd y sefydliad hefyd yn cynnig gofodau swyddfa,

labordy a gofodau clinigol ar gyfer cwmnïau rhanbarthol newydd sy'n tyfu yn ogystal â chyfleoedd i gychwyn busnes.

11.133 Ceir canolbwynt llesiant a fydd yn cynnwys canolfan hamdden, cyfleusterau chwaraeon awyr agored, cyfleoedd hamdden yn ogystal â gweithgareddau sy'n hyrwyddo llesiant. Ceir llety byw gyda chymorth, cartref gofal a thai'n benodol ar gyfer pobl â nam gwybyddol neu sy'n cael eu hailsefydlu'n feddygol. Gwnaed darpariaeth ar gyfer 240 o unedau 'Dosbarth Defnydd C3' o'r safle hwn o dan bolisi HOM1 y CDLI.

11.134 Ceir canolfan gwyddor bywyd a llesiant a fydd yn cynnwys ystod o wasanaethau llesiant o'r sector iechyd, y sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector fel eu bod ar gael mewn un lleoliad. Bydd y ganolfan hefyd yn cynnwys cyfleoedd hyfforddi a ddatblygir mwyn ymateb i brinder sgiliau.⁷

11.135 Bydd y datblygiad hwn sy'n arwain y byd wedi'i leoli ar hyd arfordir Llanelli. Dyma fydd y prosiect adfywio mwyaf erioed yn Ne Orllewin Cymru, a'i nod yw gwella iechyd a llesiant pobl ledled y rhanbarth, gan greu hyd at 2,000 o swyddi o ansawdd uchel sy'n talu'n dda a rhoi hwb o £467 miliwn i'r economi dros 15 mlynedd. Bydd

⁷<https://www.bargenddinesigbaeabertawe.cymru/prosiectau/pentref-gwyddor-bywyd-a-llesiant/>

cysylltiadau rhyngddo a'r dirwedd naturiol, a bydd wedi'i gynnwys yn y dirwedd honno, wedi'i leoli o amgylch llyn dŵr croyw o fewn pellter cerdded i Barc Arfordirol y Mileniwm.⁸

11.136 Mae'r lleoliad arfordirol rhagorol yn ardal ôl-ddiwydiannol De Llanelli yn tystio i'r hen hanes o fentrau adfywio gan y Cyngor a'i bartneriaid, gan gynnwys Llywodraeth Cymru.

11.137 Wrth nodi'r cyd-destun strategol, mae'r prosiect hwn yn parhau i fod wedi'i ymwreiddio'n ddwfn mewn gwaith i hyrwyddo llesiant ar raddfa leol.

Figur 9: Cyngor Sir Caerfyrddin - dyfyniad o brif gynllun dangosol ar gyfer y pentref gwyddor bywyd a llesiant arfaethedig

Yr Egin - Clwstwr Digidol Creadigol, Caerfyrddin

11.138 Mae prosiect Yr Egin yn darparu clwstwr digidol a chreadigol newydd yng Nghaerfyrddin; mae'n darparu gofod cychwyn a datblygu busnes i gwmnïau digidol creadigol, ac yn hyrwyddo'r Gymraeg.

11.139 Y prosiect fydd pencadlys corff darlledu Cymraeg S4C a bydd yn darparu gofod i gychwyn a datblygu cwmnïau creadigol a digidol.

⁸https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/busnes/datblygu-a-buddsoddiad/llynnoedd-delta/#.XeQ8_3d2tPY

11.140 Drwy fanteisio ar gynigion seilwaith newydd Arfordir y Rhyngwrwd, bydd Yr Egin yn creu newid mawr a chadarnhaol yn economi greadigol a digidol Cymru.⁹

11.141 Ceir cyfleoedd niferus ac amrywiol yn sgil y prosiect hwn. O safbwynt gofodol, rhagwelir y bydd yn ailgadarnhau safle Caerfyrddin fel canolfan allweddol wrth borth Gorllewin Cymru chanolbwynt i'r cymunedau gwledig hynny tua'r gogledd.

Ffigur 10: Cyngor Sir Caerfyrddin – Prif Gynllun Safle Yr Egin

⁹<https://www.bargenddinesigbaeabertawe.cymru/prosiectau/yr-egin-canolfan-s4c/>

Polisi Strategol – SP 6: Cyflogaeth a'r Economi

Mae digon o dir wedi'i ddyrannu i ddarparu 77.93 hectar o dir ar gyfer cyflogaeth dros gyfnod y Cynllun yn unol â Fframwaith Aneddiadau'r Cynllun (Polisi SP16) ac egwyddorion cynaliadwyedd.

Mae'r dull cynaliadwy o ddarparu tir cyflogaeth yn adlewyrchu'r canlynol:

- 1) Dyrannu a chyflawni:
 - Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant Llanelli a hefyd
 - Yr Egin – Clwstwr Creadigol a Digidol, Caerfyrddin;
- 2) Dyrannu tir cyflogaeth mewn lleoliad cynaliadwy sy'n gyson ag egwyddorion cynaliadwyedd y Cynllun;
- 3) Diogelu safleoedd cyflogaeth presennol – gan gydnabod eu cyfraniad fel rhan o'r portffolio cyflogaeth i ddiwallu'r angen parhaus;
- 4) Cefnogi datblygiadau cyflogaeth gynaliadwy a mentrau ar raddfa fach mewn aneddiadau haen is. Sicrhau y rhoddir cymorth i entrepreneuriaeth fel rhan o greu economi sy'n amrywiol ac yn tyfu;
- 5) Caniatáu cyfleoedd cyflogaeth a mentrau gwledig ar raddfa fach yng nghefn gwlad i gefnogi cymunedau gwledig a chyflawni economi wledig amrywiol a chynaliadwy.

11.142 Dylai datblygiad safleoedd cyflogaeth yn y dyfodol, ac yn wir datblygiad economaidd yn y Sir yn y dyfodol gael ei ystyried yn y cydestun ehangach. Llofnodwyd Bargen Ddinesig Bae Abertawe yn 2017, gan sicrhau £1.3 biliwn i gynghorau Abertawe, Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot a Sir Benfro. Disgwylir y bydd y Fargen yn trawsnewid tirwedd economaidd yr ardal, yn rhoi hwb o £1.8 biliwn i'r economi leol, ac yn creu bron i 10,000 o swyddi newydd dros y 15 mlynedd nesaf.

11.143 Bydd y Fargen yn golygu tri phrosiect penodol i Sir Gaerfyrddin – y mae dau ohonynt yn ymwneud â datblygiadau ffisegol, sef y Pentref Iechyd a Gwyddor Bywyd yn Llynnoedd Delta, Llanelli a phrosiect y diwydiannau creadigol yn Yr Egin yng Nghaerfyrddin. Mae'r trydydd prosiect yn ymwneud â menter sgiliau a thalent sydd wedi'i chanoli yn Sir Gaerfyrddin, ac sy'n cefnogi datblygiad sgiliau yn y rhanbarth.

11.144 Mae'r Cyngor wedi casglu tystiolaeth i ddarparu dealltwriaeth am yr angen o ran cyflogaeth yn y dyfodol yn anad dim yn y naw sector y rhoddir blaenoriaeth iddynt gan Lywodraeth Cymru.¹⁰ Paratowyd tystiolaeth bellach ar y cyd â Chyngor Sir Penfro i sefydlu dadansoddiad meintiol o'r galw a ragwelir am safleoedd cyflogaeth ac fe'i hategwyd gan dystiolaeth o'r farchnad a chan gyflogwyr mewn perthynas â'r galw yn y farchnad.

¹⁰ Astudiaeth Sectorau Cyflogaeth (ESS) 2016

11.145 Mae'r astudiaeth isranbarthol yn ceisio taro cydbwysedd rhwng ateb gofynion Nodyn Cyngor Technegol 23 ar Ddatblygu Economaidd (Chwefror 2014), a gosod pwyslais cryf ar hyblygrwydd, gwireddu twf sectorau a'r gallu i ateb y galw ar raddfa ranbarthol.

11.146 Mae TAN 23 yn ystyried 'efallai y bydd y targedau darparu tir yn uwch na'r galw disgwylidig', i ddarparu ar gyfer y siawns i ateb y galw. Mae'r Canllawiau Ymarfer sy'n cyd-fynd â'r Nodyn Cyngor Technegol (Awst 2015) yn ystyried, lle gellir cyfiawnhau hynny, efallai y bydd y targedau darparu tir yn uwch na'r galw disgwylidig, i ddarparu ar gyfer y siawns bod yr asesiadau'n rhy isel ac i sicrhau nad oes unrhyw gyfleoedd yn cael eu colli. Wrth gydnabod pwysigrwydd peidio â dibynnu dim ond ar ragolygon cyflogaeth pan eir ati i adnabod portffolio o dir cyflogaeth, mae'r astudiaeth yn pwysleisio galw a hyder busnesau brodorol i aros a thyfu, a dyhead gan randdeiliaid i warchod manteision lleoliadol ac asedau strategol ar gyfer twf yn y dyfodol.

11.147 Gan gydnabod yr uchod, mae'r astudiaeth wedi adnabod portffolio o safleoedd yn ardal yr astudiaeth yr ystyrir eu bod yn cynnig manteision strategol a chyfle i dyfu a chreu swyddi.

Hierarchaeth Cyflogaeth

11.148 Er bod y ffocws strategol yn gysylltiedig â Bargen Ddinesig Bae Abertawe a champau posibl i greu swyddi 'â gwerth ychwanegol', bydd y CDLI yn darparu ystod o safleoedd a chyfleoedd ar gyfer mewnfuddsoddi ac adleoliadau posibl. Mae hyn yn cynnwys safleoedd posibl ar gyfer cyflogwyr mwy yn ogystal â safleoedd ar gyfer defnyddiau ar raddfa lai gyda'r fframwaith polisi hefyd yn darparu cyfle ar gyfer busnesau newydd ac i ddechrau busnesau.

11.149 Wrth ystyried lefel y dyraniadau tir cyflogaeth mewn perthynas â'r CDLI, rhoddwyd sylw pellach hefyd i ystod o ystyriaethau i sicrhau bod lefel y ddarpariaeth yn adlewyrchu nid dim ond ystod o safleoedd y gellir eu cyflawni ond hefyd ei bod yn seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn am eu cymeriad ac ardaloedd y safleoedd.

11.150 Mae'r pwyslais ar Brif Ganolfannau nid dim ond yn adlewyrchu eu nodweddion cynaliadwyedd ond hefyd eu gwaddol hanesyddol. Mae hefyd (yn enwedig mewn perthynas â Llanelli) yn arwydd o'r cyfraddau diweithdra a lefelau amddifadedd cymharol uchel ac o ymrwymiad cryf i fynd i'r afael â'r problemau. Mae dosbarthiad tir cyflogaeth hefyd wedi'i alinio'n dda â'r lleoliadau cynaliadwy yn y Sir sy'n hygyrch gan ddefnyddio trafndiaeth gyhoeddus neu lwybrau teithio llesol sy'n lleihau i'r eithaf yr angen i deithio.

11.151 Mae'r tabl canlynol yn nodi'r ddarpariaeth tir cyflogaeth yn y polisi ac yn nodi lefelau cwblhau a safleoedd lle mae caniatâd cynllunio dilys.

	<u>A. Dyraniad yn y CDLI</u>	<u>B. Cwblhawyd</u>	<u>C. Cwblhawyd ond nid yn rhan o'r ffigwr dyranedig</u>	<u>D. Gyda chaniatâd cynllunio</u>	<u>E. Cyflenwad Gweddilliol (A-B-D=E)</u>
PC1 - Caerfyrddin	19.14	0	0	2.18	16.96
PC2 - Llanelli	15.77	0	0	0	15.77
PC3 - Rhydaman /Cross Hands	35.48	0	0	10.39	25.09
Canolfannau Gwasanaeth	7.54	0	0	3.93	3.61
Pentrefi Cynaliadwy	0	0	0	0	0
Pentrefi Gwledig	0	0	0	0	0
Cyfanswm	77.93	0	0	16.50	61.43

Tabl 6: Darpariaeth Tir Cyflogaeth

11.152 Dylid nodi bod y ddarpariaeth safleoedd cyflogaeth wedi'u dyrannu'n cynnwys tir nad yw'n weithredol gyda chyfle ar gyfer tirlunio, clustogfeydd a defnyddiau eraill tebyg.

EME1: Cyflogaeth – Diogelu Safleoedd Cyflogaeth

Bydd safleoedd a nodwyd at ddibenion cyflogaeth trwy bolisi SP6 a safleoedd cyflogaeth presennol yn cael eu diogelu ar gyfer y defnyddiau hynny (B1, B2, B8 a'r rhai a adnabuwyd trwy ddarpariaethau polisi perthnasol).

Yn eithriadol, bydd cynigion sy'n arwain at eu colli'n cael eu caniatáu dim ond lle gellir dangos:

- Nad oes angen y safle neu'r adeiladau mwyach neu nad yw'n addas mwyach ar gyfer defnydd cyflogaeth;
- Na allai'r defnydd arfaethedig gael ei leoli'n rhesymol yn rhywle arall yn unol â pholisïau'r Cynllun hwn;
- Bod tir neu adeiladau cyflogaeth sy'n ddigonol o ran eu nifer, eu hansawdd a'u hamrywiaeth y gellir eu dwyn ymlaen i ddiwallu anghenion cyflogaeth y Sir a'r ardal leol;
- Nad oes unrhyw ddefnyddiau cyflogaeth diwydiannol na busnes sy'n hyfyw yn economaidd ar gyfer y safle a'r adeiladau;
- Y byddai defnydd cyflogaeth yn anghydnaws â defnyddiau cyfagos/yn yr ardal o amgylch;
- Lle y bo'n berthnasol bod y defnyddiau arfaethedig yn ategu prif ddefnydd cyflogaeth yr ardal o amgylch ac na fydd yn achosi effaith annerbyniol ar weithrediadau busnesau presennol.

11.153 Mae'r polisi hwn yn ceisio sicrhau bod safleoedd cyflogaeth presennol yn cael eu gwarchod rhag defnyddiau eraill. Er mwyn cynnal cyflenwad digonol o dir cyflogaeth sy'n darparu ar gyfer ystod a dewis o

ddefnyddiau posibl, mae'r polisi hwn yn ceisio gwarchod ardaloedd cyflogaeth diffiniedig rhag defnyddiau sydd mewn cystadleuaeth â chyflogaeth a ddylai fod mewn lleoliadau sy'n well ac, o bosibl, yn fwy priodol.

11.154 Gan gydnabod y pwysau ar ardaloedd cyflogaeth o du defnyddiau eraill (nad ydynt yn perthyn i Ddosbarth B), mae'r polisi'n derbyn y gall fod angen rhywfaint o hyblygrwydd mewn rhai achosion. Mae defnyddiau o'r fath yn aml yn ddefnyddiau dosbarth B rhannol sy'n cyfuno elfen fanwerthu ar raddfa fach â defnydd busnes, diwydiannol neu storio yn bennaf, neu'n ddefnyddiau sui generis. Derbynnir hefyd, wrth ddiwallu anghenion defnyddiau o'r fath, bod ardaloedd cyflogaeth yn aml yn debygol o fod yn fwy derbyniol na lleoliadau eraill megis ardaloedd preswyl, neu hyd yn oed canol trefi. Bydd disgwyl i unrhyw elfen fanwerthu fod yn atodol i'r prif ddefnydd, ac at ddibenion masnach yn hytrach na'r cyhoedd.

11.155 Lle y bo angen, bydd yn ofynnol i gynigion datblygu ymgorffori mesurau priodol i warchod amwynder eiddo cyfagos neu gerllaw. Gall mesurau o'r fath gynnwys nodi clustogfeydd a chynigion tirlunio addas.

11.156 Lle y bo'n briodol, bydd amodau cynllunio'n cael eu gosod i atal cyflogaeth rhag cael ei cholli fel y prif ddefnydd.

EME2 Cyflogaeth – Estyniadau a Dwysáu

Bydd cynigion ar gyfer estyniadau i fentrau cyflogaeth presennol a/neu i ddwysáu'r mentrau hynny'n cael eu caniatáu ar yr amod:

- a) **Nad yw'r cynigion datblygu'n debygol o achosi niwed amgylcheddol na pheryglu cynigion ailddatblygu eraill;**
- b) **Nad yw'r cynnig yn estyn a/neu'n dwysau defnydd neu weithgarwch a allai arwain at faterion sy'n niweidiol i amwynderau defnyddiau cyfagos, neu nad ydynt yn gydnaws â'r defnyddiau hynny o bosibl;**
- c) **Bod y cynigion datblygu ar raddfa a ffurf briodol sy'n gydnaws â'u lleoliad;**

Bydd cynigion i ehangu mentrau gwledig presennol yn cael eu cefnogi yn amodol ar y darpariaethau uchod a pholisïau a chynigion y Cynllun hwn.

11.157 Ni fydd cynigion sy'n ceisio estyn a/neu ddwysáu defnydd neu weithgaredd yn cael ystyriaeth ffafriol os nad ydynt yn gydnaws â defnyddiau o'u hamgylch, neu os ydynt yn debygol o arwain at faterion sy'n niweidiol i amwynder a fyddai'n peryglu cynigion ailddatblygu eraill.

11.158 Gall datblygiadau priodol i ehangu busnesau presennol gyfrannu'n sylweddol at yr economi leol, a bydd cefnogaeth i ailddatblygu safleoedd presennol lle bydd yn gwella ansawdd arwynebedd llawr cyflogaeth yn enwedig i ddiwallu anghenion cyflogaeth modern.

11.159 Mae'r polisi hwn yn gwneud darpariaethau ar gyfer, ac yn cefnogi, yr economi wledig a chynigion priodol i ehangu mentrau gwledig sefydledig.¹¹ Dylid cyfeirio hefyd at PCC a TAN23 Datblygu Economaidd.

EME3: Cynigion Cyflogaeth ar Safleoedd Dyranedig

Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau cyflogaeth B1, B2 a B8 yn cael eu caniatáu ar y safleoedd cyflogaeth dyranedig canlynol lle maent yn cydymffurfio â'r defnydd arfaethedig o'r safle:

Cyf yn y CDLI	Enw'r Safle	Lleoliad	Dosbarth Defnydd	Ha.
PrC1/E1	Ystad Ddiwydiannol Cillefwr	Caerfyrddin	B1, B2, B8	4.62
PrC1/MU1	Gorllewin Caerfyrddin	Caerfyrddin	B1, B2, B8	4.53
PrC1/MU2	Pibwr-lwyd	Caerfyrddin	B1, B2, B8	8.95
PrC1/SS1	Yr Egin	Caerfyrddin	B2	1.04
PrC2/E1	Doc y Gogledd	Llanelli	B2	0.84
PrC2/E2	Dafen	Llanelli	B1, B2, B8	14.93
PrC3/E1	Dwyrain Cross Hands	Rhydaman / Cross Hands	B1, B2, B8	8.70

PrC3/E2	Parc Bwyd Gorllewin Cross Hands	Rhydaman / Cross Hands	B1,B2,B8	7.31
PrC3/E3	Parc Busnes Cross Hands	Rhydaman / Cross Hands	B1,B2,B8	4.73
PrC3/E4	Heol y Waun, Cross Hands	Rhydaman / Cross Hands	B1,B2,B8	1.09
PrC3/E5	Parc Menter, Cross Hands	Rhydaman / Cross Hands	B1,B2,B8	0.09
PrC3/E6	Ystad Ddiwydiannol Capel Hendre	Rhydaman / Cross Hands	B1,B2,B8	2.88
PrC3/E7	Parc Hendre, Capel Hendre ¹	Rhydaman / Cross Hands	B1,B2,B8	9.86
PrC3/E8	Ystad Ddiwydiannol Cilyrychen	Cilyrychen	B1,B2,B8	0.82
SeC4/E1	Dyfaty	Porth Tywyn	B1,B2,B8	3.28
SeC13/E1	Hen Ffowndri	Llanybydder	B1,B8	0.40
SeC16/MU1 & SeC16/E1	Ystad Ddiwydiannol Beechwood	Llandeilo / Rhosmaen	B1,B2,B8	1.25
SeC16/E2	Hen Neuadd y Farchnad	Llandeilo	B1	0.20
SeC18/E1	Parc Busnes Sanclêr	Sanclêr	B1,B8	0.44
SeC19/E1	Ystad Ddiwydiannol Hendy-gwyn ar Daf	Hendy-gwyn ar Daf	B1,B8	0.49
SeC19/E2	Tir i'r de o'r Hen Hufenfa	Hendy-gwyn ar Daf	B1,B2,B8	1.48
			Cyfanswm	77.93

¹¹ (TAN 6 Para 3.1.3)

Tabl 7: Cynigion Cyflogaeth ar Safleoedd Dyranedig

Sylwer: Safleoedd sy'n cynnig y potensial i fod yn gartref i Gyfleusterau Rheoli Gwastraff mewn Adeiladau. Gallai cyfanswm tybiannol o 20-30 ha o dir fod ar gael ar y safleoedd hyn. Wedi'u hychwanegu at y ffigwr hwn mae'r capasiti posibl a allai fod ar gael yn Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws, yn ogystal â thir posibl a allai fod ar gael ar safleoedd cyflogaeth a gwastraff presennol a safleoedd eraill sydd heb eu dyrannu yn ystod cyfnod y Cynllun.

11.160 Mae'r cyfanswm yn y tabl uchod yn cynnwys ffigyrau tybiannol ar gyfer cyflogaeth defnydd B ar safleoedd Defnydd Cymysg (Polisi SG1) a safleoedd Strategol (Polisi SP5).

11.161 Lle y bo'n briodol bydd defnyddiau cyflogaeth ac atodol eraill yn cael eu caniatáu ar safleoedd cyflogaeth dyranedig lle mae'r datblygiad arfaethedig yn ategu ac yn gwella rôl y safle fel a nodir yn y tabl Dyrannu Safleoedd Cyflogaeth.

11.162 Mae Polisi EME3 hefyd yn ei gwneud yn bosibl darparu defnyddiau cyflogaeth atodol sydd y tu allan i'r dosbarthiadau defnydd B lle mae hyn yn gwella hyfywedd y safle ac yn ei gwneud yn bosibl datblygu safleoedd newydd. Mae defnyddiau atodol a allai fod yn ategol yn cynnwys meithrinfeydd dydd, canolfannau hyfforddi, ailgylchu gwastraff ac atgyweirio cerbydau. Bydd defnyddiau manwerthu'n cael eu hystyried yn erbyn polisïau manwerthu'r CDLI.

EME4: Cynigion Cyflogaeth ar Safleoedd Heb Eu Dyrannu

Bydd cynigion ar gyfer datblygu cyflogaeth ar safleoedd heb eu dyrannu, ond o fewn terfynau datblygu anheddiad diffiniedig yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) **Ile dangosir na all unrhyw safleoedd cyflogaeth presennol neu ddyranedig addas arall neu dir a ddatblygwyd yn flaenorol yn rhesymol dderbyn y cynnig;**
- b) **Ile mae'r cynigion datblygu ar raddfa a ffurf briodol, a lle nad ydynt yn niweidiol i briod gymeriad ac edrychiad y treflun/ y dirwedd;**
- c) **Ile mae'r datblygiad yn gydnaws â'i leoliad ac â defnyddiau cyfagos.**

Bydd cynigion cyflogaeth y tu allan i derfynau datblygu anheddiad diffiniedig (Polisi SP16) yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- d) **Lle mae'r cynnig yn uniongyrchol gysylltiedig ag anheddiad neu bentrefan**
- e) **Lle caiff y cynnig ei ategu gan achos busnes sy'n dangos bod cyfiawnhad dros ei leoliad**
- f) **Lle mae'r cynnig yn briodol o ran graddfa a natur i'w leoliad;**

11.163 Mae'n amlwg na fydd safleoedd cyflogaeth dyranedig yn briodol ar gyfer pob cynnig cyflogaeth. Felly mae Polisi EME4 yn cefnogi'r economi trwy ei gwneud yn bosibl, mewn ardaloedd trefol a gwledig, darparu cyfleoedd economaidd ar safleoedd heb eu dyrannu.

11.164 O fewn terfynau datblygu aneddiadau diffiniedig, mae'r polisi'n ei gwneud yn ofynnol i gynigion ddangos eu gofyniad lleoliadol trwy ddull dilyniannol o ddethol safleoedd. Yn y lle cyntaf, rhaid iddynt ystyried dyraniadau arfaethedig a phresennol i ddiwallu'r angen o ran cyflogaeth. Dim ond wedyn y dylid ystyried safleoedd heb eu dyrannu.

11.165 Ar gyfer cynigion y tu allan i derfynau datblygu anheddiad diffiniedig, rhaid iddynt ddangos eu bod yn uniongyrchol gysylltiedig ag anheddiad neu bentrefan, neu'n cael eu hategu gan achos busnes sy'n cyfiawnhau eu lleoliad. Mae'r Cynllun yn cydnabod bod gan fentrau ar raddfa fach rôl hanfodol yn yr economi wledig, a'u bod yn cyfrannu at gystadleurwydd a ffyniant lleol a chenedlaethol. Gall nifer o weithgareddau masnachol a gweithgynhyrchu ysgafn gael eu lleoli'n briodol mewn ardaloedd gwledig heb darfu mewn modd annerbyniol neu achosi unrhyw effeithiau niweidiol eraill. Yn hyn o beth, byddai datblygu busnesau bach yn mynd i'r afael ag unrhyw angen lleol am adeiladau cyflogaeth.

11.166 Cyfeirir at bolisiâu RD3 Arallgyfeirio ar Ffermydd, RD4 Addasu ac Aildddefnyddio Adeiladau Gwledig ar gyfer Defnydd Dibreswyl ac EME5 Gweithio Gartref i gael gwybodaeth am gyfleoedd pellach ar gyfer ymgymeriadau cyflogaeth y tu allan i derfynau datblygu.

EME5: Gweithio Gartref

Bydd cynigion ar gyfer gweithio gartref (lle mae caniatâd cynllunio'n ofynnol) yn cael eu caniatáu lle gellir dangos y byddai'n gydnaws â defnyddiau tir cyfagos, ac na fyddai'n achosi unrhyw effeithiau niweidiol ar amwynder lleol a/neu gymeriad yr ardal.

11.167 Mae'r polisi'n ymwneud â busnesau bach sy'n gweithredu gartref gan ddarparu ar gyfer ystyriaethau sy'n deillio o'r duedd gynyddol ar gyfer gweithio gartref (yn awr ac yn y dyfodol).

11.168 Mae'r Cynllun hwn yn cydnabod y gall busnesau o'r fath fod â rôl bwysig o ran datblygu a chefnogi economi amrywiol ledled ardal y Cynllun. Cydnabyddir bod nifer o fusnesau bach yn cael eu dechrau gan unigolion sy'n gweithio yn eu cartrefi eu hunain, a bod achosion o'r fath yn debygol o gynyddu wrth i arloesi technolegol gynyddu. Wrth ystyried gweithio gartref yng nghyd-destun cynllunio, cydnabyddir nad yw'n ofynnol cael caniatâd cynllunio o anghenraid. Er enghraifft, ni fydd caniatâd cynllunio'n ofynnol fel arfer lle nad yw defnydd arfaethedig o ran o'r tŷ at ddibenion busnes yn achosi newid i gymeriad cyffredinol yr eiddo a'i ddefnydd fel annedd.

11.169 Ar y cyfan mae'r gofyniad am ganiatâd cynllunio'n deillio lle mae'r gweithgaredd busnes yn peidio â bod yn atodol i'w ddefnydd fel annedd neu lle mae cymeriad preswyl yr eiddo'n cael ei addasu. Lle mae

busnesau o'r fath ar raddfa a dwyster sy'n golygu y byddai caniatâd cynllunio'n ofynnol, bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i oblygiadau'r cynnig ar gyfer eiddo cyfagos ac ar gyfer y trefniadau mynediad a pharcio tebygol a fyddai'n deillio o natur y cynnig.

11.170 Mae PCC yn rhoi anogaeth i dyfu hunangyflogaeth a microfusnesau mewn ardaloedd gwledig. Mae'r polisi'n ceisio mabwysiadu ymagwedd gefnogol tuag at weithio gartref a chynigion lle mae'n ofynnol cael caniatâd cynllunio (gan gynnwys newid defnydd).

11.171 Wrth ystyried cynigion ar gyfer mentrau gwledig dylid rhoi ystyriaeth i ddarpariaethau polisi cenedlaethol ar ffurf PCC a TAN6 a Pholisi EME4.

Polisi Strategol – SP 7: Y Gymraeg a Diwylliant Cymru

Mae'r Cynllun yn cefnogi cynigion datblygu sy'n diogelu, yn hyrwyddo ac yn gwella buddiannau'r Gymraeg a diwylliant Cymru yn y Sir. Ni fydd cynigion datblygu sy'n cael effaith anfanteisiol ar fywiogrwydd a hyfywedd y Gymraeg a diwylliant Cymru'n cael eu caniatáu oni bai y gellir lliniaru'r effaith. Bydd disgwyl i'r holl gynigion datblygu y mae WL1 yn berthnasol iddynt nodi mesurau sy'n gwella buddiannau'r Gymraeg a diwylliant Cymru.

11.172 Mae gan y Gymraeg a diwylliant Cymru rôl bwysig ym mywyd cymdeithasol, diwylliannol ac economaidd preswylwyr ag ymwelwyr â Sir Gaerfyrddin. Mae cyfran y siaradwyr Cymraeg yn Sir Gaerfyrddin yn sylweddol uwch na chyfartaledd cenedlaethol Cymru a chan hynny mae'n rhan arwyddocaol o wead cymdeithasol cymunedau'r Sir, gan ddarparu ymdeimlad cryf o le a hunaniaeth.

11.173 Ystyrir bod Sir Gaerfyrddin yn ei chyfanrwydd yn ardal o sensitifrwydd ieithyddol. Mae Cyfrifiad 2011 yn dynodi bod 19.0% o boblogaeth Cymru'n gallu siarad Cymraeg, tra bo'r ffigwr cyfatebol yn Sir Gaerfyrddin yn 43.9%. O ran dadansoddiad daearyddol o gyfran y siaradwyr ledled y Sir, mae ar ei hisaf yn ward etholiadol Glan-y-môr lle mae 19.2% yn siarad Cymraeg, ac ar ei uchaf yn Chwarter Bach lle mae 68.7% yn siarad Cymraeg. Mae cyfran y siaradwyr Cymraeg yn uwch na'r

¹² Amcanion Llesiant Sir Gaerfyrddin 2018-18

cyfartaledd cenedlaethol ar draws pob ward yn y Sir, ac am y rheswm hwn yn bennaf y mae Sir Gaerfyrddin yn ei chyfanrwydd yn cael ei hystyried yn sensitif yn ieithyddol. Hefyd, mae data'r Cyfrifiad diwethaf wedi dangos gostyngiad sylweddol yn nifer y siaradwyr Cymraeg ledled y Sir sy'n dangos natur fregus yr iaith yn Sir Gaerfyrddin.

11.174 Mae'r Cynllun yn ceisio 'hyrwyddo'r Gymraeg a diwylliant Cymru'¹² ac mae'n cynnwys ymrwymiad i gyfrannu at nod hirdymor Llywodraeth Cymru i gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050¹³. I gyrraedd y nod hwn bydd y Cyngor yn cefnogi, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg fel iaith gymunedol hyfyw trwy sicrhau bod cyfleoedd cyflogaeth a thai digonol a chymesur i gynnal cymunedau gwledig a threfol yn y Sir a thrwy roi fframwaith monitro effeithiol ar waith. Wrth wneud hynny, mae'r Cynllun yn ceisio sicrhau bod y boblogaeth leol yn cael y cyfle i aros yn Sir Gaerfyrddin yn hytrach na gadael i chwilio am gyfleoedd gwaith a thai, yn ogystal â'r cyfle i ddechreio. Trwy amcanu at dwf cynaliadwy, bydd y Cynllun hefyd yn cynyddu i'r eithaf y cyfleoedd i siaradwyr di-Gymraeg sy'n symud i mewn i'r Sir gael eu hintegreiddio i fywyd cymunedol ar raddfa a chyflymder na fydd yn tanseilio bywiogrwydd a hyfywedd y Gymraeg a diwylliant Cymru.

¹³ Cymraeg 2050 Miliwn o Siaradwyr, Llywodraeth Cymru (2017)

11.175 Mae'r angen i ddiogelu, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg yn berthnasol i ddatblygiadau a gynigir ledled y Sir ac nid yw'n gyfyngedig i ardaloedd penodol yn y Sir. Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu gydnabod statws swyddogol y Gymraeg ac ymrwmo i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

11.176 Mae polisïau penodol yn darparu canllawiau pellach i sicrhau bod datblygiadau ar raddfa ac o fath a chymeriad priodol yn cael eu cyflawni i ddiwallu anghenion y cymunedau. Ar ben hynny, bydd y CDLI Diwygiedig yn ceisio sicrhau bod datblygu'n digwydd ar gyflymder sy'n golygu y gellir eu hamsugno a'u cymhathu heb niweidio cymeriad y gymuned.

11.177 Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio diogelu, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin trwy amcanion polisi perthnasol eraill, sef trwy ddarparu tai a thai fforddiadwy, hybu economi ffyniannus a chyfleoedd cyflogaeth a darparu a chadw cyfleusterau cymunedol, ymhlith eraill.

WL1: Y Gymraeg a Datblygiadau Newydd

Bydd yn ofynnol i'r holl gynigion datblygu ledled Sir Gaerfyrddin ddiogelu a hyrwyddo'r Gymraeg.

Safleoedd Dyranedig

Bydd yn ofynnol i'r cynigion datblygu canlynol gyflwyno Cynllun Gweithredu Iaith, a hwnnw'n nodi'r mesurau a fydd yn cael eu cymryd i ddiogelu, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg:

- a) Datblygiadau preswyl o 10 tŷ neu fwy yn y Prif Ganolfannau a'r Canolfannau Gwasanaethau;
- b) Datblygiadau preswyl o 5 tŷ neu fwy yn y Pentrefi Cynaliadwy; ac,
- c) Datblygiadau manwerthu, masnachol neu ddiwydiannol â chyfanswm arwynebedd llawr o 1,000 metr sgwâr neu fwy.

Hapsafleoedd

Bydd yn ofynnol bod y cynigion canlynol ar hapsafleoedd yn cyflwyno Aseiad o'r Effaith ar y Gymraeg i ategu cais cynllunio yn ogystal â Chynllun Gweithredu Iaith sy'n nodi'r mesurau a fydd yn cael eu cymryd i ddiogelu, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg:

- d) Datblygiadau preswyl o 10 tŷ neu fwy yn y Prif Ganolfannau a'r Canolfannau Gwasanaethau;
- e) Datblygiadau preswyl o 5 tŷ neu fwy yn y Pentrefi Cynaliadwy; ac,
- f) Datblygiadau manwerthu, masnachol neu ddiwydiannol â chyfanswm arwynebedd llawr o 1,000 metr sgwâr neu fwy.

Bydd yn ofynnol bod cynigion nad ydynt yn gyson â dosbarthiad tai'r Cynllun (Atodiad 7) yn darparu cynllun fesul

cyfnod sy'n nodi'r graddfeydd amser ar gyfer darparu'r tai a gynigir ar y safle, a dangos na fyddent yn cael effaith negyddol ar y Gymraeg na ellir ei lliniaru.

Bydd yn ofynnol i ddatblygiadau preswyl ar gyfer 10 tŷ neu fwy ar safleoedd dyranedig a hapsafleoedd gyfrannu'n gadarnhaol tuag at fywiogrwydd a hyfywedd grwpiau cymunedol Cymraeg a chyfleoedd i ddysgu Cymraeg.

11.178 Mae'r Cynllun Gweithredu Iaith Gymraeg yn nodi'r mesurau a fydd yn cael eu cymryd i ddiogelu, hyrwyddo a gwella'r Gymraeg. Dylai'r Cynllun Gweithredu Iaith Gymraeg nodi hefyd sut y mae'r datblygiad yn cynnig gwneud cyfraniad cadarnhaol tuag at grwpiau iaith Gymraeg y gymuned. Gallai hyn, ymhlith mesurau eraill, gynnwys rhoi cymorth a chyllid i sefydliadau a chyrrff sy'n darparu gweithgareddau, cyfleusterau ac addysg ar gyfer siaradwyr a dysgwyr Cymraeg, a chymorth a chyllid tuag at ddosbarthiadau Cymraeg. Bydd yn ofynnol bod Asesiadau o'r Effaith ar y Gymraeg yn nodi effeithiau disgwylidig y datblygiad arfaethedig ar y Gymraeg yn y Sir. Mae canllawiau ynghylch sut i gynhyrchu Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg wedi'u cynnwys yn y Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Gymraeg.¹⁴

¹⁴ Canllawiau Cynllunio Atodol Cyngor Sir Caerfyrddin ar y Gymraeg (2014)

11.179 Er y gellir rhoi cymorth i brosiectau trwy gyfraniadau ariannol, gellir ei roi trwy ddulliau eraill hefyd. Bydd caniatâd cynllunio'n cael ei roi gydag amodau neu'n amodol ar gytundebau cyfreithiol i sicrhau bod y mesurau lliniaru a gwella a gynigir yn y Cynllun Gweithredu'n cael eu rhoi ar waith. Bydd canllawiau pellach ar gynnwys Cynlluniau Gweithredu Iaith Gymraeg yn cael eu darparu trwy Ganllawiau Cynllunio Atodol.

11.180 Mae dosbarthiad tai'r CDLI wedi'i nodi yn Atodiad 7 y Cynllun. Mae effeithiau graddfa, lleoliad a chyfradd datblygu wedi cael eu hasesu yn unol â'r dosbarthiad y cytunwyd arno. O ganlyniad nid yw cynigion ar gyfer datblygiadau nad ydynt yn gyson â graddfeydd amser y dosbarthiad yn cael eu hasesu'n llawn. Felly bydd angen i gynigion o'r fath gael eu hategu gan gynllun fesul cyfnod sy'n nodi nifer yr anheddau a fydd yn cael eu cyflawni ym mhob blwyddyn ariannol. Mewn achosion o'r fath, gellir rhoi caniatâd cynllunio gydag amod i sicrhau bod anheddau'n cael eu cyflawni yn unol â'r cynllun fesul cyfnod lle ystyrir bod hynny'n angenrheidiol.

11.181 I osgoi amheuaeth, dylid nodi y dylai meini prawf a, b, d ac e uchod gael eu goleuo gan hierarchaeth aneddiadau'r CDLI fel a nodir ym Mholisi SP16. Mae Strategaeth y Cynllun yn darparu ar gyfer twf organig ar raddfa fach yn y Pentrefi Gwledig. Ystyrir bod datblygiad bob yn dipyn ar y raddfa hon yn gallu gwneud cyfraniad cadarnhaol tuag at dwf cynaliadwy'r

Gymraeg mewn cymunedau gwledig, a bod unrhyw effeithiau negyddol yn debygol o gael eu hamsugno gan y gymuned. Mae datblygiad ar unrhyw raddfa fwy yn annhebygol o fod yn gydnaws â Strategaeth y Cynllun, ac felly mae eu heffeithiau heb eu hasesu ac yn anhysbys. Os caiff cynigion o'r fath eu cyflwyno i gael eu hystyried, bydd angen cyflwyno asesiad llawn gyda hwy sy'n nodi eu heffeithiau tebygol ar y Gymraeg.

11.182 Mae'n ofynnol bod yr Arfarniad o Gynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol ar gyfer y CDLI yn asesu effeithiau tebygol y CDLI ar y Gymraeg. Gwneir hyn yn ailadroddol ar adegau allweddol trwy gydol y broses o gynhyrchu'r Cynllun. Caiff yr effeithiau disgwylidig tebygol eu cyflwyno yn yr adroddiadau ar yr Arfarniad o Gynaliadwyedd/Asesiad Amgylcheddol Strategol, ac mae rhagor o wybodaeth ar gael o fewn sail dystiolaeth y CDLI.

11.183 Mae'r CDLI yn darparu canllawiau pellach ynghylch darparu hysbysebion dwyieithog ym Mholisi PSD9 – Hysbysebion. Er mwyn hybu hunaniaeth ddiwylliannol ac i ddiogelu cymeriad ieithyddol lleol Sir Gaerfyrddin, bydd y Cyngor yn rhoi anogaeth i farchnata datblygiadau tai a masnachol newydd yn ddwyieithog yn ogystal a rhoi anogaeth i roi enwau Cymraeg i strydoedd a datblygiadau.

Polisi Strategol – SP 8: Seilwaith

Bydd datblygiadau'n cael eu cyfeirio at leoliadau cynaliadwy lle mae'r seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau yr ystyrir eu bod yn angenrheidiol i gyflawni a chefnogi'r cynnig datblygu ar gael, neu'n gallu cael eu darparu.

Bydd angen i gynigion datblygu ddangos bod digon o gapasiti yn y seilwaith presennol i gyflawni a chefnogi'r datblygiad arfaethedig. Lle na ellir cyflawni hyn, bydd angen i gynigion ddangos bod trefniadau addas yn eu lle i ddarparu'r capasiti o ran seilwaith yr ystyrir ei fod yn angenrheidiol i gyflawni a chefnogi'r datblygiad.

Lle mae seilwaith newydd neu well yn ofynnol nad yw'n rhan o raglen wella'r darparwr seilwaith efallai na fydd yn cael ei ganiatáu. Dan amgylchiadau o'r fath bydd yn ofynnol ei fod yn dangos yn foddhaol bod trefniadau a chyllid digonol ar gael i gyflawni'r seilwaith gofynnol.

Rhaid cyflawni seilwaith newydd neu well, neu gyfleusterau neu wasanaethau eraill i gefnogi gofynion y safle, mewn modd amserol i ddiwallu anghenion cymunedau cyn, neu o ddechrau, cyfnodau perthnasol.

11.184 Mae darparu seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau'n hanfodol i sicrhau bod polisiau a chynigion y Cynllun yn cael eu cyflawni. Mae seilwaith priodol yn allweddol i hwyluso datblygu ond mae hefyd yn angenrheidiol i gefnogi anghenion a galwadau parhaus datblygiad a chymunedau Sir Gaerfyrddin.

11.185 Efallai y bydd amrywiaeth o seilwaith yn ofynnol, a bydd y rhain yn amrywio'n fawr yn ôl y natur neu fath, graddfa, lleoliad a darpariaeth bresennol o ran seilwaith. Wrth ystyried anghenion cynigion datblygu gall y seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau canlynol fod yn ofynnol:

- Ffyrdd a chyfleusterau trafndiaeth eraill gan gynnwys trafndiaeth gynaliadwy, trafndiaeth gyhoeddus, llwybrau cerdded a beicio
- Ysgolion a chyfleusterau addysgol a hyfforddi eraill
- Tai Fforddiadwy
- Iechyd
- Mannau agored cyhoeddus a seilwaith gwyrdd
- Amddiffynfeydd rhag llifogydd
- Hamdden, chwaraeon ac adloniant
- Gwasanaethau cyfleustodau
- Bioamrywiaeth a diogelu a gwella'r amgylchedd
- Cyfleusterau cymunedol
- Seilwaith Digidol
- Cymorth ar gyfer y Gymraeg
- Cyfleusterau a gwasanaethau eraill yr ystyrir eu bod yn angenrheidiol

11.186 Mae'r Cynllun yn ceisio sicrhau bod y seilwaith, gwasanaethau a chyfleusterau y mae eu hangen i gefnogi datblygu'n cael eu cyflawni mewn modd amserol cyn dechrau, neu ar ôl dechrau'r datblygiad, neu lle y bo'n briodol yn cael eu cyflawni fesul cam trwy'r broses ddatblygu. Mae'r Cynllun yn rhoi anogaeth i gyflawni seilwaith mewn modd cydgysylltiedig gan darfu cyn lleied â phosibl ar gymunedau presennol.

11.187 Bydd cyfraniadau tuag at seilwaith yn cael eu sicrhau trwy amodau neu Rwymedigaethau Cynllunio yn unol â'r fframwaith deddfwriaethol a pholisi a ddarperir.¹⁵ Dylid cyfeirio at Bolisi INF1: Rhwymedigaethau Cynllunio.

11.188 Dylai datblygwyr ystyried Atodiad 7: Dosbarthiad Tai a'r dystiolaeth sy'n dod i'r amlwg ar weithredu a chyflawni sy'n darparu gwybodaeth ychwanegol mewn perthynas â gofynion safleoedd allweddol y CDLI o ran cyflawni a seilwaith. Dylid rhoi ystyriaeth hefyd i ofynion Polisi PSD2: Uwchgynllunio. Anogir datblygwyr i gychwyn deialog gynnar gyda'r Cyngor er mwyn adnabod y seilwaith sy'n ofynnol i gyflawni a chefnogi cynllun arfaethedig.

INF1: Rhwymedigaethau Cynllunio

Lle y bo angen, bydd rhwymedigaethau cynllunio'n cael eu ceisio i sicrhau yr eir i'r afael yn llawn ag effeithiau datblygiadau er mwyn gwneud y datblygiad yn dderbyniol. Bydd cyfraniadau'n ofynnol i gyflawni neu gyllido gwelliannau i seilwaith, cyfleusterau cymunedol a gwasanaethau a chyfleusterau eraill er mwyn mynd i'r afael â gofynion neu effeithiau sy'n deillio o ddatblygiadau newydd.

Lle y bo'n berthnasol, bydd cyfraniadau hefyd yn cael eu ceisio tuag at gynnal a chadw darpariaeth o'r fath yn y dyfodol ac yn barhaus.

Mewn achosion lle ceir anghydfod ynghylch materion sy'n ymwneud â hyfywedd ariannol ateb y gofynion, bydd yn ofynnol i'r ymgeisydd dalu costau'r Cyngor am sicrhau arfarniad / asesiad annibynnol o hyfywedd ariannol.

11.189 Bydd gofynion rhwymedigaethau cynllunio'n ystyried hyfywedd ariannol datblygiad arfaethedig. Mewn achosion lle ceir anghydfod ynghylch effeithiau'r gofynion ar hyfywedd ariannol y cynllun, bydd yn ofynnol i'r ymgeisydd dalu costau sicrhau arfarniad annibynnol o hyfywedd, a hwnnw'n cael ei gwblhau gan drydydd parti sy'n meddu ar gymwysterau a chymeradwyaeth addas.

¹⁵ Rheoliadau'r Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010 (fel y'u diwygiwyd); Polisi Cynllunio Cymru; Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 13/97 Rhwymedigaethau Cynllunio

11.190 Bydd y rhwymedigaethau cynllunio sy'n ofynnol yn cael eu hystyried fesul achos unigol yn amodol ar natur y cynnig a'r gofynion sy'n deillio ohono. Efallai y bydd achosion lle na ellir sicrhau'r holl rhwymedigaethau gofynnol oherwydd eu heffaith ar hyfywedd ariannol y cynllun. Mewn achosion o'r fath, bydd angen i'r blaenoriaethau o ran seilwaith ar gyfer y safle hwnnw gael eu hadnabod. Er bod y blaenoriaethau'n gallu amrywio yn ôl anghenion penodol pob safle a'u cymunedau dylid nodi bod gofynion Polisi NE4 Datblygu o fewn Ardal CCA Caeau Mynydd Mawr yn cael eu blaenoriaethu uwchlaw'r holl gyfraniadau eraill mewn perthynas â safleoedd o fewn Ardal y CCA. Ym mhob achos arall, ystyrir yn gyffredinol mai'r flaenoriaeth i'r Awdurdod fydd darparu tai fforddiadwy ac yn y rhan fwyaf o achosion bydd eu darparu'n cael ei flaenoriaethu uwchlaw cyfraniadau eraill.

INF2: Cymunedau Iach

Byd cynigion ar gyfer datblygiadau sy'n darparu ar gyfer teithio llesol, mannau gwyrdd a seilwaith defnyddiadwy hygyrch, ac sy'n ceisio lleihau anghydraddoldebau iechyd trwy annog pobl i ddilyn ffyrdd iach o fyw, gan fynd i'r afael â phenderfynyddion cymdeithasol iechyd a darparu cyfleusterau gofal iechyd hygyrch yn cael eu cefnogi.

Bydd yn ofynnol i gynigion ar gyfer datblygu a nodir o fewn y testun ategol isod gyflwyno Asesiad o'r Effaith ar Iechyd yn unol â'r dull dilyniannol.

11.191 Caiff y cysylltiadau rhwng iechyd a llesiant a chynllunio eu hadlewyrchu mewn deddfwriaeth a pholisi cynllunio cenedlaethol. Yn hyn o beth mae PCC yn ceisio darparu fframwaith i gyflawni cyfres o Ganlyniadau Cenedlaethol Creu Lleoedd Cynaliadwy. Mae'r dull cyfannol hwn o gynllunio a dylunio datblygiadau a mannau'n adlewyrchu ffocws ar ganlyniadau cadarnhaol sy'n hybu ffyniant, iechyd, hapusrwydd a llesiant pobl. Mae hybu iechyd a llesiant corfforol a meddyliol fel Canlyniad Hwyluso Amgylcheddau Hygyrch ac Iach yn adlewyrchu'r cysylltiadau hyn rhwng iechyd, llesiant a chynllunio a'r angen i adlewyrchu unrhyw effeithiau posibl a all godi o'r broses gynllunio.

11.192 Gall Asesiad o'r Effaith ar Iechyd wneud cyfraniad gwerthfawr wrth gynnig neu wneud penderfyniadau ynghylch datblygiadau newydd. Gall tystiolaeth o'r effeithiau ar iechyd helpu'r system gynllunio i ddatblygu dulliau cryfach a mwy cydlynol o gynyddu iechyd a llesiant i'r eithaf¹⁶. Mae Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 yn nodi darpariaethau ar gyfer gwneud gwelliannau i iechyd gan gynnwys bod Gweinidogion Cymru yn cyhoeddi strategaeth genedlaethol ar drechu

¹⁶ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 (paragraff 3.24)

gordewdra ac yn gwneud rheoliadau ynglŷn â chwblhau asesiadau o'r effaith ar iechyd gan gyrrff cyhoeddus.

11.193 Mae Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd yn asesu effaith unrhyw newid neu ddiwygiad i bolisi, gwasanaeth, cynllun, gweithdrefn neu raglen ar iechyd y boblogaeth ac ar ddsbarthiad yr effeithiau hynny o fewn y boblogaeth, yn enwedig o fewn grwpiau agored i niwed. Mae cynnal Asesiad o'r Effaith ar Iechyd yn cynhyrchu gwybodaeth am y modd y gellir lleihau effeithiau negyddol ar iechyd a rhoi anogaeth ar gyfer manteision i iechyd. Gall tystiolaeth o'r fath o effeithiau ar iechyd helpu'r system gynllunio i ddatblygu dulliau cryfach a mwy cydlynol o gynyddu iechyd a llesiant i'r eithaf.

11.194 Mae'n bwysig bod cynigion yn ystyried ystod eang o ffactorau sy'n gysylltiedig ag iechyd a llesiant fel rhan o lunio a pharatoi unrhyw gynllun neu ddatblygiad. Mae'n bwysig bod y rhain yn cael eu hystyried o'r dechrau un. O ganlyniad, anogir datblygwyr i ymgysylltu â'r awdurdod cynllunio lleol a rhanddeiliaid eraill, megis y Bwrdd Iechyd Lleol (BILI) mor gynnar â phosibl yn y broses o baratoi cynigion datblygu. Dylid darparu Asesiad o'r Effaith ar Iechyd gydag unrhyw gais ar gyfer mwyngloddio brig.

¹⁷ Asesiad o'r Effaith ar Iechyd: Canllaw Ymarferol – Uned Gymorth Asesu'r Effaith ar Iechyd Cymru

Cymunedau Iach: Rhestr Wirio Ddilysniannol ar gyfer Asesu'r Effaith ar Iechyd

11.195 I roi cymorth i hybu iechyd a llesiant corfforol a meddyliol, dylai'r dull dilysniannol canlynol gael ei ystyried gan ddatblygwyr i bennu'r gofyniad ar gyfer, a chwmpas a chynnwys posibl Asesiad o'r Effaith ar Iechyd. Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol i ddatblygiadau mawr a ddiffinnir mewn deddfwriaeth cynllunio fel:

- Datblygiadau preswyl o 10 annedd neu fwy neu 0.5 hectar neu fwy;
- Darparu adeilad neu adeiladau lle mae'r arwynebedd llawr a fydd yn cael ei greu gan y datblygiad yn 1,000 metr sgwâr neu fwy; neu
- Datblygiad ar safle sydd ag arwynebedd o 1 hectar neu fwy

11.196 Mae'r dull dilysniannol canlynol o ystyried yr angen i gwblhau Asesiad o'r Effaith ar Iechyd yn adlewyrchu'r canllawiau a nodir yn Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd – Canllaw Ymarferol¹⁷.

- CAM 1: Sgrinio – Mae penderfynu a ddylid cynnal Asesiad o'r Effaith ar Iechyd yn bwrw golwg gychwynnol ar effeithiau posibl y

cynnig ar y boblogaeth leol ac unrhyw grwpiau agored i niwed penodol a ddiffiniwyd ynddi. Dylai amlygu unrhyw risgiau neu fanteision posibl i iechyd ac unrhyw grwpiau y gallai'r cynnig effeithio'n arbennig arnynt. Mae canlyniad y broses sgrinio'n benderfyniad a ddylid cynnal Asesiad o'r Effaith ar Iechyd ai peidio ac, os felly, pa fath o Asesiad o'r Effaith ar Iechyd sy'n ofynnol. Dylai hefyd ddarparu esboniad o'r modd y daethpwyd i'r penderfyniad.

- CAM 2: Ymarfer Cwmpasu – Pennu'r ffocws, dulliau a chynllun gwaith. Mae'r cam hwn yn golygu gofyn nifer o gwestiynau a gwneud nifer o benderfyniadau i gadarnhau'r amodau gorchwyl, rolau a chyfrifoldebau a'r cynllun y cytunwyd arno ar gyfer yr Asesiad o'r Effaith ar Iechyd.
- CAM 3: Arfarniad o'r Dystiolaeth – Adnabod yr effeithiau ar iechyd. Hwn yw'r cam allweddol yn yr asesiad o'r effaith ar iechyd. Y diben yw casglu gwybodaeth am natur, maint, tebygolrwydd a dosbarthiad posibl effeithiau'r cynnig ar iechyd. Mae hefyd yn gyfle i awgrymu ffyrdd posibl o gynyddu i'r eithaf y manteision i iechyd a lleihau'r risgiau i'r eithaf, yn enwedig i'r rhai sydd â'r iechyd mwyaf bregus o bosibl neu'r grwpiau mwyaf difreintiedig yn y boblogaeth. Mae hefyd yn gyfle i adnabod ac awgrymu camau

gweithredu a allai fynd i'r afael â 'bylchau' yn y cynnig neu'r cynllun.

Er nad yw Asesiad o'r Effaith ar Iechyd ynddo'i hun yn ddull ymchwil, mae'n tynnu ar ystod o ffynonellau gwybodaeth a dulliau o gasglu a dadansoddi data, y bydd rheolau a gweithdrefnau methodolegol priodol yn berthnasol iddynt.

- CAM 4: Adrodd ac Argymhellion – Unwaith y mae'r dystiolaeth a'r data wedi cael eu casglu, dylid datblygu set o argymhellion, a'r rheiny wedi'u goleuo gan gamau blaenorol yr Asesiad o'r Effaith ar Iechyd. Dylai'r argymhellion hyn amcanu at gynyddu i'r eithaf unrhyw fanteision posibl i iechyd a llesiant a lliniaru effeithiau negyddol posibl. Gallant fod yn gyfle i 'lenwi' unrhyw fylchau a ganfuwyd yn y cynnig a mynd i'r afael o'r newydd ag unrhyw anghydraddoldebau iechyd (neu eraill) a all gael eu hachosi.

Mae angen i argymhellion fod:

- Yn eglur a chryno
- Yn realistig
- Yn rhai y gellir eu cyflawni
- Yn hydrin o ran eu nifer
- Yn ddiduedd

- Yn rhai sy'n adlewyrchu'r holl dystiolaeth a barn yr holl gynrychiolwyr
- Yn rhai y cytunwyd arnynt drwy gonsensws

Dylid cyfeirio at ganllawiau ar ffurf CCA.

Ni fydd yr holl faterion sy'n ymwneud ag iechyd a llesiant yn berthnasol i bob math o ddatblygiad ac mae'r Cyngor yn cydnabod yr angen am ddull cytbwys o benderfynu ynghylch cynigion datblygu lle mae materion sy'n gysylltiedig ag iechyd yn un o nifer o ystyriaethau perthnasol. Bydd disgwyl i ddatblygwyr ddefnyddio'r dull dilyniannol a nodir uchod i nodi'r hyn sy'n berthnasol a sicrhau ei fod yn cael ei gynnwys yn y ddogfennaeth ategol a anfonir gydag unrhyw gynnydd fel y bo'n briodol.

INF3: Band Eang a Thelathrebu

Bydd y Cyngor yn gweithio gyda'r diwydiant telathrebu a'r corff rheoleiddio cyfathrebu Ofcom i gynyddu i'r eithaf fynediad at fand eang cyflym iawn, llecynnau diwifr ac argaeledd darpariaeth symudol gwell ar gyfer yr holl breswylwyr a busnesau, gan eu cynorthwyo (lle y bo'n briodol) i gyflawni eu cynlluniau buddsoddi i fynd i'r afael ag unrhyw ddiffygion mewn seilwaith.

Rhaid i ddatblygiadau pwysig newydd gael eu gwasanaethu gan gyswllt band eang cyflym iawn a dibynadwy â'r adeiladau.

Dylai datblygiadau llai ddarparu mynediad at y cyswllt cyflym iawn mwyaf hyfyw yn ogystal â dwythellau ychwanegol ar gyfer Cysylltiad Ffeibr i'r Adeilad (FTTP) neu ddarpariaeth arall yn y dyfodol.

Bydd eithriadau'n cael eu gwneud lle mae ymgeiswyr wedi dangos trwy ymgynghori â darparwyr seilwaith band eang na fyddai hyn yn bosibl, yn ymarferol nac yn hyfyw yn economaidd. Mewn achosion o'r fath, gellid ceisio cyfraniad cyfwerth gan ddatblygwr tuag at waith oddi ar y safle a allai wneud mwy o fynediad yn bosibl yn y dyfodol.

11.197 Mae'r polisi'n ceisio adlewyrchu galwadau Cymru fodern ar gyfer rhwydweithiau cyfathrebu cyflym a chapasiti uchel dibynadwy. Yn hyn o beth mae'n ategu amcan Llywodraeth Cymru i gynnig band eang cyflym a dibynadwy i bob eiddo yng Nghymru ac i roi cymorth i roi seilwaith symudol ar waith ledled y wlad¹⁸. Mae'n ceisio adlewyrchu cyd-destun seilwaith band eang fel gwasanaeth hanfodol ac un a all helpu i gefnogi a datblygu'r economi leol yn ogystal â chymunedau ffyniannus a chynhwysol.

¹⁸ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 5.2.2

11.198 Wrth roi'r polisi ar waith, dylid nodi bod BT Openreach a darparwyr eraill yn cynnig cyswllt band eang cyflym iawn ar gyfer pob datblygiad newydd, naill ai'n rhad ac am ddim, neu fel rhan o bartneriaeth a ariennir ar y cyd gan gynnwys partneriaethau a ariennir gan gymunedau. Bydd FTTP yn cael ei ddarparu'n rhad ac am ddim ar gyfer datblygiadau tai â chant neu fwy o anheddau. Efallai y bydd rhaid i ddatblygiadau llai na hyn ddarparu cyfraniadau i sicrhau cyswllt FTTP, neu efallai y byddant yn cael cysylltiadau copr am ddim.

11.199 Wrth roi cymorth i gyflawni ffeibr llawn, mae BT Openreach wedi pennu targedau ledled y DU, ac maent yn rhoi arweiniad a chymorth i ddatblygwyr ynghylch adeiladu rhwydweithiau FTTP llawn ar safleoedd preswyl neu breswyl/masnachol cymysg newydd.

11.200 Mae'r polisi hefyd yn cydnabod, mewn cyfran fach o achosion, na fydd yn bosibl darparu band eang ar gyfer datblygiadau newydd oherwydd eu lleoliad gwledig iawn. Felly mae'r polisi'n cynnwys y potensial i ddarparu swm o arian i gyfrannu tuag at ddatrysiad arall. Fodd bynnag, lle bynnag y bo'n bosibl dylai'r datrysiad gynnwys bod y datblygiad yn trefnu darpariaeth angenrheidiol ar gyfer seilwaith ar y safle i hwyluso'r gwelliannau.

11.201 Bydd darparu band eang cyflym iawn a dibynadwy mewn ardaloedd gwledig o gymorth i gyflawni strategaeth y Cynllun trwy

ddarparu cyfleoedd ychwanegol i hybu'r economi wledig ac arallgyfeirio economaidd.

INF4: Trin Dŵr Gwastraff Llanelli Gwaredu Dŵr Wyneb

Bydd cynigion sy'n draenio i Waith Trin Dŵr Gwastraff Llanelli ac a ddiffinnir fel rhai pwysig dan Erthygl 2 o Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Rheoli Datblygu) (Cymru) 2012 yn ddarostyngedig i ofyniad i gael gwared â swm mesuradwy o ddŵr wyneb o'r system garthffosiaeth gyfunol fel a nodir yng Nghanllawiau Cynllunio Atodol Cilfach Porth Tywyn.

11.202 Yn nalgylch Gwaith Trin Dŵr Gwastraff (GTDG) Llanelli, ceir pryderon bod cysylltu llifoedd dŵr budr a gaiff eu creu gan ddatblygiadau newydd yn cyflwyno risg o ddirywiad yn ansawdd dŵr Safle Morol Ewropeaidd Bae ac Aberoedd Caerfyrddin (SMEBAC). Y rheswm dros hyn yw bod y mwyafrif o'r system garthffosiaeth yn ardal GTDG Llanelli yn gyfunol (dŵr wyneb a llifoedd dŵr budr).

11.203 Er bod Dŵr Cymru Welsh Water (DCWW) wedi cadarnhau bod digon o gapasiti yn GTDG Llanelli i gyflawni'r twf a nodir yn y Cynllun hwn, maent hefyd wedi gofyn am wneud datblygiadau perthnasol yn nalgylch GTDG Llanelli yn ddarostyngedig i ofyniad i gymryd mesur

cydbwysu i dynnu dŵr gwastraff o'r system fel rhan o roi caniatâd cynllunio.

11.204 Ceir pryder bod cyflwyno llif dŵr budr ychwanegol yn gallu arwain at orlwytho GTDG Llanelli, yn ogystal â chynyddu amllder gollyngiadau o orlifoedd carthffosiaeth storm allan i SMEBAC yn ystod glaw sylweddol. Gall fod potensial ar gyfer problemau llifogydd lleol posibl o ganlyniad i'r materion hyn hefyd.

11.205 Paratowyd CCA Cilfach Porth Tywyn i ddarparu canllawiau penodol ynghylch ystyried cynigion datblygu perthnasol sydd wedi'u lleoli yn nalgylch GTDG Llanelli. Er bod Llanelli (Prif Ganolfan) a Phorth Tywyn (Canolfan Wasanaethau) wedi'u hadnabod fel ffocws ar gyfer twf yn y Cynllun hwn, maent hefyd yn ddarostyngedig i ystyriaethau amgylcheddol lefel uchel, yn anad dim ansawdd dŵr SMEBAC. Gellir cyfeirio hefyd at bolisi CCH3 yn y CDLI: Ansawdd Dŵr a Diogelu Adnoddau Dŵr.

11.206 Mae CCA Cilfach Porth Tywyn wedi'u seilio ar gonsensws ac yn ceisio darparu sicrwydd ar gyfer rhanddeiliaid a datblygwyr fel ei gilydd. Eu prif swyddogaeth yw rhoi cymorth i gyflawni twf fel a nodir yn y Cynllun hwn. Maent yn darparu mecanwaith ar gyfer y gofyniad i ddatblygiadau perthnasol gymryd mesurau cydbwysu i dynnu dŵr wyneb. Mae hyn wedi'i fwriadu i alluogi datblygiadau i gyfrannu tuag at wella'r sefyllfa ar y cyfan, gan leddfu pryderon y bydd cynigion yn cael eu

gwrthwynebu gan randdeiliaid allweddol – yn anad neb DCWW a Cyfoeth Naturiol Cymru.

11.207 Ceir dull partneriaeth sydd wedi hen ennill ei blwyf mewn perthynas â'r mater hwn, gan gynnwys Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth.

11.208 Mae'r CCA hefyd yn rhoi eglurhad ar achosion pan mai Cyngor Sir Gaerfyrddin yw'r ymgeisydd a'i fod yn ceisio defnyddio gwelliant dros ben y mae wedi'i gronni'n flaenorol ar y gofrestr tynnu dŵr wyneb.

Polisi Strategol – SP 9: Darpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr

Mae'r safleoedd canlynol yn yr Awdurdod Lleol wedi'u dyrannu i ddiwallu'r angen dynodedig am Lety Sipsiwn a Theithwyr ac i alluogi Aelwydydd Sipsiwn a Theithwyr i ehangu yn y dyfodol:

Cyf y Safle:	Lleoliad	Math o Angen
PrC2/GT1	Tir ym Mhenyfan, Trostre, Llanelli	Preswyl
PrC/GT2	Penybryn (estyniad), Bynea, Llanelli	Preswyl

Tabl 8: Darpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr

11.209 I ystyried y ddarpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn y dyfodol yn Sir Gaerfyrddin, mae'r Cyngor Sir wedi cwblhau dau Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr (ALISaTh) sy'n nodi'r angen cyfredol sydd heb ei ddiwallu am leiniau ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr yn y Sir. Gaeth yr Asesiad gwreiddiol ei gwblhau yn 2015 er mwyn ymhél a'r cyfnod hyd at 2031. Mae'r diweddariad yn 2019 yn sicrhau fod y Cynllun yn briodol o rhan anghenion Sipsiwn a Theithwyr am y cyfnod hyd at 2033.

11.210 Gwnaeth yr Asesiadau ystyried y fethodoleg a nodir yng Nghanllawiau Llywodraeth Cymru ac mae'n nodi dau fath o asesiad o anghenion; mae'r cyntaf yn ystyried 5 mlynedd gyntaf cyfnod yr ALISaTh; ac mae'r ail yn ystyried cyfnod yr ALISaTh o 15 mlynedd yn ei gyfanrwydd.

11.211 Yn seiliedig ar asesiad Sipsiwn a Theithwyr 2019, yr angen cyfredol sydd heb ei ddiwallu 19 llain, tra bod amcangyfrif angen am 23 llain bellach am y 5 mlynedd cyntaf. Mae cyfran fawr o'r angen hwn wedi codi o aelwydydd sy'n byw mewn llety brics a mortar, a thwf aelwydydd newydd o'r aelwydydd hyn. Mae cyfansoddiad yr angen hwn wedi'i leoli yn Llanelli, lle'r oedd nifer fawr o'r aelwydydd hyn wedi byw'n flaenorol ar y safle cyhoeddus ym Mhenybryn.

11.212 Gwnaed amcangyfrif hefyd ar gyfer aelwydydd Sipsiwn a Theithwyr newydd sy'n codi ym mlynnyddoedd 6-15 o'r ALISaTh. Byddai hyn yn cynnwys, er enghraifft, oedolion ifainc sy'n byw ar safleoedd presennol a fydd, ymhen amser, yn ffurfio'u haelwyd eu hunain ac felly y byddai angen eu llain eu hunain arnynt. Mae'r ALISaTh yn amcangyfrif angen am 8 llain bellach ym mlynnyddoedd 6-15, sy'n rhoi cyfanswm gofyniad o 31 o leiniau hyd at 2033.

11.213 Gwnaeth yr ALISaTh fwrw golwg ar anghenion llety Sioemyn Teithiol yn Sir Gaerfyrddin hefyd. Canfu'r elfen hon o'r asesiad 9 llain

awdurdodedig neu a oddefir ar gyfer Sioemyn Teithiol yn y sir. Wrth ystyried y rhagamcaniad ar gyfer y dyfodol, mae asesiad 2019 yn nodi gofyniad o 4 llain ychwanegol ym mhym mlynedd gyntaf yr asesiad.

11.214 Bydd y gofyniad am leiniau a'r defnydd ohonynt yn cael eu monitro fel rhan o fframwaith monitro'r cynllun hwn hefyd a byddir yn adrodd ar hynny trwy drefniadau'r Adroddiad Monitro Blyneddol.

GTP1: Llety Sipsiwn a Theithwyr

1. Bydd cynigion ar gyfer safleoedd Sipsiwn a Theithwyr newydd, neu estyniadau i safleoedd awdurdodedig presennol o fewn terfynau datblygu anheddiad diffiniedig yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) Lle mae'r ystod angenrheidiol o gyfleusterau a gwasanaethau, gan gynnwys darpariaethau cymunedol, cymdeithasol ac addysgol presennol, a thrafnidiaeth gyhoeddus yn hygyrch neu'n gallu cael eu darparu'n rhwydd;**
- b) Lle na fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau niweidiol sylweddol ar amwynder preswylwyr a defnyddiau tir cyfagos;**
- c) Lle mae'r safle'n gallu cael gwasanaethau dŵr, trydan, carthffosiaeth a gwaredu gwastraff;**

d) Lle nad oes effaith niweidiol ar ei amgylchoedd, y dirwedd/treflun na lleoliad a chyfanwydd yr amgylchedd hanesyddol.

2. Bydd safleoedd awdurdodedig newydd neu estyniadau i safleoedd awdurdodedig presennol y tu allan i derfynau datblygu anheddiadau diffiniedig yn cael eu caniatáu yn unol â'r uchod, lle gellir dangos nad oes unrhyw leiniau addas ar gael ar safleoedd awdurdodedig presennol, o fewn terfynau datblygu anheddiad diffiniedig (mewn perthynas â ble y mae'r angen wedi cael ei adnabod), neu lle nad oes cyfle i estyn y safleoedd hynny'n briodol.

Bydd cynigion ar gyfer safle tramwy neu deithiol yn cael eu hystyried lle mae ganddynt gysylltiadau da â'r Rhwydwaith Ffyrdd Strategol.

11.215 Mae'r polisi'n darparu'r fframwaith a'r cyd-destun ar gyfer ystyried ac asesu cynigion ar gyfer safleoedd newydd, ac estyniadau i safleoedd Sipsiwn a Theithwyr (ac ar gyfer Sioemyn Teithiol) gan adlewyrchu'r darpariaethau a ddiffinnir mewn deddfwriaeth sylfaenol¹⁹.

11.216 Bydd yn ofynnol bod dyluniad unrhyw safleoedd yn rhoi ystyriaeth i ddarpariaethau'r Canllawiau Dylunio priodol gan Lywodraeth Cymru²⁰.

¹⁹ Deddf Tai (Cymru) 2014

²⁰ Cylchlythyr Llywodraeth Cymru 005/2018: Cynllunio ar gyfer Safleoedd Sipsiwn, Teithwyr a Sioemyn

11.217 Bydd y canllawiau hyn yn ystyriaeth berthnasol wrth benderfynu ynghylch unrhyw geisiadau cynllunio a gyflwynir. Mewn perthynas ag unrhyw safle a ddatblygir gan gorff cyhoeddus, gan gynnwys yr awdurdod lleol, bydd darpariaethau Canllawiau Llywodraeth Cymru: Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr yn berthnasol.

11.218 Rhaid i gynigion ystyried mynediad ar gyfer cerbydau o'r briffordd gyhoeddus; yn ogystal â darpariaeth ar gyfer parcio, troi a gwasanaethau ar y safle; a diogelwch ar y ffyrdd ar gyfer meddianwyr ac ymwelwyr.

11.219 Dylid gwneud gwaith tirlunio a phlannu coed a llwyni priodol er mwyn i safleoedd gydbblethu â'u hamgylchoedd, rhoi strwythur a phreifatwydd, a chynnal amwynder gweledol. Dylid osgoi tirlunio caled, waliau uchel, neu ffensys gormodol gan bod y rhain yn gallu ynysu safle oddi wrth y gymuned ehangach.

11.220 Bydd angen i gynigion roi sylw i seilwaith lleol a dangos bod y safle'n gallu darparu digon o gyfleusterau a mynediad at gyfleustodau. Dylai graddfa cynigion fod yn gymesur â'u hamgylchoedd ac â'r gymuned leol. Dylid ceisio arweiniad pellach o Ganllawiau Llywodraeth Cymru ynghylch Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr.

11.221 Bydd disgwyl i geisiadau gynnwys tystiolaeth i ddangos bod y safle newydd neu'r estyniad i safle presennol yn ofynnol yn y lleoliad hwnnw. Dylai gwybodaeth o'r fath gynnwys tystiolaeth sy'n dangos diffyg argaeledd lleiniau parhaol neu dramwy addas ar safleoedd presennol, neu gyfle i estyn y safleoedd hynny i ddiwallu'r angen gofynnol.

11.222 Gwnaeth yr Aseidiadau Llety Sipsiwn a Theithwyr (ALISaTh) 2015 a 2019 asesu'r angen am safleoedd tramwy neu fannau aros brys ar gyfer y Gymuned Deithiol sydd naill ai'n teithio'n barhaol neu'n teithio am ran o'r flwyddyn. Gwnaeth yr aseidiadau geisio dadansoddi cofnodion o safleoedd a gwerysulloedd anawdurdodedig a chafodd data o'r Cyfrifiad Carafanau Teithwyr ei ystyried hefyd. Dangosodd dadansoddiad fod nifer cofnodedig y carafanau awdurdodedig ac anawdurdodedig yn Sir Gaerfyrddin wedi gostwng.

11.223 Cyflwynodd Llywodraeth Cymru fecanwaith monitro newydd i dracio a canfod gwerysulloedd tramwy anghyfreithlon. Gwnaeth AMB 2018/19 nodi nifer o wersyloedd anghyfreithlon, ond nid oedd yr un ohonynt ar ddibenion tramwy. O ganlyniad nid yw'r data'n dynodi unrhyw batrwm eglur eto sy'n golygu ei bod yn ofynnol ymyrryd trwy adnabod safle tramwy. Dylid cyfeirio at fframwaith monitro'r cynllun.

11.224 Mewn perthynas â'r anghenion sy'n codi ar gyfer Sioemyn Teithiol fel a ddynodir trwy'r ALISaTh, ar hyn o bryd nid oes cydberthynas ofodol â'r angen hwnnw a fyddai'n ei gwneud yn bosibl adnabod safle mewn lleoliad addas. Mae'r cynllun yn ceisio darparu'r hyblygrwydd priodol i ddiwallu'r angen hwnnw trwy ddarpariaethau'r polisi uchod a chyswllt â'r gymuned i adnabod unrhyw angen lleoliadol penodol.

Polisi Strategol – SP 10: Yr Economi Ymwelwyr

Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau sy'n gysylltiedig â'r economi twristiaeth ac ymwelwyr yn cael eu cefnogi lle maent:

- a) yn arddangos egwyddorion dylunio a chreu lleoedd o ansawdd da;**
- b) yn cyfrannu at ddiogelu a gwella'r amgylchedd naturiol;**
- c) yn ychwanegu gwerth at ein heconomi ymwelwyr;**
- d) mewn lleoliad cynaliadwy a phriodol.**

11.225 Mae twristiaeth yn elfen allweddol o economi Sir Gaerfyrddin. Mae'n brif ffynhonnell cyflogaeth a refeniw sy'n cefnogi dros 6,176 o swyddi cyfwerth ag amser llawn naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol. Mae'n creu refeniw o fwy na £441m i economi'r Sir yn flynyddol.²¹

11.226 Mae'r Sir yn gartref i ystod eang o atyniadau, gan gynnwys Cae Ras Ffos Las, yr Ardd Fotaneg Genedlaethol a Pharc Gwledig Pen-bre. Sir Gaerfyrddin yw "canolbwynt beicio Cymru", gyda'r Strategaeth Feicio'n cyfleu dyheadau'r Cyngor i fod ar flaen y gad yn genedlaethol o ran darparu seilwaith a digwyddiadau beicio a datblygu beicio.²²

²¹ <https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/busnes/twristiaeth/ystadegau-a-thueddiadau/#.Xfi3wuRXWM8>

11.227 Mae twristiaeth yn ddiwydiant deinamig a chanddo ddemograffig / sylfaen cwsmeriaid eang. Mae Sir Gaerfyrddin mewn sefyllfa dda i fanteisio ar botensial y sector o ystyried ei bod yn sir hardd sydd wedi'i lleoli o fewn pedair awr yn y car i Lundain ac o fewn cyrraedd rhwydd i lwerddon mewn llong. Fodd bynnag, mae'r galwadau a'r tueddiadau bythol newidiol yn y sector yn darparu heriau o ran drafftio polisiau cynllunio defnydd tir dros 15 mlynedd. Mae'r arlwy dwristiaeth yn Sir Gaerfyrddin yn amrywio o'r nodweddion naturiol hynny megis hawliau tramwy / cerdded i atyniadau cenedlaethol uchel eu bri sydd wedi hen ennill eu plwyf. Mae twristiaeth treftadaeth a gweithgareddau'r Sir yn uchel ei bri, tra gallai ei hamgylchedd naturiol neilltuol apelio at y sector twristiaeth iechyd.

11.228 Mae SP10 yn pennu'r fframwaith ar gyfer dull polisi o fewn y CDLI Diwygiedig sy'n ddigon ymatebol a hyblyg i alw'r farchnad hyd at 2033, gan hefyd geisio gwarchod yr union gymunedau, tirwedd a threflun sy'n gwneud Sir Gaerfyrddin yn lle gwych i ymweld ag ef ac i'w fwynhau. Tra bo'r polisi strategol yn darparu'r cyd-destun trosfwaol, mae polisiau penodol yn darparu manylder. Mae hyn yn cynnwys egluro unrhyw rôl sydd gan derfynau anheddu aneddiadau diffiniedig o ran goleuo penderfyniadau ynghylch cynigion.

²² <https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/busnes/twristiaeth/blaenoriaethau-twristiaeth/beicio/#.Xfi31-RXWM8>

11.229 Wrth ddehongli SP10, dylid nodi bod datblygiadau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth yn cynnwys cyfleusterau newydd, yn ogystal ag estyniadau i gyfleusterau presennol.

11.230 Dylai estyniadau i gyfleusterau presennol fod yn israddol o ran graddfa a swyddogaeth i'r cyfleuster presennol a dylai cynigion sy'n gyfystyr ag estyniadau sylweddol gael eu hystyried yn ddatblygiadau newydd.

Ychwanegu Gwerth

11.231 Gall cynigion ychwanegu gwerth at economi ymwelwyr y Sir trwy gyfrannu at greu arlwy cyrchfannau a llety o ansawdd da trwy gydol y flwyddyn. Gallai manteision economaidd amrywio o gynnydd yn nifer yr ymwelwyr a diwrnodau ymwelwyr i greu swyddi, gan gyfrannu at gymysgedd ehangach o fathau o lety ac atyniadau – yn ogystal ag estyn y tymor twristiaeth y tu hwnt i fisoedd yr haf. Mae cyfleoedd i gynigwyr geisio alinio â'r blaenoriaethau corfforaethol hynny sy'n dod i'r amlwg a'u cefnogi, gan gynnwys dyheadau beicio'r Cyngor. Derbynnir y bydd gwerth ychwanegol yn gymesur â graddfa a natur y cynnig. Mae cynigion sy'n cyfrannu at ddatblygu rhwydwaith ehangach o atyniadau o fewn y Sir, gan felly gynyddu'r arlwy a'r cyfnod aros/gwario ar y cyfan, yn cynnig potensial amlwg i ychwanegu gwerth.

Parchu gwead cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y Sir

11.232 Mae pob rhan o'r Sir yn meddu ar nodweddion sy'n cyfrannu at yr ymdeimlad cyffredinol o le. Mae'r rhain yn cynnwys tirwedd, cadwraeth natur, gwead cymdeithasol a'r amgylchedd adeiledig. Mae'r rhain yn asedau y mae'n rhaid eu gwarchod ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol ac ni allant gael eu peryglu'n ormodol gan ddatblygiadau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth.

11.233 Dylai fod pwyslais hefyd ar ansawdd da ym mhob agwedd ar gynigion, yn enwedig dylunio. Wrth ystyried derbynioldeb cynigion, bydd ystyriaeth yn cael ei rhoi i leoliad y safle, lleoliad adeiladau ar y safle, dyluniad a graddfa, mynediad at y prif rwydwaith priffyrdd a'r rhwydwaith priffyrdd craidd ac effaith unrhyw draffig a gaiff ei greu o ganlyniad. Ar ben hynny, mae i ba raddau y gall y safle gael ei wasanaethu gan drafnidiaeth gyhoeddus a llwybrau cerdded a beicio yn ystyriaethau pwysig. Bydd graddfa a maint unrhyw gynigion yn ogystal â'u math yn cael eu harfarnu ochr yn ochr â'u lleoli a'u heffaith. Dylai cynigion adlewyrchu cymeriad ac ymddangosiad yr ardal gyda thirlunio a sgrinio priodol yn cael eu defnyddio fel y bo'n ofynnol.

Lleoliad cynaliadwy

11.234 Wrth gydnabod galw'r farchnad, dylai datblygiadau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth gael eu cyfeirio at leoliadau cynaliadwy. Cyfeirir

at yr Hierarchaeth Trafnidiaeth Gynaliadwy ar gyfer Cynllunio²³. Dylid rhoi sylw i strategaeth ofodol y CDLI wrth benderfynu ynghylch priodoldeb unrhyw leoliad. Yn hyn o beth bydd graddfa a natur y cynnig yn ystyriaethau pwysig, ac felly hefyd lleoliad adeiladau ar y safle, priodoldeb y cynnig a'i gyd-destun gofodol. Mae'r polisiau penodol yn darparu canllawiau pellach ynghylch rhoi'r dull gofodol hwn ar waith.

11.235 Dylai cynigion sy'n gysylltiedig â thwristiaid adlewyrchu cymeriad yr ardal a'r effeithiau ar gyffiniau'r safle fel rhan o ddull creu lleoedd. Dylai cydnabyddiaeth i'r ymdeimlad o le yng nghyffiniau'r cynnig fod yn ymhlwg yng nghyd-destun y dull seiliedig ar glystyrau sy'n grwpio'r fframwaith aneddiadau. Mewn termau gofodol byddai hyn yn dynodi bod y cynigion twristiaeth hynny ar raddfa fwy sy'n creu nifer o deithiau yn benthyca'u hunain i gael eu lleoli yn ne'r Sir lle mae'r seilwaith yn ei le i'w cefnogi.

11.236 Wrth nodi'r arlwy sefydledig sy'n arfordirol yn bennaf ac sy'n nodweddu de-orllewin y Sir, bydd angen rhoi sylw dyledus i unrhyw effaith ar y dirwedd sy'n deillio o unrhyw botensial ar gyfer gor-ddwysáu defnyddiau.

11.237 Mae ardaloedd gwledig y Sir mewn sefyllfa dda i dderbyn cynigion ar gyfer datblygiadau cynaliadwy ac o ansawdd da sydd ar raddfa briodol.

Dylai cynigion barchu asedau'r Sir gan gefnogi cymunedau gwledig ffyniannus.

11.238 Rhaid i rai datblygiadau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth, yn ôl eu hunion natur, gael eu lleoli yng nghefn gwlad. Mae'n bwysig nad yw'r datblygiadau hyn yn cael unrhyw effaith negyddol sylweddol ar y dirwedd, yr amgylchedd naturiol nac amwynder. O ran y polisiau manwl ar gyfer y CDLI Diwygiedig, mae'r pwyslais ar egluro'r 2 her a chyfle nodedig sy'n wynebu'r economi ymwelwyr yn Sir Gaerfyrddin sef atyniadau (rhywle i fynd) a llety (rhywle i aros).

VE1: Atyniadau a Chyfleusterau Ymwelwyr

1. Bydd cynigion ar gyfer atyniadau a chyfleusterau o ansawdd da ar gyfer ymwelwyr, gan gynnwys estyniadau priodol i gyfleusterau presennol, yn cael eu caniatáu lle maent wedi'u lleoli mewn, neu lle maent yn uniongyrchol gysylltiedig ag, anheddiad diffiniedig (Polisi SP16).

2. Bydd yr holl gynigion eraill sy'n ymwneud ag atyniadau a chyfleusterau o ansawdd da ar gyfer ymwelwyr nas ystyriwyd dan Bwynt 1 uchod yn cael eu caniatáu, lle maent yn amlwg yn ddibynnol ar briodoleddau penodol y safle / lleoliad yng nghefn gwlad. Dylai cynigion ddangos bod y dull dilyniannol canlynol wedi cael ei ddefnyddio lle mae

²³ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 - Adran 4

addasu ac ailddefnyddio adeilad presennol wedi cael ei ystyried yn y lle cyntaf; yna tir a ddatblygwyd yn flaenorol; yna lleoliad maes glas.

Dylai'r holl gynigion adlewyrchu a pharchu rôl a swyddogaeth yr ardal a'i hymdeimlad o le, yn anad dim o ran graddfa, math, cymeriad, dyluniad, cynllun ac ymddangosiad.

Lle y bo'n briodol, dylai cynigion fod yn hygyrch gan ddefnyddio amryw ddulliau trafndiaeth – yn enwedig dulliau trafndiaeth cynaliadwy – megis cerdded, beicio a thrafndiaeth gyhoeddus.

11.239 Mae'r polisi hwn yn cydnabod y cyfleoedd economaidd a gynigir gan y sector twristiaeth ond mae hefyd yn pwysleisio pwysigrwydd cynnal cyfanrwydd cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y Sir. Ni ddylai fod unrhyw niwed cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol o ganlyniad i'r cynnig a rhaid bod lefelau hygyrchedd yn foddhaol.

11.240 Gall darparu ystod a dewis o atyniadau a chyfleusterau fod o gymorth i ddatgloi potensial economi ymwelwyr y Sir. Mae atyniadau 'ar gyfer diwrnodau glawog' yn cynnig potensial arbennig i wrthsefyll materion tymoroldeb, tra dylai cyfleoedd i greu swyddi gael eu cynyddu i'r eithaf hefyd. Mae cyfleusterau defnydd deuol – h.y. atyniadau sydd ar agor i deithwyr dydd a'r gymuned leol – yn cynnig manteision ehangach posibl. Mae cynigion sy'n ceisio alinio â rhwydwaith ehangach o atyniadau yn y Sir yn cynnig potensial i ehangu'r arlwy ar y cyfan yn

ogystal â chynyddu hyd arosiadau a swm y gwariant ariannol yn economi ymwelwyr Sir Gaerfyrddin.

11.241 Dylai cynigion nad ydynt wedi'u lleoli o fewn, neu nad ydynt yn uniongyrchol gysylltiedig ag, anheddiad a ddiffinnir ym Mholisi SP16 ddangos bod y lleoliad penodol yn hanfodol o ran hyfywedd a dichonoldeb y datblygiad. Bydd angen i'r ymgeisydd ddangos pam fod y lleoliad penodol yn hanfodol a pham fod y cynnig yn dibynnu i raddau helaeth ar briodoleddau'r safle. Gellid gwneud hyn trwy egluro sut y mae'r safle / cynnig wedi'i gysylltu'n weledol, yn swyddogaethol ac yn ofodol â nodwedd ddiffiniedig. Gallai hyn gynnwys nodweddion naturiol, hanesyddol, neu o waith dyn).

11.242 Dylai cynigion nad ydynt wedi'u lleoli o fewn, neu nad ydynt yn uniongyrchol gysylltiedig ag, anheddiad a ddiffinnir ym Mholisi SP16 roi ystyriaeth yn gyntaf i ailddefnyddio neu estyn adeiladau presennol. Os na fydd unrhyw adeilad presennol i dderbyn y cynnig newydd, dylid defnyddio tir a ddatblygwyd yn flaenorol, gyda safleoedd maes glas yn olaf.

11.243 Lle y bo'n berthnasol, bydd y Cyngor yn gofyn i ymgeiswyr gyflwyno datganiad ategol twristiaeth. Mae datganiad o'r fath yn darparu mecanwaith i'r ymgeisydd ddangos aliniad polisi'r cynnig. Gall datganiad

hefyd roi'r cyfle i ymgeisydd ddangos nodweddion economaidd y cynnig yn llawn (fel sy'n gymesur â maint/graddfa a.y.b.).

Polisi VE2: Llety Gwyliau Parhaol

1. Bydd cynigion ar gyfer llety gwasanaeth o ansawdd da, gan gynnwys estyniadau priodol i lety presennol, yn cael eu caniatáu lle maent wedi'u lleoli o fewn, neu lle maent yn uniongyrchol gysylltiedig ag, anheddiad diffiniedig (Polisi SP16).
2. Bydd cynigion ar gyfer llety â gwasanaeth a llety hunanarlwyo sydd wedi'u lleoli y tu allan i'r lleoliadau uchod yn cael eu caniatáu dim ond lle maent yn gynnwys aildddefnyddio ac addasu (gan gynnwys trosi) adeiladau presennol. Dylai cynigion ar gyfer aildddefnyddio ac addasu (gan gynnwys trosi) adeiladau presennol gydymffurfio â'r meini prawf canlynol:
 - a) mae ffurf, trwch a dyluniad cyffredinol y cynnig, gan gynnwys unrhyw estyniadau, yn parhau cymeriad gwledig ac ymddangosiad yr adeilad;
 - b) mae'r adeilad gwreiddiol yn gadarn yn strwythurol ac nid yw unrhyw waith ailadeiladu, a wneir yn angenrheidiol gan amodau strwythurol gwael a/ neu'r angen am agoriadau newydd mewn waliau, yn golygu ailadeiladu sylweddol;
 - c) lle y bo'n berthnasol, mae'r cymeriad pensaernïol a'r deunyddiau traddodiadol wedi cael eu cadw ac nid yw'r cynnig yn arwain at golli cymeriad y strwythur gwreiddiol, neu fod adeiladwaith yr adeilad o ansawdd

digonol i olygu nad oes angen ei adnewyddu'n sylweddol nac yn llwyr;
d) mae'r cynnig yn cydymffurfio â meini prawf a), b) ac c) ym Mholisi RD4.

Dylai'r holl gynigion a nodir uchod adlewyrchu a pharchu rôl a swyddogaeth yr ardal a'i hymdeimlad o le, yn anad dim o ran graddfa, math, cymeriad, dyluniad, cynllun ac ymddangosiad – yn ogystal â'r defnyddiau hynny sydd eisoes wedi'u lleoli yng nghyffiniau'r safle.

11.244 Mae'r polisi hwn yn cydnabod manteision arlwy llety amrywiol o ran darparu ystod a dewis o leoedd i aros. Caiff cyfraniad posibl gwestai a llety arall â gwasanaeth sydd o ansawdd uchel o ran cynyddu ac ehangu economi sector gwasanaethau'r Sir ei nodi'n briodol. Gall hyn gynnig ystod o fanteision economaidd, gan hefyd alluogi'r Sir i ehangu ei harlwy ac apelio at ddemograffeg / sylfeini cwsmeriaid ehangach, a sicrhau mwy o wariant gan ymwelwyr a hynny am gyfnod hwy.

11.245 Mae'r polisi hwn yn berthnasol i amrywiaeth o wahanol fathau o westai o ansawdd da i lety gwely a brecwast bach.

11.246 Lle rhoddir caniatâd cynllunio ar gyfer llety gwyliau parhaol, bydd y Cyngor yn ystyried atodi amodau sy'n cyfyngu ar y defnydd fel mai defnydd fel llety gwyliau yn unig ydyw. Gellir defnyddio amodau meddiannaeth dymhorol hefyd i atal llety o'r fath rhag cael ei feddiannu'n barhaol ar sail breswyl.

11.247 Yn gyffredinol, ni fydd adeiladau sydd o adeiladwaith iwtilitaraidd modern is-safonol (gan gynnwys deunyddiau megis gwaith bloc concret croen sengl, adeiladau ffrâm porth wedi'u gorchuddio â dalennau metel) neu adeiladau o ansawdd is-safonol a/neu ymddangosiad anghyson yn cael eu hystyried yn briodol ar gyfer eu troi'n llety gwyliau. Dylid cyfeirio hefyd at bolisi RD4: Addasu ac Ailddefnyddio Adeiladau Gwledig ar gyfer Defnydd Dibreswyl.

11.248 Lle y bo'n berthnasol, bydd y Cyngor yn gofyn i'r ymgeisydd gyflwyno datganiad ategol ar dwristiaeth. Mae datganiad o'r fath yn darparu mecanwaith i'r ymgeisydd ddangos aliniad polisi'r cynnig.

11.249 Cyfeirir at Bolisi RD3: Arallgyfeirio ar Ffermydd sy'n darparu'r fframwaith polisi ar gyfer prosiectau arallgyfeirio ar ffermydd sy'n ceisio gwneud cyfraniad cadarnhaol at yr economi wledig a'i chryfhau.

Polisi VE3: Safleoedd Carafanau, Gwersylla a Glampio Teithiol

Bydd cynigion ar gyfer safleoedd newydd, ac ar gyfer estyniadau, gwelliannau neu ddwysáu safleoedd presennol, yn cael eu caniatáu lle maent yn adlewyrchu ac yn parchu rôl a swyddogaeth yr ardal a'i hymdeimlad o le, yn ogystal â'r canlynol:

- (a) lle maent o ansawdd da o ran dyluniad, cynllun ac ymddangosiad, a lle na fyddant yn cael effaith niweidiol annerbyniol ar y dirwedd a/neu'r treflun amgylchynol;**
- (b) lle na fyddant yn arwain at ardal ormodol o arwyneb solet, a lle gall yr unedau llety gael eu symud yn rhwydd oddi ar y safle;**
- (c) lle na fyddant yn arwain at or-grynodiad o safleoedd yn yr ardal;**
- (d) lle maent wedi'u lleoli'n addas mewn perthynas â'r prif rwydwaith priffyrdd a lle gellir darparu mynediad digonol heb niweidio'r amgylchedd naturiol ac adeiledig;**
- (e) lle defnyddir y llety at ddibenion teithio yn unig, gyda meddiannaeth yn gyfyngedig i ddefnydd ar gyfer gwyliau.**

Dylai cynigion sy'n cynnwys angen am strwythurau atodol ddangos bod dull dilyniannol wedi cael ei ystyried, gan ddechrau ag ailddefnyddio adeiladau presennol, gyda'r angen i godi adeiladau newydd yn dilyn wedyn.

Bydd adeiladau newydd yn cael eu caniatáu dim ond lle maent yn briodol o ran eu lleoliad ar y safle, yr angen amdanynt a'u graddfa.

11.250 Mae'r polisi hwn yn cydnabod y dylid cefnogi cynigion priodol sydd o ansawdd da. Mae hyn yn cydnabod yr angen i ddarparu arlwy llety amrywiol o ran darparu ystod a dewis o leoedd i aros yn y Sir.

11.251 Mae'r polisi hwn yn darparu ar gyfer ystyried cynigion ar gyfer carafanau teithiol, pebyll, podiau ac unedau glampio, pebyll ar drelars a chartrefi / carafanau modur – h.y. llety ymwelwyr nad yw'n barhaol.

11.252 Wrth ymateb i dueddiadau sy'n dod i'r amlwg yn y sector, mae'r polisi hwn hefyd yn darparu ar gyfer ystyried unedau llety glampio. Efallai na fydd y rhain yn debyg i bebyll traddodiadol ac maent hefyd yn annhebygol o gyd-fynd â'r diffiniad statudol o garafán. Gall llety glampio gynnwys tipis, podiau, iyrtau, wigwamiau a.y.b. Er mwyn i uned o'r fath gael ei hystyried yn un nad yw'n barhaol, dylai fod ag angoriad / cyswllt ffisegol cyfyngedig â'r llawr a dylai fod yn dramwy a chreu effaith fach. Dylai'r uned fod yn hawdd i'w symud oddi ar y safle. Ni ystyrir bod defnyddio sylfeini concrit yn briodol, tra dylai unrhyw lwyfannau neu ddecin pren allu cael eu symud yn rhwydd oddi ar y safle. Dylai'r uned ddarparu llety sylfaenol ar gyfer gwyliau yn unig – e.e. cysgu, bwyta ac eistedd.

11.253 Bydd y Cyngor yn ystyried defnyddio amodau – gan gynnwys cyfyngu'r defnydd i ddefnydd fel llety gwyliau yn unig, neu gyfyngu ar gyfnod gweithredol y safle. Ceir disgwyliad bod y safle'n gallu cael ei adfer i'w gyflwr gwreiddiol a bod unrhyw unedau llety'n cael eu symud oddi ar y safle pan fo ar gau.

11.254 Er bod natur amharhaol cynigion a gaiff eu hystyried dan y polisi hwn yn golygu eu bod yn debygol o gael llai o effaith ar y dirwedd a'r amgylchedd nag unedau sefydlog, mae'n dal yn ofynnol iddynt gyd-fynd yn foddhaol â'r dirwedd a/neu'r treflun. Bydd angen i'r Cyngor fod wedi'i argyhoeddi nad oes unrhyw effaith niweidiol, yn enwedig o safbwynt capasiti'r dirwedd. Dylai fod pwyslais ar gynigion sydd wedi'u sgrinio'n dda lle gall unedau gael eu cymhathu'n rhwydd â'r dirwedd heb yr angen am ormod o nodweddion o waith dyn megis arwyneb solet a ffensys. Dylid rhoi sylw dyladwy i bolisiâu'r CDLI SP11: Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy a PSD1: Dylunio Cynaliadwy ac o Ansawdd Da.

11.255 Lle y bo'n berthnasol, bydd y Cyngor yn gofyn i ymgeiswyr gyflwyno datganiad ategol twristiaeth. Mae datganiad o'r fath yn darparu mecanwaith i'r ymgeisydd ddangos aliniad polisi'r cynnig. Yng nghyddestun y polisi hwn, mae'n debygol y bydd y Cyngor yn ceisio cynllun tirlunio i'w gwneud yn bosibl arfarnu lleoliad adeiladau ar y safle, cynllun y safle, a sgrinio. Bydd hefyd yn galluogi'r ymgeisydd i ymhelaethu ar fanteision economaidd y cynnig (fel sy'n gymesur â maint/graddfa a.y.b.).

Polisi VE4: Safleoedd Carafanau Sefydlog a Chabannau Gwyliau

1. Bydd cynigion ar gyfer Safleoedd Carafanau a Chabannau Gwyliau newydd yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) Ile maent yn uniongyrchol gysylltiedig ag anheddiad diffiniedig (Polisi SP16) neu lle maent wedi'u lleoli mewn cyfleuster neu atyniad twristiaeth presennol perthnasol neu'n dangos perthynas ofodol a swyddogaethol â chyfleuster neu atyniad o'r fath;**
- b) Ile maent o ansawdd da yn ôl dyluniad, cynllun ac ymddangosiad, a lle na fyddant yn cael effaith niweidiol annerbyniol ar y dirwedd a/neu'r treflun o amgylch;**
- c) Ile na fyddant yn arwain at ddwysâd sylweddol ac annerbyniol yn y safleoedd a ddarperir yn yr ardal leol;**
- d) Ile maent mewn lleoliad addas mewn perthynas â'r prif rwydwaith priffyrdd ac y gellir darparu mynediad digonol.**

2. Bydd cynigion i wella ac estyn safleoedd presennol yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- e) Ile bydd yn cynyddu bywiogrwydd, cynaliadwyedd ac ansawdd amgylcheddol y safle;**

f) Ile na fyddant yn arwain at gynnydd annerbyniol yn nwyster unedau a/neu raddfa'r safle ar y cyfan.

g) Ile na fydd yn creu niwed annerbyniol i'r dirwedd a / neu'r treflun o amgylch;

h) Ile mae'n darparu (lle y bo'n briodol) ar gyfer gwelliant sylweddol yn ansawdd, ymddangosiad a lleoliad y safle ar y cyfan.

11.256 Mae'r polisi hwn yn cydnabod y dylid cefnogi cynigion priodol o ansawdd da. Mae hyn yn cydnabod yr angen i ddarparu arlwy llety amrywiol o ran darparu ystod a dewis o leoedd i aros yn y Sir.

11.257 Bydd y Cyngor yn ystyried cymhwyso amodau – gan gynnwys cyfyngu'r defnydd i ddefnydd fel llety gwyliau yn unig, neu gyfyngu ar gyfnod gweithredol y safle. Mae'n debygol mai ar achlysuron prin y bydd safleoedd yn meddu ar y nodweddion hynny a fyddai'n caniatáu iddynt aros ar agos ym misoedd y gaeaf.

11.258 Lle y bo'n briodol, bydd y Cyngor yn ei gwneud yn ofynnol i weithredwyr safleoedd gynnal cofrestr gyfoes o enwau holl berchnogion/meddianwyr yr unedau sefydlog a'u prif gyfeiriad cartref er mwyn sicrhau nad yw'r unedau gwyliau'n dod yn brif fan preswyllo'r perchennog/meddiannwr.

11.259 Yr egwyddor ddylunio danategol y dylid ei dilyn ar gyfer llety ymwelwyr sefydlog yw ansawdd da – yn anad dim o ran cynllun ac ymddangosiad. Dylai cynigion fod wedi'u lleoli mewn lleoliadau anymwithiol sydd wedi'u sgrinio'n addas gan nodweddion presennol y dirwedd a/neu lle gall yr unedau gael eu cymhathu'n rhwydd â'r dirwedd mewn ffordd nad yw'n achosi niwed sylweddol i ansawdd gweledol y dirwedd, y morlun neu'r treflun. Dylid rhoi sylw dyledus i bolisiâu'r CDLI SP11: Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy a PSD1: Dylunio Cynaliadwy ac o Ansawdd Da.

11.260 Dylai dangos perthynas ofodol a swyddogaethol â chyfleuster neu atyniad twristiaeth presennol perthnasol fod yn gymesur â maint a natur y cynnig. Ystyrir bod cynigion ar gyfer llety gwyliau sefydlog sydd o natur wasgaredig a digysylltiad yn hynod annhebygol o allu dangos y berthynas ofynnol.

11.261 Mae llawer o unedau sefydlog presennol wedi'u lleoli mewn ardaloedd sy'n sensitif yn weledol, yn enwedig ar hyd morlin Sir Gaerfyrddin. Mae'r polisi'n ceisio hybu gwelliannau ac uwchraddio safon llety ymwelwyr ar safleoedd presennol, a lleihau effaith y safleoedd hyn ar y dirwedd / morlun. Dylai cynigion o'r fath fodloni polisiâu a darpariaethau'r Cynllun yn ei gyfanrwydd.

11.262 Mae'r polisi'n ceisio adlewyrchu Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yn yr ystyr ei fod yn cydnabod y risgiau a achosir gan berygl llifogydd a / neu erydiad sy'n deillio o newid arfordirol. I'r perwyl hwn, dylid cyfeirio at bolisi'r CDLI NE7: Ardal Rheoli Newid Arfordirol o ran adleoliad posibl carafán/carafannau sefydlog, caban(nau) gwyliau neu uned(au) llety ymwelwyr arall barhaol/eraill parhaol.

11.263 Lle y bo'n berthnasol, bydd y Cyngor yn gofyn i ymgeiswyr gyflwyno datganiad ategol twristiaeth. Mae datganiad o'r fath yn darparu mecanwaith i'r ymgeisydd ddangos aliniad polisi'r cynnig. Yng nghydestun y polisi hwn, mae'n debygol y bydd y Cyngor yn ceisio cynllun tirlunio i'w gwneud yn bosibl arfarnu lleoliad adeiladau ar y safle, cynllun y safle, a sgrinio, yn ogystal â chynllun gwella ar gyfer estyniadau. Caiff materion capasiti'r dirwedd eu nodi hefyd. Dylai'r datganiad roi'r cyfle i'r ymgeisydd ymhelaethu ar fanteision economaidd y cynnig hefyd (fel sy'n gymesur â maint/graddfa).

Polisi Strategol – SP 11: Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy

Er mwyn hwyluso datblygu cynaliadwy, dylai datblygiadau newydd gydnabod unigrywiaeth leol ac ymdeimlad o le, a bod wedi'i ddylunio i safonau uchel sy'n gallu addasu i'r newid yn yr hinsawdd.

Er mwyn cyflawni hyn, dylai pob datblygiad:

- a) **Cyfrannu at greu lleoedd a manau cyhoeddus deniadol, cydlynol, diogel sy'n gwella iechyd a llesiant neu ansawdd bywyd preswylwyr a chymunedau, gan gynnwys diogelu amwynder, tirlunio, tir y cyhoedd a darpariaeth manau agored a hamdden;**
- b) **Dylai dyluniad, cynllun a chyfeiriadedd adeilad(au) arfaethedig a'r manau rhyngddynt ac o'u hamgylch, greu amgylchedd deniadol, eglur, iach, hygrych a diogel;**
- c) **Cadw a gwella'r rhwydwaith o seilwaith gwyrdd gan gynnwys lle y bo'n briodol ymgorffori cyfleoedd newydd i wella bioamrywiaeth a chysylltedd ecolegol (gan gynnwys ymgorffori nodweddion lleol);**
- d) **Gallu addasu i'r newid yn yr hinsawdd a chynyddu i'r eithaf gyfleoedd ar gyfer technegau adeiladu cynaliadwy, effeithlonrwydd adnoddau a chyfrannu tuag at garbon isel a chynhyrchu ynni adnewyddadwy.**
- e) **Defnyddio deunyddiau ac adnoddau sy'n briodol i'r ardal y mae wedi'i leoli ynddi;**
- f) **Arddangos a dangos dealltwriaeth glir am y dreftadaeth naturiol ac adeiledig bresennol, y cymeriad lleol presennol a'r ymdeimlad o le;**
- g) **Cyfrannu at Deithio Llesol a mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus neu greu cyfleoedd ar gyfer y rhain;**
- h) **Ystyried a, lle y bo'n briodol, ymgorffori cysylltiadau newydd a/neu wella cysylltiadau presennol â seilwaith cymdeithasol a chyfleusterau cymunedol hanfodol;**
- i) **Bod yn hygrych ac integredig gan alluogi hydreddedd a rhwyddineb symud sy'n hybu buddiannau cerddwyr, beicwyr a thrafnidiaeth gyhoeddus sy'n sicrhau rhwyddineb mynediad i bawb;**
- j) **Rhoi sylw i greu, trin a gwaredu gwastraff;**
- k) **Rheoli dŵr yn gynaliadwy, gan gynnwys ymgorffori systemau draenio trefol cynaliadwy (SuDS) yn nyluniad unrhyw gynigion datblygu.**

11.264 Mae Polisi Cynllunio Cymru yn nodi polisiau cynllunio defnydd tir Llywodraeth Cymru. Ei amcan canolog yw hybu a darparu fframwaith ar gyfer datblygu cynaliadwy yng Nghymru.

11.265 Mae un o elfennau allweddol yr agenda bolisi genedlaethol hon, a'r amcanion datblygu cynaliadwy sy'n ei thanategu, yn ymwneud â'r angen i gofleidio creu lleoedd fel rhan o'r broses o baratoi cynlluniau a gwneud penderfyniadau. Mae'r polisi cynllunio cenedlaethol yn nodi Lleoedd Cynaliadwy fel nod y system cynllunio defnydd tir yng Nghymru.

Mae PCC yn nodi mai allbwn y system gynllunio ydynt yn hytrach na'r broses o'u cyflawni. Dylai'r holl benderfyniadau ynglŷn â datblygu, naill ai trwy ddewisiadau polisi cynlluniau datblygu neu benderfyniadau unigol ynglŷn â rheoli datblygu, geisio cyfrannu tuag at greu lleoedd cynaliadwy a llesiant gwell²⁴.

11.266 Mae Llywodraeth Cymru yn ymrwymedig i hybu mathau mwy cynaliadwy o ddatblygu, ac mae ei chynllun datblygu cynaliadwy, Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned (2009) yn nodi ei dull o fynd ar drywydd datblygu cynaliadwy. Trwy'r system gynllunio yng Nghymru, gellir defnyddio dylunio da i gyflawni rôl bwysig o ran cyflawni mathau cynaliadwy o ddatblygu gyda'r CDLI Diwygiedig yn ymrwymedig i ganlyn arni â'r agenda creu lleoedd cynaliadwy trwy ei bolisïau sy'n cydnabod rôl datblygiadau newydd o ran eu potensial i gyfrannu at greu lleoedd, a nodweddion yr ardal. Mae'r dull hwn yn ceisio cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 gan hybu cynhwysiant cymdeithasol, cyfle cyfartal a mynediad ar gyfer pawb yn ogystal ag iechyd a llesiant ein cymunedau.

11.267 Er mwyn cyflawni dyluniad da a chreu ymdeimlad effeithiol o le mae gofyn deall y berthynas rhwng pob elfen o'r amgylchedd naturiol ac

adeiledig. Mae dylunio'n elfen hanfodol o greu datblygu cynaliadwy, sydd ynddo'i hun yn flaenllaw yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

11.268 Mae'r Ddeddf yn golygu bod rhaid i gyrff cyhoeddus megis awdurdodau lleol weithio i sicrhau y dylai datblygiadau gydnabod a cheisio gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol ardal.

11.269 Mae'r polisi'n integreiddio elfennau allweddol o greu lleoedd cynaliadwy sy'n cyfrannu at wireddu Gweledigaeth y Cynllun, sef creu cymunedau llewyrchus, cydlynol a chynaliadwy. Mae hefyd yn cydnabod rôl nodweddion amgylcheddol a hanesyddol a diwylliannol unigryw'r Sir o ran diffinio amgylchedd iach, diogel a llewyrchus. Mae rôl Seilwaith Gwyrdd a'i rwydwaith o fannau agored amlbwrpas yn elfen bwysig fel y mae ei ddarpariaethau ar gyfer iechyd a llesiant a chyfleoedd gwell ar gyfer Teithio Llesol ac mae'n hyrwyddo gwell.

11.270 Mae manteision amgylcheddol a chymdeithasol yn ogystal ag economaidd i greu datblygiad a ddyluniwyd yn dda. Mae dylunio amgylchedd o ansawdd da'n elfen hanfodol o gyflawni llewyrch economaidd gan y bydd yn fwy deniadol i fuddsoddwyr posibl yn ogystal ag apelio'n fwy at gwsmeriaid, gweithwyr allweddol a thwristiaid. Yn yr un

²⁴ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 2.2

modd, bydd adeiladau a lleoedd ar gyfer gwaith sydd wedi'u dylunio'n well yn arwain at gyflogaeth mwy cynhyrchiol. Ar yr un pryd, bydd cymdogaethau sydd wedi'u dylunio'n dda'n creu cymunedau hapusach ac iachach a fydd yn fwy ymrwymedig i gynnal a chadw eu hamgylchedd. Gallai'r manteision amgylcheddol gynnwys llai o lygredd trwy leihad yn y traffig, diogelu neu wella bioamrywiaeth, a gwarchod y dreftadaeth adeiledig. Mae'r holl fanteision hyn yn ganolog i gyflawni datblygu cynaliadwy ac i lewyrch economaidd hirdymor ardal.

11.271 Mae'r polisi hwn wedi'i fwriadu i sicrhau bod cynigion datblygu'n gallu cyflawni canlyniadau economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol cadarnhaol, ac yn gallu lleihau rhai niweidiol i'r eithaf. Ynghyd â pholisïau mwy manwl a gaiff eu datblygu yn y CDLI Adneuo, bydd yn sail i'r holl benderfyniadau cynllunio, a bydd dangosyddion yn cael eu datblygu fel rhan o fframwaith monitro'r Cynllun i ddangos effeithiolrwydd y polisïau.

11.272 Mae Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2020 (Atodlen 3) yn sefydlu Corff Cymeradwyo Draenio Cynaliadwy (SAB) ac yn ei gwneud yn ofynnol i ddatblygiadau newydd gynnwys nodweddion Systemau Draenio Cynaliadwy (SuDS) sy'n cydymffurfio â safonau cenedlaethol.

11.273 Er bod y broses gydsynio ar gyfer Systemau Draenio Cynaliadwy yn rhan o gyfundrefn reoleiddiol ar wahân i gynllunio, mae'r Cynllun hwn yn cydnabod pwysigrwydd cynnwys ystyriaeth i Systemau Draenio Cynaliadwy fel rhan o'r cysyniad dylunio o'r dechrau un fel rhan o ddull creu lleoedd. Yn hyn o beth, mae'r Cynllun yn cydnabod bod Systemau Draenio Cynaliadwy yn gallu cael eu defnyddio'n effeithiol mewn ardaloedd gwledig a threfol i gefnogi datblygu ac ailddatblygu newydd, gan hefyd leihau perygl llifogydd dŵr wyneb a chreu cyfleoedd ar gyfer ansawdd dŵr gwell, cynefinoedd cyfoethog bio-amrywiol a mannau hamdden cymunedol newydd.

11.274 Cynghorir datblygwyr i gysylltu â Chorff Cymeradwyo Draenio Cynaliadwy y Cyngor ar adeg amserol er mwyn egluro a chwmpasu'r gofynion.²⁵

²⁵ Tudalennau Gwe Cyngor Sir Gaerfyrddin – Systemau Draenio Cynaliadwy - <https://www.sirgar.llyw.cymru/cartref/gwasanaethaur-cyngor/cynllunio/corff-cymeradwyo-draenio-cynaliadwy-sab/#.Xfi39uRXWM8>

PSD1: Dylunio Cynaliadwy ac o Ansawdd Da

Dylai cynigion datblygu ddangos bod amcanion dylunio a chynaliadwyedd safle benodol yn cael eu cyflawni'n effeithiol. Dylai datblygiadau gyflawni datrysiadau dylunio o ansawdd sy'n briodol i'r safle penodol, yr ardal leol a natur y datblygiad.

Dylai cynigion ddangos y canlynol yn glir:

- a) Dealltwriaeth gadarnhaol am nodweddion lleol trwy ystyried: y dirwedd; yr amgylchedd adeiledig; a'r cyddestun hanesyddol a diwylliannol. Dylai hyn fod yn sail lawn i gyflawni dyluniad o ansawdd da, sy'n gwella ac yn ymateb i'r nodweddion dynodedig, gan gynnwys:
 - i. cynllun y safle a chynllun dylunio'r dirwedd;
 - ii. ffurf, graddfa, dimensiynau, deunyddiau a manylion yr holl elfennau adeiledig ac arwynebau.
- b) Lle gall materion ansadrwydd tir gael eu goresgyn yn foddhaol mewn modd amgylcheddol dderbyniol sy'n cyfyngu i'r eithaf ar gloddio a llenwi ac yn defnyddio topograffeg bresennol y safle.
- c) Datrysiadau dylunio o ansawdd da sy'n cyflawni datrysiadau mewn perthynas ag adeiladau a mannau a'u cydberthnasau, ac yn cyflawni cynllun effeithiol, diogel a chynhwysol ar gyfer y safle a defnydd effeithlon o arwynebedd y safle;
- d) Na fydd y datblygiad yn arwain at effeithiau niweidiol sylweddol i amwynder defnyddiau tir, eiddo a phreswylwyr cyfagos na'r gymuned; a bod unrhyw effeithiau niweidiol posibl wedi cael eu hosgoi, eu lleihau i'r eithaf a'u lliniaru.
- e) Tirweddau ac amgylcheddau adeiledig sydd:
 - iii. yn cadw, yn gwarchod ac yn integreiddio'r dirwedd, yr amgylchedd adeiledig a'r rhwydwaith ecolegol a seilwaith gwyrdd presennol
 - iv. yn gwella'r amwynder gweledol a chymeriad ac yn creu tir y cyhoedd deniadol ag ymdeimlad eglur o le.
 - v. yn lleihau effeithiau gweledol niweidiol posibl i'r eithaf
- f) Bod y datblygiad yn cyflawni neu'n cyfrannu at y canlynol:
 - vi. cysylltiadau diogel ac effeithlon â rhwydweithiau mynediad presennol gan gynnwys teithio llesol a'r rhwydwaith trafnidiaeth gyhoeddus;
 - vii. llwybrau mynediad eglur ac arwynebau sy'n hybu hygyrchedd effeithiol ar gyfer pawb a rhwyddineb symud i mewn i'r safle a thrwyddo;
 - viii. darparu safonau priodol ar y safle gan gynnwys parcio a gwasanaethau.
- g) Bod y datblygiad yn cyflawni mesurau cynaliadwy a chydnerth ar gyfer trin a gwaredu dŵr wyneb a dŵr budr; sydd wedi'u hintegreiddio'n llawn â chynllun y safle ac yn cynyddu i'r eithaf y cyfleoedd i ddarparu gwerth

ychwanegol trwy swyddogaethau sy'n cyflawni amcanion polisi ar gyfer y dirwedd, ecoleg a seilwaith gwyrdd

- h) Bod datrysiadau dylunio'n gallu cael eu cyflawni trwy gydol oes y datblygiad arfaethedig.**
- i) Ei fod yn cynnwys, lle y bo'n berthnasol, darpariaeth ar gyfer rheoli a dileu rhywogaethau goresgynnol yn briodol**

11.275 Mae'r cynllun hwn a'r polisi'n ceisio sicrhau bod cynigion datblygu'n arddangos egwyddorion dylunio cynaliadwy ac o ansawdd da sy'n adlewyrchu'r cyd-destun lleol. Mae dylunio o ansawdd da'n ganolog i'n huchelgeisiau ar gyfer creu cymunedau llewyrchus, cydlynol a chynaliadwy. Rhan bwysig o hyn yw sefydlu dull adfywio seiliedig ar ddylunio sy'n darparu ar gyfer datblygiadau a dyluniadau o ansawdd da mewn ffordd sy'n cydnabod unigrywiaeth lleol, a'r berthynas rhwng y ffurf adeiledig bresennol a datblygiadau newydd.

11.276 Mae'r Cynllun yn ceisio adlewyrchu darpariaethau polisi cenedlaethol a'r ffaith bod datblygu cynaliadwy wedi'i wreiddio o fewn y cynllun gan gydnabod y dylai tai a datblygiadau newydd gael eu darparu mewn ffordd sy'n gyson ag egwyddorion cynaliadwyedd. Mae materion megis cynllun, graddfa, ffurf, trwch, uchder, dwysedd, deunyddiau a manylion penodol (gan gynnwys y paled lliwiau) yn elfennau pwysig.

Fodd bynnag, cydnabyddir nad yw'r rhain yn gallu bod yn gyfarwyddol ac y byddant yn amrywio ar draws datblygiadau ac ardal y Cynllun.

11.277 Ni ddylai creu dyluniad da fod yn gyfyngedig i ymddangosiad ffisegol adeiladau yn unig ac ni fydd manylion strwythurol penodol ar eu pennau eu hunain yn creu lle cynaliadwy. Yn hytrach, mae'r cymysgedd posibl o ddefnyddiau mewn datblygiad a/neu adeiladau, mannau (gan gynnwys bylchau a golygfeydd pwysig) a'r gymuned ehangach yn berthynol i'w gilydd yr un mor bwysig er mwyn i'r datblygiad gyflawni'r ymdeimlad o le a ddymunir.

11.278 Mae'r polisi hwn ar y cyd ag SP11: Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy, PSD3: Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd a PSD2: Egwyddorion Uwchgynllunio – Creu Cymdogaethau Cynaliadwy ynghyd â pholisïau eraill yn y cynllun yn pennu fframwaith trosfwaol ar gyfer ansawdd dylunio da mewn cynigion datblygu, cadwraeth a gwella yn y Sir.

11.279 Dylai adeiladau hanesyddol, treflun a thirwedd y Sir gael eu trin fel ased a'u gwarchod a'u gwella'n gadarnhaol er budd preswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd. Ceir canllawiau pellach ynghylch datblygu a gwarchod hunaniaethau hanesyddol a diwylliannol ym Mholisi Strategol SP14.

11.280 Dylai cynigion adlewyrchu'r angen i warchod nodweddion yr ardal ac amwynder y rhai sy'n byw ac yn gweithio yn yr ardal ac yn ymweld â hi. Dylai lleoliad adeiladau ar y safle a natur defnyddiau gael eu hystyried yng ngoleuni eu potensial i achosi niwsans annerbyniol. Gall ystyriaethau i amwynder ymwneud â phob math o ddatblygiad ledled y Sir. O ganlyniad, mae'r polisi'n ceisio parchu a, lle y bo'n briodol, gwarchod amwynder preswylwyr presennol.

11.281 Bydd lleoliad adeiladau ar y safle, cynllun a dyluniad manwl datblygiad yn aml yn hollbwysig i lwyddiant ymdrechion i ddarparu dewisiadau gwirioneddol yn lle teithio mewn car. Gall lleoliadau da ar gyfer safleoedd a datblygiadau wedi'u dylunio'n dda gynyddu eglurder safleoedd a mynediad at lwybrau cerdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus gan felly leihau maint traffig a chyflymder ceir. Mae'r Cynllun hwn, a strategaethau eraill, yn sicrhau bod datblygiadau newydd yn cyflawni cynaliadwyedd cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol, gan greu lleoedd sy'n gydlynol ac yn gymdeithasol gynhwysol sy'n atgyfnerthu hunaniaeth leol.

11.282 Mae dyluniad o ansawdd gwael nid yn unig yn gallu tanseilio cymeriad, nodweddion ac ymddangosiad ardal, ond mae hefyd yn gallu effeithio ar amwynder preswylwyr presennol a'u hansawdd bywyd. Dylai datrysiadau dylunio ystyried effeithiau o'r fath mewn perthynas ag: effaith

weledol, colli golau, edrych drosodd/preifatrwydd, aflonyddwch a goblygiadau tebygol symudiadau traffig neu ystyriaethau gweithredol.

11.283 Dylai cynigion ystyried ansawdd bywyd meddianwyr posibl y datblygiad hefyd. Ystyrir bod maint mannau byw yn bwysig hefyd o ran cynnal safon byw briodol gan gynnwys darparu ar gyfer amgylcheddau iach a deniadol i fyw ynddynt. Dylid nodi y bydd ystyriaethau o'r fath yn berthnasol i addasiadau lle mae potensial ar gyfer gor-ddwysáu defnydd a hynny'n arwain at amodau byw cyfyng.

11.284 Lle y bo'n briodol, dylid cyflwyno Datganiad Dylunio a Mynediad (DAS) gyda cheisiadau cynllunio. Dylai'r Datganiad Dylunio a Mynediad gynnwys y manylion sy'n angenrheidiol i sicrhau bod y cais a'r ystyriaethau dylunio ar gyfer unrhyw ddatblygiad yn cael eu mynegi'n llawn gan roi sylw i ddarpariaethau polisi a'u cyd-destun.

11.285 Bydd yn ofynnol i gynigion ar gyfer datblygiadau sydd â thros 100 o dai roi sylw i ddarpariaethau Polisi PSD2: Egwyddorion Uwchgynllunio – Creu Cymdogaethau Cynaliadwy. Bydd CCA yn ymhelaethu ymhellach ar y polisi gan gynnwys arweiniad penodol ar Egwyddorion Creu Lleoedd a Dylunio. Bydd Seilwaith Gwyrdd a'i rwydwaith o fannau agored amlbwrpas yn rhan annatod o unrhyw ddatrysiad dylunio effeithiol. O ganlyniad bydd disgwyl i gynigion roi sylw dyledus i Bolisi PSD3: Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd.

11.286 Mae gwylidwriaeth naturiol yn ystyriaeth bwysig wrth sicrhau lleoedd diogelach a datblygiadau a chymunedau mwy cynhwysol.

11.287 Mae'r Cynllun yn cydnabod y gall tir ansad ddigwydd am nifer o resymau, er eu bod yn aml yn perthyn i'r categorïau canlynol:

1. Effeithiau ceudodau tanddaearol – boed â tharddiad naturiol neu o ganlyniad i waith cloddio neu beirianeg sifil;
2. Llethrau ansad – gall y rhain fod yn naturiol (e.e. morlinau sy'n erydu) neu o waith dyn (megis chwareli, trychfeydd neu argloddiau) neu,
3. Cywasgiad tir – gall hyn fod â tharddiad naturiol oherwydd priddoedd mawn, llifwaddodol, aberol neu forol; neu o ganlyniad i weithgareddau dynol e.e. tir gwneud, tirlenwi neu lofeydd brig wedi'u hadfer; a thir sy'n symud o ganlyniad i gleiau sy'n crebachu ac yn chwyddo.

11.288 Yn yr ardaloedd hynny lle mae ansadrwydd tir yn hysbys, rhaid cyflwyno adroddiad cwmpasu gyda chynigion datblygu, a hwnnw'n nodi natur yr ansadrwydd (posibl). Dylai'r adroddiad fod yn ddigon manwl er mwyn i'r awdurdod lleol ac unrhyw asiantaeth statudol arall gadarnhau:

- a) nad oes bygythiad posibl i ddatblygiad fynd yn ei flaen;
- b) na ellir goresgyn problemau ansadrwydd; neu

c) y gellid rhoi mesurau ar waith i oresgyn problemau dynodedig. Bydd yn ofynnol cyflwyno adroddiad sadrwydd manwl gyda'r cais sydd:

1. Wedi'i lunio gan "berson cymwysedig", yn fwyaf priodol arbenigwr geotechnegol sy'n gallu dangos profiad arbenigol perthnasol o asesu a gwerthuso ansadrwydd; ac
2. Yn adnabod y mesurau sy'n ofynnol i liniaru'r risg(iau) d(d)ynodedig.

11.289 Mae'n bwysig bod cynigion yn cael eu dylunio ar gyfer oes y datblygiad. Dylai cynigion nodi cyfrifoldeb am gynnal a chadw, a'r trefniadau cyllido ar gyfer cynnal a chadw dros oes y datblygiad arfaethedig.

PSD2: Egwyddorion Uwchgynllunio – Creu Cymdogaethau Cynaliadwy

Ar gyfer cynigion lle mae'r datblygiad yn un ar gyfer 50 o dai neu fwy, bydd gofyniad i gyflwyno 'uwchgynllun' cynhwysfawr ac integredig ar gyfer y safle cyfan a hwnnw'n dangos dull cydlynol a chydgyssylltiedig o greu cymdogaethau yn unol ag egwyddorion creu lleoedd a dylunio da. Dylid ystyried yr egwyddorion arweiniol canlynol (lle y bo'n briodol):

- a) **Dadansoddiad o ddwyseddau ar draws y safle sy'n adlewyrchu nodweddion ffisegol y safle a chymeriad ac ymddangosiad y gymuned o amgylch. Bydd disgwyl i ddatblygiadau dwysedd uwch ddwyn perthynas uniongyrchol â choridorau trafndiaeth gyhoeddus ac adlewyrchu safle'r anheddiad yn y fframwaith aneddiadau (Polisi Strategol SP16);**
- b) **Sut y byddant yn cyfrannu at ddarparu dewisiadau trafndiaeth cynaliadwy gan gynnwys teithio llesol a hygyrchedd trafndiaeth gyhoeddus;**
- c) **Sut y mae'r cynnig yn integreiddio ac yn cysylltu'n effeithiol â'r gymuned o amgylch gan gynnwys cysylltiadau o fewn a thwy'r safle ar gyfer dewisiadau trafndiaeth gynaliadwy. Dylai cynigion geisio sefydlu eglurder a chysylltedd da o fewn y safle ac o ran cysylltu â'r ardal ehangach;**
- d) **Darparu cyfleusterau i ddiwallu anghenion cymdeithasol a chymunedol y datblygiad a, lle y bo'n briodol, yr ardal ehangach;**
- e) **Cynnwys datrysiadau ymatebol sy'n adlewyrchu'r cyddestun lleol a'r cyfleoedd ar gyfer technegau adeiladu cynaliadwy;**
- f) **Integreiddio'r rhwydwaith o seilwaith gwyrdd a mannau agored cysylltiedig i ddarparu amgylchedd cydlynol ac integredig ar gyfer pobl, bywyd gwyllt a mannau agored ar gyfer chwaraeon, hamdden a chwarae;**
- g) **Integreiddio ffurf y dirwedd, bioamrywiaeth a nodweddion adeiledig a hanesyddol o fewn ac o amgylch y safle i mewn i'r datblygiad mewn modd sympathetig. Bydd disgwyl i gynigion edrych tuag at allan y tu hwnt i ffiniau'r safle (ac nid dim ond o fewn y**

safle) i ddatblygu cymdogaethau cynaliadwy o ansawdd da;

- h) **Cynllun fesul cyfnod ar gyfer cyflawni'r datblygiad ynghyd â darparu seilwaith ategol mewn modd amserol;**
- i) **Adlewyrchu hunaniaeth ieithyddol a diwylliannol y Sir a chyfrannu tuag at ddiogelu a hyrwyddo'r Gymraeg;**
- j) **Cynnwys datrysiadau arloesol a chreadigol mewn perthynas ag effeithlonrwydd adnoddau, datblygu carbon isel a chreu ynni adnewyddadwy;**
- k) **Integreiddio nodweddion y safle sy'n codi o Systemau Draenio Cynaliadwy fel rhan o'r datblygiad ac ystyried y gwerth neu swyddogaethau ychwanegol y gall y rhain eu darparu.**

11.290 Mae'r polisi'n nodi uwchgyllunio fel un o'r gofynion ar gyfer datblygiadau o ran cyflawni dull creu lleoedd cyfannol ar gyfer yr holl safleoedd dyranedig a hapsafleoedd â 50 neu fwy o dai. Bydd angen cytuno ar uwchgyllun ar gyfer yr holl safleoedd a ddyrannwyd ar gyfer 50 o dai neu fwy cyn rhoi caniatâd cynllunio mewn perthynas â'r safleoedd hynny.

11.291 Mae'r polisi'n cydnabod y manteision a all godi o uwchgyllunio effeithiol nid dim ond o ran ansawdd yr amgylchedd a'r ymdeimlad o le y gall ei greu, ond hefyd fel cyfle i integreiddio'r holl ystyriaethau a gofynion datblygiadol perthnasol yn un mynegiad ar y ffurflen gynigion.

11.292 Gan ddefnyddio'r dull hwn bydd cynigion yn gallu mynegi mewn ffordd eglur a chydlynol sut y gall ffactorau megis seilwaith newydd neu wella seilwaith presennol ychwanegu gwerth ar gyfer preswylwyr presennol a darpar breswylwyr, gan ffurfio a rhoi arweiniad ar gyfer darpariaeth yn y dyfodol. Bydd dull o'r fath yn darparu mwy o sicrwydd ac yn integreiddio cyfleoedd ar gyfer byw cysylltiedig, strydoedd eglur, dilyniant o fannau agored a Seilwaith Gwyrdd a datblygiadau sy'n cyd-fynd â'u hamgylchoedd.

11.293 Dylai cynigion uwchgynllunio ystyried a chynllunio ar gyfer cyflwyno'r datblygiad fesul cyfnod mewn modd effeithiol ac integredig gan ystyried gwahanol gymysgeddau o ddeiliadaethau a darpariaeth addas o ran cyfleusterau ar adegau priodol yn natblygiad safle. Bydd hyn yn sicrhau bod datblygiad yn cael ei gynllunio'n gynhwysfawr gyda chymunedau cydlynol a chynaliadwy'n ganolog iddo.

11.294 Dylai'r uwchgynllun gael ei ystyried ar adeg y cais cynllunio amlinellol gyda'i bamedrau a'i gynnwys yn cael eu cytuno, y dylai materion a gadwyd yn ôl at y dyfodol fod yn gyson â hwy.

PSD3: Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd

Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu integreiddio, gwarchod a chynnal a chadw asedau SG presennol a gwella maint,

ansawdd, cysylltedd a natur amblwrpas y rhwydwaith seilwaith gwyrdd. Lle na ellir osgoi colli neu ddifrod i seilwaith gwyrdd blaenorol, bydd yn ofynnol rhoi mesurau lliniaru a chydbwysu ar waith.

Hyd y bo'n ymarferol, dylai'r holl ddatblygiadau geisio cynyddu i'r eithaf swm y seilwaith gwyrdd ar y safle, yn ogystal â chydgyssylltiad seilwaith gwyrdd o fewn ac o amgylch y safle â'r rhwydwaith seilwaith gwyrdd ehangach. Dylent hefyd gymryd cyfleoedd i gyflawni natur amblwrpas trwy ddwyn swyddogaethau seilwaith gwyrdd ynghyd.

Bydd yn ofynnol i'r holl ddatblygiadau mawr gyflwyno Asesiad Seilwaith Gwyrdd.

11.295 Nod y polisi hwn yw sicrhau bod asedau seilwaith gwyrdd Sir Gaerfyrddin yn cael eu gwerthfawrogi, eu gwarchod, eu gwella a'u rheoli trwy rwydwaith seilwaith gwyrdd. Ar raddfa'r dirwedd gall asedau seilwaith gwyrdd gynnwys ecosystemau llwyr megis gwlypdiroedd, coetiroedd, rhostiroedd a dyfrffyrdd. Ar raddfa leol, gallant gynnwys parciau, caeau, llwybrau troed, Hawliau Tramwy Cyhoeddus, llwybrau beicio, tir comin a gerddi. Ar raddfeydd llai, gall ymyriadau trefol unigol megis coed stryd, ymylon ffyrdd, a thoeau gwyrdd oll gyfrannu at rwydweithiau seilwaith gwyrdd.

11.296 Bydd yn ofynnol i Asesiad Seilwaith Gwyrdd ddangos:

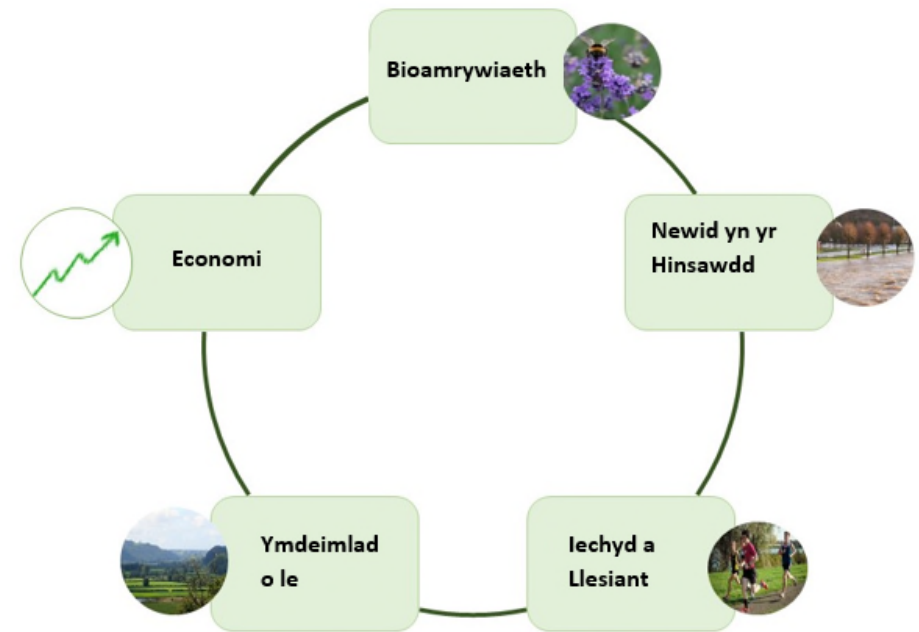
a) lleoliad, ansawdd a chyflwr yr holl asedau SG ac elfennau a nodweddion tirwedd ac ecolegol presennol ar, ac ar bwys, y safle, a'r rhai sy'n ddarostyngedig i:

- i. effeithiau posibl o ganlyniad i'r datblygiad, a manylion sut y mae'r effeithiau wedi cael eu hosgoi a'u lleihau i'r eithaf trwy fesurau dylunio a gwarchod penodol.
- ii. effeithiau na ellir eu hosgoi o ganlyniad i'r datblygiad, a manylion sut y mae'r effeithiau wedi cael eu lliniaru, neu eu cydbwysu o fewn cynllun y datblygiad arfaethedig a'r cynllun dylunio tirwedd ar ei gyfer;

b) datrysiadau dylunio effeithiol sy'n cynyddu i'r eithaf gyfleoedd i: wella ansawdd a maint asedau SG ac elfennau a nodweddion tirwedd ac ecolegol presennol; ac yn ei gwneud yn bosibl creu asedau SG ac elfennau a nodweddion tirwedd ac ecolegol newydd, i wella cysylltedd a natur amlbwrpas y rhwydwaith SG

11.297 Pan fo wedi'i gynllunio, ei ddylunio ac yn cael ei reoli'n dda, mae gan seilwaith gwyrdd y potensial i ddwyn ystod eang o fanteision i bobl a byd natur. Trwy ystyried y swyddogaethau niferus y mae ased SG yn gallu eu darparu ar yr un pryd â'i gilydd, gall leihau costau'n sylweddol i unigolion, busnesau a chyrff cyhoeddus, gan hefyd wella ansawdd bywyd ac iechyd preswylwyr, gweithwyr ac ymwelwyr â Sir Gaerfyrddin.

11.298 Mae'r swyddogaethau hyn y gall seilwaith gwyrdd eu darparu'n perthyn yn fras i'r themâu canlynol:

Ffigur 11: Seilwaith Gwyrdd

Bioamrywiaeth: Gall SG wella cysylltedd rhwng ardaloedd natur presennol, gan leihau darniad a cholled cynefinoedd a chynyddu cydnherthedd ecolegol. Bydd cynigion datblygu'n gwarchod ac yn gwella bioamrywiaeth ar safleoedd, a rhwydweithiau cynefinoedd o fewn ac ar bwys y safle. Dylai hyn gynnwys adnabod ffyrdd o leihau i'r eithaf neu

wrthdroi darniad cynefinoedd a gwella cysylltedd cynefinoedd trwy hybu coridorau byd natur ac adnabod cyfleoedd i adsefydlu tir, rheoli tirwedd a chreu cynefinoedd newydd neu well.

Ymdeimlad o le: Mae ymgorffori nodweddion SG mewn datblygiad newydd yn elfen bwysig o ddull creu lleoedd Llywodraeth Cymru a gall gyfrannu at yr ymdeimlad unigryw o le mewn ardal neu anheddiad. Mae cadw nodweddion presennol mewn cynigion yn helpu i greu lleoedd sy'n unigryw ac yn gallu helpu i leddfu effaith newid trwy greu ymdeimlad o barhad sy'n cydnabod hunaniaeth leol. Mae seilwaith gwyrdd yn hanfodol i greu lleoedd ac felly rhaid iddo fod yn rhan o'r broses o ddylunio datblygiad o'r dechrau un, yn hytrach na chael ei ddarostwng i dir 'dros ben'.

Y Newid yn yr Hinsawdd: Gall SG chwarae rhan hollbwysig mewn ymdrechion i frwydro yn erbyn y newid yn yr hinsawdd, ei liniaru ac addasu iddo, a bydd ganddo rôl fwyfwy pwysig i ddiogelu ardaloedd trefol a gwledig rhag y newid yn yr hinsawdd. Mae'r rhain yn cynnwys dal a storio carbon, gwella gwres a lleihau perygl llifogydd yn ogystal â liniaru gostyngiadau mewn ansawdd aer a dŵr a achoswyd gan y newid yn yr hinsawdd. Hyd y bo'n bosibl, dylai datblygiadau geisio cynyddu'r manteision hyn i'r eithaf, a dylid ystyried blaenoriaethu manteision yn y meysydd canlynol:

- O fewn parthau llifogydd a adnabuwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru, darparu capasiti ar gyfer storio dŵr os ceir llifogydd
- Yn y Prif Ganolfannau, darparu rhyddhad rhag tymheredd uchel trwy fwy o orchudd canopi a defnydd effeithlon o arwynebau i gynyddu i'r eithaf y seilwaith gwyrdd a ddarperir gan gynnwys trwy doeau gwyrdd a waliau gwyrdd.
- Mewn ardaloedd lle mae iechyd trigolion yn wael ar gyfartaledd, darparu cyfleoedd ar gyfer gweithgarwch corfforol.
- Mewn Parthau Rheoli Ansawdd Aer, darparu mesurau i waredu llygryddion aer trwy blannu coed a deiliant addas.

Bydd cynigion datblygu hefyd yn integreiddio Systemau Draenio Cynaliadwy brodorol yn nyluniad seilwaith gwyrdd a dylent, hyd y gellir, sicrhau bod darpariaeth Systemau Draenio Cynaliadwy yn amlbwrpas.

Iechyd a Llesiant: Gall seilwaith gwyrdd fod yn fodd effeithiol i wella iechyd a llesiant, trwy gysylltu anheddau, gweithleoedd a chyfleusterau cymunedol a darparu mannau gwyrdd hygyrch o ansawdd da. Dylai datblygiadau geisio cynyddu'r manteision i'r eithaf a, lle y bo'n briodol, defnydd y cyhoedd o seilwaith gwyrdd, gyda phwyslais ar hybu cymunedau iachach. Bydd cynigion datblygu'n cyrraedd safonau lleol o ran hygyrchedd, ansawdd a maint mannau agored, a byddant wedi'u dylunio fel eu bod yn diwallu anghenion y gymuned. Bydd cynigion

datblygu yn cynnal a gwella ansawdd a chysylltedd rhwydweithiau mynediad, gan integreiddio llwybrau teithio llesol (gan gysylltu gweithleoedd, ysgolion, cyfleusterau cymunedol a hybiau trafndiaeth gyhoeddus) a llwybrau hamdden i mewn i seilwaith gwyrdd.

Yr Economi: Mae gwarchod a buddsoddi mewn Seilwaith Gwyrdd yn gallu cefnogi llwyddiant economaidd a thwf cynaliadwy. Gall SG ddenu mewnfuddsoddiad, gan wneud ardal leol yn fwy deniadol i fusnesau ac ymwelwyr. Gall hefyd arbed arian i ddatblygwyr gan bod gan asedau SG y potensial i ateb nifer o ofynion mewn datrysiad amlbwrpas, e.e. man agored a Systemau Draenio Cynaliadwy. I'r perwyl hwn dylai datblygiadau geisio adnabod a chynyddu i'r eithaf ansawdd, defnydd a natur amlbwrpas darpariaeth seilwaith gwyrdd ar y safle.

11.299 O ganlyniad bydd canllawiau pellach ar Seilwaith Gwyrdd fel rhan o ddatblygu'n cael eu paratoi fel CCA i ategu'r agenda creu lleoedd a chreu amgylcheddau byw sydd o ansawdd da ac yn fioamrywiol.

PSD4: Seilwaith Gwyrdd – Coed, Coetiroedd a

Pherthi

Dylai cynigion ar gyfer datblygu gadw ac estyn gorchudd coed lle mae'n bwysig i'r amwynder, yr amgylchedd naturiol a'r ffurf adeiledig. Dylai cynigion gadw coed, coetir a pherthi

presennol a, lle na ellir osgoi eu colli, dylent ddarparu rhai priodol yn eu lle drwy'r datblygiad i gyd.

Lle collir coed ar safle am na ellir osgoi hynny, bydd yn ofynnol plannu coed yn eu lle ar y safle yn ôl cyfradd o ddwy goeden newydd am bob coeden a gollwyd. Rhoddir cefnogaeth ac anogaeth i blannu coed newydd, ychwanegol fel rhan o ddatblygiadau newydd hefyd.

Ni fydd cynigion datblygu'n cael eu caniatáu lle maent yn cael effaith niweidiol ar goed, coetiroedd a pherthi sydd:

- a) Wedi'u diogelu gan Orchymyn Diogelu Coed (TPO);**
- b) Yn goetiroedd hynafol gan gynnwys coed hynafol a hynod unigol;**
- c) Yn bwysig i leoliad a chymeriad ardal gadwraeth.**

Dylid cyflwyno gwybodaeth arolygu coed gyda phob cais cynllunio, lle mae coed yn bresennol ar y safle. Dylai'r wybodaeth arolygu coed gynnwys mesurau gwarchod, lliniaru a rheoli.

11.300 Mae'r polisi'n cydnabod y cyfraniad pwysig y gall coed, coetiroedd a pherthi ei wneud tuag at yr amgylchedd a'n cymunedau. Mae gan goed a choetiroedd rôl bwysig o fewn ardal y cynllun ac maent yn rhan annatod o'r dirwedd a chymeriad trefol a hefyd yn darparu cynefin ac yn cynyddu cydnerthedd yn wyneb y newid yn yr hinsawdd.

11.301 Mae eu cyfraniad o fewn y ffurf drefol yn cael ei gydnabod yn arbennig. Maent yn helpu i drapio llygryddion aer, darparu cysgod,

amsugno dŵr glaw a hidlo sŵn. Maent hefyd yn darparu ardaloedd helaeth o gynefin ar gyfer byd natur, yn enwedig coed aeddfed. Mae rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd Sir Gaerfyrddin yn adlewyrchu pwysigrwydd haenau yn y tir trefol ac o fewn ein trefi a'n pentrefi – mewn mannau cyhoeddus a phreifat, ar hyd dyfrffyrdd a llwybrau llinol a, ac mewn ardaloedd amwynder.

11.302 Rydym yn ystyried bod eu cadw a phlannu rhai newydd yn rhan bwysig o greu cymunedau cydlynol ac iach mewn cyd-destun gwledig a thirweddol gwerthfawr a bioamrywiol. Dylid cyflwyno arolwg coed gyda phob cais cynllunio lle mae coed yn bresennol ar y safle. Dylai hyn gynnwys mesurau gwarchod, lliniaru a rheoli. Rhaid rhoi mesurau rheoli priodol ar waith i warchod coed, coetiroedd a/neu berthi sydd newydd eu plannu ac sydd eisoes yn bodoli.

11.303 Mae'r polisi'n adlewyrchu'r cysylltiadau trwy greu lleoedd o ansawdd a Seilwaith Gwyrdd o ansawdd. O ganlyniad bydd canllawiau pellach ar Goed a phlannu fel rhan o ddatblygiadau newydd yn cael eu paratoi fel CCA i ategu'r agenda greu lleoedd a chreu amgylcheddau byw bioamrywiol o ansawdd da.

11.304 Dylai coed newydd a gaiff eu plannu fod o rywogaeth sy'n frodorol i'r safle, ac o aeddfedrwydd sy'n berthynol i'r safle a hynny wrth fodd y Cyngor.

PSD5: Datblygu a'r Economi Gylchol

Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu ddangos, trwy gyflwyno cynllun rheoli deunyddiau naturiol, sut y cyfyngwyd i'r eithaf ar y gwastraff a gynhyrchir a sut y bydd unrhyw wastraff a gynhyrchir yn cael ei reoli er mwyn cadw adnoddau mewn defnydd am gyhyd â phosibl yn y canlynol:

- a. cynllun a dyluniad y datblygiad;
- b. unrhyw gam dymchwel ac adeiladu;
- c. o ran unrhyw gyfleoedd i ddefnyddio gwastraff ar gyfer ei aildefnyddio a'i ailgylchu;
- d. o ran unrhyw gyfleoedd i ddefnyddio gwastraff gweddillol fel ffynhonnell tanwydd.

11.305 Elfen allweddol o fewn PCC Rh10 yw'r symudiad tuag at gofleidio economi fwy cylchol yng Nghymru. Mae economi gylchol yn un sy'n ceisio cadw deunyddiau, cynnyrch a chydannau mewn defnydd am gyhyd ag y bo modd. Ceir manteision amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd i weithredu yn y fath fodd, yn fwyaf nodedig y cynnydd yng ngwerth a chynhyrchiant deunyddiau, arbedion ariannol i'r sector adeiladu ac atal gwastraff.

11.306 Er mwyn hwyluso gofynion y polisi hwn, bydd angen cyflwyno cynllun rheoli deunyddiau naturiol gyda chynigion datblygu. Dylai'r Cynllun nodi'r holl ddeunyddiau naturiol ar y safle cyn y datblygiad, gall y rhain fod yn adeiladau presennol i'w dymchwel neu'r tir naturiol y byddir

yn tarfu arno. Dylai esbonio sut y bwriedir cyfyngu i'r eithaf ar y gwastraff a fydd yn cael ei gynhyrchu o'r deunyddiau hyn a bod y dyluniad a'r cynllun wedi rhoi ystyriaeth lawn i sicrhau bod cydbwysedd rhwng torri a llenwi mor agos â phosibl at fod yn niwtral.

11.307 Rhoddir anogaeth ar gyfer cynigion datblygu sy'n cynnwys nodweddion dylunio a deunyddiau sy'n galluogi hyblygrwydd a'r gallu i addasu drwy gydol oes dylunio adeilad ac a fydd yn galluogi'r deunyddiau i gael eu hailddefnyddio ar ôl ei ddadadeiladu.

11.308 Lle y bo'n briodol, rhoddir anogaeth i ddefnyddio deunyddiau o ffynonellau lleol, deunyddiau amgen neu ddeunyddiau wedi'u hailgylchu, gan gynnwys aildddefnyddio ac ailgylchu agregau eilaidd, gwastraff adeiladu, dymchwel a chloddio, lludw gwaelod llosgydd a deunyddiau priodol eraill wedi'u hailgylchu.

11.309 Yn anochel, mae ar safleoedd adeiladu angen rhywfaint o weithrediadau peirianeg torri a'u llenwi. Fel rhan o'r broses o drin y safle, dylid asesu'r cydbwysedd torri a llenwi rhwng y deunyddiau a gloddiwyd er mwyn osgoi creu gwastraff na ellir ei aildddefnyddio'n effeithiol oherwydd diffyg cyfleusterau storio addas. Fel rhan o'r cynllun rheoli adnoddau naturiol dylai datblygwyr ddylunio cynigion i sicrhau cydbwysedd mewn cloddwaith sy'n ceisio lleihau'r gwaith torri a llenwi i'r eithaf neu a allai ddarparu ar gyfer adfer tir mewn rhannau eraill o'r ardal.

11.310 Bydd yr Awdurdod Cynllunio yn rhoi anogaeth ar gyfer dulliau arloesol o ailgylchu, yn enwedig y rhai sy'n dwyn manteision niferus megis lleihau costau ynni ac allyriadau cysylltiedig. Gall hyn gynnwys yr arfer o ailgylchu ar y safle lle mae safleoedd mwynau yn y cwestiwn ac ailgylchu gwastraff adeiladu a dymchwel ar y cyd â defnyddiau addas eraill, megis o fewn iardiau cyflenwyr adeiladwyr.

11.311 O dan amgylchiadau lle nad yw'n bosibl aildddefnyddio neu ailgylchu'r gwastraff, bydd angen i'r ymgeisydd ddarparu tystiolaeth i ddangos ble y caiff y gwastraff gweddiollol ei waredu. Mae'r opsiynau y byddir yn rhoi anogaeth ar ei cyfer yn cynnwys y potensial i ddefnyddio'r gwastraff fel ffynhonnell tanwydd, megis mewn adfer ynni effeithlon iawn o wastraff, o bosibl yn gysylltiedig â systemau gwresogi ardal.

PSD6: Cyfleusterau Cymunedol

Bydd cynigion ar gyfer cyfleusterau cymunedol newydd a gwell, gan gynnwys cyfleusterau iechyd ac addysg, yn cael eu cefnogi lle maent yn cyd-fynd â'r canlynol:

- a) **Byddai'n hygyrch iawn i'r gymuned leol y bwriedir iddo'i gwasanaethu gan ddefnyddio trafndiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio;**
- b) **Mae o fewn, neu'n uniongyrchol gysylltiedig ag anheddiad a nodwyd ym Mholisi SP16: Dosbarthu Cynaliadwy;**

- c) Ni fyddai'n creu niwed gormodol i'r amwynderau gerllaw eiddo preswyl;**
- d) Ni fyddai'n amharu ar gymeriad ac ymddangosiad yr ardal;**
- e) Ni fydd yn arwain at broblemau parcio neu draffig annerbyniol;**
- f) Fe'i dyluniwyd gyda hyblygrwydd a chyfaddaster priodol i ddarparu ar gyfer defnyddiau cymunedol ychwanegol heb beryglu ei brif ddefnydd bwriadedig.**

11.312 Mae darparu ystod o gyfleusterau cymunedol sy'n hygyrch i gynifer o bobl â phosibl yn hanfodol o ran sicrhau cymunedau cynaliadwy. Mae cyfleusterau o'r fath yn werthfawr nid dim ond o ran yr amwynder y maent yn ei ddarparu, ond maent hefyd yn bwysig o ran creu cyflogaeth a denu pobl i fyw mewn ardal. Mae cyfleusterau cymunedol yn cyfrannu'n sylweddol at lesiant, ansawdd bywyd, mwynhad a chynwysoldeb aneddiadau a chymunedau o fewn y sir. Yn hyn o beth, dylai'r posibilrwydd o'u colli gael ei ystyried yn ofalus o gofio'r effeithiau canlyniadol o ran cynaliadwyedd a hunaniaeth gymunedol. Lle bynnag y bo'n ymarferol, dylid ystyried diogelu a chadw cyfleusterau cymunedol a mabwysiadu dulliau ymatebol i helpu i'w cadw.

11.313 Mae'r polisi uchod hefyd yn cydnabod y potensial y bydd datblygu lle mae'n digwydd yn rhoi straen ar gyfleusterau presennol. O ganlyniad, mae digonolrwydd cyfleusterau presennol fel gofal iechyd yn ystyriaeth

bwysig. O ganlyniad, mae'r polisi yn ceisio sicrhau bod cyfleusterau digonol yn cael eu darparu i ateb galwadau cymunedau lleol yn y dyfodol.

11.314 Mae'r polisi yn ceisio hybu'r potensial ar gyfer defnydd deul o gyfleusterau, yn enwedig lle byddai'r gweithgarwch ychwanegol yn helpu i ehangu'r ddarpariaeth gwasanaethau a gwella hyfywedd a defnydd. Gallai cadarnhau hyfywedd cyfleuster, yng nghyd-destun nodweddion demograffig cyfnewidiol, cyflwr a gwaith cynnal a chadw a phatrymau newidiol o ran y galw olygu nad yw rhai cyfleusterau yn ateb y gofynion mwyach. Mewn amgylchiadau o'r fath, gallai ffurfiau amgen o ddarpariaeth a defnydd fod yn briodol. Dylai penderfyniad o'r fath gael ei oleuo, lle y bo'n briodol, gan dystiolaeth leol, y darparwr cyfleuster/gwasanaeth a'r gymuned leol.

11.315 Mae hybu hygyrchedd i hamdden ac adloniant ffurfiol ac anffurfiol yn ystyriaeth bwysig ar gyfer y CDLI. Mae meysydd chwaraeon, rhandiroedd, parciau ac amwynderau naturiol ehangach fel dyfrffyrdd a choetiroedd yn darparu cyfleoedd ar gyfer manteision iechyd posibl ac yn ychwanegu at yr ymdeimlad o le mewn cymuned, yn ogystal ag integreiddio seilwaith gwyrdd yn y ffurf drefol.

11.316 Mae ganddynt hefyd y potensial i liniaru achosion ac effeithiau'r newid yn yr hinsawdd, a gallant ddarparu mannau ar gyfer rhyngweithio

cymdeithasol a chydlyniant cymunedol. Dylid cyfeirio at bolisi PSD7 mewn perthynas â Hamdden a Mannau Agored.

11.317 Mae'r berthynas rhwng mynediad at gyfleusterau gofal iechyd a datblygiadau newydd yn cael ei chydabod a dylid cyfeirio at Bolisi INF2: Cymunedau Iach.

11.318 Byddir yn rhoi cefnogaeth i ddarparu cyfleusterau cymunedol lle maent yn cyd-fynd â Pholisi Strategol SP16: Dosbarthu Cynaliadwy – Fframwaith Aneddiadau. Caiff lleoliad cynigion ar gyfer darparu cyfleusterau addysgol ac iechyd newydd ei gefnogi ar safleoedd sydd o fewn ac yn union ar bwys terfynau aneddiadau diffiniedig lle maent yn gyson â strategaeth a pholisïau'r CDLI hwn.

11.319 Gall y Cyngor geisio cyfraniadau gan ddatblygwyr trwy rwymedigaethau cynllunio i liniaru effeithiau datblygiadau penodol, ac i hwyluso'r broses o gyflawni polisïau a chynigion y Cynllun.

PSD7: Diogelu Mannau Agored

Bydd darpariaeth yn cael ei gwneud i ddiogelu mannau agored a, lle bo'n bosibl, i wella'u hygrychedd.

Bydd cynigion sy'n arwain at golli mannau agored presennol yn cael eu caniatáu dim ond dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) Os dangosir bod darpariaeth sydd o leiaf o werth cyfatebol ar gael o fewn yr anheddiad, neu leoliad sy'n ddigon hygrych; a,**
- b) Lle na fyddai'n achosi nac yn gwaethygu diffyg mannau agored; neu,**
- c) Lle byddai ail-ddatblygu rhan fach o'r safle yn ei gwneud yn bosibl cadw a gwella'r rhan fwyaf o'r cyfleuster; neu,**
- d) Lle mae cyfraniad ariannol boddhaol at ddarpariaeth gydbwysu yn cael ei ddarparu fel cyfleuster arall derbyniol.**

11.320 Rhoddir diffiniadau o fannau agored ac eglurhad o safonau hygrychedd y Sir yn Asesiad Mannau Agored Sir Gaerfyrddin a cheir gwybodaeth ychwanegol hefyd yn Asesiad Seilwaith Gwyrdd Sir Gaerfyrddin. At ddibenion y cynllun hwn, diffinnir mannau agored fel ardaloedd sy'n cynnwys caeau chwarae, ardaloedd chwarae plant â chyfarpar, cyfleusterau chwaraeon awyr agored, hamdden anffurfiol a mannau amwynder neu chwarae (h.y. mannau gwyrdd naturiol, mannau chwarae a mannau agored cyhoeddus).

11.321 Mae'r ddarpariaeth mannau agored a nodwyd yn y Sir yn cael ei mapio a'i hasesu yn Asesiad Mannau Agored Sir Gaerfyrddin. Dylid nodi, fodd bynnag, y gall fod ardaloedd ychwanegol o fannau agored nad ydynt yn cael eu hadlewyrchu yn yr Asesiad sy'n gwneud cyfraniad gwerthfawr tuag at ddarparu mannau agored o fewn y gymuned. Er na chaiff yr

ardaloedd hyn eu mapio fel rhan o'r CDLI, byddent yn cael eu diogelu serch hynny o dan y polisi hwn os ystyrir bod hynny'n briodol.

11.322 Er bod diogelu mannau agored presennol yn agwedd allweddol ar y polisi uchod, mae hefyd yn rhoi rhywfaint o hyblygrwydd. Mae'n bosibl y bydd ystyried nodweddion demograffig cyfnewidiol, cyflwr a bywiogrwydd y ddarpariaeth bresennol, ac unrhyw batrymau newidiol mewn angen, yn golygu nad yw mannau agored presennol yn ateb y gofynion mwyach. Efallai y bydd darpariaeth dros ben yn cael ei nodi neu gall fod cyfle i wella'r ddarpariaeth bresennol i ddiwallu anghenion y gymuned leol drwy ddatblygiad. Mewn amgylchiadau o'r fath, mae'r polisi yn ceisio darparu ar gyfer gwella neu newid darpariaeth o fewn yr anheddiad fel a lle y bo'n briodol.

11.323 Pan fydd gan gynigion y potensial i gael effaith sylweddol a niweidiol ar ddarpariaeth bresennol, bydd angen i'r ymgeisydd ddangos bod darpariaeth amgen ar gael i gyrraedd y safonau hygyrchedd. Dylid cyfeirio at yr Asesiad Mannau Agored at y diben hwn; dylid ystyried nifer y mannau agored, eu lleoliad a'u math wrth nodi darpariaeth amgen o 'werth cyfatebol'. O ran y patrymau newidiol mewn angen a defnydd, dylid ystyried ymgynghori â Chyngor Chwaraeon Cymru, ochr yn ochr â Gwasanaethau Hamdden a Pharciau 'r Cyngor, y Cynghorau Tref a Chymuned perthnasol, yn ogystal â darparwyr gwasanaethau a sefydliadau eraill sydd â chyfrifoldeb am ddarparu a chynnal a chadw

mannau agored yn yr ardal. Dylid nodi mai cyfrifoldeb yr ymgeisydd fydd darparu digon o wybodaeth i ddangos bod y cynnig yn cydymffurfio â'r polisi hwn.

11.324 Mae'r mannau agored hyn yn gwneud cyfraniad pwysig i Seilwaith Gwyrdd y Sir trwy ddarparu ardaloedd ar gyfer hamdden, lleihau effaith y newid yn yr hinsawdd, gwella iechyd a llesiant a gwella bioamrywiaeth a chysylltedd, ymhlith manteision eraill. Dylid ystyried polisi PSD3: Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd a'r angen i gynyddu i'r eithaf y seilwaith gwyrdd o fewn safle a chyflawni natur amldeffnydd trwy ddod â swyddogaethau seilwaith gwyrdd at ei gilydd.

PSD8: Darparu Mannau Agored Newydd

Bydd angen i bob datblygiad preswyl newydd â deg neu fwy o dai gyfrannu at fannau agored yn unol â safonau mannau agored y Cyngor.

Os na ellir bodloni'r safonau ar y safle, neu os oes digon o ddarpariaeth bresennol eisoes ar gael i wasanaethu'r datblygiad, yna byddir yn ceisio swm gohiriedig lle y bo'n briodol.

11.325 Mae Asesiad Mannau Agored Sir Gaerfyrddin yn nodi'r ddarpariaeth bresennol o ran mannau agored ledled ardal y cynllun a'r safonau y dylai'r cyngor a datblygwyr anelu at eu cyflawni. Mae'r polisi

hwn yn fodd i gyflawni'r safonau hyn sy'n ystyried maint, swyddogaeth a hygyrchedd y ddarpariaeth. Ceir manylion pellach yn yr Asesiad Mannau Agored.

11.326 Wrth benderfynu a oes angen cyfraniad ai peidio, bydd angen ystyried maint, hygyrchedd, ansawdd a'r math o ddarpariaeth mannau agored. Lle y bo diffyg presennol o fewn cymuned a bod y datblygiad arfaethedig yn debygol o waethygu'r sefyllfa yna bydd angen cyfraniad. Yn yr un modd, bydd angen cyfraniad mewn amgylchiadau lle byddai'r datblygiad arfaethedig yn arwain at ddiffyg.

11.327 O ran y Mannau Gwyrdd Naturiol, y Mannau Chwarae a'r Mannau Agored Cyhoeddus a ddarperir, mae'r Cyngor yn cymhwysu'r safonau canlynol:

Mannau Gwyrdd Naturiol

1. Ni ddylai unrhyw berson fod yn byw mwy na 400m¹ ardal agosaf o Fan Gwyrdd Naturiol (o leiaf 0.5ha).
2. Dylai fod o leiaf un Man Gwyrdd Naturiol o 20ha neu fwy, o fewn 2km i bob cartref.
3. Dylai fod o leiaf un safle Man Gwyrdd Naturiol o 100ha neu fwy, o fewn 5km i bob cartref.
4. Dylai fod o leiaf un safle Man Gwyrdd Naturiol o 500ha neu fwy, o fewn 10km i bob cartref.
5. Dylai fod o leiaf 2ha o Fannau Gwyrdd Naturiol am bob 1000 o'r boblogaeth.

Mannau Chwarae

1. Dylai fod o leiaf 2.4ha o Fan Chwarae am bob 1000 o'r boblogaeth
2. Dylai o leiaf 1.6ha o'r 2.4ha fod yn Gyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored
3. Dylai o leiaf 0.8ha o'r 2.4ha fod yn Gyfleusterau Chwarae i Blant
4. Dylai pawb fod yn byw o fewn 1,200m i Gyfleusterau Chwaraeon Awyr Agored
5. Dylai pawb fod yn byw o fewn 400m² i Gyfleusterau Chwarae i Blant

Mannau Agored Cyhoeddus

1. Dylai fod o leiaf 0.8ha o Barciau a Gerddi am bob 1000 o'r boblogaeth
2. Dylai fod o leiaf 0.6ha o Fannau Gwyrdd Amwynder am bob 1000 o'r boblogaeth
3. Dylai pawb fod o fewn 700m i Barc neu Ardd ffurfiol
4. Dylai pawb fod o fewn 480m i Fan Gwyrdd Amwynder

11.328 Yn ogystal â'r safonau meintiol a hygyrchedd, dylid ystyried ansawdd y ddarpariaeth bresennol, gan ystyried ei chyflwr, ei gofynion ar gyfer cynnal a chadw yn y dyfodol a'i haddasrwydd ar gyfer pob aelod o'r gymuned.

11.329 Mewn sefyllfaoedd lle gellir bodloni'r safonau drwy ddarpariaeth bresennol o ran mannau agored sydd o ansawdd addas, yna bydd angen datganiad ategol gan yr ymgeisydd i ddangos tystiolaeth o hyn. O dan amgylchiadau o'r fath, gall y Cyngor ofyn am swm gohiredig tuag at

gynnal a chadw neu uwchraddio darpariaeth mannau agored gerllaw sydd eisoes yn bodoli lle ystyrir bod angen hynny.

11.330 Mae'n bosibl y bydd sefyllfaoedd lle na ellir bodloni'r safonau, er enghraifft, lle na all y safle ymdopi'n ymarferol â darparu mannau agored ar y safle oherwydd cyfyngiadau ffisegol neu ddylunio, neu lle byddai hynny'n golygu bod y datblygiad yn gwbl anymarferol. O dan amgylchiadau o'r fath, dylai'r datblygwr ddarparu datganiad ategol i egluro pam na ellir cadw at y safonau ar y safle a gall yr Awdurdod Cynllunio Lleol geisio symiau gohiriedig tuag at gynnal a chadw'r man agored presennol yn lle hynny. Dylid cyfeirio at Bolisi INF1 o ran rhwymedigaethau cynllunio a chyfraniadau datblygwyr.

11.331 Cydnabyddir y gall fod ardaloedd ychwanegol o fannau agored nad ydynt yn cael eu hadlewyrchu yn yr Asesiad sy'n gwneud cyfraniad gwerthfawr at ddarparu mannau agored o fewn y gymuned, a gall hyn fod yn arbennig o berthnasol i ardaloedd a ddefnyddir ar gyfer gweithgareddau hamdden anffurfiol. Hefyd, er bod ardaloedd o fannau agored wedi'u categorioedd fel mathau penodol o ddarpariaeth, cydnabyddir eu bod ar adegau yn gallu cyflawni swyddogaethau mathau eraill o fannau agored. O dan amgylchiadau o'r fath, gellir ystyried eu bod yn gwneud cyfraniad cadarnhaol tuag at sawl math o fan agored.

11.332 Pan fo darparu mannau agored yn rhan o gais cynllunio, dylai'r ymgeisydd nodi sut y cafodd y gwaith o reoli a chynnal a chadw unrhyw ddarpariaeth mannau agored yn y dyfodol ei ystyried. Dylid cyfeirio at Bolisi PSD1 am arweiniad pellach.

PSD9: Hysbysebion

Bydd cynigion ar gyfer hysbysebion (sy'n ddarostyngedig i reolaeth gynllunio) yn cael eu rheoli'n llym a disgwylir iddynt gydymffurfio â'r canlynol:

- a) **Bod eu dyluniad, eu graddfa, eu deunyddiau a'u lleoliad ar y safle yn rhoi ystyriaeth lawn i'r adeilad, y strwythur neu'r tir lle cânt eu harddangos;**
- b) **Nad oes unrhyw effeithiau niweidiol ar y dirwedd / treflun, na lleoliad a chyfanrwydd yr amgylchedd hanesyddol;**
- c) **Nad ydynt yn beryglus i ddiogelwch y cyhoedd, yn enwedig pan ydynt wedi'u lleoli ar ffyrdd;**
- d) **Eu bod yn diogelu'r Gymraeg ac yn ei hyrwyddo'n gadarnhaol trwy ddarparu arwyddion dwyieithog. Dylid hefyd ystyried darpariaethau polisi SP7 – Y Gymraeg.**

Ni ddylai cynigion ar gyfer hysbysfyrddau posterï ac arwyddion hysbysebion arwain at luosogi neu grynhoi arwyddion sy'n dderbyniol yn unigol yng nghefn gwlad.

Bydd disgwyl i ddatblygiadau a strydoedd newydd fod ag enwau Cymraeg.

11.333 Er mwyn hybu hunaniaeth ddiwylliannol ardal y Cynllun, bydd y Cyngor yn cefnogi a hybu darpariaeth arwyddion gwybodaeth, hysbysfyrddau a byrddau gwybodaeth, arddangosiadau ac arwyddion hysbysebu ar gyfer atyniadau a chyfleusterau twristiaeth dwyieithog Cymraeg a Saesneg. Bydd datblygwyr preifat cyfleusterau twristiaeth a hamdden hefyd yn cael eu hannog i roi cyhoeddusrwydd i'w mentrau busnes trwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg. Ni fydd yn ofynnol i hysbysebion ddarparu brand neu enw'r cwmni yn ddwyieithog; fodd bynnag, bydd yn ofynnol i'r holl eiriau ategol neu ychwanegol a ddarperir ar arwyddion yn y parth cyhoeddus a gynnigir mewn cais cynllunio gael eu darparu'n ddwyieithog.

11.334 Byddir yn rhoi anogaeth i gyflwyno cynigion ar gyfer arwyddion a hysbysebion dwyieithog sy'n ceisio cyfuno sawl hysbyseb hanfodol o fewn un arwydd.

PSD10: Estyniadau

Bydd cynigion ar gyfer estyn anheddau preswyl presennol / dosbarth defnydd C3 (y mae caniatâd cynllunio yn ofynnol ar eu cyfer) boed yn adeiladau, yn strwythurau eraill neu'n ddefnydd tir penodol yn gorfod cydymffurfio â'r canlynol:

- a) Mae maint yr estyniad arfaethedig yn isradd i, neu'n gydnaws â, maint, math a chymeriad y datblygiad presennol, ac nad yw'n arwain at or-ddatblygu'r safle,**

- nac yn arwain at ardaloedd parcio, ardaloedd amlbwrpas, ardaloedd troi ar gyfer cerbydau, ardaloedd amwynder neu ardaloedd gerddi sy'n llai ac annigonol;**
- b) Mae ymddangosiad allanol (gan gynnwys deunyddiau a ddefnyddir) yr estyniad arfaethedig o ran dyluniad yn cyd-fynd ag ymddangosiad y datblygiad presennol ac yn ei ategu;**
- c) Nid oes unrhyw effeithiau niweidiol ar yr amgylchedd naturiol, y dirwedd / treflun na lleoliad a chyfanrwydd yr amgylchedd hanesyddol;**
- d) Mae'n hybu egwyddorion creu lleoedd fel a nodir ym mholisi SP11;**
- e) Nid yw'r estyniad arfaethedig yn effeithio'n niweidiol ar yr amgylchedd lleol ac amwynderau datblygiadau cyfagos;**
- f) Mae'r defnydd y bwriedir ei wneud o'r estyniad arfaethedig yn gydnaws â'r adeilad, strwythur neu ddefnydd tir presennol.**

11.335 Dylai cynigion fod yn rhai o safon uchel o ran dyluniad ac yn barchus o ran eu lleoliad ar y safle, eu maint a'r defnydd o ddeunyddiau i ategu cymeriad ac ymddangosiad yr adeilad neu'r strwythur presennol a'i amgylchoedd ac yn briodol i ddefnydd yr adeilad presennol.

11.336 Lle mae dyluniad y datblygiad presennol yn wael, bydd y Cyngor yn mynnu bod ansawdd dyluniad a/neu ddeunyddiau unrhyw estyniad yn well. Dylid ystyried darpariaethau Polisi SP11: Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy a PSD1: Dylunio Cynaliadwy ac o Ansawdd Da.

PSD11: Llygredd Sŵn

Caniateir cynigion a fydd yn arwain at effaith niweidiol o ganlyniad i lygredd sŵn lle gellir dangos y caiff mesurau lliniaru priodol eu rhoi ar waith, a'u hymgorffori yn y datblygiad er mwyn lleihau'r effeithiau niweidiol i'r eithaf.

Bydd datblygiadau sy'n sensitif i sŵn yn cael eu caniatáu lle na fydd defnydd presennol sy'n cynhyrchu sŵn yn effeithio'n niweidiol arnynt.

11.337 Mae'r cysyniad o seinweddau yn cydnabod eu rôl gadarnhaol o ran creu ymdeimlad o le, yn hytrach na chanolbwyntio ar sŵn fel math o lygredd yn unig.²⁶

11.338 Dylai'r pwyslais fod ar ystyried effaith bosibl seinweddau ar ddatblygiadau arfaethedig (ac yn ei thro effaith bosibl datblygiadau arfaethedig ar seinweddau) ar adeg gynnar. I'r perwyl hwn, mae'r Cynllun hwn yn rhoi pwyslais ar ystyriaeth ddyledus gan randdeiliaid i'r materion hyn fel rhan annatod o'r broses ddylunio o'r cychwyn cyntaf. Fel y cyfryw, ni ddylid ystyried y materion hyn yn ystyriaethau 'technegol' sy'n cael sylw ar wahân neu fel 'ychwanegiad' yn ddiweddarach yn esblygiad y dyluniad / cais cynllunio.

11.339 Mae'r cynllun hwn yn cofleidio egwyddor asiant newid sydd wedi'i wreiddio mewn polisi Cenedlaethol²⁷. I'r perwyl hwn, mae'r Cynllun hwn yn cydnabod pa mor bwysig ydyw bod cychwynwr newid yn ystyried effaith bosibl y cynnig datblygu ar dderbynyddion y newid.

11.340 Wrth nodi budd economaidd posibl cynigion sy'n gysylltiedig ag economi'r nos, ni ddylai iechyd a llesiant trigolion lleol gael eu peryglu'n ormodol. Gall dull creu lleoedd, sy'n ceisio meithrin consensws ar adeg gynnar, fod yn fodd i gyfryngu'r buddiannau hyn a allai wrthdaro â'i gilydd.

11.341 At hynny, dylai datblygiadau sy'n sensitif i sŵn fel tai, ysgolion ac ysbytai yn agos at y seilwaith trafndiaeth gael eu dylunio, lle bynnag y bo'n bosibl, mewn modd sy'n cyfyngu ar lefelau sŵn o fewn y datblygiad ac o'i amgylch.²⁸ Lle y bo'n briodol, dylid rhoi mesurau lliniaru effeithiol a phriodol ar waith, a'u hymgorffori yn y datblygiad i leihau'r effeithiau i'r eithaf.

11.342 Gall seilwaith gwyrdd fod yn fodd effeithiol i wella iechyd a llesiant, trwy gysylltu anheddau, gweithleoedd a chyfleusterau

²⁶ Datganiad Ysgrifenedig Llywodraeth Cymru: Cynllun gweithredu sŵn a seinweddau 2018-2023

²⁷ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 7.23

²⁸ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 6.7.19

cymunedol a darparu manau gwyrdd hygyrch o ansawdd da. Dylid cyfeirio at bolisi PSD3: Rhwydweithiau Seilwaith Gwyrdd.

11.343 Gall newidiadau i seinweddau hefyd effeithio ar rywogaethau sy'n sensitif i darfu gan sŵn. Fel bob amser, dylai cynigion fodloni polisïau a darpariaethau'r Cynllun yn ei gyfanrwydd. Fodd bynnag, gellir cyfeirio'n benodol at Bolisi Strategol 13 – Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol (yn fwyaf nodedig mewn perthynas â safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol i gadwraeth natur).

PSD12: Llygredd Golau ac Aer

Caniateir cynigion a fydd yn arwain at effaith anfanteisiol yn sgîl llygredd golau a / neu aer lle gellir dangos y caiff mesurau lliniaru priodol eu rhoi ar waith, a'u hymgorffori yn y datblygiad er mwyn lleihau'r effeithiau niweidiol i'r eithaf.

Golau

11.344 Mae polisi cenedlaethol yn cydnabod yr effeithiau negyddol y gall llygredd golau eu cael ar bobl, bioamrywiaeth a chydnerthed ecosystemau. Yn hyn o beth, mae PCC yn mynnu bod awdurdodau yn mabwysiadu polisïau o ran goleuadau a rheoli llygredd golau²⁹.

11.345 Mae rhannau o Sir Gaerfyrddin yn dal i fod yn gymharol annatblygedig gyda goleuadau'n cael effaith gyfyngedig ar awyr y nos. Wrth ddehongli'r polisi hwn, dylai unrhyw oleuadau gael eu dylunio a'u hystyried yn ofalus er mwyn lleihau'r effaith ar ardaloedd cyfagos i'r eithaf. Dylid cyfeirio hefyd at Fap Ardaloedd Tawel Cymru, 2009.

11.346 Ym mhob datblygiad, (ac mewn manau cyhoeddus yn enwedig) dylai fod rheolaeth sensitif ar olau, a dylid cadw amlygiad i lygredd yn yr aer mor isel ag sy'n rhesymol ymarferol.

11.347 Gall llygredd golau gael effeithiau negyddol ar rywogaethau sy'n arbennig o sensitif i aflonyddwch. Yn yr un modd, gall llawer o rywogaethau a chynefinoedd fod yn sensitif i lygredd aer. Fel bob amser, dylai cynigion fodloni polisïau a darpariaethau'r Cynllun yn ei gyfanrwydd. Fodd bynnag, gellir cyfeirio'n benodol at Bolisi Strategol 13 – Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol (yn fwyaf nodedig mewn perthynas â Safleoedd o Bwysigrwydd Rhyngwladol i Gadwraeth Natur).

11.348 Mae cyfleoedd penodol i gydnabod a chofleidio seilwaith gwyrdd fel rhan o ddull creu lleoedd. Yn hyn o beth, dylid cyfeirio at Bolisi PSD3: Rhwydweithiau Seilwaith Gwyrdd.

²⁹ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 6.8.

Aer

11.349 Cydnabyddir ansawdd yr aer a'i oblygiadau ar gyfer yr amgylchedd, iechyd ac ansawdd bywyd trwy ganllawiau cenedlaethol.³⁰ Adlewyrchir hyn hefyd yn amcanion yr Arfarniad o Gynaliadwyedd ac adroddiad sgrinio'r Arfarniad Rheoliadau Cynefinoedd.

11.350 Er bod ansawdd yn dda ar y cyfan yn y Sir, mae tair Ardal Rheoli Ansawdd Aer (ARhAA) ddynodedig – un yn Llandeilo, un yn Llanelli ac un yng Nghaerfyrddin. Gellir cyfeirio at Gynllun(iau) Gweithredu'r Cyngor, tra dangosir ffiniau'r ARhAAoedd hyn ar Fap Cyfyngiadau'r Cynllun hwn.

11.351 Dylai datblygwyr fod yn ymwybodol o bwysigrwydd ymgysylltu'n gynnar â'r Cyngor, yn enwedig o ran y gofyniad posibl i gynnal Aseiad Ansawdd Aer. Er nad yw'r cynllun hwn yn gyfarwyddol o ran yr achosion pan fydd angen aseiad o'r fath, ystyrir bod graddfa a lleoliad y cynnig yn benderfynyddion allweddol yn hyn o beth.

11.352 Dylai unrhyw Aseiad Ansawdd Aer amlygu'r mesurau lliniaru gofynnol fel bod unrhyw risgiau i amwynder a bioamrywiaeth yn cael eu cyfryngu'n briodol. Dylai'r broses o nodi mesurau lliniaru o'r fath geisio adlewyrchu'r cyfleoedd a ddarperir gan y seilwaith gwyrdd fel rhan o ddull

creu lleoedd. Dylid cyfeirio at bolisi PSD3: Rhwydweithiau Seilwaith Gwyrdd.

11.353 Dylid nodi nad yw'r gofyniad posibl i gynnal Aseiad Ansawdd Aer yn gyfyngedig i safleoedd o fewn neu ar bwys ARhAAoedd y Sir. Bydd y cynigion yn cael eu hystyried ar sail pob achos unigol; fodd bynnag, ar gyfer cynigion sydd wedi'u lleoli mewn ARhAAoedd mae Swyddogion Rheoli Datblygu'r Cyngor yn debygol o ymgynghori ag Ymarferwyr Iechyd yr Amgylchedd yn y Cyngor yn rheolaidd. Cynghorir ymgeiswyr i ymgysylltu'n amserol â'r Cyngor a chyfeirio at ganllawiau perthnasol fel y bo'n briodol.

11.354 Mae'r Cynllun hwn yn cydnabod y gydberthynas bosibl rhwng ansawdd aer a chyfanrwydd safleoedd yn y Sir sydd o bwysigrwydd rhyngwladol i gadwraeth natur. Mae llawer o'r safleoedd hyn yn cynnwys cynefinoedd sy'n sensitif i ansawdd aer sy'n dirywio.

11.355 Fel bob amser, dylai cynigion fodloni polisiau a darpariaethau'r Cynllun yn ei gyfanrwydd. Fodd bynnag, gellir cyfeirio'n benodol at Bolisi Strategol 13 – Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol (yn fwyaf nodedig mewn perthynas â safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol i gadwraeth natur) yn ogystal â Pholisi INF 2 – Cymunedau Iach. Mae cyfleoedd

³⁰ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 6.7

penodol i gydnabod a chofleidio seilwaith gwyrdd fel rhan o ddull creu lleoedd. Yn hyn o beth, dylid cyfeirio at Bolisi PSD3: Rhwydweithiau Seilwaith Gwyrdd.

PSD13: Tir Halogedig

Caniateir cynigion lle y dangosir y gall unrhyw risg wirioneddol neu bosibl gael ei lliniaru'n briodol fel nad oes unrhyw effaith niweidiol weddillol ar iechyd pobl a'r amgylchedd.

11.356 Mae gan Sir Gaerfyrddin etifeddiaeth ddiwydiannol gyfoethog ac amrywiol, gan gynnwys ystod eang o ddiwydiannau megis mwynloddio, gweithgynhyrchu alcam, gwaith nwy, a thanerdai. Gallai pob un o'r prosesau hyn fod wedi halogi'r ddaear, dyfroedd daear neu dderbynyddion sensitif eraill. Mae'r Cyngor wedi nodi nifer o safleoedd a all fod wedi'u halogi o hyd, neu lle nad oes tystiolaeth i gadarnhau bod adferiad digonol wedi digwydd. Yn yr ardaloedd hyn, efallai y bydd angen ymchwilio ymhellach. Ar adeg ysgrifennu, deellir bod Strategaeth Archwilio Tir Halogedig yn y broses o gael ei hadolygu a'i diweddarau gan y Cyngor.

11.357 Mae gan y Cyngor gyfrifoldeb i nodi tir halogedig a sicrhau ei fod yn cael ei reoli mewn modd priodol, fel a nodir yn Neddf Diogelu'r Amgylchedd 1990.

11.358 Bydd angen i'r Cyngor fod wedi'i argyhoeddi bod y risgiau mewn perthynas â'r safle datblygu arfaethedig wedi cael eu deall yn llawn a bod modd adfer y safle i'r safonau angenrheidiol³¹. Ni ddylai'r gwaith ddechrau ar y safle hyd nes y bydd gwaith adfer priodol wedi'i gwblhau. Bydd yr effeithiau posibl ar amgylcheddau hanesyddol a naturiol yn cael eu hystyried wrth benderfynu ar unrhyw gynnig, a dylid cyflwyno gwybodaeth briodol gydag unrhyw gais.

11.359 Mae tir halogedig yn cael ei ddiffinio o dan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990 Adran 78A (2) fel: 'Any land which appears to the local authority in whose area it is situated to be in such a condition, by reason of substances in, on or under the land, that

- significant harm is being caused or there is a significant possibility of such harm being caused; or
- pollution of controlled waters is being, or is likely to be, caused.'

³¹ Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10 Paragraffau 6.9.19

11.360 Lle y bo'n briodol, rhoddir sylw dyledus i effaith unrhyw weithrediad adfer ar amgylcheddau naturiol a hanesyddol gyda'r manteision cymharol a'r angen am y cynnig yn cael eu pwysu a'u mesur yn erbyn pwysigrwydd cymharol diddordeb hanesyddol neu naturiol y safle.

11.361 Cyngorir ymgeiswyr i ymgysylltu'n amserol â'r Cyngor wrth nodi unrhyw ofynion fel rhan o gynigion datblygu, o ran adnabod risg a mesurau rheoli / lliniaru.

Arferion iach – Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd.

11.362 Er y cydnabyddir bod gorgyffwrdd rhwng y themâu ac aseinio polisïau, mae'r canlynol wedi'u nodi o dan y thema hon:

- **Polisi Strategol – SP 12:** Datblygu Gwledig
- **Polisi Strategol – SP 13:** Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol
- **Polisi Strategol – SP 14:** Diogelu a Gwella'r Amgylchedd Adeiledig a Hanesyddol

11.363 Mae'r polisïau canlynol yn ceisio cefnogi'r gwaith o gyflawni amcanion strategol y Cynllun, ond maent hefyd yn darparu cysylltiadau lefel uchel a cydymffurfiaeth eang â'r Nodau Llesiant.

Polisi Strategol – SP 12: Datblygu Gwledig

Mae'r Cynllun yn cefnogi cynigion datblygu a fydd yn cyfrannu at gynaliadwyedd cymunedau gwledig y Sir. Dylai cynigion datblygu mewn ardaloedd gwledig ddangos eu bod yn cefnogi rôl yr aneddiadau gwledig yn yr hierarchaeth aneddiadau i ddiwallu anghenion tai, cyflogaeth a chymdeithasol cymunedau gwledig Sir Gaerfyrddin.

Bydd cynigion datblygu yng nghefn gwlad y tu hwnt i'r aneddiadau dynodedig yn cael eu cefnogi lle maent yn cydfynd â pholisïau'r Cynllun hwn.

11.364 Mae gan aneddiadau gwledig y Sir rôl bwysig o ran gwella cynaliadwyedd yr ardal ehangach y maent wedi'u lleoli ynnddi yn ogystal â chynaliadwyedd cyffredinol y Sir. Mae strategaeth a hierarchaeth aneddiadau'r Cynllun yn adlewyrchu rôl arwyddocaol cymunedau gwledig trwy gefnogi twf ar raddfa gymesur a all wneud cyfraniad cadarnhaol tuag at gynaliadwyedd hirdymor yr economi wledig a chymunedau gwledig.

11.365 Gall datblygu cymesur a sensitif ddarparu'r lefel o dwf y mae ei hangen i gadw a gwella'r gwasanaethau a'r cyfleusterau a ddarperir yn aneddiadau gwledig y Sir. Gall hefyd ddiogelu a hyrwyddo'r Gymraeg mewn ardaloedd gwledig a gwella cyfleoedd cyflogaeth yng nghefn gwlad. Fodd bynnag, mae'r cynllun yn ceisio sicrhau nad yw datblygu a thwf yn cael effeithiau negyddol ar gynaliadwyedd cymuned. Yr allwedd i hyn yw sicrhau na chaniateir datblygu ar raddfa na chyfradd a fyddai'n effeithio ar allu'r gymuned i amsugno ac addasu i dwf a newid. Mae hyn yn hanfodol wrth ystyried yr effeithiau y gall datblygu eu cael ar y seilwaith lleol, bywiogrwydd y Gymraeg a chynaliadwyedd cefn gwlad a'r amgylchedd naturiol.

11.366 Yn hanesyddol mae polisi cynllunio cenedlaethol wedi ceisio cyfyngu ar ddatblygiadau diangen mewn lleoliadau cefn gwlad, yn bennaf er mwyn atal twf gwasgaredig ac anghynaliadwy a gwneud y defnydd gorau o seilwaith, adnoddau a gwasanaethau sydd ar gael yn fwy cyffredin mewn ardaloedd trefol sefydledig.

11.367 Er bod yr egwyddor hon yn dal i fod yn berthnasol a chymwys, mae mwy o gydnabyddiaeth i gefn gwlad fel lle gwaith, fel cartref i lawer, a lle i ymweld ag ef i eraill ac ecosystem hanfodol i bawb. Mae'r Cynllun yn ymrwymedig i fynd i'r afael â chymunedau gwledig a diogelu eu hanghenion. I'r perwyl hwn sefydlodd y Cyngor Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig gyda'r nod o asesu anghenion cymunedau gwledig a chymryd camau cadarnhaol i fynd i'r afael â'r rhain. Mae'r Cynllun yn cefnogi nodau'r Grŵp Gorchwyl yn bennaf trwy bolisïau sy'n ymwneud â darparu tai a thai fforddiadwy; yr economi a chyflogaeth; y Gymraeg a'r amgylchedd naturiol. Bydd angen i gynigion datblygu ddangos eu bod yn cyd-fynd â'r polisïau hyn yn ogystal â darpariaethau polisi cynllunio cenedlaethol.

11.368 Mae PCC Rhifyn 10 yn cydnabod bod cefn gwlad yn adnodd deinamig ac amlbwrpas. Mae'n nodi, yn unol â datblygu cynaliadwy a'r egwyddorion cynllunio cenedlaethol, y dylid ei warchod a'i wella lle y bo'n bosibl. Fodd bynnag, mae hefyd yn adlewyrchu'r angen i gydbwysu hyn yn

erbyn anghenion economaidd, cymdeithasol a hamdden cymunedau lleol ac ymwelwyr.

11.369 Mae PCC yn nodi y bydd meithrin y gallu i addasu a chydnerthedd yn nod allweddol ar gyfer lleoedd gwledig yn wyneb her sylweddol cynnal ffyniant cymunedau ac argaeledd gwasanaethau yn ogystal â chyfrannu at y nod llesiant cenedlaethol Cymunedau Cydlynus.

11.370 Ceir cydnabyddiaeth glir bod ardaloedd gwledig yn arddangos heriau o ran mynediad at ddulliau trafndiaeth cynaliadwy a'r disgwyliad yn PCC o ran mynediad at gysylltiadau teithio llesol a chysylltiadau swyddogaethol cynaliadwy. Caiff hyn ei adlewyrchu yn natblygiad yr hierarchaeth aneddiadau yn gyffredinol.

11.371 Mae'r ddealltwriaeth hon am amrywiaeth yn cael ei hadlewyrchu ym Mholisi Cynllunio Cymru yn yr ystyr ei fod yn ystyried gofynion trafndiaeth gynaliadwy. Mae para 4.1.16 yn cydnabod bod angen adlewyrchu gwahanol ddulliau o ymdrin â thrafnidiaeth gynaliadwy wrth ddiffinio twf mewn aneddiadau gwledig.

11.372 Mae'r CDLI Diwygiedig hwn yn cydnabod yr amrywiaeth sy'n bodoli o fewn y Sir a'r angen i adlewyrchu hyn yn ei ddull strategol. Mae'r Strategaeth Ofodol yn nodi hierarchaeth aneddiadau ond mae'n ei gosod o fewn fframwaith aneddiadau wedi'i grwpio o dan chwe chlwstwr. Bydd y

rhain, a dosbarthiad twf, yn canolbwyntio ar egwyddorion cynaliadwy, ond byddant hefyd yn cydnabod priod rôl, swyddogaeth a chyfraniad aneddiadau o fewn clystyrau penodol.

Yr Economi Wledig

11.373 Mae polisi cenedlaethol yn cydnabod bod economi wledig gref yn hanfodol i gynnal cymunedau gwledig cynaliadwy a ffyniannus. Yn hyn o beth, mae sefydlu mentrau newydd ac ehangu busnesau presennol yn hanfodol i dwf a sefydlogrwydd ardaloedd gwledig.

11.374 Dylid rhoi sylw i effaith datblygiadau o'r fath, ond fel a nodir yn PCC, gellir lleoli llawer o weithgareddau gweithgynhyrchu masnachol ac ysgafn mewn ardaloedd gwledig heb achosi aflonyddwch annerbyniol neu effeithiau niweidiol eraill.

11.375 Er bod ffocws o hyd ar adnabod neu ddyrannu safleoedd i ddiwallu angen am gyflogaeth, cydnabyddir hefyd y bydd angen cyfleoedd ar gyfer cynigion ar raddfa fach lle nad yw'r angen yn cael ei ddiwallu gan ddyraniadau penodol. Mae'r mentrau hyn ar raddfa fach yn gwneud cyfraniad pwysig i'r economi wledig.

11.376 Dylid cyfeirio at ddarpariaethau polisi SP6 a'i fynegiant o ddsbarthiad cynaliadwy darpariaeth tir cyflogaeth.

Anheddau Menter Wledig

11.377 Fel a nodir trwy bolisi cenedlaethol mae angen annedd menter wledig lle mae'n 'galluogi gweithwyr mentrau gwledig i fyw yn eu gweithle neu ger eu gweithle'. Mae hyn yn cynnwys annog pobl iau i reoli busnesau fferm a chefnogi arallgyfeirio ar ffermydd sefydledig.

11.378 Nid rôl na bwriad y CDLI Diwygiedig yw ailadrodd darpariaethau polisi cynllunio cenedlaethol. O ganlyniad, dylid cyfeirio at ddarpariaethau PCC a Nodyn Cyngor Technegol 6 (TAN6)³² wrth benderfynu ar geisiadau ar gyfer anheddau menter wledig newydd. Mae polisi cenedlaethol yn datgan yn glir y dylid archwilio cynigion o'r fath yn ofalus i sicrhau bod gwir angen.

11.379 Dylai ceisiadau ar gyfer anheddau menter wledig gael eu hategu gan arfarniad o anheddau menter wledig, a dim ond os yw'n darparu tystiolaeth bendant o'r angen am yr annedd y caiff caniatâd ei roi.

³² TAN6: Cynllunio ar gyfer Cymunedau Gwledig Cynaliadwy-
<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-09/tan6-cymunedau-gwledig-cynaliadwy.pdf>

11.380 Er mwyn sicrhau bod anheddau menter wledig yn cael eu cadw at y diben a fwriadwyd mae PCC para 4.2.37 yn ei gwneud yn ofynnol bod amod sy'n cyfyngu ar feddiannaeth ar yr eiddo yn cael ei ddefnyddio a bod yr annedd yn cael ei dosbarthu fel tŷ fforddiadwy (diffiniad a nodir yn Nodyn Cyngor Technegol 2: Cynllunio a Thai Fforddiadwy). Lle y bo'n briodol rhoddir ystyriaeth hefyd i ddefnyddio cytundeb cyfreithiol (adran 106) fel modd i gadw diben yr eiddo fel Annedd Fenter. Bydd hyn yn sicrhau bod yr annedd yn parhau i fod ar gael i ddiwallu'r angen lleol am dai fforddiadwy pe bai ei chyfiawnhad gwreiddiol yn dod i ben.

11.381 Mewn amgylchiadau lle ceir cais cynllunio i godi amodau meddiannaeth amaethyddol presennol neu lle cymerir camau gorfodi am beidio â chydymffurfio â'r amod, rhoddir ystyriaeth i ddisodli amod meddiannaeth amaethyddol gyda'r amod annedd menter wledig a nodir yn TAN6: Cynllunio ar gyfer Cymunedau Gwledig Cynaliadwy³³.

11.382 Bydd yn ofynnol bod cynigion ar gyfer Datblygiadau Un Blaned yng nghefn gwlad yn darparu ar gyfer anghenion sylfaenol y meddianwyr o ran incwm, bwyd, ynni a thrin gwastraff dros gyfnod o 5 mlynedd³⁴. Dylai unrhyw gynnig gael ei ategu gan gynllun rheoli seiliedig ar dystiolaeth; yn yr achosion hynny lle na ellir dangos hyn, caiff unrhyw gynnig ei ystyried

yn erbyn polisiâu a darpariaethau'r CDLI hwn a'r polisi cenedlaethol mewn perthynas â datblygiadau yng nghefn gwlad. Byddir yn cyfeirio at ddarpariaethau TAN6 ac mewn perthynas â gofynion y Canllaw Ymarfer Datblygiadau Un Blaned³⁵.

11.383 Wrth asesu addasrwydd safle ar gyfer Datblygiad Un Blaned, bydd disgwyl i'r ymgeisydd ystyried ei effaith bosibl ar y dirwedd a bioamrywiaeth, y gallu iddo gael ei sgrinio'n effeithiol yn ogystal â bod yn ddigon agos at Lwybrau Teithio Llesol neu drafnidiaeth gyhoeddus.

RD1: Anedd yn Lle Un Bresennol yng Nghefn Gwlad Agored

Caniateir cynigion i ddisodli anheddau presennol yng nghefn gwlad ar yr amod:

- a) nad yw'r annedd bresennol yn ffermdy, bwthyn nac adeilad arall traddodiadol sy'n bwysig i gymeriad gweledol a chynhenid y dirwedd;**
- b) nad yw'r annedd wreiddiol wedi cael ei dymchwel, ei gadael nac wedi mynd â'i phen iddi ac nad yw bellach yn ymddangos fel annedd;**
- c) bod dyluniad yr annedd newydd o ffurf, swmp, maint a graddfa sy'n parchu ei lleoliad;**

³³ TAN6: Cynllunio ar gyfer Cymunedau Gwledig Cynaliadwy - Paragraff 4.13.1

³⁴ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 4.2.39

³⁵ Canllaw Ymarfer ar gyfer Datblygiadau Un Blaned-

<https://gweddill.gov.wales/topics/planning/policy/guidanceandleaflets/oneplanet/?lang=CY>

- d) nad yw'r cynnig yn gofyn am estyniad annerbyniol i'r ardd breswyl sefydledig bresennol;**

Dylai'r cynigion ar gyfer unrhyw dai allan fod yn gymedrol o ran maint ac wedi'u lleoli'n sensitif a dylai fod modd cyflawni garej a lle storio ategol digonol ar gyfer yr annedd.

Caniateir cynigion mewn perthynas â disodli ffermdy, bwthyn neu adeilad arall traddodiadol sy'n ddarostyngedig i ddarpariaethau maen prawf a) uchod dim ond lle mae'r ymgeisydd yn rhoi digon o dystiolaeth i ddangos nad yw ailddefnyddio'r adeilad yn hyfyw yn economaidd neu ei fod mewn cyflwr strwythurol sy'n rhwystr i'w ailddefnyddio'n effeithiol.

11.384 Mae'r polisi'n cydnabod ac yn adlewyrchu cymeriad gwledig y Sir ac ystod a chyflwr y stoc dai. Mae'n ceisio rhoi cyfle a chwmpas i ddarparu anheddau newydd mewn ffordd sy'n sicrhau bod y Sir yn cadw ei chymeriad traddodiadol, gan hefyd beidio â thanseilio nodweddion arbennig Sir Gaerfyrddin wledig.

11.385 Dylid rhoi ystyriaeth benodol i dderbynioldeb effaith weledol cynigion ar y dirwedd. Yn hyn o beth, ni ddylai ei raddfa a'i ddyluniad (gan gynnwys maint y cwrtil preswyl) fod yn anfanteisiol i gymeriad ac ansawdd yr ardal.

RD2: Addasu ac Ailddefnyddio Adeiladau Gwledig ar gyfer Defnydd Preswyl

Bydd cynigion ar gyfer addasu ac ailddefnyddio adeiladau gwledig addas at ddefnydd preswyl yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) lle ceir tystiolaeth foddhaol nad yw defnyddio'r adeilad ar gyfer cyflogaeth neu fusnes yn ddichonadwy;**
- b) lle mae'r defnydd presennol wedi dod i ben ac na fyddai ei ailddefnyddio yn arwain at yr angen am adeilad ychwanegol;**
- c) lle mae ffurf, swmp a dyluniad cyffredinol y cynnig, gan gynnwys unrhyw estyniadau, yn parchu cymeriad gwledig ac ymddangosiad yr adeilad;**
- d) lle mae'r cynnig, gan gynnwys ei gwrtil a'i drefniadau mynediad, ar yr un raddfa â'r dirwedd o'i gwmpas, ac yn cyd-fynd â hi ac nad yw'n golygu bod angen darparu seilwaith ac adeiladau atodol hyll ac ymwithiol;**
- e) lle mae'r adeilad yn gallu cynnwys manau byw ac atodol digonol (gan gynnwys garejis). Dylai cynigion ar gyfer estyniadau fod yn gymesur ac yn adlewyrchu graddfa, cymeriad ac ymddangosiad yr adeilad gwreiddiol;**
- f) lle mae'r adeilad gwreiddiol yn strwythurol gadarn ac nad yw unrhyw waith ailadeiladu, y mae'n rhaid ei wneud oherwydd amodau strwythurol gwael a/neu'r angen am agoriadau newydd yn y waliau, yn golygu ailadeiladu sylweddol;³⁶**

³⁶ Nodyn Cyngor Technegol 1: Datblygu Economaidd – Paragraff 3.2.1

g) lle y bo'n berthnasol, lle mae'r cymeriad pensaernïol a'r deunyddiau traddodiadol wedi'u cadw ac nad yw'r cynnig yn arwain at golli cymeriad y strwythur gwreiddiol, neu fod adeiladwaith yr adeilad o ansawdd digonol fel nad oes angen ei adnewyddu ar raddfa eang neu sylweddol.

Yn gyffredinol, ni fydd cynigion sy'n ymwneud ag adeiladau sydd o adeiladwaith iwtalitaraid modern is-safonol yn cael eu hystyried yn briodol ar gyfer addasu preswyl.

11.386 Dim ond os gellir dangos y gwnaed pob ymdrech rhesymol i barhau â defnydd busnes/masnachol neu weithgaredd cymunedol neu sefydlu hynny, fel a nodir ym maen prawf a) uchod, y caniateir ailddefnyddio ac addasu (gan gynnwys trosi) adeilad diwydiannol, masnachol, amaethyddol neu adeilad arall yng nghefn gwlad ar gyfer defnydd preswyl.

11.387 Gellir ystyried cynigion preswyl yn ffafriol lle maent yn rhan o gynllun arfaethedig ar gyfer ailddefnydd busnes. Gellir gosod amodau sy'n ei gwneud yn ofynnol bod y gwaith sy'n angenrheidiol i sefydlu'r busnes/menter yn cael ei gwblhau cyn i'r elfen breswyl gael ei meddiannu. At hynny, gellir defnyddio amod neu rwymedigaeth gynllunio sy'n clymu'r uned breswyl wrth weithrediad y fenter hefyd fel y bo'n briodol.

11.388 Dim ond yr adeiladau hynny sydd o ansawdd pensaernïol priodol a/neu sy'n ymgorffori deunyddiau traddodiadol a gaiff eu hystyried. Yn

gyffredinol, ni fydd cynigion ar gyfer adeiladau o saernïaeth fodern, iwtalitaraid fel unedau ffrâm porth, strwythurau dros dro neu rai sy'n defnyddio deunyddiau fel gwaith bloc concrit, metel neu orffeniadau cladin dalennog eraill yn cael eu hystyried yn briodol i'w haddasu.

11.389 Bydd angen i'r Cyngor fod wedi'i argyhoeddi y gellir sicrhau manau byw a storio (gan gynnwys garddio) digonol heb yr angen am estyniadau sylweddol i'r adeilad. Yn gyffredinol, ni fydd cynigion i ehangu unedau yn y dyfodol yn cael eu hystyried yn briodol. Yn yr un modd, bydd y Cyngor yn ystyried tynnu'n ôl yr hawliau datblygu a ganiateir arferol i adeiladu estyniadau ac adeiladau atodol.

11.390 Dylid cyfeirio at y CCA mewn perthynas ag Addasu ac Ailddefnyddio Adeiladau Gwledig.

RD3: Arallgyfeirio ar Ffermydd

Bydd cynigion ar gyfer datblygiadau arallgyfeirio ar ffermydd sy'n cryfhau'r economi wledig yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a. Mae'n gydnaws â phrif weithgareddau amaethyddol y fferm weithiol bresennol, ac yn eu hategu a'u cefnogi;**
- b. Mae ar raddfa ac o natur sy'n briodol i weithrediad presennol y fferm;**

- c. **Mae'n rhoi sylw priodol i'r seilwaith priffyrdd a thrafnidiaeth;**
- d. **Ni fyddai'n cael effaith niweidiol ar gymeriad, lleoliad ac ymddangosiad yr ardal a'r dirwedd amgylchynol.**

Dylai cynigion roi blaenoriaeth i addasu adeiladau presennol addas ar y fferm weithiol. Lle gellir cyfiawnhau hynny, caniateir adeiladau newydd os ydynt wedi'u hintegreiddio â'r fferm weithiol bresennol, neu'n gysylltiedig â hi, a heb fod yn anfanteisiol i briod gymeriad ac ymddangosiad yr ardal a'r dirwedd o'i hamgylch.

11.391 Mae arallgyfeirio mewn ardaloedd gwledig yn aml yn gallu ychwanegu at ffrydiau incwm a hyfywedd economaidd ffermydd, cryfhau'r economi wledig ac ychwanegu at gyfleoedd cyflogaeth ehangach.

11.392 Bwriedir i gynigion arallgyfeirio ar ffermydd ategu a chefnogi parhad y gweithgarwch ffermio presennol. Ynghyd â'r cynigion, dylid cyflwyno tystiolaeth sy'n rhoi manylion y cyfiawnhad dros y defnydd a'i berthynas â'r gweithgarwch ffermio presennol.

11.393 Lle mae cynnig yn cynnwys siopau fferm, yn aml mae'n rhaid iddynt fewnforio nwyddau sy'n dod o bosibl oddi wrth gyflenwyr lleol eraill. Wrth benderfynu ar gynigion a wneir o dan y polisi hwn, rhoddir ystyriaeth i gyfyngu ar y mathau eang o gynnyrch a werthir ac i'r nifer a werthir. Rhoddir ystyriaeth hefyd i raddfa'r gweithrediad, yn arbennig lle byddai

defnydd anghyfyngedig yn arwain at effaith anffafriol ar fywiogrwydd a hyfywedd gweithgareddau manwerthu cyfagos.

11.394 wrth ystyried cynigion ar gyfer arallgyfeirio ar ffermydd, cydnabyddir bod eu cyd-destun gwledig yn golygu na allant gael eu gwasanaethu'n dda gan drafnidiaeth gyhoeddus bob amser. O ganlyniad, er y bydd ei argaeledd yn cael ei gymryd i ystyriaeth wrth ystyried natur a graddfa'r cynnig, cydnabyddir y potensial ar gyfer cynigion arallgyfeirio penodol na ellir ond eu cyrraedd mewn car preifat. Dylai cynigion o'r fath ystyried yr hierarchaeth trafnidiaeth gynaliadwy.

11.395 Lle y bo'n briodol, bydd cytundebau cyfreithiol yn cael eu defnyddio i glymu adeiladau amaethyddol wrth y tir os yw aildddefnydd yn gysylltiedig ag arallgyfeirio ar ffermydd lle mae'n debygol y bydd yr uned amaethyddol yn cael ei darnio.

RD4: Addasu ac Ailddefnyddio Adeiladau Gwledig ar gyfer Defnydd Dibreswyl

Bydd cynigion i addasu adeiladau gwledig at ddefnydd busnes yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) **lle mae'r adeilad yn addas ar gyfer y defnydd penodol;**
- b) **lle mae digon o dir a lle storio ynghlwm ar gyfer anghenion swyddogaethol y defnydd arfaethedig (gan gynnwys darpariaeth parcio);**

- c) **Ile na fyddai ei addasu a'i ddefnydd arfaethedig, neu'r defnydd o dir cyfagos ar gyfer darparu mynediad, cyfleusterau parcio, adeileddau atodol, cyfleusterau neu le storio ar y safle yn arwain at effaith niweidiol ar gymeriad yr ardal, defnyddiau cyfagos neu effaith ar hyfywedd defnyddiau tebyg o fewn yr ardal leol;**
- d) **Ile mae'r adeilad presennol yn gadarn yn strwythurol ac yn addas yn swyddogaethol ar gyfer y defnydd arfaethedig;**
- e) **Ile mae unrhyw estyniad yn adlewyrchu graddfa'r adeilad gwreiddiol.**

11.396 Mae Polisi Cynllunio Cenedlaethol yn cydnabod cyfraniad hanfodol economi wledig gref i gefnogi cymunedau gwledig cynaliadwy a ffyniannus. Mae'n ceisio darparu agenda gadarnhaol ar gyfer y potensial i aildefnyddio adeiladau presennol mewn ardaloedd gwledig at ddibenion busnes.

RD5: Cyfleusterau Marchogol

Bydd cynigion datblygu ar gyfer stablau, cyfleusterau marchogol neu ddefnyddio tir ar gyfer gweithgareddau marchogol yn cael eu caniatáu dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) **Ile mae'r cyfleuster wedi'i grwpio o fewn cyfadeilad fferm presennol, neu wedi'i leoli mor agos â phosibl at adeiladau presennol;**
- b) **Ile bydd y defnydd arfaethedig o ddwyster sy'n briodol i'w amgylchedd a'i leoliad;**

- c) **Ile na fydd y datblygiad yn cael effaith niweidiol ar y dirwedd nac ar fuddiannau cadwraeth natur; a**
- d) **Ile gellir darparu mynediad a lleoedd parcio addas ar gyfer blychau ceffylau a'r lefel o arfaethedig o weithgarwch masnachol;**
- e) **Ile mae gan gyfleusterau masnachol fynediad addas at y rhwydwaith priffyrdd.**

11.397 Mae cynigion ar gyfer stablau a chyfleusterau marchogol cysylltiedig fel arfer yn gysylltiedig â lleoliad cefn gwlad. Fel arfer bydd angen caniatâd cynllunio ar gyfer datblygu stablau, oni bai bod y ceffylau'n rhan o'r gweithgarwch amaethyddol, neu fod y stabl o fewn cwrtil annedd (sy'n adlewyrchu hawliau datblygu a ganiateir posibl).

11.398 Bydd cynigion nad ydynt yn cael unrhyw effaith niweidiol ar y dirwedd a/neu effaith amgylcheddol niweidiol yn cael eu cefnogi. Yn hyn o beth, bydd disgwyl i gynigion ddangos sut y mae'r datblygiad yn cyd-fynd â'i leoliad cefn gwlad a'r sylw y mae'n ei roi i'r fframwaith aneddiadau a'i leoliad, gan gynnwys adeiladau presennol.

11.399 Dylai codi ménage ar gyfer defnydd domestig preifat gael ei ddylunio fel nad yw'n cael effaith niweidiol ar y dirwedd, ei fod yn dwyn perthynas dda ag adeiladau presennol, a'i fod ar raddfa briodol.

11.400 Ystyrir bod stablau a ménages masnachol yn briodol fel busnesau gwledig lle gellir darparu ar eu cyfer heb niwed i gymeriad yr ardal, a'u bod yn cael eu hystyried yn dderbyniol yn nhermau priffyrdd.

Polisi Strategol – SP 13: Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol

Bydd disgwyl i gynigion ar gyfer datblygu ddiogelu a gwella amgylchedd naturiol y Sir.

Rhaid i gynigion adlewyrchu'r rôl sydd gan amgylchedd sy'n gysylltiedig yn ecolegol o ran diogelu a gwella bioamrywiaeth, diffinio'r dirwedd, cyfrannu at Lesiant ac egwyddorion Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy.

Dylid ystyried pob cynnig datblygu yn unol â Pholisi Cenedlaethol (PCC a TAN5) lle byddai cynnig ar gyfer datblygu yn arwain at effaith niweidiol sylweddol ar safle dynodedig Ewropeaidd. Ni chaniateir datblygiad a fyddai'n arwain at effeithiau amgylcheddol niweidiol annerbyniol.

11.401 Mae gan Sir Gaerfyrddin amgylchedd naturiol cyfoethog ac amrywiol gyda nifer o safleoedd dynodedig a rhywogaethau a warchodir. Mae'r polisi hwn yn ceisio cydnabod ansawdd a gwerth yr amgylchedd naturiol a thirweddau ar draws ardal y cynllun, a'u rôl hanfodol o ran diffinio hunaniaeth, cymeriad ac unigrywiaeth y Sir. Mae cydnabyddiaeth i rinweddau sylweddol seilwaith gwyrdd ar gyfer cynnal a gwella

bioamrywiaeth a rhwydweithiau ecolegol yn ymhlyg. Cyfeirir at y polisi Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd PSD3.

11.402 Mae diogelu a gwella'r elfennau hyn yn elfen bwysig o'r Strategaeth, sy'n ceisio adlewyrchu nid dim ond y dynodiadau rhyngwladol a chenedlaethol hynny, ond hefyd gyfraniad safleoedd a thirweddau ar y lefel leol. Bydd y CDLI hefyd yn ceisio gwarchod a gwella adnoddau naturiol megis geoamrywiaeth ac ansawdd dŵr, pridd ac aer.

11.403 Mae'r polisi hwn hefyd yn cydnabod elfennau'r amgylchedd naturiol sy'n aml yn gydgyssylltiedig a'u cyfraniad at gynnal a gwella bioamrywiaeth, yn ogystal â chreu mannau deniadol a chydlynus ar gyfer cymunedau, a llesiant poblogaeth Sir Gaerfyrddin.

11.404 Mae gwarchod a gwella cysylltedd, a'r cyfraniad a wna i ansawdd tirwedd, amgylchedd naturiol a bioamrywiaeth Sir Gaerfyrddin, yn ystyriaeth bwysig. O ganlyniad, bydd effaith bosibl y Cynllun, ei bolisiâu, a'i gynigion ar fuddiannau cadwraeth natur, gwerth amwynder, ansawdd dŵr/pridd/aer, hydroleg, daeareg a chyfundrefnau geomorffolegol yn parhau i lywio'r broses o lunio'r cynllun.

11.405 Mae Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd wedi'i gynnal i asesu effeithiau'r Cynllun ar safleoedd a warchodir gan Ewrop, gan gynnwys y rhai sy'n cael eu hystyried ar gyfer eu dynodi.

11.406 Er bod y Cynllun yn cydnabod yr angen am ddatblygiad newydd at ddibenion cymdeithasol ac economaidd, lle y bo'n briodol bydd y Cyngor yn ceisio diogelu nodweddion amgylcheddol Sir Gaerfyrddin. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio sicrhau bod yr amgylchedd naturiol yn cael ei ddiogelu a'i wella trwy bolisi manwl.

11.407 Hefyd, a chan adlewyrchu'r dyletswyddau a osodir ar Awdurdodau Lleol, mae'r Cynllun yn rhoi sylw i ddynodiad y Parc Cenedlaethol a'r diben y'i dynodwyd ar ei gyfer, lle gall effeithio ar ystyriaeth i gynigion cynllunio.

NE1: Dynodiadau Rhanbarthol a Lleol

Caniateir cynigion ar gyfer datblygu a fydd yn arwain at niwed annerbyniol i Warchodfa Natur Leol, neu Safleoedd Daearegol/Geomorffolegol o Bwys Rhanbarthol dim ond lle gellir dangos:

- a) **bod amgylchiadau eithriadol, lle mae'r rhesymau dros y datblygiad neu'r newid i ddefnydd tir yn amlwg yn drech na'r angen i warchod buddiannau bioamrywiaeth a chadwraeth natur y safle;**

- b) **y gellir lleihau unrhyw niwed annerbyniol cyn belled ag y bo modd yn unol â'r hierarchaeth liniaru, trwy**

- i. **sicrhau mesurau osgoi, lleihau neu liniaru effeithiol; neu,**
- ii. **lle nad yw hyn yn ymarferol, y gellir rhoi mesurau cydbwysu digonol ar waith sydd o werth ecolegol tebyg i'r hyn a gollir trwy ddatblygu neu o werth ecolegol mwy.**

- c) **Os yw'n briodol, bydd dynodi safleoedd o'r fath yn cael ei gefnogi.**

11.408 Mae Gwarchodfeydd Natur Lleol a Safleoedd

Daearegol/Geomorffolegol o Bwys Rhanbarthol yn nodi ardaloedd sydd o bwysigrwydd lleol ar gyfer cadwraeth natur a gwerth daearegol, a gallant gynnwys safleoedd sy'n cynnwys amrywiaeth o fathau o gynefinoedd neu sy'n cynnal ystod o rywogaethau. Gall diogelu'r safleoedd hyn wneud cyfraniad pwysig i ddyletswydd y Cyngor o dan Adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Mae'r nodweddion hyn hefyd yn werthfawr o ran eu cyfraniad i ansawdd yr amgylchedd lleol ac o ran ei gwneud yn bosibl addasu a bod yn gydnerth yn wyneb y newid yn yr hinsawdd.

11.409 O dan amgylchiadau lle gallai'r angen am ddatblygiad wrthbwysu'r angen i ddiogelu safle penodol, yna bydd effaith yn cael ei hosgoi, ei lleihau i'r eithaf a'i lliniaru hyd y bo'n bosibl. Pan fydd effeithiau gweddillol yn parhau, caiff mesurau eu rhoi ar waith i sicrhau bod darpariaeth

cynefinoedd bywyd gwyllt amgen neu fesurau creu cynefinoedd yn cael eu darparu er mwyn sicrhau nad oes colled net yng ngwerth cadwraeth yr ardal neu'r nodwedd ar y cyfan. Lle y bo'n briodol, bydd yr awdurdod yn ystyried defnyddio amodau a/neu rwymedigaethau cynllunio i ddarparu mesurau lliniaru a/neu gydbwysu priodol.

11.410 Mae Safleoedd o Bwysigrwydd ar gyfer Gwerth Cadwraeth Natur yn cynnig potensial sylweddol fel adnodd bioamrywiaeth. Er nad oes unrhyw Safleoedd o Bwysigrwydd ar gyfer Gwerth Cadwraeth Natur wedi'u nodi yn ardal y Cynllun, mae mynd ati'n frwd i archwilio dynodiadau o'r fath yn dal yn un o amcanion yr awdurdod. Bydd unrhyw ddynodiad ar gyfer Safleoedd o Bwysigrwydd ar gyfer Gwerth Cadwraeth Natur yn y dyfodol yn unol â'r CCA sy'n dod i'r amlwg ac sy'n nodi'r fethodoleg ddiwygiedig ar gyfer eu hadnabod. Bydd y CCA hyn yn cael eu cynhyrchu ar yr un pryd ag y bydd y Cynllun yn cael ei fabwysiadu.

NE2: Bioamrywiaeth

Dylai cynigion ar gyfer datblygu geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth.

Ni chaniateir cynigion ar gyfer datblygu lle y byddent yn cael effaith niweidiol ar rywogaethau, cynefinoedd a nodweddion y rhoddir blaenoriaeth i'w gwarchod a nodweddion o brif bwysigrwydd cydnabyddedig i warchod bioamrywiaeth a chadwraeth natur, (sef y rhai a ddiogelir gan Adran 7 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, ac eithrio lle gellir dangos:

a) Bod amgylchiadau eithriadol, lle mae'r rhesymau dros y datblygiad neu dros newid defnydd tir yn amlwg yn drech na'r angen i ddiogelu buddiannau bioamrywiaeth a chadwraeth natur y safle; a,

b) y gellir lleihau unrhyw niwed annerbyniol cyn belled ag y bo modd yn unol â'r hierarchaeth liniaru, twy

- i. sicrhau mesurau osgoi, lleihau neu liniaru effeithiol; neu,**
- ii. lle nad yw hyn yn ymarferol, y gellir rhoi mesurau cydbwysu digonol ar waith sydd o werth ecolegol tebyg i'r hyn a gollir trwy ddatblygu neu o werth ecolegol mwy.**

11.411 Mae'r polisi hwn yn ceisio sicrhau bod y cynefinoedd a'r rhywogaethau a nodir yn Adran 7 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 yn cael eu diogelu'n addas rhag datblygu niweidiol a bod y Cyngor yn cyflawni ei rwymedigaeth i gynnal a gwella bioamrywiaeth a hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau. Dylid cyfeirio'n llawn at y CCA Cadwraeth Natur a Bioamrywiaeth. Mae'r CCA hyn yn cynnwys canllawiau i ddatblygwyr a dylent fod o gymorth i weithredu'r polisi hwn a'r CDLI. Lle y bo'n berthnasol, bydd rôl cynefinoedd ac ardaloedd cysylltiedig fel llwybrau cysylltedd, 'rhwydweithiau ecolegol' neu 'rwydweithiau coridor anifeiliaid' yn cael ei hystyried (dylid cyfeirio at Bolisi NE3).

11.412 Lle y bo angen, dylai cynlluniau rheoli sy'n manylu ar faterion megis mesurau lliniaru gael eu cynhyrchu fel rhan o unrhyw gais, a'u

cytuno gyda'r awdurdod cyn y rhoddir caniatâd. Dylai trefn fonitro y cytunwyd arni gael ei chyflwyno gyda'r mesurau lliniaru arfaethedig. Gall mesurau lliniaru gynnwys dylunio ac amserlennu gwaith yn ofalus, gan ystyried datblygu fesul cyfnod fel bod amseriad unrhyw waith yn tarfu gyn lleied â phosibl.

11.413 Lle y bo angen, dylai cynigion datblygu geisio gwella bioamrywiaeth. Pan fo angen gwella bioamrywiaeth a lle na chynigir hynny fel rhan o gais, rhoddir pwysau sylweddol ar ddiffyg hynny, ac oni bai bod ystyriaethau perthnasol sylweddol eraill yn nodi fel arall bydd angen gwrthod caniatâd³⁷. Bydd yn ofynnol bod cynigion datblygu'n asesu priodoleddau cydnerthedd ecosystemau yn unol â'r fframwaith a amlinellir ym mharagraff 6.4.9 o PCC10 a bydd disgwyl iddynt ddiogelu a gwella'r priodoleddau hyn ar ôl datblygu.

11.414 O dan amgylchiadau eithriadol, gallai'r angen am ddatblygiad wrthbwysu'r angen i ddiogelu safle penodol. Mewn achosion o'r fath, bydd effaith yn cael ei hosgoi, ei lleihau i'r eithaf a'i lliniaru hyd y bo'n bosibl a phan fydd effeithiau gweddillol yn parhau, caiff mesurau eu rhoi ar waith i sicrhau bod darpariaeth cynefinoedd bywyd gwyllt amgen neu fesurau creu cynefinoedd yn cael eu darparu er mwyn sicrhau nad oes colled net ym mioamrywiaeth yr ardal neu'r nodwedd ar y cyfan.

³⁷ Llythyr oddi wrth y Prif Swyddog Cynllunio - Canllawiau ar sicrhau gwelliannau i fioamrywiaeth mewn cynigion datblygu 2019.

11.415 Bydd lleoliad a graddfa datblygiad, gan gynnwys natur y cynefinoedd ar y safle a'r ardal gyfagos yn ystyriaeth yn natur unrhyw reolaeth y mae ei hangen.

11.416 Dylai effeithiau posibl datblygiad, naill ai'n unigol neu'n gronnol, gael eu hystyried yn ofalus wrth benderfynu ar unrhyw gynig. Yn hyn o beth, gall effaith sŵn, dirgryndod, draenio, goleuadau, traffig ac ystyriaethau o ran ansawdd aer ddwyn goblygiadau yn ystod y broses adeiladu neu ar ôl cwblhau unrhyw ddatblygiad.

11.417 Bydd y defnydd o amodau cynllunio a/neu rwymedigaethau cynllunio yn cael ei ystyried lle bo hynny'n briodol.

NE3: Coridorau, Rhwydweithiau a Nodweddion Unigryw

Bydd disgwyl i gynigion datblygu gynnal a gwella coridorau, rhwydweithiau a nodweddion unigryw ecolegol. Cefnogir cynigion sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer cadw nodweddion o'r fath a'u rheoli'n briodol.

Bydd cynigion sy'n arwain at effaith niweidiol ar gysylltedd neu gyfanrwydd coridorau, rhwydweithiau neu nodweddion

unigryw ecolegol yn cael eu caniatáu dim ond dan yr amgylchiadau canlynol:

- b) a) Bod amgylchiadau eithriadol, lle mae'r rhesymau dros y datblygiad neu dros newid defnydd tir yn amlwg yn drech na'r angen i ddiogelu buddiannau bioamrywiaeth a chadwraeth natur y safle; a,**
- b) y gellir lleihau unrhyw niwed annerbyniol cyn belled ag y bo modd yn unol â'r hierarchaeth liniaru, twy**
 - i. sicrhau mesurau osgoi, lleihau neu liniaru effeithiol; neu,**
 - ii. lle nad yw hyn yn ymarferol, y gellir rhoi mesurau cydbwysu digonol ar waith sydd o werth ecolegol tebyg i'r hyn a gollir trwy ddatblygu neu o werth ecolegol mwy.**

11.418 Mae'r polisi hwn yn ceisio sicrhau bod coridorau, rhwydweithiau a nodweddion unigryw ecolegol yn cael eu diogelu a'u rheoli'n briodol. Mae'r rhain yn cynnwys nodweddion sydd, oherwydd eu strwythur llinol a pharhaus neu eu swyddogaethau fel 'camau graddol' neu 'goridorau bywyd gwyllt', yn hanfodol ar gyfer lleihau darniad cynefinoedd a rhoi anogaeth ar gyfer mudo a gwasgariad ecolegol neu gyfnewid genetig. Gall diogelu'r nodweddion hyn wneud cyfraniad pwysig i ddyletswydd y Cyngor o dan Adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Mae'r rhain hefyd yn werthfawr o ran eu cyfraniad i ansawdd yr amgylchedd lleol ac o ran ei

gwneud yn bosibl addasu a bod yn gydnerth yn wyneb y newid yn yr hinsawdd.

11.419 Mae'r nodweddion a fydd yn cyfrannu yn cynnwys: llwyni, ffosydd a chloddiau, waliau cerrig, nentydd, lleiniau cysgodi o goed, coetiroedd, hen goed, parcdiroedd, lonydd gwyrdd, coridorau afonydd, llynnoedd, pyllau, ymylon ffyrdd, neu fosaig cynefinoedd neu rwydweithiau o gynefinoedd eraill sy'n bwysig yn lleol gan gynnwys corsydd mawn, gweundir, gwlypdiroedd, morfeydd heli, twyni tywod a glaswelltiroedd sy'n gyforiog o rywogaethau.

11.420 Mae darparu cysylltedd ecolegol yn un o wasanaeth ecosystemau pwysig y *Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd* ac mae ei ddiogelu a/neu ei wella yn gyson â Pholisi PSD3 Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd. Wrth nodi'r nodweddion hyn a rhoi'r polisi hwn ar waith, dylid cyfeirio at yr Asesiad Seilwaith Gwyrdd a'r gwaith mapio cysylltiedig.

NE4: Datblygu yn Ardal CCA Caeau Mynydd Mawr

Caniateir cynigion os ydynt yn cyd-fynd ag ymrwymiad y Cyngor i hyrwyddo ac i gyfrannu at gyflawni Amcanion Cadwraeth Ardal Cadwraeth Arbennig Caeau Mynydd Mawr (ACA CMM) yn unol â'r Rheoliadau Cynefinoedd. Bydd yn ofynnol bod cynigion sydd wedi'u lleoli o fewn Ardal y CCA yn cyfrannu tuag at gynyddu ansawdd a maint y cynefin sydd ar

gael ar gyfer Britheg y Gors o fewn Ardal y CCA. Diffinnir Ardal y CCA ar y map cynigion.

Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, ac er mwyn lliniaru colled cynefinoedd ategol posibl a chysylltedd ar gyfer glöyn byw brith y gors a allai ddeillio o'r datblygiad, bydd y Cyngor (Ile y bo'n berthnasol) yn ceisio sicrhau Rhwymedigaethau Cynllunio (yn unol â pholisi INF1 yn y CDLI a darpariaethau'r CCA ar gyfer ACA CMM) gan ddatblygiadau perthnasol o fewn ardal y CCA.

11.421 Gall datblygiadau fynd ymlaen yn ardal CCA Caeau Mynydd Mawr ar yr amod na fydd unrhyw effaith sylweddol debygol amlwg ar Ardal Cadwraeth Arbennig Caeau Mynydd Mawr (ACA CMM). I'r perwyl hwn, bydd y Cyngor (Ile bo'n briodol) yn ceisio cyfraniadau gan ddatblygwyr i ariannu gwaith y Cyngor i gyflawni prosiect rheoli cynefinoedd y Cyngor yn ardal y CCA. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yng Nghanllawiau Cynllunio Atodol Caeau Mynydd Mawr (CCA ACA CMM).

11.422 O ran darparu sicrwydd a ffocws gofodol, mae CCA CMM yn egluro disgwyliadau ar bob parti. Mae'r CCA yn darparu mecanwaith i ddatblygwyr geisio lliniaru effaith eu cynigion ar yr ACA trwy gyfrannu at brosiect rheoli cynefinoedd CMM y Cyngor. Er mwyn sicrhau bod y CDLI yn cydymffurfio â'r Rheoliadau Cynefinoedd, bydd y Cyngor (Ile y bo'n briodol) yn rhoi blaenoriaeth i sicrhau rhwymedigaethau mewn perthynas ag ACA Caeau Mynydd Mawr ar gyfer cynigion sydd wedi'u lleoli o fewn

Ardal CCA CMM. Gall y Cyngor hefyd (Ile bo'n briodol) ofyn am wybodaeth fanwl bellach gan ddatblygwyr er mwyn goleuo'r broses o benderfynu ar geisiadau cynllunio.

11.423 Nodir Ardal CCA Caeau Mynydd Mawr ar y Map cynigion. Mae 'r CCA yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn. Er nad yw'r CCA yn dadlau o blaid dull haearnidd / cyffredinol o gyfrifo swm y cyfraniadau gan ddatblygwyr sy'n ofynnol gan y Cyngor, mae'n nodi rhestr codi tâl y mae'n rhaid iddi fod yn fan cychwyn ar gyfer pob trafodaeth. Dylid cyfeirio at y CCA o ran unrhyw gyfraniadau arfaethedig 'mewn nwyddau'.

11.424 Yn eithriadol, ac yn gwbl unol â darpariaethau'r CCA, gall y swm y cytunwyd arno fel cyfraniad fod yn amodol ar drafodaeth.

NE5: Rheolaeth Arfordirol

Bydd cynigion ar gyfer cynlluniau rheoli arfordirol yn cael eu caniatáu, ar yr amod:

- a) Bod cyfiawnhad priodol dros yr angen am y datblygiad;**
- b) Bod y datblygiad yn gydnaws â'r amgylchedd o'i gwmpas;**
- c) Ei fod yn diogelu, yn gwella ac, os yw'n briodol, yn creu cysyllteddau cerdded â Llwybr Arfordir Cymru a'r rhwydwaith llwybrau troed;**

d) Na fydd y cynllun yn arwain at gynnydd mewn erydiad, llifogydd nac ansadrwydd tir.

Bydd cynigion yn cael eu hannog i ddarparu llwybrau Teithio Llesol ychwanegol i gysylltu cymunedau a llwybrau presennol â Llwybr Arfordir Cymru.

11.425 Mae gan gynlluniau amddiffyn yr arfordir rôl bwysig o ran diogelu poblogaeth, asedau ac adnoddau'r Sir rhag llifogydd llanwol ac erydu.

Mae'r polisi hwn yn ceisio sicrhau bod cynlluniau rheoli arfordirol yn cael eu llunio mewn lleoliadau priodol, ac nad ydynt yn cael effaith niweidiol ar y dirwedd o'u hamgylch. Bydd yn ofynnol i gynlluniau roi sylw i ddiogelu rhywogaethau a chynefinoedd yn unol â Pholisi Strategol SP13.

11.426 Bydd anogaeth yn cael ei rhoi i gynnwys cyfleusterau hamdden a mynediad cyhoeddus priodol o fewn cynlluniau.

11.427 Ni chaniateir cynlluniau rheoli arfordirol newydd at ddibenion galluogi datblygiad newydd mewn ardaloedd lle ceir perygl llifogydd neu erydu arfordirol.

11.428 Bydd disgwyl i gynigion ystyried cynnwys Cynllun Rheoli Traethlin De Cymru (Trwyn Larnog i Benrhyn y Santes Ann) (CRhT2). Mae'r CRhT yn ceisio lleihau'r peryglon hyn i bobl ac i'r amgylcheddau datblygedig, hanesyddol a naturiol, ac yn nodi sut y dylid rheoli'r arfordir yn y dyfodol

trwy nifer o bolisiâu rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol hirdymor cynaliadwy ar gyfer yr arfordir.

11.429 Cyfeirir yn benodol at Bolisi NE7: Ardal Rheoli Newid Arfordirol a'i gyd-destun mewn perthynas â datblygiadau o fewn, neu yr effeithir arnynt gan, bolisiâu 'dim ymyriad gweithredol' ac 'adlinio a reolir' yn y CRhT.

11.430 Mae'r cynigion sydd yn y CDLI hwn wedi'u paratoi gan roi sylw dyledus i'r polisiâu a nodir yn CRhT2.

NE6: Datblygu Arfordirol

1. Bydd cynigion ym mhob lleoliad arfordirol yn cael eu caniatáu dim ond ar yr amod:

a) Eu bod wedi cymryd i ystyriaeth faterion sy'n gysylltiedig â newid arfordirol;

b) Na fyddant yn niweidio'r forwedd mewn modd annerbyniol trwy raddfa, màs a dyluniad amhriodol.

2. Bydd cynigion datblygu mewn lleoliadau arfordirol sydd heb eu datblygu yn cael eu caniatáu dim ond ar yr amod:

c) Bod angen eu lleoli mewn lleoliad arfordirol;

d) Eu bod yn rhan o gynllun rheoli arfordir angenrheidiol;

- e) Nad ydynt yn cynyddu'r risg o erydu, llifogydd neu ansadrwydd tir;
- f) Na fyddent yn arwain at yr angen am fesurau newydd i ddiogelu'r arfordir;
- g) Eu bod yn diogelu ac yn gwella'r dirwedd, y morlun, bioamrywiaeth a'r amgylchedd hanesyddol.

11.431 Mae gan Sir Gaerfyrddin ardal helaeth o forlin, sy'n ymestyn o aber Afon Lluchwr i Marros. Gellir diffinio'r ardal arfordirol fel ardaloedd lle mae'r tir a'r môr cyfagos yn cael eu hystyried yn gyd-ddibynnol ar ei gilydd.

11.432 Anaml y bydd yr arfordir sydd heb ei ddatblygu yn cael ei ystyried fel y lleoliad mwyaf priodol ar gyfer datblygu, a dylai unrhyw gynigion ystyried cynnwys SMP2, yn ogystal â pholisïau eraill y Cynllun.

11.433 Mae materion sy'n gysylltiedig â newid arfordirol yn cynnwys: risgiau erydu, llifogydd, ansadrwydd tir, y dulliau a ffefrir i fynd i'r afael â risgiau o'r fath, a'r effeithiau ar fioamrywiaeth a chydnerthedd ecolegol.

11.434 Cyfeirir at bolisi NE7: Ardal Rheoli Newid Arfordirol a'i gyd-destun mewn perthynas â datblygiadau o fewn, neu yr effeithir arnynt gan, bolisïau 'dim ymyriad gweithredol' ac 'adlinio a reolir' CRhT2.

NE7: Ardal Rheoli Newid Arfordirol

Mae'r Ardal Rheoli Newid Arfordirol (CCMA) wedi'i diffinio fel yr ardaloedd hynny lle mae CRhT2 yn nodi polisi o 'ddim ymyriad gweithredol' ac 'adlinio rheoledig'.

Ni ddylai cynigion ar gyfer datblygu sydd wedi'u lleoli o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol a nodwyd gael effaith niweidiol ar gyfraddau newid arfordirol mewn mannau eraill, a byddant yn amodol ar y canlynol:

1. Datblygiad Preswyl Newydd

Ni chefnogir cynigion ar gyfer unrhyw ddefnydd preswyl o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol.

2. Adleoli Anheddau Preswyl Presennol

Bydd cynigion i adleoli anheddau preswyl presennol o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol yn cael eu caniatáu o dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) Lle mae'r datblygiad yn disodli annedd barhaol yr effeithir arni neu a fygythir gan erydiad a/neu berygl llifogydd arfordirol o fewn 20 mlynedd i ddyddiad y cynnig; a
- b) Lle mae'r annedd a adleolwyd wedi ei lleoli o fewn pellter priodol i'r tir o ran Yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol a gwybodaeth arall yn y Cynllun Rheoli Traethlin, ac lle mae mewn lleoliad sydd:

- i. yn achos annedd amaethyddol, o fewn y daliad fferm neu o fewn neu'n union wrth ymyl aneddiadau presennol, neu
 - ii. o fewn neu'n union wrth ymyl aneddiadau presennol yn agos at y lleoliad y cafodd ei dadleoli ohono;
 - iii. yn achos carafán/carafanau sefydlog, caban(nau) gwyliau neu uned(au) llety ymweld parhaol eraill - o fewn, gerllaw neu o fewn pellter derbyniol i'r safle presennol.
- c) Bod safle'r annedd bresennol yn cael ei glirio o unrhyw adeiladau neu daclau preswyl ac yn cael ei wneud yn ddiogel; a,
- d) Bod yr annedd newydd yn debyg o ran maint i'r hyn y mae wedi'i bwriadu i'w ddisodli; ac,
- e) Bod y cynnig yn cydnabod y priod ymdeimlad o le o fewn yr ardal ac na ddylai gael effaith niweidiol ar dirwedd, treflun, morlun a/neu fioamrywiaeth yr ardal

3. Adeiladau Di-breswyl

Bydd cynigion ar gyfer y mathau canlynol o ddatblygiadau dibreswyl newydd yn cael eu caniatáu o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol a ragwelir fel rhai sydd mewn perygl o newid arfordirol, yn amodol ar Asesiad o Ganlyniadau Llifogydd ac Asesiad Sadrwydd derbyniol:

i. datblygiad sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r ardal arfordirol (e.e. cytiau traeth, caffis, ystafelloedd te, siopau, llety gwyliau

ar osod byr, safleoedd carafanau teithiol a sefydlog, safleoedd gwersylla, gweithgareddau hamdden); a

ii. datblygiad sy'n cynnig manteision economaidd a chymdeithasol sylweddol i'r gymuned; a

iii. lle gellir dangos na fydd unrhyw risg gynyddol i fywyd, neu unrhyw risg sylweddol i eiddo.

Caniateir ailddatblygu, neu estyniadau i, eiddo dibreswyl presennol neu ddwysáu defnydd tir dibreswyl presennol ar safleoedd o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol, lle gellir dangos trwy Asesiad o Ganlyniadau Llifogydd ac Asesiad Sadrwydd addas na fydd risg fwy o gwbl i fywyd, nac unrhyw risg sylweddol i eiddo (lle y bo'n briodol).

4. Estyniadau i Anheddau a Seilwaith Presennol

Bydd cynigion ar gyfer y mathau canlynol o ddatblygiadau yn cael eu caniatáu yn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol, yn amodol ar Asesiad o Ganlyniadau Llifogydd a/neu Asesiad Sadrwydd addas:

1) Estyniadau preswyl cyfyngedig sydd â chysylltiad agos â graddfa bresennol yr eiddo;

2) Datblygiad atodol o fewn cwrttil preswyl anheddau presennol;

3) Bydd seilwaith cymunedol a seilwaith arall allweddol (gan gynnwys ffyrdd), y mae'n ofynnol eu lleoli o fewn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol i ddarparu'r budd a fwriadwyd ar gyfer

y gymuned ehangach, yn cael eu caniatáu lle mae cynlluniau clir i reoli effaith newid arfordirol ar y cynnig a'r gwasanaethau a ddarperir ganddo.

11.435 Fel gyda pholisi RE6, dylid ystyried CRhT2 sy'n gosod ystod o bolisiâu ar gyfer y morlin, sef 'cadw'r llinell', 'dim ymyriad gweithredol' neu 'adlinio rheoledig', fesul cyfnod polisi (sef: hyd at 2025, 2026 - 2055, a 2056 - 2105).

11.436 Gellir gweld y CRhT2 yn www.southwalescoast.org. Mae PCC yn nodi y dylai Awdurdodau Lleol helpu i leihau perygl llifogydd ac effaith erydu arfordirol trwy osgoi datblygu amhriodol mewn ardaloedd sydd dan fygythiad.

11.437 Mae'r Ardal Rheoli Newid Arfordirol yn cynrychioli lle mae'r polisi CRhT2 a dderbynnir ar gyfer 'dim ymyriad gweithredol' neu 'adlinio rheoledig' yn ystod cyfnod y cynllun.

11.438 Nid ystyrir bod datblygiad preswyl newydd yn addas yn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol. Mae hyn yn adlewyrchu lefel y perygl o erydu arfordirol a llifogydd yn yr ardaloedd hyn. Bydd gweithredu'r dull hwn yr un mor berthnasol i gynigion i newid defnydd adeiladau parhaol eraill i lety preswyl ac anheddau yn lle rhai blaenorol, ac mae'n rhan o ymagwedd ragofalus a arweinir gan yr ystyriaethau polisi a nodir yn y CRhT2.

11.439 Mae'r math o ddefnydd preswyl y mae hyn yn berthnasol iddo yn cynnwys anheddau unigol, fflatiau uwchlaw eiddo masnachol presennol, tai gwarchodol, llety myfyrwyr, hosteli, tai a rennir i bobl anabl, cartrefi nyrsio a chartrefi gofal, addysg breswyl, carafannau sefydlog a chabannau gwyliau (gan gynnwys y rhai sy'n gysylltiedig â hamdden a thwristiaeth) lle maent wedi'u cysylltu â seilwaith ac yn rhan o safle a chanolfannau hyfforddi sefydledig a wasanaethir yn llawn.

11.440 Bydd amodau cynllunio yn cael eu cymhwyso, neu bydd rhwymedigaeth gynllunio yn cael ei sicrhau lle bo angen: cyfyngu ar fywyd cynlluniedig datblygiad neu ddefnydd tymhorol; dileu datblygiad sydd â therfyn amser arno neu anheddau presennol pan ddaw'r defnydd i ben; adolygu caniatadau cynllunio perthnasol; rheoli meddiannaeth ar annedd a adleolwyd.

11.441 Er mwyn galluogi cymunedau arfordirol i addasu i newid arfordirol, mae'r Polisi yn hwyluso adleoli a disodli anheddau parhaol i leoliadau amgen sy'n ddiogel rhag erydu arfordirol. Mae'n ceisio sicrhau bod cymunedau arfordirol yn parhau i fod yn gynaliadwy trwy gynnal lefelau'r stoc dai a lleihau'r risg i bobl ac eiddo.

11.442 Lle y mae angen caniatâd ar gyfer estyniad i eiddo preswyl, fe'i cefnogir lle gellir dangos bod y manteision i'r perchentywr yn drech nag unrhyw gynnydd yn y risg i'r eiddo. Fodd bynnag, rhaid ystyried llesiant y meddianwyr, y perygl i fywyd o ganlyniad i lifogydd, neu erydiad.

11.443 Bydd datblygiadau dibreswyl yn amodol ar yr amserlen a ragwelir ar gyfer colli'r eiddo o ganlyniad i erydu arfordirol. Byddai hyn yn berthnasol i gynigion ar gyfer defnyddiau megis cyfleusterau cymunedol, defnydd busnes, meysydd chwaraeon a chaeau chwarae. Dylai'r asesiad risg ystyried y buddiannau'n llawn yn erbyn y risgiau sy'n gysylltiedig â defnyddio eiddo a allai fod yn gyfyngedig ei oes.

11.444 Lle y bo'n briodol, gellir defnyddio caniatâd cynllunio am gyfnod cyfyngedig i reoli oes arfaethedig datblygiad newydd. Byddai hyn yn caniatáu rheolaeth dros ddyfodol y datblygiad a'r perygl posibl i eiddo a phobl lle bo hynny'n briodol.

Polisi Strategol – SP 14: Diogelu a Gwella'r Amgylchedd Adeiledig a Hanesyddol

Dylai cynigion datblygu warchod neu wella amgylchedd adeiledig a hanesyddol y Sir, ei hasedau diwylliannol, treflun a thirwedd a, lle y bo'n briodol, eu lleoliad.

Bydd disgwyl i gynigion hyrwyddo dylunio o ansawdd da sy'n atgyfnerthu cymeriad lleol ac yn parchu ac yn gwella nodweddion diwylliannol a hanesyddol ardal y cynllun.

11.445 Mae gan Sir Gaerfyrddin dreftadaeth adeiledig hanesyddol a diwylliannol gyfoethog ac amrywiol gydag ystod o Ardaloedd Cadwraeth, Adeiladau Rhestredig a Henebion Cofrestredig. Mae cydnabod treftadaeth adeiledig ardal y Cynllun a'i chadwraeth yn hanfodol i ddarparu ymdeimlad o hanes, cymeriad, ac ymdeimlad o le.

11.446 Mae ardal y Cynllun hefyd yn cynnwys safleoedd a nodweddion archeolegol sydd wedi'u darganfod, ac sydd eto i'w darganfod. Nod y Polisi a'r Cynllun, ar y cyd â deddfwriaeth sylfaenol ar yr amgylchedd adeiledig ac adeiladau hanesyddol, yw diogelu cyfanrwydd diwylliannol y r aneddiadau, nodweddion ac adeiladau hanesyddol yn ardal y Cynllun. Lle y bo'n berthnasol, mae hefyd yn ceisio cyfrannu at wella'r amgylchedd hanesyddol ac adeiledig. Mae hyn yn cydnabod bod ein hasedau hanesyddol yn adnoddau anadnewyddadwy a bod eu cadwraeth yn

darparu manteision cymdeithasol, diwylliannol, economaidd ac amgylcheddol.

11.447 Dylai adeiladau hanesyddol, treflun a thirwedd y Sir gael eu hystyried yn asedau a chael eu gwarchod a'u gwella'n gadarnhaol er budd trigolion ac ymwelwyr fel ei gilydd. Effeithir ar y rhain nid dim ond gan newid ac esgeulustod ond hefyd newidiadau i'w lleoliad. Gan hynny, mae hyn yn ystyriaeth bwysig wrth wneud penderfyniadau ar gynigion a allai gael effaith.

11.448 Mae llawer o elfennau o amgylchedd adeiledig a hanesyddol y Sir yn cael eu diogelu trwy ddeddfwriaeth neu ddarpariaethau polisi eraill, a chan hynny nid oes angen polisïau i ymdrin â hwy yn y CDLI diwygiedig. Felly nid yw'r Cynllun yn cynnwys polisïau mewn perthynas â nodweddion ar y dreftadaeth adeiledig megis Henebion Cofrestredig gan eu bod yn cael eu diogelu'n ddigonol mewn mannau eraill.

11.449 Fodd bynnag, ceir agweddau sy'n ymwneud â diogelu'r amgylchedd hanesyddol y gellir mynd i'r afael â hwy drwy'r CDLI diwygiedig, yn enwedig y rhai sy'n ymwneud â nodweddion lleol ac adeiladau lleol.

11.450 Mae canllawiau a deddfwriaeth eglur mewn perthynas â'r canlynol i'w cael o fewn PCC: Rhifyn 10 – Pennod 6: Gwarchod yr Amgylchedd

Hanesyddol, a Pholisi SP13 – Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol

11.451 Naturiol sy'n cydnabod pwysigrwydd ardaloedd a nodweddion o'r fath yn y Sir:

- Parciau a Gerddi Hanesyddol³⁸ - Mae llawer o barciau a gerddi yn hanesyddol arwyddocaol ac wedi'u rhestru yn y Gofrestr Parciau a Gerddi Hanesyddol yng Nghymru. Mae'r ardaloedd hyn hefyd wedi'u diffinio ar Fap Cynigion y CDLI;
- Tirweddau hanesyddol³⁹
- Gweddillion archeolegol⁴⁰
- Datblygiadau Galluogi⁴¹ - mae PCC yn nodi'r darpariaethau y byddai cynnig galluogi yn cael ei ystyried drwyddynt
- Henebion Cofrestredig – caiff y rhain eu diffinio ar y Map Cynigion

11.452 Bydd yr awdurdod yn paratoi CCA fel y bo'n briodol a lle bo angen mewn perthynas â'r Amgylchedd Hanesyddol ac Adeiledig.

Polisi BHE1: Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth

1. Caniateir cynigion mewn perthynas ag adeilad rhestredig dim ond os ydynt yn cyd-fynd â'r canlynol:

- Bydd yn ofynnol i gynigion ar gyfer newid a/neu estyn adeilad rhestredig, neu ei gwrtil sicrhau bod y cymeriad pensaernïol arbennig, neu'r diddordeb hanesyddol, yn cael ei gadw neu ei wella;**
- Caniateir newid defnydd adeilad rhestredig, neu ei gwrtil dim ond pan fo'n cyfrannu at gadw adeilad neu ei aildefnyddio'n gynaliadwy, gan osgoi effaith niweidiol ar ei gymeriad, ei ddiddordeb arbennig neu ei gyfanrwydd strwythurol;**
- Caniateir cynigion ar gyfer dymchwel adeilad rhestredig yn llwyr neu'n sylweddol dim ond pan fo'r cyfiawnhad cryfaf a thystiolaeth argyhoeddiadol bod y cynnig yn angenrheidiol;**
- Mae'n rhaid i gynigion sydd â pherthynas â lleoliad adeilad rhestredig, neu sy'n effeithio ar ei leoliad,**

³⁸ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraffau 6.1.18 a 6.1.19. Ceir rhagor o wybodaeth am ystyried parciau a gerddi hanesyddol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio yn Nodyn Cyngor Technegol 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol (<https://gov.wales/topics/planning/policy/tans/tan-24/?lang=cy>) a Canllawiau arfer gorau cadw: Rheoli Newid i Barciau a Gerddi Hanesyddol Cofrestredig yng Nghymru (<http://cadw.gov.wales/docs/cadw/publications/historicenvironment/20170531Managing%20Change%20to%20Registered%20Historic%20Parks%20&%20Gardens%20in%20Wales%2026922%20CY.pdf>).

³⁹ Ceir rhagor o wybodaeth am y gofrestr o dirweddau hanesyddol a'i defnydd wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio yn Nodyn Cyngor Technegol 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol. <https://gov.wales/topics/planning/policy/tans/tan-24/?lang=cy>

⁴⁰ Ceir rhagor o wybodaeth am ystyried olion archeolegol trwy'r broses gynllunio, gan gynnwys asesiadau desg, gwerthuso caeau ac ystyried gweddillion archeolegol nas rhagwelwyd, yn Nodyn Cyngor Technegol 24: Yr Amgylchedd Hanesyddol. <https://gov.wales/topics/planning/policy/tans/tan-24/?lang=cy>

⁴¹ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraffau 6.1.30 - 6.1.32.

sicrhau bod y lleoliad yn cael ei warchod neu ei wella.

2. Caniateir datblygiadau o fewn neu'n gyfagos at ardal gadwraeth, lle y byddent yn gwarchod neu'n gwella cymeriad neu ymddangosiad yr ardal gadwraeth, neu ei lleoliad.

3. Dylai datblygiadau newydd mewn ardaloedd cadwraeth fod â dyluniad o safon uchel sy'n ymateb i nodweddion a phriodweddau arbennig yr ardal.

11.453 Lle mae cynnig yn un ar gyfer adeilad newydd o fewn ardal gadwraeth, dylai roi sylw i'r canlynol:

- Golygfeydd, fistâu, strydluniau, toeau, coed, mannau agored, bylchau a nodweddion eraill pwysig sy'n cyfrannu at gymeriad neu ymddangosiad yr ardal gadwraeth;
- Ffiniau hanesyddol arwyddocaol neu elfennau eraill sy'n cyfrannu at y ffurf sefydledig ar ddatblygu;
- Y berthynas â'r adeiladau, mannau presennol, a ffurf anheddu sydd eisoes yn bodoli;
- Graddfa, taldra a dwysedd, dyluniad pensaernïol, a deunyddiau.

BHE2: Cymeriad y Dirwedd

Dylai cynigion datblygu ymwneud â thirwedd benodol a nodweddion gweledol yr ardal leol, gan sicrhau y cynhelir cyfanrwydd cyffredinol cymeriad y dirwedd trwy:

- a) nodi, diogelu a, lle y bo'n briodol, gwella'r dirwedd unigryw a'r dreftadaeth hanesyddol, ddiwylliannol, ecolegol a daearegol, gan gynnwys elfennau naturiol a rhai o waith dyn sy'n gysylltiedig â chymeriad presennol y dirwedd;**
- b) diogelu dynodiadau tirwedd rhyngwladol a chenedlaethol;**
- c) gwarchod unigrywiaeth, ymdeimlad o le a lleoliad lleol;**
- d) parchu a gwarchod nodweddion penodol ar y dirwedd, ac integreiddio egwyddorion creu lleoedd a seilwaith gwyrdd;**
- e) gwarchod golygfeydd a fistâu allweddol o'r dirwedd.**

11.454 Nodweddir Sir Gaerfyrddin gan adnoddau tirwedd amrywiol ac o ansawdd da ac ardaloedd o werth gweledol nodedig. Mae hefyd yn cynnwys amrywiaeth o ddynodiadau tirwedd rhyngwladol a chenedlaethol.

11.455 Mae priodoleddau tirwedd allweddol y Sir yn amrywiol ac yn cynnwys ardaloedd ucheldirol, gwastatiroedd arfordirol a dyffrynnoedd afonydd o werth tirwedd a phwysigrwydd ecolegol uchel. Mae'r rhain yn

darparu manteision amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol sylweddol ac yn helpu i greu ymdeimlad o le.

11.456 Mae'r Polisi yn ceisio diogelu, cynnal a, lle y bo'n briodol, gwella cymeriad ac ansawdd tirwedd Sir Gaerfyrddin gyda'r nodweddion hynny sy'n cyfrannu at gymeriad unigryw'r Sir yn cael mesurau gwarchod ar lefelau priodol gyda'u harwyddocâd yn cael ei amlygu gan ddefnyddio adnodd LANDMAP Cyngor Cefn Gwlad Cymru gynt.

Sylwer: Adnodd tirwedd sy'n seiliedig ar System Gwybodaeth Ddaearyddol yw LANDMAP lle caiff nodweddion tirwedd, ei phriodweddau a dylanwadau ar y dirwedd eu cofnodi a'u gwerthuso i greu set ddata sy'n gyson yn genedlaethol.

11.457 Bydd y polisi, felly, yn cael ei gefnogi gan Ganllawiau Cynllunio Atodol (CCA) ar Asesiad Cymeriad Tirwedd LANDMAP. Bydd y CCA hyn yn adeiladu ar y gwaith a wnaed a'r darpariaethau polisi o ran Creu Lleoedd a Seilwaith Gwyrdd wrth ddatblygu cyfres integredig o ddogfennau canllaw i lywio cynigion datblygu.

11.458 Bydd y CCA hyn yn nodi ac yn disgrifio ardaloedd a mathau o gymeriad tirwedd nodedig ledled ardal y cynllun.

11.459 Yn hyn o beth pwrpas y polisi yw adlewyrchu hynodrwydd, nodweddion a sensitifrwydd penodol cydrannau tirwedd y sir.

Cysylltiadau Cryf - Pobl, lleoedd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gryf ac sy'n gallu addasu i newid

11.460 Mae'r CDLI Diwygiedig hwn yn ceisio deall a chydabod rôl cymuned ac ymdeimlad o le trwy geisio dosbarthu datblygiadau newydd mewn modd sy'n cydnabod ac yn parchu rôl a swyddogaeth ein aneddiadau.

11.461 Trwy ddosbarthu twf mewn modd cynaliadwy mae'n cydnabod gwerth cysylltedd. Mae'r Cynllun yn ceisio helpu i greu cymunedau cysylltiedig sy'n gydnerth, yn ffyniannus ac yn gallu meithrin llesiant ymysg trigolion.

11.462 Trwy greu Sir gydnerth, gysylltiedig a chynaliadwy, mae'r Cynllun yn ceisio adlewyrchu'r heriau sy'n wynebu ein cymunedau a'r angen i ymateb yn gadarnhaol. Mae'n pennu fframwaith i gyfrannu at fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd ac yn datblygu strategaeth ac agenda bolisi sy'n canolbwyntio ar ddatblygu cynaliadwy, gan gydnabod amrywiaeth y Sir ar yr un pryd.

11.463 Er y cydnabyddir bod gorgyffwrdd rhwng y themâu ac aseiniad polisiâu, nodwyd y canlynol o dan y thema hon:

- **Polisi Strategol – SP 15:** Y Newid yn yr Hinsawdd

- **Polisi strategol – SP 16:** Dosbarthiad Cynaliadwy – Fframwaith Aneddiadau
- **Polisi strategol – SP 17:** Trafnidiaeth a Hygyrchedd
- **Polisi strategol – SP 18:** Adnoddau Mwynol
- **Polisi strategol – SP 19:** Rheoli Gwastraff

11.464 Mae'r polisiâu canlynol yn ceisio cefnogi'r gwaith o gyflawni amcanion strategol y cynllun, ond maent hefyd yn darparu cysylltiadau lefel uchel a cydymffurfiaeth eang â'r Nodau Llesiant.

Polisi strategol – SP 15: Y Newid yn yr Hinsawdd

Lle mae cynigion datblygu yn ymateb i'r newid yn yr hinsawdd, yn gydnerth yn wyneb y newid yn yr hinsawdd, yn addasu iddo ac yn lleihau ei achosion ac effeithiau, cânt eu cefnogi. Yn benodol, caiff cynigion eu cefnogi lle maent:

- a) Yn cyfrannu at leihau allyriadau carbon trwy adlewyrchu egwyddorion trafndiaeth gynaliadwy a lleihau i'r eithaf yr angen i deithio, yn enwedig mewn ceir modur preifat;**
- b) Yn osgoi neu, lle y bo'n briodol, yn lleihau i'r eithaf y berygl llifogydd gan gynnwys ymgorffori mesurau fel Systemau Draenio Cynaliadwy a dyluniadau sy'n gydnerth yn wyneb llifogydd;**
- c) Yn hybu'r hierarchaeth ynni trwy leihau'r galw am ynni, hybu effeithlonrwydd ynni a chynyddu'r cyflenwad o ynni adnewyddadwy;**

- d) **Yn ymgorffori atebion priodol ar gyfer dylunio sy'n ymateb i'r hinsawdd gan gynnwys cyfeiriadedd, cynllun, dwysedd ac atebion carbon isel (gan gynnwys dulliau dylunio ac adeiladu) ac sy'n defnyddio dulliau adeiladu cynaliadwy lle y bo'n ymarferol;**
- e) **Yn cyfrannu tuag at ddiogelu a gwella asedau a rhwydweithiau seilwaith gwyrdd fel dalfeydd carbon**

Bydd cynigion ar gyfer datblygu sydd wedi'u lleoli mewn ardaloedd sy'n wynebu perygl llifogydd yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn cydymffurfio â darpariaethau Polisi Cynllunio Cymru a TAN 15.

11.465 Mae'r angen i fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd yn her sylfaenol os yw datblygu cynaliadwy a'r rhwymedigaethau o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yn mynd i gael eu cyflawni. Bydd y goblygiadau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol sy'n deillio o'r newid yn yr hinsawdd yn ddwys a bydd methu â mynd i'r afael ag ef yn golygu bod unrhyw ymdrech i gynllunio ar gyfer cynaliadwyedd yn aflwyddiannus.

11.466 Mae'r hinsawdd newidiol a'r effeithiau i Gymru a ragwelir gan Raglen Effeithiau Hinsawdd y DU (UKCIP) yn cyflwyno heriau difrifol i'r system gynllunio. Wrth fynd i'r afael â hwy, mae Polisi Cynllunio Cymru (PCC) yn nodi cyfres o amcanion y dylid eu hystyried wrth baratoi cynllun datblygu.

11.467 Mae'r CDLI yn categoreiddio aneddiadau yn hierarchaeth sy'n adlewyrchu eu cynaliadwyedd cymharol ac yn ystyried yr hierarchaeth trafndiaeth gynaliadwy. Mae dyhead y Cynllun i leihau'r angen i deithio, yn enwedig mewn car modur preifat, a'i rôl gyfrannol tuag at hwyluso strategaeth trafndiaeth integredig yn ceisio cyfeirio datblygiadau at leoliadau priodol sy'n cyflawni hyn.

11.468 Mae effaith bosibl perygl llifogydd yn un o'r ystyriaethau pwysig wrth asesu priodoldeb safleoedd i'w cynnwys yn y CDLI. Yn hyn o beth, mabwysiedir dull rhagofalus wrth nodi safleoedd i'w cynnwys yn y Cynllun. Wrth ystyried unrhyw gynigion mewn perthynas â llifogydd rhoddir sylw i ddarpariaethau Polisi Cynllunio Cymru a TAN15: Datblygu a Perygl Llifogydd sy'n rhoi canllawiau ar asesu datblygiadau sy'n wynebu perygl llifogydd.

11.469 Bydd angen i gynigion yr effeithir arnynt gan berygl llifogydd gyflwyno Asesiad o Ganlyniadau Llifogydd fel rhan o unrhyw gais cynllunio a bydd y Cyngor yn ymgynghori â Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC). Os yw perygl llifogydd yn effeithio'n rhannol ar safle, bydd angen i'r datblygwr ystyried effaith y perygl ar y gallu i ddatblygu gweddill y safle. Lle y bo'n briodol, dylent wneud y gwaith tystiolaethol angenrheidiol (gan gynnwys asesiad o ganlyniadau llifogydd a/neu arolwg topograffigol) i raddau sydd wrth fodd Cyfoeth Naturiol Cymru.

Dylid rhoi sylw i bolisi CCH4: Rheoli ac Osgoi Perygl Llifogydd a gynhwysir yn y Cynllun hwn.

11.470 Bydd disgwyl i ddatblygiadau ddangos egwyddorion dylunio da i hyrwyddo defnydd effeithlon o adnoddau, gan gynnwys lleihau gwastraff a'r llygredd a gynhyrchir i'r eithaf, a chynyddu effeithlonrwydd ynni a defnydd effeithlon o adnoddau eraill i'r eithaf. Dylid cyfeirio at bolisi SP19 mewn perthynas â gwastraff a'r hierarchaeth gwastraff a lleihau gwastraff i'r eithaf.

11.471 Bydd disgwyl i gynigion datblygu wneud defnydd llawn a phriodol o dir. Dylai effeithiau posibl y newid yn yr hinsawdd fod yn ganolog i'r broses ddylunio, gan gynnwys y cyfraniad y gall lleoliad, dwysedd, cynllun a ffurf adeiledig ei wneud tuag at ddatblygiadau sy'n ymateb i'r hinsawdd.

11.472 Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i ddefnyddio'r system gynllunio i optimeiddio ynni adnewyddadwy a chynhyrchu ynni carbon isel. Mae PCC yn nodi y gall Awdurdodau Cynllunio Lleol wneud darpariaeth gadarnhaol trwy ystyried y cyfraniad y gall eu hardal ei wneud tuag at ddatblygu a hwyluso ynni adnewyddadwy a charbon isel, a galluogi'r cyfraniad hwn i gael ei gyflawni. Pennwyd targedau ynni adnewyddadwy gan Lywodraeth Cymru; un targed yw bod Cymru'n

cynhyrchu 70% o'r trydan a ddefnyddir o ynni adnewyddadwy erbyn 2030.

11.473 Rhoddir anogaeth ar gyfer cynigion/defnyddiau tir ac arferion rheoli tir lle maent yn helpu i ddiogelu ac amddiffyn dalfeydd carbon (gan gynnwys mawn). Bydd dull o'r fath yn gwella cydnerthedd yn wyneb effeithiau'r newid yn yr hinsawdd ac yn lleihau'r ffactorau sy'n achosi'r newid yn yr hinsawdd trwy ddiogelu dalfeydd carbon a thrwy fod yn ffynhonnell ynni cynaliadwy.

11.474 Mae PCC yn nodi canllawiau clir o ran y gofynion ar gyfer datblygiadau sy'n ymateb i'r hinsawdd ac adeiladau cynaliadwy. Dylid cyfeirio at y Cyfarwyddyd Ymarfer – Cynllunio ar gyfer Adeiladau Cynaliadwy (Llywodraeth Cymru, 2014).

CCH1: Ynni Adnewyddadwy

Caniateir cynigion ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy a charbon isel a seilwaith cysylltiedig, naill ai ar eu pen eu hunain, yn gronol neu ar y cyd â datblygiad presennol, cymeradwy neu arfaethedig, cyn belled â'u bod yn cyd-fynd â'r canlynol:

- a. Ni fydd y datblygiad yn arwain at niwed amlwg i safleoedd a rhywogaethau a warchodir yn statudol, a chynefinoedd a rhywogaethau a nodir yn Adran 7 o Ddeddf yr Amgylchedd;
- b. Ni fydd y datblygiad yn cael effaith annerbyniol ar ffyrdd, na diogelwch rheilffyrdd ac awyrennau; ymyrraeth electromagnetig â gosodiadau cyfathrebu, systemau radar neu reoli traffig awyr, systemau cyfathrebu'r gwasanaethau brys neu systemau telathrebu eraill;
- c. Ni fydd cynigion yn achosi perygl neu niwsans afresymol i, ac yn effeithio ar amwynderau trigolion cyfagos neu aelodau eraill o'r cyhoedd, ac ni fyddant yn arwain at golli mynediad y cyhoedd at yr ardal mewn modd annerbyniol;
- d. Dylid cyflwyno mesurau lliniaru priodol i gyd-fynd â chynigion, gan gynnwys adfer tir yn foddhaol ar ôl datgomisiynu.

1. Cynigion ar gyfer Ffermydd Gwynt ar Raddfa Fawr:
Caniateir ffermydd gwynt ar raddfa fawr o 25MW a throsodd o fewn Ardaloedd Chwilio Strategol ac ar eu pwys, ar yr amod eu bod yn bodloni meini prawf a i d.

2. Cynigion mewn Ardaloedd Chwilio Lleol:
Bydd cynigion ar gyfer ffermydd gwynt rhwng 5MW a 25MW, a datblygiadau solar rhwng 5MW a 50MW yn cael eu caniatáu mewn Ardaloedd Chwilio Lleol dynodedig, ar yr amod eu bod yn bodloni meini prawf a i d.

3. Cynigion y Tu Allan i Ardaloedd Chwilio Strategol ac Ardaloedd Chwilio Lleol:

Ni ddylai cynigion y tu allan i ardaloedd chwilio fod yn niweidiol i ddiben yr ardaloedd hyn a dylent gydymffurfio â'r meini prawf canlynol, a meini prawf a i d.

- e. Ni chaiff y datblygiad effaith annerbyniol ar amwynder gweledol na chymeriad y dirwedd trwy: nifer, graddfa, maint, dyluniad a lleoliad y tyrbinau a'r seilwaith cysylltiedig;
- f. Na fydd y datblygiad yn cael effaith annerbyniol ar ardaloedd a ddynodwyd oherwydd gwerth eu tirwedd;
- g. Ni ddylai datblygiadau tyrbinau gwynt gael effeithiau cronol annerbyniol mewn perthynas â thyrbinau gwynt presennol, y rhai sydd â chaniatâd neu sy'n cael eu cynnig.

11.475 Mae'r Polisi hwn yn berthnasol i bob datblygiad ynni adnewyddadwy a charbon isel y mae angen caniatâd cynllunio ar ei gyfer, ac mae'n nodi'r meini prawf y bydd cynigion yn cael eu hasesu yn eu herbyn. Mae'r datblygiadau hyn yn cynnwys ffermydd gwynt ar y tir, tyrbinau gwynt, technoleg solar, biomas, ynni o wastraff, pŵer trydan dŵr a gwres a phŵer cyfunedig.

11.476 Mae'r Polisi hwn yn ategu ymrwymiad Llywodraeth Cymru i leihau ein dibyniaeth ar ynni a gynhyrchir o danwyddau ffosil ac i fynd ati'n frwd i reoli'r newid i economi carbon isel.

Asesiad Ynni Adnewyddadwy

11.477 Cwblhawyd Asesiad Ynni Adnewyddadwy i oleuo a darparu tystiolaeth ar gyfer y polisi hwn ac er mwyn nodi'r potensial ar gyfer

cynhyrchu ynni adnewyddadwy yn yr ardal. Mae dull yr Asesiad Ynni Adnewyddadwy wedi dilyn yr hyn a nodir gan Lywodraeth Cymru, a bydd yn helpu i gyrraedd y targedau a nodir yn PCC10. Mae'r Asesiad Ynni Adnewyddadwy yn cynnwys asesiad strategol lefel uchel o'r potensial ar gyfer cynhyrchu ynni adnewyddadwy a charbon isel ar wahanol raddfeydd mewn gwahanol leoliadau.

11.478 Mae tablau 9 a 10 yn manylu ar y cyfraniadau ynni adnewyddadwy realistig y gellid eu gwneud tuag at fodloni cyfran o gyfanswm y galw am ynni o fewn yr Awdurdod.

Technoleg Ynni	Ffactor Capasiti Tybiedig	Potensial Mwyaf* 20033		Presennol		Targed Ychwanegol** 2033		Cyfanswm y Capasiti Gosodedig 2033 (MW)	Cyfanswm yr Ynni a Gynhyrchir 2033 (MWh)
		Capasiti Trydanol (MWe)	Ynni a Gynhyrchir (MWh)	Capasiti Gosodedig (MW)	Ynni a Gynhyrchi r (MWh)	Capasiti Gosodedi g (MW)	Ynni a Gynhyrchir (MWh)		
Ynni Gwynt (presennol yn cynnwys Ardaloedd Chwilio Strategol)	0.27	164.1	388,129	164.1	388,129	0	0	164.1	388,129
Cnwd Ynni Bio-màs (Gwres a Phŵer Cyfunedig)	0.9	18.4	144,857	0	0	0	0	0	0
Ynni o Wastraff gyda Gwres a Phŵer Cyfunedig	0.9	0.7	5,751	0	0	0	0	0	0
Ynni dŵr	0.37	6.7	21,860	6.6	21,304	0.1	417	6.7	21,721
Nwy Tirlenwi	0.6	2.3	11,826	2.3	11,826	0	0	2.3	11,826
Ffermydd Solar Ffotofoltäig	0.1	283.2	248,097	126.5	110,851	60	52,560	186.5	163,411
Arall gan gynnwys gwastraff bwyd, slyri anifeiliaid, gwasarn dofednod, slwtsh carthion, a nwy carthion (Treulio Anaerobig gyda Gwres a Phŵer Cyfunedig)	0.42	3.3	12,046	1.0	3,679	1.3	4,857	2.3	8,536
Adeilad Integredig	0.1	52.7	46,133	29.4	25,792	4.6	4,068	34.1	29,860
Cyfanswm	-	531	878,700	330	561,534	66	61,902	396	623,483
Galw am ynni trydanol 2008					923,148	Galw rhagamcanol am ynni trydanol			917,389
Canran y galw am drydan a atebir gan adnodd ynni adnewyddadwy					61%				68%
* Dyma'r adnodd mwyaf, mae'n cynnwys capasiti presennol a 100% o'r potensial.									
** Targedau wedi'u seilio ar ganran y potensial mwyaf namyn yr hyn sy'n cael ei gynhyrchu ar hyn o bryd.									

Tabl 9: Crynodeb o'r Adnoddau ar gyfer Trydan Adnewyddadwy

Technoleg Ynni	Ffactor Capasiti Tybiedig	Potensial Mwyaf * 2033		Presennol		Targed Ychwanegol ** 2033		Cyfanswm y Capasiti Gosodedig	Cyfanswm yr Ynni a Gynhyrchir
		Capasiti Gwres (MWt)	Ynni a Gynhyrchir (MWh)	Capasiti Gosodedig (MWt)	Ynni a Gynhyrchir (MWh)	Capasiti Gosodedig (MWt)	Ynni a Gynhyrchir (MWh)	2033 (MW)	2033 (MWh)
Bio-màs Presennol	0.5	36.7	160,953	0	0	0	0	0	0
Boeleri Bio-màs, Pren	0.5	36.3	159,197	0	0	0	0	0	0
Ynni o Wastraff gyda Gwres a Phŵer Cyfunedig	0.5	1.5	6,390	0	0	0	0	0	0
Arall gan gynnwys slyri anifeiliaid, gwasarn dofednod, slwtsh carthion a nwy carthion (Treulio Anaerobig gyda Gwres a Phŵer Cyfunedig)	0.5	3.7	15,990	0.2	986	2.0	8,736	2.2	9,722
Nwy Tirlenwi (gyda Gwres a Phŵer Cyfunedig)	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0
Adeilad Integredig	0.2	89.9	157,440	35.0	61,292	11.0	19,230	46.0	80,522
Cyfanswm				35.2	62,278	13.0	27,966	48.2	90,244
Galw am ynni gwres 2008					2,130,266	Galw rhagamcanol am ynni trydanol			1,493,795
Canran y galw thermol a atebir gan adnodd ynni adnewyddadwy					3%				6%
* Dyma'r adnodd mwyaf, mae'n cynnwys capasiti presennol a 100% o'r potensial.									
** Targedau wedi'u seilio ar ganran y potensial mwyaf namyn yr hyn sy'n cael ei gynhyrchu ar hyn o bryd.									

Tabl 10: Crynodeb o'r Adnoddau ar gyfer Gwres Adnewyddadwy

Ardaloedd Chwilio Strategol

11.479 TAN 8: Cynllunio ar gyfer Ynni Adnewyddadwy yn diffinio Ardaloedd Chwilio Strategol ac ystyrir mai'r ardaloedd hyn yw'r lleoliadau mwyaf priodol ar gyfer datblygu ffermydd gwynt ar raddfa fawr. Mae gan Sir Gaerfyrddin ddwy Ardal Chwilio Strategol, Ardal G: Coedwig Brechfa ac Ardal E: Pontardawe. Derbynnir yr egwyddor o ddatblygiadau tyrbinau gwynt ar raddfa fawr a newid cysylltiedig yn y dirwedd o fewn Ardaloedd Chwilio Strategol.

11.480 Gellir disgrifio Coedwig Brechfa fel ardal helaeth o goedwigoedd di-dor, sy'n amrywio o blanhigfeydd conifer ar draws llwyfandiroedd ucheldirol i goetiroedd llydanddail hynafol mewn dyffrynnoedd serth, cul. Mae'r goedwig yn goedwig weithiol ac yn safle poblogaidd ar gyfer hamdden awyr agored. Mae dwy fferm wynt yn weithredol o fewn y goedwig ar hyn o bryd, sef Alltwalis a Gorllewin Brechfa. Dylid cyfeirio ffermydd gwynt pellach ar raddfa fawr i'r Ardal Chwilio Strategol hon, a chânt eu cefnogi ar yr amod eu bod yn cyd-fynd â meini prawf iv – vii.

11.481 Mae Ardal E: Pontardawe wedi'i lleoli i raddau helaeth o fewn ffiniau gweinyddol Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe. Mae fferm wynt Mynydd y Betws, sydd wedi'i lleoli o fewn Sir Gaerfyrddin bellach yn gweithredu o fewn rhan o Ardal E: Pontardawe.

Ardaloedd Chwilio Lleol

11.482 Mae'r Asesiad Ynni Adnewyddadwy wedi asesu'r potensial i'r Awdurdod ddarparu ynni adnewyddadwy, ac mae wedi dod i'r casgliad y gallai cynhyrchu trydan ar raddfa fwy o ynni solar ac ynni'r gwynt fod yn ddichonadwy mewn rhannau o'r awdurdod. Nodir yr ardaloedd hyn yn yr Asesiad Ynni Adnewyddadwy, ac fe'u hanodir ar y Map Cynigion fel Ardaloedd Chwilio Lleol. Mae Ardaloedd Chwilio Lleol yn cael eu nodi trwy gymhwyso cyfres o dybiaethau a thrwy gynnal ymarfer mapio a ddefnyddiodd haenau o gyfyngiadau. Ystyrir mai'r ardaloedd hyn yw'r ardaloedd â'r cyfyngiadau lleiaf ar allu o fewn yr Awdurdod er mwyn darparu ynni.

11.483 Mae pedair Ardal Chwilio Leol Solar Ffotofoltäig wedi eu clustnodi fel rhai addas ar gyfer cynlluniau rhwng 5MW a 50MW. Clustnodir Ardaloedd Chwilio Lleol er mwyn annog datblygwyr i ymchwilio ymhellach i'r potensial i gael ffermydd solar yn yr ardaloedd hyn. Bydd angen asesiadau safle-benodol pellach i gynorthwyo unrhyw gais cynllunio ar gyfer datblygiadau o'r fath.

11.483 Ni fydd tir o fewn Ardaloedd Chwilio Lleol yn cael ei ddiogelu ar gyfer cynhyrchu ynni; fodd bynnag, rhoddir blaenoriaeth i ddatblygiadau o'r fath lle ceir buddiannau sy'n cystadlu ar yr un pryd.

Technolegau Eraill

11.484 Er bod yr Asesiad Ynni Adnewyddadwy yn cydnabod mai technolegau gwynt a solar sydd â'r potensial mwyaf i gyflenwi ynni adnewyddadwy o fewn y Sir, bydd cynigion ar gyfer technolegau ynni adnewyddadwy eraill, gan gynnwys biomas, ynni o wastraff, pŵer trydan dŵr a nwy tirlenwi hefyd yn cael eu hystyried yn ffafriol, yn amodol ar fodloni darpariaethau'r polisi hwn.

Ystyriaethau Lleoliadol

11.485 Wrth asesu effaith gronol cynigion, bydd unrhyw niwed annerbyniol i'r dirwedd, effaith weledol, sŵn, ecoleg a dŵr wyneb a dŵr daear hefyd yn cael ei ystyried yn erbyn datblygiadau ynni adnewyddadwy a charbon isel eraill.

11.486 Dylid ystyried amwynder preswylwyr a meddianwyr eiddo cyfagos, a dylid lleihau unrhyw niwsans posibl sy'n deillio o'r datblygiad a'i seilwaith cysylltiedig i'r eithaf. Ni chaniateir cynigion a fyddai'n arwain at niwsans annerbyniol o ganlyniad i weithredu datblygiad o'r fath, megis sŵn, risg i ddiogelwch, ymyrryd â signalau radio, telathrebu neu awyrennau, cysgodion symudol o dyrbinau gwynt a phelydrau a golau tanbaid o baneli solar.

11.487 Bydd angen i gynigion sicrhau nad ydynt yn achosi problemau o ran diogelwch ar y priffyrdd nac yn cael effaith niweidiol ar y rhwydwaith

priffyrdd o ganlyniad i draffig adeiladu a chynnal a chadw. Wrth leoli datblygiad, dylid diogelu llwybrau ceffylau a llwybrau troed presennol heb unrhyw golled barhaol i'w hyd a'u hansawdd. Bydd angen dargyfeirio hawliau tramwy cyhoeddus dros dro ac yn briodol yn ystod y cyfnod adeiladu. Rhoddir anogaeth i wella cyfleusterau hamdden presennol a darparu rhai newydd.

11.488 Bydd Canllawiau Cynllunio Atodol yn cael eu cynhyrchu i ymhelaethu ar ddarpariaethau'r polisi hwn.

Polisi CCH2 – Pwyntiau Gwefru Cerbydau Trydan

Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu gynnwys gosod soced trydan sy'n addas ar gyfer gwefru cerbydau trydan

1. Datblygiadau Preswyl

Tai	Lle darperir garej, dreif neu fan parcio wedi'i neilltuo gyda thai, dylid darparu un Uned Gwefru Cerbyd Trydan* i bob annedd.
Fflatiau (mannau parcio heb eu neilltuo)	Os oes gan ddatblygiad fflatiau fannau parcio integredig (dan do neu mewn cwrt parcio), dylai'r cynigion gynnwys o leiaf un man parcio pwrpasol gydag Uned Gwefru Cerbydau Trydan yn Gyflym i wasanaethu'r datblygiad.

2. Datblygiadau Dibreswyl

Ar gyfer datblygiadau dibreswyl lle darperir manau parcio ceir, dylai o leiaf 10% o'r manau hynny fod â phwynt gwefru Cerbyd ag Allyriadau Isel lawn. Dylid darparu pwyntiau gwefru cyflym ar gyfer cerbydau trydan lle mae'r rhwydwaith trydan lleol yn gallu cefnogi hyn yn dechnegol.

11.489 Mae polisi cenedlaethol ar ffurf Polisi Cynllunio Cymru'n gosod agenda sy'n ceisio symud tuag at newid i ddulliau trafniadaeth ar y ffyrdd sy'n cynhyrchu allyriadau isel neu ddim allyriadau. Yn hyn o beth, mae'n cydnabod rôl pwyntiau gwefru trydanol o ran cyflawni'r newid hwnnw^[1].

11.490 Wrth arddel y farn hon mae'n argymhell mabwysiadu ymagwedd gynaliadwy sy'n cydbwysu anghenion byrdymor yn erbyn amcanion hirdymor mewn perthynas ag ystyriaethau megis lleihau amlygiad y cyhoedd i lygredd yn yr awyr, llygredd sŵn ac ati fel rhan o'r gwaith o baratoi cynlluniau datblygu.

11.491 Fel a adlewyrchir yn ffigur 12 isod, mae polisi Llywodraeth Cymru yn nodi hierarchaeth trafniadaeth gynaliadwy mewn perthynas â datblygiadau newydd. Mae'r hierarchaeth hon yn cydnabod rôl Cerbydau

ag Allyriadau Isel lawn o ran datgarboneiddio trafniadaeth, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig^[2].

Ffigur 12: Yr Hierarchaeth Trafniadaeth Gynaliadwy ar gyfer Cynllunio

11.492 Mae'r CDLI hwn yn cydnabod amrywiaeth cymunedau ledled Sir Gaerfyrddin gan nodi'n arbennig y nodweddion gwledig yn bennaf sy'n nodweddu llawer o'i hardal. Fel a adlewyrchir ym Mholisi Cynllunio Cymru, mae ardaloedd o'r fath yn aml yn galw am wahanol ymagweddau

¹ Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – Paragraff 6.78

² Polisi Cynllunio Cymru: Rhifyn 10 – paragraff 4.1.11

Ile mae trafndiaeth gynaliadwy yn y cwestiwn ac mae angen i ddatblygiadau newydd adlewyrchu amgylchiadau lleol. Er enghraifft, wrth ddatblygu strategaeth y CDLI, rhoddwyd ystyriaeth i'r potensial ar gyfer twf mewn ardaloedd gwledig ac mae'r broses o nodi safleoedd wedi rhoi sylw i'r hierarchaeth, gan gynnwys mesurau i annog y defnydd o Gerbydau ag Allyriadau Isel lawn. Yn hyn o beth, mae'r polisi uchod yn rhoi ffocws clir ar fynediad i gerbydau o'r fath fel amcan polisi cadarnhaol ar gyfer datblygiadau ledled yr awdurdod, gan gynnwys mewn cymunedau gwledig.

11.493 Mae'r Cynllun yn cydnabod effeithiau'r newid yn yr hinsawdd a'r newid i ddatgarboneiddio gyda'r angen i hybu mynediad at ddulliau trafndiaeth amgen yn unol â darpariaethau polisi cenedlaethol. Mae 35% o drigolion Sir Gaerfyrddin yn byw mewn ardaloedd gwledig gyda 65% o'r arwynebedd tir wedi'i ddynodi'n wledig. Mae natur wledig llawer o Sir Gaerfyrddin felly wedi bod yn ystyriaeth allweddol wrth ddatblygu'r strategaeth a dosbarthiad y twf.

11.494 Mae natur wledig yn her arbennig ar gyfer trafndiaeth gyhoeddus, gyda'r poblogaethau gwasgareddig yn y rhan fwyaf o ardaloedd a

³ Ail-egnio Cymru: Datgarboneiddio Trafndiaeth yng Nghymru – Y Sefydliad Materion Cymreig (Mehefin 2018)

chymunedau gwledig, yn cael eu gwasanaethu gan wasanaeth amlder isel.

11.495 Er y cydnabyddir y gall hyrwyddo trafndiaeth gynaliadwy ac yn wir datgarboneiddio trafndiaeth yn y pen draw gael ei gyflawni mewn llawer o ardaloedd trefol rhaid iddo beidio â datgymalu'r cysylltiadau rhwng cymunedau trefol a gwledig ymhellach³. Mewn perthynas â'n cymunedau o fewn ardaloedd gwledig mae'r Cynllun yn ceisio cyflawni datblygu cynaliadwy mewn ffordd sy'n cyfeirio at ddulliau trafndiaeth newydd ac amgen ac yn eu hintegreiddio gan gynnwys hyrwyddo cerbydau ag allyriadau isel iawn. Lle mae gan gartref fan parcio wedi'i neilltuo ar ffurf garej neu ddreif/man parcio, fel gofyniad lleiaf dylid darparu soced 16 Amp naill ai mewn garej neu'n agos at fan parcio penodol wedi'i neilltuo ar gyfer ceir. Os nad oes garej, dylid darparu soced allanol ar y wal.

11.496 Dylai cynigion ar gyfer datblygiadau dibreswyl a masnachol gynnwys, fel y gofyniad lleiaf, bwyntiau gwefru ar gyfer 10% o'r manau parcio ceir. Wrth weithredu'r gofyniad hwn, rhoddir sylw i

www.iwa.cymru/wp-cynnwys/llwythiadau/2018/06/IWA_Decarbonising_Transport-01.pdf

ddarpariaethau PCC, Rhifyn 10: Paragraff 4.1.39. Nodyn: soced 32 Amp. Mae unedau gwefru annibynnol masnachol yn darparu 2 wefrydd.

CCH3: Ansawdd Dŵr a Diogelu Adnodau Dŵr

Caniateir cynigion ar gyfer datblygu lle nad ydynt yn peryglu neu'n arwain at ddirywiad yn yr adnodd dŵr neu ansawdd y dyfroedd a reolir. Lle bo hynny'n briodol, bydd disgwyl i gynigion gyfrannu at wella ansawdd dŵr.

Bydd cyrsiau dŵr yn cael eu diogelu trwy barthau neu goridorau clustogi ecolegol i ddiogelu agweddau megis cynefinoedd a rhywogaethau afonol, ansawdd dŵr, a darparu ar gyfer cynhwysedd gorlifdir. Caniateir cynigion lle nad ydynt yn cael effaith niweidiol ar gadwraeth natur, pysgodfeydd, mynediad ar gyfer y cyhoedd, neu ddefnyddio'r afonydd yn y Sir at ddibenion hamdden sy'n ymwneud â dŵr.

Rhaid i gynigion datblygu ddefnyddio adnoddau dŵr yn effeithlon a, lle bo'n briodol, cyfrannu at welliannau i ansawdd dŵr. Rhaid gweithredu Systemau Draenio Cynaliadwy lle y bo'n briodol ac mae gofyn cael cymeradwyaeth drwy'r Corff Cymeradwyo Systemau Draenio Cynaliadwy.

11.497 Mae dŵr fel adnodd yn hynod werthfawr ac mae materion fel llygryddion, atal llifogydd, dŵr daear a diogelu a gwella ecosystemau dyfrol i gyd yn ystyriaethau pwysig a adlewyrchir gan ddeddfwriaeth a chanllawiau. Mae'r Gyfarwydeb Fframwaith Dŵr (2000/60/EC) yn nodi'r

gofynion mewn perthynas â'r amgylchedd dŵr a dylid rhoi ystyriaeth lawn i'w chynnwys.

11.498 Gall llygredd dŵr ac ansawdd dŵr gwael o ganlyniad i hyn fod o un ffynhonnell, neu o ffynonellau gwasgaredig, megis o ddŵr ffo amaethyddol a threfol. Mae'r Gyfarwydeb Fframwaith Dŵr wedi rhoi'r cyfle i weithio gyda sefydliadau partner, yn enwedig Cyfoeth Naturiol Cymru, i gydnabod yr angen i wella'r amgylchedd dŵr cyfan a hybu defnydd cynaliadwy o ddŵr er budd pobl a byd natur. Paratowyd Cynlluniau Rheoli Basn Afon sy'n nodi amcanion a safonau amgylcheddol, a rhaglen o fesurau ar gyfer eu cyflawni.

11.499 Mae Dwr Cymru Welsh Water (DCWW) yn gyfrifol am gyflenwi a thrin dŵr o fewn y Sir. Mae DCWW yn parhau i ateb galw cynyddol am wasanaethau carthffosiaeth trwy fecanweithiau deddfwriaethol a rheoleiddiol, a buddsoddi yn y cyflenwad/galw fel a nodir o fewn y Rhaglen Rheoli Asedau. Bydd y buddsoddiad trwy'r Rhaglen Rheoli Asedau yn cefnogi twf ac adfywio yn y dyfodol.

11.500 Mewn perthynas â Safle Morol Ewropeaidd Bae ac Aberoedd Caerfyrddin (SMEBAM), dylid cyfeirio at Bolisi INF4. Paratowyd CCA Cilfach Tywyn i ymhelaethu ar y Cynllun hwn. Mae'n ceisio cydbwysu ystyriaethau amgylcheddol a datblygiadol gyda'r bwriad o hwyluso'r gwaith o gyflawni twf o fewn y CDLI diwygiedig hyd at 2033.

11.501 Mae'r gydnabyddiaeth bod ystyriaethau amgylcheddol yn gysylltiedig â thwf yn un gysyniadau allweddol datblygu cynaliadwy. O gofio bod yr Awdurdod eisoes wedi ystyried effaith dyraniadau ac ymrwymadau'r Cynllun a bod y gallu i gyflawni wedi'i gadarnhau, mae'r Polisi hwn yn syml yn fodd i archwilio materion ar lefel prosiectau neu geisiadau fesul safle, fel a lle y bo'n briodol. Mae'r Polisi hwn yn ceisio rhoi modd i'r Awdurdod ystyried rhinweddau'r cynigion a gyflwynir o fewn cyfnod y cynllun nad ydynt wedi'u nodi yn y Cynllun ar hyn o bryd.

11.502 Gellir gwella ansawdd dŵr trwy nifer o fesurau gan gynnwys dylunio, adeiladu a gweithredu systemau carthffosiaeth yn effeithiol, defnyddio gwlypdiroedd neu fannau gwyrdd ar gyfer lliniaru llifogydd, a defnyddio Systemau Draenio Cynaliadwy. Byddai hyrwyddo arferion da amaethyddol hefyd yn cyfrannu at welliannau mewn ansawdd. Lle bo hynny'n briodol ac yn gymwys i'r system gynllunio, mae'r Cynllun hwn yn nodi mesurau y gellir eu gweithredu.

11.503 Dylai cynigion geisio ymgorffori technegau arbed dŵr, lle bynnag y bo'n bosibl, gan gynnwys cynaeafu dŵr glaw ac ailgylchu dŵr llwyd.

11.504 Mae'r gofynion adnoddau dŵr ar gyfer Sir Gaerfyrddin yn cael eu cyflenwi'n gyfan gwbl gan DCWW, ac mae'r Sir yn gorwedd o fewn system defnydd cysylltiadol Tywi (Parth Adnoddau Dŵr Tywi). Mae'r

Cynllun Rheoli Adnoddau diweddaraf gan DCWW yn darogan y bydd gan Barth Adnoddau Dŵr Tywi warged trwy gydol cyfnod y CDLI, yn seiliedig ar y cynnydd a ragwelir yn niferoedd yr aelwydydd yn Sir Gaerfyrddin o 14.6% rhwng 2014 a 2039, gyda chynnydd o 82,751 i 89,532 rhwng 2018 a 2033. Mae'r rhagolwg twf cyffredinol hwn yn fwy na'r twf y darperir ar ei gyfer yn y CDLI.

11.505 Bydd angen mynd ati'n barhaus i fonitro materion sy'n ymwneud ag echdynnu a chyflenwad dŵr, er mwyn sicrhau bod y twf a nodir yn y CDLI hwn yn gymesur ag argaeledd yr adnodd, y tu hwnt i'r mesurau diogelu a ddarperir trwy'r polisi hwn.

11.506 Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag ac ymgynghori â Cyfoeth Naturiol Cymru a DCWW ar gynigion datblygu fel y bo'n briodol. Bydd y Cyngor hefyd yn ymgynghori â Cyfoeth Naturiol Cymru ar gynigion datblygu yng nghyffiniau coridorau afonydd ac aberoedd. Dylai darpar ddatblygwyr ofyn am gyngor a chydysyniad Cyfoeth Naturiol Cymru pan fo hynny'n briodol. Os yw cynigion yn ymwneud â phrif afon neu gwrs dŵr cyffredin, dylid ymgorffori'r gofyniad am ddull clustogi priodol sy'n ffinio â'r ddwy lan mewn unrhyw gynigion i ddiogelu ac annog bioamrywiaeth leol.

11.507 Fel bob amser, dylai cynigion fodloni polisiau a darpariaethau'r Cynllun yn ei gyfanrwydd. Fodd bynnag, gellir cyfeirio'n benodol at Bolisi

Strategol 13 – Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol, yn fwyaf nodedig mewn perthynas â safleoedd o bwysigrwydd rhyngwladol ar gyfer cadwraeth natur. Mae cyfleoedd penodol i gydnabod a chofleidio seilwaith gwyrdd fel rhan o ddull creu lleoedd.

CCH4: Rheoli Perygl ac Osgoi Llifogydd

Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y caniateir cynigion ar gyfer datblygiadau sydd wedi'u lleoli mewn ardaloedd lle ceir perygl llifogydd dynodedig, sef:

- a) **Mewn ardaloedd sy'n wynebu perygl llifogydd afonol, glaw, arfordirol ac o gronfeydd dŵr, lle gellir dangos bod y datblygiad yn bodloni'r profion cyfiawnhau a nodir mewn Polisi Cenedlaethol⁴² a lle caiff ei ategu gan ddatganiad tystiolaethol technegol cadarn.**
- b) **Lle na fyddai'n cael effaith niweidiol ar gyfanrwydd amddiffynfeydd presennol rhag llifogydd afonol, glaw neu arfordirol, neu na fyddai'n rhwystro mynediad at amddiffynfeydd presennol ac amddiffynfeydd yn y dyfodol at ddibenion cynnal a chadw a gwaith brys;**
- c) **Lle na fyddai'r datblygiad yn arwain at gynnydd annerbyniol mewn perygl llifogydd ar y safle neu yn rhywle arall; neu,**
- d) **Mewn ardaloedd sy'n wynebu perygl llifogydd o ffynonellau lleol, caiff strategaeth ddraenio ei**

chyflwyno sy'n dangos wrth fodd y Cyngor y gellir rheoli neu leddfu'r effeithiau.

Dylai cynigion geisio ymgorffori mesurau lliniaru perygl llifogydd sy'n effeithiol ac yn gydnaws â'r amgylchedd, fel Systemau Draenio Cynaliadwy.

Dylid ymgorffori cynigion lle mae'r posibilrwydd o ailgysylltu gorlifdiroedd yn y datblygiad i sicrhau y manteisir i'r eithaf ar gyfleoedd, ac na cheir effaith niweidiol ar y gallu i storio a llif dŵr mewn gorlifdiroedd.

11.508 Mae'r mwyafrif o aneddiadau yn Sir Gaerfyrddin wedi eu lleoli ger afonydd neu'r arfordir. Mae hyn yn adlewyrchu'r patrwm datblygu hanesyddol ac er na all y cynllun ddylanwadu ar batrymau gofodol y gorffennol, gall helpu i lywio'r penderfyniadau gyda llesiant cenedlaethau'r dyfodol mewn golwg.

11.509 Er bod dealltwriaeth am lifogydd afonol a llanwol a chydabyddiaeth iddynt wedi bod yn ymhlyg mewn arfer cynllunio ers blynnyddoedd lawer, ceir ymwybyddiaeth gynyddol bellach o ffynonellau llifogydd eraill – yn enwedig dŵr wyneb. Gall y ffynonellau eraill hyn effeithio ar aneddiadau nad ydynt yn agos at afon neu'r arfordir.

⁴² Fel a nodir yn Nodyn Cyngor Technegol 15 (2004) – Mapiau Cyngor Datblygu

11.510 Mae'r polisi, a chyfeiriad strategol y Cynllun, yn cydnabod ac yn adlewyrchu'r angen am ddull cynaliadwy o ymdrin â pherygl llifogydd. Gan hynny, mae'r Cynllun hwn yn blaenoriaethu diogelu'r gorlifdir annatblygedig neu ddirwystr rhag datblygu ac yn ceisio atal effeithiau cronol datblygiad cynyddrannol⁴³. Fodd bynnag, mae hefyd yn ceisio cydnabod bod dymeg perygl llifogydd yn gymhleth ac yn ymestyn y tu hwnt i'r goblygiadau ar y safle o ran lleoli datblygiad unigol.

11.511 Mae'r Cynllun yn rhoi sylw i ddarpariaethau polisi cynllunio cenedlaethol ar berygl llifogydd a defnyddiwyd dull rhagofalus wrth lunio polisïau sy'n nodi dynodiadau defnydd tir a chynigion safle benodol. Mae'r Cynllun hefyd yn ceisio cydnabod natur ddynamig perygl llifogydd ond hefyd eu cyfraniad hanfodol i nodweddion amgylcheddol, bioamrywiaeth, rhwydwaith seilwaith gwyrdd, a gwerth tirwedd cynhenid y Sir.

11.512 Cydnabyddir cyfraniad prosesau sianeli naturiol ac mae'r polisi'n rhoi anogaeth i ailgysylltu gorlifdiroedd. O ganlyniad, dylid cynllunio datblygiadau, yn arbennig seilwaith newydd, mewn ffordd nad yw'n arwain at golled net yng ngallu storio gorlifdiroedd, yn rhwystro llifoedd dŵr nac yn cynyddu perygl llifogydd mewn mannau eraill⁴⁴. Dylid rhoi

sylw i Weithio gyda Photensial Ail-gysylltu Gorlifdiroedd Prosesau Naturiol (WWNP)⁴⁵.

11.513 Nodir polisi cenedlaethol mewn perthynas â pherygl llifogydd yn Nodyn Cyngor Technegol 15: Datblygu a Pherygl Llifogydd (2004). Nodir yr ardaloedd lle ceir perygl llifogydd afonol a llanwol ar y Mapiau Cyngor Datblygu sy'n cyd-fynd â'r nodyn. Caiff yr ardaloedd hyn eu categoreiddio'n 4 parth, sef Parth A, Parth B, ac yn fwyaf nodedig Parthau C1 ac C2 sy'n fwy tueddol o brofi llifogydd.

11.514 Bydd datblygiadau mewn ardaloedd lle ceir perygl mawr o lifogydd yn cael eu hystyried dim ond lle gellir dangos y gall y safle gydymffurfio â'r gofynion cyfiawnhau ac asesu a nodir yn TAN 15. Dim ond datblygiadau sydd dan lai o fygythiad fydd yn cael eu caniatáu o fewn Parth C2. Lle cynigir datblygiad mewn ardal o berygl llifogydd dynodedig, rhaid cyflwyno datganiad technegol i gyd-fynd ag ef er mwyn bodloni darpariaethau TAN15 a dangos yn glir y bydd y datblygiad newydd yn lliniaru bygythiad a chanlyniadau llifogydd.

⁴³ Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10: Paragraff 6.6.25

⁴⁴ Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10: Paragraff 6.6.26

⁴⁵

<http://lle.gov.wales/catalogue/item/WWNPFloodplainReconnectionPotentialWales/?lang=cy>

CCH5: Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel mewn Datblygiadau Newydd

Caiff cynigion datblygu sy'n cysylltu â ffynonellau ynni adnewyddadwy presennol, rhwydweithiau gwresogi ardal, neu sy'n defnyddio technoleg carbon isel eu cefnogi.

Bydd yn ofynnol i gynigion datblygu sy'n cynnwys: datblygiad preswyl o 100 o dai neu fwy; neu ddatblygiad gyda chyfanswm arwynebedd llawr o 1000metr sgwâr neu fwy; gyflwyno Asesiad Ynni i benderfynu ar ddichonoldeb ymgorffori cynllun o'r fath, a lle y bo'n ymarferol, byddai'n ofynnol iddynt weithredu'r cynllun.

Bydd datblygiadau mawr sy'n defnyddio ynni sylweddol yn cael eu hannog i hwyluso'r broses o ddatblygu Rhwydweithiau Gwresogi ac Oeri Ardal arfaethedig, a/neu gysylltu â hwy.

11.515 Mae'r polisi hwn yn ceisio rhoi anogaeth i ymgorffori ynni adnewyddadwy a charbon isel ym mhob datblygiad newydd.

11.516 Bydd Asesiad Ynni yn ymchwilio i'r potensial i ymgorffori a defnyddio technoleg carbon isel, neu i ddefnyddio ffynonellau presennol ynni adnewyddadwy neu rhwydweithiau gwresogi ardal. Bydd yn ofynnol bod asesiadau'n dangos sut y gall y datblygiad wneud cyfraniad tuag at lefelau uwch o gynhyrchu ynni o ffynonellau adnewyddadwy neu garbon isel.

11.517 Bydd arweiniad pellach yn cael ei ddarparu yn y Canllawiau Cynllunio Atodol Ynni Adnewyddadwy a Charbon Isel.

CCH6: Y Newid yn yr Hinsawdd – Plannu Coedwigoedd, Coetiroedd a Choed

Rhoddir cefnogaeth i gynigion i greu a diogelu coetiroedd, coedwigoedd, lleiniau a choridorau coed newydd lle maent yn ceisio hybu'r gwaith o gyflawni uchelgeisiau cenedlaethol a lleol o ran y newid yn yr hinsawdd a datgarboneiddio.

Bydd cynigion ar gyfer plannu coed sy'n ceisio cyfrannu at leihau perygl llifogydd yn cael eu cefnogi hefyd.

11.518 Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi targed i gynyddu'r gorchudd coetir yng Nghymru o leiaf 2,000 hectar y flwyddyn o 2020. Mae'r polisi hwn yn ceisio adlewyrchu'r amcan cenedlaethol hwn a'r ymrwymiad i greu coedwig genedlaethol. Ceir cyfleoedd i greu cysylltiadau â seilwaith gwyrdd, ymgorffori cyfleusterau teithio llesol a gwella cyfleoedd twristiaeth a hamdden, yn ogystal â hybu gwell bioamrywiaeth, cysylltedd a chydnerthedd ecosystemau.

11.519 Mae coed, coedwigoedd a choetiroedd yn darparu amrywiaeth o wasanaethau ecosystemau, megis gwella ansawdd aer, darparu effaith

oeri a chysgod yn yr haf, lleihau sŵn, dal a storio carbon a chynyddu cydnerthedd yn wyneb y newid yn yr hinsawdd. Mae coed, coedwigoedd a choetiroedd hefyd yn cynnig gwerth esthetig ac amwynder, a gallant weithredu fel nodweddion ar y dirwedd yn ein haneddiadau a chefn gwlad agored. Maent yn cyfrannu at gadwraeth natur ac yn cynyddu bioamrywiaeth, ac yn aml mae iddynt werth hanesyddol a hamdden. Maent hefyd yn helpu i greu ymdeimlad o 'lesiant'.

11.520 Gall plannu coed, coetiroedd a choedwigoedd fod o gymorth i fynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â pherygl llifogydd, gan roi ateb peirianegol meddal y gellir ei gyflawni ar wahân neu ar y cyd â seilwaith caled (strwythurau o waith dyn).

11.521 Mae coed yn cael eu cydnabod fel ffactor sy'n lleihau perygl llifogydd o'r brig i'r gwaelod. Mae'r dail yn lleihau llifogydd mewn dwy ffordd: anweddu; ac, arafu cyfradd llif y dŵr i mewn i afonydd. Ar yr un pryd mae'r gwreiddiau'n helpu i ddraenio dŵr gan leihau'r swm sy'n cyrraedd yr afon, gan hefyd ddal pridd yn ei le sy'n lleihau'r pridd sy'n cyrraedd yr afon gan effeithio ar ei llif. Bydd disgwyl i gynigion ddangos sut y byddant yn cyfrannu at liniaru perygl llifogydd.

11.522 Mae'r Cynllun yn cefnogi plannu math, graddfa, dyluniad, cyfansoddiad oedran a chymysgedd rhywogaethau sy'n briodol i'r ardal leol. Bydd yn ofynnol i gynigion ystyried yr effaith ar dirwedd neu werth

cadwraeth natur ardal neu ei threftadaeth hanesyddol adeiledig. Os bydd effaith yn niweidiol, ni fydd y cynnig yn cael ei gefnogi.

Polisi Strategol – SP16: Dosbarthiad Cynaliadwy – Fframwaith Aneiddiadau

Caiff y ddarpariaeth o ran twf a datblygiad ei chyfeirio at leoliadau cynaliadwy yn unol â'r Fframwaith Gofodol canlynol.

	Clwstwr 1	Clwstwr 2	Clwstwr 3	Clwstwr 4	Clwstwr 5	Clwstwr 6
Haen 1 – Prif Ganolfan	Caerfyrddin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Llanelli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rhydaman/ Crosshands 			
Haen 2 – Canolfan Gwasanaethau	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pont-iets / Y Meinciau / Pont-henri ▪ Glanyfferi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cydweli ▪ Porth Tywyn ▪ Pen-bre ▪ Yr Hendy / Fforest ▪ Llangennech ▪ Trimsaran/ ▪ Carwe 	<ul style="list-style-type: none"> • Brynaman • Glanaman / Y Garnant • Pontyberem / Bancffosfelen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Castell-newydd Emlyn ▪ Llanybydder ▪ Pencader 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Llanymddyfri ▪ Llandeilo / Rhosmaen / Ffair-fach ▪ Llangadog 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sanclêr/ Pwll-trap ▪ Hendy Gwyn ar Daf ▪ Talacharn
Haen 3 – Pentrefi Cynaliadwy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cynwyl Elfed ▪ Llan-y-bri ▪ Llansteffan ▪ Bronwydd ▪ Cwm-ffrwd ▪ Llangyndeyrn ▪ Brechfa ▪ Llangain ▪ Idole / Pentrepoeth ▪ Peniel ▪ Alltwalis ▪ Llanpumsaint ▪ Llandyfaelog ▪ Rhydargaeau ▪ Llanarthne ▪ Capel Dewi ▪ Nantgaredig ▪ Pontarothi ▪ Llanddarog ▪ Porth-y-rhyd ▪ Cwmduad 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mynyddygarreg ▪ Pump-hewl / Horeb ▪ Llan-saint / Broadway 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Carmel ▪ Cwmgwili ▪ Foelgastell ▪ Ystradowen ▪ Llannon ▪ Llanedi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Drefach / Felindre ▪ Waungilwen ▪ Llangeler ▪ Pentre-cwrt ▪ Saron/Rhos ▪ Llanllwni ▪ Cwm-ann ▪ Capel Iwan ▪ Llanfihangel-ar-arth ▪ Tre-lech ▪ Pont-tyweli ▪ Cenarth ▪ New Inn 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Caio ▪ Ffarmers ▪ Llansawel ▪ Talylychau ▪ Cwrt-henri ▪ Llanfynydd ▪ Llanwrda ▪ Cwmifor ▪ Salem ▪ Abergorlech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Llanboidy ▪ Glandy Cross ▪ Efail-wen ▪ Llangynin ▪ Meidrim ▪ Bancyfelin ▪ Llangynog ▪ Pentwyn ▪ Llanddowror ▪ Llanmilo

	Clwstwr 1	Clwstwr 2	Clwstwr 3	Clwstwr 4	Clwstwr 5	Clwstwr 6
Haen 4 – Pentrefi Gwledig (Dim terfynau datblygu)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hermon ▪ Aber-nant ▪ Blaen-y-coed ▪ Bancycapel ▪ Nant-y-caws ▪ Croesyceiliog ▪ Crwbin ▪ Felin-gwm Uchaf ▪ Felin-gwm Isaf ▪ Llanegwad ▪ Pontantwn ▪ Nebo ▪ Talog ▪ Pen-y-bont ▪ Y Felin Wen ▪ Pont-newydd ▪ Pont-ar-sais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cynheidre ▪ Pedair-hewl ▪ Penymynydd 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Capel Seion ▪ Derwydd ▪ Heol Ddu ▪ Maes-y-bont ▪ Milo ▪ Pant-llyn ▪ Pentregwenlais ▪ Temple Bar ▪ Cefn-bryn-brain ▪ Rhosaman ▪ Drefach (Llandyfan) ▪ Stag and Pheasant ▪ Mynyddcerrig 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pen-boyr ▪ Drefelin ▪ Cwm-pen-graig ▪ Cwmhiraeth ▪ Pentrecagal ▪ Gwyddgrug ▪ Dolgran ▪ Bancyffordd ▪ Bryn Iwan ▪ Pencarreg 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ffaldybrenin ▪ Crug-y-bar ▪ Cwm-du ▪ Ashfield Row ▪ Felindre (Llangadog) ▪ Cynghordy ▪ Gelli Aur ▪ Derwen-fawr ▪ Trap ▪ Maenordeilo ▪ Pen-y-banc ▪ Felindre, (Dryslwyn) ▪ Dryslwyn ▪ Rhydcymerau ▪ Waunystrad Meurig ▪ Bethlehem ▪ Capel Isaac ▪ Llangathen ▪ Llansadwrn ▪ Rhandir-mwyn ▪ Porth-y-rhyd ▪ Pumsaint ▪ Cil-y-cwm 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cwmfelin Mynach ▪ Cwm-bach ▪ Blaen-waun ▪ Llanglydwen ▪ Cwmfelin-boeth ▪ Cross Inn ▪ Llansadurnen ▪ Broadway ▪ Rhos-goch ▪ Llanfallteg

Tabl 11: Hierarchaeth Aneddiadau

11.523 Mae'r Cynllun yn ceisio dosbarthu twf a datblygiad yn ofodol ar draws y Sir, gydag aneddiadau'n cael eu dyrannu i un o 6 chlwstwr o fewn yr hierarchaeth. Mae'r dull seiliedig ar glystyrau'n hyblyg o ran dosrannu twf newydd ac mae'n osgoi unrhyw dybiaeth bod rhaid i bob anheddiad ym mhob haen gyfrannu at dwf. Rhoddwyd sylw hefyd i aneddiadau trawsffiniol, a sut y maent yn effeithio ar rôl a swyddogaeth aneddiadau ffiniol Sir Gaerfyrddin. Mae'r rhain yn cynnwys: Pontarddlais, Llanbedr Pont Steffan, Adpar, Arberth a Llandysul. Cyfeirir at y sail dystiolaeth mewn perthynas â dosbarthiad tai.

11.524 Er y bydd y rhan fwyaf o'r datblygiadau'n cael eu cyfeirio at haenau uchaf yr hierarchaeth aneddiadau, cydnabyddir amrywiaeth y Sir a rhoddir sylw i dai mewn ardaloedd gwledig, a gwerth ardaloedd o'r fath o fewn y Sir. O fewn pentrefi gwledig (Haen 4) ac aneddiadau nas diffiniwyd, bydd datblygiadau tai newydd yn gyfyngedig i gyfleoedd ar raddfa fach. Cyfeirir at bolisi HOM3 a HOM4 y Cynllun hwn.

11.525 Er bod yr uchod yn cyfeirio'n benodol at dwf preswyl, bydd y fframwaith aneddiadau, ar y cyd â pholisiau penodol, hefyd yn rhoi arweiniad wrth ystyried lleoliadau cynaliadwy priodol – gyda mynediad at wasanaethau a chyfleusterau – a graddfa datblygiadau eraill (gan gynnwys cyflogaeth).

11.526 Mae'r canlynol yn nodi amlinelliad dangosol o natur datblygiadau sy'n debygol fesul haen gan gynnwys eu graddfa a'u math:

Prif Ganolfannau

Safleoedd Strategol
Ardaloedd Cyflogaeth mawr a bach
Dyraniadau Tai
Safleoedd tai bach (o dan 5 tŷ);
Darpariaeth Tai Fforddiadwy ar safleoedd â 5 uned neu fwy
Cyfleoedd tai ar hap

Canolfannau Gwasanaethau:

Ardaloedd Cyflogaeth ar Raddfa Fach
Dyraniadau Tai
Darpariaeth Tai Fforddiadwy ar safleoedd â 5 uned neu fwy
Safleoedd tai bach (o dan 5 tŷ);
Cyfleoedd tai ar hap

Pentrefi Cynaliadwy:

Dyraniadau Tai
Tai fforddiadwy ar safleoedd o 5 uned neu fwy
Safleoedd tai bach (o dan 5 tŷ);
Cyfleoedd tai ar hap
Cynlluniau Eithriadau Gwledig ar Raddfa Fach ar gyfer Tai Fforddiadwy sy'n ffinio â ffiniau aneddiadau

Pentrefi Gwledig (Dim Terfynau Datblygu):

Safleoedd bach – tai drwy fewnlenwi neu estyniadau/cwblhau rhesymegol.
Cynlluniau Eithriadau Gwledig ar Raddfa Fach ar gyfer Tai Fforddiadwy

Aneddiadau Gwledig Nas Diffiniwyd:

Tai fforddiadwy anghenion lleol a Chynlluniau Eithriadau Gwledig ar Raddfa Fach ar gyfer Tai Fforddiadwy.

SD1: Terfynau Datblygu

Caiff terfynau datblygu eu diffinio ar gyfer yr aneddiadau hynny a nodwyd fel prif ganolfannau, Canolfannau Gwasanaethau a Phentrefi Cynaliadwy o fewn Polisi Strategol SP16.

Caniateir cynigion o fewn Terfynau Datblygu diffiniedig, yn amodol ar bolisiau a chynigion y Cynllun hwn, polisiau cenedlaethol ac ystyriaethau cynllunio perthnasol eraill.

11.527 Wrth baratoi'r Cynllun hwn, diffiniwyd terfynau datblygu ar draws pob anheddiad o fewn Haenau 1, 2 a 3 er mwyn:

- Atal datblygiadau amhriodol yng nghefn gwlad a rhoi sicrwydd ac eglurder o ran ble y gellir ystyried bod cynigion eithriadau (ar bwys terfynau) yn briodol;
- Atal cyfuno aneddiadau (neu rannau ar wahân o'r un anheddiad), datblygiad hirgul neu ddatblygiad tameidiog.
- Nodi'r ardaloedd hynny lle byddai cynigion datblygu yn cael eu caniatáu (gweler uchod); a,
 - Hybu defnydd effeithiol a phriodol o dir gan ganolbwyntio twf o fewn aneddiadau diffiniedig.

11.528 Ni yw'r holl dir ar Fap Cynigion a Mapiau Mewnosod wedi'i adnabod ar gyfer datblygiad penodol, nac yn ddarostyngedig i bolisi penodol. Gall

ardaloedd sylweddol o dir ymddangos fel tir heb ei anodi yn y Cynllun. Caiff cynigion ar gyfer datblygu eu hystyried ar sail eu rhinweddau unigol yn erbyn darpariaethau'r CDLI hwn, ac ystyriaethau perthnasol eraill.

Polisi Strategol – SP 17: Trafnidiaeth a Hygyrchedd

Er mwyn sicrhau datblygu sy'n gynaliadwy ac y gellir ei gyflawni, mae angen rhwydwaith trafndiaeth integredig, hygyrch, dibynadwy, effeithlon, diogel a chynaliadwy i danategu'r broses gyflawni. Felly, mae'r Cynllun yn cyfrannu at ddarparu system trafndiaeth gynaliadwy a seilwaith cysylltiedig trwy:

1. Lleihau'r angen i deithio, yn enwedig mewn cerbyd modur preifat;
2. Mynd i'r afael â chynhwysiant cymdeithasol trwy wella mynediad at gyflogaeth, gwasanaethau a chyfleusterau;
3. Cefnogi a, lle y bo'n berthnasol, gwella dewisiadau eraill yn lle'r car modur, megis trafndiaeth gyhoeddus (gan gynnwys cyfleusterau parcio a theithio a hybu'r arfer o fabwysiadu cynlluniau teithio) a theithio llesol trwy feicio a cherdded;
4. Ail-orfodi swyddogaeth a rôl aneddiadau yn unol â'r fframwaith aneddiadau
5. Hyrwyddo defnydd effeithlon o'r rhwydwaith trafndiaeth;
6. Gwella hygyrchedd manau cyflogaeth, tai, gwasanaethau, cyfleusterau a chynigion sy'n creu teithiau sylweddol mewn lleoliadau sydd â mynediad at seilwaith trafndiaeth priodol;
7. Ymgorffori datrysiadau dylunio a mynediad o fewn datblygiadau i hyrwyddo hygyrchedd;
8. Darparu llwybrau cerdded a beicio, gan gysylltu â rhwydweithiau teithio llesol a seilwaith gwyrdd;
9. Darparu datrysiadau technolegol newydd trwy Bwyntiau Gwefru Cerbydau ag Allyriadau Isel lawn mewn datblygiadau newydd; a,

10. Mabwysiadu ymagwedd gynaliadwy tuag at ddyluniad, swyddogaeth a chynllun datblygiadau newydd, gan gynnwys darparu lefelau priodol o leoedd parcio.

11.529 Mae'r CDLI a'r Polisi yn cydnabod y rôl symud, cysylltedd, eglurder a'u cysylltiadau trafndiaeth cysylltiedig, yn enwedig ar draws Sir mor amrywiol â Sir Gaerfyrddin. Mae strategaeth y CDLI yn adlewyrchu ac yn hyrwyddo egwyddorion cynaliadwyedd a hygyrchedd gwasanaethau a chyfleusterau hanfodol gyda'r nod o sicrhau aneddiadau hyfyw, hunangynhaliol a chymunedau cynaliadwy, gan gynyddu cynhwysiant cymdeithasol, cydlyniant cymunedol ac amrywiaeth a ffyniant economaidd. Mae'r fframwaith aneddiadau'n adlewyrchu cynaliadwyedd aneddiadau a'r hierarchaeth trafndiaeth gynaliadwy trwy leoli'r rhan fwyaf o ddatblygiadau lle y lleolir gwasanaethau, swyddi, siopau a chyfleusterau hamdden, ond gan gydnabod hefyd amrywiaeth y Sir a'i chymunedau gwledig, gan gynnwys yr ardaloedd gwledig. Mae'r Sir a'i rhwydwaith trafndiaeth yn amrywiol, gyda'r rhwydwaith yn cysylltu pobl a gwasanaethau, gan gynnwys y briffordd, trafndiaeth gyhoeddus, llwybrau i gerddwyr a beicwyr a hawliau tramwy cyhoeddus (gan gynnwys llwybrau ceffylau).

11.530 Wrth gyflawni'r uchod, mae'r strategaeth yn rhoi sylw i'r rhwydwaith priffyrdd a rheilffyrdd ynghyd â hygyrchedd trafndiaeth gyhoeddus a'r potensial ar gyfer twf mewn aneddiadau sy'n adlewyrchu eu lefelau hygyrchedd. Mewn aneddiadau trefol adlewyrchir natur eu cysylltedd ac amlder trafndiaeth drwy'r hierarchaeth aneddiadau. Fodd bynnag, hyd yn

oed o fewn rhai o'r aneddiadau hyn, mae anghysondeb o ran argaeledd rhwydwaith teithio llesol. Ar draws yr ardaloedd mwy gwledig a'u cymunedau, mae diffyg mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus a'r cysylltiadau a gynigir drwy rwydweithiau teithio llesol yn anochel yn fwy tameidiog; o ganlyniad mae angen cydbwysu hyn yn erbyn cyfraniad posibl datblygiad tuag at gynnal y gymuned honno ac economi wledig yr ardal.

11.531 Bydd y Cynllun yn ceisio rhoi arweiniad i leoli datblygiadau yn rhannau gwledig y Sir o fewn aneddiadau diffiniedig, a'r cyffiniau, yn hytrach na lleoliadau gwasgaredig yng nghefn gwlad ac eithrio lle y bo hynny'n unol â pholisïau'r cynllun hwn.

11.532 Mae'r Polisi yn tynnu sylw at yr angen i wella ac ehangu Teithio Llesol a thrafnidiaeth gyhoeddus fel rhan o gynigion ar gyfer datblygu. Mae hyn yn adlewyrchu'r newid i ffwrdd oddi wrth ddefnyddio'r car modur preifat. Fodd bynnag, mae'r Polisi hefyd yn ceisio adlewyrchu'r potensial o ran lleihau allyriadau niweidiol trwy gyflwyno Pwyntiau Gwefru Cerbydau ag Allyriadau Isel lawn mewn datblygiadau newydd (dylid cyfeirio at Bolisi: CCH2).

11.533 Mae hyn yn rhannol yn ceisio ymateb i amrywiaeth y Sir, hygyrchedd a'r nod o leihau'r angen i deithio (a lleihau allyriadau CO2) ac mae hyn yn dal i fod yn her i ran helaeth o Sir Gaerfyrddin. Mae'r her hon yn arbennig o amlwg wrth fynd i'r afael â'r angen i gynnal ardaloedd

gwledig, a sicrhau nad yw eu cymunedau yn dioddef allgáu cymdeithasol. Rhaid i hyn hefyd ymwneud â derbyn yn realistig bod y car modur yn parhau i fod yn ddull teithio pwysig mewn ardaloedd o'r fath.

11.534 Efallai y bydd modd lleihau teithio i'r eithaf hefyd drwy strategaeth trafndiaeth integredig a datblygu cymunedau hunangynhaliol (gan gynnwys argaeledd gwasanaethau a chyfleusterau) ac argaeledd dewisiadau amgen trwy fentrau priodol fel 'Bwcabus'. Cydnabyddir y bydd datblygu trafndiaeth gyhoeddus fel dewis amgen dichonadwy a hygred yn lle defnyddio'r car preifat yn helpu i leihau tagfeydd ar goridau trafndiaeth allweddol. Fodd bynnag, cydnabyddir hefyd, wrth i dechnoleg ddatblygu, y bydd effaith bosibl neu fel arall y car preifat ei hun yn newid.

11.535 Mae'r CDLI yn ceisio hyrwyddo atebion cadarnhaol sy'n hybu mynediad at newidiadau technolegol, gan gynnwys pwyntiau gwefru trydan, i hybu gostyngiad mewn allyriadau niweidiol a gwella cynhwysiant cymdeithasol a hygyrchedd.

11.536 Lle nodir bod ar gynllun angen sylw pellach mewn perthynas â dichonoldeb, dylunio a gwaith paratoi, nid yw wedi'i nodi yn y CDLI. Mae hyn yn adlewyrchu'r posibilrwydd o ddiffyg arwyddion clir o ran cyflawni.

11.537 Cydnabyddir rôl y Sir fel canolfan feicio yng Nghymru a chaiff Strategaeth Beicio'r Cyngor ei hystyried a lle y bo'n briodol ei hadlewyrchu

wrth i'r CDLI fynd rhagddo. Yn hyn o beth, cydnabyddir rôl y rhwydwaith beicio fel sbardun economaidd ac ased hamdden a thwristiaeth. Yn yr un modd, cydnabyddir ei gyfraniad at hyrwyddo hygyrchedd a manteision i'n cymunedau hefyd, yn ogystal â chyfraniad y rhwydwaith llwybrau cyhoeddus a llwybrau ceffylau.

11.538 Mae'r tabl canlynol yn nodi'r rhwydwaith o brif ffyrdd, gan gynnwys cefnffyrdd, a'r rhwydwaith craidd. Nodir y llwybrau hyn ar y map cyfyngiadau fel coridorau ar gyfer symud.

Y Rhwydwaith Prif Ffyrdd a'r Rhwydwaith Craidd

Y Rhwydwaith Prif Ffyrdd (mae'n cyfateb â'r rhwydwaith Strategol dynodedig):

M4	A484	A40 (T)
A48	A476	B4310
A4138	A477 (T)	B4335
A474	A4878	B4336
A483 (T)	A4069	B4459
A48 (T)	A482	B4039
A486	A485	B4317

Y Rhwydwaith Ffyrdd Craidd (mae'n cyfateb â'r rhwydwaith Prifffyrdd dynodedig):

A4066	B4304	B4556
A4068	B4306	B4301
B4299	B4300	B4303

B4333	B4328	B4314
B4310	B4312	B4297
B4337	B4308	
B4302	B4368	

TRA1: Gwelliannau i'r Seilwaith Trafnidiaeth a Phriffyrdd

Bydd llwybrau trafndiaeth, gwelliannau i drafndiaeth a chyfleusterau seilwaith cysylltiedig sy'n cyflawni amcanion blaenoriaethau'r Cynllun Trafnidiaeth ar y Cyd ar gyfer De-orllewin Cymru (2015 – 2020) yn cael eu cefnogi.

Bydd y gwelliannau i'r seilwaith prifffyrdd fel rhan o Ffordd Gyswllt Economaidd Cross Hands yn cael eu diogelu gyda'r llwybr wedi'i nodi ar y map cynigion.

Bydd cynigion sy'n cynnal ac yn gwella'r rhwydwaith trafndiaeth gynaliadwy integredig hefyd yn cael eu cefnogi pan fyddant yn cyd-fynd â pholisïau a darpariaethau'r Cynllun hwn. Caniateir cynigion datblygu nad ydynt yn peryglu gweithrediad effeithlon unrhyw welliant neu gynllun a nodwyd.

11.539 Mae'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn nodi bod Ffordd Gyswllt Economaidd Cross Hands yn brosiect cysylltedd Trawsnewidiol ar gyfer Dinas-ranbarth Bae Abertawe.

11.540 Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud o ran darparu Ffordd Gyswllt Economaidd Cross Hands gyda Cham 1 yn agor fel rhan o hwyluso Safle

Cyflogaeth Strategol Dwyrain Cross Hands. Mae cam pellach rhwng Heol Llandeilo a Phen-y-groes yn cael ei adeiladu ac mae bron â chael ei gwblhau. Mae'r cam olaf rhwng Heol y Llew Du a Phen-y-groes wedi cael caniatâd cynllunio ac mae'n gyfle i hwyluso datblygiad pellach ar hen safle Gwaith Brics Emlyn ym Mhen-y-groes. Mae'r cynllun hwn yn cynnwys cloddwaith, draeniau, goleuadau, arwyddion a.y.b. cysylltiedig ynghyd ag adeiladwaith hwylustod a gwaith lliniaru amgylcheddol cysylltiedig.

11.541 Bydd y Ffordd Gyswllt Economaidd yn lleddfu tagfeydd ar Gylchfan yr A48 yn Cross Hands sy'n rhan o'r Rhwydwaith Traws-Ewropeaidd (TENS) yn ogystal â gwella diogelwch ar y gyffordd "chwe ffordd" yng Ngors-las. Bydd y cynllun yn darparu cyswllt allweddol ar y rhwydwaith priffyrdd â Llandeilo fel rhan o'r gefnffordd rhwng Abertawe a Manceinion.

11.542 Agorwyd y ffordd gyswllt newydd o ffordd ddeuol yr A40 i Ffordd y Coleg ger Parc Dewi Sant a Phrifysgol y Drindod Dewi Sant ym mis Mawrth 2019. Gwnaeth hyn alluogi mynediad i safleoedd addysg a chyflogaeth yn ogystal â darparu seilwaith ar gyfer twf tai yn y dyfodol a hwyluso datblygiad Yr Egin (S4C) (gweler Polisi SP5: Safleoedd Strategol).

11.543 Mae 2il Gam Ffordd Ddosbarthu Rhydaman wedi'i nodi fel rhan o gynnydd hirdymor i gynorthwyo adfywio economaidd ardaloedd ehangach Rhydaman a Dyffryn Aman. Er nad yw'r CDLI yn diogelu nac yn nodi'r llwybr hwn, mae'n cydnabod ei statws o fewn y Cynllun Trafnidiaeth ar y

Cyd a bydd y Cyngor yn monitro unrhyw gynnydd tuag at ei gyflawni. Mae diffyg arwyddion clir o gyflawni ac aliniad diffiniedig yn golygu nad yw'n cael ei nodi o fewn y Cynllun nac ar y map cynigion.

11.544 Mae cynlluniau pellach a nodwyd o fewn y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer Sir Gaerfyrddin 2015 – 2020 yn cynnwys y cynlluniau hynny a restrwyd ar gyfer 2020 – 2030 a byddant yn cael eu hadolygu yng ngoleuni diweddariadau ar gynnydd sy'n deillio o'r Cynllun Trafnidiaeth ar y Cyd a strategaethau yn y dyfodol:

- Seilwaith Adfywio Economaidd Rhydaman (Stryd y Gwynt/Tir-y-dail) – Gwelliannau i'r gyffordd (cwblhawyd 2019)
- Coridorau a Chyfnwidfeydd Trafnidiaeth Strategol Sir Gaerfyrddin-gwelliannau parhaus i'r prif Goridorau Bysiau.
- Cysylltiadau Cerdded a Beicio Sir Gaerfyrddin – Datblygiad parhaus rhwydwaith cynhwysfawr o Gysylltiadau Cerdded a Beicio fel Llwybr Beicio Dyffryn Aman, llwybrau cyflogaeth Sir Gaerfyrddin a'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol i wella mynediad at gyflogaeth, addysg a gwasanaethau eraill yn ogystal â rhoi anogaeth ar gyfer twristiaeth a ffyrdd iach o fyw.
- Mynediad yr A4138 i Lanelli sy'n cynnwys cyfleuster Parcio a Theithio/Rhannu Llanelli/M4 – yn amodol ar ddylunio pellach a gweithredu'r opsiynau a ffefrir o 2019/20.

- Coridor Trafnidiaeth Dyffryn Tywi (Llwybr Beicio Dyffryn Tywi) - Llwybr beicio gyda chysylltiadau ag atyniadau allweddol gan gynnwys trefi marchnad Caerfyrddin a Llandeilo gyda dull graddol o weithredu a'r cam cychwynol wrthi'n cael ei adeiladu.
- Cyfnewidfa Drafnidiaeth Integredig Llanelli – yn ardaloedd Heol yr Orsaf/Heol Copperworks, mae hwn yn ganolbwynt allweddol ar gyfer cyfnewid trafndiaeth rhwng nifer o ddulliau gan gynnwys gorsaf reilffordd y Dref, llwybrau bysiau masnachol allweddol a chyfleuster parcio a theithio (rheilffyrdd).
- Canolfannau Teithio Cynaliadwy – gall gynnwys seilwaith gwefru cerbydau trydan, parthau cartrefi wedi'u targedu, gwelliannau i gyfnewidfeydd, rheseli beiciau a llwybrau teithio cynaliadwy sy'n canolbwyntio ar gyflogaeth
- Mynediad i Barc Gwledig Pen-bre – Adnewyddu/uwchraddio'r ffordd un lôn bresennol dros y Bont Reilffordd sy'n gwasanaethu Parc Sirol Pen-bre ar hyn o bryd.

TRA2: Teithio Llesol

Bydd cynigion sy'n gwella mynediad ar gyfer cerddwyr a beicwyr trwy ymgorffori'r canlynol yn y safle, a/neu wneud cyfraniadau ariannol tuag at ddarparu gwasanaethau oddi ar y safle, yn cael eu cefnogi:

- a) Llwybrau cerdded a beicio hydraid, eglur, uniongyrchol, cyfleus, deniadol a diogel sy'n cysylltu'r datblygiad â:

aneddiadau cyfagos; nodau trafndiaeth gyhoeddus; cyfleusterau cymunedol; ardaloedd masnachol a chyflogaeth; cyfleusterau twristiaeth; a chyfleoedd hamdden;

- b) **Gwelliannau, cysylltiadau a/neu estyniadau i: y rhwydwaith llwybrau troed a hawliau tramwy cyhoeddus presennol (gan gynnwys llwybrau ceffylau); y rhwydwaith a llwybrau beicio; Llwybrau Diogel i'r ysgol; a llwybrau sy'n rhan o'r Rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd; ac**
- c) **Cyfleusterau sy'n annog pobl i gerdded a beicio, gan gynnwys: arwyddion priodol; manau diogel a chyfleus i barcio beiciau; a chyfleusterau newid a chyfleusterau cysylltiedig.**

Bydd disgwyl i gynigion sy'n cael effaith niweidiol sylweddol ar hawliau tramwy cyhoeddus neu llwybrau presennol a trwy Ddeddf Teithio Llesol (Cymru) 2013 gyfrannu at y gwaith o gyflawni Cynllun Teithio Llesol y Cyngor.

11.545 Rhaid i gynigion datblygu geisio sicrhau'r hygyrchedd mwyaf posibl wrth gerdded, beicio a defnyddio trafndiaeth gyhoeddus, trwy roi blaenoriaeth i ddarparu seilwaith priodol ar y safle a, lle y bo angen, lliniaru effeithiau trafndiaeth drwy ddarparu mesurau oddi ar y safle, megis

datblygu llwybrau teithio llesol, seilwaith sy'n rhoi blaenoriaeth i fysiau a chymorth ariannol i wasanaethau trafndiaeth gyhoeddus⁴⁶.

11.546 Mae'r Cynllun yn ceisio hyrwyddo hygyrchedd dulliau trafndiaeth amgen er mwyn helpu i leihau'r defnydd o geir, ac i gynorthwyo'r Cyngor i gyflawni ei ddyletswydd gyfreithiol o dan Ddeddf Teithio Llesol (Cymru) 2013 i ddatblygu, gwella a chynnal rhwydweithiau cerdded a beicio lleol. Anogir cynigion i ddefnyddio Safonau arfer da, gan gynnwys Safonau Dylunio'r Ddeddf Teithio Llesol a chanllawiau perthnasol eraill i sicrhau bod yr egwyddorion dylunio yn adlewyrchu ac yn cyflawni Teithio Llesol. Dylid hefyd ystyried Canllaw Dylunio Priffyrdd y Cyngor.

11.547 Wrth ddefnyddio'r polisi hwn dylid rhoi sylw i ddarpariaethau'r CDLI o ran creu lleoedd a Seilwaith Gwyrdd. Yn hyn o beth, mae'r Cynllun yn pwysleisio ymrwymiad i amgylcheddau a dylunio o ansawdd, gyda theithio llesol a cherdded a beicio yn gydrannau pwysig.

11.548 Dylai cynigion mewn ardaloedd gwledig adlewyrchu'r deilliannau creu lleoedd cynaliadwy cenedlaethol a, lle y bo'n bosibl, cynnig cysylltiadau teithio llesol da â chanol aneddiadau er mwyn lleihau'r angen i deithio mewn car ar gyfer siwrneiau lleol⁴⁷.

⁴⁶ Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10: Paragraff 4.110

TRA3: Rheilffordd Gwili

Bydd cynigion yn cael eu caniatáu lle nad ydynt yn peryglu'r canlynol mewn perthynas â rheilffordd Gwili:

- a) Estyn rheilffordd Gwili tua'r Gogledd i Lanpumsaint;**
- b) Darparu gorsaf newydd yng Nglangwili, Caerfyrddin.**

11.549 Bydd cynigion ar gyfer Rheilffordd Gwili yn cael eu hystyried yng ngoleuni eu heffaith ar amodau traffig lleol, ar ansawdd yr amgylchedd a'r gofynion o ran seilwaith.

11.550 Mae Rheilffordd Gwili yn atyniad pwysig i dwristiaid a bydd y Cyngor yn cefnogi'r cynigion hirdymor i estyn y rheilffordd tua'r Gogledd i lanpumsaint yn y pen draw a darparu gorsaf newydd fel a nodir o fewn y Polisi.

11.551 Dangosir yr ardaloedd a'r llwybrau a ddiogelir ar y Map Cynigion.

⁴⁷ Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10: Paragraff 3.35

TRA4: Coridorau Rheilffyrdd Segur

Cefnogir cynigion ar gyfer datblygiadau nad ydynt yn peryglu aildddefnyddio coridorau rheilffyrdd segur at ddibenion datblygiadau hamdden a rheilffyrdd posibl yn y dyfodol.

11.552 Mae gan ardal y Cynllun nifer o hen reilffyrdd sy'n cynnig manteision sylweddol o ran gweithgareddau hamdden gan gynnwys llwybrau beicio, llwybrau troed a llwybrau ceffylau. Mae hefyd angen ystyried y posibilrwydd o aildddefnyddio llwybrau rheilffyrdd yn y dyfodol wrth ystyried cynigion, a allai effeithio ar barhad ac argaeledd y llwybr.

11.553 Lle y mae cynnig datblygu yn debygol o godi materion sy'n ymwneud â chapasiti priffyrdd y rhwydwaith, mae'n bosibl y bydd angen cyfraniadau i hwyluso gwaith priodol fel rhan o roi unrhyw ganiatâd.

11.554 Wrth ddefnyddio'r polisi hwn, dylid cyfeirio hefyd at Bolisi PSD1: Dylunio Cynaliadwy ac o Ansawdd Da ac at gynnwys y Canllaw Dylunio Priffyrdd a fydd yn cael ei fabwysiadu fel CCA.

TRA5: Safonau Priffyrdd a Mynediad mewn Datblygiad

Bydd cynigion ar gyfer datblygu yn cael eu caniatáu lle maent:

- a) Yn ymgorffori'r safonau mynediad angenrheidiol sy'n adlewyrchu dosbarthiad ac amodau'r ffordd;
- b) Yn cynnwys llain gweledd priodol a nodweddion dylunio sy'n angenrheidiol i sicrhau diogelwch ar y briffordd a bod rhwyddineb symud yn cael ei gynnal, a'i wella lle y bo'n ofynnol;
- c) Yn peidio â chreu lefelau annerbyniol o draffig sy'n cael effaith anfanteisiol ar y rhwydwaith ffyrdd cyfagos, ar ddiogelwch ar y briffordd, neu a fyddai'n achosi niwed sylweddol i amwynder preswylwyr.
- d) Yn peidio ag arwain at dagfeydd oddi ar y safle o ran parcio neu ddarparu gwasanaethau.

Polisi Strategol SP 18: Adnoddau Mwynol

Bydd adnoddau mwynol dynodedig y Sir yn cael eu rheoli'n gynaliadwy trwy:

- a) **Sicrhau cyflenwad trwy gynnal banc tir digonol o gronfeydd agregau a ganiateir (o leiaf 10 mlynedd ar gyfer creigiau mâl caled, ac o leiaf 7 mlynedd ar gyfer tywod a graean) trwy gydol cyfnod y cynllun;**
- b) **Rhoi anogaeth ar gyfer defnydd effeithlon a phriodol o fwynau o ansawdd da a chynyddu i'r eithaf y potensial ar gyfer ailddefnyddio ac ailgylchu mwynau addas fel dewis yn lle agregau crai a dynnwyd;**
- c) **Diogelu ardaloedd sydd â mwynau o bwysigrwydd economaidd oddi tanynt lle gellid eu gweithio yn y dyfodol i sicrhau nad yw adnoddau o'r fath yn cael eu sterileiddio'n ddiangen gan fathau eraill o ddatblygiad;**
- d) **Defnyddio clustogfeydd i leihau'r gwrthdaro rhwng datblygu mwynau a datblygiadau sensitif;**
- e) **Sicrhau adferiad priodol a all sicrhau manteision amgylcheddol a chymunedol penodol.**

11.555 Bydd y CDLI yn ceisio sicrhau bod y Sir yn darparu adnoddau mwynol i ddiwallu anghenion y gymdeithas a bod adnoddau o'r fath yn cael eu diogelu rhag eu sterileiddio. Wrth wneud hynny, mae'r CDLI yn ceisio sicrhau bod cydbwysedd priodol yn cael ei daro rhwng y gofyniad sylfaenol hwn, yr angen i sicrhau defnydd doeth o'r adnoddau hyn y mae pen draw iddynt, a diogelu amwynder presennol a'r amgylchedd.

11.556 Mae gan Sir Gaerfyrddin amrywiaeth eang o adnoddau mwynol o ganlyniad i'w daeareg gymhleth. Y brif nodwedd yn ne'r Sir yw ehangder brigiadau'r Mesurau Glo, sydd â Chalchfaen Carbonifferaidd yn ffinio â hwy i'r Gogledd. Chwarela calchfaen yw'r mwyaf o'r diwydiannau mwynloddio yn y sir. O dan rhannau gogleddol y Sir mae creigiau hŷn o'r oes Ordofigaidd a Silwraidd, cerrig tywod, cerrig clai a llechi yn bennaf. Mae arwyddocâd economaidd y rhain yn amrywio.

11.557 Mae Datganiad Technegol Rhanbarthol De Cymru 2014 yn nodi'r cyfraniad y dylai pob awdurdod lleol cyfansoddol ei wneud tuag at ateb y galw rhanbarthol am agregau (yn greigiau mâl caled a thywod a graean). Mae ffigyrau banc tir y sir ar gyfer creigiau mâl yn fwy o lawer na'r gofynion sylfaenol a nodir yn Nodyn Cyngor Technegol Mwynau (MTAN) 1: Agregau, ac o ganlyniad nid oes gofyniad i ddyrannu safleoedd newydd ar gyfer datblygiadau mwynau. Mae'r sefyllfa o ran y banc tir ar gyfer tywod a graean yn wahanol gan bod y dosraniadau a'r dyraniadau ar gyfer tywod a graean ar y tir o fewn Sir Gaerfyrddin wedi cael eu cyfuno â Sir Benfro, Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro a Cheredigion. Mae'r Datganiad Technegol Rhanbarthol yn dweud bod tanddarpariaeth o 2.94 m o ran y cronfeydd tywod a graean o fewn ardal Sir Gaerfyrddin, Ceredigion a Sir Benfro (gan gynnwys y Parc Cenedlaethol) ar gyfer y cyfnod hyd at 2033 ac y dylai'r awdurdodau hyn weithio gyda'i gilydd i fynd i'r afael â'r diffyg a nodi safleoedd penodol.

11.558 Mae Cynghorau Sir Caerfyrddin a Phenfro wedi ceisio mynd i'r afael â'r prinder mewn cronfeydd tywod a graean yn ddiweddarach yng nghyfnod y Cynllun Diwygiedig ac maent yn gweithio gyda'i gilydd i gyflawni hyn trwy ddynodi safle(oedd) posibl.

11.559 Mae cyfarwyddyd clir gan Lywodraeth Cymru i osgoi parhau i gloddio a defnyddio tanwyddau ffosil. Felly, nid yw'r Awdurdod yn cynnig diogelu adnoddau glo. Mae'n ofynnol i'r Cyngor hysbysu Llywodraeth Cymru os ceir cynigion ar gyfer gweithrediadau glo neu betrolewm nad yw o blaid eu gwrthod.

MR1: Cynigion Mwynau

Caniateir cynigion ar gyfer cloddio am fwynau lle mae yna angen cenedlaethol, rhanbarthol neu leol profedig am y mwynau na ellir ei ddiwallu o ffynonellau presennol nac o ddeunydd eilaidd neu wedi'i ailgylchu, a lle na fyddent yn arwain at unrhyw effeithiau niweidiol sylweddol ar iechyd y cyhoedd, yr amgylchedd, amwynder lleol a'r rhwydwaith trafniadaeth lleol. Caiff ceisiadau ar gyfer cynigion mwynau eu hasesu yn erbyn y meini prawf canlynol:

- a. **Mae llwybrau mynediad a thrafnidiaeth addas wedi'u hadnabod ac mae'r potensial ar gyfer cludo mwynau drwy ddulliau heblaw ar y ffordd wedi'i asesu'n ddigonol;**
- b. **Dangosir bod sŵn o fewn lefelau derbyniol;**
- c. **Mae'r dulliau ymarferol gorau wedi'u nodi i reoli llwch, mwg, mygdarth ac i sicrhau nad yw gweithrediadau'n**

achosi dirywiad mewn ansawdd aer yn lleol nac yn cael effaith annerbyniol ar iechyd y cyhoedd;

- d. **Mae ffrwydro'n cael ei reoli o fewn lefelau derbyniol;**
- e. **Mae effeithiau posibl ar adnoddau dŵr daear, adnoddau dŵr wyneb a chyflenwadau dŵr wedi'u nodi a dangoswyd eu bod o fewn lefelau derbyniol;**
- f. **Nid oes unrhyw effeithiau niweidiol annerbyniol ar safleoedd o bwysigrwydd cadwraeth natur, ac mae effeithiau niweidiol ar safleoedd o bwysigrwydd hanesyddol, diwylliannol a thirwedd wedi'u nodi a phrofwyd eu bod yn fach iawn;**
- g. **Mae mesurau lliniaru effeithiol a gynigir i leihau i'r eithaf unrhyw effeithiau posibl o ganlyniad i ymsuddiant neu dir ansad wedi'u nodi a'u dangos mewn ffordd sydd wrth fodd y Cyngor;**
- h. **Nid yw effaith niweidiol ar gymeriad y dirwedd ac amwynder gweledol yn sylweddol;**
- i. **Mae cyfleoedd i aildefnyddio a/neu ailgylchu gwastraff mwynau yn cael eu cynyddu i'r eithaf;**
- j. **Mae cynigion boddhaol wedi'u cyflwyno ar gyfer adfer y safle, ei dirlunio, ei ddefnyddio a gofalu amdano ar ôl y gweithrediadau cloddio.**

11.560 Diben y polisi yw cadw cydbwysedd rhwng ateb galw cenedlaethol am fwynau a lleihau'r effeithiau niweidiol posibl a allai ddeillio o weithrediadau o'r fath. Gall cloddio am fwynau gael effaith gadarnhaol ar ardaloedd a chymunedau lleol trwy ddarparu ffynhonnell cyflogaeth a chyfrannu at yr economi leol, ond ar yr un pryd rhaid rhoi mesurau ar waith i ddiogelu iechyd ac amwynder lleol a'r amgylchedd rhag unrhyw effeithiau

negyddol a allai ddeillio o hynny. Dylid rhoi ystyriaeth arbennig i'r posibilrwydd o effeithiau ar ddŵr daear ac adnoddau dŵr a hefyd i iechyd y cyhoedd, yr amgylchedd (gan gynnwys y dirwedd/treflun a dynodiadau hanesyddol), amwynder lleol, y rhwydwaith trafniadaeth lleol a pharmedrau amgylcheddol eraill.

11.561 Mae'n hanfodol cynllunio gweithrediadau mwynau sy'n amgylcheddol dderbyniol o'r cychwyn cyntaf. Gall y defnydd o reolaethau cynllunio, megis amodau, rhwymedigaethau cyfreithiol, a monitro a gorfodi sicrhau rheolaeth effeithiol ar weithrediadau ar safleoedd mwynau. Dylid defnyddio'r rheolaethau lle maent yn angenrheidiol ac yn berthnasol i'r amgylchiadau unigol dan ystyriaeth. Bydd lefelau derbyniol o effaith yn amrywio ar wahanol safleoedd mwynau a byddant yn dibynnu ar nifer o ffactorau. Yr awdurdod fydd yn penderfynu ar y rhain mewn perthynas â phob cais cynllunio unigol.

MR2: Clustogfeydd Mwynau

Gwnaed darpariaeth ar gyfer Clustogfeydd o amgylch pob safle sydd â chaniatâd cynllunio presennol ar gyfer cloddio amfwynau.

⁴⁸ Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1: Agregau

Fel arfer, ni chaniateir datblygiadau sensitif newydd nad ydynt yn ymwneud â mwynau o fewn y clustogfeydd a nodwyd. Mae'r holl glustogfeydd wedi'u nodi ar y map cynigion.

11.562 Defnyddir clustogfeydd i ddarparu ardaloedd gwarchod o amgylch gweithfeydd mwynau a ganiateir lle dylid gwrthsefyll datblygiadau newydd a fyddai'n sensitif i effeithiau niweidiol, gan gynnwys ardaloedd preswyl, ysbytai, ysgolion. Bydd dynodi clustogfeydd yn sicrhau bod canllawiau clir ar agosrwydd gweithrediadau mwynau at ddefnyddiau tir sensitif, a bod effaith bosibl gwaith mwynau yn cael ei gydnabod ac y cynllunnir ar ei chyfer yn yr ardal o gwmpas y gweithrediadau mwynau.

11.563 Nodir pellteroedd clustogfeydd o 200m (o leiaf) o amgylch chwareli creigiau caled a 100m (o leiaf) o amgylch safleoedd cloddio tywod a graean yn *MTAN1: Agregau*,⁴⁸ a nodir clustogfeydd o 500m o amgylch safleoedd cloddio glo yn *MTAN2: Glo*.⁴⁹ Caiff eithriadau i'r pellteroedd hyn eu hystyried yn unol â'r darpariaethau a nodir yn *MTAN 1 a 2*.

MR3: Diogelu Mwynau

Ni roddir caniatâd cynllunio ar gyfer cynigion datblygu lle byddent yn sterileiddio adnoddau agregau a nodwyd yn yr ardaloedd diogelu mwynau (ardaloedd chwilio) ar y map cynigion yn barhaol oni bai:

⁴⁹ Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 2: Glo

- a. **Y gall yr ymgeisydd ddangos bod cloddio'r mwynau yn anymarferol, yn aneconomaidd neu'n amgylcheddol annerbyniol (gan gynnwys peryglu amwynder ac ystyriaethau cymdeithasol); neu**
- b. **Mae'r adnodd mwynau eisoes wedi cael ei gloddio; neu**
- c. **Gellir cloddio'r mwynau yn foddhaol cyn i'r datblygiad ddigwydd; neu**
- d. **Mae'r datblygiad o natur dros dro a gellir ei gwblhau ac adfer y safle o fewn yr amserlen y mae'n debygol y bydd angen y mwynau; neu,**
- e. **Ni fyddai natur a lleoliad y datblygiad yn cael unrhyw effaith sylweddol ar y posibilrwydd o gloddio'r adnodd.**

11.564 Mae PCC yn pwysleisio'r pwysigrwydd diogelu adnoddau mwynol sy'n diwallu anghenion cymdeithas yn awr ac yn y dyfodol. Fodd bynnag, nid yw hyn o reidrwydd yn awgrymu rhagdybiaeth o blaid gweithio'r dyddodion mwynol, dim ond bod lleoliad y mwynau'n hysbys. Mae'r ardaloedd wedi'u diogelu a nodir ar y Map Cynigion yn ymwneud â Map Diogelu Agregau Arolwg Daearegol Prydain ar gyfer De-orllewin Cymru.

11.565 Dim ond os gall y datblygwr fodloni unrhyw un o'r meini prawf uchod y caniateir i ddatblygiadau fynd rhagddynt ar ardaloedd a ddiogelir. O'i ystyried gyda pholisïau perthnasol eraill yn y Cynllun (yn arbennig MPP1), ni fydd mwyngloddio'n briodol o fewn nac ar bwys terfynau datblygu aneddiadau. Fodd bynnag, mewn achosion lle cynigir mathau eraill o

ddatblygiadau mewn ardaloedd o'r fath (a bod adnodd mwynau sy'n deilwng o gael ei ddiogelu wedi'i adnabod), dylid ystyried cloddio'r adnodd ymlaen llaw fel rhan o'r cais gan sicrhau nad yw unrhyw weithrediad yn cael unrhyw effeithiau niweidiol annerbyniol ar yr amgylchedd, iechyd dynol ac amwynder lleol.

11.566 O ran agregau (creigiau caled, a thywod a graean) a nodwyd ac a ddiogelwyd ar y map cynigion, ni fydd cloddio am adnoddau mwynol yn dderbyniol yn gyffredinol o fewn 200 metr i aneddiadau a nodwyd yn y CDLI (ar gyfer craig galed) ac o fewn 100 metr (ar gyfer tywod a graean).

11.567 Ar hyn o bryd nid oes unrhyw lanfeydd morol o fewn y Sir. Bydd cynigion posibl ar gyfer y dyfodol, lle y bônt yn dderbyniol, yn cael eu gwarchod i ddiogelu llwybr(au) cyflenwi tywod a graean yn yr ardal. Bydd safle gweithredol Llanelli Sands ym Mhorth Tywyn (ynghyd â'r 'safle glanio morol' cysylltiedig) yn cael ei ddynodi ar y map cynigion, ac o fewn Atodiad 4 ar safleoedd mwynau presennol a'i ddiogelu yn unol â hynny.

Polisi strategol – SP 19: Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy

Gwneir darpariaeth i hwyluso'r broses o reoli gwastraff yn gynaliadwy trwy:

- a) Dyrannu tir digonol, priodol i ddarparu ar gyfer rhwydwaith integredig o gyfleusterau rheoli gwastraff;
- b) Cefnogi cynigion ar gyfer rheoli gwastraff sy'n cynnwys rheoli gwastraff yn unol â'r safle a nodir yn yr hierarchaeth wastraff;
- c) Cefnogi cynigion sy'n ystyried cysyniad y gosodiad priodol agosaf ac egwyddorion agosrwydd a hunan-gynhaliaeth⁵⁰;
- d) Cefnogi cynigion ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff newydd mewn adeiladau ar safleoedd diwydiannol presennol a rhai sydd wedi'u neilltuo (defnydd B2) y nodir eu bod yn addas ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff;
- e) Cydnabod y gall fod angen lleoli mathau penodol o gyfleuster gwastraff y tu allan i derfynau datblygu aneddiadau;
- f) Sicrhau bod darpariaeth yn cael ei gwneud ar gyfer rheoli gwastraff yn gynaliadwy ym mhob datblygiad newydd, gan gynnwys sicrhau cyfleoedd i leihau'r gwastraff a gynhyrchir i'r eithaf.

Rhaid i gynigion datblygu sicrhau:

- i. Nad oes unrhyw effeithiau niweidiol, sylweddol ar iechyd y cyhoedd, yr amgylchedd, amwynder lleol na'r rhwydwaith trafndiaeth lleol;
- ii. Bod y cynnig yn gydnaws ag unrhyw ddefnyddiau neu weithgareddau cyfagos.

Bydd cydleoli cyfleusterau rheoli gwastraff er mwyn gallu datblygu rhwydweithiau gwres yn cael ei gefnogi, yn amodol ar y meini prawf uchod; a

Rhaid i gynigion sy'n ymwneud â gwastraff gael eu hategu gan Asesiad Cynllunio Gwastraff priodol.

11.568 Nodir y materion cynllunio y mae'n rhaid eu hystyried wrth baratoi ceisiadau ar gyfer datblygiadau gwastraff yn Atodiad C o Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21 Gwastraff (2014). Bydd angen i geisiadau ddangos sut y bydd y cynnig yn cyfrannu at gyflawni'r amcanion yn y Strategaeth Wastraff Genedlaethol *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* a'r Cynllun Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd. Dylid cyflwyno Asesiad Cynllunio Gwastraff gyda phob cais am gyfleuster gwastraff a ddsberthir yn gyfleuster gwaredu, adfer neu ailgylchu. Dylai'r Asesiad Cynllunio Gwastraff fod yn briodol ac yn gymesur â natur, maint a graddfa'r datblygiad

⁵⁰ Erthygl 16 Cyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff yr UE, 2008

arfaethedig. Mae rhagor o gyngor i'w gael yn Atodiad B o TAN 21 Gwastraff.

11.569 Bydd angen i ymgeiswyr ddangos sut mae eu cynnig datblygu wedi mynd i'r afael â'r hierarchaeth wastraff. Bydd angen cyfiawnhau gwro oddi wrth yr hierarchaeth wastraff trwy ddefnyddio Asesiad Cylch Oes. Bydd angen dogfennu hyn fel rhan o'r Asesiad Cynllunio Gwastraff a gyflwynir gan yr ymgeisydd.

11.570 Er ei bod yn anodd rhagweld yn gywir beth fydd yr anghenion yn y dyfodol o ran trin ac adfer gwastraff cymysg gweddillol, a gwaredu gwastraff, mae'r Cynllun Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd yn nodi'r angen parhaus bod mwy o wastraff cymysg gweddillol na ellir ei ailgylchu yn cael ei adfer. Felly, mae angen datblygu mwy o gyfleusterau trin ac adfer gwastraff gweddillol a sicrhau y cynhelir digon o gapasiti gwaredu ar lefel sy'n briodol i gefnogi nodau cyffredinol *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*. Cyfeirir at yr Adroddiadau Monitro Cynllunio Gwastraff blynyddol ar gyfer rhanbarth De-orllewin Cymru (fel a nodir yn TAN 21) sy'n rhoi gwybodaeth ac argymhellion ar weithio trawsffiniol, yn enwedig o ran sut y mae gwastraff gweddillol y rhanbarth yn cael ei reoli ac a oes digon o gapasiti tirlenwi ar ôl.

11.571 Gall safleoedd cyflogaeth cyffredinol (defnyddiau B2) fod yn addas ar gyfer llawer o'r cyfleusterau gwastraff 'mewn adeiladau' yn y dyfodol.

Byddai'r cyfleusterau hyn yn darparu ar gyfer gwastraff diwydiannol a masnachol yn ogystal â gwastraff a gesglir gan yr awdurdod lleol. O gofio'r angen i ddargyfeirio gwastraff i ffwrdd o safleoedd tirlenwi, caniateir y cyfleoedd a gynigir gan gyfleusterau ynni o wastraff mewn adeiladau i harneisio ynni ar gyfer gwres a/neu bŵer o wastraff trefol gweddillol ar yr amod eu bod yn gydnaws â defnyddiau cyfagos ac yn bodloni'r meini prawf a nodir uchod. Rhoddir anogaeth ar gyfer cynigion sy'n cynnwys gwres a phŵer cyfunedig a allai gyfrannu tuag at gynlluniau gwresogi ardal ar gyfer datblygiadau mawr. Rhestrir y safleoedd hynny sydd â'r potensial i ddarparu ar gyfer cyfleusterau gwastraff mewn adeiladau ym Mholisi: SP6. Mae hyn yn ychwanegol at y cyfleusterau rheoli gwastraff presennol o fewn y Sir sydd wedi eu rhestru yn Atodiad 8. Mae llawer o'r rhain, megis safle rheoli gwastraff Nant-y-caws, wedi hen ennill eu plwyf ac yn debygol o barhau i chwarae rhan o fewn cyfnod y Cynllun.

11.572 Rhoddir anogaeth ar gyfer cynigion sy'n ymwneud ag ailgylchu ac aildefnyddio gwastraff adeiladu a dymchwel anadweithiol yn ogystal â gwastraff mwynol a diwydiannol. Safleoedd mwynau gweithredol presennol (a nodir ar Fapiau Cynigion y CDLI, ac a restrir yn Atodiad 4), neu safleoedd adeiladu priodol, fydd y lleoliadau a ffeirir. Gallai dyraniadau tir cyflogaeth B2 fod yn opsiynau hefyd, er enghraifft lle y gall gorsafoedd trosglwyddo gwastraff neu gyfleusterau adfer deunyddiau mewn adeiladau sy'n gallu ymdrin â gwastraff o'r fath weithredu. Bydd cydnawsedd â

defnyddiau cyflogaeth presennol yn ffactor tyngedfennol wrth asesu cynigion ar gyfer ailgylchu gwastraff anadweithiol ar safleoedd B2.

11.573 Nid yw safleoedd cyflogaeth B2 yn lleoliadau addas ar gyfer mathau penodol o weithrediadau gwastraff 'awyr agored', yn enwedig tirlenwi neu gompostio rhes agored. Mae mathau eraill o gyfleusterau gwastraff, megis safleoedd amwynder dinesig, hefyd weithiau yn fwy addas ar gyfer lleoliadau i ffwrdd o ardaloedd adeiledig. Gellir ystyried bod cynigion ar gyfer compostio rhes agored yn addas fel rhan o gynlluniau arallgyfeirio ar ffermydd.

WM1: Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy a Datblygiadau Newydd

Rhaid i gynigion datblygu sicrhau bod darpariaeth yn cael ei gwneud ar gyfer rheoli gwastraff yn gynaliadwy ym mhob datblygiad newydd, gan gynnwys storio, ailgylchu a thrwy sicrhau cyfleoedd i leihau'r gwastraff a gynhrychir i'r eithaf.

11.574 Mae gan ddatblygiadau newydd y cyfle i wneud cyfraniad tuag at gyrraedd y targedau a nodir yn Strategaeth Wastraff Genedlaethol Cymru *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* trwy ymgorffori cyfleusterau a manau digonol ar gyfer casglu, compostio ac ailgylchu deunyddiau gwastraff yn eu dyluniad. Bydd defnyddio dull o'r fath hefyd yn helpu i annog pobl i ailgylchu yn y cartref, yn y gwaith ac mewn manau cyhoeddus.

11.575 Mae nifer o faterion allweddol y bydd angen mynd i'r afael â hwy mewn cysylltiad â rheoli gwastraff sy'n berthnasol i bob math o ddatblygiad:

- **Gwahanu gwastraff ar gyfer ei ailgylchu:** bydd ymgorffori cyfleusterau ailgylchu yn helpu i sicrhau bod dargyfeirio gwastraff yn hawdd ac yn gyfleus i'w weithredu;
- **Mynediad:** Mae'n bwysig cynllunio mynediad hawdd a chyfleus ar gyfer defnyddwyr cyfleusterau gwastraff a'r rhai sy'n casglu gwastraff. Bydd hyn hefyd yn helpu i hyrwyddo ailgylchu ac yn gwneud darparu gwasanaethau gwastraff mewn modd darbodus yn fwy cyraeddadwy;
- **Llygredd:** Mae'n hanfodol bod unrhyw ddyluniad a chynllun yn ystyried effaith bosibl y cyfleusterau hyn ar eiddo cyfagos, o ran arogleuon bosibl, sŵn a denu fermin;
- **Diogelwch:** Rhaid mynd i'r afael â diogelwch yn ystod y cam dylunio er mwyn sicrhau cyn lleied â phosibl o effaith negyddol ar iechyd pobl;
- **Effaith weledol:** Mae'n bwysig lleihau effaith weledol biniau gwastraff ac ailgylchu a sicrhau nad ydynt yn amharu ar ansawdd amwynder a thirwedd yr ardal.

11.576 Mae'r Cyngor yn awyddus i weithio gyda datblygwyr i weld dulliau arloesol o reoli gwastraff (gan gynnwys triniaeth ar y safle lle y bo'n

ymarferol) yn cael eu hymgorffori mewn datblygiadau preswyl newydd a datblygiadau eraill.

11.577 Dylai datblygwyr sicrhau bod digon o le wedi'i ymgorffori yn eu datblygiad ar gyfer lleoli cynwysyddion gwastraff ar ymyl y palmant ar ddiwrnodau casglu, ac nad oes grisiau, cyrbau na rhwystrau eraill ar y llwybr rhwng yr ardal storio a'r man casglu. Rhaid i safonau dyluniad a chynllun ffyrdd ystyried gofynion mynediad y Cyngor o ran cerbydau casglu gwastraff.

11.578 Mae'n ofynnol i bob busnes fod â chyfleusterau gwahanu a storio digonol ar gyfer gwastraff. Rhaid i'r man storio ateb gofynion iechyd a diogelwch ar gyfer mynediad, golau ac awyru a hefyd bod yn ddiogel i atal fandaliaeth a thipio anghyfreithlon. Argymhellir hefyd y dylid datblygu unrhyw fannau storio mewn ymgynghoriad â'r darparwr gwasanaethau arfaethedig. Bydd disgwyl i safleoedd masnachol ailgylchu hefyd, felly mae'n debygol y bydd angen biniau/cynwysyddion storio lluosog.

WM2: Cynigion Tirlenwi

Dim ond os gallant gyd-fynd â'r canlynol y caiff cynigion ar gyfer safleoedd tirlenwi newydd eu caniatáu:

- a) **Mae angen capasiti ychwanegol o fewn rhanbarth De-orllewin Cymru (rhaid darparu tystiolaeth i ddangos o ble y daw'r deunydd):**
- b) **Mae'r cynnig yn cydymffurfio â'r hierarchaeth wastraff, cysyniad y gosodiad priodol agosaf a hunangynhaliath;**
- c) **Ni fyddai unrhyw effaith niweidiol sylweddol ar y canlynol:**
 - i. **Y dreftadaeth naturiol, a'r amgylchedd diwylliannol a hanesyddol;**
 - ii. **Daeareg a hydroddaeareg y safle;**
 - iii. **Dyfroedd a reolir, gan gynnwys ansawdd a maint dŵr;**
 - iv. **Amwynderau meddianwyr cyfagos, gan gynnwys effeithiau symudiad traffig a chynhyrchu sŵn, llwch, mygdarth ac arogleuon;**
 - v. **Y rhwydwaith priffyrdd lleol, gan gynnwys mynediad, a diogelwch ar y briffordd;**
 - vi. **Diogelwch y cyhoedd, iechyd a llesiant;**
 - vii. **Amwynder gweledol y safle a'r cyffiniau;**
 - viii. **Seilwaith a gwasanaethau cyfleustodau cyhoeddus; a**
 - ix. **Tir amaethyddol o ansawdd da (Graddau 1, 2 neu 3a)**

Bydd angen i'r dull adfer ac ôl-ofal, a'r defnydd ar ôl tirlenwi fod yn rhan o'r cynnig tirlenwi a chael ei gwblhau o fewn oes unrhyw ganiatâd a roddir.

11.579 Mae gan Lywodraeth Cymru nod hirdymor i roi'r gorau i dirlenwi cyn belled ag y bo modd. Mae Tuag at Ddyfodol Diwastraff yn pennu terfynau ar gyfanswm y gwastraff trefol gweddillol a'r gwastraff diwydiannol a

masnachol a anfonir i safleoedd tirlenwi. Fodd bynnag, cydnabyddir y bydd gwaredu i safleoedd tirlenwi yn parhau yn y tymor byr a chanolig. Mae hyn yn rhannol oherwydd y ffordd y mae gwastraff yn cael ei gasglu, capasiti'r seilwaith sydd ar waith ar hyn o bryd i ymdrin â gwastraff, a bodolaeth gwastraff etifeddol (fel asbestos) a gweddillion llosgi, lle nad oes unrhyw ddewis diogel arall yn bodoli ar hyn o bryd heblaw gwaredu i safleoedd tirlenwi yn y pen draw.

11.580 Bob blwyddyn, cynhyrchir Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer Rhanbarth De-orllewin Cymru sy'n nodi faint o gapasiti tirlenwi (lle gwag) sy'n weddill o fewn y rhanbarth yn ei gyfanrwydd. Y lefel (a nodir yn TAN 21 Gwastraff) o le gwag ym mhob rhanbarth yr ystyrir ei bod yn ddigonol ac y dylid ei chynnal yw **5/7 o flynyddoedd**. Er bod yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff diweddaraf ar gyfer y cyfnod 2018/19 yn nodi capasiti digonol, os bydd y sefyllfa'n newid mewn blynyddoedd dilynol, yna bydd angen ystyried lleoliadau posibl ar gyfer safle tirlenwi newydd a fyddai'n gwasanaethu gofynion y rhanbarth.

11.581 Mae gan y safle tirlenwi olaf sy'n dal i fodoli yn Sir Gaerfyrddin, yn Nant-y-caws, gapasiti ar ôl ond nid yw'n weithredol ar hyn o bryd. Nid yw'n glir a fydd na phryd y bydd y sefyllfa hon yn newid yn ystod cyfnod y Cynllun. O ran gwastraff a gesglir gan yr awdurdod lleol, mae'r elfen weddillol yn cael ei gwaredu ar hyn o bryd mewn safleoedd tirlenwi, a

chyfleusterau trin gwastraff eraill, y tu allan i'r Sir (o fewn a'r tu allan i ranbarth De-orllewin Cymru).

11.582 Caiff cynigion ar gyfer safleoedd tirlenwi newydd eu gwerthuso yng nghyd-destun y meini prawf a nodir uchod a chan roi sylw i ystyriaethau cynllunio manwl a nodir yn TAN 21 Gwastraff – Atodiad C. Caiff y cynigion eu hasesu'n ofalus i sicrhau nad yw safleoedd tirlenwi yn peri risg ddifrifol i iechyd y cyhoedd, yr amgylchedd a defnyddiau cyfagos.

11.583 Lle y bo hynny'n briodol ac yn ymarferol, efallai y bydd yn ofynnol i ddatblygwyr ymrwymo i Gytundeb A106 i sicrhau bod y cynigion yn cynnwys mesurau i gynhyrchu ynni o nwy tirlenwi lle y gallai methan ddianc i'r atmosffer fel arall. Bydd gwneud yn siŵr bod y broses o adfer ac ôl-ofalu am safle (neu gell) tirlenwi yn cael ei chwblhau i safon y cytunwyd arni gan y Cyngor yn cael ei sicrhau trwy gytundeb A106 hefyd. Rhaid cwblhau'r gwaith tirlunio terfynol erbyn dyddiad terfyn y caniatâd cynllunio.

11.584 Rhaid cyflwyno Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol ar gyfer pob cais sy'n dod o dan Atodlen 1 o'r Rheoliadau Asesu'r Effaith Amgylcheddol a, lle y bo'n briodol, gofynnir am hynny ar gyfer unrhyw ddatblygiad sy'n dod o fewn Atodlen 2.

WM3: Tir Amaethyddol – Gwaredu Gwastraff Anadweithiol

Caniateir cynigion ar gyfer doddi deunyddiau gwastraff anadweithiol a fewnforiwyd i wella tir amaethyddol o radd isel dim ond dan yr amgylchiadau canlynol:

- a) **Lle gellir dangos bod y gwelliant a geisir yn rhesymol angenrheidiol at ddibenion amaethyddiaeth o fewn y daliad;**
- b) **Lle mae swm y gwastraff i'w ddodi yn cyfateb â'r lleiafswm y mae ei angen i gyflawni'r gwelliant a geisir;**
- c) **Lle mae trefniadau ar waith i wahanu a gwaredu unrhyw wastraff nad yw'n anadweithiol a gafwyd mewn camgymeriad;**
- d) **Lle mae maint, trwch a thriniaeth wyneb terfynol y dyddodiad yn gydnaws â'r dirffurf o'i gwmpas.**

11.585 Diben gwaredu gwastraff anadweithiol trwy ei ddodi ar dir fferm a mannau eraill yn y gorffennol, ar sawl achlysur, fu gwaredu gwastraff yn y ffordd rataf bosibl ac osgoi talu treth tirlenwi, yn hytrach na gwella ansawdd tir amaethyddol neu hwyluso datblygiadau angenrheidiol eraill.

11.586 Y prif ddiben y dylai'r cynnig ei ateb yn amlwg yw gwella ansawdd tir yn hytrach na gwaredu gwastraff. Yn hyn o beth, dylai swm y gwastraff i'w ddodi gyfateb â'r lleiafswm sydd ei angen i gyflawni'r gwelliant arfaethedig.

Lle nad yw hyn yn wir, bydd y Cyngor yn ystyried y cynnig o dan Bolisi WM1 uchod.

11.587 Yn gyffredinol, daw gwastraff anadweithiol o weithrediadau adeiladu, dymchwel a chloddio a gall gynnwys deunyddiau fel priddoedd, briciau a choncrit. Gellir categorio defnydd buddiol o'r gwastraff hwn ar gyfer gwella tir amaethyddol, lle bo angen hynny, fel gweithrediad adfer gwastraff. Gellir diffinio adfer gwastraff fel unrhyw weithred y mae ei brif ganlyniad yn golygu sicrhau bod gwastraff yn ateb diben defnyddiol trwy ddisodli deunyddiau eraill a fyddai fel arall wedi cael eu defnyddio i gyflawni swyddogaeth benodol, neu baratoi gwastraff i gyflawni'r swyddogaeth honno, yn y gwaith neu'r economi ehangach.

11.588 Dylai'r ymgeisydd ddangos wrth fodd yr Awdurdod bod y datblygiad gwastraff arfaethedig yn 'weithred adfer'. Bydd yr Awdurdod yn penderfynu a oes gwir angen am y datblygiad, ynteu a yw'r gweithgaredd mewn gwirionedd yn un ar gyfer 'gwaredu' gwastraff i dir am unrhyw reswm arall. Yr ystyriaeth allweddol ar gyfer 'gweithrediadau adfer' yw y byddai'r datblygiad wedi digwydd beth bynnag, hyd yn oed pe na bai'r gwastraff ar gael. Os nad yw hyn yn wir, yna byddai'r gweithrediad yn cael ei ddisbarthu fel gweithrediad gwaredu.

11.589 Rhaid i'r cynnig ddangos bod swm y gwastraff a gaiff ei ddefnyddio'n cyfateb â'r lleiafswm y mae ei angen ac y byddai unrhyw newidiadau i'r

dirffurf o ganlyniad yn gydnaws â'r ardal. Dylai'r datblygiad barchu buddiannau cadwraeth natur ac amwynder y safle a'r ardal gyfagos, gan gynnwys cymeriad y dirwedd ac amwynder gweledol.

12. Monitro a Gweithredu

Gweithredu

12.1 Wrth weithredu'r CDLI diwygiedig, bydd y Cyngor yn parhau i weithio ar y cyd â phartneriaid mewnol ac allanol, sefydliadau a'r sector preifat i weithredu mwyafrif helaeth y cynigion datblygu newydd, gan gynnwys cynlluniau cyflogaeth a thai. Mae'r fframwaith monitro yn nodi'r cyrff a'r asiantaethau sy'n debygol o gyfrannu at gyflawni agweddau penodol ar y cynllun.

12.2 Er mwyn cyflawni datblygiadau newydd, mae bodolaeth seilwaith priodol, gan gynnwys cyflenwad dŵr, carthffosiaeth, draenio tir, nwy, trydan a thelathrebu, yn hanfodol er mwyn sicrhau bod polisiâu a chynigion y Cynllun yn cael eu cyflawni. Mewn rhai achosion, lle mae angen seilwaith newydd neu well ar gyfer datblygiadau newydd, gellir darparu hyn drwy waith a drefnwyd gan gwmnïau cyfleustodau. Lle mae angen gwelliannau seilwaith i ddarparu ar gyfer datblygiadau newydd ond nad ydynt wedi'u rhaglennu i ddigwydd o fewn amserlen y datblygiad, bydd angen i'r darpar ddatblygwyr ddarparu neu feddiannu'r seilwaith sydd ei angen i ganiatáu i'r datblygiad fynd yn ei flaen.

12.3 Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gyda Dŵr Cymru a Chyfoeth Naturiol Cymru i sicrhau nad yw datblygiadau newydd yn

rhoi pwysau sylweddol ar y seilwaith presennol ac nad ydynt yn effeithio'n sylweddol ar ansawdd yr amgylchedd. Bydd y Cyngor yn gweithio mewn partneriaeth â'r asiantaethau hyn a darparwyr gwasanaeth eraill, cwmnïau cyfleustodau a'r sector preifat, er mwyn sicrhau'r ddarpariaeth seilwaith angenrheidiol ar yr adeg orau posibl i symud tuag at gyflawni amcanion y Cynllun. Bydd hyn yn sicrhau mesurau priodol i liniaru'r effeithiau andwyol sylweddol y byddai datblygiadau newydd yn eu cael ar yr amgylchedd naturiol. Lle bo angen, bydd Canllawiau Cynllunio Atodol a Briffiau Datblygu yn darparu gwybodaeth fanylach am ofynion seilwaith a chydweithio i sicrhau bod hyn yn cael ei gyflawni.

12.4 Bydd amgylchiadau economaidd allanol yn dylanwadu'n fawr ar allu'r sector preifat, a'r sector cyhoeddus i ryw raddau, i gyflawni datblygiadau newydd a gwelliannau cysylltiedig i'r seilwaith. Am y rheswm hwn, mae cyflymdra datblygiadau dros gyfnod y cynllun yn debygol o amrywio.

12.5 Bydd y Cyngor hefyd yn gweithio'n agos gydag awdurdodau lleol ar draws y rhanbarth er mwyn sicrhau cysondeb rhwng y CDLI hwn a'u strategaethau ac wrth ddatblygu trefniadau strategol rhanbarthol, ac er mwyn canfod a lleihau effeithiau cyfunol tebygol cynigion y Cynllun hwn.

12.6 Mae'r canlynol yn cymryd y polisiau strategol a nodir yn y CDLI Diwygiedig hwn ac yn nodi'r mecanweithiau ar gyfer eu gweithredu. Mae'n amlinellu'r partneriaid a'r asiantaethau, yn fewnol ac yn allanol, a fydd yn cyfrannu at eu gweithredu, a lle bo'n briodol bydd yn amlinellu'r offer a ddefnyddir, megis Canllawiau Cynllunio Atodol a Briffiau Datblygu, ac ati.

12.7 Caiff y broses o weithredu'r Cynllun hwn ei monitro'n barhaus a lle bo'n briodol caiff mecanweithiau ychwanegol eu hystyried i sicrhau bod y prosesau gorau ar waith a bod y wybodaeth briodol yn cael ei defnyddio i lywio'r broses o'i weithredu.

Monitro

12.8 Mae'r adran hon yn amlinellu fframwaith monitro a fydd yn cael ei ddefnyddio yn ddull o fesur gweithrediad polisiau a chynigion y CDLI Diwygiedig. Mae'r fframwaith yn cynnwys cyfres o ddangosyddion perfformiad craidd a lleol sydd â'r nod o fonitro effeithiau a llwyddiant polisiau'r CDLI.

12.9 Bydd y wybodaeth a gesglir drwy'r fframwaith monitro yn cael ei chyflwyno yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol y mae'n ofynnol iddo gwmpasu'r flwyddyn ariannol flaenorol a chael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref bob blwyddyn ar ôl

mabwysiadu'r CDLI. Yr Adroddiad Monitro Blynyddol yw'r prif ddull o fesur gweithrediad a llwyddiant polisiau'r Cynllun a bydd yn adrodd ar faterion sy'n effeithio ar amcanion y Cynllun. Bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol hefyd yn dadansoddi effeithiolrwydd a pherthnasedd parhaus polisiau'r Cynllun yng ngoleuni polisi cenedlaethol a newidiadau amgylchiadol. Gallai canfyddiadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol arwain at newidiadau i bolisiau er mwyn gwella eu heffeithiolrwydd ac, mewn achosion mwy eithafol, gallai arwain at adolygu rhan o'r Cynllun neu'r Cynllun cyfan. Bydd yr adroddiad yn nodi canlyniadau'r fframwaith monitro a bydd y data a gesglir, lle bo angen, yn darparu naratif cyd-destunol mewn perthynas â phob canfyddiad.

12.10 Beth bynnag fo canfyddiadau'r Adroddiad Monitro Blynyddol, bydd yn ofynnol i'r Cyngor gynnal adolygiad o'r Cynllun cyfan bob 4 blynedd. Gallai hyn arwain at lunio Cynllun newydd/diwygiedig neu newid agweddau ar y cynllun.

12.11 Mae'r Rheoliadau CDLI yn rhagnodi dau ddangosydd craidd y mae'n rhaid eu cynnwys yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol, sef:

- Y cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerwyd o'r Astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai bresennol;

- Nifer yr anheddau fforddiadwy ac anheddau marchnad gyffredinol ychwanegol net a adeiladwyd yn ardal yr Awdurdod Cynllunio Lleol.

12.12 Caiff y ddau ddangosydd hyn a dangosyddion craidd eraill sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru eu nodi felly yn y fframwaith monitro. Defnyddir dangosyddion cyd-destunol hefyd yn yr Adroddiad Monitro Blynyddol i werthuso ai'r Cynllun nad yw'n cyflawni'r targedau neu a oes ffactorau allanol (megis yr economi neu newidiadau o ran ffynonellau cyllid ac ati) sydd y tu allan i reolaeth y system gynllunio ac sy'n dylanwadu ar ganlyniadau'r fframwaith.

12.13 Mae'r opsiynau canlynol ar gael i'r Cyngor mewn cysylltiad â phob un o'r dangosyddion a'u sbardunau. Bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn asesu difrifoldeb y sefyllfa sy'n gysylltiedig â phob dangosydd ac yn argymhell ymateb priodol.

Tabl 12: Monitro Canlyniadau

Parhau i Fonitro (Gwyrdd)
Lle mae'r dangosyddion yn awgrymu bod polisïau'r CDLI yn cael eu gweithredu'n effeithiol ac nad oes rheswm dros eu hadolygu.
Angen Hyfforddiant ar Swyddogion / Aelodau (Glas)

Lle mae'r dangosyddion sy'n gysylltiedig â cheisiadau cynllunio yn awgrymu nad yw polisïau'n cael eu gweithredu fel y'u bwriadwyd ac mae angen rhagor o hyfforddiant ar swyddogion neu Aelodau.

Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) / Briffiau Datblygu sydd eu hangen (Porffor)

Er y bydd y Cyngor yn paratoi CCA a Briffiau Datblygu drwy gydol cyfnod y Cynllun, gall dangosyddion awgrymu y dylid rhoi canllawiau pellach i ddatblygwyr ar sut y dylid dehongli polisi yn gywir. Yn ogystal, os na fydd safleoedd yn cael eu cyflwyno fel y rhagwelwyd, bydd y Cyngor yn ymgysylltu â datblygwyr/tirfeddianwyr i gyflwyno Briffiau Datblygu ar safleoedd allweddol er mwyn helpu i gychwyn y broses ddatblygu.

Ymchwil Polisi / Ymchwiliad (Melyn)

Lle mae'r dangosyddion monitro yn awgrymu nad yw polisïau'r CDLI mor effeithiol â'r bwriad, gwneir rhagor o ymchwil, gan gynnwys y defnydd o ddangosyddion cyd-destunol (fel yr amlinellir uchod) a chymariaethau ag awdurdodau lleol eraill ac ystadegau cenedlaethol lle bo'n briodol, yn sail i unrhyw benderfyniad i adolygu'r polisi'n ffurfiol.

Adolygu Polisi (Oren)

Lle mae'r dangosyddion monitro yn awgrymu y byddai newidiadau i'r CDLI yn fuddiol, bydd y Cyngor yn ystyried

addasu'r Cynllun fel y bo'n briodol. Gall hyn arwain at adolygu polisiau'r Cynllun.

Adolygu'r Cynllun (Coch)

Lle mae'r dangosyddion monitro yn awgrymu nad yw'r Cynllun a'i strategaeth yn cael eu gweithredu. Gall ymchwiliad i'r rhesymau dros beidio â'u gweithredu arwain at adolygiad ffurfiol o'r Cynllun.

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
Polisi Strategol - SP1: Twf Strategol							
SO3, SO10 SA1, SA10, SA15	SP1 SP3 HOM1 HOM2 HOM3	MI. 1	Dangosydd sy'n ofynnol gan y Ddeddfwriaeth: Nifer yr anheddau marchnad agored a chartrefi fforddiadwy ychwanegol net a adeiladwyd yn ardal y Cynllun.	Darparu cyfanswm o 8,835 o anheddau yn ystod cyfnod y Cynllun - yn seiliedig ar gyfradd gwblhau flynyddol o 589 o unedau a 100 o unedau fforddiadwy y flwyddyn.	Cyflawni islaw cyfradd adeiladu flynyddol / targed y Cynllun am o leiaf ddwy flynedd yn olynol.	Awdurdod Cynllunio Lleol Datblygwyr Darparwyr Seilwaith Awdurdod Tai Lleol	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai
SO3, SO12 SA10, SA14	SP1	MI. 2	Dangosydd Lleol: Creu swyddi. Monitro er gwybodaeth.	Dim targed.	Dim sbardun.	Cyngor Sir Caerfyrddin Datblygwyr/Cyflogwyr	Cyngor Sir Caerfyrddin
SO1, SO2, SO3, SO13 SA1, SA2, SA12, SA14	SP1 SG3	MI. 3	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Benrhyn Pen-bre.	Mabwysiadu'r CCA erbyn Rhagfyr 2022.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
Polisi Strategol – SP 2: Manwerthu a Chanol Trefi							
SO4 SA1, SA6, SA14	SP2	MI. 4	Unedau Manwerthu Gwag mewn eiddo masnachol	Cyfraddau unedau gwag mewn eiddo masnachol o fewn ffin ddiffiniedig canol tref.	Lefelau unedau gwag yn cynyddu	Busnesau Cyngor Sir Caerfyrddin	Archwilio Manwerthu a Chanol Trefi

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
Polisi Strategol – SP 3: Dull Cynaliadwy o Ddarparu Cartrefi Newydd							
SO10 SA1, SA10, SA15	SP1 SP3	MI. 5	Dangosydd sy'n ofynnol gan y Ddeddfwriaeth: Y cyflenwad tir ar gyfer tai a gymerwyd o'r Gyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai bresennol ac a fesurir yn ôl y cyflenwad mewn blynyddoedd.	Cyflenwad Tir ar gyfer Tai o 5 mlynedd neu fwy.	Mae'r Cyflenwad Tir ar gyfer Tai yn disgyn islaw 5 mlynedd fel y pennwyd drwy'r Gyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai flynyddol.	Awdurdod Cynllunio Lleol	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*
SO10 SA10, SA15	SP1 SP3 HOM1	MI. 6	Dangosydd Allweddol: Lefel y tai a gwblhawyd (preifat a fforddiadwy) wedi'i monitro yn erbyn y gofyniad tai.	Lefelau cwblhau blynyddol yn ôl y dosbarthiad tai.	Lefelau cwblhau blynyddol yn disgyn islaw'r lefelau a nodir yn y dosbarthiad tai am o leiaf ddwy flynedd yn olynol.	Awdurdod Cynllunio Lleol Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*
SO6, SO10 SA10, SA15	SP3 HOM1	MI. 7	Dangosydd Lleol: Nifer yr anheddau a gyflawnwyd ar Ddyraniadau Tai.	Darparu 6,986 o anheddau ar safleoedd a ddyrannwyd.	Cyfanswm nifer yr unedau tai newydd a adeiladwyd ar safleoedd a ddyrannwyd sy'n disgyn islaw'r gofyniad blynyddol am 2 flynedd yn olynol.	Awdurdod Cynllunio Lleol Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*
SO6, SO10 SA10, SA15	SP3 HOM2	MI. 8	Dangosydd Lleol: Safleoedd bach (llai na 5 uned) Lwfans – Nifer	Monitro er gwybodaeth	20% +/-88.5 o anheddau a ganiateir bob blwyddyn ar	Awdurdod Cynllunio Lleol	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
			yr anheddau a gyflawnwyd yn haenau 1 - 3.		safleoedd bach yn haenau 1-3.	Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr	
SO10 SA10, SA15	SP3	MI. 9	Dangosydd Lleol: Lwfans Hap-safle – nifer yr anheddau a gyflawnwyd ar hap-safleoedd (heb gynnwys y lwfans safleoedd bach).	Monitro er gwybodaeth	20% +/-89.5 o anheddau a ganiateir bob blwyddyn ar hap-safleoedd (+5).	Awdurdod Cynllunio Lleol Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*
SO10 SA1, SA10, SA11, SA15	SP3 HOM3	MI. 10	Dangosydd Lleol: Cynnydd net yn nifer y cartrefi newydd mewn Pentrefi Gwledig (haen 4).	Ni ddylai nifer y cartrefi marchnad agored ym mhob Pentref Gwledig fod yn fwy na'r cap o 20% uwchlaw nifer y cartrefi sy'n bodoli eisoes yn yr anheddiad, fel yr oedd ar ddyddiad sylfaen y CDLI.	Mae'r cynnydd net mewn cartrefi marchnad agored mewn Pentref Gwledig yn fwy na'r cap o 20% uwchlaw nifer y cartrefi sy'n bodoli eisoes yn yr anheddiad, fel yr oedd ar ddyddiad sylfaen y CDLI.	Awdurdod Cynllunio Lleol	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai* Cofrestr Ceisiadau Cynllunio Cyngor Sir Gaerfyrddin
SO10 SA1, SA10, SA11, SA15	SP3 HOM3	MI. 11	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Gartrefi mewn Pentrefi Gwledig	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Gaerfyrddin	
Polisi Strategol – SP 4: Strategaeth Tai Fforddiadwy							
SO10	SP4	MI. 12	Dangosydd Allweddol:	Darparu cyfanswm o 1,500 o dai	Mae'r ddarpariaeth yn disgyn islaw cyfradd adeiladu flynyddol / targed	Awdurdod Cynllunio Lleol	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
SA6, SA10, SA12, SA15	HOM4 AHOM 1 AHOM 2		Lefel y cartrefi fforddiadwy a gwblhawyd.	fforddiadwy erbyn 2033.	y Cynllun am o leiaf ddwy flynedd yn olynol	Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr Darparwyr Seilwaith	
SO10 SA6, SA10, SA12, SA15	SP4 HOM4 AHOM 1 AHOM 2	MI. 13	Dangosydd Allweddol: Deiliadaeth y tai fforddiadwy a gwblhawyd.	Rhaniaid deiliadaeth (rhentu cymdeithasol a chanolradd) yn unol â'r angen a nodwyd yn yr Asesiad o'r Farchnad Dai Leol.	Heb gyflawni'r rhaniaid deiliadaeth a nodwyd dros 2 flynedd yn olynol o leiaf.	Awdurdod Cynllunio Lleol Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr	Cyngor Sir Gaerfyrddin Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai*
SO10 SA6, SA10, SA12, SA15	SP4 AHOM 1 AHOM 2	MI. 14	Dangosydd Allweddol: Tueddiadau yn y ffactorau allweddol sy'n dylanwadu ar amodau a hyfywedd y farchnad, megis prisiau tai, gwerth tir, costau adeiladu.	Hyfywedd sy'n adlewyrchu'r amgylchiadau economaidd cyffredin.	Os bydd prisiau tai cyfartalog yn cynyddu neu'n gostwng 5% uwchlaw'r lefelau sylfaen a gafwyd dros 1 flwyddyn.	Cyngor Sir Gaerfyrddin	Priswyr y Cyngor
SO10 SA6, SA10, SA12, SA15	SP4 AHOM 1 AHOM 2	MI. 15	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Dai Fforddiadwy.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Gaerfyrddin,	

Polisi Strategol – SP 5: Safleoedd Strategol

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy- edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
SO3, SO12 SA12, SA13, SA14	SP3 SP5 SP6	MI. 16	Dangosydd Allweddol: Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant – darparu elfen dai y safle. Cyflawni elfen ddibreswyl y safle.	Lefelau cwblhau blynyddol yn ôl y dosbarthiad tai. Rhoi caniatâd ar gyfer y safle nad yw'n rhan o'r maes tai yn ystod cyfnod y Cynllun.	Lefelau cwblhau blynyddol yn disgyn islaw'r lefelau a nodir yn y taflwybr tai. Ni chafwyd caniatâd ar gyfer yr elfen ddibreswyl cyn yr adolygiad cyntaf o'r Cynllun.	Cyngor Sir Caerfyrddin Y Fargen Ddinesig Datblygwyr	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai* Cyngor Sir Caerfyrddin
SO3, SO12 SA11, SA12, SA13, SA14	SP5 SP6	MI. 17	Dangosydd Allweddol: Cyflawni datblygiad yr Egin.	Rhoi caniatâd ar gyfer y safle yn ystod cyfnod y Cynllun.	Ni chafwyd caniatâd cyn yr adolygiad cyntaf o'r Cynllun.	Cyngor Sir Caerfyrddin Y Fargen Ddinesig Datblygwyr	Cyngor Sir Caerfyrddin
Polisi Strategol – SP 6: Gwaith a'r Economi							
SO3, SO12 SA10, SA14	SP1 SP5 SP6 SG1	MI. 18	Dangosydd Allweddol: Y nifer sy'n manteisio ar ddyraniadau cyflogaeth.	Tir cyflogaeth a ganiateir (Ha) ar safleoedd cyflogaeth dyranedig.	Dim caniatâd ar ddyraniadau tir cyflogaeth am o leiaf ddwy flynedd yn olynol	Cyngor Sir Caerfyrddin Datblygwyr	Cyngor Sir Caerfyrddin
SO3, SO12 SA10, SA14	EME1	MI. 19	Dangosydd Lleol: Tir cyflogaeth a gollir i ddefnyddiau tir eraill (yn cynnwys safleoedd cyflogaeth arfaethedig	Dim colled i ddefnyddiau eraill oni bai y gellir cyfiawnhau hynny drwy bolisi'r CDLI.	Rhoddir caniatâd ar gyfer defnydd heblaw am gyflogaeth nad yw'n unol â pholisi'r CDLI.	Cyngor Sir Caerfyrddin	Cyngor Sir Caerfyrddin

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
			a/neu safleoedd presennol a nodwyd)				
SO3, SO12 SA14	EME4	MI. 20	Dangosydd Lleol: Caniatâd cynllunio ar gyfer defnydd cyflogaeth y tu allan i safleoedd cyflogaeth arfaethedig neu safleoedd presennol a nodwyd, lle mae'n groes i ddarpariaethau Polisi EME4.	Sicrhau bod defnydd cyflogaeth y tu allan i safleoedd cyflogaeth arfaethedig a/neu safleoedd presennol a nodwyd yn unol â Pholisi EME4.	Caniatâd cynllunio ar gyfer defnydd cyflogaeth ar dir y tu allan i safleoedd cyflogaeth arfaethedig a/neu safleoedd presennol a nodwyd lle mae'n groes i Bolisi EME4.	Cyngor Sir Caerfyrddin	Cyngor Sir Caerfyrddin
Polisi Strategol – SP 7: Y Gymraeg a'i Diwylliant							
SO11 SA1, SA11	SP7 WL1	MI. 21	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar y Gymraeg a datblygiadau newydd.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO11 SA11	SP7 WL1	MI. 22	Dangosydd Lleol: Ceisiadau cynllunio sy'n cael eu cefnogi gan Gynlluniau Gweithredu Iaith Gymraeg neu Aseidiadau o'r Effaith ar yr Iaith Gymraeg	Ceisiadau cynllunio sy'n cael eu cefnogi gan ddogfennau perthnasol yn unol â Pholisi WL1.	Ceisiadau cynllunio nad ydynt yn cael eu cefnogi gan ddogfennau perthnasol yn unol â Pholisi WL1.	Cyngor Sir Caerfyrddin	Cofrestr Ceisiadau Cynllunio Cyngor Sir Caerfyrddin
SO11 SA11	SP7 WL1	MI. 23	Dangosydd Lleol: % y siaradwyr Cymraeg yn y Sir	Cynyddu'r gyfran o siaradwyr Cymraeg yn y Sir.	Dim sbardun. Monitro ar gyfer gwybodaeth gyd-destunol.	Cyngor Sir Caerfyrddin	Cyfrifiad Swyddfa Ystadegau Gwladol Data Llywodraeth Cymru

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
Polisi Strategol – SP 8: Seilwaith							
SO1, SO14 SA1, SA2, SA5	SP8 INF4	MI. 24	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Gilfach Tywyn.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO14	SP7 INF1	MI. 25	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar rwymedigaethau cynllunio.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO2, SO14 SA1, SA12	SP7 INF2	MI. 26	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd.	Mabwysiadu CCA erbyn haf 2022.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
Polisi Strategol – SP 9: Darpariaeth Sipsiwn a Theithwyr							
SO10 SA10, SA15	SP9 GTP1	MI. 27	Dangosydd Allweddol: Safleoedd/Ileiniau Sipsiwn a Theithwyr a adeiladwyd ar safleoedd a ddyrannwyd.	Darparu'r lleiniau gofynnol a nodwyd yn yr Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr i'w bodloni yn unol â'r angen a nodwyd.	Ni sicrhawyd caniatâd cynllunio ar safle a ddyrannwyd.	Awdurdod Tai Lleol	Cyngor Sir Caerfyrddin
SO10 SA10, SA15	SP9 GTP1	MI. 28	Dangosydd Lleol: Safleoedd/Ileiniau Sipsiwn a Theithwyr a adeiladwyd ar	Dim targed	Rhoi unrhyw ganiatâd cynllunio a/neu safle i deithwyr.	Ddim yn berthnasol	Cyngor Sir Caerfyrddin

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
			safleoedd nas dyrannwyd				
SO10 SA10, SA15	SP9 GTP1	MI. 29	Dangosydd Lleol: Yr angen am safleoedd tramwy Sipsiwn a Theithwyr	Ni chofnodwyd unrhyw safle Sipsiwn a Theithwyr anawdurdodedig mewn un anheddiad am 3 blynedd yn olynol	Cofnodwyd un safle Sipsiwn a Theithwyr anawdurdodedig mewn un anheddiad am 3 blynedd yn olynol	Cyngor Sir Caerfyrddin	Cyngor Sir Caerfyrddin
Polisi Strategol – SP 10: Yr Economi Ymwelwyr							
SO13 SA1, SA14	SP10 VE1 VE2 VE3 VE4	MI. 30	Dangosydd Lleol: Cyfanswm effaith economaidd twristiaeth yn Sir Gaerfyrddin	Dim targed	Dim sbardun. Monitro ar gyfer gwybodaeth gyd-destunol	Cyngor Sir Caerfyrddin, Sefydliadau partner a'r diwydiant twristiaeth	Paratowyd adroddiad STEAM gan GTS UK (Adroddiad Blynyddol Marchnata a'r Cyfryngau Cyngor Sir Caerfyrddin)
Polisi Strategol – SP 11: Lluo Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy							
SO9 SA1, SA8, SA9, SA12, SA15	SP11	MI. 31	Dangosydd Lleol: Lluo CCA ar Lluo Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd	Cyngor Sir Caerfyrddin,	
SO9, SO11 SA1, SA11	SP11 PSD9	MI. 32	Dangosydd Lleol: Lluo CCA ar hysbysebion	Mabwysiadu CCA erbyn haf 2022	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
			(canllawiau ar ofynion dwyieithog)				
SO2, SO9 SA1, SA12, SA15	SP11 PSD8	MI. 33	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar ddarparu mannau agored newydd.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO1, SO2, SO7, SO9 SA1, SA2, SA3, SA4, SA5, SA6, SA8, SA9, SA12, SA15	SP11 PSD3 PSD4	MI. 34	Dangosydd Lleol: Darpariaeth Seilwaith Gwyrdd yn y sir.	Dim targed	Dim sbardun. Monitro er gwybodaeth.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO2, SO4 SA1, SA9, SA12, SA15	SP11 PSD7	MI. 35	Dangosydd Lleol: Maint y mannau agored a nodwyd ac a gollwyd oherwydd datblygiadau.	Ni ddylid colli unrhyw fannau agored a nodwyd oherwydd datblygiadau ac eithrio lle mae hynny'n unol â Pholisi PSD7	Mae mannau agored a nodwyd yn cael eu colli yn groes i ddarpariaethau Polisi PSD7.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
Polisi Strategol – SP 12: Datblygu Gwledig							
SO5 SA1, SA8	SP12 RD4	MI. 36	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar addasu ac ailddefnyddio adeiladau gwledig at ddefnydd preswyl	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd	Cyngor Sir Caerfyrddin	

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
Polisi Strategol – SP 13: Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol							
SO1, SO9 SA1, SA2	SP13 NE4	MI. 37	Dangosydd Lleol: Parhau i weithio tuag at sicrhau o leiaf 100 ha o gynefin addas ar gyfer Britheg y Gors ym mhrosiect CCA Caeau'r Mynydd Mawr.	Cynnydd ym mhob cyfnod Adroddiad Monitro Blyneddol ym maes cynefin a reolir mewn cyflwr addas	Dirywiad ym maes cynefin a reolir mewn cyflwr addas am 4 cyfnod Adroddiad Monitro Blyneddol yn olynol.	Cyngor Sir Caerfyrddin, Grŵp Llywio Prosiect Caeau'r Mynydd Mawr.	Cyngor Sir Caerfyrddin - System Rheoli Gwella Perfformiad (PIMS).
SO1, SO9 SA1, SA2	SP13 NE4	MI. 38	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Gaeau'r Mynydd Mawr.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO1, SO9 SA1, SA2, SA9	SP13 PSD4	MI. 39	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar goed a phlannu fel rhan o ddatblygiadau newydd.	Mabwysiadu'r CCA erbyn Rhagfyr 2022.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO1, SO9 SA1, SA2	SP13 NE1	MI. 40	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Safleoedd o Bwys ar gyfer Cadwraeth Natur (SINC).	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO1, SO9 SA1, SA2	SP13 NE2	MI. 41	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Gadwraeth Natur a Bioamrywiaeth.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
SO1, SO9 SA1, SA2	SP13 BHE2	MI. 42	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Gymeriad y Dirwedd.	Mabwysiadu'r CCA erbyn Rhagfyr 2022.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
Polisi Strategol – SP 14: Diogelu a Gwella'r Amgylchedd Adeiledig a Hanesyddol							
SO5 SA1, SA8	SP14	MI. 43	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Archaeoleg.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO5 SA1, SA8	SP14	MI. 44	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar yr Amgylchedd Adeiledig a Hanesyddol.	Mabwysiadu CCA ar yr un pryd â'r cynllun	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
Polisi Strategol – SP 15: Newid yn yr Hinsawdd							
SO7 SA1, SA4	SP15 CCH1	MI. 45	Dangosydd Lleol: Llunio CCA ar Ynni Adnewyddadwy.	Mabwysiadu'r CCA erbyn Rhagfyr 2022.	Methu â symud ymlaen yn unol â'r amserlen a nodwyd.	Cyngor Sir Caerfyrddin	
SO7 SA1, SA4	SP15 CCH1	MI. 46	Dangosydd Lleol: Cynyddu faint o ynni a gwres a gynhyrchir yn y Sir o ffynonellau adnewyddadwy.	Cynnydd blynyddol yn y capasiti a ganiateir o ran ynni a gwres adnewyddadwy a ganiateir.	Ni chaniateir unrhyw geisiadau cynllunio ar gyfer ynni adnewyddadwy mewn un flwyddyn.	Cyngor Sir Caerfyrddin	Cyngor Sir Caerfyrddin
Polisi Strategol – SP 16: Dosbarthu Cynaliadwy – Fframwaith Aneiddiadau							

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy-edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
SO6, SO10 SA1, SA10	SP3 SP16	MI. 47	Dangosydd Allweddol: Cyfran y tai a ganiateir ar ddyraniadau fesul haen o'r hierarchaeth aneddiadau	Mae dosbarthiad anheddau yn unol â'r cyfrannau a bennir yn y targed	Gwriad o +/-10% o ddsbarthiad disgwylidig dyraniadau o fewn yr haenau am o leiaf ddwy flynedd yn olynol	Awdurdod Cynllunio Lleol Awdurdod Tai Lleol Datblygwyr	Cyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai
Polisi Strategol – SP 17: Trafnidiaeth a Hygyrchedd							
SO8 SA6	TRA1	MI. 48	Dangosydd Lleol: Cynnydd tuag at weithredu'r cynllun ffordd a nodwyd	Gweithredu yn unol â'r amserlenni darparu	Ni ddarperir y cynllun ffordd a nodwyd yn unol â'r amserlenni darparu	Awdurdod Priffyrdd Lleol	
SO7, SO8 SA4, SA6, SA12, SA15	SP17 TRA2	MI. 49	Dangosydd Lleol: Faint o seilwaith cerdded a beicio a weithredwyd fel rhan o ganiatadau cynllunio	Cynnydd yn nifer y cynlluniau a weithredir	Dim sbardun. Monitro ar gyfer gwybodaeth gyd-destunol	Awdurdod Priffyrdd Lleol Awdurdod Cynllunio Lleol	
SO8 SA6	TRA1	MI. 50	Dangosydd Lleol: Gweithredu cynlluniau ffyrdd Llywodraeth Cymru - gan gynnwys ffordd osgoi Llandeilo Monitro er gwybodaeth	Dim targed	Dim sbardun. Monitro ar gyfer gwybodaeth gyd-destunol	Llywodraeth Cymru	
Polisi Strategol – SP 18: Adnoddau Mwynol							
SO7 SA6	SP18 MR1	MI. 51	Dangosydd Lleol: Maint y banc tir craig galed	Cynnal banc tir agregau o 10 mlynedd	Llai na 10 mlynedd o fanc tir craig galed.	Gweithredwyr	

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy- edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
				o leiaf ar gyfer craig galed		Polisi Cynllunio a chanllawiau Polisiâu'r CDLI Y broses o reoli datblygu a gwneud penderfyniadau.	
SO7 SA6	SP18 MR1	MI. 52	Dangosydd Lleol: Maint y banc tir tywod a graean	Cynnal banc tir o 7 mlynedd o leiaf ar gyfer tywod a graean.	Llai na 7 mlynedd o fanc tir tywod a graean.	Gweithredwyr Polisi Cynllunio a chanllawiau Polisiâu'r CDLI Y broses o reoli datblygu a gwneud penderfyniadau.	
SO7 SA6	MR2	MI. 53	Dangosydd Lleol: Datblygiadau sterileiddio a ganiateir o fewn clustogfeydd mwynau.	Dim datblygiadau sterileiddio parhaol o fewn clustogfeydd mwynau.	Caniateir 5 datblygiad sterileiddio parhaol o fewn clustogfeydd mwynau yn groes i'r Polisi dros 3 blynedd yn olynol.	Polisi Cynllunio a chanllawiau Polisiâu'r CDLI Y broses o reoli datblygu a gwneud penderfyniadau.	
SO7 SA6	MR3	MI. 54	Dangosydd Lleol: Datblygiadau sterileiddio a ganiateir	Ni chaniateir datblygiadau sterileiddio parhaol o	Caniateir 5 datblygiad sterileiddio parhaol o fewn ardal diogelu mwynau dros 3 blynedd yn olynol.	Polisi Cynllunio a chanllawiau	

Amcanion y CDLI a'r Arfarniad Cynaliadwy- edd	Polisi	Cyfeirnod y Dangosydd:	Dangosydd Monitro	Targed	Sbardun	Gweithredu	Ffynhonnell
			o fewn ardaloedd diogelu mwynau	fewn ardaloedd diogelu mwynau.		Polisiâu'r CDLI Y broses o reoli datblygu a gwneud penderfyniadau.	
Polisi Strategol – SP 19: Rheoli Gwastraff							
S07 SA6	SP19	MI. 55	Dangosydd Lleol: Monitro caniatâd cynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff	Cynnal digon o gapasiti i ddiwallu anghenion lleol	Gwybodaeth a nodir yn Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff De-orllewin Cymru	Polisi Cynllunio a chanllawiau Polisiâu'r CDLI Y broses o reoli datblygu a gwneud penderfyniadau.	
* Yn amodol ar ganlyniad yr ymgynghoriad ynghylch <i>Darparu Tai drwy'r System Gynllunio</i>							

13. Rhestr Termau

Cynllun Mabwysiedig	Dyma gam olaf y broses o baratoi Cynllun Datblygu Lleol - lle daw'r Cynllun Datblygu Lleol yn Gynllun Datblygu statudol, at ddibenion y Ddeddf.
Mabwysiadu	Cadarnhad terfynol yr Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) o'r cynllun datblygu fel ei bolisi cynllunio defnydd tir.
Tai fforddiadwy	<p>Tai a ddarperir i'r rheiny nad yw eu hanghenion yn cael eu diwallu gan y farchnad agored. Dylai tai fforddiadwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fodloni anghenion aelwydydd cymwys, gan gynnwys eu bod ar gael ar gost ddigon isel iddynt allu eu fforddio, ac a bennir gan ystyried incwm lleol a phrisiau tai lleol; ac • yn cynnwys darpariaeth i wneud i'r cartref aros yn fforddiadwy ar gyfer aelwydydd cymwys yn y dyfodol, neu os yw cartref yn peidio â bod yn fforddiadwy neu fod y perchnogion yn cynyddu cyfran eu perchentyaeth fel eu bod yn berchen ar y cartref yn llawn, yn gyffredinol dylid aildefnyddio unrhyw gymhorthdal i ddarparu tai fforddiadwy eraill. <p>Caiff hyn ei rannu'n ddau is-gategori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tai rhent cymdeithasol - a ddarperir gan awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lle mae lefelau rhent yn ystyried rhenti canllaw a rhenti meincnod Llywodraeth y Cynulliad; a • tai canolradd - lle mae'r prisiau neu'r rhenti yn uwch na'r rheiny ar gyfer tai rhent cymdeithasol ond islaw prisiau neu renti tai ar y farchnad. Gall hyn gynnwys cynlluniau rhannu ecwiti (er enghraifft Cymorth Prynu). Mae tai canolradd yn wahanol i dai cost isel y farchnad, nad yw Llywodraeth y Cynulliad yn ystyried eu bod yn dai fforddiadwy at ddibenion y system cynllunio defnydd tir. (TAN 2: Geirfa).
Ardal Rheoli Ansawdd Aer	Lleoliadau a nodwyd lle mae'r Cyngor yn credu nad yw'n debygol y bydd amcanion ansawdd aer cenedlaethol yn cael eu cyflawni a lle mae angen gwelliannau. Mae'r Cyngor dan rwymedigaeth gyfreithiol i ddatgan drwy orchymyn safleoedd o'r fath fel Ardaloedd Rheoli Ansawdd Aer.
Amwynder	Elfen gadarnhaol neu elfennau sy'n cyfrannu at gymeriad cyffredinol ardal neu'r mwynhad a geir ohoni. Er enghraifft, tir agored, coed, adeiladau hanesyddol a'r gydberthynas rhyngddynt, neu ffactorau llai diriaethol megis llonyddwch.

Treulio Anerobig	Prosesau lle mae bacteria yn torri deunydd organig i lawr yn niffyg aer, gan gynhyrchu bio-nwyy.
Coetir Hynafol	Tir y bu gorchudd coetir parhaus arno ers i fapiau cywir gael eu cynhyrchu am y tro cyntaf.
Ategol	Lle mae'r defnydd o dir neu adeiladau yn wahanol i'r defnydd sylfaenol ac yn llai pwysig ac yn cael ei ganiatáu oherwydd eu cysylltiad â'r prif ddefnydd.
Adroddiad Monitro Blynyddol (AMB)	Bydd hyn yn asesu i ba raddau y mae polisiâu yn y cynllun datblygu lleol yn cael eu gweithredu'n llwyddiannus (Rheoliad 37 o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynllun Datblygu Lleol) (Cymru) 2005).
Llinell Sylfaen/Llinell Sylfaen Cyn Newid	Disgrifiad o gyflwr presennol ardal y dylid mesur newid yn ei erbyn.
Bioamrywiaeth	Yr amrywioldeb ymhlith organebau byw o bob ffynhonnell gan gynnwys anifeiliaid, planhigion, adar, pryfed a physgod, a'r cynefinoedd y maent yn rhan ohonynt.
Tir llwyd	Gweler y diffiniad ar gyfer Tir a Ddatblygwyd o'r Blaen
Cymeriad	Term sy'n ymwneud ag Ardaloedd Cadwraeth neu Adeiladau Rhestredig, ond hefyd ag ymddangosiad unrhyw leoliad trefol neu wledig o ran ei dirwedd, ei drefwedd neu gynllun strydoedd a mannau agored, yn aml gan roi i leoedd eu hunaniaeth unigryw eu hunain.
Safle Ymgeisio	Safleoedd Ymgeisio yw'r rheiny a enwebir gan unrhyw un i'w hystyried gan yr ACLI fel dyraniadau mewn CDLI sy'n datblygu.
Cofrestr Safleoedd Ymgeisio	Cofrestr o safleoedd ymgeisio a baratowyd yn dilyn galwad gan yr ACLI am safleoedd ymgeisio.
Dinas-ranbarth	Gweler Dinas-ranbarth Bae Abertawe.
Newid yn yr Hinsawdd	Newidiadau hirdymor mewn tymheredd, dyodiad, gwynt a phob agwedd arall ar hinsawdd y ddaear. Yn aml ystyrir eu bod o ganlyniad i weithgarwch dynol a'r defnydd o danwydd ffosil.
Cyfuno	Uno neu gyfuno dau anheddiad ar wahân, neu gyfuno gwahanol rannau o anheddiad.
Ymrwymadau	Tir heb ei ddatblygu sydd â chaniatâd cynllunio cyfredol neu dir sy'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd.
Cymuned	Pobl sy'n byw mewn ardal ddaearyddol ddiffiniedig, neu sy'n rhannu buddiannau eraill ac sydd felly'n ffurfio cymunedau o fuddiant.
Yr Ardoll Seilwaith Cymunedol	Tâl cynllunio yw'r Ardoll Seilwaith Cymunedol, a gyflwynwyd gan Ddeddf Cynllunio 2008 fel modd i awdurdodau cynllunio lleol helpu i ddarparu seilwaith i gefnogi datblygiad eu hardal. Daeth i rym ar 6 Ebrill 2010 trwy Reoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010. Tâl y gall awdurdodau lleol ei godi ar ddatblygiadau newydd yn eu hardal i ariannu seilwaith strategol i gefnogi'r datblygiad.
Cynllun Cynnwys Cymunedau	Mae'n nodi cynllun a pholisiâu prosiect yr ACLI ar gyfer cynnwys cymunedau lleol, gan gynnwys busnesau, wrth baratoi cynlluniau datblygu lleol. Cyflwynir y Cynllun Cynnwys Cymunedau i Lywodraeth Cymru fel rhan o'r Cytundeb Cyflawni i gytuno arno.
Swm Cyfnewid	Symiau yw'r arian a dderbynnir gan ddatblygwyr ac a glustnodwyd i'w ddefnyddio, ar gyfer datblygu neu i wneud gwaith cynnal a chadw ar/oddi ar y safle. Er enghraifft, darparu seilwaith, darparu a chynnal a chadw mannau agored, ac ati.

Cwblhau	Caniatâd cynllunio ar gyfer datblygiad sydd wedi'i adeiladu neu sydd bellach yn cael ei ddefnyddio'n weithredol.
Adeiladu Consensws	Proses o gynnal deialog gynnar gyda grwpiau buddiant a dargedir er mwyn deall safbwyntiau perthnasol a chytuno ar gamau gweithredu.
Ardal Gadwraeth	Ardal a ddynodwyd gan yr ACLI o dan ddeddfwriaeth sydd o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig y dymunir cadw neu wella ei chymeriad neu ei hymddangosiad.
Ymgynghori	Proses ffurfiol lle gwahoddir sylwadau ar bwnc penodol neu gyfres o bynciau, neu ddogfen ddrafft.
Dangosydd Cyd-destunol	Dangosydd a ddefnyddir i fonitro newidiadau yn y cyd-destun y caiff y cynllun ei weithredu neu ei baratoi ynddo.
Dyfroedd Rheoledig	Mae'n cynnwys afonydd, llynnoedd, pyllau, nentydd, camlesi, dyfroedd arfordirol, aberoedd a dŵr daear.
Cefn Gwlad	Tir sydd y tu allan i'r aneddiadau diffiniedig, fel y'i nodir ar y Map Cynigion, ac mae'n cynnwys grwpiau bach o anheddau sydd wedi'u gwasgaru ar draws y Sir.
Aneddiadau Diffiniedig	Yr aneddiadau hynny a nodwyd ym Mholisi Strategol SP16: Dosbarthu Cynaliadwy – Fframwaith Aneddiadau.
Cytundeb Cyflawni	Dogfen sy'n cynnwys amserlen yr ACLI ar gyfer paratoi'r CDLI ynghyd â'i Gynllun Cynnwys Cymunedau, a gyflwynir i Lywodraeth Cymru er mwyn cytuno arni.
Dwysedd	Yn achos datblygiad preswyl, mesuriad naill ai o nifer yr ystafelloedd y gellid byw ynddynt fesul hectar (neu erw) neu nifer yr anheddau fesul hectar (neu erw).
Adneuo	Y term a ddefnyddir ar gyfer y broses o gyhoeddi polisiau manwl y Cynllun a'r cynigion ar gyfer ymgynghori â'r cyhoedd. Gosod y Cynllun "ar adnau".
Dogfennau Adneuo	Mae'r rhain yn cynnwys y CDLI Adneuo, yr Adroddiad Arfarnu Cynaliadwyedd, yr adroddiad ymgynghori cychwynnol, y gofrestr safleoedd ymgeisio, yr Adroddiad Adolygu (os yn briodol), ac unrhyw ddogfennau ategol perthnasol.
Datganiad Dylunio a Mynediad	Mae'r gofyniad i gael Datganiad Dylunio a Mynediad a chynnwys dogfennau o'r fath yn ffurfio rhan o Orchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Rheoli Datblygu) (Cymru) (Diwygio) 2016. Mae Datganiadau Dylunio a Mynediad yn cyd-fynd â rhai ceisiadau a rhaid iddynt, ymhlith pethau eraill, esbonio'r egwyddorion a'r cysyniadau dylunio a gymhwyswyd i'r datblygiad, dangos y camau a gymerwyd i arfarnu cyd-destun y datblygiad a sut y mae dyluniad y datblygiad yn rhoi ystyriaeth i'r cyd-destun hwnnw, yn esbonio'r polisi neu'r dull a fabwysiadwyd o ran mynediad a sut y caiff polisiau sy'n ymwneud â mynediad yn y cynllun datblygu eu hystyried, ac egluro sut yr aethpwyd i'r afael â materion penodol a allai effeithio ar fynediad i'r datblygiad.
Terfynau Datblygu	Llinell a dynnir er mwyn diffinio ardal anheddiad lle mae datblygu'n dderbyniol mewn egwyddor, yn amodol ar roi ystyriaeth fanwl i'r amgylchedd, amwynder, mynediad, darpariaeth gwasanaethau cyhoeddus ac ystyriaethau eraill. Ystyrir ardaloedd y tu allan i'r terfynau fel cefn gwlad agored.

Uniongyrchol Gysylltiedig	Safleoedd sy'n gysylltiedig yn ffisegol, yn swyddogaethol ac yn weledol ag anheddiad a ddiffinnir ym Mholisi Strategol SP16.
Gwytnwch Ecosystemau	Gallu ecosystemau i ymdopi â phwysau, aflonyddwch a newid – naill ai trwy eu gwrthsefyll, trwy adferiad neu trwy addasu iddynt. Mae cyflawni gwytnwch ecosystemau yn ymwneud â gweithio ar raddfeydd mwy, hyrwyddo cysylltiadau swyddogaethol rhwng mannau naturiol, sicrhau bod ganddynt amrywiaeth naturiol uchel, eu bod mewn cyflwr da ac yn cynyddu mewn maint. Mae bioamrywiaeth yn elfen sylfaenol hanfodol o bob ecosystem wydn. Mae gan bob ecosystem weithredol a gwydn fioamrywiaeth nodweddiadol sy'n iach ac sy'n fynych yn gyfoethog.
Tir Cyflogaeth	Tir a ddefnyddir at ddibenion cyflogaeth gan un neu fwy o'r canlynol: swyddfeydd, gweithgynhyrchu, ymchwil a datblygu, storio a dosbarthu (gweler hefyd Dosbarthiadau Defnydd).
Ymgysylltu	Proses sy'n annog ystyriaeth sylweddol mewn cymuned. Ymgais ragweithiol i gynnwys unrhyw grŵp penodol o bobl/rhan o'r gymuned.
Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol	Gwerthuso canlyniadau amgylcheddol tebygol datblygiad ac ystyried sut y gellid lleihau difrifoldeb yr effeithiau. Mae'n ofynnol i ymgeiswyr ar gyfer mathau penodol o ddatblygiad, sy'n aml yn gynlluniau mwy o faint, gyflwyno Datganiad Amgylcheddol i gyd-fynd â chais cynllunio, er mwyn nodi canfyddiadau'r broses Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol fel y gellir penderfynu a ddylid rhoi caniatâd ar sail fwy gwybodus.
Sylfaen Dystiolaeth	Dehongli gwybodaeth sylfaenol neu wybodaeth/data arall i ddarparu'r sail ar gyfer polisi'r cynllun.
Afonol	Yn ymwneud â chwrs dŵr megis afon, ffrwd neu nant.
Llifogydd Afonol	Llifogydd o afonydd.
Geoamrywiaeth	Yr amrywiaeth o ddeunyddiau, ffurfiau a phrosesau sy'n ffurfio ac yn siapio'r Ddaear. Mae'n cynnwys daeareg, creigiau a'u proses o newid a geomorffoleg, tirffurfiau a thopograffeg.
Daearegol	Yn ymwneud â strwythur a sylwedd ffisegol y ddaear.
Geomorffolegol	Nodweddion ffurf neu arwyneb y ddaear
Seilwaith Gwyrdd	Y rhwydwaith o ofod gwyrdd aml-swyddogaethol, sy'n cwmpasu tir a dŵr (gofod glas). Mae'r ardaloedd Seilwaith Gwyrdd yn cynnwys nodweddion presennol a rhai newydd (wedi'u creu) mewn ardaloedd gwledig a threfol fel ei gilydd. Mae'r rhwydwaith Seilwaith Gwyrdd yn darparu amrywiaeth eang o Wasanaethau Ecosystem gan gynnwys manteision amgylcheddol ac ansawdd bywyd i gymunedau lleol.
Safle maes glas	Tir na adeiladwyd arno erioed.
Glampio	Dull moethus o wersylla heb fod yn barhaol.
Dŵr daear	Dŵr sydd wedi treiddio i mewn i'r strata tanddaearol, gan gynnwys priddoedd, a gall ffurfio pyllau neu nentydd tanddaearol, a all ollwng uwchlaw'r ddaear ond yn is i lawr y dalgylch.
Cynefin	Ardal sydd o ddiddordeb o safbwynt cadwraeth natur.

Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd	Y broses o fynd ati'n briodol i sgrinio ac asesu'r opsiynau sy'n ofynnol o dan Ran 6 Pennod 8 o Reoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2010 (fel y'u diwygiwyd) (y Rheoliadau Cynefinoedd) - proses ailadroddol gydnabyddedig sy'n helpu i bennu'r effeithiau tebygol ar gynllun neu raglen a (lle bo'n briodol) asesu effeithiau andwyol ar uniondeb safle Ewropeaidd. Mae'n ofynnol i'r asesiad gael ei gynnal gan awdurdod cymwys gyda golwg ar gynlluniau neu brosiectau sy'n debygol o gael effaith arwyddocaol (ar eu pennau eu hunain ac yn gyfunol â chynlluniau a phrosiectau eraill) ar "safle Ewropeaidd" (gweler paragraff 5.1.2 o TAN 5), neu fel mater polisi, mae "safle Ewropeaidd" neu safle Ramsar arfaethedig, o dan ddarpariaethau Erthygl 6 (3) o Gyfarwyddeb y Gymuned Ewropeaidd 92/43/ECC (y Gyfarwyddeb Cynefinoedd), rheoliadau 61 a 102 o'r Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau (fel y'u diwygiwyd) 2010, a rheoliad 25 o Reoliadau Cadwraeth Forol Alltraeth (Cynefinoedd Naturiol &c) 2007.
Tai Amlfeddiannaeth	Mae tŷ amlfeddiannaeth yn eiddo a feddiennir gan dri neu fwy o denantiaid nad ydynt yn byw gyda'i gilydd fel aelwyd teulu unigol, sy'n rhannu amwynderau sylfaenol megis cegin, ystafell ymolchi neu gyfleusterau toiled ond sydd ag ystafelloedd gwely ar wahân. Mae'r term yn ymwneud ag ystafelloedd gwely, fflatiau heb fod yn hunangynhwysol, tai a rennir a thai llety.
Datblygiad Mewnlenwi	Datblygu bwlch bach rhwng adeiladau sy'n bodoli eisoes. I fod yn gymwys fel datblygiad mewnlenwi, rhaid i'r datblygiad arfaethedig fod yn unol â maint a chymeriad yr anheddiad penodol.
Seilwaith	Mae'n cynnwys gwasanaethau fel ffyrdd, cyfleusterau trafniadaeth, cyflenwadau dŵr, carthffosiaeth a'r cyfleusterau trin dŵr gwastraff cysylltiedig, cyfleusterau rheoli gwastraff, cyflenwadau ynni (trydan a nwy) a rhwydweithiau dosbarthu a seilwaith telathrebu. Mae seilwaith meddal yn cynnwys TGCh a thelathrebu.
Y Strategaeth Gymunedol Integredig	Mae'n ofynnol o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (Rhan 2: Adrannau 37-46) gyda'r nod o wella lles cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd eu hardaloedd. Cyfeirir ati hefyd fel "Cynllun Integredig Sengl".
Landmap	Asesiad tirwedd Cymru gyfan a drefnir gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol Cymru. Cyflwynwyd yn 1997 a chafodd ei ddiweddarau yn 2003. Mae methodoleg a phroses sicrhau ansawdd LANDMAP yn sicrhau adnodd sy'n gyson yn genedlaethol ar gyfer cynllunio tirweddau a gwneud penderfyniadau. Caiff gwybodaeth LANDMAP ei chasglu mewn ffordd strwythuredig a thrylwyr sy'n cael ei diffinio gan bum pennod methodolegol, sef y Dirwedd Ddaearogol, Cynefinoedd y Dirwedd, y Dirwedd Weledol a Synhwyrdd, y Dirwedd Hanesyddol a'r Dirwedd Ddiwylliannol.
Tirwedd	Ardal, fel y'i hystyrir gan bobl, y mae ei chymeriad yn ganlyniad i weithredu a rhyngweithio rhwng ffactorau naturiol a/neu ddynol.
Adeiladau Rhestredig	Caiff adeiladau eu 'rhestru' oherwydd yr ystyrir eu bod o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol arbennig ac o ganlyniad, fod angen mesurau arbennig i'w diogelu. Mae rhestru yn diogelu'r adeilad cyfan, y tu mewn a'r tu allan, ac o bosibl yr adeiladau cyfagos hefyd os cawsant eu hadeiladu cyn 1 ^{af} Gorffennaf 1948. Y prif ddiben yw diogelu'r adeilad a'r hyn sydd o'i gwmpas rhag newidiadau, a fyddai'n peri newid o bwys o ran pwysigrwydd hanesyddol neu bensaernïol arbennig yr adeilad neu ei union leoliad.

Ardal Leol ar gyfer Chwarae (LAP)	Fel arfer, ardaloedd bach o fannau agored wedi'u tirweddu ar gyfer plant ifanc sy'n agos i'r man lle mae'r plant yn byw.
Ardal Leol â Chyfarpar ar gyfer Chwarae (LEAP)	Ardal chwarae a hamdden â chyfarpar (anffurfiol).
Awdurdod Cynllunio Lleol	Awdurdod cynllunio sy'n gyfrifol am baratoi CDLI.
Cynllun Datblygu Lleol (CDLI)	Y cynllun datblygu statudol gofynnol ar gyfer pob ardal awdurdod cynllunio lleol yng Nghymru o dan Ran 6 o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004. Cynllun defnydd tir sy'n destun archwiliad annibynnol, a fydd yn ffurfio'r cynllun datblygu statudol ar gyfer ardal awdurdod cynllunio lleol at ddibenion y Ddeddf. Dylai gynnwys gweledigaeth, strategaeth, polisïau ar draws yr ardal ar gyfer mathau o ddatblygiadau, dyraniadau tir, a pholisïau a chynigion ar gyfer ardaloedd allweddol o newid a gwarchodaeth lle bo angen. Rhaid dangos polisïau a dyraniadau yn ddaearyddol ar y Map Cynigion sy'n rhan o'r cynllun.
Tai Angen Lleol	<p>Bydd yr holl dai fforddiadwy newydd sydd ar gyfer angen lleol yn cael eu cyfyngu i'r rheiny sy'n gallu dangos bod angen iddynt fyw yn yr ardal a bod angen tŷ fforddiadwy arnynt. Yn ymarferol rhaid i'r preswilydd fodloni un o'r meini prawf canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r person wedi bod yn preswyllo'n barhaus yn yr ardal leol a ddiffinnir am dair blynedd yn union cyn meddiannu'r tŷ; neu • Mae'r person wedi bod mewn cyflogaeth barhaus yn yr ardal leol a ddiffinnir am o leiaf y 12 mis diwethaf yn union cyn meddiannu'r tŷ; neu • Mae'r person yn gyn-breswilydd sy'n dymuno dychwelyd i'r ardal leol a ddiffinnir ar ôl cwblhau cwrs addysg ôl-uwchradd (trydyddol) o fewn 12 mis cyn meddiannu'r tŷ ac a oedd, yn union cyn mynychu'r cwrs, yn byw yn yr ardal leol a ddiffiniwyd am o leiaf dair blynedd; neu • Mae'r person ar hyn o bryd yn y carchar, yn yr ysbyty neu mewn llety tebyg y mae ei leoliad y tu hwnt i'w reolaeth, ac yn union cyn symud i'r math hwn o lety roedd yn byw yn yr ardal leol a ddiffinnir am o leiaf dair blynedd; neu • Mae angen i'r unigolyn fod yn byw yn yr ardal leol a ddiffinnir oherwydd fod angen gofal sylweddol arno gan berthynas sy'n byw yn yr ardal leol a ddiffinnir, neu am fod angen iddo ddarparu gofal sylweddol i berthynas sy'n byw yn yr ardal leol a ddiffinnir. Mae gofal sylweddol yn golygu'r hyn y nodir ei fod yn ofynnol gan feddyg neu asiantaeth cymorth statudol berthnasol; neu

	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r person yn gyn-breswlydd a oedd yn byw yn yr ardal leol a ddiffinnir am dair blynedd ac yna'n byw y tu allan i'r ardal leol a ddiffinnir am resymau cymdeithasol a/neu economaidd ac yn dychwelyd i fyw yn yr ardal leol a ddiffinnir o fewn tair blynedd i ddyddiad ei ymadawiad. • Mae'r person : <ol style="list-style-type: none"> (a) Yn gwasanaethu yn y lluoedd rheolaidd neu wedi gwasanaethu yn y lluoedd rheolaidd o fewn pum mlynedd i ddyddiad ei gais; (b) Wedi rhoi'r gorau yn ddiweddar i breswyllo mewn llety a ddarperir gan y Weinyddiaeth Amddiffyn yn dilyn marwolaeth priod neu bartner sifil y person hwnnw, neu y bydd ei hawl i wneud hynny yn dod i ben, os - (i) yw'r priod neu'r partner sifil wedi gwasanaethu yn y lluoedd rheolaidd; a (ii) bod ei farwolaeth i'w briodoli (yn gyfan gwbl neu'n rhannol) i'r gwasanaeth hwnnw; neu c) Ei fod yn gwasanaethu neu wedi gwasanaethu yn y lluoedd wrth gefn ac yn dioddef o anaf difrifol, salwch neu anabled y gellir ei briodoli (yn gyfan gwbl neu'n rhannol) i'r gwasanaeth hwnnw, a chyfyngir hefyd ar dai ar gyfer angen lleol fforddiadwy i: • Y rheiny nad oes cartref addas i'w hanghenion ar gael iddynt, ac na allent fforddio prynu neu rentu cartref o'r fath ar brisiau neu renti arferol y farchnad yn yr ardal, a • Mae angen iddynt symud o lety sy'n cael ei rannu, sydd dros dro, sy'n orlawn neu sydd â pheryglon sylweddol. Dylid rhoi sylw i'r ddeddfwriaeth tai berthnasol, neu • Mae angen cartref arno o ganlyniad i adael llety clwm, neu • Mae'n berson hŷn neu anabl ac mae angen iddo symud i lety mwy addas oherwydd cyflyrau meddygol.
Cynllun Llesiant Lleol	O dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 bydd Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn cael eu sefydlu ar gyfer pob ardal awdurdod lleol; y bwriad yw y bydd pob un yn paratoui Cynllun Llesiant i ddisodli'r Cynllun Integredig Sengl erbyn Ebrill 2018 (a. 39).
Cynllun Morol	Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru a baratowyd o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009.
Tai'r Farchnad	Tai preifat i'w rhentu neu eu gwerthu lle caiff y pris ei osod ar y farchnad agored. (TAN2: Geirfa).
Lliniaru	Mesurau i osgoi, lleihau neu wrthbwyso effeithiau andwyol arwyddocaol.
Defnydd Cymysg	Datblygiadau neu gynigion sy'n cynnwys mwy nag un math o ddefnydd ar un safle.
Maes Chwarae Amldefnydd	Ardal amlbwrpas yn yr awyr agored wedi'i gwneud o facadam, arwyneb polymerig, neu laswellt artiffisial ac mae wedi'i chynllunio i'w defnyddio ar gyfer amrywiaeth o wahanol chwaraeon a gemau gan gynnwys pêl-droed, hoci, rygbi, criced, a thenis.
Fframwaith Datblygu Cenedlaethol	Gwneir darpariaeth o dan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015 ar gyfer paratoui Fframwaith Datblygu Cenedlaethol. Caiff y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol ei baratoi gan Lywodraeth Cymru a bydd yn pennu fframwaith defnydd tir 20 mlynedd i Gymru, a bydd yn disodli Cynllun Gofodol Cymru sy'n bodoli ar hyn o bryd.

Gwarchodfa Natur Genedlaethol	Ardal sydd wedi'i dynodi oherwydd ei phwysigrwydd cenedlaethol i gadwraeth natur ac a gaiff ei rheoli drwy gytundebau gwarchodfa natur ar y cyd â thirfeddianwyr ac ati.
Adnoddau Naturiol	Deunyddiau sydd i'w cael yn naturiol sy'n ddefnyddiol i ddyn. Maent yn cynnwys mwynau, coed, tir, ecosystemau, ac ati.
Ardal â Chyfarpar Cymdogaeth ar gyfer Chwarae	Lle chwarae â chyfarpar i blant a phobl ifanc.
Aneddiadau Gwledig Anniffiniedig	Aneddiadau gwledig anniffiniedig yw'r rheiny sy'n cynnwys grŵp o dai annedd presennol sy'n ffurfio pentrefan/aneddiad nad yw wedi'i ddiffinio ym Mholisi SP16.
Amcan/Amcan Strategol	Datganiad o'r hyn a fwriedir, gan nodi'r cyfeiriad a ddymunir ar gyfer newid mewn tueddiadau.
Mannau Agored	Pob gofod o werth cyhoeddus, gan gynnwys ardaloedd wedi'u tirweddu'n gyhoeddus, meysydd chwarae, parciau a manau chwarae, ac sydd nid yn unig yn cynnwys tir, ond hefyd ardaloedd o ddŵr megis afonydd, camlesi, llynnoedd a chronfeydd dŵr, sy'n gallu cynnig cyfleoedd ar gyfer chwaraeon a hamdden neu sydd hefyd yn gallu gweithredu fel amwynder gweledol a hafan i fywyd gwylt.
Cyrsiau Dŵr Cyffredin	Yr holl gyrsiau dŵr nad ydynt yn brif afon ddynodedig, ac y mae awdurdodau lleol yn gyfrifol am eu rheoleiddio.
Partneriaid	Adrannau lleol/awdurdodau Parc Cenedlaethol eraill a chyrrff statudol lle bydd y CDLI yn helpu i gyflawni rhai o amcanion eu strategaethau. Efallai y bydd disgwyl i bartneriaid gyfrannu at lunio rhannau perthnasol o'r CDLI.
Llunio lleoedd	Proses ac offeryn i ddylunio a rheoli'r amgylchfyd cyhoeddus ar y cyd i greu manau o ansawdd y mae pobl am fyw a gweithio ynddynt, sy'n apelgar, yn hygyrch, yn ddiogel ac yn cefnogi rhyngweithio cymdeithasol ac amwynderau.
Cyfnod y Cynllun	Y cyfnod o amser y mae cynllun yn ei gwmpasu sef hyd at 2033.
Rhwymedigaeth Gynllunio	Cytundeb cyfreithiol rhwng ymgeisydd a'r awdurdod cynllunio lleol i sicrhau bod datblygiad yn cael ei wneud mewn ffordd benodol. Cyfeirir ati hefyd fel Cytundeb Adran 106.
Polisi Cynllunio Cymru	Mae Polisi Cynllunio Cymru yn pennu polisiâu cynllunio defnydd tir Llywodraeth Cynulliad Cymru. Caiff ei ategu gan gyfres o Nodiadau Cyngor Technegol. Darperir cyngor gweithdrefnol drwy gylchlythyrau a llythyrau egluro polisi.
Meysydd Chwarae	Tir sydd wedi'i osod yn llain neu'n lleiniau ar gyfer gemau.
Glawog	Yn ymwneud â glawiad - cynnydd mewn glaw, sy'n gallu achosi llifogydd dŵr wyneb cyn mynd i mewn i gyrsiau dŵr a'r system draenio.
Llifogydd glaw	Llifogydd o ddŵr wyneb. Mae hyn yn digwydd pan fydd glaw trwm yn dirlenwi systemau draenio ac ni allant dderbyn rhagor o ddŵr.
Dogfennau Cyn-adneuo (CDLI)	Mae'r rhain yn cynnwys y weledigaeth, yr opsiynau strategol, y strategaeth a ffeirir, polisiâu allweddol, yr Adroddiad Arfarnu Cynaliadwyedd, y gofrestr o safleoedd ymgeisio, Adroddiad Adolygu (os yn briodol).

Cam Cyn-adneuo	Yn y Llawlyfr CDLI, y cyfeirir ato fel yr Opsiynau Strategol a'r cam Strategaeth a Ffefrir o baratoi CDLI.
Tir a Ddatblygwyd o'r Blaen	Gweler y diffiniad o dir a ddatblygwyd o'r blaen a geir ym Mholisi Cynllunio Cymru: Argraffiad 10 - paragraff 3.51.
Rhywogaethau a Warchodir	Rhywogaethau planhigion ac anifeiliaid a gaiff eu diogelu o dan ddeddfau a rheoliadau penodol.
Hawliau Tramwy Cyhoeddus	Llwybrau y mae gan y cyhoedd hawl i'w tramwyo. Mae Hawliau Tramwy Cyhoeddus yn cynnwys llwybrau troed, llwybrau ceffylau a chilffyrdd.
Ramsar	Safle gwlyptir sydd o bwysigrwydd rhyngwladol ar gyfer cadwraeth natur. Mae'r dynodiad yn cael ei alluogi gan Gonfensiwn Ramsar 1971 lle mae Llywodraethau Ewropeaidd sy'n cymryd rhan yn ymrwymo i ddiogelu ardaloedd o'r fath.
Safleoedd Daearegol / Geomorffolegol o Bwysigrwydd Rhanbarthol (RIGs)	Safleoedd gwyddor daear a ddynodwyd yn lleol, sy'n cael eu dewis gan ddefnyddio meini prawf y cytunwyd arnynt yn genedlaethol.
Ynni Adnewyddadwy	At ddibenion polisi cynllunio, diffinnir ynni adnewyddadwy fel y ffynonellau ynni hynny, ac eithrio tanwydd ffosil neu danwydd niwclear, sydd ar gael yn yr amgylchedd yn barhaus ac mewn modd cynaliadwy. Mae'r rhain yn cynnwys gwynt, dŵr, haul, ynni geothermol a deunydd o blanhigion (biomas). Ynni carbon isel yw'r term a ddefnyddir i ymdrin â thechnolegau sy'n defnyddio ynni'n effeithlon (ond nid yw'n cynnwys niwclear).
Gwastraff Gweddilliol	Mae gwastraff gweddilliol yn parhau ar ôl i ddeunydd y gellir ei ailgylchu neu ei gompostio gael ei dynnu o'r ffrwd wastraff.
Adroddiad Adolygu	Yr adroddiad statudol gofynnol o dan Adran 69 o Ddeddf 2004 a/neu Reoliad 41; i ddod i gasgliad ynghylch y weithdrefn adolygu CDLI sydd i'w dilyn yn seiliedig ar asesiad clir o'r hyn a ystyriwyd a'r hyn sydd angen ei newid a pham, yn seiliedig ar dystiolaeth.
Datblygiad Hirgul	Estyniad llinellol aneddiadau, gan gynnwys datblygiadau ar y tu blaen ar hyd ffyrdd dynesu, gan arwain at fod datblygiadau yn ymwithio'n ddiangen i gefn gwlad.
Coridor Afonol	Y rhan o'r gorlifdir sydd agosaf at y sianel ddŵr ac a ddylanwadir yn fawr gan y nant/afon. Mae'r nant/afon a'r coridor yn rhyngweithio â'i gilydd mewn ffordd sy'n fuddiol i'r ddwy ochr.
Menter Wledig	Busnesau sy'n gysylltiedig â'r tir gan gynnwys amaethyddiaeth, coedwigaeth a gweithgareddau eraill sy'n cael eu mewnbynnu sylfaenol o'r safle, megis prosesu cynhyrchion amaethyddol, coedwigaeth a mwynau ynghyd â gweithgareddau rheoli tir a gwasanaethau ategol (gan gynnwys contractio amaethyddol), twristiaeth a mentrau hamdden.
Heneb Gofrestredig	Safleoedd archaeolegol neu adeiladau hanesyddol o bwysigrwydd cenedlaethol, a gaiff eu hamddiffyn rhag newid anawdurdodedig drwy ddeddfwriaeth sylfaenol.
Cytundeb Adran 106	Gweler Rhwymedigaethau Cynllunio.

Cynllun Integredig Sengl	Cyflawni dyletswyddau statudol a nodwyd gan Lywodraeth Cymru ("Cydamcanu – Cydymdrechu", LIC 2012), gan gynnwys Strategaethau Cymunedol; a gaiff eu paratoi gan Fwrdd Gwasanaethau Lleol. Gweler "Cynlluniau Llesiant Lleol" sydd i ddisodli Cynlluniau Integredig Sengl.
Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA)	Caiff Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig eu hysbysu gan Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) o dan ddeddfwriaeth i roi amddiffyniad i blanhigion, anifeiliaid a nodweddion daearegol neu ffisiolegol o ddiddordeb arbennig.
Dyraniadau Safle-benodol	Dyraniadau safleoedd (cynigion) ar gyfer defnydd penodol neu ddefnydd cymysg neu ddatblygiad. Bydd polisiâu yn nodi unrhyw ofnion penodol ar gyfer cynigion unigol gyda'r dyraniadau a ddangosir ar fap cynigion y CDLI.
Cadernid	Er mwyn i Gynllun Datblygu Lleol gael ei fabwysiadu, rhaid i'r Arolygydd sy'n ei archwilio benderfynu ei fod yn 'gadarn' (Adran 64 o Ddeddf 2004). Nodir profion a gwiriadau cadernid ym Mholisi Cynllunio Cymru.
Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA)	Safleoedd o bwysigrwydd cadwraeth rhyngwladol a ddynodwyd gan Weinidogion Cymru o dan y Gyfarwyddeb Ewropeaidd ar Warchod Cynefinoedd Naturiol a Phlanhigion ac Anifeiliaid Gwyllt. Yn ogystal, ceir safleoedd ymgeisio ACA a ddylai, fel mater o bolisi'r Llywodraeth, gael eu hystyried fel ACA llawn wrth archwilio effeithiau defnydd tir.
Ardal Gwarchodaeth Arbennig (AGA)	Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig ar gyfer Adar Gwyllt o dan y Gymuned Ewropeaidd. Mae Cyfarwyddeb y Cyngor ar Warchod Adar Gwyllt (79/4C9/EEC) yn diogelu a rheoli pob rhywogaeth o adar gwyllt sy'n digwydd yn naturiol.
Polisiâu Penodol	Cyfres o bolisiâu yn seiliedig ar feini prawf a fydd yn sicrhau bod pob datblygiad yn yr ardal yn cyflawni'r nodau a'r amcanion a nodir yn y Strategaeth.
Rhanddeiliaid	Buddiannau y mae'r CDLI (a/neu'r Aseiad Amgylcheddol Strategol) yn effeithio'n uniongyrchol arnynt - trwy gyrrff cynrychioliadol yn gyffredinol.
Datganiad o Dir Cyffredin	Diben Datganiad o Dir Cyffredin yw sefydlu'r prif feysydd lle ceir cytundeb rhwng dau neu ragor o bartïon ar fater penodol.
Cynllun Datblygu Strategol	Gwneir darpariaeth o dan Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015 ar gyfer paratoi Cynlluniau Datblygu Strategol ar lefel ranbarthol. Bydd y Cynllun Datblygu Strategol yn ystyried y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol ac yn ymateb ar lefel ranbarthol i faterion strategol.
Aseiad Amgylcheddol Strategol (AAS)	Term a ddefnyddir yn rhyngwladol i ddisgrifio aseiad amgylcheddol fel y caiff ei gymhwysu i gynlluniau a rhaglenni. Mae proses AAS yn deillio o ddeddfwriaeth Ewropeaidd a chaiff ei diffinio ar lefel Ewropeaidd -Cyfarwyddeb 2001/42/EC. Mae Rheoliadau Aseidiadau Amgylcheddol o Gynlluniau a Rhaglenni (Cymru) 2004 (Rheoliadau AAS) yn gofyn am "aseiad amgylcheddol ffurfiol o gynlluniau a rhaglenni penodol, gan gynnwys y rheiny ym maes cynllunio a defnydd tir".
Amcanion Strategol	Cyfres o fwiriadau cyffredinol sy'n ymhelaethu ar y Weledigaeth ac sy'n canolbwyntio ar gyflawni'r Cynllun.
Canllawiau Cynllunio Atodol	Maent yn ffurfio dogfen/gwybodaeth atodol mewn perthynas â'r polisiâu mewn CDLI. Nid yw Canllawiau Cynllunio Atodol yn ffurfio rhan o'r cynllun datblygu ac nid ydynt yn destun archwiliad annibynnol ond rhaid

	iddynt fod yn gyson â'r Cynllun ac â pholisi cynllunio cenedlaethol. Gellir eu datblygu i ystyried agweddau unigol neu thematig ar y Cynllun a dyrannu safleoedd gan gynnwys prif gynlluniau.
Arfarniad Cynaliadwyedd	Offeryn ar gyfer arfarnu polisiâu i sicrhau eu bod yn adlewyrchu amcanion datblygu cynaliadwy (h.y. ffactorau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd). Mae'n ofynnol i bob ACLI, yn ôl Adran 62 (6) o Ddeddf 2004, ymgymryd ag Arfarniad Cynaliadwyedd o'r CDLI. Mae'r math hwn o Arfarniad Cynaliadwyedd yn ymgorffori gofynion y Rheoliadau AAS yn llawn.
Adroddiad Arfarnu Cynaliadwyedd	Dogfen y mae'n ofynnol ei chynhyrchu fel rhan o'r broses Arfarnu Cynaliadwyedd i ddisgrifio ac arfarnu'r effeithiau arwyddocaol tebygol ar gynaliadwyedd wrth weithredu'r CDLI, sydd hefyd yn bodloni'r gofyniad am Adroddiad Amgylcheddol o dan y Rheoliadau AAS. Mae Adran 62 (6) o Ddeddf 2004 yn ei gwneud yn ofynnol i bob ACLI baratoi adroddiad o ganfyddiadau'r Arfarniad Cynaliadwyedd o'r CDLI. Cynhyrchir yr Adroddiad Arfarnu Cynaliadwyedd yn gyntaf yn ystod y cam Strategaeth a Ffebrir (yr Adroddiad Arfarnu Cynaliadwyedd Interim), ehangir arno yn y cam CDLI Adneuo a'i gwblhau ochr yn ochr â'r Datganiad Mabwysiadu.
Nodiadau Cyngor Technegol (TAN)	Dogfen yn seiliedig ar bynciau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru i ategu Polisi Cynllunio Cymru.
Gweledigaeth	Mae'n diffinio diben craidd y Cynllun.
Cynllun Gofodol Cymru	Cynllun a baratowyd ac a gymeradwywyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru o dan Adran 60 o Ddeddf 2004, sy'n nodi fframwaith strategol i lywio datblygiadau ac ymyriadau polisi yn y dyfodol, p'un a yw'r rhain yn ymwneud â rheoli cynlluniau defnydd tir yn ffurfiol ai peidio. O dan Adran 62 (5) (b) o Ddeddf 2004, rhaid i awdurdod cynllunio lleol roi sylw i Gynllun Gofodol Cymru wrth baratoi CDLI.

Atodiadau

Atodiad 1: Cyd-destun - Canllawiau Polisi Cynllunio Cenedlaethol a Deddfwriaethol

Atodiad 2: Cyd-destun Strategol Rhanbarthol a Lleol

Atodiad 3: Canllawiau Cynllunio Atodol

Atodiad 4: Safleoedd Mwynau

Atodiad 5: Llwybrau Teithio Llesol

Atodiad 6: Aseiad Polisi

Atodiad 7: Dosbarthiad Tai

Atodiad 8: Cyfleusterau Rheoli Gwastraff

Atodiad 1

Cyd-destun - Canllawiau a Pholisi Cynllunio Cenedlaethol a Deddfwriaethol

Mae'r gofyniad statudol i baratoi a mabwysiadu Cynllun Datblygu ar gyfer ardal weinyddol Sir Gaerfyrddin wedi'i nodi o dan y ddeddfwriaeth, a chyhoeddir canllawiau penodol gan Lywodraeth Cymru ar yr agweddau gweithdrefnol ar baratoi'r Cynllun a'i gynnwys. Mae hyn yn cynnwys y canlynol:

- Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (fel y'i diwygiwyd)
- Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Cynlluniau Datblygu Lleol, Cymru) 2005
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 • Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016
- Deddf Cynllunio (Cymru) 2015
- Llawlyfr y Cynllun Datblygu Lleol

Mae dyletswydd gyfreithiol ar Lywodraeth Cymru drwy Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 i hyrwyddo datblygu cynaliadwy. Yn ei dro mae cyfrifoldeb ar Awdurdodau Lleol i fodloni'r gofyniad hwn.

Mae datblygu cynaliadwy yn rhan ganolog o strategaeth y Cynllun Adneuo. Yn hyn o beth, dylid ystyried gofynion:

- Rheoliadau Asesiad Amgylcheddol Strategol 2004;
- Rheoliadau Cadwraeth Cynefinoedd a Rhywogaethau 2017, a
- Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae pob un o'r uchod wedi bod yn allweddol wrth lunio'r Cynllun ac wedi dylanwadu ar ei gynnwys.

Yn ogystal â'r fframwaith deddfwriaethol uchod, rhoddir ystyriaeth i Bolisiau a Chanllawiau Cynllunio Cenedlaethol wrth baratoi'r Cynllun, yn ogystal â dogfennau thematig strategol eraill gan gynnwys y canlynol:

- Polisi Cynllunio Cymru
- Nodiadau Cyngor Technegol (TANs)
- Nodiadau Cyngor Technegol Mwynau (MTANs)
- Cylchlythrau Llywodraeth Cymru
- Strategaeth Drafnidiaeth Cymru
- Adfywio'r Economi: Cyfeiriad Newydd
- Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid – Fframwaith Adfywio Newydd
- Strategaeth Amgylcheddol ar gyfer Cymru
- Cynllun Rheoli Traethlin
- Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned - Y Cynllun Datblygu Cynaliadwy ar gyfer Cymru
- Strategaeth Newid yn yr Hinsawdd ar gyfer Cymru
- Gweithio i Sicrhau Dyfodol Iachach i Gymru
- Strategaeth Genedlaethol Ffyniant i Bawb
- Tuag at Ddyfodol Diwastraff - Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned: Strategaeth Wastraff Gyffredinol Cymru (2010)
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Deddf Tai (Cymru) 2014
- Deddf Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016
- Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013
- Deddf Cymru 2017
- Llywodraeth Cymru - Pobl, Lleoedd, Dyfodol - Cynllun Gofodol Cymru

- Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016
- Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000
- Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Asesu Effaith Amgylcheddol) (Cymru) 2017

Rhanbarthol

- Strategaeth Adfywio Economaidd Dinas-ranbarth Bae Abertawe 2013 - 2030:
- Bargen Ddinesig Bae Abertawe 2017
- Cynllun Trafnidiaeth Lleol ar y Cyd ar gyfer De-orllewin Cymru (2015-20):
- Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer Rhanbarth De-orllewin Cymru:
- Cynllun Rheoli Adnoddau Dŵr Cymru
- Cynllun Rheoli Basn Afon Ardal Basn Afon Gorllewin Cymru

Lleol

- Strategaeth Gorfforaethol Cyngor Sir Gaerfyrddin
- Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin: y 5 mlynedd nesaf
- Cynllun Llesiant Lleol Sir Gaerfyrddin
- Trawsnewidiadau: Cynllun Adfywio Strategol Sir Gaerfyrddin
- Cynllun Darparu Tai Fforddiadwy 2016 - 2020: Cyflenwi mwy o gartrefi i bobl Sir Gaerfyrddin:
- Astudiaeth Cyflogaeth Sectorol Sir Gaerfyrddin
- Cyngor Sir Gaerfyrddin - Asesiad o Lety Sipsiwn a Theithwyr
- Cynllun Gwella Hawliau Tramwy (CGHT) Sir Gaerfyrddin
- Strategaeth Rheoli Risg Llifogydd Lleol
- Cynllun Rheoli Risg Llifogydd ar gyfer Ardal Basn Afonydd Gorllewin Cymru
- Cyngor Sir Gaerfyrddin - Y Cynllun Heneiddio'n Dda
- Cyngor Sir Gaerfyrddin - Strategaeth Pobl Hŷn 2015-2025

- Cyngor Sir Gaerfyrddin - Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg
- Cyngor Sir Gaerfyrddin – Adroddiad Blynyddol ar Ofal Cymdeithasol

Atodiad 2

Cyd-destun Strategol Rhanbarthol a Lleol

Roedd yn nodi er bod y CDLI yn rhan allweddol o'r darlun strategol o fewn y sir ac yn rhanbarthol, nid yw'n sefyll ar wahân i gynlluniau a strategaethau eraill. Roedd nifer o'r rhain yn darparu canllawiau ar gyfer paratoi'r Cynllun, ac roedd eraill yn rhan o gyfres strategol o ddogfennau sy'n llywio sut y bydd y rhanbarth a'r sir yn datblygu dros y blynyddoedd nesaf.

Rhanbarthol

Dinas-ranbarth Bae Abertawe

Mae Sir Gaerfyrddin yn rhan o Ddinas-ranbarth Bae Abertawe sydd hefyd yn cwmpasu ardaloedd Awdurdodau Lleol Sir Benfro, Dinas a Sir Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Wrth ddod â busnesau, Llywodraeth Leol ac ystod o bartneriaid eraill ynghyd, mae'r Dinas-ranbarth wedi cyhoeddi Strategaeth Adfywio Economaidd Dinas-ranbarth Bae Abertawe 2013–2030.

Bargen Ddinesig Bae Abertawe

Cafodd Bargen Ddinesig Bae Abertawe, gwerth £1.3 biliwn, ei llofnodi ym Mawrth 2017, a disgwylir y bydd yn arwain at gynnydd

parhaol o £1.8 biliwn yng ngwerth ychwanegol gros Dinas-ranbarth Bae Abertawe a bydd yn creu bron 10,000 o swyddi newydd dros y 15 mlynedd nesaf.

Y Pentref Llesiant a Gwyddor Bywyd arfaethedig ar hyd arfordir Llanelli fydd y prosiect adfywio mwyaf erioed yn Ne-orllewin Cymru a'i nod yw gwella iechyd a llesiant pobl ar draws y rhanbarth.

Mae prosiect diwydiant creadigol yn Yr Egin yng Nghaerfyrddin yn ceisio manteisio ar gynigion seilwaith newydd Arfordir y Rhyngrwyd. Bydd Yr Egin yn creu newid mawr a chadarnhaol yn economi greadigol a digidol Cymru.

Fframwaith Datblygu Cenedlaethol newydd - Cynlluniau

Datblygu Strategol a Rhanbarth Canolbarth a Gorllewin Cymru

Mae'r ymgynghoriad drafft ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (Awst 2019) yn cyfeirio at dri rhanbarth sy'n ffocws ar gyfer polisi Llywodraeth Cymru a buddsoddi yn y dyfodol. Mae Sir Gaerfyrddin wedi'i chynnwys o fewn rhanbarth Canolbarth a Gorllewin Cymru. Mae Bae Abertawe a Llanelli wedi'u nodi fel ffocws ar gyfer twf, ac mae Caerfyrddin wedi'i nodi fel un o'r canolfannau rhanbarthol.

Cynlluniau Datblygu Awdurdodau Cyfagos

Mae'r Cyngor yn cysylltu'n rheolaidd ac yn agos â'r awdurdodau cyfagos, yn unigol ac ar y cyd, ar lefel ranbarthol (trwy Grŵp Cynllunio Rhanbarthol De Orllewin Cymru) i sicrhau bod eu Cynlluniau Datblygu Lleol yn alinio â'i gilydd.

Mae'r Cynllun wedi cael ei baratoi gan ystyried awdurdodau cyfagos, a, lle bo'n briodol, mewn cydweithrediad â nhw. Mae hyn wedi cynnwys casglu tystiolaeth ac ymchwil ar draws y rhanbarth ehangach ond hefyd ar lefel is-ranbarthol rhwng yr awdurdodau hynny sy'n cynnal Adolygiadau o'r Cynlluniau Datblygu Lleol.

Mae rhai ffactorau'n golygu nad oes modd cael cydymffurfiaeth lwyr ond roedd trafodaethau adeiladol a rhannu gwybodaeth a phrofiad yn lleihau'r perygl y byddai polisïau'n gwrthdaro ac yn sicrhau lefel briodol o integreiddio.

Mabwysiadodd **Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot** ei Gynllun Datblygu Lleol ym mis Ionawr 2016 a bydd yn paratoui'r adroddiad am ei adolygiad cyntaf yn fuan. Mae dialog parhaus wedi sicrhau bod dealltwriaeth o'r dulliau ac o gyfeiriad y fframweithiau polisi. Bydd cynnydd yr adolygiad i Gynllun Datblygu

Lleol Castell-nedd Port Talbot yn cael ei fonitro a'i ystyried yn briodol yn ôl yr angen.

Mabwysiadodd **Dinas a Sir Abertawe** ei Gynllun Datblygu Lleol ym mis Chwefror 2019. Mae mabwysiadu CDLI Abertawe yn ddiweddar yn caniatáu ystyried eu polisïau a'u cynigion, ynghyd â'r gallu i ymateb (ac integreiddio) fel sy'n briodol wrth baratoi CDLI Diwygiedig Sir Gaerfyrddin. Bydd cyswllt parhaus yn sicrhau cyd-ddealltwriaeth o'r dulliau ac mae dialog penodol wedi bod ar faterion sy'n ymwneud â Safle Morol Ewropeaidd Bae Caerfyrddin a'r Aberoedd.

Mabwysiadodd **Cyngor Sir Powys** ei Gynllun Datblygu Lleol ym mis Ebrill 2018. Bydd y Cyngor yn parhau i archwilio perthnasoedd strategol fel rhan o ragolygon rhanbarthol strategol. Caiff unrhyw adolygiad o Gynllun Datblygu Lleol Powys yn y dyfodol ei fonitro a'i ystyried yn briodol.

Mae sesiynau gwrandawriad **Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro** ar gyfer ei Gynllun Datblygu Lleol newydd wedi gorffen bellach. Mae CDLI newydd Awdurdod y Parc yn cyd-fynd yn fras â strwythur anheddiad hierarchaidd a chysondeb yn y dull polisi cynllunio bras gyda Sir Gaerfyrddin. Bydd y Cyngor yn parhau i fonitro cynnydd y Cynllun tuag at fabwysiadu ac yn gweithio'n agos gydag Awdurdod y Parc i sicrhau dealltwriaeth barhaus o faterion a chysondeb. Mae dull rhagweithiol tuag at weithio rhanbarthol ac is-

ranbarthol yn hanfodol mewn materion polisi, casglu tystiolaeth ac ystyriaethau strategol.

Mabwysiadodd **Cyngor Sir Penfro** ei Gynllun Datblygu Lleol ym mis Chwefror 2013. Ystyrir bod cysondeb ac aliniad bras o ran y dull o safbwynt strategol a pholisi. Mae'r weledigaeth a'r fframwaith gofodol ar gyfer hierarchaeth o aneddiadau yn gyson yn gyffredinol. Ceir hefyd aliniad bras rhwng dull a maint y datblygiad a thwf. Mae rôl Caerfyrddin fel canolfan ranbarthol yn cael ei chydabod gan y naill ochr a'r llall gyda chyfatebolrwydd aneddiadau yn cael ei ddatblygu a'i ddeall drwy Gynllun Gofodol Cymru. Mae Cyngor Sir Penfro wrthi'n paratoi ei Gynllun Datblygu Lleol, ag amserlen debyg i Gyngor Sir Caerfyrddin. Mae'r aliniad bras a amlinellir uchod yn para. Mae dull rhagweithiol tuag at weithio rhanbarthol ac is-ranbarthol yn hanfodol mewn materion polisi, casglu tystiolaeth ac ystyriaethau strategol.

Mabwysiadodd **Cyngor Sir Ceredigion** ei Gynllun Datblygu Lleol ym mis Ebrill 2013. Tra ystyrir bod strategaethau aneddiadau perthnasol Ceredigion a Sir Gaerfyrddin ychydig yn wahanol i'w gilydd, mae cydweddoldeb cyffredinol â'r gweledigaethau priodol. Mae ymrwymiad i barchu a chynnal amrywiaeth ac ansawdd y cynllun, i leihau'r angen i deithio, ac i gynaliadwyedd a chreu lleoedd cynaliadwy. Mae Cyngor Sir Ceredigion yn y broses o baratoi CDLI newydd, ag amserlen debyg i Gyngor Sir Caerfyrddin.

Mae'r aliniad bras a amlinellir uchod yn para. Mae dull rhagweithiol tuag at weithio rhanbarthol ac is-ranbarthol yn hanfodol mewn materion polisi, casglu tystiolaeth ac ystyriaethau strategol.

Mabwysiadodd **Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog** ei Gynllun Datblygu Lleol ym mis Rhagfyr 2013. Bernir nad oes problemau trawsffiniol clir o ran aneddiadau. Mae Awdurdod y Parc wrthi'n paratoi ei GDLI newydd ac mae'r Strategaeth a Ffefrir wedi cael ei chyhoeddi yn haf 2019. Mae dull rhagweithiol tuag at weithio rhanbarthol ac is-ranbarthol yn hanfodol mewn materion polisi, casglu tystiolaeth ac ystyriaethau strategol. Rhoddir ystyriaeth briodol i oblygiadau'r cynigion yng ngorllewin y Parc - yn enwedig o ran lefel y tai a ddosrennir.

Byddwn ni, drwy aelodaeth Grŵp Cynllunio Rhanbarthol De-orllewin Cymru, yn parhau i weithio'n agos, yn enwedig o ran deall a datblygu'r cysyniad a'r cyfleoedd i gael Cynllun Datblygu Strategol ar draws y rhanbarth. Mae nifer o gyfarfodydd â ffocws wedi cael eu cynnal i bwysu a mesur a deall ei gyd-destun thematig a gofodol posibl.

Cydgynllun Trafnidiaeth ar gyfer De-orllewin Cymru (2015-20):

Mae hwn yn cyflwyno'r weledigaeth, yr amcanion a strategaeth hirdymor ar gyfer cyfnod o 20 mlynedd a rhaglen bum mlynedd o

brosiectau. Mae'r Cynllun yn cwmpasu'r rhanbarth sydd yn dod o fewn ardaloedd gweinyddol Cyngor Sir Caerfyrddin, Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, Cyngor Sir Penfro, a Dinas a Sir Abertawe.

Partneriaeth Twristiaeth De-orllewin Cymru (SWWTP)

Roedd Partneriaeth Twristiaeth De-orllewin Cymru yn gyfrifol am gyflwyno'r strategaeth twristiaeth genedlaethol ar lefel ranbarthol. Daeth y Partneriaeth i ben yn 2014, ond mae Croeso Cymru yn parhau i gynnal ei ymrwymiad parhaus i Reoli Cyrchfannau trwy Dimau Ymgysylltu Rhanbarthol.

Adroddiad(au) Monitro Cynllunio Gwastraff Rhanbarth De-orllewin Cymru:

Caiff yr adroddiadau hyn eu llunio yn unol â TAN21: Gwastraff a'u bwriad yw coladu ac asesu data sydd ar gael ar bob gwastraff sy'n cronni, y lle gwag sydd ar gael mewn safleoedd tirlenwi a rheoli gwastraff gweddilliol yn y rhanbarth er mwyn monitro tueddiadau ac yn y pen draw, monitro perfformiad yn erbyn y targedau a osodir yn Tuag at Ddyfodol Diwastraff. Mae hefyd yn asesu cynnydd y meysydd a gwmpeisir gan bolisi gwastraff mewn Cynlluniau Datblygu Lleol, yn ogystal â darparu gwybodaeth am gynlluniau rheoli gwastraff / adennill adnoddau awdurdodau lleol ar hyn o bryd, a'r rhai fydd yn cael eu caffael yn y dyfodol.

Cynllun Rheoli Basn Afon Ardal Basn Afon Gorllewin Cymru (2015-2021), Cyfoeth Naturiol Cymru 2015

Mae'r Cynllun Rheoli Basn Afon ar gyfer Ardal Basn Afon Gorllewin Cymru wedi'i baratoi o dan y Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr. Mae'n disgrifio cyflwr presennol yr ardal basn afon a'r hyn a gyflawnwyd ers 2009; yn manylu ar y Rhaglen o Gamau ar gyfer gwella'r amgylchedd dŵr erbyn 2021, ac yn darparu amcanion y corff dŵr.

Lleol

Cynllun Llesiant Sir Gaerfyrddin

Cymeradwywyd y Cynllun ar 2 Mai 2018. Bydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn gweithio mewn partneriaeth i fynd i'r afael â rhai o'r materion allweddol sy'n effeithio ar lesiant dinasyddion a chymunedau Sir Gaerfyrddin. Cyfeirir at adran "cipolwg" Sir Gaerfyrddin sy'n nodi ystyriaethau o ran Demograffeg, Economi, Iechyd a Llesiant, yr Amgylchedd a Diwylliant. Y pedwar amcan llesiant yw:

- **Arferion Iach** - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd;
- **Ymyrraeth Gynnar** - Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn; pan fydd ei angen arnynt;
- **Cysylltiadau Cryf** - Pobl, llefydd a sefydliadau sydd â chysylltiadau cryf sydd yn gallu addasu i newid; a
- **Pobl a Lleoedd Ffyniannus** – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir.

Strategaeth Gorfforaethol – Symud Ymlaen yn Sir Gaerfyrddin

Dyma Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor ar gyfer y cyfnod 2018 – 2023 (cymeradwywyd 2018 – diweddwyd 2019). Mae'n pennu i ba gyfeiriad fydd y Cyngor yn mynd dros y pum mlynedd nesaf, gan

gynnwys ei amcanion gwella a llesiant fel y'u diffinnir gan ddeddfwriaeth (gweler ffigur 1 drosodd). Mae hefyd yn cyfeirio at brosiectau a rhaglenni allweddol y Bwrdd Gweithredol ar gyfer y pum mlynedd nesaf, cyfres o bron 100 o brosiectau a flaenoriaethwyd.

Mae'r strategaeth yn amlinellu gweledigaeth y Cyngor ar gyfer y dyfodol drwy 15 o amcanion o dan bedair thema allweddol, i gefnogi trigolion i: ddechrau'n dda, byw'n dda a heneiddio'n dda mewn amgylchedd iach, diogel a llewyrchus. Mae'r 15 o Amcanion Llesiant yn cwmpasu'r amrywiaeth eang o Wasanaethau sydd gan y Cyngor er mwyn sicrhau llesiant economaidd, amgylcheddol, cymdeithasol a diwylliannol.

Cynigion a basiwyd gan y Cyngor

Mae'r cynigion hynny sy'n berthnasol i'r CDLI diwygiedig a basiwyd gan y Cyngor yn ddiweddar yn cynnwys datgan argyfwng hinsawdd ynghyd â chanolbwyntio ar gynllunio a'r iaith Gymraeg.

Trawsnewidiadau: Cynllun Adfywio Strategol ar gyfer Sir Gâr – 2015 – 2030

Mae'n nodi strategaeth adfywio Sir Gaerfyrddin, gan adeiladu ar y cyfleoedd ar gyfer twf a buddsoddiad. Mae hyn yn ei dro yn dangos

bod Sir Gaerfyrddin yn elfen hyderus, uchelgeisiol a chysylltiedig o Ddinas-ranbarth Bae Abertawe.

Ein Hymrwymiad i Dai Fforddiadwy 2015 – 2020 a Chynllun Cyflawni Tai Fforddiadwy 2016-2020

Cyhoeddodd y Cyngor ei weledigaeth bum mlynedd ar gyfer cynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy yn 2015 ac, yn 2016, aeth ati i nodi ein rhaglen uchelgeisiol gyntaf i ddarparu dros 1000 o dai fforddiadwy ychwanegol ar draws y Sir. Ym mis Medi 2019 dechreuodd y bedwaredd flwyddyn o ddarparu tai fforddiadwy ac yn ystod y tair blynedd gyntaf mae'r Cyngor wedi bod yn llwyddiannus iawn oherwydd mae bron 700 o dai wedi cael eu codi, gan sicrhau bod y Cyngor ar y trywydd iawn i gyrraedd y targed o 1000.

Mae'r ardaloedd gweithredu tai fforddiadwy fel a ganlyn: Trefi Gwledig a Threfi Marchnad Sir Gaerfyrddin; Rhydaman a Dyffryn Aman; Caerfyrddin a'r Gorllewin; a Llanelli a'r cylch.

'Mae'n rhaid byw bywyd, gadewch i ni ddechrau'n dda, byw'n dda a heneiddio'n dda, mewn amgylchedd iach, diogel a llewyrchus'

Amcanion Llesiant

1. Helpu i roi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn a gwella eu profiadau yn gynnar mewn bywyd.

2. Helpu plant i ddilyn ffyrdd iach o fyw.

3. Cefnogi a gwella cynnydd a chyflawniad ar gyfer pob dysgwr.

4. Lleihau nifer yr oedolion ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant.

5. Trechu tlodi drwy wneud popeth o fewn ein gallu i'w atal, gan helpu pobl i gael gwaith a gwella bywydau'r rheiny sy'n byw mewn tlodi.

6. Creu mwy o swyddi a thwf ledled y sir.

7. Cynyddu faint o dai rhent a thai fforddiadwy sydd ar gael.

8. Helpu pobl i fyw bywydau iach (mynd i'r afael ag ymddygiad peryglus a gordewdra).

9. Cefnogi cysylltiadau da â ffrindiau, y teulu a chymunedau mwy diogel.

10. Cefnogi'r nifer cynyddol o bobl hŷn er mwyn iddynt gadw'u hurddas a'u hannibyniaeth wrth iddynt heneiddio.

11. Ymagwedd ledled y Cyngor tuag at gefnogi Heneiddio'n Dda yn Sir Gaerfyrddin.

12. Gofalu am yr amgylchedd nawr ac ar gyfer y dyfodol.

13. Gwella seilwaith a chysylltedd y priffyrdd a thrafnidiaeth.

14. Hyrwyddo'r Iaith Gymraeg a Diwylliant Cymru.

15. Adeiladu Gwell Cyngor a Gwneud Gwell Defnydd o Adnoddau

Ffigur 1 - Strategaeth Gorfforaethol Cyngor Sir Caerfyrddin

Adeiladu Mwy o Dai Cyngor - 'Ein huchelgais a'n cynllun gweithredu'.

Yn ei gyfarfod ym mis Medi 2019, cymeradwyodd y Cyngor raglen fuddsoddi uchelgeisiol o bron £150m a fydd yn darparu dros 900 o dai Cyngor newydd. Mae'r cynllun hwn yn ceisio cydymffurfio â'r Cynllun Cyflawni Tai Fforddiadwy a darparu hyd yn oed mwy o dai fforddiadwy yn y Sir. Caiff y tai eu hadeiladu gan ddefnyddio amrywiaeth o fodolau cyflawni, a bydd y rhaglen adeiladu tai newydd yn dilyn yr ardaloedd gweithredu tai fforddiadwy.

Adroddiad ac Argymhellion Grŵp Gorchwyl Materion Gwledig Sir Gaerfyrddin

Mae'r adroddiad yn cynnwys 55 o argymhellion, ac mae chwe argymhelliad wedi'u rhestru o dan yr adran "cynllunio a thai." Wrth gadarnhau ymwybyddiaeth o gyfraniad pwysig ardaloedd gwledig y Sir ar lefel gorfforaethol, ceir argymhellion sy'n berthnasol i'r CDLI Diwygiedig yn uniongyrchol ac felly ni ellir gorbwysleisio pwysigrwydd yr adroddiad hwn o ran llywio'r CDLI Diwygiedig.

Moderneiddio'r Rhaglen Addysg.

Yn 2005, mabwysiadodd y Cyngor ei Raglen Moderneiddio Addysg (RhMA). Nod y RhMA yw sicrhau bod y rhwydwaith o ysgolion yn diwallu anghenion y presennol a'r dyfodol, a'i fod yn gwneud hynny

mewn ffordd strategol ac mewn ffordd sy'n effeithiol yn weithredol. Trwy wneud hyn, mae'r RhMA yn nodi gofynion ar gyfer buddsoddi yn y dyfodol i sicrhau darpariaeth addas a digonol o ran lleoedd mewn ysgolion ac mae'n nodi cynlluniau ar gyfer buddsoddi yn y dyfodol mewn modd cydgysylltiedig a strwythuredig.

Mae RhMA y Cyngor yn ddull strategol uchelgeisiol a blaengar sy'n darparu cyfleusterau addysg o'r radd flaenaf ledled y sir. Wrth ddatblygu'r Papur Rôl a Swyddogaeth hwn, rhoddwyd ystyriaeth i'r gwaith sydd eisoes wedi'i wneud, ac mae hefyd yn ystyried y gwaith sydd wedi'i raglennu ar gyfer y dyfodol.

Atodiad 3**Canllawiau Cynllunio Atodol**

Cyfeirnod y Polisi	Y Pwnc	Y Canllawiau Cynllunio Atodol i'w cario ymlaen Noder: Yn amodol ar ddiweddarau	Canllaw Cynllunio Atodol newydd	Dyddiad targed ar gyfer Mabwysiadu
NE4	Ardal Cadwraeth Arbennig Caeau'r Mynydd Mawr	Y (Noder bod y gwreiddiol wedi ei ddiweddarau'n sylweddol o ganlyniad i dystiolaeth ddiwygiedig)	N	Rhagfyr 2021
HOM3	Cartrefi mewn Pentrefi Gwledig	N	Y	Rhagfyr 2021
AHOM1, AHOM2	Tai Fforddiadwy	Y (Noder bod y gwreiddiol wedi'i ddiweddarau'n sylweddol)	N	Rhagfyr 2021
SP8	Cilfach Tywyn	N	Y	Rhagfyr 2021
SP11	Llunio Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy	N	Y	Rhagfyr 2021
PSD4	Coed a phlannu fel rhan o ddatblygiadau newydd	N	Y	Rhagfyr 2022
NE1	Safleoedd o Bwys ar gyfer Gwerth Cadwraeth Natur	N	Y	Rhagfyr 2021
NE2	Cadwraeth Natur a Bioamrywiaeth	Y	N	Rhagfyr 2021
SP14	Treftadaeth Ddiwylliannol ac Amgylchedd Hanesyddol	N	Y	Rhagfyr 2022
CCH1	Ynni Adnewyddadwy	N	Y	Rhagfyr 2022
PSD9	Hysbysebion (canllawiau ar ofynion dwyieithog). .	N	Y	Tymor yr Haf 2022
INF1	Rhwymedigaethau Cynllunio	N	Y	Rhagfyr 2021
PSD8	Darparu Mannau Agored Newydd	N	Y	Rhagfyr 2021
SP14	Archeoleg	Y	N	Rhagfyr 2021
SG3	Penrhyn Pen-bre	N	Y	Rhagfyr 2022
PSD3	Rhwydweithiau a Datblygu Seilwaith Gwyrdd	N	Y	Tymor yr Haf 2022
BHE2	Cymeriad y Dirwedd	N	Y	Rhagfyr 2022
WL1	Yr Iaith Gymraeg a Datblygiadau Newydd	Y (Noder bod y gwreiddiol wedi'i ddiweddarau'n sylweddol)	N	Rhagfyr 2021
	Safle Benodol (briffiau cynllunio a datblygu - i'w cadarnhau)			
Sawl un	Egwyddorion Dylunio mewn Datblygiad Newydd (cyfres o Ganllawiau Cynllunio Atodol i'w paratoi dros oes y CDLI)	N	Y	Ysbeidiol
RD2	Addasu ac aildefnyddio adeiladau gwledig at ddefnydd preswyl	Y (Noder bod y gwreiddiol wedi ei ddiweddarau'n sylweddol)	N	Rhagfyr 2021
INF2	Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd	N	Y	Rhagfyr 2022

Atodiad 4: Safleoedd Mwynau

Safleoedd Gweithredol/Anweithredol

Cyfeirnod CDLI	Enw'r Chwarel	Statws y Safle	Mwyn a Gloddiwyd
M1 M2/M3 M4/M5/M6	Alltygarn Garn Bica/Maesdulais Torcoed/Torcoed Fawr/Crwbin	Anweithredol Gweithredol Gweithredol	Tywodfaen Silica Calchfaen Calchfaen
M7	Blaenyfan	Anweithredol	Calchfaen
M8 M9	Pennant Coygen	Gweithredol Gweithredol	Tywodfaen Calchfaen
M10	Garn Wen	Gweithredol	Creigiau Igneaid
M11	Dinas	Anweithredol	Tywodfaen
M12	Fferm Llwynjack	Gweithredol	Basle afon/ Tywod a Graean
M13	Safle Glo Brig Glan Lash	Gweithredol	Glo Brig
M14	Foelfach	Gweithredol	Tywodfaen
M15	Llanelli Sand Dredging Ltd ¹	Gweithredol	Tywod y Môr

¹Nid yw gweithrediadau'n cynnwys cloddio am fwynau ac felly nid oes angen clustogfa o amgylch y safle. Mae'r safle glanio morol a leolir tua 800 medr i'r dwyrain o safle Llanelli Sand Dredging hefyd wedi ei ddiogelu oherwydd ei bwysigrwydd o ran glanio tywod y môr.

Safleoedd Segur

Cyfeirnod CDLI	Enw'r Chwarel	Statws y Safle	Mwyn a Gloddiwyd
M16	Pwllymarch	Segur	Calchfaen
M17	Llwynyfran	Segur	Calchfaen
M18	Tŷ'r Garn	Segur	Calchfaen
M19	Garn	Segur	Tywodfaen
M20	Limestone Hill	Segur	Calchfaen
M21	Pen-y-banc	Segur	Calchfaen
M22	Cynghordy	Segur	Tywodfaen
M23	Glantwi	Segur	Tywod a Graean

Atodiad 5: Llwybrau Teithio Llesol

Map Rhwydwaith Integredig Cyngor Sir Gaerfyrddin - Rhestr o'r Llwybrau				
Rhif y Cynllun	Lleoliad	Tymor	Math	Manylion
7.21 / A1	Rhydaman	Tymor Byr	Cerdded	Diffyg o ran ERM 7.21 - Angen gwella wyneb y llwybr troed
A2	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Rheoli traffig ar hyd Heol Pen-y-garn – troedffordd well
A3	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r droedffordd ar hyd Heol Tŷ-croes. Adeiladu'r droedffordd ar Bantffynnon Ffordd a chyfleuster ar wahân i gerddwyr dros y groesfan reilffordd.
A4	Rhydaman	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llwybr sy'n cysylltu Pantffynnon a Phenybanc drwy fynediad o ben pellaf Teras y Felin ym Mhantffynnon
A5	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Gosod cyrbau smotiog ac isel ar y croesfannau - Heol Newydd
A7	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt yng nghanol Rhydaman a gwell mynediad i gerddwyr i gyrchfannau lleol. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
A9	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt ar Heol y Dyffryn a gwell mynediad i gerddwyr i gyrchfannau lleol.
A10	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt i Heol y Dyffryn a gwell mynediad i gerddwyr i gyrchfannau lleol.
A11	Rhydaman	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr beicio oddi ar y ffordd wrth ymyl Heol Blaenau a darn cyswllt oddi ar y ffordd i Orsaf Rhydaman
A12	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt ger y rheilffordd. Gwella a llydanu'r llwybr rhwng Blaenau a Llandybie gan gynnwys croesfan sebra.
A13	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu troedffordd newydd a chysylltiadau gwell ar hyd Heol y Brenin
7.36 / A14	Rhydaman	Tymor Byr	Cerdded	Diffyg o ran yr ERM - angen golau ar hyd y llwybr troed. Grisiau serth, cul, wedi gordyfu, gyda bolard
A16	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt i Barc Penrhiw
A17	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Arafu traffig a hwyluso mynd a dod ar droed y tu fas i Ysgol Betws
A18	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd cyswllt gwell a newydd ar hyd Heol Pentwyn
A19	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd cyswllt gwell a newydd ar hyd Heol Wernolau
A20	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu troedffordd newydd ar hyd Heol Maescwarrau
1.5b / A25	Rhydaman	Tymor Byr	Beicio	Diffyg o ran Llwybr ERM 1.5b - Angen cynnal a chadw'r ffordd
A27	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu troedffordd i gysylltu'r ysbyty â Llwybr Beicio Dyffryn Aman
A28	Rhydaman	Tymor Byr	Cerdded	Cwblhau'r droedffordd gyswllt ar hyd Heol Ffoland
A29	Rhydaman	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr ar hyd yr A483 Heol Rhydaman o Landybie. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
A30	Rhydaman	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Cyswllt drwy orllewin Rhydaman – Lôn Tir-y-Dail
B1	Brynaman	Tymor Byr	Beicio	Dolen gyswllt i redeg Llwybr Beicio Dyffryn Aman yn ffurfiol drwy dir Clwb Rygbi Brynaman
B2	Brynaman	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r manau croesi ar yr A4609 i hwyluso pethau i gerddwyr
B3	Brynaman	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Terfyn cyflymder ar Heol Newydd fel bod cerddwyr a beicwyr yn gallu teithio'n fwy diogel. Penderfynir yn ddiweddarach ar y ddarpariaeth feicio.
B4	Brynaman	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Terfyn cyflymder arfaethedig o 20mya ar Heol Ardwyn. Penderfynir yn ddiweddarach ar y ddarpariaeth feicio.
B5	Brynaman	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Terfyn cyflymder arfaethedig o 20mya ar Heol Brynceunant. Penderfynir yn ddiweddarach ar y ddarpariaeth feicio.
BP1	Porth Tywyn	Tymor Canolig	Beicio	Llwybr beicio presennol wrth ymyl y B4311 - dim seilwaith beicio, darparu llwybr oddi ar y ffordd
BP5	Porth Tywyn	Tymor Byr	Cerdded / Beicio	Rhan o lwybr ar hyd yr hen dramffordd. Rhannu Defnydd. Gwella'r arwyddion a'r ddarpariaeth y tu cefn i'r siopau
BP7	Porth Tywyn	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Uwchraddio llwybr beicio'r ERM i rannu defnydd - Rhan o lwybr ar hyd yr hen dramffordd. Gwelliannau tymor byr
BP9	Porth Tywyn	Tymor Canolig	Cerdded	Cais am droedffordd yn Nheras y Graig a chwblhau'r ddolen a ddangosir ar y map ar hyd Heol y Ffwrnais - troedffordd yn eisiau - a Heol Gwscwm.
BP10	Porth Tywyn	Uchelgeisiol	Cerdded	Ychwanegu'r droedffordd sy'n eisiau rhwng Ar-y-Bryn ac ystadau Pen y Mwmbwls.
BP11	Porth Tywyn	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd gyswllt wrth gyffordd Maenor Helyg a Heol Ashburnham
BP12	Porth Tywyn	Uchelgeisiol	Cerdded	Croesfannau smotiog i gerddwyr wrth ddwy gyffordd yr ystad. Golwgfor Ystad / Ystad Dan y Bryn, Heol Lando

BP15	Porth Tywyn	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr beicio uchelgeisiol o Borth Tywyn i Cross Hands
BP16	Porth Tywyn	Uchelgeisiol	Beicio	A494 Llwybr beicio uchelgeisiol i Gydwelli
C1 / 1.1	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Diffyg o ran Llwybr ERM 1.1 - Llwybr beicio wrth ochr y ffordd i ddarparu cyswllt ymlaen - angen gwelliannau - tocio'r llystyfiant. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
C2	Caerfyrddin	Tymor Canolig	Beicio	Angen gwella'r ddarpariaeth feicio ar y ffordd yn Travellers Rest. Darparu seilwaith beicio i wahanu oddi wrth y traffig
C3	Caerfyrddin	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Ffordd Gyswllt Gorllewin Caerfyrddin – llwybr 'rhannu defnydd' 3m o led o bobtu'r ffordd a'r cyfleusterau wedi'u cynnwys yn y cynllun. Nid yw wedi'i gwblhau eto ar y safle
C4	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Llwybr 'rhannu defnydd' sy'n cysylltu Ffordd y Coleg a Heol Trefechan. Angen gwell arwyddion i nodi'r llwybr gan ei fod yn mynd trwy fferm.
C6	Caerfyrddin	Tymor Canolig	Beicio	Heol Sanclêr - Angen gwella'r ddarpariaeth feicio ar y ffordd. Cysylltiadau â'r rhwydwaith beicio

5.1c / C9	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Diffyg o ran llwybr ERM 5.1c - Angen gwella wyneb y ddarpariaeth feicio bresennol ar y ffordd
C12	Caerfyrddin	Tymor Canolig	Cerdded / Beicio	Heol Llansteffan. Cysylltiadau gwell â'r ysgol a'r rhwydwaith beicio presennol. Llwybr beicio ar y ffordd
7.1 / C14	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded / Beicio	Dolen 'rhannu defnydd' â'r rhwydwaith a'r llwybr beicio presennol. Rhan o'r llwybr yn ERM llwybr 7.1 - cerdded. Llwybr 'rhannu defnydd' arfaethedig
C15	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr uchelgeisiol dros yr afon i gysylltu Tre Ioan a Phensarn/Pibwr-lwyd
C21	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Angen uwchraddio'r llwybr. Darparu seilwaith beicio ar neu oddi ar y ffordd
C23	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Llys Picton - darparu arwyddion a throedffordd
C25	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded / Beicio	Llwybr beicio ar y ffordd ar Heol y Gwyddau - angen arwyddion
C26	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Ffordd y Coleg - llwybr beicio ar y ffordd - angen gwella, gan gynnwys man croesi
C28	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Angen troedffordd ar hyd rhan o ffordd fynediad
4.2 / C29	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Diffyg o ran Llwybr ERM 4.2 – Angen gwella'r ddarpariaeth feicio bresennol ar y ffordd ym Maes Picton - tocio'r llystyfiant sydd dros yr arwyddion
1.5 / C30	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Angen gwella Llwybr ERM 1.5 – goleuadau a wyneb y llwybr
C32	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Angen gwella'r llwybr cerdded presennol. Darparu palmentydd smotiog, goleuadau ac ailosod darnau diffygiol
C35	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Gwelliannau i ddolen gyswllt Lôn Pisgwydd a llydanu'r droedffordd
C36	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Creu dolen gerdded fer rhwng Ysgol y Dderwen a Theras Llys Ffynnon drwy Lys Ffynnon
C38	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Angen gwella'r llwybr cerdded presennol – mae'r grisiau'n rhwystro'r holl ddefnyddwyr
C41	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Parc y Brodyr Llwyd – angen troedffordd ar hyd y ffordd fynediad
C42	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Heol Awst i Barc y Brodyr Llwyd – angen troedffordd newydd ar hyd y ffordd fynediad
C44	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Angen troedffordd lydanach - Heol y Gwyddau i Heol Awst
C48	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Lôn Jackson - angen gwella'r goleuadau
C49	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Heol y Brenin - angen tynnu'r bolardiau ymaith i ledaenu'r droedffordd
5.4a / C52	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Llwybr ERM 5.4a – Llwybr Beicio ar y ffordd – angen gwella'r arwyddion a chynnal a chadw'r llwybr. Llwybr gwrthlif i ganiatáu beicwyr ar hyd y Cei
5.4b / C53	Caerfyrddin	Tymor Byr	Beicio	Llwybr ERM 5.4b – Llwybr beicio ar y ffordd Y Rhodfa – gweithredu'r cyfyngiadau parcio
C54	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Troedffordd oddi ar y ffordd rhwng Heol y Prior a'r Llannerch. Angen llydanu'r llwybr a darparu arwyddion
C55	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Gwelliannau diogelwch ffordd y tu allan i'r ysgol ar hyd Waun Dew gan gynnwys twmpath arafu er mwyn gwella diogelwch i gerddwyr. Penderfynir yn ddiweddarach ar y ddarpariaeth feicio.
C56	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Cyswllt llwybr troed o Waun Dew i faes parcio San Pedr. Gwella fel rhan o Lwybrau Diogel
C57	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Gwella'r llwybr troed cyswllt rhwng Waun Dew a Maes Parcio Ysgol Waun Dew. Gwella fel rhan o Lwybrau Diogel
C58	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu troedffordd gyswllt i Heol Caeffynnon
C59	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Tynnu'r bariwns ymaith ar ben deheuol y llwybr

C60	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Parc y Bryn i Res y Dderwen. Darparu troedffordd lle nad oes un a goleuadau digonol ar hyd y cyswllt
C61	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Trem y Bryn i Barc y Bryn. Tynnu'r grisiau ymaith gan eu bod yn rhwystr
C62	Caerfyrddin	Tymor Canolig	Cerdded	Trem y Bryn i Rodfa Ross. Tynnu'r grisiau ymaith gan eu bod yn rhwystr a thocio'r llystyfiant sy'n gordyfu
C63	Caerfyrddin	Tymor Canolig	Cerdded	Cwm Oernant - ail-osod wyneb i alluogi'r holl ddefnyddwyr i gael mynediad. Tocio'r llystyfiant sy'n gordyfu a darparu goleuadau digonol
C64	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd ar hyd Rhodfa'r Gogledd
7.19 / C65	Caerfyrddin	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Llwybr ERM 7.19 i gerddwyr, llwybr 'rhannu defnydd' yr INM. Darparu arwyddion beicio
C66	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr 'rhannu defnydd' uchelgeisiol sy'n cysylltu â Bronwydd
C67	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Ymestyn y droedffordd ar Heol Castell Pigyn
C68	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Beicio	Estyniad uchelgeisiol i lwybr 'rhannu defnydd' i gyfeiriad Llwybr Dyffryn Tywi drwy Abergwili
C69	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Mesurau diogelwch ffyrdd ar hyd Gerddi Gyfre a pharth 20mya – darpariaeth well ar gyfer cerddwyr a beicwyr
C70	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd wrth fynedfa Heol Wellfield, Abergwili yn arwain tua Bryn Myrddin.
C75	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Gwella gallu cerddwyr i fynd a dod ar ddarn rhwng Heol Wellfield, Abergwili a Bryn Myrddin.
C77	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Tynnu'r grisiau ymaith gan eu bod yn rhwystr a darparu goleuadau. Darparu croesfannau ar bob pen i'r cyswllt.
C78	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Lôn Penmorfa - gorchymyn traffig ar farciau zig zag Cadwch yn Glir – gwella diogelwch i gerddwyr. Creu troedffordd lle nad oes un
C79	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Rhiw Babell - Llydanu'r droedffordd wrth 'Lockerly'
C82	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Heol Login i Heol Llangynnwr - llwybr cerdded presennol ar draws caeau ar hyn o bryd. Angen uwchraddio
C83	Caerfyrddin	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Ffordd feicio/llwybr 'rhannu defnydd' newydd yn cysylltu â phencadlys yr Heddlu
C85	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Troedffordd yn cysylltu Heol Maesffynnon a Heol Capel Evan
C86	Caerfyrddin	Tymor Byr	Cerdded	Troedffordd yn cysylltu Abaty'r Ddôl a Llwybr Dyffryn Tywi
7.20 / C87	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd yn cysylltu Heol Abergwili a Heol Castell Pigyn
C88	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Beicio	Gwelliannau o ran beicio ar y ffordd ar hyd Heol Abergwili gan gysylltu â Llwybr Dyffryn Tywi
C89	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd yn cysylltu Llwybr Dyffryn Tywi a Heol Abergwili
C90	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Cerdded	Angen gwella llwybr troed Cillefwr
C91	Caerfyrddin	Uchelgeisiol	Beicio	Ymestyn y ffordd feicio yn ne Tre Ioan er mwyn cysylltu â datblygiad newydd. Bydd yn cysylltu â'r seilwaith presennol wrth y Ganolfan Hamdden
CH1	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Trefnu a llydanu'r droedffordd ar hyd Heol Capel Seion a Heol Cwm-bach
CH2	Cross Hands	Tymor Byr	Cerdded	Angen uwchraddio troedffordd bresennol Heol Cwm-mawr. Darparu lloches neu groesfan i gerddwyr wrth yr ysgol. Cyfyngu ar barcio ar y droedffordd
CH3	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Twmpath arafu estynedig i gyrraedd yr ysgol dros Heol Blaenhirwaun
CH4	Cross Hands	Uchelgeisiol	Beicio	Ymestyn y ffordd feicio sydd oddi ar y ffordd rhwng Cwm Mawr a Cross Hands
CH5	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Rhagor o droedffyrdd ar hyd Heol Bethesda
7.3 / CH6	Cross Hands	Tymor Byr	Cerdded	Llwybr ERM 7.21 - Angen gwella wyneb y llwybr troed
CH7	Cross Hands	Uchelgeisiol	Beicio	Heol Ty-isha i Darren Las - Rhan ychwanegol o'r ffordd feicio sy'n cysylltu â'r brif ffordd feicio bresennol
5.2b / CH8	Cross Hands	Tymor Canolig	Beicio	Llwybr ERM 5.2b - llwybr beicio Heol y Foel ar y ffordd – Angen gwella'r ddarpariaeth a gweithredu'r parcio ar y stryd. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
5.2a / CH9	Cross Hands	Tymor Canolig	Beicio	Llwybr ERM 5.2a - llwybr beicio ar y ffordd – Angen gwella'r ddarpariaeth a gweithredu'r parcio ar y stryd
CH10	Cross Hands	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr beicio cyswllt i Barc Coetir y Mynydd Mawr, Ffordd feicio i ffwrdd o'r ffordd
CH11	Cross Hands	Tymor Canolig	Beicio	Ffordd feicio i gysylltu â'r rhwydwaith a'r llwybr beicio presennol. Trwsio'r namau ar y wyneb a darparu llwybr parhaus. Tynnu ymaith arwyddion Diwedd y Llwybr
1.2/CH12	Cross Hands	Tymor Byr	Beicio	Llwybr ERM 1.2 - diffinio'r mynediad

CH13	Cross Hands	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Wrthi'n adeiladu 'Spine Road' - Rhannu Defnydd
CH15	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Llydanu'r droedffordd bresennol ar Heol Caerfyrddin wrth ochr Gwesty Cross Hands
CH16	Cross Hands	Uchelgeisiol	Beicio	Dolen gyswllt i'r seilwaith beicio presennol ar hyd Heol y Gweunydd
CH17	Cross Hands	Tymor Byr	Beicio	Angen gwelliannau i'r seilwaith beicio presennol. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
CH18	Cross Hands	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Angen uwchraddio'r ffordd feicio bresennol fel ei bod oddi ar y ffordd yn barhaus
CH19	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt ar hyd Heol y Llew Du
CH20	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwell diogelwch ar y ffordd y tu fas i'r ysgol – parth 20 mya
CH21	Cross Hands	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Ffordd Gyswllt Economaidd Cross Hands
CH22	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Angen troedffordd ar hyd Heol Llandeilo
CH23	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Llydanu'r droedffordd - Penygroes i Flaenau
CH24	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Gwell diogelwch ar y ffordd y tu fas i'r ysgol gan gynnwys mesurau arafu fertigol
CH25	Cross Hands	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr uchelgeisiol dros bellter i gysylltu Cross Hands â Rhydaman drwy Flaenau/Llandybie
7.16 / CH26	Cross Hands	Tymor Byr	Cerdded	ERM - gwella'r llwybr troed presennol o ran goleuadau
7.17 / CH27	Cross Hands	Tymor Canolig	Cerdded	ERM - gwella'r llwybr troed presennol o ran goleuadau a wyneb y llwybr
CH32	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Rheoli'r groesffordd drwy oleuadau a gwella'r ddarpariaeth i gerddwyr
7.11 / CH33	Cross Hands	Tymor Byr	Cerdded	Llwybr ERM 7.11 - gwella'r llwybr troed presennol o ran goleuadau
CH34	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Uwchraddio'r hawl tramwy presennol i gerddwyr o Heol Cwmfferws i Heol Saron. Cwblhau'r troedffyrdd cyswllt.
CH35	Cross Hands	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd o'r ffordd fynediad i Fferm Cruglas hyd at rif 56 Cwmfferws
CH36	Cross Hands	Uchelgeisiol	Beicio	B4317 - Llwybr beicio uchelgeisiol dros bellter i Gydweli
K1	Cydweli	Tymor Byr	Cerdded	Llwybr troed ar hyd Heol yr Orsaf. Angen gwelliannau
B / C / K2	Cydweli	Tymor Byr	Beicio	Llwybrau ERM B ac C - angen gwneud gwelliannau ar y ffordd. Cyfyngu ar barcio gan gerbydau
K3	Cydweli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Darparu arwyddion beicio a goleuadau drwy'r parc
K5	Cydweli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Angen gosod wyneb newydd ar y cyfleusterau 'rhannu defnydd' presennol.
K6	Cydweli	Uchelgeisiol	Cerdded	Uchelgeisiol - darparu troedffordd o Awel y Môr i gysylltu â'r droedffordd bresennol
K7	Cydweli	Tymor Byr	Cerdded	Darparu troedffordd ffurfiol
K8	Cydweli	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd gyswllt ar hyd rhannau'r o'r cwrtel deheuol ar Heol Caerfyrddin
K9	Cydweli	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr beicio uchelgeisiol dros bellter tua'r gorllewin o Gydweli i Lanyfferi
K10	Cydweli	Uchelgeisiol	Beicio	Cyswllt uniongyrchol o Lwybr Arfordirol y Mileniwm i Orsaf Reilffordd Cydweli
K11	Cydweli	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr uchelgeisiol tua Chaerfyrddin o Lanyfferi
K12	Cydweli	Uchelgeisiol	Beicio	Cysylltu'r BP15 i Gydweli ar hyd hen Reilffordd Porth Tywyn a Chwm Gwendraeth
K13	Cydweli	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr uchelgeisiol ar hyd yr A484 i Gaerfyrddin
K14	Cydweli	Uchelgeisiol	Beicio	Ffordd feicio ar hyd Heol y Fferi, Cydweli
LL1	Llanymddyfri	Tymor Byr	Cerdded	Troedffyrdd cyswllt o amgylch y cyrchfannau lleol ar hyd Heol Newydd. Cyfyngu ar barcio ar y droedffordd. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
LL5	Llanymddyfri	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llwybr beicio/'rhannu defnydd' uchelgeisiol oddi ar y ffordd. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
LL6	Llanymddyfri	Uchelgeisiol	Beicio	Llwybr uchelgeisiol tua Llandeilo ar hyd yr A4069 / A40. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
L1	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded / Beicio	Uwchraddio'r llwybr sy'n arwain at Ysgol Pwll. Arafu traffig i gefnogi parth 20 mya. Croesfannau gwell. Rhan o Lwybrau Diogel.
L2	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Gwelliannau i'r droedffordd ar hyd Heol Sandy sy'n cysylltu â chyrchfannau fel rhan o Lwybrau Diogel.

L3	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Troedffordd gysyllt ar hyd Coedlan Denham i gysylltu â'r seilwaith presennol.
L4	Llanelli	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llydanu'r llwybrau ar gyfer rhannu defnydd.
L5	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Croesfan newydd gyda chyrbau isel.
L6	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Estyn y cyrbin mas ar Heol y Frenhines Victoria fel bod modd gweld y groesfan yn well
L7	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Estyn y droedffordd mas ar Heol yr Hen Gastell
L8	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Croesfan uwch estynedig ar Waunlanyrafon
L9	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Llwybr drwy Barc y Bobl. Uwchraddio'r Dolenni cysyllt i'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol / Llwybr Arfordirol y Mileniwm
L10	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Llwybr gwell a mwy diogel i gerddwyr dros bont y rheilffordd ar Hen Heol, Ffwrnes, Llanelli. Gwella fel rhan o gais Llwybrau Diogel.
L11	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio – darparu ffordd feicio benodedig
L12	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Heol yr Eglwys - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'
L16	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Heol yr Orsaf i ganol Llanelli. Y ffordd feicio bresennol ar y ffordd a throedffordd - bwriad i gael llwybr 'rhannu defnydd'
L17	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Stryd y Crochendy - Gwelliannau i'r seilwaith beicio – darparu ffordd feicio benodedig
L18	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio – darparu ffordd feicio benodedig
L19	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu llwybr newydd i gysylltu â'r ysgol
L20	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu croesfannau â smotiau ar lawr i gerddwyr ar Stryd Dilwyn
L21	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Cysyllt â Gorsaf Llanelli - darparu llwybr 'rhannu defnydd'
L22	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' i gysylltu Stryd y Môr a Phen-y-Fan
L23	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio - darparu ffordd feicio benodedig o Dŷ Isaf i Barc Trostre
L24	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio i gysylltu â'r ysgol newydd a'r Pentref Llesiant
L25	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio - potensial i fynd oddi ar y ffordd a chysylltu â'r ysgol newydd a'r Pentref Llesiant
L26	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio - potensial i fynd oddi ar y ffordd a chysylltu â'r ysgol newydd a'r Pentref Llesiant
L27	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Y llwybr 'rhannu defnydd' presennol. Gwelliannau tymor byr o ran arwyddion
L28	Llanelli	Uchelgeisiol	Beicio	Ymestyn y ffordd feicio ar hyd y B4304 - ffordd feicio uchelgeisiol
L29	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' - y Morfa i Barc Trostre
42/L30	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Llwybr ERM 42 i Gerddwyr - creu ffordd feicio a bwriad i uwchraddio'r groesfan dros y bont bresennol
L34	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu troedffordd o amgylch Parc Trostre sy'n cysylltu â chyrchfannau
L35	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Creu troedffordd o amgylch Parc Trostre sy'n cysylltu â chyrchfannau
L36	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Darparu ffordd feicio oddi ar y ffordd o amgylch Parc Trostre sy'n cysylltu â chyrchfannau lleol
L37	Llanelli	Tymor Canolig	Cerdded	Gwelliannau i'r droedffordd ar hyd ffordd breifat i waith dur Tata Steel-Heol Maes-ar-Ddafen.
L38	Llanelli	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' sy'n cysylltu â chyrchfannau lleol
L39	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' ar yr A4138
L43	Llanelli	Tymor Byr	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio ar yr A484. Darparu cyfleusterau beicio penodedig
L44	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Mesurau arafu traffig ar Heol Walter, Heol Plas Marmor a Heol Penallt
95/L45	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Llwybr ERM 95 - Angen uwchraddio'r llwybr troed - tocio'r llystyfiant
L46	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' ar Heol Abertawe
49/L47	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	A484 i Heol Abertawe - dim seilwaith beicio ar hyn o bryd. Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'
L48	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Rhodfa'r Gorfforaeth - dim seilwaith beicio ar hyn o bryd. Llwybr 'rhannu defnydd' arfaethedig
L49	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio	Gwelliannau i'r seilwaith beicio - dim seilwaith ar hyn o bryd
L50	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Angen gwella llwybr 'rhannu defnydd' Afon Lliedi - arwyddion
L54	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Ffordd feicio ar y ffordd yn Heol Nant y Felin - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'

L55	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Rhodfa'r Gorfforaeth i Heol Goffa - llwybr 'rhannu defnydd' oddi ar y ffordd - angen uwchraddio
L56	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Rhodfa'r Gorfforaeth (Gogledd) - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'
L57	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Rhodfa'r Gorfforaeth i Gower View - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'
L58	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd rhwng rhifau 204, 208 a 210 Heol Felin-foel
L59	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Llydanu ac addasu Lôn y Dderwen i gynnwys troedffordd. Mae'n gul, serth, heb droedffyrdd
66 / L60	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Llwybr troed ERM 60 - Angen gwella -ocio'r llystyfiant
L61	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd a llydanu'r is-ffordd wrth y Ganolfan Gymunedol, Tanyrhodyn sy'n arwain at Randirfelin
L62	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Heol Salem / Glan yr Afon - bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'
59/L64	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Llwybr troed ERM 59 - Angen gwella -ocio'r llystyfiant
L65	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Darparu llwybr 'rhannu defnydd' parhaus. Yn rhannol ar y ffordd ac oddi arni. Heol Pen-y-gaer i Frysiriol.
55/L66	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Llwybr ERM 55, i gerddwyr ar hyn o bryd - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' - gwella'r arwyddion
L68	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' ym Mrynelli - dim seilwaith beicio ar hyn o bryd
L70	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Heol Bryngwyn - Gwelliannau i droedffyrdd sy'n cysylltu â chyrchfannau lleol. Cyfyngu ar barcio ar y droedffordd a symud arwyddion
L72	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Clwb Criced Dafen - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'; nid oes llwybr troed ar hyn o bryd
L73	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Ysbyty'r Tywysog Philip i'r A4138 - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd'
L76	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Heol Dafen i Ysbyty'r Tywysog Philip - dim seilwaith beicio ar hyn o bryd. Llwybr 'rhannu defnydd' arfaethedig. Adeiladu o'r newydd i gysylltu â'r ysbyty.
L79	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Ynyswen i Afon Lliedi - Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' i ffwrdd o'r ffordd.
L81	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Heol Belli Glas / Pennant - gwelliannau o ran beicio/cerdded ac ymestyn y parth 20mya i gynnwys y prif lwybrau i'r ysgol
L83	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Bwriad i greu llwybr 'rhannu defnydd' sy'n cysylltu safleoedd preswyl a gwaith - heb ei adeiladu eto
L84	Llangennech	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd a gwelliannau o ran diogelwch i'r gogledd a'r de o'r gylchfan ar Heol Troserch
L85	Llangennech	Uchelgeisiol	Beicio	Gwella diogelwch a mesurau cyflymder ar hyd Heol Maes y Dderwen / Heol Pontarddulais ynghyd â mesurau cefnogi beicio
L86	Llangennech	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd gyswllt ar draws rhif 3 Heol y Mynydd.
L87	Llangennech	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd ger Tŷ Ddraig Gwyrdd ac ar hyd Heol Genwen
L88	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Terfyn cyflymder o 20mya ar Heol Cwmfelin ger y gyffordd â'r Ysgol. Gwell cysylltiadau ar hyd Heol Tanygraig
L89	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r droedffordd a'i llydanu lle mae'r ffordd yn culhau ar hyd Heol Berwig
L90	Llanelli	Tymor Canolig	Beicio / Cerdded	Croesi'r B4297
L91	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Troedffordd ar ochr orllewinol y B4297 yn y Bynea
C / L92	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Llwybr ERM C y tu fas i Barc Gwyliau Gateway - wyneb y llwybr yn wael iawn, angen ei wella
C / L93	Llanelli	Tymor Canolig	Rhannu Defnydd	Llwybr ERM Penrhyn Machynys (NCN4) - wyneb y llwybr yn wael iawn, angen ei wella
L94	Llanelli	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Adeiladu llwybr beicio/cerdded, gosod goleuadau ar draws yr A484. Byddai hyn yn cysylltu dwy ran feicio Pen-y-fan ar ôl i'r llwybr newydd gael ei adeiladu'n ddiweddar ar yr A4138, gan osgoi Cylchfan Trostre yn llwyr.
L95	Llanelli	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Ysgol Ffwrnes - cysylltiadau uchelgeisiol â'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol
L96	Llanelli	Tymor Byr	Cerdded	Creu troedffordd i'r de o Ysgol Ffwrnes
L97	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Creu llwybr 'rhannu defnydd' a fydd yn cysylltu'r ganolfan gymunedol â'r clwb rygbi a'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol
L98	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r droedffordd dros bont Hen Heol a'i chysylltu â'r Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol
L99	Llanelli	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llwybr 'rhannu defnydd' i gysylltu â Doc y Gogledd i gynnig ffordd arall ar wahân i gyswllt L4
L100	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r llwybr troed oddi ar y ffordd i gysylltu â Glascoed a'r Ysgol
L101	Llanelli	Uchelgeisiol	Cerdded	Llwybr 'rhannu defnydd' uchelgeisiol i gysylltu â thu cefn yr ysgol

L102	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Ail-osod y grisiau i gysylltu'r ystad â Pharc Dŵr y Sandy
L103	Llanelli	Tymor Byr	Rhannu Defnydd	Ail-osod pont fach i gwblhau'r llwybr
H1	Yr Hendy	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r droedffordd/diogelwch ar y ffordd ar hyd Heol y Parc, rhwng Heol Llwynbedw a Chlos y Wern.
H2	Yr Hendy	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r droedffordd gyswllt ar Heol Bronallt
H3	Yr Hendy	Uchelgeisiol	Cerdded	Gwella'r ddarpariaeth droedffordd ar hyd Heol Caerfyrddin
H4	Yr Hendy	Uchelgeisiol	Cerdded / Beicio	Gwella'r cyfleusterau beicio/cerdded ar hyd Heol Iscoed yn enwedig y tu fas i'r ysgol, gan gynnwys croesfannau.
H6	Yr Hendy	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Ffordd yn cysylltu'r Hendy a Llangennech
SC1	Sanclêr	Uchelgeisiol	Cerdded	Darparu troedffordd ar hyd Heol Bethlehem
SC2	Sanclêr	Tymor Byr	Beicio	Y ffordd feicio bresennol. Gwell gweledd yn arwain at llwybr o dan y danffordd ac wyneb y llwybr i Faes Parcio Sanclêr. Wyneb gwell ar y llwybr rhwng Sanclêr a'r Eglwys sy'n arwain i lawr at yr afon. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
SC3	Sanclêr	Tymor Canolig	Cerdded	Gwelliannau i'r droedffordd i gerddwyr ar hyd Heol yr Orsaf
SC4	Sanclêr	Tymor Byr	Beicio	Yr A40 - y ffordd feicio bresennol. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
SC5	Sanclêr	Uchelgeisiol	Beicio	Ffordd feicio uchelgeisiol i gysylltu â SC4 a thua'r dwyrain am Gaerfyrddin. Cadarnheir manylion y cynllun hwn yn amodol ar drafodaethau â Llywodraeth Cymru.
SC6	Sanclêr	Uchelgeisiol	Beicio	Ffordd feicio uchelgeisiol i gysylltu â SC4 a thua'r dwyrain am Gaerfyrddin.
SC7	Sanclêr	Uchelgeisiol	Beicio	Ffordd feicio uchelgeisiol i gysylltu â SC4 a thua'r dwyrain am Gaerfyrddin.
SC8	Sanclêr	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llwybr troed/llwybr beicio o Glwb Cychod Sanclêr i'r llwybr beicio presennol
SC9	Sanclêr	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llwybr 'rhannu defnydd' uchelgeisiol i gysylltu Pwll-trap a Sanclêr
SC10	Sanclêr	Uchelgeisiol	Rhannu Defnydd	Llwybr 'rhannu defnydd' uchelgeisiol ar hyd Heol Dinbych-y-pysgod

Atodiad 6: Asesiad Polisi

Polisi Strategol: PS1 Twf Strategol	
Yr Amcanion Strategol	AS3 – Cynorthwyo wrth ehangu a hyrwyddo addysg a sgiliau hyfforddi ar gyfer pawb.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n fwy cyfartal.
Nodau Llesiant Lleol	Ymyrraeth Gynnar - Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn; pan fydd ei angen arnynt. Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.1, MI.5, MI.6, MI.18.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Actif a Chymdeithasol a Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus

Polisi Strategol: PS2 Manwerthu a Chanol Trefi	
Yr Amcanion Strategol	AS4 - Sicrhau bod egwyddorion cyfle cyfartal a chynhwysiant cymdeithasol yn cael eu cynnal drwy hyrwyddo mynediad i wasanaethau cyhoeddus, gofal iechyd, siopau, cyfleusterau hamdden a chyfleoedd gwaith amrywiol ac o ansawdd uchel, yn ogystal â chanol trefi bywiog.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru lewyrchus.
Nodau Llesiant Lleol	Ymyrraeth Gynnar - Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn; pan fydd ei angen arnynt.

	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.4.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Actif a Chymdeithasol a Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus

Polisi Strategol: PS3 Dull Cynaliadwy o Ddarparu Cartrefi Newydd	
Yr Amcanion Strategol	AS10 - Darparu cymysgedd a nifer priodol o dai o ansawdd ledled y Sir, yn seiliedig ar egwyddorion datblygu economaidd-gymdeithasol cynaliadwy a chyfleoedd cyfartal.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru o gymunedau cydlynus.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.1, MI.5, MI.6, MI.7, MI.8, MI.9, MI.10, MI.11, MI.16, MI.47.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Creu Lleoedd a Lleoedd Actif a Chymdeithasol.

Polisi Strategol: PS Strategaeth Tai Fforddiadwy	
Yr Amcanion Strategol	AS10 - Darparu cymysgedd a nifer priodol o dai o ansawdd ledled y Sir, yn seiliedig ar egwyddorion datblygu economaidd-gymdeithasol cynaliadwy a chyfleoedd cyfartal.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru o gymunedau cydlynus a Chymru sy'n fwy cyfartal.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.12, MI.13, MI.14, MI.15.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Creu Lleoedd a Lleoedd Actif a Chymdeithasol.

Polisi Strategol: PS5 Safleoedd Strategol	
Yr Amcanion Strategol	AS12 – Annog buddsoddi ac arloesedd mewn ardaloedd gwledig a threfol trwy wneud darpariaeth ddigonol i ddiwallu anghenion cyflogaeth a chyfrannu at Fargen Ddinesig Bae Abertawe ar lefel ranbarthol.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru lewyrchus.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir

Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.16, MI.17, MI.18.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus.

Polisi Strategol: SP6 Gwaith a'r Economi	
Yr Amcanion Strategol	AS12 – Annog buddsoddi ac arloesedd mewn ardaloedd gwledig a threfol trwy wneud darpariaeth ddigonol i ddiwallu anghenion cyflogaeth a chyfrannu at Fargen Ddinesig Bae Abertawe ar lefel ranbarthol.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru lewyrchus.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.16, MI.17, MI.18.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus.

Polisi Strategol: PS7 Iaith Gymraeg a Diwylliant Cymru	
Yr Amcanion Strategol	AS11 – Cynorthwyo yn y gwaith o ddiogelu, gwella a hyrwyddo'r Gymraeg a hunaniaeth ddiwylliannol unigryw, asedau a ffabrig cymdeithasol y sir.

Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.21, MI.22, MI.23, MI.25, MI.26.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Unigryw a Naturiol.

Polisi Strategol: PS8 Seilwaith	
Yr Amcanion Strategol	AS14 – Adlewyrchu'r gofynion sy'n gysylltiedig â'r gwaith o gyflawni datblygiadau newydd, mewn perthynas â seilwaith caled a meddal (gan gynnwys band eang).
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru lewyrchus.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.24.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus.

Polisi Strategol: PS9 Darpariaeth ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr	
Yr Amcanion Strategol	AS10 - Darparu cymysgedd a nifer priodol o dai o ansawdd ledled y Sir, yn seiliedig ar egwyddorion datblygu economaidd-gymdeithasol cynaliadwy a chyfleoedd cyfartal.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n fwy cyfartal a Chymru o gymunedau cydlynus.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.27, MI.28, MI.29.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Actif a Chymdeithasol

Polisi Strategol: PS10 Yr Economi Ymwelwyr	
Yr Amcanion Strategol	AS13 – Gwneud darpariaeth ar gyfer mentrau sy'n gysylltiedig â thwristiaeth sy'n gynaliadwy ac o ansawdd uchel trwy gydol y flwyddyn.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru lewyrchus.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir

Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.30.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus

Polisi Strategol: PS11 – Creu Lleoedd a Lleoedd Cynaliadwy	
Yr Amcanion Strategol	AS9 – Diogelu a gwella cymeriad amrywiol, gwahanolrwydd, diogelwch a bywiogrwydd cymunedau'r sir trwy hyrwyddo dull sy'n seiliedig ar greu lleoedd ac ymdeimlad o le.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru o gymunedau cydlynus a Chymru iachach.
Nodau Llesiant Lleol	Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.31, MI.32, MI.33, MI.34, MI.35.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Creu Lleoedd a Lleoedd Actif a Chymdeithasol

Polisi Strategol: PS12 Datblygu Gwledig
--

Yr Amcanion Strategol	AS2 – Cynorthwyo gyda'r gwaith o ehangu a hyrwyddo cyfleoedd llesiant trwy fynediad at gyfleusterau cymunedol a hamdden yn ogystal â chefn gwlad.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru lewyrchus, Cymru o gymunedau cydlynus a Chymru iachach.
Nodau Llesiant Lleol	Arferion Iach - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd. Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.36.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Actif a Chymdeithasol a Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus a Lleoedd Unigryw a Naturiol

Polisi Strategol: PS13 Cynnal a Gwella'r Amgylchedd Naturiol	
Yr Amcanion Strategol	AS1 – Sicrhau bod yr amgylchedd naturiol, gan gynnwys cynefinoedd a rhywogaethau, yn cael ei ddiogelu a'i wella.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang a Chymru gydnerth.
Nodau Llesiant Lleol	Arferion Iach - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi:

	MI.37, MI.38, MI.39, MI.40, MI.41, MI.42.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Unigryw a Naturiol

Polisi Strategol: PS14 Gwarchod a Gwella'r Amgylchedd Adeiledig a Hanesyddol	
Yr Amcanion Strategol	AS5 – Diogelu a gwella'r amgylchedd adeiledig a hanesyddol a hyrwyddo pobl i aildechrau defnyddio adeiladau segur mewn modd priodol.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu.
Nodau Llesiant Lleol	Arferion iach - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.43, MI.44.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Unigryw a Naturiol

Polisi Strategol: PS15 Newid yn yr Hinsawdd
--

Yr Amcanion Strategol	AS7 Gwneud cyfraniad sylweddol tuag at fynd i'r afael ag achos newid yn yr hinsawdd ac addasu ei effeithiau, gan gynnwys hyrwyddo ynni adnewyddadwy a'r defnydd effeithlon o adnoddau a'u diogelu.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang a Chymru gydnerth.
Nodau Llesiant Lleol	Cysylltiadau Cadarn – Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn ac sy'n gallu addasu i newid.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.45, MI.46.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Creu Lleoedd a Lleoedd Unigryw a Naturiol

Polisi Strategol: PS16 Dosbarthu Cynaliadwy – Fframwaith Aneddiadau	
Yr Amcanion Strategol	AS6 – Sicrhau bod egwyddorion cynaliadwyedd gofodol yn cael eu cynnal trwy gyfeirio datblygiadau at leoliadau cynaliadwy sydd â mynediad at wasanaethau a chyfleusterau, a, lle bynnag y bo modd, annog aildefnyddio tir sydd wedi cael ei ddatblygu yn y gorffennol.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru o gymunedau cydlynus, Cymru lewyrchus a Chymru gydnerth.
Nodau Llesiant Lleol	Cysylltiadau Cadarn – Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn ac sy'n gallu addasu i newid. Pobl a Lleoedd Ffyniannus – Uchafu'r cyfleoedd ar gyfer pobl a lleoedd mewn ardaloedd trefol a gwledig o'n sir
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.47.

Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Creu Lleoedd a Lleoedd Actif a Chymdeithasol a Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus a Lleoedd Unigryw a Naturiol
---	---

Polisi Strategol: PS17 Trafnidiaeth a Hygyrchedd	
Yr Amcanion Strategol	AS8 – Cyfrannu at y gwaith o ddarparu system drafnidiaeth hygyrch, integredig a chynaliadwy, gan gynnwys cysylltiadau â dulliau trafndiaeth eraill.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru o gymunedau cydlynus a Chymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.
Nodau Llesiant Lleol	Cysylltiadau Cadarn – Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn ac sy'n gallu addasu i newid.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.49.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus

Polisi Strategol: PS18 Adnoddau Mwynol	
Yr Amcanion Strategol	AS7 - Gwneud cyfraniad sylweddol tuag at fynd i'r afael ag achos newid yn yr hinsawdd ac addasu ei effeithiau, gan gynnwys hyrwyddo ynni adnewyddadwy a'r defnydd effeithlon o adnoddau a'u diogelu.

Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.
Nodau Llesiant Lleol	Cysylltiadau Cadarn – Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn ac sy'n gallu addasu i newid.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.51, MI.52.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus

Polisi Strategol: PS19 Rheoli Gwastraff	
Yr Amcanion Strategol	AS7 - Gwneud cyfraniad sylweddol tuag at fynd i'r afael ag achos newid yn yr hinsawdd ac addasu ei effeithiau, gan gynnwys hyrwyddo ynni adnewyddadwy a'r defnydd effeithlon o adnoddau a'u diogelu.
Nodau Llesiant Cenedlaethol	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.
Nodau Llesiant Lleol	Cysylltiadau Cadarn – Pobl, llefydd a sefydliadau sydd wedi'u cysylltu'n gadarn ac sy'n gallu addasu i newid.
Monitro	Bydd y dangosyddion canlynol yn monitro effeithiolrwydd y polisi: MI.55.
Aliniad gyda Pholisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10	Lleoedd Cynhyrchiol a Mentrus

Atodiad 7 - Atodlen Dosbarthiad Tai

* Safleoedd 100% Cynlluniau Fforddiadwy

				Oedi tan ddechrau'r gwaith adeiladu				Fai wedi eu cwblhau	Camau Cyflawni'r Datblygiad (2018-2033)															
Clwstwr	Aneiddiad	Safle	Cyfeiriad map CDLI Diwygiedig	Cyfanswm Capasiti'r Safle 2018-2033	Cyfnod ar gyfer trafodaethau cyn ymgaisio / Ymgonghoriadaid	Amser rhwng cyflwyno cais cynllunio a'r penderfyniad	Amser rhwng cael caniatâd cynllunio a bodloni amodau perthnasol a galluogi adeiladu ar y safle	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32	2032-33		
Cwstwr 1																								
Haen 1	Caerfyrddin	Heol Maesyffynnon	PrC1/h2	29	2019	2019	2020	0	0	10	10	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
		Tir oddi ar Barc y Delyn	PrC1/h4	35	2025	2026	2026	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	10	10	10		
		I'r dwyrain o Lôn Devereaux	PrC1/h5	10	2024	2024	2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0		
		Heol Dolgwili	PrC1/h6	26	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	6	20	0	0	0	0	0	0	0		
		Heol Llansteffan	PrC1/h8	50	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	25	25	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Brynhyfryd	PrC1/h10	20	2022	2022	2022	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Heol Castell Pigyn, Abergwili	PrC1/h12	35	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	5	10	10	10	0	0	0	0	0	0		
		Heol Bronwydd (de)	PrC1/h14	23	2019	2020	2020	0	0	10	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Gorllewin Caerfyrddin	PrC1/MU1	345	Parhau	Parhau	Parhau	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	50	50	50	50	50	45	
		Pibwr-lwyd	PrC1/MU2	249	2025	2027	2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49	50	50	50	50	
Haen 2	Pont-iets / y Meinciau / Pont-henri	Tir yn ffinio â Chapel y Tabernacl	SeC1/h3	11	2019	2019	2021	0	0	0	0	2	2	2	2	2	1	0	0	0	0			
		Cae Canfas, Heol Llanelli	SeC1/h4	8	2023	2023	2024	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0		
Haen 3	Cynwyl Elfed	Glanfferri	Tir y tu ôl i Barc y Flynnon	Sec2/h2	12	2023	2023	2024	0	0	0	0	0	3	3	3	3	0	0	0	0	0		
		Ger Fronheulog	SuV1/h1	4	2024	2024	2024	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0		
		Bronwydd	Tir ar fferm Troed Rhiw	SuV4/h1	6	Parhau	2020	2021	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0		
		Llan-gain	I'r de o Ddôl y Dderwen	SuV8/h1	36	Parhau	2021	2022	0	0	0	0	0	10	10	10	6	0	0	0	0	0		
		Peniel	I'r de o Pentre	SuV10/h1	10	Parhau	2020	2020	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
			Aberdeuddwr/Pantylfedwen	SuV10/h2	38	2023	2023	2024	0	0	0	0	0	8	10	10	10	10	0	0	0	0	0	
		Alltwalis	Tir yn Ysgol Alltwalis	SuV11/h1	12	2021	2022	2022	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Llanpumsaint	Ger Gwyn Villa	SuV12/h1	20	2023	2023	2024	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	0	0	0	
		Rhydargaeau	Fferm Cefn	SuV14/h1	22	Parhau	2020	2020	0	0	7	7	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Capel Dewi	Heol Llwynddewi	SuV16/h1	7	Parhau	2020	2021	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	
		Nantgaredig	Cefn yr Hen Waith Saer, Heol yr Orsaf	SuV17/h1	30	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0	
		Llanddarog	Tir ger Haulfan a'r tu ôl i Haulfan	SuV19/h2	10	2022	2022	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	2	0	0	0	
		Porthyrhyd	Tir ger Fferm Llwynhenri	SuV20/h1	6	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	
		Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr				1054				0	0	33	42	34	59	62	51	129	101	113	115	110	110	95
		Cwstwr 2																						
Haen 1	Llanelli	Beech Grove, Y Pwll	PrC2/h1	10	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0			
		Doc y Gogledd (gan gynnwys Pontilas gynt)	PrC2/h4	210	Parhau	2022	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	40	40	40	40	10		
		The Avenue, Morfa	PrC2/h5	35	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	0	15	15	5	0	0	0	0	0		
		2-4 Teras Coleshill	PrC2/h8	9	2020	2020	2021	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Tir ger The Dell, Ffwrnes	PrC2/h10	13	2021	2022	2022	0	0	0	0	6	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Brynmefys, Ffwrnes	PrC2/h11	54	Parhau	2021	2022	0	0	0	0	20	25	9	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Heol Maesarddafen / Erw Las, Llwynhendy	PrC2/h15	94	Parhau	2020	2021	0	0	0	0	30	30	34	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Ynys Las, Llwynhendy	PrC2/h16	45	2027	2028	2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	25		
		Genwen, y Bryn	PrC2/h19	20	2021	2022	2022	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Cwm y Nant, Dafen	PrC2/h22	280	Parhau	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	0	0	40	40	40	40	40	40	0	

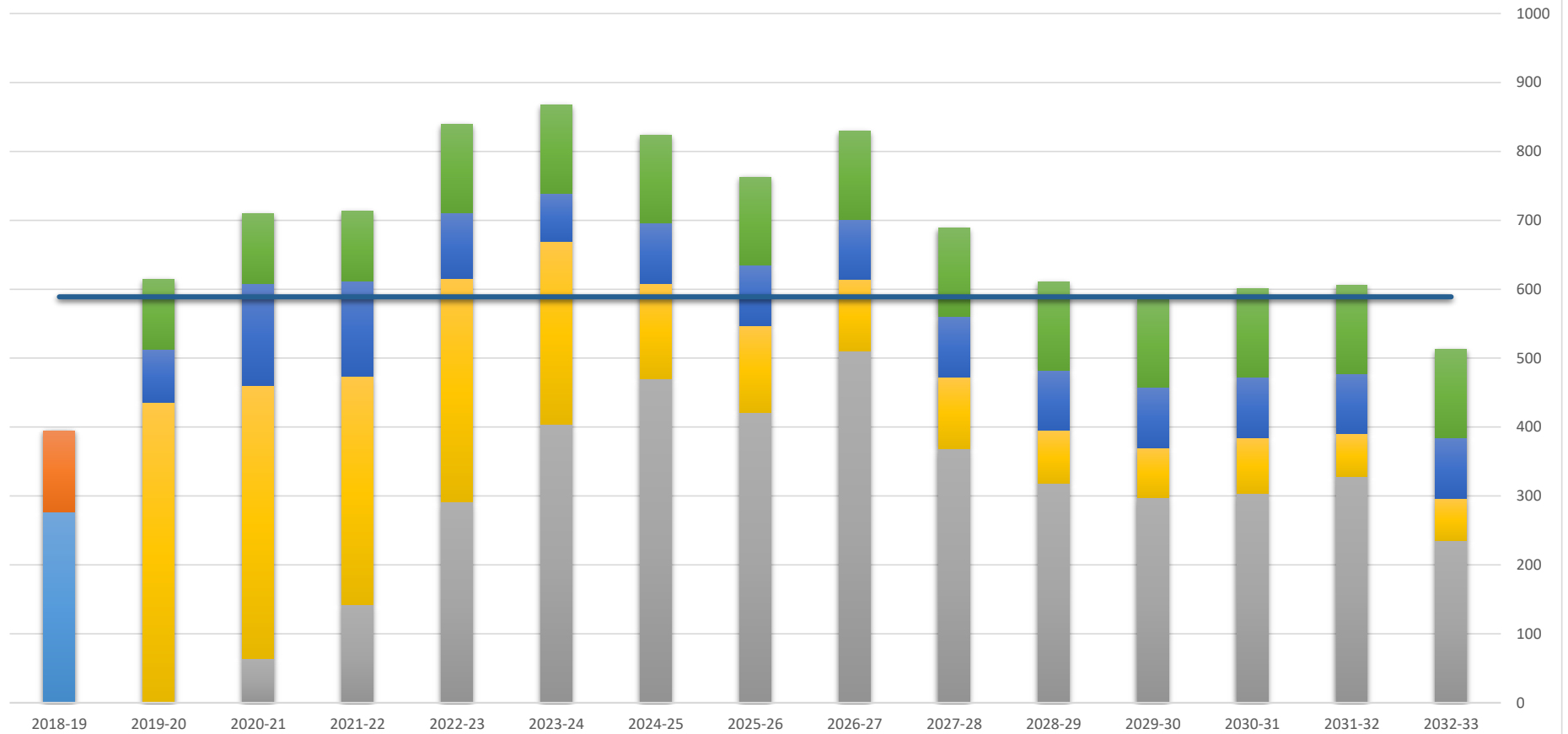
Clwstwr	Aneddiad	Safle	Cyfeiriad map CDLI Diwygiedig	Cyfanswm Capasiti'r Safle 2018-2033	Cyfnod ar gyfer trafodaethau cyn ymgeisio / Ymgonghoriad	Amser rhwng cyflwyno cais cynllunio a'r penderfyniad	Amser rhwng cael caniatâd cynllunio a bodloni amodau perthnasol a galluogi adeiladu ar y safle	2018-19	2019-20				2023-24					2028-29						
									2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32	2032-33		
Haen 3	Cydweli	Porth Dwyrain Dafen	PrC2/h23	150	2020	2021	2022	0	0	0	0	30	20	30	30	30	10	0	0	0	0	0		
		Pentref Gwyddor Bywyd a Llesiant (safle strategol), De Llanelli	PrC2/SS1	240	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	60	60	60	60	0	0	0	0	0	0		
		Porth Trostre (defnydd cymysg)	PrC2/MU2	35	2025	2026	2026	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	15	0	0	0	
	Pen-bre	Tir oddi ar Stryd y Prior	SeC3/h2	20	2026	2027	2029	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	8	4
		Fferm Cwrt	Sec5/h2	100	Parhau	2020	2021	2021	0	0	0	0	35	35	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Yr Hendy / Fforest	Tir rhwng Heol Clayton a Dwyrain Heol Bronallt Ger Clos Benallt Fawr, Fforest	SeC6/h2 SeC6/h4 SeC6/h5	31 35 17	2020 Parhau 2023	2021 2020 2023	2022 2020 2024	0 0 0	0 0 0	0 15 0	0 20 0	10 0 0	10 0 0	11 0 0	0 0 9	0 0 8	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	0 0 0	
Llangennech	Aber Lluchwr	SeC7/h2	6	Parhau	2021	2021	2021	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Golwg Yr Afon	SeC7/h3	50	2021	2022	2022	0	0	0	0	0	0	0	0	25	25	0	0	0	0	0	0	0	
	Gyferbyn â Pharc Morlais	SeC7/h4	35	2021	2022	2022	0	0	0	0	0	0	20	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Trimsaran / Carway	Ffos Las	SeC8/h1	74	Ongoing	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	35	35	4	0	0	0	0	0	0	0	
	Tir y tu ôl i Gae Linda	SeC8/h2	49	2021	2022	2022	0	0	0	0	5	6	10	10	10	8	0	0	0	0	0	0	0	
Haen 3	Mynyddgarreg	Tir ger Tŷ Newydd, Heol y Meinciau	SuV22/h2	8	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	3	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Tir ar Heol Llangadog	SuV22/h3	12	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
Five Roads / Horeb	Ger Little Croft	SuV23/h2	25	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	5	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	
Cyfanswm ar gyfer y Clwstwr				1647				0	0	15	22	167	219	244	223	203	114	106	96	89	109	40		
Clwstwr 3																								
Haen 1	Rhydaman (gan gynnwys y Betws a Phen-y-banc)	Tir sy'n ffinio â Maes Ifan, Ffordd Maescwarrau	PrC3/h6	19	2025	2026	2026	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	7	0	0	0		
		Capel Hendre	Ystad Delfryn	PrC3/h7	15	Parhau	2021	2021	0	0	0	8	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Cefneithin	Tir oddi ar Heol y Parc	PrC3/h8	18	2023	2023	2024	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	6	0	0	0	0	
	Cross Hands	Tir ger Maesyrfaf	PrC3/h9	9	Parhau	2020	2022	2022	0	0	0	0	4	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Tir y tu ôl i Wernllwyn	PrC3/h10	30	2027	2028	2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	
		Tir i'r dwyrain o Heol Caerlyrdin	PrC3/h11	60	2020	2020	2021	0	0	0	0	0	0	20	20	20	0	0	0	0	0	0	0	
	Drefach (Tymbi)	Nantydderwen	PrC3/h14	33	2026	2027	2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	13	
		Tir oddi ar Heol Caegwyn	PrC3/h15	5	2022	2022	2023	0	0	0	0	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Rhan o dir Maesygwern, Heol Caegwyn	PrC3/h17	23	2021	2022	2022	0	0	0	0	7	7	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Gors-las	Tir yn ffinio â Brynlluan	PrC3/h18	29	2024	2025	2025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	10	10	0	0		
	Llandybie	Tir i'r gogledd o Faes Piode	PrC3/h20	42	2027	2028	2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	11	11		
	Penygroes	Gwaith Brics Emlyn	PrC3/MU1	177	Parhau	2021	2023	0	0	0	0	0	15	25	25	25	25	25	25	12	0	0		
	Saron	Tir oddi ar Barc-y-Mnydd	PrC3/h26	16	2026	2026	2027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	6	0	0	0		
Tir oddi ar Heol Nant-y-Ci		PrC3/h27	18	2027	2028	2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	5	5	5			
Tymbi	Tir oddi ar Heol Gwendraeth	PrC3/h30	9	Parhau	2020	2021	0	0	0	4	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Ty-croes	Tir i'r de o Heol Tŷ-croes	PrC3/h32	35	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	10	10	10	5	0	0	0	0	0			

Cwstwr	Aneiddiad	Safle	Cyfeiriad map CDLI Diwygiedig	Cyfanswm Capasiti'r Safle 2018-2033	Cyfnod ar gyfer trafodaethau cyn ymgeisio / Ymgonghoriadau	Amser rhwng cyflwyno cais cynllunio a'r penderfyniad	Amser rhwng cael caniatâd cynllunio a bodloni amodau perthnasol a galluogi adeiladu ar y safle	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32	2032-33	
Haen 3		Maes Tomos	SeC16/h2	5	2027	2028	2028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	
		Tir ger 28 Heol Caerfyrddin, Llandello	SeC16/h3	5	2022	2022	2023	0	0	0	0	0	0	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0
	Llangadog	Tir gyferbyn ag Ysgol Gynradd Gymunedol Llangadog	SeC17/h1	16	2020	2021	2021	0	0	0	3	3	3	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0
		Land off Heol Pendref	Tir oddi ar Heol Pendref	8	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0
	Talylychau	Land adjoining Flynnon Dawel	SuV47/h1	7	Parhau	2021	2022	0	0	0	0	0	0	2	2	2	1	0	0	0	0	0	0
Cwrt Henri	Tir ger Llys Glasfryn	SuV48/h1	16	Parhau	2020	2021	0	0	0	4	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Cwmifor	Gyferbyn â Neuadd y Pentref	SuV51/h1	8	Parhau	2020	2021	0	0	0	3	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Cyfanswm ar gyfer y Cwstwr				100			0	0	0	10	8	11	19	12	9	7	4	4	8	6	2		
Cwstwr 6																							
Haen 2	Sanciér / Pwll-trap	Ger Britannia Terrace	SeC18/h1	60	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	0	0	25	25	10	0	0	0	0	
		Hen Flatri Fenyng	SeC18/h2	45	Parhau	2022	2023	0	0	0	0	0	0	0	10	20	15	0	0	0	0	0	
		Tir ger Cefn Maes	SeC18/h3	50	2025	2026	2026	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	20	20	
		Tir ar Heol Llandelyn	SeC18/h4	6	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	
		Tir ger Gwynfa, Heol yr Orsaf	SeC18/h5	8	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	0	
		Tir y tu ôl i Heol yr Orsaf	SeC18/h6	25	2025	2026	2026	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	10
		Tir ger Caeau Gardde Fields	SeC18/h7	8	2021	2022	2022	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0
Hendy-gwyn ar Daf	Tir yn Park View, Trefechan	SeC19/h1	8	2023	2024	2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	
	Tir yn Hufenfa Hendy-gwyn ar Daf	SeC19/h2	20	Parhau	2024	2024	0	0	0	0	0	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	
Talacharn	Tir oddi ar Clifton Street	SeC20/h3	6	2021	2022	2022	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Haen 3	Glandy Cross	Tir y tu ôl i Faes-glas	SuV55/h1	9	Parhau	2020	2020	0	0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Tir i'r gogledd o Dafarn Cross Inn	SuV55/h2	6	2022	2022	2023	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Efail-wen	Tir y tu ôl i Dalar Wen	SuV56/h1	6	2022	2022	2023	0	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Meidrim	*Tir ger Lôn Dewi	SuV58/h1	10	2020	2021	2021	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Tir oddi ar Heol Drefach	SuV58/h2	15	2022	2022	2023	0	0	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	0	0	0	0
Bancyfelin	Maes y Llewod	SuV59/h2	19	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	10	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Llangynog	Tir yn College Bach	SuV60/h1	6	2020	2021	2021	0	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pentywyn	Tir ar Fferm Nieuport	SuV61/h1	10	2022	2023	2023	0	0	0	0	0	0	3	3	4	0	0	0	0	0	0	0	
Cyfanswm ar gyfer y Cwstwr				317			0	0	4	18	11	27	28	31	56	52	15	0	10	35	30		
Cyfanswm Dyraniad Tai				3090			0	0	31	100	257	345	408	370	376	263	205	183	194	218	140		

Dosbarthiad Tai

	Blwyddyn CDLI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	Blwyddyn	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32	2032-33
B	Blynyddoedd sy'n weddill ar diwedd y flwyddyn	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
C	Cyfanswm gofyniad tai y CDLI (8,835)	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835	8,835
D	Nifer gwirioneddol a gofnodwyd wedi'u cwblhau ar safleoedd mawr yn ystod y flwyddyn	277	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	Nifer gwirioneddol a gofnodwyd wedi'u cwblhau ar safleoedd bach yn ystod y flwyddyn	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F	Nifer y disgwylir eu cwblhau ar safleoedd a ddyrannwyd yn ystod y flwyddyn	0	0	64	142	291	404	470	421	510	369	318	298	304	328	235
G	Nifer y disgwylir eu cwblhau ar safleoedd mawr eraill yn ystod y flwyddyn sydd â chaniatâd cynllunio	0	436	396	332	325	265	138	126	104	104	77	72	81	62	62
H	Nifer ar hap-safleoedd mawr y disgwylir eu cwblhau yn ystod y flwyddyn	0	77	148	138	95	70	87.66	87.66	87.66	87.66	87.66	87.66	87.66	87.66	87.66
I	Nifer ar safleoedd bach y disgwylir eu cwblhau yn ystod y flwyddyn	0	101.5	101.5	101.5	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2	128.2
	Cyfanswm wedi'u cwblhau	394.0	614.5	709.5	713.5	839.2	867.2	823.9	762.9	829.9	688.9	610.9	585.9	600.9	605.9	512.9
J	Cyfanswm y disgwylir eu cwblhau'n flynyddol (D+E+F+G+H+I) minws y lwfans hyblygrwydd blynyddol (15%)	334.9	522.3	603.1	606.5	713.3	737.1	700.3	648.4	705.4	585.5	519.2	498.0	510.7	515.0	435.9
K	Cyfanswm cronol wedi'u cwblhau	394.0	1008.5	1718.0	2431.5	3270.7	4137.9	4961.8	5724.6	6554.5	7243.3	7854.2	8440.1	9040.9	9646.8	10159.6
L	Gofyniad tai sy'n weddill (C-K)	8441.0	7826.5	7117.0	6403.5	5564.3	4697.1	3873.2	3110.4	2280.5	1591.7	980.8	394.9	-205.9	-811.8	-1324.6
M	Gofyniad 5 mlynedd (L/B*5)	2813.7	2795.2	2737.3	2668.1	2529.2	2348.6	2151.8	1944.0	1628.9	1326.4	980.8	493.7	-343.2	-2029.5	-6623.2
	Addasiad AAR ar gyfer pum mlynedd olaf y cynllun (589) Gweler y lawlyfr											983.9	972.1	955.2	1031.4	
N	Cyfanswm y Gofyniad Adeiladu Blynyddol (M/5)	562.7	559.0	547.5	533.6	505.8	469.7	430.4	388.8	325.8	265.3	196.2	196.8	194.4	191.0	206.3
O	Tir ar gael - safleoedd mawr â chaniatâd cynllunio	1754.0	1456.0	1186.0	958.0	737.0	549.0	483.0	438.0	396.0	354.0	277.0	205.0	124.0	62.0	0.0
P	Tir ar gael - dyraniadau	901.0	1371.0	1728.0	2096.0	2174.0	2088.0	1916.0	1799.0	1617.0	1483.0	1165.0	867.0	563.0	235.0	0.0
Q	Tir ar gael - hap-safleoedd mawr	528.0	538.7	478.3	428.0	420.6	438.3	438.3	438.3	438.3	438.3	438.3	438.3	438.3	438.3	438.3
R	Tir ar gael - hap-safleoedd bach	560.9	587.6	614.3	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0	641.0
S	Cyfanswm y tir sydd ar gael ar gyfer y cyfnod pum mlynedd (O+P+Q+R)	3743.9	3953.3	4006.6	4123.0	3972.6	3716.3	3478.3	3316.3	3092.3	2916.3	2521.3	2151.3	1766.3	1376.3	1079.3
T	Cyflenwad tir ar gyfer tai mewn blynyddoedd (S/N)	6.7	7.1	7.3	7.7	7.9	7.9	8.1	8.5	9.5	11.0	12.9	10.9	9.1	7.2	5.2

Dosbarthiad Tai 2018-2033

- Nifer y disgwylir eu cwblhau hap-safleoedd bach
- Nifer y disgwylir eu cwblhau hap-safleoedd mawr
- Nifer y disgwylir eu cwblhau ar safleoedd mawr eraill yn ystod y flwyddyn sydd â chaniatâd cynllunio
- Safleoedd a ddyrannwyd
- Nifer gwirioneddol wedi'u cwblhau ar safleoedd bach
- Nifer gwirioneddol wedi'u cwblhau ar safleoedd mawr
- Gofuniad Blynyddol y Cynllun

Atodiad 8 - Safleoedd Rheoli Gwastraff

Gweithredwr y Safle	Enw / Cyfeiriad	Math o Gyfleuster	Cyfeirnod Grid	Côd Post
Recycling Equipment UK Ltd	Linton Yard	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SS 54996 98484	SA14 9SU
Ammanford Recycling Ltd	Ammanford Metal Recycling, Heol Shands, Rhydaman	Cyfleuster Cerbydau ar Ddiwedd eu Hoes (ELV)	SN 62340 12974	SA18 3SU
JH Davies	Doc Nevill, Glanymor, Llanelli	Safle Ailgylchu Metel	SS 50335 98852	SA15 2NW
Dyfed Recycling Services	Pencoed Yard, Heol Bellevue, Y Bynea, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 52853 01353	SA14 9LN
Browns Waste Management and Recycling Ltd	Y Bynea, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SS 54934 98581	SA14 9SU
Gweithfeydd Taybrite	Heol y Bwlch, Y Bynea	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SS 55100 98600	SA14 9ST
Pendragon Waste & Skip Hire	Pendragon Waste & Skip Hire, Heol Thornhill, Cwmgwili, SA14 6PT	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 57576 11300	SA14 6PT
CWM Environmental Ltd	Ystad Ddiwydiannol Heol Trostre	Safle Cyfleusterau Gwastraff y Cartref	252,371,199,453	SA14 9UU
CWM Environmental Ltd	Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 47387 17556	SA32 8BG
CWM Environmental Ltd	Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Cyfleuster Triniaeth Ffisegol	SN 47308 17601	SA32 8BG
CWM Environmental Ltd	Safle Tirlenwi Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Gwastraff Tirlenwi Nad Yw'n Beryglus	SN 47860 17580	SA32 8BG
Cwar Rock & Fountain	Cynwyl Elfed, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 39039 25798	SA33 6AR
T Richard Jones Betws Ltd	Heol y Ffowndri, Rhydaman	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff Biogdiraddiadwy	SN 63272 12187	SA18 2LS
Carmarthen Recycling & Environmental Services Ltd	Gorsaf Drosglwyddo, Tre Ioan, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI + asbestos	SN 38980 18935	SA31 3RB
Natural UK Ltd Cyfleuster Rheoli Gofal Iechyd	Uned 3, Ystad Ddiwydiannol Capel Hendre, Capel Hendre, Rhydaman	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff Clinigol	SN 59321 11008	SA18 3SJ
Browns Recycling Group Ltd	Hen Lofa Morlais, Heol Pontarddulais, Llangennech, Llanelli	Cyfleuster Triniaeth Ffisegol	SN 57429 02522	SA14 8YF
Cyngor Sir Caerfyrddin	Depo Cwmaman, Glanaman, Rhydaman	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 67644 13719	SA18 1LQ
Cyngor Sir Caerfyrddin	Depo Cillefwr, Tre Ioan, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 39659 19097	SA31 3QZ

Cynllun Datblygu Lleol Diwygiedig Adneuo Sir Gaerfyrddin 2018 - 2033

Cyngor Sir Caerfyrddin	Depo Trostre, Parc Diwydiannol Trostre, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff Peryglus	SS 52270 99331	SA14 9RA
CWM Environmental	Safle Cyfleusterau Dinesig Wernddu a Gorsaf Drosglwyddo, Heol Wernddu, Rhydaman	Safle Cyfleusterau Gwastraff y Cartref	SN 64731 15307	SA18 2UR
CWM Environmental Ltd	Canolfan Ailgylchu a Safle Cyfleusterau Dinesig Hendy-gwyn ar Daf.	Safle Cyfleusterau Gwastraff y Cartref	SN 19250 16750	SA34 0AE
Gwendraeth Valley Recycling Ltd	Swyddfa Safle Carwe Fawr, Hen Lofa Cynheidre, Pum Heol, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo HCl + triniaeth + asbestos	SN 49590 07986	SA15 5YN
Mekatek Limited	Parc Amex, Tre Ioan, Caerfyrddin	Cyfleuster Triniaeth Fiolegol	SN 40060 19310	SA31 3NF